

IFUD of Human Rights

ANNUAL REPORT 2018 **Jaarverslag 2018**

Statuut + handelsregister

AFSCHRIFT

- 1 -

Op vijftien oktober negentienhonderd drie en negentig -----
verscheen voor mij, Meester Johannes Petrus Joseph van Knegsel, ----
kandidaat-notaris, wonende te Budel-Dorplein, gemeente Budel, -----
hierna te noemen notaris, als plaatsvervanger van Henricus Gerardus
Maria Theresia Derks, notaris te Budel: -----
de Heer Joannes Petrus van den Wittenboer, planned change agent, ---
volgens zijn verklaring geboren te Mierlo veertien mei negentien- --
honderd vijf en vijftig, zonder woonplaats en adres, maar wel -----
ingeschreven in het Centraal persoonsregister te 's-Gravenhage en ---
zijn postadres hebbende: Postbus 324, 5660 AH Geldrop, van -----
Nederlandse nationaliteit, ongehuwd en nooit gehuwd geweest. -----
De comparant verklaarde een stichting op te richten welke zal worden
geregeerd door de volgende statuten: -----

NAAM, ZETEL EN TIJDSDUUR

Artikel 1

1. De stichting draagt de naam: Intermediaire Stichting van de ----
Universele Verklaring van de Rechten van de Mens. -----
De stichting kan zich in het maatschappelijk verkeer ook bedienen
van de naam: Intermediary Foundation of the Universal Declaration
of Human Rights. -----

2. De stichting is gevestigd te Geldrop. -----

3. De stichting is opgericht voor onbepaalde tijd. -----

DOELSTELLING

Artikel 2

De stichting heeft ten doel het bemiddelen inzake aangelegenheden --
van de rechten van de mens in de ruimste zin des woords. -----

BESTUUR EN VERTEGENWOORDIGING

Artikel 3

1. Het bestuur van de stichting bestaat uit ten minste één lid. ---
2. De bestuursleden benoemen uit hun midden een voorzitter, een --
secretaris en een penningmeester, -----
De voorzitter kan ook worden aangeduid als chairman, de -----
secretaris als secretary en de penningmeester als treasurer, ---
terwijl bestuursleden zonder functie aangeduid kunnen worden ---
als members. -----
Deze functies kunnen in één persoon worden verenigd. -----
3. Met inachtneming van het bepaalde in het eerste lid van dit arti-
kel beslist het bestuur zelf over het aantal leden waaruit het
zal bestaan en voorziet het zelf in de toekomstige vakatures. -

Artikel 4.

Het bestuurslidmaatschap eindigt door: -----

- a. ontslagname; -----
- b. overlijden; -----
- c. faillissement of onder-curatelestelling; -----
- d. ongevraagd ontslag en ontslag door de Rechtbank. -----
Ongevraagd ontslag kan door het bestuur worden verleend met een
meerderheid van tenminste twee/derde van het aantal zitting heb-
bende bestuursleden in een speciaal daartoe belegde -----
vergadering. -----

Artikel 5.

1. De stichting wordt vertegenwoordigd hetzij door het voltallige bestuur, -
door ten minste twee gezamenlijk handelende bestuursleden, met dien verstande dat --
indien het bestuur uit één lid bestaat dit lid zelfstandig tot -----
tot vertegenwoordiging bevoegd is. -----

Deze vertegenwoordiging omvat tevens het sluiten van overeenkomsten tot het kopen, vervreemden of bezwaren van registergoederen, het sluiten van overeenkomsten, waarbij de stichting zich als --- borg of hoofdelijk medeschuldenaar verbindt, zich voor een derde sterk maakt of zich tot zekerheidstelling voor een schuld van een derde verbindt. -----

2. Alle besluiten worden genomen met gewone meerderheid van stemmen, tenzij deze statuten een andere meerderheid voorschrijven. -----

BOEKJAAR EN GELDMIDDELEN. -----

Artikel 6. -----

Het boekjaar valt samen met het kalenderjaar. -----

Artikel 7. -----

De geldmiddelen van de stichting bestaan uit: -----

- a. het aanvangskapitaal; -----
- b. subsidies en giften; -----
- c. alle andere haar toevallende baten. -----

Artikel 8. -----

Jaarlijks binnen drie maanden na afloop van het boekjaar wordt door de penningmeester een schriftelijke rekening en verantwoording van de financiële gang van zaken over het afgelopen boekjaar opgemaakt. De goedkeuring van deze stukken door het bestuur strekt tot décharge voor de penningmeester over het betreffende boekjaar. -----

STATUTENWIJZIGING EN ONTBINDING. -----

Artikel 9. -----

Het bestuur is bevoegd wijziging in deze statuten aan te brengen, -- onverminderd de bevoegdheid van de rechtbank als bedoeld in de artikelen 294 en 296 Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek. -----

Voor de wijziging van de statuten wordt vereist een bestuursbesluit genomen met een meerderheid van tenminste twee/derde van de in ---- functie zijnde bestuursleden in een speciaal daartoe belegde vergadering. -----

Artikel 10. -----

De stichting wordt ontbonden door een besluit van het bestuur en in de gevallen vermeld in het tweede boek van het Burgerlijk Wetboek. -- Voor ontbinding wordt vereist een bestuursbesluit genomen met een meerderheid van tenminste twee/derde van de in functie zijnde bestuursleden in een speciaal daartoe belegde vergadering. -----

Artikel 11. -----

Ingeval van ontbinding treden de bestuursleden op als liquidateuren. Een eventueel batig saldo der liquidatie zal worden aangewend voor -- een doel dat aan het doel van de stichting zo nauw mogelijk verwant is. -----

(HUISHOUDELIJK) REGLEMENT. -----

Artikel 12. -----

Tot nadere uitwerking van deze statuten, kan door het bestuur der -- stichting een huishoudelijk reglement worden vastgesteld. -----
Ook kan het bestuur andere reglementen vaststellen. -----

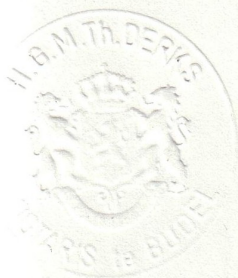
SLOTBEPALING -----

Artikel 13. -----

In gevallen waarin deze statuten niet voorzien, beslist het bestuur. -- Tenslotte verklaarde de comparant, dat het bestuur voor de eerste ---- maal zal bestaan uit één lid, te weten de oprichter, zowel in de ---- functie van voorzitter als in die van secretaris als in die van ---- penningmeester.

Waarvan akte, ---
in minuut, is verleden te Budel op de datum in het hoofd van deze ---
akte vermeld. -----
Na zakelijke opgave van de inhoud van deze akte aan de comparant ----
heeft deze verklaard van de inhoud van deze akte te -----
hebben kennisgenomen en op volledige voorlezing daarvan geen prijs --
te stellen. -----
Vervolgens is deze akte na beperkte voorlezing door de comparant en -
mij, notaris, ondertekend. -----
(getekend) J.v.d.Wittenboer; J.v.Knegsel. -----

UITGEGEVEN VOOR AFSCHRIFT:

A handwritten signature in dark ink, consisting of stylized initials and a surname, possibly 'M. J. K.', followed by a long horizontal stroke.

Uittreksel Handelsregister Kamer van Koophandel

KvK-nummer 41092925

Pagina 1 (van 1)

Rechtspersoon

RSIN	803187269
Rechtsvorm	Stichting
Statutaire naam	Intermediaire Stichting van de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens
Statutaire zetel	Geldrop
Bezoekadres	Kastanje 28, 5731NK Mierlo
Postadres	Postbus 324, 5660AH Geldrop
Telefoonnummer	0650425552
Datum akte van oprichting	15-10-1993
Activiteiten	SBI-code: 94996 - Overige ideële organisaties Ideële organisaties

Bestuurder

Naam	van den Wittenboer, Joannes Petrus
Geboortedatum en -plaats	14-05-1955, Mierlo
Datum in functie	15-10-1993
Titel	Voorzitter/secretaris/penningmeester
Bevoegdheid	Alleen/zelfstandig bevoegd

Uittreksel is vervaardigd op 28-10-2018 om 10.53 uur.

Waarmerk
KvK

Dit uittreksel is gewaarmerkt met een digitale handtekening en is een officieel bewijs van inschrijving in het Handelsregister. In Adobe kunt u de handtekening bovenin het scherm controleren. Meer informatie hierover vindt u op www.kvk.nl/egd. De Kamer van Koophandel adviseert dit uittreksel alleen digitaal te gebruiken zodat de integriteit van het document gewaarborgd en de ondertekening verifieerbaar blijft.

Uittreksel Handelsregister Kamer van Koophandel

KvK-nummer 17090220

Pagina 1 (van 1)

Onderneming

Handelsnaam	Audio-Rarities
Rechtsvorm	Eenmanszaak
Startdatum onderneming	31-08-1995
Activiteiten	SBI-code: 46435 - Groothandel in beeld- en geluidsdragers
Werkzame personen	0

Vestiging

Vestigingsnummer	000010995021
Handelsnaam	Audio-Rarities
Bezoekadres	Kastanje 28, 5731NK Mierlo
Postadres	Postbus 324, 5660AH Geldrop
Telefoonnummer	0650425552
Datum vestiging	31-08-1995
Activiteiten	SBI-code: 46435 - Groothandel in beeld- en geluidsdragers Groothandel in cd's en Mp3 (smal assortiment met slechts één enkel product "Hitler's Inferno")
Werkzame personen	0

Eigenaar

Naam	van den Wittenboer, Joannes Petrus
Geboortedatum en -plaats	14-05-1955, Mierlo
Adres	Kastanje 28, 5731NK Mierlo
Datum in functie	31-08-1995

Uittreksel is vervaardigd op 28-10-2018 om 10.46 uur.

Waarmerk
KvK

Dit uittreksel is gewaarmerkt met een digitale handtekening en is een officieel bewijs van inschrijving in het Handelsregister. In Adobe kunt u de handtekening bovenin het scherm controleren. Meer informatie hierover vindt u op www.kvk.nl/egd. De Kamer van Koophandel adviseert dit uittreksel alleen digitaal te gebruiken zodat de integriteit van het document gewaarborgd en de ondertekening verifieerbaar blijft.

Introduction

[EN]

The left-wing government mafia in the Netherlands consists of prominent and powerful people in society , who often operate above the law . Politicians who use their position in government to block or disrupt the domestic agenda of the government mafia are suffering greatly . Anyone who stands in the way of the left-wing government mafia must be politically eliminated and will therefore be labelled extreme right-wing by the Anne Frank House . The mafia of the government has also mastered the art of manipulating the Dutch people . They use television , video and news media , among other things , to manipulate the Dutch people. The government mafia has spent millions of euros on government propaganda to orchestrate human rights and anti-racism in order to divert public attention from the real power structure and the important political issues . in the House of representatives " Tweede Kamer der Staten-Generaal " tells the Dutch society complete nonsense.

<https://archive.org/details/PinokkioKabinetRutteIII>

Inleiding

[NL]

De linkse overheidsmaffia in Nederland bestaat uit prominente en krachtige mensen in de samenleving, die veelal boven de wet opereren. Politici die hun positie gebruiken in regering om de binnenlandse agenda van de regeringsmaffia te blokkeren of te verstoren krijgen het zwaar te verduren. Iedereen die in de weg staat van de linkse overheidsmaffia, moet politiek worden uitgeschakeld en zal daarom worden bestempeld als extreem-rechts door de Anne Frank Stichting. De maffia van de regering heeft tevens de kunst van het manipuleren van het Nederlandse volk onder de knie. Ze gebruiken o.a. tv, video en nieuwsmedia om het Nederlandse burger te manipuleren. De overheidsmaffia heeft miljoenen euro's uitgegeven voor overheidspropaganda om mensenrechten en anti-racisme te orkestreren om hierdoor de publieke aandacht af te leiden van de echte machtsstructuur en de belangrijke politieke kwesties. In de Tweede Kamer der Staten-Generaal vertellen ze het Nederlandse volk complete onzin.

<https://archive.org/details/PinokkioKabinetRutteIII>

[> Bewindspersonen](#)[> Ministerraad](#)[> Regeerakkoord 'Vertrouwen in de toekomst'](#)[> Regeringsverklaring](#)[> Over de regering](#)[> Nieuws](#)[> Documenten](#)[> Agenda](#)[> Vraag en antwoord](#)

Het doel van het [kabinet-Rutte III](#) is om Nederland nog beter te maken voor iedereen, nadrukkelijk ook voor mensen die nu het gevoel hebben dat de overheid er niet meer voor hen is. Meer Nederlanders moeten in hun dagelijkse leven ervaren dat het beter gaat. Het kabinet investeert in ieders kansen en versterkt het collectief.

Daarvoor ziet het kabinet goede mogelijkheden:

- Het kabinet investeert in collectieve voorzieningen, bijvoorbeeld met extra geld en menskracht voor veiligheid, onderwijs, en zorg.
- Het kabinet hervormt voor meer zekerheid en kansen in een nieuwe economie, bijvoorbeeld met een nieuwe balans tussen flexwerk en vaste contracten, meer maatwerk in ouderdagsvoorzieningen, modernisering van het belastingstelsel en verlaging van de lasten.
- Het kabinet pakt de uitdaging van de klimaatverandering aan. Nederland wordt duurzaam.
- Het kabinet staat pal voor het Nederland van vrijheden, democratie, rechtsstaat en internationale oriëntatie. De Nederlandse identiteit blijft herkenbaar in een sterke internationale inbedding.

Hoofdpijnen regeerakkoord 2017

ambitieuze klimaatbeleid

Vergroening belastingstelsel en verduurzaming bebouwde omgeving

Gebruik nieuwe energiebronnen

zelfbewust opereren

Werken aan vrede en veiligheid in NAVO en VN

Meer ontwikkelingshulp, ook voor oorzaken migratie

Nederland wordt duurzaam

Nederland: herkenbaar in de wereld

Zo maken we dit land samen sterker en beter voor iedereen.

Regeerakkoord 2017 - Vertrouwen in de toekomst

Uitgeschreven tekst

➤ Archief kabinetsformatie

Bekijk het archief kabinetsformatie 2017 op Kabinetsformatie2017.nl.

Animatie regeerakkoord

Meer weten over de plannen van het kabinet-Rutte III? Bekijk de animatie.

Regeringsverklaring

Minister-president Rutte heeft de regeringsverklaring uitgesproken in de Tweede Kamer.

Nieuws

Kabinet stelt medisch-ethische agenda voor de komende jaren vast

06-07-2018 | 17:50

Met de Nota Medische Ethiek geeft het kabinet invulling aan de uitwerking van het regeerakkoord. In de nota, die vandaag aan de ...

Wietexperiment meet effect op criminaliteit, veiligheid, overlast en volksgezondheid

06-07-2018 | 15:45

Het rapport van de Adviescommissie Experiment gesloten cannabisketen biedt voor het kabinet concrete handvatten voor de ...

Belangrijke stap naar eenvoudiger en beter omgevingsrecht

03-07-2018 | 12:49

De spelregels voor de fysieke leefomgeving komen in één wet bij elkaar te staan. De ministerraad heeft vrijdag, na een positief ...

EU-leiders bereiken akkoord over migratie

29-06-2018 | 09:56

Vannacht hebben EU-leiders tijdens de Europese Raad in Brussel een akkoord bereikt om de migratiestroom onder controle te ...

Benoeming ministers van Staat

22-06-2018 | 15:15

De ministerraad heeft besloten mevrouw S.M. (Sybilla) Dekker, mevrouw mr. W. (Winnie) Sorgdrager en de heer mr. J.G. (Jaap) De ...

Kabinet wil mensen kansen geven op werk, ontwikkeling en invloed

22-06-2018 | 15:15

De samenleving verandert door globalisering, technologische vooruitgang en flexibilisering. Sommige mensen varen daar wel bij, ...

➤ [Meer nieuws](#)

Verantwoordelijk

➤ [Ministerie van Algemene Zaken](#)

Blijf op de hoogte

- [Nieuwsberichten via e-mail](#)
- [Documenten via e-mail](#)
- [Nieuwsberichten via RSS](#)
- [Documenten via RSS](#)

Deel deze pagina

Nederlands

[English](#)

[Papiamentu](#)

[Papiamentu](#)

[Nederlandse Gebarentaal](#)

Rutte open brief aan alle Nederlanders: 'we moeten ons land beschermen'

De VVD trapt de verkiezingscampagne voor de Provinciale Staten vandaag af met een paginagrote krantenadvertentie van partijleider Mark Rutte. Opvallend is dat in die advertentie de naam VVD helemaal niet voorkomt. De advertentie is een open brief van Rutte aan 'al die gewone normale mensen', die hij in de tekst oproept om Nederland te beschermen.

Beste Nederlanders.

Als ik u zeg "wat een geweldig land hebben we toch", dan denkt u vast: "daar heb je die Rutte weer".

Maar ik meen het... Wat hebben we samen een ontzettend mooi land gebouwd! We hebben zoveel om trots op te zijn, zoveel om te beschermen, zoveel om mooier te maken.

**Ik zie Nederland als een teer bezit dat van ons allemaal is.
Een land dat niet perfect is maar waar we wel altijd stappen vooruit zetten.**

Dat bezit is broos, is breekbaar. Heus, het kan ook kapot gaan. Ik zie Nederland als een vaasje, dat we met 17 miljoen gewone en bijzondere mensen vasthouden. Die niet alleen voor zichzelf en de mensen om hen heen een mooi leven willen, maar die ook bijdragen aan het geluk van een ander - zomaar een ander.

We mogen ons Nederland nooit als vanzelfsprekend zien. In de snel veranderende, onstabiele wereld waarin we leven is er maar een klein vonkje nodig. Ik wil daarom niet altijd roepen wat ik kan. Ik kan bijna nooit helemaal mijn zin krijgen. Meestal sluit ik compromissen, doe ik water bij de wijn. Want altijd voel ik die verantwoordelijkheid om het vaasje vast te houden. Omdat Nederland voor mij vele, vele malen groter en belangrijker is dan ikzelf. Altijd. Overal.

We hebben voorbeelden gezien van samenlevingen waar ze het vaasje lieten vallen. Kijk naar Groot-Brittannië. Daar hebben de politici en de inwoners vergeten wat ze samen bereikt hadden. Nu zitten ze in de chaos.

In Nederland zien we ook een groep die zich niet verantwoordelijk voelt om er met elkaar iets moois van te maken. Mensen die alleen met zichzelf bezig zijn en altijd eerst denken aan hun eigenbelang. Mensen die zo hard aan het vaasje trekken dat het daardoor stuk gaat.

Ik heb ze vergeleken met de schreeuwende voetbalvaders langs de zijlijn. In de politiek zie ik ze ook voorbij komen. Mensen die bij de microfoon dingen kunnen roepen omdat ze weten dat er toch nooit een meerderheid voor zal zijn. En ze zich dus nooit voor de gevolgen hoeven te verantwoorden.

Het is gemakkelijk om verschillen uit te vergroten tot harde tegenstellingen. Maar je kunt je ook realiseren dat dit land juist zo mooi is geworden omdat we altijd hebben geprobeerd om dat tere bezit, dat mooie Nederland, zo goed mogelijk te beschermen. Door met elkaar compromissen te sluiten waarbij we ook lastige problemen op een verstandige manier oplossen. Waar niemand echt helemaal zijn zin krijgt. Afgelopen maand zagen we het bijna fout gaan bij de Sinterklaasintochten. Mensen die zo hard aan het schreeuwen waren voor of tegen Zwarte Piet dat er geen oog meer was voor de kinderen.

Daarom wil ik met deze brief de onuitgesproken afspraak die we met elkaar hebben - om samen dat broze bezit te beschermen - eens uitspreken.

Ik ben ontzettend trots op al die mensen die er op hun eigen manier iets van maken met elkaar. Die omkijken naar een ander. Een arm om iemand heen slaan. Zij maken Nederland mooier. Sterker nog: zij zijn Nederland.

Er zullen nu mensen zijn die hun schouders ophalen. Die niet weten waar ik het over heb. Vooral hen gun ik het om hier aan mee te doen. Kom naast ons staan in plaats van tegenover ons. En laten we met zijn allen al die gewone normale mensen, al die doeners, met wie we samen het vaasje vasthouden, wat vaker ronduit vertellen dat we ze enorm waarderen.

Mark Rutte

VANAVOND
om 17:55
op NPO1

Bron: ed.nl

17 december 2018

Volop aandacht in de nederlandse media voor Sinterklaas-intocht op zaterdag 17 november 2018

SnapShot: telegraaf.nl 2018

LIVE: zo verloopt de Sinterklaas-intocht

Hij komt, hij komt! Sinds 11:45 bespreken Maarten Steendam en Kamran Ullah vanuit de studio van De Telegraaf alles rondom de Sinterklaas-intocht. Met live-bijdragen vanuit Zaandijk, Groningen en Den Helder.

Bron: telegraaf.nl

17 november 2018

"Bread and games"

"bread and games or bread and circuses"

(on the failure of society to take action)

As long as the people are stupid to believe in government lies, politics will constantly distract the society from what really is all about. The term "bread and games" refers to the people which are pacified by their government. The idea that the society can be kept quiet by food and entertainment. The stupid society: people who voluntarily trade their democratic freedoms in exchange for a controlling government for food and entertainment. Bread and games can also include "keeping the people sweet" a short-term solution to alleviate dissatisfaction.

Source: Laurie L. Dove "What does "bread and circuses" mean? in howstuffworks.com.

"Brood en spelen"

(over het falen van de burgers om actie te ondernemen)

Zolang het volk te dom is om daarin te blijven geloven, zal de politiek het volk steeds overnieuw afleiden van waar het écht om gaat. De term "brood en spelen" verwijst naar het volk welk gepacificeerd wordt door hun regering. Het idee dat mensen kunnen worden rustig gehouden door voedsel en entertainment. Het domme volk: mensen die vrijwillig hun democratische vrijheden verhandelen in ruil voor een controlerende overheid voor eten en vermaak. Brood en spelen kan ook inhouden "het volk zoet houden" een kortetermijn oplossing aanvaarden om de ontevredenheid te verzachten.

Bron: Laurie L. Dove "What does "bread and circuses" mean? in howstuffworks.com, (oorspronkelijk in het engels) vertaald naar het Nederlands.

Demonstraties

Afbeelding: clipartmax (bewerking IFUD of Human Rights) 2018

De niet-politiek geïnteresseerde burger heeft geen of weinig verstand van ingewikkelde politieke onderwerpen. Handelen vaak impulsief heftig met een opgefokt oververhit hoofd uit gevoelens van onvrede over zaken die hun persoonlijke belangen onmiddellijk raken, wat zich dan uit in kortstondig claimend gedrag. Maar de ontevredenheid kan ook ontstaan door ergernis die zich in de hoofden van de mensen is blijven opstapelen over een specifiek onderwerp in de maatschappij: de sterk gepolariseerde discussie in Nederland rond thema's als bezuiniging door de overheid, Zwarte Piet, de Islam en de migratieverklaring van Marrakech over de rechten van migranten. In Frankrijk de hoge brandstof, demonstraties met vernielingen etc.

Frankrijk overweegt noodtoestand na gewelddadige protestdag 'gele hesjes'

Foto: nos.nl 2 december 2018 / Frankrijk

nos.nl
ZONDAG 2 DECEMBER 2018

BUITENLAND

De Franse regering overweegt een tijdelijke invoering van de noodtoestand om nieuwe gewelddadige protesten van 'gele hesjes' te voorkomen.

Uit boosheid en sociale ontevredenheid, worden gefotoshopte afbeeldingen van politici in nazi outfit over het internet verspreid.

Facebook post by Ibolya Jonas december 9- 2018

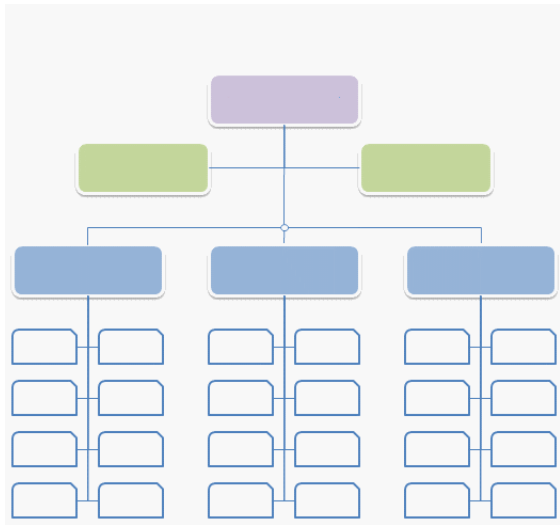
Out of anger and social dissatisfaction, photoshopped images of politicians in Nazi outfit are distributed over the internet.

Sociale actie

De acties van de gele hesjes in 2018 zijn gericht op de politieke spelers “Macron moet weg” of Rutte moet opstappen, geschraagd door individueel onbehagen van het volk primair gericht op de directe noden en kwalen van het dagelijkse leven en niet op totale systeemverandering.

blz 126,127,128,129 en 130 (2.5.4 Het actiemodel) boek “Gericht veranderen van organisaties”, Prof.dr. C.J. Zwart,Lemniscaat Rotterdam, 325 blz,1977, ISBN:90 6069 283 7

Organizational Structure

Non-organizational Structure

De Nederlandse rechtsstaat verkeert in zwaar weer

The screenshot shows the NOS news website interface. At the top, there is a navigation bar with 'NOS' logo, 'Nieuws', 'Sport', and 'Uitzendingen'. To the right, there are icons for 'TELEFIJST', 'AEX', '2 km', '4°', a search icon, and a 'NOS' logo. The main content area features a large image of hands in a suit pointing at a document. Overlaid on this image is the 'Nieuwsuur' logo and the headline 'Grote zorgen over politie en justitie: 'De hele keten dreigt vast te lopen''. Below the headline, it says 'MA 12 NOVEMBER, 11:00' and 'NEDERLAND'. At the bottom of the image, there is a short paragraph of text.

Nieuwsuur

Grote zorgen over politie en justitie: 'De hele keten dreigt vast te lopen'

MA 12 NOVEMBER, 11:00 NEDERLAND

De Nederlandse rechtsstaat verkeert in zwaar weer, blijkt uit gesprekken met verschillende betrokkenen. De politie, het Openbaar Ministerie en de rechters kampen met grote problemen. Raadsheer Ybo Buruma van de Hoge Raad, de hoogste rechter in Nederland, maakt zich ernstig zorgen.

Screenshot NOS, 12-11-2018

Onderzoek rechtsstaat

- Op 14 februari 2006 heeft IFUD of Human Rights een onderzoek verzocht naar de rechtsstaat, (brief SP Jan de Wit). Blz. 844 Annual Report IFUD of Human Rights 2016-2017.
- Tros Twee Vandaag Ned 2 uitzending 25 juli 2005 over het rechtssysteem in Nederland , SP-kamerlid J. de Wit. Blz. 842 Annual Report IFUD of Human Rights 2016-2017.

Link:

<https://archive.org/details/ANNUALREPORTIFUDOfHumanRights20162017>

Zo zou het moeten zijn...

De Nederlandse Orde van Advocaten, de Koninklijke Notariële Beroepsorganisatie (KNB) en de Koninklijke Beroepsorganisatie van Gerechtsdeurwaarders (KBvG) hebben de verkiezingsprogramma's van alle politieke partijen die thans in de Tweede Kamer zijn vertegenwoordigd laten doorlichten op rechtsstatelijkheid. De drie juridische beroepsorganisaties hebben hiertoe in juli 2012 een commissie ingesteld met vooraanstaande deskundigen die de partijprogramma's hebben getoetst, de Commissie Rechtsstatelijkheid in Verkiezingsprogramma's. De Commissie bestaat uit voorzitter **mr. A.H. van Delden** (voormalig rechtbankpresident en oud-voorzitter van de Raad voor de rechtspraak), **mr. H.N. Brouwer** (voorzieningenrechter bij kort gedingen), **prof. mr. W.J. Veraart** (hoogleraar Encyclopedie der Rechtswetenschap en Rechtsfilosofie aan de Vrije Universiteit Amsterdam), **prof. dr. I.C. van der Vlies** (hoogleraar Staatsrecht en Bestuursrecht aan de Universiteit van Amsterdam), **mr. I.N. Weski** (strafrechtadvocaat bij Weski Heinrici Advocaten in Rotterdam). De Commissie werd ondersteund door **Dr. F. de Vlaming** (werkzaam bij de leerstoel Internationaal Strafrecht van de Universiteit van Amsterdam).

- 1) De rechtsstaat geeft garanties ten aanzien van een voorspelbare overheid die zich aan de voor haar geldende regels houdt en in evenredigheid recht doet aan allen die door haar geraakt kunnen worden;
- 2) De rechtsstaat biedt alle ingezetenen elementaire rechtsbescherming op het terrein van grondrechten en mensenrechten.
- 3) De rechtsstaat verleent iedereen een effectieve toegang tot een onpartijdige en onafhankelijke rechter.

VAN NISPEN: DE RECHTSSTAAT IS TE BELANGRIJK OM WEG TE BEZUINIGEN

VAN NISPEN SP OP 2 APRIL 2014

Michiel van Nispen heeft op zijn eerste dag als SP-Tweede Kamerlid een vurige oproep gedaan voor een toegankelijke en onafhankelijke rechtsstaat. Volgens Van Nispen vormen de harde bezuinigingen op de rechtsbijstand een bedreiging voor de rechtsstaat: 'Recht is geen eliteproduct. Ook mensen met een smallere beurs moeten goede hulp van een advocaat kunnen krijgen, maar bovendien moet deze advocaat ook op gedegen en onafhankelijke wijze zijn werk kunnen doen.'

Bron: sp.nl

NIEUWS KLASSENJUSTITIE

SP wil onafhankelijk wetenschappelijk onderzoek naar de omvang van klassenjustitie

Een onafhankelijk, wetenschappelijk onderzoek moet uitwijzen of klassenjustitie voorkomt in Nederland. SP-Kamerlid Michiel van Nispen wil de omvang van het probleem in kaart laten brengen: 'Alleen dan kunnen we het aanpakken.' Hij wil het onderzoek deze week in de Tweede Kamer afdwingen tijdens de begrotingsbehandeling van Justitie en Veiligheid.

Sandrine Thelosen 18 november 2018, 19:13

Michiel van Nispen (SP) Beeld ANP

Zo'n onderzoek begint bij vermoedens van klassenjustitie. Dat is ongelijke behandeling in vergelijkbare zaken. Van Nispen heeft die: 'Bijvoorbeeld bij het afkopen van strafrechtelijke vervolging bij grote fraude.' Hij verwijst naar de recente gebeurtenissen rond ING.

De recente plannen van minister Dekker (Rechtsbescherming) brengen volgens SP'er Van Nispen zeker geen verbetering. 'Voor grote groepen mensen is het recht straks niet toegankelijk, omdat ze zelf geen advocaat kunnen betalen. Als mensen om die reden hun recht niet kunnen halen, kun je dat niets anders dan klassenjustitie noemen.'

—

Access to justice

The ordinary citizen is the victim of measures taken by the government that prevent access to make justice more difficult, even lawyers complain. Ordinary citizens are in the practice is insufficiently equipped to stand up for their interests. Obtaining of right in the Netherlands is only available for the very rich by cutting back on Legal aid and fees for lawyers and increase in court fees. The government, on the other hand, can at the expense of the Dutch taxpayer fully continue legal proceedings through the State Advocate. The Netherlands have degenerated into one by the establishment run class society and class justice. The law protects and favours the political and economic ruling class. The law is a mono-political power of the ruling class of its own state of rulers in the state. As soon as whistleblowers reach out a finger at it, every attack of the state and the system made to the O.M. and the judges immediately blocked, to the detriment of social emancipation and the potential development of the weak or powerless.

EXTRA GERBRANDYDEBAT 'TOEGANG TOT HET RECHT'

EXTRA GERBRANDYDEBAT 'TOEGANG TOT HET RECHT'

SCREENSHOT YOUTUBE / NEDERLANDSE ORDE VAN ADVOCATEN (SANDER DEKKER)

Bij uitzondering vond op 6 juni j.l. een extra Gerbrandydebat plaats. Een keur aan sprekers sprak over het stelsel van gefinancierde rechtsbijstand. Raadsheer Ybo Buruma en advocaat Inez Weski verzorgden respectievelijk het inleidende en slotpleidooi.

Het debat, onder leiding van Astrid Joosten, stond geheel in het teken van de toegang tot het recht. Aanleiding vormden de huidige sessies van het ministerie van Justitie en Veiligheid over de toekomst van het stelsel van gefinancierde rechtsbijstand (het zogeheten 'redesign rechtsbijstand') en de keuze die de minister voor Rechtsbescherming rond de zomer gaat maken. Sander Dekker, minister voor Rechtsbescherming was de hele avond aanwezig en gaf een toelichting op de stand van zaken van de 'redesign rechtsbijstand'.

- Luister naar [het slotpleidooi van Inez Weski](#)

Bron: advocatenorde.nl

6 juni 2018

Toegang tot het recht

De gewone burger is de dupe van maatregelen door de overheid die de toegang tot het recht moeilijker maken, ook advocaten klagen. Gewone burgers zijn in de praktijk onvoldoende toegerust om voor hun belangen op te komen. Het verkrijgen van recht in Nederland is alleen weggelegd voor de zeer rijken door bezuiniging op rechtsbijstand en vergoedingen advocaten en verhoging griffierechten. De overheid daarentegen, kan op kosten van de nederlandse belastingbetaler voluit doorprocederen via de Landsadvocaat. Nederland is verworpen tot een door het establishment gerunde klassenmaatschappij en klassenjustitie. Het recht beschermt en bevoordeelt de politieke en economische heersende klasse. Het recht is een monopolistisch machtsmiddel van de heersende klasse met een eigen staat van heersers in de staat. Zodra klokkenluiders er een vinger naar uitstrekken sluit het systeem zich hermetisch. Iedere aanval op de staat en het systeem wordt door het O.M. en de rechters onmiddellijk afgeblokt ten detrimente van de sociale emancipatie en de ontplooiingsmogelijkheden van de zwakken of machtelozen.

Advocate Inez Weski over zaken die de rechtsstaat kunnen bedreigen:
Auteur: Inez Weski - Taal: Nederlands – 2014
ISBN: 109021455127

Toegang tot de rechter in Europa

Artikel 47 van het hoofdstuk 'Rechtspleging' van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie waarborgt het recht op een doeltreffende toegang tot de rechter.

Achtergrond

Volgens de internationale en Europese wetgeving inzake de mensenrechten moeten de EU-lidstaten het recht van eenieder waarborgen om naar de rechter te stappen of naar een ander orgaan om geschillen op te lossen en om een voorziening in rechte te krijgen wanneer hun rechten zijn geschonden. Dit is het recht op *toegang tot de rechter*. Verder heeft eenieder krachtens de EU wetgeving recht op een doeltreffende voorziening in rechte om de naleving af te dwingen van de rechten die de EU wetgeving hem geeft. Een belangrijk gebied is de non discriminatiewetgeving: de EU wetgeving verbiedt discriminatie op grond van sekse, ras of etnische afkomst, seksuele geaardheid, leeftijd, handicap en godsdienst of overtuiging. Dit factsheet biedt informatie over toegang tot de rechter in verband met de non discriminatiewetgeving. Er wordt niet ingegaan op het strafrecht.

Belangrijkste punten

Zonder het recht op toegang tot de rechter kan een slachtoffer de naleving van zijn rechten niet afdwingen of de geleden schade niet laten rechtzetten.

Het recht op toegang tot de rechter kan in de volgende onderdelen worden uiteengelegd. Het recht van eenieder op:

- een eerlijke en openbare behandeling van zijn zaak door een onafhankelijke en onpartijdige rechter;
- juridisch advies en verdediging en vertegenwoordiging in een zaak;
- rechtsbijstand als niet kan worden verwacht dat het slachtoffer zich voor de rechter kan vertegenwoordigen en hij/zij geen advocaat kan betalen;
- een uitspraak in de zaak binnen een redelijke termijn en een adequate schadevergoeding.

Stappen voorwaarts

Tijdslimieten

Als een vermeend slachtoffer naar de rechter stapt, is hij/zij verplicht om binnen een bepaalde tijdslimiet gerechtelijke stappen te ondernemen. De tijdslimiet moet een eerlijk midden houden: het slachtoffer heeft voldoende tijd nodig om te beslissen of hij/zij echt een zaak heeft en naar de rechter wil stappen. Maar de tijdslimiet mag ook niet te lang zijn, omdat de vermeende dader al die tijd in onzekerheid verkeert. De meeste EU-lidstaten hebben een tijdslimiet tussen de drie en vijf jaar. Op het gebied van het arbeidsrecht is die periode vaak veel korter, zoals in Slovenië waar zij acht dagen bedraagt.

De EU-lidstaten moeten ervoor zorgen dat de tijdslimieten niet te kort zijn. Zij zouden kunnen overwegen om de tijdslimiet pas te laten ingaan wanneer het slachtoffer zich van de schending bewust wordt.

Procesbevoegdheid

Op het gebied van de non discriminatiewetgeving zijn de EU lidstaten verplicht om verenigingen en verbanden, zoals niet gouvernementele organisaties (ngo's) en vakbonden, het recht te geven om zaken voor de rechter te brengen namens of ter ondersteuning van het slachtoffer, als het slachtoffer daartoe toestemming geeft. In sommige lidstaten (zoals België, Hongarije en Ierland) mogen verenigingen schadevergoedingen eisen, zelfs als niet kan worden vastgesteld wie het slachtoffer is of als er patronen van discriminatie zijn. Dit staat bekend als *actio popularis* (volksvordering). Op andere gebieden dan de non discriminatiewetgeving of de milieuwetgeving kan gewoonlijk alleen het slachtoffer of zijn vertegenwoordiger naar de rechter stappen.

De lidstaten moeten overwegen om *actio popularis* toe te staan. Dit is belangrijk omdat slachtoffers vaak niet zelf een zaak voor de rechter brengen omdat zij:

- niet weten wat hun rechten zijn;
- zich dit financieel niet kunnen veroorloven;
- bang zijn voor negatieve gevolgen, bijvoorbeeld dat zij hun baan verliezen als zij een klacht tegen hun werkgever indienen.

Procesduur

De tijd die een rechtbank neemt om tot een oordeel te komen, hangt af van de complexiteit van de zaak en hoe vaak beroep wordt aangetekend. Het is dus niet mogelijk om precies te zeggen hoe lang rechtszaken zouden moeten duren. Sommige EU-lidstaten hebben te kampen met ernstige vertragingen. Als slachtoffers te lang moeten wachten, kan het recht op toegang tot de rechter inhoudsloos worden. Ook kunnen langdurige vertragingen slachtoffers ervan weerhouden om naar de rechter te stappen.

De EU-lidstaten moeten overwegen om voor urgente gevallen snelrechtprocedures in te voeren. Wanneer zaken betrekking hebben op schadeclaims voor een lager geldbedrag of wanneer er geen ingewikkelde vragen spelen rond bewijs en recht, zouden eenvoudigere procedures kunnen worden ontwikkeld. Voorbeelden hiervan zijn te vinden in Oostenrijk, België, Hongarije en het Verenigd Koninkrijk.

Juridische kosten en rechtsbijstand

De kosten om naar de rechter te stappen zijn voor veel mensen te hoog. Alle EU-lidstaten bieden een vorm van rechtsbijstand aan waarbij de staat de persoon helpt de kosten van een advocaat te betalen of een advocaat aanwijst die namens de persoon optreedt. Om te bepalen wie recht heeft op *rechtsbijstand* gebruiken sommige lidstaten een 'draagkrachttoets' die betrekking heeft op de financiële situatie van de persoon. Sommige lidstaten kijken ook hoe groot de kans is dat een zaak succesvol zal zijn.

Hoewel er krachtens de mensenrechtenwetgeving geen absoluut recht op rechtsbijstand bestaat, gebruikt het Europees Hof voor de Rechten van de Mens (EHRM) een andere toets. Het bekijkt hoe belangrijk het recht is waarvan de persoon de naleving probeert te handhaven, alsmede of het ontzeggen van rechtsbijstand ertoe leidt dat de persoon geen eerlijke behandeling krijgt. Omdat het EHRM een soepeler toetsing toepast, is de kans groot dat veel slachtoffers in de EU-lidstaten geen rechtsbijstand krijgen terwijl ze die eigenlijk wel zouden moeten krijgen.

De lidstaten moeten ervoor zorgen dat personen rechtsbijstand kunnen krijgen als dat nodig is om een eerlijke behandeling van hun zaak te krijgen. Zij zouden verder kunnen overwegen om:

- centra in te stellen die gratis juridisch advies geven;
- mensen te stimuleren een rechtsbijstandsverzekering te nemen;
- te stimuleren dat geschillen worden geschikt door organen voor alternatieve geschiloplossing.

Het recht op verhaal

Slachtoffers hebben recht op verhaal ter compensatie van de schade die zij hebben geleden en deze moet nieuwe daders of recidivisten afschrikken. Een financiële schadevergoeding is de meest gebruikelijke vorm van verhaal. Er zijn aanzienlijke verschillen tussen de lidstaten wat betreft de hoogte van de schadevergoeding in discriminatiezaken. Deze verschillen kunnen niet puur worden verklaard door de verschillen in de kosten van het levensonderhoud in de verschillende landen. Bovendien is de schadevergoeding niet altijd hoog genoeg om de daders af te schrikken of de schade te compenseren die het slachtoffer is aangedaan.

De EU-lidstaten zouden een onderzoek kunnen instellen naar de hoogte van de schadevergoeding bij discriminatie om te verzekeren dat deze toereikend is.

Beschikbare voorzieningen in rechte op Europees en internationaal niveau

Wanneer personen door de nationale rechter niet in het gelijk zijn gesteld, kunnen zij zich tot instanties op Europees of internationaal niveau wenden. Het Hof van Justitie van de Europese Unie (HvJ) kan een uitspraak doen in zaken die betrekking hebben op een schending van de EU-wetgeving. Klachten over schendingen van de mensenrechten worden echter vaker tot het Europees Hof voor de Rechten van de Mens (EHRM) gericht, dat nagaat of het Europees Verdrag tot Bescherming van de Rechten van de Mens is nageleefd. Bij het Europees Comité voor Sociale Rechten (ECSR) kunnen door bepaalde organisaties ook 'collectieve' klachten worden ingediend over schendingen van het Europees Sociaal Handvest. Tevens kunnen bepaalde organen van de Verenigde Naties een uitspraak doen over klachten over schendingen van mensenrechtenverdragen van de VN, als de staat met de procedure heeft ingestemd.

Deze systemen kennen verschillende voordelen. Het HvJ heeft strenge regels met betrekking tot de procesbevoegdheid, waardoor het moeilijk is om een claim voor de rechter te brengen. Het EHRM heeft een zeer groot aantal zaken voorliggen, waardoor er vertraging is ontstaan bij het komen tot een uitspraak. Er zijn hervormingen ingevoerd om min of meer identieke zaken gezamenlijk te behandelen. Het ECSR behandelt alleen klachten van specifieke organisaties en niet van individuen. Van de organen van de VN kan tegen geringe kosten gebruik worden gemaakt, omdat men zich niet door een advocaat hoeft te laten vertegenwoordigen. Hun beslissingen zijn echter niet wettelijk bindend.

De EU-lidstaten moeten overwegen om de regels inzake de procesbevoegdheid voor het HvJ te versoepelen. Zij moeten er ook voor zorgen dat zij veranderingen aanbrengen in hun wetgeving die door de uitspraken van het EHRM zijn vereist om min of meer identieke schendingen te voorkomen. Verder zouden zij moeten overwegen om in te stemmen met de klachtenprocedures krachtens de VN verdragen voor zover zij dat niet hebben gedaan.

Meer informatie:

Een overzicht van FRA activiteiten op het gebied van toegang tot een doeltreffende en onafhankelijke rechter in Europa is te vinden op de FRA website via de volgende link:

fra.europa.eu/fraWebsite/research/projects/proj_accessingjustice_en.htm

Het FRA-rapport *Access to justice in Europe: an overview of challenges and opportunities* zal online beschikbaar zijn via de volgende link:

http://fra.europa.eu/fraWebsite/research/publications/publications_en.htm

(ten tijde van de IRT-affaire Ernst Hirsch Ballin de Justitie Minister, die aftrad, maar later opnieuw Minister van Justitie werd)

de Doelder overheid gideonsbende

De Doelder, hoogleraar strafrecht in Rotterdam: "Het probleem van onze rechtsstaat is niet alleen de georganiseerde criminaliteit, maar in toenemende mate de ongeorganiseerde Gideonsbende die als 'overheid' ook zelf de fundamenten van de rechtsstaat aantast".

Bron: nrc.nl

14 mei 1994

Ernst Hirsch Ballin: rechtsstaat

<https://archive.org/details/ErnstHirschBallinOverDeRechtsstaat>

<https://archive.org/details/DEMOCRATUUR>

Rechters en officieren luiden de noodklok voor het ‘verval van onze rechtstaat

Door Lars Benthin 14 september 2018

De rechters en officieren van Justitie in Nederland maken zich grote zorgen. Het wordt steeds moeilijker om ons werk te doen op het niveau waar de samenleving recht op heeft, mede als gevolg van het financiële zware weer”, stellen de rechters en officieren van Justitie. De rechtspraak staat al lange tijd onder druk. Daarbij speelt een veelheid aan issues die bovendien een onderlinge complexe samenhang hebben”, staat in de brief.

Bron: dagelijksestandaard.nl
2018

Advocaten slaan alarm: Dekker houdt burgers met weinig geld weg van een advocaat

Minister Sander Dekker voor rechtsbescherming (VVD).

De minister wil burgers met een laag inkomen meer zelf laten betalen voor juridische hulp bij bijvoorbeeld echtscheidingen. Dat stuit op bezwaren bij rechtshulpverleners.

Bron: trouw.nl

Wendelmoet Boersema

13 oktober 2018

Rijksoverheid

Sander Dekker *Minister voor Rechtsbescherming*

De rechtsstaat vormt de basis van onze vrije samenleving. Door bescherming te bieden en hard op te treden tegen criminelen. Maar ook door waarborgen te bieden tegen willekeur en machtsmisbruik, met gedegen wetten en onafhankelijke rechters. Daar zet ik me graag voor in.

Rijksoverheid / Sander Dekker Minister voor Rechtsbescherming

Twee vragen aan de minister

Waarom heeft u 'ja' gezegd tegen deze functie?

'Vanouds behoren veiligheid en rechtsbescherming tot dé kerntaken van de

overheid. Het ministerschap is sowieso eervol, maar de verantwoordelijkheid voor die basis geeft het voor mij wel een extra lading.'

Welke zin uit het regeerakkoord spreekt u het meest aan?

'Het regeerakkoord staat pal voor onze kernwaarden: onze vrijheden met de democratische rechtsstaat als fundament. Daarbij trekken we ook duidelijke grenzen. Ik vind het goed dat we harder gaan optreden tegen mensen en organisaties die juist deze vrijheden willen aantasten en onze democratie ondermijnen.'

SOCIALE ADVOCATUUR GESCHOKT DOOR PLANNEN DEKKER

De Vereniging Sociale Advocatuur Nederland (VSAN) zegt geschokt te zijn door de [plannen](#) van minister Dekker (Rechtsbescherming) rondom de sanering van de gefinancierde rechtsbijstand. 'De minister rekent zich ten onrechte rijk.'

Uit een voorpublicatie van de plannen in het [J&V-magazine](#) blijkt dat de minister rechtsbijstand in civiel- en bestuursrecht wil afschaffen, de toegang tot het recht van rechtzoekenden wil beperken en het rechtsbijstandstelsel wil vermarkten, aldus de VSAN in een persbericht. 'Tegelijkertijd wordt een door de overheid gecontroleerde poortwachter geïntroduceerd, met alle bureaucratische rompslomp van dien.' VSAN-voorzitter Hein Vogel: 'Dit nieuwe ministelsel is volgens de VSAN slecht doordacht, per saldo veel duurder dan het huidige stelsel, inefficiënt en funest voor de rechtzoekende die afhankelijk is van goede juridische hulp.' Volgens Vogel kijkt de minister uitsluitend naar directe kosten op de begroting van het ministerie van Justitie en Veiligheid. 'Vermarkting van rechtsbijstand lijkt op het eerste gezicht een kostenreductie voor het ministerie. Het is echter een illusie om te denken dat de gemiddelde rechtzoekende in staat is om een marktprijs te betalen voor rechtsbijstand. Of het nu gaat om een rechtsbijstandverzekering, of het betalen van losse diensten: veel mensen zullen zich hiervoor extra in de schulden moeten steken.' Kosten van (oninbare) schulden worden volgens de VSAN in de plannen van minister Dekker afgewenteld op de gemeenten. 'Van kostenbesparingen voor de overheid is dus per saldo geen sprake.'

GEVAARLIJK

Vogel noemt het daarnaast gevaarlijk dat de overheid een bepaalde route wil voorschrijven. 'De minister beperkt de toegang tot het recht door rechtzoekenden te sturen naar de oplossing die de overheid het beste acht. De overheid is vaak partij in juridische geschillen met burgers. Als de overheid de toegang tot het recht actief stuurt, is er sprake van belangenverstrengeling. Mensen moeten in alle vrijheid een beslissing van de overheid kunnen aanvechten.'

Een ander probleem is volgens Vogel dat een ambtenaar zelden kan bepalen wat de beste en snelste oplossing is voor een juridisch probleem. 'Dat kunnen alleen de rechtshulpverleners in de praktijk. Het belangrijkste is dat de rechtzoekende goede rechtshulp krijgt van gekwalificeerde rechtsbijstandverleners. Deze rechtshulp moet effectief en toegankelijk zijn voor iedereen. Door vooraf beperkingen op te leggen en een poortwachter te introduceren, wordt het systeem bureaucratisch en inefficiënt. De snelle inzet van hulpverlening wordt daardoor alleen maar bemoeilijkt.'

NOODKLOK

De VSAN heeft samen met diverse andere partijen, waaronder de Nederlandse orde van advocaten (NOvA), de afgelopen jaren meerdere keren de noodklok geluid. De vereniging heeft het manifest 'Red de rechtshulp' gepresenteerd, met daarin concrete plannen om een goed stelsel overeind te houden. 'Deze alarmsignalen hebben niet geleid tot juiste beleidskeuzes van de kabinetten Rutte I, II en III. Er wordt elk jaar weer opnieuw bekibbeld op het budget van de gefinancierde rechtsbijstand. Er is geen oog voor het maatschappelijk belang van goede rechtshulp en de mensen voor wie deze hulp vaak het laatste redmiddel is.' De VSAN roept de politiek en alle organisaties die betrokken zijn bij de gefinancierde rechtsbijstand op om de voorstellen van Dekker in de huidige vorm niet te steunen.

Bron: advocatenblad
FRANCISCA MEBIUS
21 SEPTEMBER 2018

FERDINAND GRAPPERHAUS
RAFELS
AAN DE
RECHTSSTAAT
PROMETHEUS

Rafels aan de rechtsstaat

februari 2017
127 pagina's
ISBN13: 9789044631784
Ferdinand Grapperhaus
Prometheus

De toekomst van de rechtspraak

Het is opmerkelijk en zeldzaam: een groep bezorgde rechters en raadsheren stuurt vandaag een brief aan de Tweede Kamer. Ze zijn uiterst bezorgd over de omstandigheden waaronder ze moeten werken en ze vrezen voor de toekomst van onze onafhankelijke rechtspraak. Verenigd onder de naam *Tegenlicht* komen ze in verzet.

"De rechtspraak staat al lange tijd onder druk. Daarbij speelt een veelheid aan issues die bovendien een onderlinge complexe samenhang hebben", staat in de brief. "Door het nijpende tekort aan rechters en officieren van justitie en hun ondersteuning, hun structurele overbelasting en de gebrekkige ICT-voorzieningen, komt de kwaliteit van onze rechtspraak steeds meer in het gedrang."

Bron: NOS / Nieuwsuur

08-11-2018

Angstcultuur binnen organisatie van Openbaar Ministerie

Marcel Haenen NRC, 26-06-2018, Binnen de eigen centrale ondernemingsraad van het OM gaan stemmen op om de volledige leiding van het OM te vervangen. Het zou de enige manier zijn om de angstcultuur in de eigen organisatie te doorbreken. Medewerkers durven elkaar niet aan te spreken op 'fout' gedrag uit angst voor repercussies.

Rijksoverheid

Ferdinand Grapperhaus *Minister van Justitie en Veiligheid*

Ik wil benadrukken dat we in Nederland een sterke rechtsstaat hebben. Die rechtsstaat geeft mensen waarborgen, zoals veiligheid. Daar sta ik voor als minister.

Beeld: Arenda Oomen / Minister van Justitie en Veiligheid Ferdinand Grapperhaus

MEDEDELING:

IFUD of Human Rights, Voorzitter J.P. van den Wittenboer: Ik blijf achter de onder ede verklaring staan die Ik heb gedaan bij de notaris, en waarin zaken notarieel in akte onder ede opgenomen. Meer informatie hierover (audio):

<https://archive.org/details/DeurwaarderskortgedingJanAnneDeSwartArt438Lid4Rv>

Donner gaat met pensioen

Geen oude koeien uit de sloot halen, niet opnieuw beginnen over iets vervelends wat vroeger is voorgevallen en bijna-vergeten zoals het Schiphol drama en de Schiedammer parkmoord. Een positief beeld over Donner in de media over zijn afscheid.

Eind oktober 2018 nam Piet Hein Donner afscheid als vice-voorzitter van de Raad van State. In Trouw van zaterdag 20 oktober verscheen een afscheidsinterview door Wendelmoet Boersema en Lex Oomkes met Donner.

Donner over de rechtsstaat:

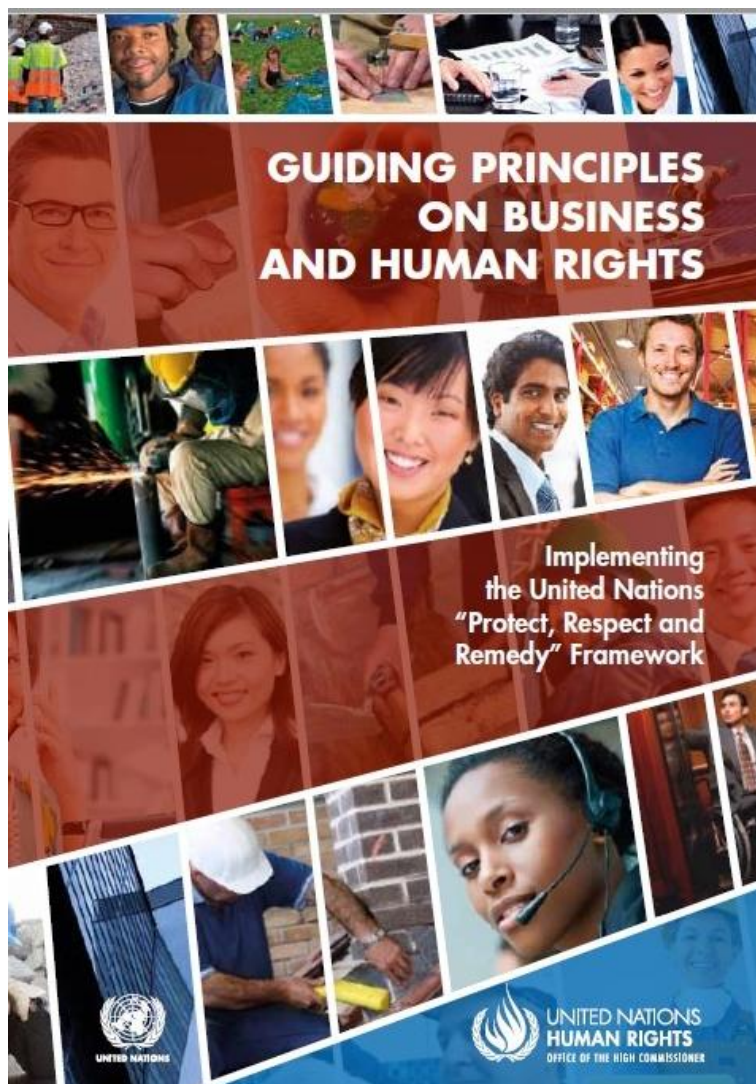
Een nog gevaarlijker ontwikkeling vindt Donner de ondermijning van de rechtsstaat in vooral de oostelijke lidstaten, de aanvallen op de rechterlijke macht, de pers, op minderheden en migranten. De eenheid en het functioneren van de Unie berusten in hoge mate op het fundament van de rechtsstaat. Als lidstaten daaraan gaan morrelen, verlies je het fundamentele vertrouwen dat de uitvoering van de Europese verplichtingen verzekerd is. Vroeger begon men bij tegenstellingen een oorlog, zoals bijvoorbeeld de Amerikaanse Burgeroorlog. Maar Europa moet dit zonder geweld door middel van recht zien op te lossen. In die context is het begrijpelijk dat het Europees Parlement naar het Europese Hof stapt om wat er in Hongarije gebeurt.” Met een ironische glimlach: “De fundamentele zwakte van Europa is dat we onenigheid niet meer met geweld oplossen”.

Syrië:

Donner: Daar ga ik nu geen mening over geven.

Lees ook in Annual Report 2016-2017 van IFUD of Human Rights blz 829-864 over Donner (Schiphol drama en Schiedammer parkmoord)

<https://archive.org/details/ANNUALREPORTIFUDOfHumanRights20162017>

Nederland bevordert de eerbiediging van mensenrechten door het bedrijfsleven. Doel is mensenrechtenschendingen door bedrijven, rechtstreeks of in productieketens te voorkomen. In deze brief zet het kabinet uiteen wat het bestaand beleid is, wat de consultaties over het Ruggie-beleidskader hebben opgeleverd en welke aanvullende stappen worden gezet. Voorop staat dat bedrijven een eigen maatschappelijke verantwoordelijkheid hebben om in het buitenland dezelfde mensenrechtennormen te hanteren als in Nederland. Professor John Ruggie presenteerde in 2008 als VN Speciaal Vertegenwoordiger bedrijfsleven en mensenrechten het *Protect, Respect and Remedy*-beleidskader voor de verhouding tussen bedrijfsleven en mensenrechten. Het beleidskader mondde in 2011 uit in de *United Nations Guiding Principles on Business and Human Rights (UN Guiding Principles)*. Deze principes zijn in juni 2011 unaniem door de VN-Mensenrechtenraad.

Bron: Ministerie van Buitenlandse Zaken

'ING beschuldigd van betrokkenheid bij witwassen en belastingfraude'

Foto: Archief EHF

Amsterdam

Een financier uit Amsterdam heeft aangifte gedaan tegen ING omdat de bank via zijn bedrijf honderden witwastransacties mogelijk zou hebben gemaakt.

De bank zou niets hebben gedaan om het verdachte geldverkeer tegen te gaan, ondanks een 'ernstig vermoeden van betrokkenheid bij witwassen en belastingfraude'. Dit schrijft de Volkskrant woensdag.

Het gaat om de 71-jarige financier Sam van Doorn die met oud-compagnon Erwin de Ruiter een trustbedrijf runde. Deze ex-compagnon zou via dit gezamenlijke gerunde trustbedrijf grote sommen geld naar belasting paradijzen hebben weggesluisd. Volgens Van Doorn is er op die manier 123 miljoen euro witgewassen. Sam van Doorn is ervan overtuigd dat ING op de hoogte was van het witwassen.

Volgens de advocaat van Van Doorn, Robert Hein Broekhuijsen is de ING transacties is blijven uitvoeren terwijl de bank genoeg gegevens had om 'een ernstig vermoeden van betrokkenheid bij witwassen en belastingfraude' te hebben.

ING bank

De ING Bank heeft jarenlang willens en wetens verzuimd te controleren op witwassen van crimineel geld. Toch komt er geen strafvervolgning van de bank of personeelsleden; de zaak is geschikt voor 775 miljoen euro. Zo lijkt ING makkelijk weg te komen.

Bron: trouw.nl

Jarenlang konden criminelen ongestoord hun geld via Nederlandse ING-rekeningen laten lopen omdat de bank zijn controlemechanismen niet op orde had. En hoewel de verantwoordelijke hoofdofficier van het Openbaar Ministerie (OM) in een interview met NRC uitlegde dat deze schikking „zonder twijfel effectiever” is dan een rechtszaak, lijkt lang niet iedereen het daarmee eens.

Bron: tweakera

PERSBERICHT

Lakeman wil dat Openbaar Ministerie ING-topman Hamers vervolgt

Bussum, 10 september 2018 – Voorzitter Pieter Lakeman van Stichting Onderzoek Bedrijfs Informatie SOBI wil dat het Openbaar Ministerie ING-topman Ralph Hamers strafrechtelijk gaat vervolgen. Het OM besloot om ING een boete van 775 miljoen euro op te leggen en af te zien van vervolging van leidinggevend. Lakeman noemt dat besluit onjuist en onbegrijpelijk en voorziet ‘een gevaarlijke verstoring van het maatschappelijk leven, het publieke debat en het financiële stelsel’ als verantwoordelijke leidinggevend vrijuit gaan. Hij vraagt het Gerechtshof in Amsterdam het OM te bevelen Hamers alsnog te vervolgen.

In een brief aan het Amsterdamse gerechtshof stelt SOBI-voorzitter Lakeman dat hij Hamers beschouwt als ‘feitelijke leidinggever aan de door ING Bank verrichte verboden gedragingen’, ook volgens de normen van de Hoge Raad die het OM blijkens haar eigen verslag kent. De verboden gedragingen betroffen onder meer het niet op orde brengen van het compliance-apparaat en het negeren van waarschuwingen van de Nederlandse Bank en de Europese Centrale Bank. Het systeem dat ING hanteerde om mogelijke misstanden te monitoren was bewust ingesteld op maximaal drie gevallen per dag.

ING investeerde willens en wetens onvoldoende in compliance-deskundigen. De vennootschap maakte mede daardoor jaarlijks 100 miljoen euro extra winst. De SOBI-voorzitter vindt het onacceptabel dat het OM de in de periode 2010-2016 gepleegde strafbare feiten nu alleen toerekent aan de ING als geheel: *“Het OM voert als rechtvaardiging voor dit besluit aan dat het compliance-systeem binnen ING over drie niet of nauwelijks met elkaar samenwerkende deel-organisaties verdeeld zou zijn geweest en dat géén van die deel-organisaties verantwoordelijk was voor het geheel. Als dat al zo is, vind ik het juist een extra argument om Hamers te vervolgen. Want het is de primaire taak van een fatsoenlijke Raad van Bestuur om de organisatie op het gebied van compliance zodanig in te richten dat die goed functioneert. Hamers heeft dat blijkbaar jarenlang achterwege gelaten.”*

De SOBI-voorzitter rekent het de ING-topman zwaar aan dat hij waarschuwingen van toezichthouders stelselmatig in de wind heeft geslagen: *“Je denkt toch niet dat als nota bene de Europese Centrale Bank en de Nederlandse Bank herhaaldelijk hun zorgen uitspreken dat in een mail aan de koffiejuffrouw gebeurt? Zulke zaken worden op het hoogste niveau gedeeld dus daar heeft Hamers van geweten.”*

SOBI vreest dat wanneer Hamers niet strafrechtelijk wordt vervolgd het in de toekomst vaker gaat gebeuren dat bestuurders die in de fout zijn gegaan ‘zich als het ware op kosten van de aandeelhouders vrijkopen door akkoord te gaan met zeer hoge boetes voor de vennootschap waardoor het OM eerder bereid zal zijn af te zien van vervolging van de feitelijke leidinggevend. Het zijn ook nu weer de onschuldige aandeelhouders die het gelag betalen, terwijl de leidinggevende daders volledig vrijuit gaan.” SOBI en Lakeman zijn belanghebbenden bij strafvervolging omdat hun betalingsverkeer al jarenlang via ING Bank loopt.

Noot voor de redactie

Voor aanvullende informatie kunt u terecht bij SOBI-voorzitter Pieter Lakeman, telefoon 06-38150576 of lakeman@sobi.nl.

ING joins industry, unions, NGOs, government in fight to protect human rights

28 October 2016

ING today joined the Dutch Banking Association (NVB) together with other banks, unions, NGOs and the government in the Netherlands in a commitment to work together to improve human rights around the world.

A total of eight parties signed the covenant on international responsible business conduct, with 13 banks based in the Netherlands signing a declaration of adherence. The agreement aims to ensure that global corporate and project finance done by Netherlands-based banks protect and improve human rights in areas including labour practices, freedom to form labour unions, child labour and land rights.

This is a unique cooperation. Banks are in the rare position of being connected to sectors via our clients, and many, including ING, are already using this influence to address human

rights. At the same time, NGOs have access to the local context in countries where there may be human rights issues, and the government has a network of embassies that can establish contact with other governments.

The goal is for all parties to pool their knowledge and experience, learn from each other, and to identify human rights risks as well as actions that can mitigate them.

Positive change

Taking steps to address human rights isn't new for ING. We work to effect positive change in human rights through our involvement in organisations such as the Thun Group, the OECD Advisory Group and as part of the steering committee for the Equator Principles. We also have a human rights policy in our Environmental and Social Risk Framework, which is implemented in each of the 42 countries we're based in.

“At ING, every single corporate client and every single transaction is assessed, monitored and evaluated on potential social and environmental risk,” said ING Bank Vice-Chairman Koos Timmermans.

“But It's not always simple for banks, as our involvement is indirect (through clients) and we're far away from the factories and other places where human rights may be violated. We expect this covenant to improve our knowledge and network, so we can ultimately make better decisions that will really help people.”

Read more about ING and human rights in our [human rights statement](#).

Duurzaam en betrokken

Maatschappelijk verantwoord ondernemen is voor de ING de gewoonste zaak van de wereld. Wij hebben oog voor onze planeet en al zijn bewoners. Dat is wel het minste wat we kunnen doen.

1. Wat doet de ING op het gebied van mvo?

Als grote Nederlandse bank hebben we een maatschappelijke functie en spelen we een belangrijke rol in het economisch verkeer. We zijn er voor alles en iedereen, of het nu gaat om een grote supermarktketen, een starter op de woningmarkt of de bakker op de hoek. Wij kunnen ons voorstellen dat het voor u als klant prettig is om te weten dat uw bank betrokken is, bij u en bij de samenleving. Onze mvo-activiteiten richten zich op vier thema's

- Toegankelijkheid voor iedereen
- Financiële betrouwbaarheid
- Duurzaam ondernemen
- Ontwikkeling van de jeugd

2. Is de ING toegankelijk voor iedereen?

Ja, iedere klant is welkom bij ons. Iedereen wil zijn geldzaken gemakkelijk en veilig kunnen regelen. Daarom is iedere klant voor ons gelijk: van jong tot oud, met of zonder diploma, rijk of minder rijk. ING is er voor iedereen. Dat merken miljoenen klanten elke dag weer.

De ING heeft kantoren, servicepunten en geldautomaten in heel Nederland, zodat we goed bereikbaar zijn. We zorgen ervoor dat uw dagelijkse bankzaken betaalbaar blijven. We spreken en schrijven duidelijke taal, zodat iedereen begrijpt wat we bedoelen.

Wij houden bovendien rekening met uw persoonlijke omstandigheden. Zo heeft de ING aangepaste geldautomaten en brailleafschriften voor slechtzienden en zijn onze kantoren toegankelijk voor mensen met een beperking. Ook bieden we hulp bij het gebruik van computers en internet.

3. Wat doet de ING om financiële zaken gemakkelijker te maken en klanten te helpen bij keuzes?

Wij begrijpen dat niet iedereen even goed thuis is in geldzaken. Bovendien leven we momenteel in economisch onzekere tijden. We denken daarom graag met onze klanten mee. Waar nodig helpen we ook hun financiële vaardigheden te verbeteren.

Iedereen heeft inzicht en overzicht nodig om financiële besluiten te nemen. Daarom blijven wij deze overzichten en inzichten voor onze klanten continu verbeteren. Wij doen dat op basis van uw suggesties, vragen en klachten. Wij geven online uitgebreide informatie over sparen, hypotheek en pensioenen. U krijgt belastingtips en online seminars over actuele financiële onderwerpen. Met de Hypotheek Stresstest en Afloswijzer bepaalt u welke stappen u kunt zetten om uw financiële situatie te verbeteren.

4. Wat doet de ING aan duurzaam ondernemen?

Bedrijven gebruiken leningen om toekomstplannen te realiseren. Dat leidt tot werkgelegenheid, sociale vooruitgang en economische groei. Daarom is het belangrijk om geld te kunnen lenen van een bank als dat nodig is. Dat is een van onze voornaamste taken en wij willen die rol op een verantwoorde manier spelen. Want net als veel van onze klanten willen wij geen schade aanrichten of problemen veroorzaken.

Uiteraard houdt de ING zich aan de wet. Maar we willen ook voldoen aan de eisen die onze klanten en de samenleving stellen op het gebied van maatschappelijk verantwoord ondernemen. Dat betekent in ons geval dat we ons verre houden van

bijvoorbeeld bontproductie, commerciële walvisjacht, dierproeven voor cosmetische doeleinden, ontbossing van het tropisch regenwoud of controversiële wapens.

Wat we daarentegen wel doen, is het aanbieden van duurzame producten en diensten. Zo bieden wij Duurzaam Beleggen of het ING Groen Spaardeposito. Voor bedrijven hebben we sinds 1996 de voordelige Groenlening. Samen met andere bedrijven ontwikkelen we regelmatig duurzame acties voor bijvoorbeeld zonnepanelen en groene energie.

5. Is de ING bezig om de jeugd een goede financiële toekomst te bieden?

We voelen er verantwoordelijk voor om kinderen en jongeren met geld te leren omgaan. Want wij geloven in het spreekwoord 'jong geleerd is oud gedaan'. Een goede basiskennis draagt bij aan financiële gezondheid op latere leeftijd.

ING geeft gastlessen via het zelf ontwikkelde lespakket 'Geld en zo' voor leerlingen van de middelbare school. Hier wordt dieper ingegaan op zaken als online shoppen, lenen en sparen. Verder werken we nauw samen met maatschappelijke partners op dit gebied zoals Nibud.

De ING is hoofdsponsor van het Nederlands Elftal en de KNVB. Door te investeren in jeugd en voetbal investeren we in de ontwikkeling van kinderen. Zo geven we in 2013 500 verenigingen voetbalmaterialen via Welpenvoetbal met als doel kinderen met meer plezier te laten voetballen.

Onze hulp stopt niet bij de landsgrenzen. Sinds 2005 investeren we samen met UNICEF in onderwijsprojecten. Samen met onze klanten en medewerkers willen we ervoor zorgen dat in 2015 één miljoen kinderen toegang heeft tot beter onderwijs, in een gezonde en veilige leefomgeving. Tegelijkertijd zijn we heel trots op het feit dat we al 800.000 kinderen mochten helpen.

Deel deze pagina

Mensenrechten

Conflict, instabiliteit, ontheemding, discriminatie, klimaatverandering – de wereld staat voor grote maatschappelijke uitdagingen op het gebied van menselijke ontwikkeling en mensenrechten. Deze kwesties roepen op tot wereldwijde inspanningen om een echt duurzame en welvarende toekomst te garanderen voor iedereen.

Mensenrechten zijn universeel. Dat betekent dat elk mens op deze wereld het verdient om met respect te worden behandeld en dat ieders belangen gelijk zijn. Overheden hebben de plicht om burgers te beschermen tegen schending van de mensenrechten. Maar ook bedrijven krijgen steeds meer oog voor hun morele, juridische en commerciële verantwoordelijkheden. De OESO-richtlijnen voor multinationale ondernemingen en de Richtlijnen voor bedrijfsleven en mensenrechten van de VN vormen hierbij het uitgangspunt voor bedrijven.

Aan de ene kant kunnen bedrijven de mensenrechten belemmeren, zoals blijkt uit rapportages vanuit de hele wereld over onveilige werkomstandigheden, de uitbuiting van arbeidsmigranten en de schade aan gemeenschappen. Aan de andere kant kunnen bedrijven de mensenrechten ook bevorderen door fatsoenlijk werk aan te bieden, bij te dragen aan betere leefomstandigheden, de rechten van kinderen te beschermen en door op een verantwoorde manier goederen in te kopen.

Als bank leveren we een aanzienlijke bijdrage aan de mensenrechten, als financier, werkgever, belastingbetaler en door vooruitgang en welvaart te bevorderen. Onze invloed is voelbaar op verschillende niveaus:

- op de werkplek;
- in de productieketen;
- in de manier waarop we zaken doen en met wie;
- door samenwerking en kennisuitwisseling.

Zie onze [Mensenrechtenverklaring](#) (Engels) voor meer informatie.

- Overige standpunten

Publicaties mensenrechten

- [ING publishes Human Rights report](#) (Engels)
- [ING's reactie op het Eerlijke Bankwijzer rapport Leefbaar Loon](#)

Meer informatie

- [Human rights](#) (Engels)
- [Our stance](#) (Engels)
- [ESR Framework](#) (PDF in Engels)
- [Newsroom Sustainability](#) (Engels)

ING (voorheen Postbank) zond CD
“Hitler’s Inferno” retour

Postbus 99960
8900 GA Leeuwarden
Telefoon (058) 295 91 11
Postbank N.V., gevestigd te Amsterdam,
handelsregister Amsterdam,
nummer 184.000

AUDIO RARITIES

De heer J.P. van den Wittenboer
Postbus 324
5660 AH GELDROP

datum	ons kenmerk	telefoon
17 september 1997	7745005	(058)2952555

behandeld door
Dsect

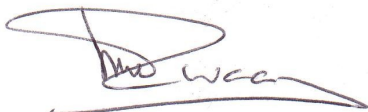
onderwerp
CD-Rom

Geachte heer Van Den Wittenboer,

Onlangs deed u ons, na opening van een zakelijke Postbankrekening een CD uit uw assortiment toekomen.

Omdat de Postbank N.V. het beleid voert geen relatiegeschenken aan te nemen, doen wij u hierbij de bewuste CD retour.

Hoogachtend,
Postbank N.V.

mw. drs. M. van der Zwaag
Directeur kantoor Leeuwarden

ING investeringen in kernwapenindustrie

De ING-leeuw die een kruisraket wegtrapt, dat beeld werd maandagavond geprojecteerd op het ING-hoofdkantoor in Amsterdam. Dinsdagochtend wordt iedereen die het gebouw in wil met een geigerteller op nucleaire straling getest. Zo begint PAX een campagne om ING te laten stoppen met investeringen in kernwapenproducenten.

Met €756 miljoen aan investeringen is ING de grootste Nederlandse investeerder in dergelijke bedrijven.

Bron:

paxvoorvrede.nl

15-10-2018

Witwasaffaire ING: Waarom is Ralph Hamers hier niet?

HOORZITTING

Nieuwe inzichten leverde de hoorzitting over de schikking van de grote witwasaffaire bij ING woensdag niet op. ING-bestuursvoorzitter Ralph Hamers en president-commissaris Hans Wijers die waren er niet, wel aanwezig was Steven van Rijswijk, sinds vorig jaar directeur risicobeheer. De topman van ING was door de Kamer niet uitgenodigd voor deze hoorzitting. OM-baas Gerrit van der Burg legde de Kamer nog maar eens uit dat een schikking het meest effectief werd gevonden.

Bron:volkskrant.nl
Wilco Dekker en Pieter Hotse Smit
17 oktober 2018

NOS / Nieuwsuur
06-09-2018
Oud-president Hoge Raad Geert Corstens

<https://archive.org/details/INGOpHetMatje>

Bankiers staan boven de wet: ING top gaat vrijuit na witwasschandaal

DOOR JDREPORT · 8 DECEMBER 2018

De topbankiers van witwasbank ING worden niet persoonlijk vervolgd. De schikking van 775 miljoen euro die de bank in september 2018 trof met het Openbaar Ministerie wordt voldoende geacht. Niemand aan de top van ING is verantwoordelijk. Niemand hoeft op te stappen, of ontslagen te worden. De Nederlandsche Bank *'kon het bestuur van de financiële instelling nog wel toetsen als er sprake is van een redelijke aanleiding'*. Dat dit nu niet gebeurt is opnieuw een signaal naar de buitenwereld toe. Bankiers staan boven de wet.

Bron: jdreport.com

8 december 2018

ING-bestuurder Hamers:

**Mij een
loonsverhoging
geven was een
inschattingsfout,**

Trouw 13 december 2018...

Oud-premier Ruud Lubbers (78) overleden

NOS 14 februari 2018 Oud-premier Ruud Lubbers ANP

In zijn woonplaats Rotterdam is oud-premier Ruud Lubbers overleden. Hij was 78 jaar oud

19 mei 2004: De topman van de Verenigde Naties, Kofi Annan, roept Hoge Commissaris voor de Vluchtelingen, Ruud Lubbers, op het matje wegens aantijgingen van seksuele intimidatie. Hij zou een VN-medewerkster 'bij haar achterste' hebben gegrepen.

Bron: volkskrant.nl

20 februari 2005

(fragmenten media verkiezingen in Nederland 1994 en daarna Ruud Lubbers V.N.)

https://archive.org/details/RuudLubbers_20180215

Oud-premier Wim Kok is, 80 jaar oud op 20 oktober 2018 overleden.(bron: NOS)

*kort fragment haven en bouwstakingen 1977, Rotterdam Coolsingel FNV Wim Kok
(Beeld en geluid 2010), Ned2 2010*

https://archive.org/details/KameleonWimKok_96

(nog meer georganiseerde misdaad in de bankensector)

Follow The Money over georganiseerde misdaad in krijtstreeppak'

Clipartstockphotos.com / Free Clipart

In heel Europa zijn landen jaren achtereen doelwit geweest van 'bendes' van bankiers, handelaren en hedgefondsen. Via ingenieuze constructies pleegden zij fraude met dividendbelasting. The CumEx-files een onderzoek hoe banken en brokers Europese belastingdiensten voor miljarden beroofden.

Bron: ftm.nl

2018

(more organised crime in the banking sector)

Follow The Money on organised crime in pinstripe suit'.

Clipartstockphotos.com / Free Clipart

Throughout Europe, countries have been the target of gangs of bankers, traders and hedge funds for years in a row, who committed dividend tax fraud through ingenious constructions. The CumEx-files is a study of how banks and brokers robbed European tax authorities of billions.

Source: ftm.nl

2018

Aangifte tegen Nederlandse banken en bedrijven om witwassen

De zakenman Bill Browder heeft aangifte gedaan tegen een aantal banken en bedrijven in Nederland die crimineel geld zouden hebben witgewassen. Het zou gaan om de banken ING, ABN Amro en Rabobank en om tientallen bedrijven. Het gaat om de zogeheten Magnitski-zaak.

Bron: rtlnieuws.nl

05-12-2018

ING Sollicitatiecode

Ter beperking van veiligheidsrisico's wordt doorgaans, aan het einde van de sollicitatieprocedure een zogenaamde pre-employment screening uitgevoerd. Waarbij eerder door de sollicitant verstrekte gegevens opnieuw door ING kunnen worden gecontroleerd en aan de kandidaat wordt gevraagd een VOG (Verklaring Omtrent Gedrag) aan te leveren. Voor sommige functies is een aanvullend veiligheidsonderzoek vereist. Met een veiligheidsonderzoek wordt beoogd een inschatting te maken van de moraliteit en integriteit van betrokkene in relatie tot de te vervullen functie. Voor Balkenende – vermeende medepleger aan oorlogsmisdaden-werkzaam in de functie als commissaris bij ING, was een Verklaring Omtrent Gedrag niet nodig, het medeplegen aan oorlogsmisdaden blijkt kennelijk geen belemmering voor ING.

Conflicting political interests

As in many other industries , the link with politics is strong . And in weapon companies are even stronger than elsewhere . The Netherlands have been blowing a substantial party to the international arms trade . It is true that it is well away from superpowers Russia and the U.S. , the Netherlands are among the top ten largest . Human Rights are increasingly subordinate to exporters . Human Rights are becoming increasingly subordinate to the trade interests . Human Rights are merely used as a political instrument of the Dutch government to win new large projects of millions euro's .

Willem-Alexander, king of the 'ordinary Dutchman'

The royal couple helped in a housing complex where young status holders live ANP

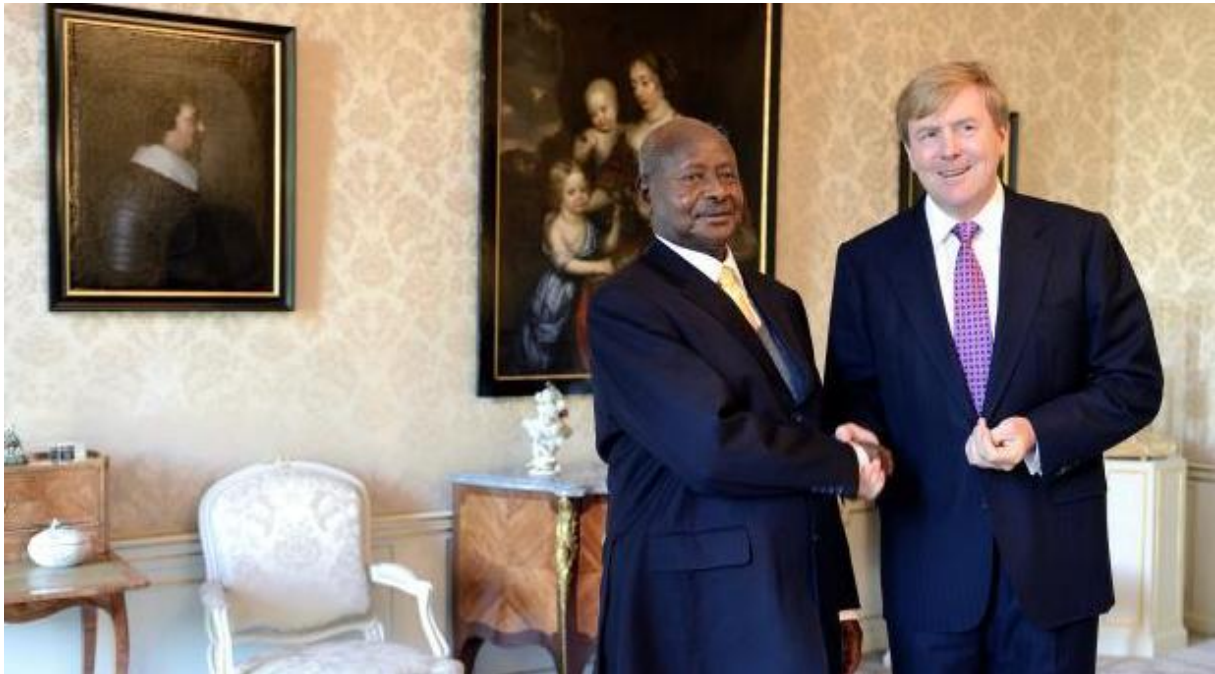
WRITTEN BY

Piet van Asseldonk / Frank van Beek

SATURDAY MARCH 17- 2018

"A king who bakes pancakes for his subjects and Willem-Alexander did last weekend and a visit by the king to a caravan camp in Zeist".

Dictator Museveni together with King Willem-Alexander at the Palace

© ANP

King Willem-Alexander shakes hands with the president of Uganda at palace Huis ten Bosch. The president, Yoweri Kaguta Museveni, is on a working visit to the Netherlands to explore the possibilities for investments in the field of agriculture and shipbuilding in Uganda.

Source: rtlnieuws.nl

30 September 2013

King Willem-Alexander especially King of trade

(NOS, 27 April 2015 by Lizette Pellikaan) article

BANEN CARROUSEL

PETER KANNE 22 NOV 2017 WITH ARTICLE UNDER THE HEADLINE: "BESTUURLIJKE ELITE SCHIET ZICHZELF IN DE VOET". THAT POLITICIANS HAVE SUBSTANTIVE KNOWLEDGE OF THE POLICY AREA, IN THE SECOND PLACE THEY WANT THEM TO HAVE ADMINISTRATIVE EXPERIENCE, BUT OF COURSE IT SHOULD NOT LEAD A LIFE OF ITS OWN FROM WHEN ULTIMATELY THE ORIGINAL OBJECTIVE IS NO LONGER THE GOAL, BUT HAS DEGENERATED INTO ONLY A POLITICAL CAROUSEL OF JOBS, BAUDET: A CARTEL, A CLOSED WORLD, WHERE PEOPLE KEEP THEIR HANDS ABOVE EACH OTHER. REFER TO A SERIES OF REPORTS ENTITLED 'SHADOW POWER', VRIJ NEDERLAND AND NIEUWSUUR ARE INVESTIGATING LEFT-WING PARTIES THAT SHARE POWER AMONG THEMSELVES. "SCHADUWMACHT EN BANENCARROUSEL", AN ARTICLE BY NOS EN NIEUWSUUR ON 22 NOVEMBER 2017. POLITICIANS WHO GIVE EACH OTHER THE BEST JOBS. THOSE WHO END UP IN SENIOR POSITIONS IN THE BOARD OR THE BUSINESS COMMUNITY AND THUS DIVIDE THE POWER IN THE NETHERLANDS AMONG THEMSELVES. (JOOST BERKHOUT, UNIVERSITY OF AMSTERDAM RESEARCH)

SOURCE:
binnenlandsbestuur.nl

2017

BANEN CARROUSEL

Peter Kanne 22 nov 2017 met artikel onder de Kop: "*bestuurlijke elite schiet zichzelf in de voet*". Dat politici inhoudelijk kennis hebben van het beleidsterrein, in de tweede plaats willen ze dat ze bestuurlijke ervaring hebben, maar het moet natuurlijk niet een eigen leven gaan leiden van wanneer uiteindelijk de oorspronkelijke doelstelling niet meer het doel is, maar is geworden tot alleen een politieke banencarrousel. Baudet: een kartel, een gesloten wereld, waar men elkaar de handen boven het hoofd houdt. Verwijs naar een serie reportages onder de noemer 'Schaduwmacht', onderzoeken Vrij Nederland en Nieuwsuur. Linkse partijen die de macht onder elkaar verdelen. "Schaduwmacht en banencarrousel" een artikel van nos en nieuwsuur op 22 november 2017. Politici die elkaar de mooiste baantjes toeschuiven. Die in hoge posities in het bestuur of bedrijfsleven belanden en zo de macht in Nederland onderling verdelen. (Joost Berkhout, Universiteit Amsterdam onderzoek)

Bron: binnenlandsbestuur.nl

2017

De Haagse banencarrousel draait goed...

Ab Klink in raad van bestuur VGZ

Oud-minister van Volksgezondheid Ab Klink (CDA) treedt toe tot de raad van bestuur van zorgverzekeraar VGZ. Dat heeft VGZ vrijdag bekendgemaakt.

Ab Klink was van 2007 tot 2010 minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport in het kabinet-Balkenende IV.

Bron: rtlnieuws.nl

25 oktober 2013

De banencarrousel van de overheid

Hennis-Plasschaert (VVD) verlaat de Tweede Kamer om VN-missie in Irak te leiden.

Bron:
trouw.nl

1 september 2018

Onderzoek

In opdracht van Vrij Nederland en Nieuwsuur onderzocht de Universiteit van Amsterdam alle banen van Tweede Kamerleden sinds 1945. Waar hebben ze gewerkt voor ze parlementariër werden, en welke banen kregen ze daarna?

Bron:
Vrij Nederland / vn.nl
Thijs Broer
20 november 2017

ARIEJAN KORTEWEG & ELINE HUISMAN

LOBBY

LAND

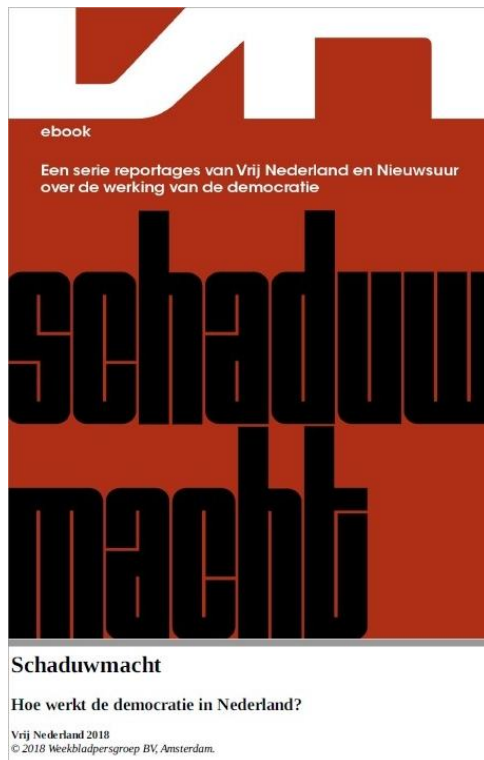
DE GEUS

DE GEHEIME KRACHTEN IN DEN HAAG

Auteur: Ariejan Korteweg Eline Huisman
Uitgever: de Geus

- Nederlands
- 1e druk
- 9789044538106
- november 2016
- Paperback
- 256 pagina's

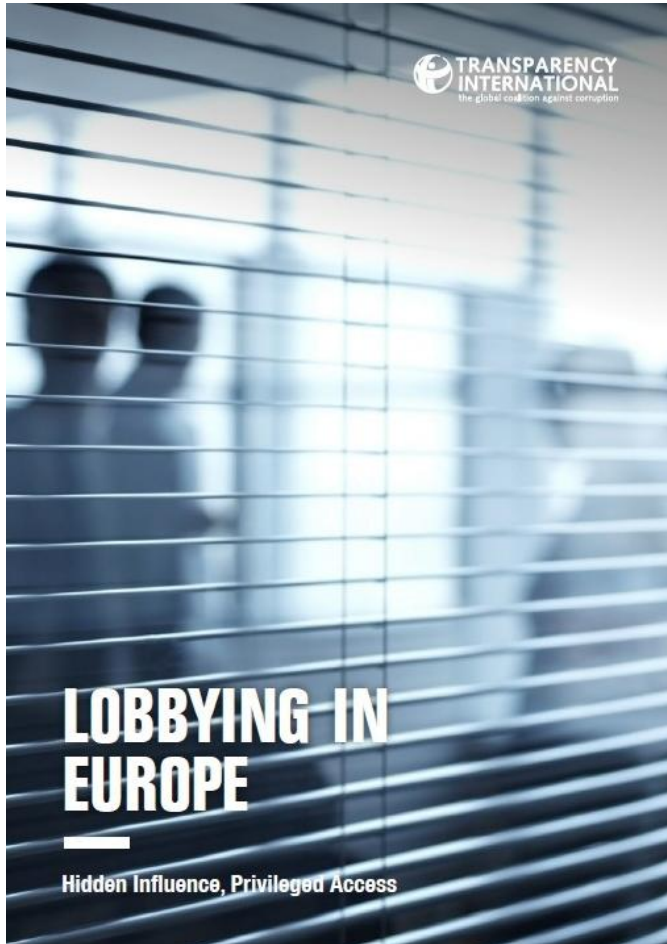
(bol.com)

Vrij Nederland 2018
Weekbladpersgroep BV, Amsterdam

Onder de titel 'Schaduwmacht' onderzochten Vrij Nederland en Nieuwsuur in 2018 de werking van de democratie. De onderzoekers bogen zich o.a. over onderwerpen als de Haagse banencarrousel en lobbyclubs rond het Binnenhof.

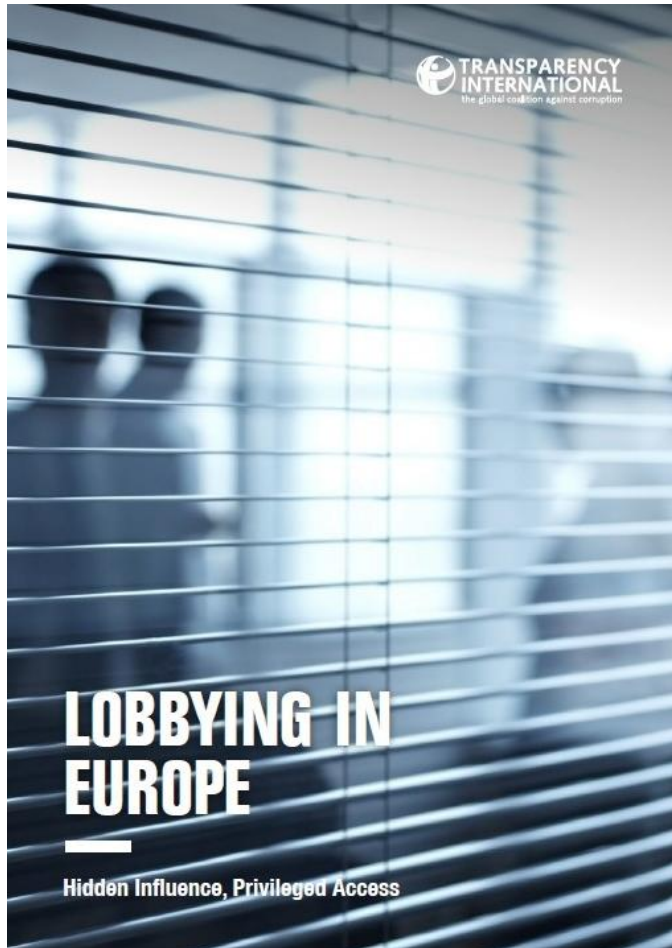
Lobbying in Europe

Transparency International 2015

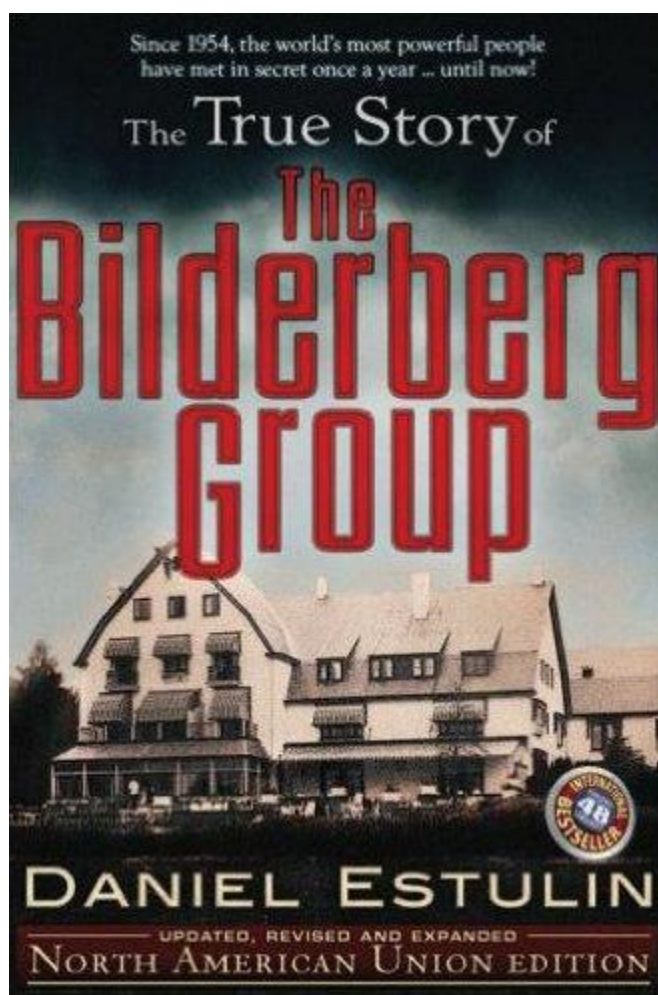
This report examines the practice of lobbying and the attempts to regulate it in 19 European countries and within the three core EU institutions. It comes at a time when public trust in government is at an all-time low and the practice of lobbying is widely associated with secrecy and unfair advantage. It also comes at a moment when an increasing number of governments in Europe are promising to tackle the problem of undue influence in politics, and the need for good government is particularly pressing given the range of economic, social and political challenges currently faced by European countries and EU institutions.

Lobbyen in Europa

Transparency International 2015

Dit rapport onderzoekt de praktijk van lobbyen en de pogingen om het te reguleren in 19 Europese landen en binnen de drie kerninstellingen van de EU. Het komt op een moment dat wanneer het vertrouwen van het publiek in de overheid op een historisch dieptepunt staat en de praktijk van lobbyen wijd en zijd geassocieerd is met geheimhouding en verkrijgen oneerlijk voordeel. Het komt ook op een bepaald moment dat een toenemend aantal regeringen in Europa belooft het probleem aan te pakken en de ongepaste beïnvloeding in de politiek, en de behoefte aan goed bestuur met name in het licht van de economische, sociale en politieke uitdagingen die zich aandienen in de Europese landen en de instellingen van de EU worden die hiermee momenteel geconfronteerd worden.

Auteur: Daniel Estulin

taal: engels

januari 2017

ISBN10: 1634240871

ISBN13: 9781634240871

https://archive.org/details/Bilderbergconferentie_201810

- [PRESS CONTACT](#)

- [PRESS RELEASE](#)

- [PRESS RELEASE](#)

- [PARTICIPANTS](#)

2018 BILDERBERG MEETING

Turin, Italy 7-10 June 2018

CHAIRMAN STEERING COMMITTEE

Castries, Henri de (FRA), *Chairman, Institut Montaigne*

PARTICIPANTS

Achleitner, Paul M. (DEU), *Chairman Supervisory Board, Deutsche Bank AG; Treasurer, Foundation Bilderberg Meetings*

Agius, Marcus (GBR), *Chairman, PA Consulting Group*

Alesina, Alberto (ITA), *Nathaniel Ropes Professor of Economics, Harvard University*

Altman, Roger C. (USA), *Founder and Senior Chairman, Evercore*

Amorim, Paula (PRT), *Chairman, Américo Amorim Group*

Anglade, Dominique (CAN), *Deputy Premier of Quebec; Minister of Economy, Science and Innovation*

Applebaum, Anne (POL), *Columnist, Washington Post; Professor of Practice, London School of Economics*

Azoulay, Audrey (INT), *Director-General, UNESCO*

Baker, James H. (USA), *Director, Office of Net Assessment, Office of the Secretary of Defense*

Barbizet, Patricia (FRA), *President, Temaris & Associés*

Barroso, José M. Durão (PRT), *Chairman, Goldman Sachs International; Former President, European Commission*

Beerli, Christine (CHE), *Former Vice-President, International Committee of the Red Cross*

Berx, Cathy (BEL), *Governor, Province of Antwerp*

Beurden, Ben van (NLD), *CEO, Royal Dutch Shell plc*

Blanquer, Jean-Michel (FRA), *Minister of National Education, Youth and Community Life*

Botín, Ana P. (ESP), *Group Executive Chairman, Banco Santander*

Bouverot, Anne (FRA), *Board Member; Former CEO, Morpho*

Brandtzæg, Svein Richard (NOR), *President and CEO, Norsk Hydro ASA*

Brende, Børge (INT), *President, World Economic Forum*

Brennan, Eamonn (IRL), *Director General, Eurocontrol*

Brnabic, Ana (SRB), *Prime Minister*

Burns, William J. (USA), *President, Carnegie Endowment for International Peace*

Burwell, Sylvia M. (USA), *President, American University*

Caracciolo, Lucio (ITA), *Editor-in-Chief, Limes*

Carney, Mark J. (GBR), *Governor, Bank of England*

Castries, Henri de (FRA), *Chairman, Institut Montaigne; Chairman, Steering Committee Bilderberg Meetings*

Cattaneo, Elena (ITA), *Director, Laboratory of Stem Cell Biology, University of Milan*

Cazeneuve, Bernard (FRA), *Partner, August Debouzy; Former Prime Minister*

Cebrián, Juan Luis (ESP), *Executive Chairman, El País*

Champagne, François-Philippe (CAN), *Minister of International Trade*

Cohen, Jared (USA), *Founder and CEO, Jigsaw at Alphabet Inc.*

Colao, Vittorio (ITA), *CEO, Vodafone Group*

Cook, Charles (USA), *Political Analyst, The Cook Political Report*

Dagdeviren, Canan (TUR), *Assistant Professor, MIT Media Lab*

Donohoe, Paschal (IRL), *Minister for Finance, Public Expenditure and Reform*

Döpfner, Mathias (DEU), *Chairman and CEO, Axel Springer SE*

Ecker, Andrea (AUT), *Secretary General, Office Federal President of Austria*

Elkann, John (ITA), *Chairman, Fiat Chrysler Automobiles*

Émié, Bernard (FRA), *Director General, Ministry of the Armed Forces*

Enders, Thomas (DEU), *CEO, Airbus SE*

Fallows, James (USA), *Writer and Journalist*

Ferguson, Jr., Roger W. (USA), *President and CEO, TIAA*

Ferguson, Niall (USA), *Milbank Family Senior Fellow, Hoover Institution, Stanford University*

Fischer, Stanley (USA), *Former Vice-Chairman, Federal Reserve; Former Governor, Bank of Israel*

Gilvary, Brian (GBR), *Group CFO, BP plc*

Goldstein, Rebecca (USA), *Visiting Professor, New York University*

Gruber, Lilli (ITA), *Editor-in-Chief and Anchor "Otto e mezzo", La7 TV*

Hajdarowicz, Greg (POL), *Founder and President, Gremi International Sarl*

Halberstadt, Victor (NLD), *Professor of Economics, Leiden University; Chairman Foundation Bilderberg Meetings*

Hassabis, Demis (GBR), *Co-Founder and CEO, DeepMind*

Hedegaard, Connie (DNK), *Chair, KR Foundation; Former European Commissioner*

Helgesen, Vidar (NOR), *Ambassador for the Ocean*

Herlin, Antti (FIN), *Chairman, KONE Corporation*

Hickenlooper, John (USA), *Governor of Colorado*

Hobson, Mellody (USA), *President, Ariel Investments LLC*

Hodgson, Christine (GBR), *Chairman, Capgemini UK plc*

Hoffman, Reid (USA), *Co-Founder, LinkedIn; Partner, Greylock Partners*

Horowitz, Michael C. (USA), *Professor of Political Science, University of Pennsylvania*

Hwang, Tim (USA), *Director, Harvard-MIT Ethics and Governance of AI Initiative*

Ischinger, Wolfgang (INT), *Chairman, Munich Security Conference*

Jacobs, Kenneth M. (USA), *Chairman and CEO, Lazard*

Kaag, Sigrid (NLD), *Minister for Foreign Trade and Development Cooperation*

Karp, Alex (USA), *CEO, Palantir Technologies*

Kissinger, Henry A. (USA), *Chairman, Kissinger Associates Inc.*

Knot, Klaas H.W. (NLD), *President, De Nederlandsche Bank*

Koç, Ömer M. (TUR), *Chairman, Koç Holding A.S.*

Köcher, Renate (DEU), *Managing Director, Allensbach Institute for Public Opinion Research*

Kotkin, Stephen (USA), *Professor in History and International Affairs, Princeton University*

Kragic, Danica (SWE), *Professor, School of Computer Science and Communication, KTH*

Kravis, Henry R. (USA), *Co-Chairman and Co-CEO, KKR*

Kravis, Marie-Josée (USA), *Senior Fellow, Hudson Institute; President, American Friends of Bilderberg*

Kudelski, André (CHE), *Chairman and CEO, Kudelski Group*

Lepomäki, Elina (FIN), *MP, National Coalition Party*

Leyen, Ursula von der (DEU), *Federal Minister of Defence*

Leysen, Thomas (BEL), *Chairman, KBC Group*

Makan, Divesh (USA), *CEO, ICONIQ Capital*

Massolo, Giampiero (ITA), *Chairman, Fincantieri Spa.; President, ISPI*

Mazzucato, Mariana (ITA), *Professor in the Economics of Innovation and Public Value, University College London*

Mead, Walter Russell (USA), *Distinguished Fellow, Hudson Institute*

Michel, Charles (BEL), *Prime Minister*

Micklethwait, John (USA), *Editor-in-Chief, Bloomberg LP*

Minton Beddoes, Zanny (GBR), *Editor-in-Chief, The Economist*

Mitsotakis, Kyriakos (GRC), *President, New Democracy Party*

Mota, Isabel (PRT), *President, Calouste Gulbenkian Foundation*

Moyo, Dambisa F. (USA), *Global Economist and Author*

Mundie, Craig J. (USA), *President, Mundie & Associates*

Neven, Hartmut (USA), *Director of Engineering, Google Inc.*

Noonan, Peggy (USA), *Author and Columnist, The Wall Street Journal*

Oettinger, Günther H. (INT), *Commissioner for Budget & Human Resources, European Commission*

O'Leary, Michael (IRL), *CEO, Ryanair D.A.C.*

O'Neill, Onora (GBR), *Emeritus Honorary Professor in Philosophy, University of Cambridge*

Osborne, George (GBR), *Editor, London Evening Standard*

Özkan, Behlül (TUR), *Associate Professor in International Relations, Marmara University*

Papalexopoulos, Dimitri (GRC), *CEO, Titan Cement Company S.A.*

Parolin, H.E. Pietro (VAT), *Cardinal and Secretary of State*

Patino, Bruno (FRA), *Chief Content Officer, Arte France TV*

Petraeus, David H. (USA), *Chairman, KKR Global Institute*

Pichette, Patrick (CAN), *General Partner, iNovia Capital*

Pouyanné, Patrick (FRA), *Chairman and CEO, Total S.A.*

Pring, Benjamin (USA), *Co-Founder and Managing Director, Center for the Future of Work*

Rankka, Maria (SWE), *CEO, Stockholm Chamber of Commerce*

Ratas, Jüri (EST), *Prime Minister*

Rendi-Wagner, Pamela (AUT), *MP (SPÖ); Former Minister of Health*

Rivera Díaz, Albert (ESP), *President, Ciudadanos Party*

Rossi, Salvatore (ITA), *Senior Deputy Governor, Bank of Italy*

Rubesa, Baiba A. (LVA), *CEO, RB Rail AS*

Rubin, Robert E. (USA), *Co-Chairman Emeritus, Council on Foreign Relations; Former Treasury Secretary*

Rudd, Amber (GBR), *MP; Former Secretary of State, Home Department*

Rutte, Mark (NLD), *Prime Minister*

Sabia, Michael (CAN), *President and CEO, Caisse de dépôt et placement du Québec*

Sadjadpour, Karim (USA), *Senior Fellow, Carnegie Endowment for International Peace*

Sáenz de Santamaría, Soraya (ESP), *Deputy Prime Minister*

Sawers, John (GBR), *Chairman and Partner, Macro Advisory Partners*

Schadlow, Nadia (USA), *Former Deputy National Security Advisor for Strategy*

Schneider-Ammann, Johann N. (CHE), *Federal Councillor*

Scholten, Rudolf (AUT), *President, Bruno Kreisky Forum for International Dialogue*

Sikorski, Radoslaw (POL), *Senior Fellow, Harvard University; Former Minister of Foreign Affairs, Poland*

Simsek, Mehmet (TUR), *Deputy Prime Minister*

Skartveit, Hanne (NOR), *Political Editor, Verdens Gang*

Stoltenberg, Jens (INT), *Secretary General, NATO*

Summers, Lawrence H. (USA), *Charles W. Eliot University Professor, Harvard University*

Thiel, Peter (USA), *President, Thiel Capital*

Topsøe, Jakob Haldor (DNK), *Chairman, Haldor Topsøe Holding A/S*

Turpin, Matthew (USA), *Director for China, National Security Council*

Wahlroos, Björn (FIN), *Chairman, Sampo Group, Nordea Bank, UPM-Kymmene Corporation*

Wallenberg, Marcus (SWE), *Chairman, Skandinaviska Enskilda Banken AB*

Woods, Ngaire (GBR), *Dean, Blavatnik School of Government, Oxford University*

Yetkin, Murat (TUR), *Editor-in-chief, Hürriyet Daily News*

Zeiler, Gerhard (AUT), *President, Turner International*

Source: bilderbergmeetings.org

Naast de Bilderberg conferentie bestaan er nog talrijke lobbyorganisaties zoals b.v. de Europese Ronde Tafel een invloedrijke lobbyclub van industriëlen in Brussel, en het Wereld Economisch Forum in Davos, en niet te vergeten in Amerika AIPAC de machtige Israël-lobby.

Besides the Bilderberg conference, there are many other lobby organizations such as the European Round Table, an influential lobby club of industrialists in Brussels, and the World Economic Forum in Davos, not forget in America AIPAC, the powerful Israel lobby.

Dutch government invests in human rights

News item | 28-05-2018 | 13:47

The Netherlands is known as a place where people can be themselves, but unfortunately, there are many countries in the world where such freedoms cannot be taken for granted. 'Human rights are fundamental rights. They apply to everyone,' foreign minister Stef Blok said recently. 'This is why the government is investing an additional €36.2 million in this area over the next four years.'

One of the themes covered in the Netherlands' annual Human Rights Report is the situation in Syria. 'To secure and examine evidence of the horrendous crimes being committed in Syria, we are earmarking an extra €2.5 million for the International, Impartial and Independent Mechanism (IIIM), an information database on Syria.' The minister made this announcement today at the UN Security Council. He was there to attend a session on the importance of international law, including human rights obligations. The Netherlands was one of the initiators of the database.

'But Syria isn't the only place in the world where human rights are in jeopardy,' the minister noted. The Netherlands is committed to greater observance of human rights, particularly for three vulnerable groups: religious minorities (including Christians), LGBTI people and journalists. The Netherlands was the co-organiser of the first regional conference on freedom of religion in Armenia in 2017. 'We advocate freedom of religion and belief and thus a better position for Christians,' Mr Blok said.

In addition, embassies and the business community have joined forces in the Workplace Pride network to achieve equality in the workplace. The Netherlands will also continue to seek to form partnerships with other countries (for example through UNESCO), so that journalists can do their work without fear of intimidation, violence or even death.

'The Netherlands will continue to promote respect for human rights for all, at every opportunity and in every possible way,' Mr Blok concluded.

Source: Dutch Ministry of Foreign Affairs

Nederlandse overheid investeert in mensenrechten

Nieuwsbericht | 28-05-2018 | 13:47

Nederland staat bekend als een plek waar mensen zichzelf kunnen zijn, maar helaas zijn er veel landen in de wereld waar dergelijke vrijheden niet vanzelfsprekend zijn. Mensenrechten zijn fundamentele rechten. Ze gelden voor iedereen', zei minister van Buitenlandse Zaken Stef Blok onlangs. Daarom investeert de overheid de komende vier jaar 36,2 miljoen euro extra op dit gebied.

Een van de thema's in het Nederlandse jaarverslag over de mensenrechten is de situatie in Syrië. Om het bewijs van de gruwelijke misdaden die in Syrië worden gepleegd te verzamelen en te onderzoeken, reserveren we 2,5 miljoen euro extra voor het International, Impartial and Independent Mechanism (IIIM), een informatiebank over Syrië. De minister heeft deze aankondiging vandaag gedaan in de VN-Veilighedsraad. Hij was aanwezig om een zitting bij te wonen over het belang van het internationaal recht, met inbegrip van de verplichtingen op het gebied van de mensenrechten. Nederland was een van de initiatiefnemers van de databank.

Maar Syrië is niet de enige plaats in de wereld waar de mensenrechten in gevaar zijn", aldus de minister. Nederland zet zich in voor een betere naleving van de mensenrechten, met name voor drie kwetsbare groepen: religieuze minderheden (waaronder christenen), LGBTI's en journalisten. Nederland was mede-organisator van de eerste regionale conferentie over vrijheid van godsdienst in Armenië in 2017. Wij pleiten voor vrijheid van godsdienst en overtuiging en daarmee voor een betere positie voor christenen", aldus Blok.

Daarnaast hebben ambassades en het bedrijfsleven hun krachten gebundeld in het Workplace Pride netwerk om gelijkheid op de werkvloer te bereiken. Nederland zal ook blijven zoeken naar samenwerkingsverbanden met andere landen (bijvoorbeeld via UNESCO), zodat journalisten hun werk kunnen doen zonder angst voor intimidatie, geweld of zelfs de dood.

Nederland zal het respect voor de mensenrechten voor iedereen, bij elke gelegenheid en op elke mogelijke manier blijven bevorderen", aldus Blok.

Bron: Ministerie van Buitenlandse Zaken

Dutch TV NLA-program

The Dutch government has supported an armed group in Syria, who by the Dutch Public Prosecution Service has been classified as a terrorist organisation. ... (Non Lethal Assistance) program, a secret government program.

Nieuwsuur, NPO2
September 10- 2018

Minister possibly punishable

Criminal lawyer Geert-Jan Knoops reacts hard to the revelation of Trouw and 'Nieuwsuur' that the Netherlands has given material support to jihadist groups in Syria. According to Knoops, the Minister of Foreign Affairs, who is responsible for the NLA programme and the support for Jabhat al-Shamiya, may have committed a 'official offence'.

According to Knoops, the Constitution states that the Dutch government has the task of promoting and protecting the international legal order in 'the broadest sense of the word'. The Minister can therefore be prosecuted under criminal law if it appears that he was intentionally negligent, as was possibly the case.

Incidentally, criminal prosecution can only take place by royal decree or by order of the House of Representatives.

Source: trouw.nl
September 10 - 2018

Minister mogelijk strafbaar

Strafrechtadvocaat Geert-Jan Knoops reageert hard op de onthulling van Trouw en 'Nieuwsuur' dat Nederland materiële steun heeft gegeven aan jihadistische groepen in Syrië. Volgens Knoops heeft de minister van buitenlandse zaken, die verantwoordelijk is voor het NLA-programma en de steun aan Jabhat al-Shamiya, zich mogelijk schuldig gemaakt aan een 'ambtsmisdrijf'.

Volgens Knoops staat in de Grondwet dat de Nederlandse regering als taak heeft de internationale rechtsorde te bevorderen en te beschermen in 'de breedste zin van het woord'. De minister kan dus strafrechtelijk worden vervolgd als blijkt dat hij opzettelijk nalatig is geweest, zoals mogelijk het geval was.

Overigens kan er alleen strafvervolgning plaatsvinden bij koninklijk besluit of in opdracht van de Tweede Kamer.

Bron: trouw.nl
10 september 2018

Dutch Government passed the international law advisor in case of interference in Syria

Ghassan Dahhan and Milena Holdert

11 September 2018

The government did not seek advice from its advisor under international law, André Nollkaemper, when deciding to support Syrian battle groups. He now says that the Netherlands may have acted in violation of international law. The authoritative international law expert Willibrord Davids is also surprised.

Source: trouw.nl

Nederlandse regering passeerde de adviseur volkenrecht bij inmenging in Syrië

Ghassan Dahhan en Milena Holdert

september 11- 2018

De regering heeft bij het besluit om Syrische strijdgroepen te steunen geen advies ingewonnen van haar volkenrechtelijk adviseur, André Nollkaemper. Die zegt nu dat Nederland mogelijk in strijd heeft gehandeld met het internationale recht. Ook de gezaghebbende volkenrechtdeskundige Willibrord Davids is verbaasd.

Bron: trouw.nl

Advisor in international law

Professor André Nollkaemper, advisor in international law

Nollkaemper, the Cabinet's current advisor under international law, also responded to the publications. This shows that until the beginning of this year the Netherlands had supported armed opposition groups in Syria with, among other things, pick up trucks and uniforms, which the groups used militarily in their struggle. International law aspects played a major role in the discussion about the political support that the then Balkenende cabinet gave to the American-British invasion of Iraq in 2003.

Source: nos.nl

Nieuwsuur

2018

Volkenrechtelijk adviseur

Professor André Nollkaemper, volkenrechtelijk adviseur

Ook Nollkaemper, de huidige volkenrechtelijk adviseur van het kabinet, reageert op de publicaties. Daaruit blijkt dat Nederland tot aan begin dit jaar gewapende oppositiegroepen in Syrië gesteund heeft met onder andere pick up-trucks en uniformen, die de groeperingen militair gebruiken in hun strijd. Volkenrechtelijke aspecten speelden een grote rol tijdens de discussie over de politieke steun die het toenmalige kabinet-Balkenende in 2003 gaf aan de Amerikaans-Britse inval in Irak.

Bron: nos.nl

Nieuwsuur

2018

De Nederlandse hulp aan Syrië was wel militair van aard

DEMOCRATIE

Ghassan Dahhan en Milena Holdert – 21 november 2018

Nederlandse hulpgoederen aan Syrische rebellen zijn wel degelijk militair ingezet. Minister Blok weersprak dit eerder.

De Nederlandse hulp aan Syrische opstandelingen was expliciet bedoeld voor de strijd, zo valt op te maken uit documenten die zijn opgevraagd door Trouw en Nieuwsuur. Dit staat in schril contrast met verklaringen van minister Stef Blok (buitenlandse zaken) in de Tweede Kamer, waar hij stelde dat de hulp 'civiel van aard' was. En de regering onthult informatie die eerder als staatsgeheim is bestempeld. De documenten zijn vrijgegeven na een beroep op de Wet openbaarheid van bestuur en werpen nieuw licht op de Nederlandse rol in de Syrische burgeroorlog. In september berichtten Trouw en Nieuwsuur al over het Nederlandse hulpprogramma aan Syrische strijdgroepen. Daaruit bleek dat sommige van die strijdgroepen mensenrechtenschendingen begingen en zelfs eerder als 'terroristisch' door het OM waren bestempeld. Nu blijkt dat vrijwel alle door Nederland geleverde goederen door de Syrische opstandelingen voor de militaire strijd zijn ingezet. Niet alleen zijn pick-uptrucks in aanvalsmissies gebruikt, ook leverde Nederland 'tactische vesten' voor wapens als de M-16 en AK-47. Verder hadden onschuldige spullen als voedselpakketten, generatoren en meubels militaire waarde: vooral om het moreel van de strijders op te vijzelen. Laptops werden gebruikt voor het selecteren van militaire doelwitten. Staatsgeheime informatie: In de vrijgegeven documenten blijkt bovendien onbedoeld staatsgeheime informatie te staan. Zo worden onder meer namen genoemd van de betrokken strijdgroepen, informatie waar Blok tot op heden over zweeg. Zo wordt nu 'Levant Front' (Jabhat al-Shamiya) genoemd, een groepering die Trouw en Nieuwsuur eerder al noemden, maar Buitenlandse Zaken weigerde te bevestigen. Ook wordt in de documenten een nieuwe strijdgroep genoemd: Hama Rebels Gathering. Deze beweging was al in beeld bij Trouw en Nieuwsuur, maar werd vanwege gebrek aan bewijs niet genoemd in eerdere publicaties. Blok weigerde de namen van de betrokken groepen te noemen.

Bron: trouw.nl

Tweede Kamer debat (tekst)

<https://archive.org/details/TKPlenaireVerslagen02102018><https://archive.org/details/TKPlenaireVerslagen02102018>

STATEMENT WILLIBRORD DAVIDS

Dauids writes the following statement in a personal capacity.

(short summary)

In its report of the Iraq Research Commission on Decision-making, presented to the Prime Minister on 12 January 2010, page 273, it was recommended to restore the position of an advisor under international law within the Ministry of Foreign Affairs. By letter of 24 May 2011, the Minister of Foreign Affairs informed the President of the Lower House (32 500 V, no. 190) that he had appointed Prof. A. Nollkaemper. In view of these and other problems, it is at the very least remarkable that the Ministry of Foreign Affairs has not asked the independent advisor under international law for advice on this matter.

Source: nos.nl
Nieuwsuur
2018

VERKLARING WILLIBRORD DAVIDS

Dauids schrijft onderstaande verklaring op persoonlijke titel.

(verkorte samenvatting)

In haar op 12 januari 2010 aan de minister-president aangeboden Rapport van de Commissie van Onderzoek Besluitvorming Irak is op blz. 273 aanbevolen om de positie van een volkenrechtelijk adviseur binnen het ministerie van Buitenlandse Zaken te herstellen. Bij brief van 24 mei 2011 heeft de Minister van Buitenlandse Zaken aan de Voorzitter van de Tweede Kamer (32 500 V, nr. 190) medegedeeld dat hij Prof. A. Nollkaemper heeft aangesteld. Gelet op deze en andere problemen is het op zijn minst opmerkelijk dat hierover vanuit het Ministerie van buitenlandse zaken geen verzoek aan de onafhankelijk volkenrechtelijk adviseur advies is gevraagd.

Bron: nos.nl
Nieuwsuur
2018

The Netherlands International humanitarian law

Carla del Ponte, former chief prosecutor of the International Criminal Tribunal for the former Yugoslavia and until last year a member of the UN Commission of Inquiry for Syria, is "shocked" that the Netherlands provided support to combat groups that were known to violate human rights. "All parties in the conflict commit crimes. The Netherlands knows that the opposition commits war crimes. Del Ponte reacts to the results of research by Trouw and Nieuwsuur on support for the Syrian armed opposition. From 2012 to 2017 she reported on behalf of the United Nations on war crimes and human rights violations in Syria.

Source: NOS-Nieuwsuur

September 12- 2018

Nederland volkenrecht

Carla del Ponte, voormalig hoofdaanklager van het Joegoslaviëtribunaal en tot vorig jaar lid van de VN-onderzoekscommissie voor Syrië, is "geschokt" dat Nederland steun leverde aan strijdgroepen waarvan bekend was dat zij mensenrechten schonden. "Alle partijen in het conflict plegen misdaden. Nederland weet dat de oppositie oorlogsmisdaden pleegt." Del Ponte reageert op de uitkomsten van onderzoek door *Trouw* en *Nieuwsuur* maar de steun aan de Syrische gewapende oppositie. Ze rapporteerde van 2012 tot 2017 namens de Verenigde Naties over oorlogsmisdaden en mensenrechtenschendingen in Syrië.

Bron: NOS- Nieuwsuur

12 september 2018-09-13

Journalist Jan Dijkgraaf- bericht aan Pieter Omtzigt...

COLUMN

BRIEFJE VAN JAN – Aan Pieter Omtzigt

Telkens werden jij en je CDA-collega Martijn van Helvert met een kluitje in het riet gestuurd

Door: **Jan Dijkgraaf** , 7:01, 15 september 2018

Beste Pieter,

Ik heb zin in het Tweede Kamerdebat met minister Blok over de steun van de Nederlandse regering aan 'gematigde rebellen' in Syrië, die toch niet zo gematigd bleken. Sterker: die kindsoldaten inzetten, burgers als menselijk schild gebruikten, die actief woonwijken vol burgers aanvielen, die samenwerkten met Al-Qaeda en meer van dat door Nieuwsuur en Trouw opgedoken fraais. Jij en je CDA-collega Martijn van Helvert hebben er tig keer vragen over gesteld aan de minister van Buitenlandse Zaken en telkens werden jullie met een kluitje in het riet gestuurd. Jij zelfs een keer door minister-president Rutte; het filmpje daarvan zette je deze week nog maar weer eens op Twitter. Je retweette ook een tweet van je CDA-collega Martijn van Helvert. Die had een bericht gekregen van een Syrische man met de tekst "Daardoor is ook ons leven in Syrië verwoest en moesten we hier naartoe vluchten". Daarop antwoordde Martijn van Helvert in Jeugdjournaaltaal: "Daar heb jij gelijk in. Dat is heel erg. En we hebben het de minister ook nog vooraf gezegd. En hij heeft het toch gedaan!" Gezien die tweet en jouw volgens mij instemmende retweet, vinden je CDAcollega Martijn van Helvert en jij blijkbaar dat de achtereenvolgende ministers van Buitenlandse Zaken (Timmermans, Koenders, Zijlstra, Blok) en misschien wel het hele kabinet mede schuldig zijn aan het verwoesten van levens in Syrië. Dat is nogal wat. Maar er komt voor die Syrische man gelukkig wel een heel klein beetje genoegdoening aan: de schuldigen komen er niet mee weg. Want bovenaan jouw Twitter-timeline staat sinds 18 oktober 2017 niet voor niets in een vastgemaakte tweet: "Als Kamerlid controleer ik de regering. Is mijn grondwettelijke taak, zowel in de oppositie als in de coalitie." Dus de formeel verantwoordelijke minister Blok gaat dat debat niet overleven en misschien wel het hele VVD/CDA/D66/CU-kabinet niet. Toch? Je kiezers rekenen op je, Pieter. En misschien nog wel belangrijker: die meneer uit Syrië rekt op je.

Stel hen niet teleur!

Groet,
JanD

P.S. Heb je mijn nieuwsbrief al? Zit een gratis e-book bij voor later.

Bron: tpo.nl

Forum voor Democratie –FVD
Hoorzitting Syrië – 2018

Steun aan Syrische oppositie

27 september 2018 Vaste commissie voor Buitenlandse Zaken, Algemene commissie voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking
Rondetafelgesprek / foto: F.v.D. Thierry Baudet

Deze week was er in de Kamer een hoorzitting over de omstreden steun van de Nederlandse regering aan terroristische rebellengroepen in Syrië. Het kwam tijdens deze hoorzitting tot een fikse aanvaring tussen Thierry Baudet (FVD) en Tunahan Kuzu (DENK).

<https://archive.org/details/HoorzittingSyrie>

Bron: F.v.D.

Plaatsing op facebook op 30 september 2018

Tweede Kamer, 7e vergadering

Dinsdag 2 oktober 2018

Aanvang 14:00 uur

Sluiting 23:47 uur

Status Ongecorrigeerd

Opening

Voorzitter: Arib

Aanwezig zijn 141 leden der Kamer, te weten:

Van Aalst, Aartsen, Agema, Alkaya, Amhaouch, Arib, Asscher, Azarkan, Azmani, Baudet, Becker, Beckerman, Beertema, Belhaj, Van den Berg, Bergkamp, Bisschop, Den Boer, Van den Bosch, Martin Bosma, Bosman, Bouali, Van Brenk, Bromet, Bruins, Bruins Slot, Buitenweg, Van Dam, Diertens, Tony van Dijk, Gijs van Dijk, Jasper van Dijk, Dijkhoff, Pia Dijkstra, Remco Dijkstra, Dik-Faber, Diks, Van Eijs, El Yassini, Ellemeet, Fritsma, Futselaar, Geluk-Poortvliet, Van Gent, Van Gerven, Geurts, De Graaf, Van der Graaf, Graus, De Groot, Groothuizen, Van Haersma Buma, Van Haga, Pieter Heerma, Helder, Hermans, Hiddema, Hijink, Van den Hul, Jetten, De Jong, Karabulut, Van Kent, Kerstens, Klaver, Koerhuis, Koopmans, Van Kooten-Arissen, Kops, Kröger, Krol, Kuik, Kuiken, Kuzu, Kwint, Laan-Geselschap, Laçin, De Lange, Van der Lee, Leijten, Van der Linde, Lodders, Maeijer, Marijnissen, Markuszower, Von Martels, Van Meenen, Middendorp, Van der Molen, Moorlag, Agnes Mulder, Anne Mulder, Edgar Mulder, Nijboer, Van Nispen, Van Ojik, Omtzigt, Van Oosten, Ouwehand, Özdil, Öztürk, Özütok, Paternotte, Pechtold, Peters, Van Raak, Van Raan, Raemakers, Renkema, Rog, Ronnes, Van Rooijen, De Roon, Arno Rutte, Sazias, Segers, Sienot, Sjoerdsma, Slootweg, Smeulders, Sneller, Snels, Van der Staaij, Stoffer, Tellegen, Tielen, Van Toorenborg, Veldman, Verhoeven, Voordewind, Aukje de Vries, Wassenberg, Van Weerdenburg, Westerveld, Weverling, Van Weyenberg, Wiersma, Wilders, Wörsdörfer, Van 't Wout en Yeşilgöz-Zegerius,

en de heer Blok, minister van Buitenlandse Zaken, de heer Dekker, minister voor Rechtsbescherming, de heer Grapperhaus, minister van Justitie en Veiligheid, en de heer Rutte, minister-president, minister van Algemene Zaken.

Nederlandse steun aan de gewapende oppositie in Syrië

Nederlandse steun aan de gewapende oppositie in Syrië

Aan de orde is het debat over Nederlandse steun aan de gewapende oppositie in Syrië.

De voorzitter:

Aan de orde is het debat over Nederlandse steun aan de gewapende oppositie in Syrië. Ik heet de minister van Buitenlandse Zaken van harte welkom. Ik geef de heer Omtzigt namens het CDA als eerste spreker het woord.

De heer Omtzigt (CDA):

Voorzitter. Nederland leverde van 2015 tot 2018 voor meer dan 25 miljoen steun aan de Syrische rebellen. Op 7 maart werd de huidige minister minister en op 7 april is het programma stopgezet. De CDA-fractie denkt dat hij daarmee het juiste besluit heeft genomen, maar we hebben wel vragen over wat er precies gebeurd is tijdens dit programma. Waarom is het programma stopgezet? Waarom is dat stopzetten pas maanden later aan de Kamer gemeld?

We hebben al jaren kritiek op dit programma. In 2015 stemden we tegen de start ervan. In 2013 vroegen we al een volkenrechtelijk advies over mogelijke steun aan rebellen in Syrië. Het is goed dat de minister aangeeft dat hij de berichtgeving serieus neemt. De zaak wordt

grondig onderzocht in samenwerking met Defensie en Justitie en Veiligheid. Voor een deel is de Kamer vertrouwelijk geïnformeerd. Is het onderzoek dat hij heeft gedaan na de aantijgingen bij Nieuwsuur en in Trouw, nu volledig afgerond? Welke zaken worden nog uitgezocht en wanneer krijgen wij de uitkomst daarvan?

We hebben op verzoek van de Kamer een brief gehad met een samenvatting van de volkenrechtelijke adviezen. We gaan ervan uit dat dat een getrouwe samenvatting is. We zouden eigenlijk aan de minister willen vragen of tijdens dit programma de volkenrechtelijke grenzen gehandhaafd zijn. Wat vindt de minister van de kritiek van de volkenrechtelijk adviseur dat het systeem niet gewerkt heeft zoals de heer Davids het bedacht had?

De minister zegt dat de opvatting van de volkenrechtelijk adviseur over niet-letale steun bekend was en verwijst naar het advies uit 2013. In dat advies stond ook een alinea over NLA. Vindt de minister dat de regering met het programma binnen dat advies is gebleven? Hoe beoordeelt de minister nu dat er in die tijd geen extern volkenrechtelijk advies is aangevraagd over dit programma?

Nieuwsuur bericht dat de Sultan Murad Brigade steun ontvangen heeft. De commandant bevestigt dat zij vanaf het midden van 2016 steun ontvingen.

Mevrouw **Karabulut** (SP):

Even op het vorige punt, het volkenrechtelijk advies. De minister heeft geweigerd een advies te vragen aan de extern volkenrechtelijk adviseur. Wij hebben hem wel gehoord. Hij zegt dat de steun op gespannen voet staat en mogelijk, naar grote waarschijnlijkheid, in strijd is met het internationaal recht. Datzelfde zegt Carla del Ponte van de Verenigde Naties. Althans zij zat bij de Verenigde Naties en zij heeft onderzoek gedaan naar die oorlogsmisdaden. Is de CDA-fractie van mening dat dat advies alsnog gevraagd moet worden zodat wij kunnen weten of dit in strijd is geweest met het internationaal recht?

De heer **Omtzigt** (CDA):

Ik wil graag van de regering horen waarop zij baseert of zij binnen het mandaat gebleven is of erbuiten. In het antwoord van de volkenrechtelijk adviseur was ik ook nog hogelijk verbaasd over één andere zaak, namelijk dat hij aangeeft dat bij zijn contractverlenging in maart 2015 — dat is precies een maand voordat dit speelt, maar de contractverlenging stond vast — zijn mogelijkheid tot spontaan advies uitbrengen ingetrokken is. Dat heb ik niet terug kunnen vinden in de Kamerstukken. Is dat nu wel zo wijs, vraag ik mij af vanuit de Kamer, want ik heb liever een advies vooraf dan achteraf. Aangezien vele zaken in hun aard vertrouwelijk zijn — aan welke groepen heb je steun verleend en waar is wat gebleven? — vraag ik de minister zelf om mij te vertellen en te overtuigen dat hij binnen het volkenrecht gehandeld heeft of niet. Waar dat niet gebeurd is, vraag ik hem om te vertellen waar dat dan niet gebeurd is.

Mevrouw **Karabulut** (SP):

Met de steun van de heer Omtzigt hebben wij aan de minister gevraagd om de interne juridische adviezen openbaar te maken. Dat heeft de minister geweigerd. Op het tweede punt deel ik het verzoek van de heer Omtzigt — zo vat ik het maar op — dat inderdaad het mandaat van de volkenrechtelijk adviseur aangepast zou moeten worden door de minister, zodat hij ongevraagd advies kan leveren, als dat is veranderd. Maar het laatste punt gaat over de inhoud. De volkenrechtelijk adviseur zei in het rondetafelgesprek: "We spreken hier dus niet over een hypothetische mogelijkheid, maar over een daadwerkelijke spanning, een

mogelijke strijd met het recht die is ontstaan door deze steun." Is de heer Omtzigt van mening dat we tot op de bodem moeten uitzoeken of het internationaal recht inderdaad geschonden is, ja of nee?

De heer **Omtzigt** (CDA):

Ik wil daar een helder antwoord op hebben. Professor Nollkaemper, die daar niet als volkenrechtelijk adviseur zat, maar natuurlijk wel die functie heeft, spreekt over die spanning, maar hij zei ook dat hij niet precies kon zeggen of het gebeurd was of niet omdat hij niet over het hele feitencomplex beschikte. Dat is eigenlijk wat hij daar zei. De regering kent het hele feitencomplex, het kader dat de heer Nollkaemper schetst en het kader van de interne juridische adviezen, die alleen zeiden "blijf bij niet-militaire goederen, civiele goederen". De regering moet mij overtuigen dat zij daarbinnen gebleven is.

De **voorzitter**:

Gaat u verder.

De heer **Omtzigt** (CDA):

Voorzitter. De Sultan Murad Brigade heeft steun ontvangen vanaf midden 2016. Dat zeggen ze tenminste zelf. Echter, toen de groep in februari 2016 een filmpje zette op zijn eigen YouTubekanaal, liet hij zien hoe hij de Koerdische woonwijk in Aleppo bombardeerde. In mei 2016 zegt Amnesty al: dat hebben zij gedaan. Even later zegt de commissie van Del Ponte, waaraan mijn collega van de SP net refereerde, dat ook. Beide concludeerden dat dit oorlogsmisdrijven waren. De regering zegt dat er openbare bronnen zijn dat ze het niet gedaan hebben. Ik zou graag willen weten welke openbare bronnen zeggen dat zij het niet gedaan hebben en of die geloofwaardiger zijn dan de eigen YouTube filmpjes waarin ze die bombardementen laten zien.

De heer **Kuzu** (DENK):

Ik ga ook even terug naar het punt over de volkenrechtelijk adviseur. In de beantwoording van de meer dan 300 schriftelijke vragen van de Kamer zegt het kabinet: we waren eigenlijk al op de hoogte van de opvattingen van de volkenrechtelijk adviseur. Hoe duidt de heer Omtzigt dat?

De heer **Omtzigt** (CDA):

Ik duid dat als dat ze dat advies in 2013 goed gelezen hebben. Ik kan even kijken hoe dat er ook alweer uitzag. "Ik merk op dat strikt genomen het non-interventiebeginsel — dat is waar hij zich op baseert — niet alleen wapenleveranties verbiedt, maar ook andere vormen van steun." Daarom zou ik graag van de regering willen weten of deze zin betekent dat het in lijn was met het volkenrecht of niet.

De heer **Kuzu** (DENK):

Maar daarmee heb je toch enigszins een antwoord op de vraag wat het standpunt van de externe volkenrechtelijk adviseur is, zou ik in ieder geval denken. Ik ken de heer Omtzigt als een kritisch Kamerlid, als iemand die echt de onderste steen boven wil krijgen, maar ik proef al vanaf de eerste zin die hij uitspreekt, in zijn toon, een terugtrekkende en minder kritische houding. Hij stelt vragen waarop het antwoord eigenlijk al bekend is, waarvan het antwoord door de minister al in tientallen pagina's is omschreven. Ik zou toch graag die kritische meneer Omtzigt zien, die de minister echt het vuur aan de schenen legt. Ik mis dat.

De heer **Omtzigt** (CDA):

Dank voor de complimenten voor het feit dat ik hier zeven keer Kamervragen over gesteld heb. Andere collega's heb ik dat niet zien doen. Dat heb ik gedaan omdat ik dit een belangrijk programma vind — niet omdat het een groot programma is; 25 miljoen is op de hele rijksbegroting niet het grootste programma — maar omdat je iets doet in het volkenrecht en in de internationale verhoudingen dat zeer belangrijk is. Daarom heb ik me het afgelopen halfjaar zo ingezet om de onderste steen boven te krijgen, en daarom stel ik ook alle vragen in een debat. Volgens mij is een debat om vragen te stellen aan de regering en om haar te controleren, in plaats van te beginnen met een conclusie.

De **voorzitter**:

Tot slot op dit punt.

De heer **Kuzu** (DENK):

Nee, ik trek nog helemaal geen conclusie. Dan zou de heer Omtzigt straks ook naar mijn bijdrage moeten luisteren.

De heer **Omtzigt** (CDA):

Dat ga ik ook doen.

De heer **Kuzu** (DENK):

Volgens mij gaat het er ook om dat we, wanneer er antwoorden zijn gekomen op de vragen, hier niet een herhaling van zetten plegen. Want de vragen heeft u al gesteld en de antwoorden zijn al binnen. Het gaat er dan ook om hoe u die antwoorden duidt. Ik zie inderdaad een kritische houding. Ik heb de afgelopen tijd een kritische houding gezien. En ik zie nu eigenlijk dat u al bent begonnen met het intrekken van de keutel die u de afgelopen zes maanden heeft geprobeerd te leggen.

De heer **Omtzigt** (CDA):

Nou, ik blijf dezelfde vragen stellen, met de citaten van de volkenrechtelijk adviseur, om erachter te komen of dit nou met een en ander in strijd geweest is of niet. Dat lijkt me ongeveer de essentie van wat hier aan de hand is.

Voorzitter. In de brief van 2015 werden er drie voorwaarden gesteld voor het verlenen van steun. De Nederlandse regering zou een eigen vettingprocedure hebben, en er waren doorslaggevende criteria. Eén: er mocht geen sprake zijn van operationele samenwerking met extremistische groepen. Twee: ze zouden moeten streven naar een inclusieve politieke oplossing. En drie: groepen moesten gecommitteerd zijn aan naleving van het humanitair oorlogsrecht. Kan de regering mij vertellen of dit bij alle 22 groepen ook gecheckt is en of zij bij aanvang van de steun aan deze zaken voldeden, en verder hoe de monitoring precies in elkaar gezeten heeft, vooral in het zuiden?

Voorzitter. Dit is voor ons wat moeilijker te controleren, want een gedeelte is staatsgeheim. Daarom vraag ik de regering: wat is voor de Tweede Kamer de beste manier om deze moeilijke vraag te controleren, namelijk: kregen de juiste groepen de steun? Ik snap dat je niet zegt: we hebben dat op dat moment aan die persoon gegeven. Maar als Kamer moeten we het wel kunnen controleren op hoofdlijnen.

Mevrouw **Karabulut** (SP):

In januari vroeg de fractie van het CDA naar het standpunt van Nederland over non-lethal

assistance, die ze niet verleenden aan de Syrian Democratic Forces vanwege zorgen over mensenrechtenschendingen, maar wel aan door HTS gecontroleerde en door Turkije geannexeerde gebieden in Noord-Syrië. Het antwoord van de regering was toen dat zij geen steun verlenen aan groepen waarbij zorgen bestaan over mensenrechtenschendingen, of dit nu de Syrian Democratic Forces zijn of andere groepen. De feiten zoals naar voren gebracht door Nieuwsuur en Trouw — een knap staaltje onderzoeksjournalistiek — zijn dat de criteria die u zojuist heeft opgesomd wel degelijk geschonden zijn. Er is sprake geweest van mensenrechtenschendingen, oorlogsmisdaden en samenwerking met Al Qaida-achtige groepen. Wat is in dit licht uw oordeel over het antwoord van het kabinet?

De heer **Omtzigt** (CDA):

Ik vind het een terechte vraag die gesteld wordt. Ik wil die ook graag stellen aan de regering. Want in januari werd ons inderdaad gezegd: als er twijfels zijn, dan geven we geen steun. Dat is meerdere keren gezegd. Dat is gezegd in de hoorzitting door de aanwezige ambtenaren. Dat is schriftelijk gezegd. Ik wil graag weten: wanneer zijn er twijfels binnengekomen bij het ministerie? Ik zal één voorbeeld geven waarop ik graag een toelichting zou hebben. Gisteren bleek uit Nieuwsuur dat een van de twee bedrijven die zij als operator aanwijzen, Candor, zei dat zij een intern rapport hebben geschreven over de misstanden bij deze hulp. Ik wil graag weten of dit rapport bekend is en of het het ministerie heeft bereikt. En, zeg ik daarbij, of dat rapport is terug te vinden in het archief. Want een andere zaak die mij best wel verwonderde, is dat een van de conclusies van de IOB, die ook onderzoek heeft gedaan, is dat het archief zich niet op één plek bevindt en niet compleet is.

Mevrouw **Karabulut** (SP):

De heer Omtzigt refereerde aan het begin van zijn verhaal ook al aan rapporten van de VN en Amnesty International, die al veel eerder dan in januari 2018, namelijk in 2016, rapporteerden. Wij vroegen ook door, in mei. In mei kwam als antwoord op onze vragen over zorgen inzake de samenwerking met jihadistische groepen: "Als samenwerking met jihadistische groepen aan de orde zou zijn geweest, zou de steun aan de betreffende groep onmiddellijk beëindigd zijn". Dus dat was januari. De rapporten zijn bekend. In mei antwoordt het kabinet wederom dat er niets aan de hand is. U kent de bevindingen van Nieuwsuur en Trouw dat er wel wat aan de hand is. Kunt u daar uw oordeel over geven? Wat vindt u daarvan?

De heer **Omtzigt** (CDA):

Ik vraag aan het kabinet precies of het deze signalen herkent en of deze signalen het kabinet hebben bereikt. Daarom ga ik even naar de twee meest precieze signalen die ik gisteravond heb gehoord. In de eerste plaats het rapport van Candor, dat ergens moet zitten. Ik vraag dus of de regering dat rapport heeft ontvangen en of zij daar iets mee heeft gedaan. En ik vraag naar het feit dat de overdrachtsbewijzen, dus de bewijzen die de rebellen tekenen op het moment dat zij bijvoorbeeld een pick-uptruck in ontvangst nemen, terecht zijn gekomen bij Al-Nusra, zoals wordt beweerd. Dus dat ze allemaal zijn gestolen. Dat laatste is belangrijk, omdat hier werd gezegd dat de overdrachtsbewijzen niet openbaar gemaakt kunnen worden, want dan zouden extremistische clubs als Al-Nusra ze kunnen lezen. Als Al-Nusra ze al heeft buitgemaakt, dan lijkt mij dat als zij zeggen dat zij in gevaar komen als het aan ons in het openbaar wordt meegedeeld, de rebellengroepen ook gevaar moeten lopen op het moment dat Al-Nusra ze heeft afgepakt.

De **voorzitter**:

Tot slot op dit punt.

Mevrouw **Karabulut** (SP):

Inderdaad, de Syrische Al Qaida, Al-Nusra, heeft ontvangstbewijzen in beslag genomen. Het heeft een mobiele bakkerij afgepakt en vervolgens was het zo aardig om die weer terug te schenken. In 2016 waren er signalen, in 2017 waren er signalen. Mag ik de heer Omtzigt dan zo verstaan dat hij al deze feiten boven tafel wil hebben en antwoorden wil hebben?

De heer **Omtzigt** (CDA):

Ik wil graag weten welke signalen er zijn geweest. Overigens begreep ik het terugkrijgen van de bakkerij nog net iets anders, namelijk dat de Nederlandse Staat een rechtszaak bij een shariarechtbank heeft gewonnen. Dat zou ook een eerste keer zijn.

De **voorzitter**:

Gaat u verder.

De heer **Omtzigt** (CDA):

Voorzitter. Aan het begin van het programma zegt de regering toe dat zij in principe geen zaken zal leveren die vergunningplichtig zijn indien zij vanuit Nederland zouden zijn geëxporteerd. Kunt u aangeven of er goederen zijn — dat vraag ik aan de minister en niet aan u, voorzitter — waarvoor je bij de export uit Nederland een vergunning zou moeten hebben? Ofwel, mochten de communicatieapparatuur en de anti-IED pick-ups — die toch echt voor de frontlinie zijn bedoeld, denk ik — worden geleverd aan de rebellen onder het Nederlandse beleid? Natuurlijk werden die spullen niet vanuit Nederland geleverd maar waarschijnlijk lokaal ingekocht in Turkije en Jordanië, maar ik wil toch graag dat die vraag wordt beantwoord.

Voorzitter, tot slot. Wij horen iedere keer nieuwe dingen die zijn misgegaan. Kan de minister in algemene zin aangeven welke andere zaken die nu nog niet bij de Kamer bekend zijn, niet goed zijn gegaan in het programma? Zijn er nog meer problemen met dit programma bij u bekend? Zou u die aan de Kamer kunnen melden? Wanneer zouden wij die kunnen horen?

Dank u wel, voorzitter.

De heer **Baudet** (FvD):

Ik heb een vraag aan de heer Omtzigt. Als hij mag kiezen: een Syrië geregeerd door Assad of een Syrië geregeerd door Al Qaida of aan Al Qaida gerelateerde groepen, wat heeft hij dan liever?

De heer **Omtzigt** (CDA):

Het ideaal dat de regering had, namelijk een inclusief Syrië waarin voor iedereen plek is, zou ik zeer graag willen. Al Qaida is zeker niet te prefereren als bestuur, maar ik ben ook zeker niet vergeten welke mensenrechtenschendingen het regime van Assad bij de eigen bevolking gepleegd heeft.

De heer **Baudet** (FvD):

Ik heb geen antwoord op mijn vraag gehoord en stel die gewoon nog een keer. Als de keuze nou blijkt te zijn geweest, en nog steeds te zijn, tussen enerzijds een dictator als Assad en anderzijds terreurgroepen die islamistisch van insteek zijn, zoals Al Qaida, wat had de heer Omtzigt dan liever?

De heer **Omtzigt** (CDA):

De heer Baudet maakt een vereenvoudiging van de situatie in Syrië, waar 700 groepen streken. Onder die groepen zaten behoorlijk extremistische groepen. Daar wijst de heer Baudet terecht op. Daar zat ook het Syrische regeringsleger bij, dat onder andere gesteund werd door Iran en Rusland. Daar zaten ook, zeker ook aan het allereerste begin, rebellen bij die een wat vrijer en democratisch Syrië wilden hebben. Het is niet aan mij om op dit moment ergens voor te kiezen. Laat ik het zo zeggen: ik ben heel blij dat ik in Nederland woon, niet onder Assad en al helemaal niet onder Al Qaida, Al-Nusra of ISIS. Onder die laatsten zou ik echt nooit willen leven.

De heer **Baudet** (FvD):

Als het allemaal zo ingewikkeld is dat u het niet goed kunt volgen, met allemaal rebellengroepen en dit en dat, waar heeft het CDA zich dan toch mee bemoeid? Wat een hoogmoed! Wat een kinderlijk wereldbeeld! Waar heeft u zich mee bemoeid, als u zegt: ik kan niet kiezen en ik ben blij dat ik in Nederland woon omdat het allemaal heel onoverzichtelijk is?

De heer **Omtzigt** (CDA):

Ik geloof dat de heer Baudet de eerste zin van mijn inbreng gemist heeft: het CDA was tegen dit NLA-programma in 2015. Het heeft de motie van de heer Voordewind ook gesteund, om te zeggen dat we dit niet moeten doen omdat het een oplossing in Syrië waarschijnlijk niet dichterbij brengt. Ik stel overigens wel vast dat de regering dit gewoon democratisch heeft voorgelegd en dat een meerderheid van de toenmalige Kamer er wel mee ingestemd heeft.

De **voorzitter**:

Tot slot, de heer Baudet.

De heer **Baudet** (FvD):

Ik ben blij dat de heer Omtzigt heel langzaam maar zeker mijn kant op manoeuvreert in dit debat, maar stel toch nog één keer de vraag. Als we nu achteraf zeggen dat dit niet zo'n goed idee was, was het dan in 2015 niet beter geweest om gewoon te zeggen: Assad moet in Syrië de orde blijven handhaven, want er is geen alternatief? Waarom heb ik u dat niet veel duidelijker horen zeggen? En waarom zegt u dat nu niet?

De heer **Omtzigt** (CDA):

Omdat er vatenbommen zijn gebruikt en andere oorlogsmisdaden gepleegd zijn, ook door het regime van Assad. Om heel eerlijk te zijn: de mensen die daaronder geleden hebben, ben ik ook niet vergeten. De simpele keuze dat Assad alles goed heeft gedaan, zult u van mij niet horen. Overigens vind ik het heel fijn dat de heer Baudet zegt dat ik zijn kant op beweeg. Ik wil hem erop wijzen dat ik hier nu driekwart jaar vragen over gesteld heb en dat ik er een keer of zeven een debat over heb aangevraagd om dit allemaal boven tafel te krijgen. Ik geloof dat dit een aantal mensen opgevallen is, maar dit is de eerste keer, na anderhalf jaar, dat ik de mening van de heer Baudet hoor over dit programma.

De **voorzitter**:

Dank u wel. Dan ga ik nu naar de heer Voordewind namens de ChristenUnie.

De heer **Voordewind** (ChristenUnie):

Dank u wel, voorzitter. In 2013 bezocht ik Noord-Syrië. Ik sprak daar onder meer met een commandant van het Vrije Syrische Leger. Sinds 2011 woedde daar een burgeroorlog en ik

wilde mij op de hoogte stellen van de verschillende strijdgroepen, met name van de Free Syrian Army, omdat wij hier al via openbare bronnen berichten kregen dat de Free Syrian Army zou samenwerken met Al-Nusra. Ik ben dus afgereisd naar Syrië, heb uiteindelijk die commandant gesproken en heb hem ook de vraag voorgelegd: werkt u op dit moment samen, of bent u dat van plan of hebt u dat gedaan, met Al Qaida of Jabhat al-Nusra? Jabhat al-Nusra was toen gelinkt aan Al Qaida en is na juli 2016 bekend als Jabhat Fatah al-Sham. Het antwoord van de Free Syrian Army was dat het meevocht met elke groepering die het doel had om Assads regime uit Damascus te laten verdwijnen. Dat gold vooral ook voor al-Nusra, zei het er expliciet bij, omdat die op dat moment over modernere wapens beschikte dan de Free Syrian Army. Onder de koepel van de Free Syrian Army, het Vrije Syrische Leger, in 2016, werkte ook mee de Sultan Murat Brigade. Deze brigade kreeg volgens Syriëgezant Koos van Dam NLA ofwel non-lethal assistance van Nederland. Zelfs nadat ze raketten hadden afgeschoten op de Aleppo-wijk Sheikh Maqsoud, waar 83 burgers omkwamen waarbij onder anderen 30 kinderen, kreeg een aantal maanden later deze brigade de hulp van Nederland. Aldus de Syriëgezant Koos van Dam.

Ook de 13de divisie, Shughur el-Jabhat en andere strijdgroepen die vochten onder de koepel van het Vrije Syrische Leger, kregen naar eigen zeggen steun van Nederland. Na 2013 liepen al veel van deze strijders over naar Al Qaida, naar Al-Nusra, dat inmiddels een leidende rol had in de oppositie. De andere grote organisatie die naar eigen zeggen steun van Nederland kreeg, was Jabhat al-Shamiya, een organisatie die zich volgens de Amnesty-rapporten schuldig maakte aan mensenrechtenschendingen, het beheer van shariarechtbanken en standrechtelijke executies.

Toen ik deze informatie tot mij nam en mij verder verdiepte in de openbare bronnen, kwam ik in het debat van april 2015 tot de motie om de Free Syrian Army niet te steunen. Deze motie werd helaas verworpen omdat alleen de fracties van het CDA, de SGP, de SP, de Partij voor de Dieren en 50PLUS de motie op dat moment steunden. Ik constateerde dat het parlement buitenspel was gezet. We wisten niet naar wie de hulp ging, wat ze kregen en waar de hulp terecht kwam. Geen parlementaire controle dus en toch een besluit van dit parlement.

Voorzitter. 2018. Twee citaten. "Indien de Syrische gewapende oppositiegroepen niet waren gesteund, waren er 30.000 doden gevallen in plaats van de nu 500.000". "Ik geloof er geen bal van dat de gematigde oppositie die de Riyadverklaring ondertekende ook in de praktijk gematigd zou zijn". Aldus de Syriëgezant van Nederland, Koos van Dam.

De heer **Kuzu** (DENK):

Het valt mij op dat er een stap wordt gemaakt van maart 2015 naar 2018. In de tussenliggende periode heeft de ChristenUnie ook in deze Kamer een aantal moties ingediend waaronder één die verzoekt om de mogelijkheden te onderzoeken om steun te verwerven bij de bondgenoten om de Koerden in Syrië te ondersteunen. Ik vraag mij af hoe de heer Voordewind daar op dit moment op reflecteert.

De heer **Voordewind** (ChristenUnie):

We hebben inderdaad in 2016 een motie ingediend om tot steun van de Syrian Democratic Council te komen. Dat is een koepel van ongeveer 30 etniciteiten die samenwerken om in Noord-Syrië, tegenwoordig de Noordelijke Federatie genoemd, tot een pluriforme samenleving te komen. Dus we hebben nooit opgeroepen om de PKK of de PYD te steunen. Dus ik denk dat daar een misverstand zit.

De heer **Kuzu** (DENK):

Als ik zo kijk naar de overwegingen, wordt daarin inderdaad gesproken over de Syrische strijdkrachten. We hebben de heer Van Dam in de hoorzitting ook heel nadrukkelijk horen aangeven dat een groot deel van die strijdkrachten bestond uit YPG-strijders. Mijn probleem zit in het volgende. Dat probleem deel ik overigens met de heer Voordewind; laten we daar duidelijk over zijn. Er is inderdaad steun gegaan naar organisaties die het niet zo nauw op hadden met de mensenrechten. Dat deel ik met de heer Voordewind. Maar om dan vervolgens te gaan pleiten en achteraf onvoldoende reflectief inzicht te tonen dat hij eigenlijk andere groepen wilde steunen die zich ook schuldig maakten aan mensenrechtenschendingen, die zich schuldig maakten aan het rekruteren van kindsoldaten en die zich schuldig maakten aan het verdrijven van Arabieren en Turkmenen uit het noorden van Aleppo. Ik vraag de heer Voordewind nogmaals hoe hij daarop reflecteert met de wijsheid van nu.

De heer **Voordewind** (ChristenUnie):

Ik denk dat ...

Ik stop even, want ik hoor allerlei geluiden vanuit de achterbank van de zaal.

De **voorzitter**:

Ja, ik ook. Dat was de heer Öztürk.

De heer **Voordewind** (ChristenUnie):

Als hij wat wil zeggen, dan moet hij naar voren komen, zou ik zeggen, voorzitter.

De **voorzitter**:

Dat vind ik ook, meneer Öztürk.

De heer **Voordewind** (ChristenUnie):

Voorzitter. Ik heb hier de motie voor me, en ik zie nergens het woord "strijdkrachten" staan. We hebben toen opgeroepen om de SDC, de Syrian Democratic Council, te steunen. Maar laat het duidelijk zijn: daar waar mensenrechten geschonden werden of worden, vindt de heer Kuzu mij aan zijn zijde als hij daar kritisch over is. Sterker nog, wij hebben hier organisaties uitgenodigd en ze bevraagd over dat rapport van Amnesty International. Dat heb ik persoonlijk ook gedaan. Ik weet niet of u bij die bijeenkomst geweest bent.

Maar laten we wel het volgende constateren. U heeft het over "de Syrian Democratic Forces". Daarbinnen was er een grote verscheidenheid aan groepen. En als de regering zo kritisch keek naar de zogenaamd gematigde groepen, waarom keek de regering dan niet zo kritisch naar de SDF? Naar de SDF werd heel kritisch gekeken, en naar de gematigde oppositie werd — blijkbaar — niet zo kritisch gekeken. En als we dan de twee groeperingen gaan vergelijken, dan zien we dat de SDF een inclusieve samenleving voorstaan, dat ze niet samenwerkten met extremistische organisaties, dat ze zorgden dat ze samenwerkten met alle groeperingen die daar in het noorden samenwerkten, dat ze zorgden dat ze aan opbouw van de rechtsstaat deden, dat ze de positie van vrouwen beschermden en dat ze de positie van minderheden beschermden. En als de heer Kuzu dát wil vergelijken met jihadistische organisaties die een shariastaat of een islamitisch kalifaat voorstaan, dan vergelijkt hij echt appels met peren.

De heer **Kuzu** (DENK):

Dit is te makkelijk. Om te beginnen zegt de heer Voordewind dat nergens in zijn motie "de Koerdische strijdkrachten" terugkomen. Dan zal ik letterlijk citeren: "overwegende dat de

Koerdische strijdkrachten binnen Syrië aangemerkt kunnen worden als gematigd". En volgens mij is het precies de heer Voordewind die problemen heeft met het woordje "gematigd". Dat heb ik de heer Segers in ieder geval bij verschillende actualiteitenrubrieken vaak horen zeggen. En wat hij nu eigenlijk doet — ik hoop dat hij tot dat inzicht komt en er echt op kan reflecteren — is het beschuldigen van de regering, de coalitiepartijen en de partijen die tegen de motie van de heer Voordewind uit, volgens mij, maart 2015 hebben gestemd. Hij doet precies hetzelfde, maar dan in de andere richting. Ik hoop echt dat hij tot dat inzicht kan komen; wellicht aan het einde van dit debat of na een paar nachtjes slapen, want dat is blijkbaar nodig.

De heer **Voordewind** (ChristenUnie):

Het is wel heel gemakkelijk vanuit de agenda van de heer Kuzu om de Koerden op deze manier aan te vallen. Als de heer Kuzu serieus aan dit debat deelneemt, en zegt dat wat de Koerden probeerden op te bouwen in Noord-Syrië vergelijkbaar is geweest met wat er gebeurde met de groeperingen Al-Sham, Al-Nusra en Al-Shamiya, die vochten tegen de Koerden, die zelfs onderling vochten, die shariawetgeving voorstonden en standrechtelijke executies uitvoerden, dan is hij echt de weg kwijt, zeg ik via u tegen de heer Kuzu, voorzitter. Dan kan hij zich niet goed verdiept hebben in het verschil tussen wat er gebeurde in Noord-Syrië, waar echt werd gewerkt aan de opbouw van een rechtsstaat, en wat er uiteindelijk gebeurde in de rest van Syrië, namelijk de opbouw van een kalifaat.

De **voorzitter**:

De heer Kuzu, tot slot op dit punt.

De heer **Kuzu** (DENK):

Ja, ik ga er kort op reageren, voorzitter. Een rechtsstaat opbouwen doe je volgens mij niet door kindsoldaten te rekruteren, meneer Voordewind. En als u het dan heeft over "de agenda van Kuzu", dan komt u daar niet zo makkelijk mee weg op dit punt. Ú heeft in maart 2015 gepleit voor het steunen van organisaties die openlijk mensenrechtenschendingen hebben begaan. U heeft gepleit voor organisaties. U heeft zelfs bij de opening van een partijbureau van dezelfde organisatie in Den Haag gestaan. En op dit moment bent u die activiteiten aan het verdedigen. Ik had gehoopt — ik meen het oprecht — dat u, in plaats van te vervallen in "de agenda van Kuzu" en dat weg proberen te zetten, zich zou verdiepen in wat úw rol is geweest in dit hele debat.

De heer **Voordewind** (ChristenUnie):

Ik constateer heel simpel dat de heer Kuzu de motie, waarin wij zeiden dat de hulp aan de Free Syrian Army stop zou moeten worden gezet, niet heeft ondersteund. Daarmee heeft hij schijnbaar ingestemd met de steun aan rebellengroeperingen, die uiteindelijk, zoals we nu van Nieuwsuur horen, betrokken zijn geraakt bij een gewapende strijd, bij het vermengen van terrorisme en terroristische organisaties, en bij grove schendingen van het humanitair oorlogsrecht. Als hij die organisaties hier wil verdedigen, dan ga ik met veel belangstelling naar zijn bijdrage luisteren.

De **voorzitter**:

Gaat u verder.

De heer **Voordewind** (ChristenUnie):

Voorzitter, ik was in 2018 aangekomen. Ik citeerde, zoals ik al zei, de heer Koos van Dam, die grote vraagtekens plaatste bij de hulp die uiteindelijk is gegeven.

Voorzitter. Dan kom ik bij de rondetafel die we vorige week hebben gehouden.

De voorzitter:

Voordat u verdergaat, mag de heer Kuzu iets rechtzetten.

De heer Kuzu (DENK):

Ja, ik maak een persoonlijk feit. Ik vind het echt belachelijk en te gek voor woorden dat de heer Voordewind, op het moment dat zijn argumenten op zijn, ons gaat beschuldigen van het verdedigen van allerlei andere organisaties. Wat een flauwekul, wat een onzin! Debatonwaardig.

De heer Voordewind (ChristenUnie):

Ik constateerde dat de heer Kuzu die motie toen niet heeft ondersteund. De afgelopen acht jaar heb ik hem hier niet over gehoord en de afgelopen drie jaar ook niet, toen de hulp gaande was. Dan ga ik er dus stilletjes van uit dat hij het eens is met de hulp die gegeven is, inclusief de hulp aan alle groeperingen waar we het vandaag over hebben, die de mensenrechten en het humanitair oorlogsrecht hebben geschonden. Als dat niet zo is, hoor ik dat graag in zijn eigen termijn.

Mevrouw Karabulut (SP):

Een van de door de regering gesteunde zogenaamde gematigde groepen is de Sultan Murad Brigade. De minister of zijn voorganger was er al vanaf 2016 van op de hoogte dat deze brigade betrokken is geweest bij beschietingen op een Koerdische wijk, waarbij 83 burgers om het leven zijn gekomen, waaronder 30 kinderen. Toch ontkent de minister dit in zijn beantwoording en toch, ondanks waarschuwingen en ondanks e-mailwisselingen van Amnesty International met het ministerie, is de hulp niet stopgezet, ondanks de criteria van geen mensenrechtenschendingen en geen oorlogsmisdaden. Wat vindt de ChristenUnie daarvan? Wat is uw oordeel?

De heer Voordewind (ChristenUnie):

Goede vraag. Ik heb die net ook gesteld, zoals mevrouw Karabulut heeft kunnen horen. Ik heb precies deze vraag gesteld aan het kabinet. Hoe kan het dat een organisatie is gesteund die betrokken is geweest bij aanvallen op burgers in Aleppo? Hoe kan het dat drie, vier maanden later, in de zomer van 2016, deze organisatie naar eigen zeggen — want we weten formeel niet om welke organisaties het gaat — steun heeft gekregen van Nederland? Ik zie daar geen antwoorden op, ook niet in de openbare beantwoording, dus ik wacht het antwoord van de minister af.

Mevrouw Karabulut (SP):

In de openbare beantwoording schrijft de minister dat uit openbare bronnen blijkt dat andere groepen binnen Fatah Halab verantwoordelijk waren voor de beschietingen. De minister ontkent het hier dus glashard. Ik zou graag uw oordeel willen horen. U zei net al dat aan andere groepen — terecht — geen steun werd gegeven vanwege mensenrechtenschendingen, terwijl aan deze groepen keer op keer wel steun werd gegeven, in de wetenschap dat er ernstige mensenrechtenschendingen plaatsvinden. Als ik dit bij elkaar optel, is de Kamer dan verkeerd geïnformeerd? Wat als we deze feiten wel hadden gekend? Ik zou graag een oordeel van u willen horen, want het zijn nogal ernstige feiten. Ik weet dat u zich daar ook jarenlang zorgen om heeft gemaakt. En nu is dit boven tafel gekomen.

De heer **Voordewind** (ChristenUnie):

Dat is een van de vragen die ik nu aan de minister voorleg. Ik zie ook de discrepantie. Enerzijds is er hetgeen de organisatie zelf heeft gezegd in de openbare YouTube filmpjes die we kunnen bekijken. We constateren daarna dat zij in de zomer van 2016 hulp hebben ontvangen van Nederland; ze bedanken Nederland daar ook voor. Anderzijds is er het antwoord, het afwerende, ontkennende antwoord van het kabinet dat de Murad Brigade niet betrokken zou zijn geweest bij deze aanvallen. Ik vraag daar een verdere duiding van het kabinet van.

De **voorzitter**:

Tot slot.

Mevrouw **Karabulut** (SP):

Tot slot. Zouden we kunnen concluderen dat de minister vele waarschuwingen van de Verenigde Naties en Amnesty International over mensenrechtenschendingen en mogelijke oorlogsmisdaden gewoon heeft genegeerd, omdat die steun moest en zou worden voortgezet?

De heer **Voordewind** (ChristenUnie):

Ik heb twee geluiden gehoord. Dat is ook een deel van mijn inbreng. Ik heb twee geluiden gehoord. De ene stem — die van Koos van Dam bij de rondetafel — zei: als wij mensenrechtenschendingen tegenkwamen, constateerden of ervan hoorden, werd de hulp stopgezet. Dat was ook de belofte die u en ik vroegen van de ambtenaar bij de eerdere briefings die wij gehad hebben. Er werd ons als parlement verzekerd: als we die schendingen tegenkomen, stoppen we met de hulp. En ik zie nu, met u, in de beantwoording van de vragen dat dat niet het geval was, dat het kabinet gesprekken aanging met deze mensen. Ik zie dat er een pad ingezet werd, dat mensenrechtentrainers werden aangeboden. Maar ik lees niet in de beantwoording dat de hulp werd gestopt.

De **voorzitter**:

Gaat u verder.

De heer **Voordewind** (ChristenUnie):

Dat is dus een van de vragen die ik ook richting het kabinet heb gehad. Was het beleid nou dat er zou worden gestopt met de hulp op momenten dat we dit tegenkomen? Of was het beleid dat we nog eens zouden gaan praten met die organisaties en zouden kijken of we ze op het goede pad kunnen krijgen?

Voorzitter. Het beeld dat voor mij uit de rondetafel naar voren kwam, was dat de situatie op de grond in het veld zeer fluïde was. Ik heb al begrepen dat de meeste mensen dat ongeveer zo hebben omschreven. De zogenaamde gematigde oppositie maakte zich schuldig aan mensenrechtenschendingen en/of oorlogsmisdaden en schond het humanitair recht. De naam van de Sultan Murad Brigade is al langsgekomen. Terwijl de vertegenwoordiger van Nederland in de Mensenrechtenraad, toentertijd Karel van Oosterom, er zelfs toe opriep om werk te maken van het berechten van mensenrechtenschenders, zien we dat daar gesprekken mee aangegaan zijn. Er werd wel degelijk samengewerkt met extremistische groeperingen. De hoofdonderzoeker Syrië, Carla del Ponte, constateert ook dat er grote twijfel is over de Nederlandse steun en zij constateert ook ernstige mensenrechtenschendingen bij de brigade.

Voorzitter. Ik kom tot de volgende vragen. Allereerst over het volkenrecht. De regering stelt dat de vraag of NLA aan gewapende groeperingen die verwikkeld zijn in een burgeroorlog in

lijn is met het internationale recht, niet in zijn algemeenheid kan worden beantwoord. Wat kan de regering dan op dit moment wel zeggen, nu we weten om welke hulp het gaat? Die opsomming wordt in de schriftelijke beantwoording gegeven. Kan de minister aangeven welk onderdeel dan wel twijfelachtig was geweest als het gaat om internationaal recht? De externe volkenrechtelijk adviseur zegt dat Nederland vooralsnog te ver is gegaan. Welke lessen leert de minister uit de analyses die nu gemaakt worden over het volkenrecht en de toepassing daarvan? Is de minister van mening dat in het vervolg groeperingen niet meer gesteund dienen te worden als niet kan worden uitgesloten, of laat ik het voorzichtiger zeggen: als er een reëel risico is dat de geleverde goederen — denk aan die trucks, denk aan de legeruniformen — ingezet worden in de gewapende strijd? Kortom, als er een reële kans is op de inzet van hulpmiddelen in de gewapende strijd, vindt de minister het dan nog verantwoord om met deze groeperingen in zee te gaan? Vindt de regering niet dat de externe volkenrechtelijk adviseur de volgende keer weer geraadpleegd zou moeten worden als het gaat om NLA-steun?

Voorzitter. Dan de screening en het selectieproces. Had Nederland de selectie en de screening van de groeperingen niet beter zelf kunnen doen? We waren afhankelijk van anderen voor een deel in het noorden, van derden in het zuiden, van het Verenigd Koninkrijk. Waarom werd er überhaupt steun gegeven aan de Sultan Murad Brigade terwijl het aangaan van de hulp in de zomer van 2016 in openbare bronnen werd vermeld?

Voorzitter. Ik rond af. Concluderend. Er zijn serieuze tekortkomingen te constateren bij de NLA-steun van de vorige regering. Hierdoor ontstonden grote risico's op het maken van misbruik en op het inzetten van door ons geleverd materiaal in het gewapende conflict. Het zou goed zijn als de minister openstaande vragen alsnog beantwoordt en de gebreken in het verleden erkent. Vervolgens vraag ik de minister te reageren op de verbetervoorstellen van de ChristenUnie. We wachten de antwoorden met belangstelling af.

Dank u wel.

De heer **Baudet** (FvD):

Als de heer Voordewind kan kiezen tussen een Syrië geregeerd door Assad of een Syrië geregeerd door Al Qaida of aan Al Qaida gerelateerde groepen, wat kiest hij dan?

De heer **Voordewind** (ChristenUnie):

Als de wereld zo zwart-wit in elkaar zat, dan hadden we hier gewoon kunnen lego'en of stratego'en. Maar helaas is dat niet zo. Ik weet niet wat de heer Baudet zelf zou zeggen. Zou hij zelf graag in het Syrië van Assad van vandaag de dag willen leven, een land waar tegenstanders van het regime, advocaten en journalisten vervolgd en gemarteld worden, waar op elk moment van de dag, althans op dit moment zelfs nog in Idlib, vatenbommen gegooid zouden kunnen worden, een land waar politieke tegenstanders in de gevangenis terechtkomen? Ik ben twee, drie keer in het land geweest. Ik heb de mensenrechtenactivisten gesproken. Zou hij zelf in zo'n land willen leven? Die vraag stel ik hem.

De **voorzitter**:

Misschien straks, als de heer Baudet aan het woord is. De heer Baudet.

De heer **Baudet** (FvD):

Dus de heer Voordewind zegt: het is allemaal niet zo zwart-wit. In welke fase denkt hij dan dat er een reëel alternatief zou zijn geweest voor Assad? Of denkt hij dat er nog steeds een reëel alternatief is voor Assad?

De heer **Voordewind** (ChristenUnie):

Nederland staat voor internationaal recht. We zijn hier in Den Haag de hoofdstad van het internationaal recht. Wij zullen — dat vraagt onze Grondwet ook van ons, ook van ons als parlementariër — ons altijd inzetten om tot een rechtvaardiger wereld te komen en om tot eerbiediging van het internationale recht te komen. Dan is het in ieder geval niet aan mijn partij om daarvan af te doen en te zeggen: laten wij genoeg nemen met een dictator die nu in Syrië zit. En: laten we daar zaken mee blijven doen, ondanks de, wat is het, 250.000, 350.000 doden die hij op zijn geweten heeft. Mijn partij wil blijven streven naar het versterken van het internationaal recht, naar eerbiediging van het oorlogsrecht, naar versterking van respect voor minderheden, voor rechten van vrouwen. Daar blijft onze energie naar uitgaan. Wij zullen daar niet van afdoen, in ieder geval zolang wij hier in de Kamer zitten.

De **voorzitter**:

Tot slot, de heer Baudet.

De heer **Baudet** (FvD):

Dus u wilt doorgaan met regimes verzwakken overal ter wereld, alle regimes die niet helemaal overeenkomen met onze waarden? Is dat de conclusie? Overal regime change, overal rebellen steunen, overal Toyota's naartoe sturen? Is dat de visie van de heer Voordewind? Kent hij het spreekwoord "de weg naar de hel is geplaveid met goede bedoelingen"?

De heer **Voordewind** (ChristenUnie):

Voorzitter. Ik weet niet waar de heer Baudet de laatste tijd is geweest; in ieder geval is hij nog maar een jaar in de Kamer. Maar collega Pieter Omtzigt, CDA, en wij hebben juist gestreden tegen de levering van die trucks. Ik weet niet of u dat heeft meegekregen.

De heer **Baudet** (FvD):

U zegt dat u in principe overal ter wereld het internationaal recht wilt promoten, enzovoorts.

De heer **Voordewind** (ChristenUnie):

Voorzitter. Ik zou het omdraaien. Wij zijn niet voor het steunen van gewapende groeperingen. Wij zullen daar waar mensen zich inzetten om meer recht en gerechtigheid te creëren in hun eigen landen en daar hun leven zelfs voor op de waagschaal zetten, die groeperingen willen steunen. Dat doen we via het Mensenrechtenfonds. Dat doen we via het financieren van heel veel organisaties. Onze huivering is dat je op het moment dat je in een oorlogsgebied groeperingen gaat steunen die verwickeld zijn in een gewapende strijd en er zelf ook aan deelnemen, gerede risico's loopt dat jouw middelen ingezet worden voor het verkeerde doel en dat je krachten versterkt die je eigenlijk niet wilt versterken. Daar heb ik de afgelopen drie jaar voor gewaarschuwd. Daarvoor ben ik naar Syrië gegaan. Als er andere krachten zijn die dat geweldloos doen, op een democratische manier, strevend naar een versterking van de rechtsstaat en respect voor minderheden, dan zullen die groepen altijd onze steun krijgen.

De **voorzitter**:

Dank u wel. Dan ga ik nu naar de heer Van Ojik namens GroenLinks.

De heer **Van Ojik** (GroenLinks):

Voorzitter. Op 10 september berichtten Nieuwsuur en Trouw dat Nederlandse civiele steun in Syrië in handen was gekomen van groepen die zich schuldig maakten aan schendingen van

mensenrechten en die in een enkel geval zelf als terroristisch zouden kunnen worden aangemerkt.

Vandaag zijn we drie weken, honderden Kamervragen, een hoorzitting en talloze artikelen verder, maar de belangrijkste vragen die de onthullingen opriepen, zijn nog niet beantwoord.

Hoe heeft het kunnen gebeuren? Had het voorkomen kunnen worden? Hoe kunnen we het in de toekomst beter doen? En wat betekent dit voor onze toekomstige relatie en onze toekomstige betrokkenheid in Syrië?

Laat ik vooropstellen dat mijn fractie de gedachte achter het programma van civiele steun aan gematigde groepen altijd heeft gesteund. Dat Nederland aan deze groepen voorwaarden stelde, was logisch, maar om in een zo gewelddadige omgeving blijvend aan die voorwaarden te kunnen voldoen, moeten aan selectie en monitoring de allerhoogste eisen worden gesteld. En daar lijkt het fout te zijn gegaan.

Ook in de afgelopen weken is niet duidelijk geworden hoe selectie en monitoring in de praktijk verliepen. We weten dat de VS en het VK zo'n 70 gematigde groepen hadden geselecteerd en dat Nederland er uiteindelijk 22 uitkoos. Het kabinet hanteerde daarbij een eigen vettingprocedure, zegt het kabinet, een selectie op basis van eigen criteria. Hoe deden we dat precies? Wie deed dat? En wat gebeurde er nadat de goederen waren geleverd?

Het kabinet wilde operationele samenwerking met extremistische groepen uitsluiten, maar erkent dat er in bepaalde gevallen sprake was van contacten met jihadistische groepen. Het kabinet wilde dat gesteunde groepen zich committeerden aan het humanitair oorlogsrecht, maar onduidelijk is welke consequenties er werden getrokken als dit niet gebeurde. Aantijgingen van excessen werden besproken met de beschuldigde groepen, zo lezen we. Dat klinkt eerlijk gezegd een beetje soft. In het IOB-rapport staat dat de risico's dat geleverde goederen in handen van extremistische groepen zouden vallen "op het politieke niveau werden onderkend en geaccepteerd". Wat betekent dat? De minister zegt nu dat strakkere monitoring op haar plaats zou zijn geweest. Dat vraagt om een toelichting, want ging het dan in zijn visie mis? Hoe gaan we dit in de toekomst concreet voorkomen?

Voorzitter. In de berichtgeving die aanleiding was voor dit debat, kreeg ook de kwestie van het volkenrechtelijk mandaat terecht veel aandacht. De extern adviseur is destijds niet om advies gevraagd, maar heeft nu alsnog zijn licht over de zaak laten schijnen. Dat is belangrijk. Tot een beslissend oordeel over het NLA-programma komt de heer Nollkaemper niet. Daarvoor kent hij de feiten onvoldoende, zegt hij. Maar in de hoorzitting stelde hij vast dat "de volkenrechtelijke grenzen zijn bereikt en Nederland daar tegenop gebotst is". Het kabinet, dat alle feiten wel kent — daar ga ik althans van uit — is vaag, te vaag, over die volkenrechtelijke grenzen. Het feit dat de steun civiel van aard was, kan de risico's van de schending van het non-interventiebeginsel mitigeren, zo lezen we in de brief van 26 september. Ja, dat kan, maar hoe is dat gegaan? Is dat ook gebeurd? Gisteravond vernamen we uit de brief die we toen nog ontvingen, dat in het interne volkenrechtelijke advies werd aangegeven dat, gezien de civiele aard van de steun, "niet op voorhand kon worden uitgemaakt of deze verenigbaar zou zijn met het internationale recht. Dit zou per onderdeel nader moeten worden vastgesteld". Is dat ook gebeurd, vraag ik de minister. En wat waren toen de conclusies?

Voorzitter. Ik kom aan mijn laatste en misschien wel belangrijkste punt: hoe nu verder? Hoe gaan we nu verder? Het kabinet zegt met zoveel woorden: Assad heeft gewonnen; we kunnen niets meer doen. Ik begrijp dat de NLA is gestopt. Er is eenvoudigweg geen gematigde gewapende oppositie meer over. Maar waarom laten we de White Helmets in de steek? Zelfs de steun die we hun voor dit jaar nog hebben toegezegd, hangt aan een zijden draadje en wordt nu gewogen. Wat is hiervoor de reden? De monitoring is niet op orde, zegt de IOB, maar verbetert snel. Ook de transparantie kan beter. Nou, dan gaan we ze daarmee helpen, stel ik voor, maar we trekken onze steun niet in. Ik vraag de minister om een duidelijke toezegging op dit punt en overweeg in de tweede termijn een motie daarover in te dienen.

Mevrouw **Karabulut** (SP):

Ik weet dat GroenLinks, net als mijn partij, heel veel waarde hecht aan het internationaal recht, maar ook aan de criteria die werden gesteld aan de hulp: mensenrechten, respect voor het oorlogsrecht en niet samenwerken met extremisten. We wisten allemaal niet dat het gebeurde. De onthullingen zijn er omdat onderzoeksjournalisten hun werk hebben gedaan. Stel dat die informatie was gedeeld en niet geheim was verklaard, en dat u van tevoren wist dat de hulp naar jihadisten, mensenrechtenschenders en Al Qaida-achtige groepen zou gaan en die zou versterken. Had u daarmee ingestemd?

De heer **Van Ojik** (GroenLinks):

Ik heb de voorwaarden die mevrouw Karabulut zojuist opnoemt, "logisch" genoemd. Het gaat dan om respect voor het humanitair oorlogsrecht, niet samenwerken met extremistische groepen en werken naar een pluralistische of inclusieve politieke toekomst voor Syrië. Onze steun, de steun die GroenLinks aan het programma heeft gegeven, is natuurlijk wel gegeven in de veronderstelling — dat is, denk ik, ook een veronderstelling die je mag hanteren — dat er wordt ingegrepen op het moment dat aan die voorwaarden niet meer is voldaan. Wat ik zelf opvallend vind, is dat uit al die stukken en al die antwoorden die we nu gekregen hebben, blijkt dat er misschien wel is gereageerd, maar dat dat niet altijd op een heel adequate manier gebeurde. Soms zijn mensen op cursus gestuurd. Soms is er een goed gesprek gevoerd. Soms werd er gezegd dat er weleens contacten moeten zijn in het kader van deconflictie — zo heet dat, geloof ik, met een moeilijk woord — om te voorkomen dat mensen met elkaar slaags raken. Dus kennelijk zijn in de loop van de tijd die criteria nogal opgerekt. Dat is niet wat mijn fractie had verwacht op het moment dat we ja zeiden tegen dit programma.

Mevrouw **Karabulut** (SP):

Daarom stel ik deze vraag ook. Sinds 2016 was op het ministerie met de verantwoordelijke bewindspersonen — dat is deze minister op dit moment, en in het verleden was het een andere minister — bekend dat er sprake was van ernstige mensenrechtenschendingen. De Verenigde Naties, nota bene het instituut waar we ontzettend veel waarde aan hechten en dat oorlogsmisdadigers wil gaan berechten, hebben gewaarschuwd. Amnesty International heeft gemaild. Dat is allemaal genegeerd. Wij hebben daar geen informatie over gekregen. Het is nu boven tafel dankzij de onthullingen. Als u dit had geweten, als we dit hadden geweten, was het programma dan gesteund door GroenLinks, de Partij van de Arbeid en andere fracties?

De heer **Van Ojik** (GroenLinks):

Ik vind het al moeilijk om die vraag voor GroenLinks te beantwoorden, laat staan voor de Partij van de Arbeid en andere fracties. Dan overvraagt mevrouw Karabulut mij. Maar ik heb niet voor niks gezegd — ik herhaal dat toch nog een keer — dat er aan dit programma van civiele steun, waar ik op zich nu nog steeds een voorstander van ben, voorwaarden verbonden waren. Ik denk dat het goed was dat Nederland probeerde om in dat verschrikkelijke

mijnenveld, van aan de ene kant het kalifaat van IS en aan de andere kant die dictator die zijn eigen bevolking bombardeerde, naar vormen van ondersteuning van de gematigde oppositie te zoeken. Maar daar waren voorwaarden aan verbonden, en dat was niet voor niks. Nu weten we dat aan die voorwaarden niet werd voldaan. Maar als we dat toen hadden geweten, hadden we daar natuurlijk toen iets aan moeten doen. Dat is evident. Dat is het antwoord op de vraag: had u dat dan gesteund? Nee, niet als we toen geweten zouden hebben dat aan die voorwaarden niet voldaan zou worden. Achteraf is het natuurlijk makkelijk praten. Dat kan ik makkelijk zeggen, maar daarmee los ik het probleem niet op.

De voorzitter:

Tot slot op dit punt, mevrouw Karabulut.

Mevrouw **Karabulut** (SP):

Het is zeker niet makkelijk, maar het is wel ongelooflijk belangrijk. Nu blijkt dat we daar onder het mom van "iets doen" uiteindelijk Assad en zelfs jihadistische groepen hebben versterkt, omdat die daar nu eenmaal militair dominant waren, en dat ook nog eens de grenzen zijn opgezocht. Hoogstwaarschijnlijk is er sprake geweest van het overtreden van internationaal recht. Ik weet dat ook een partij als GroenLinks het internationaal recht toch heel serieus neemt en er heel veel waarde aan hecht, net als aan de rechtsstaat in Nederland. Kunt u daar nog even op reflecteren?

De heer **Van Ojik** (GroenLinks):

Ik heb mevrouw Karabulut net horen zeggen dat het programma — dan spreekt zij over het programma in haar totaliteit — de positie van Assad zou hebben versterkt en extremistische groepen in de kaart zou hebben gespeeld. Maar ik deel die conclusie niet. Gelet op alles wat ik nu gehoord heb, ben ik absoluut niet tot de conclusie gekomen dat het programma in haar totaliteit dit effect heeft gehad. Er zijn zaken fout gegaan met dit programma. Dat is volstrekt duidelijk. Er zijn groepen die steun hebben gekregen, terwijl ze die steun wellicht niet hadden verdiend. Misschien hadden ze die steun überhaupt niet verdiend, of zijn ze later geradicaliseerd, of zijn ze met die spullen zaken gaan doen waarvan we op dat moment dachten dat ze die niet zouden doen, bijvoorbeeld spullen voor militaire doeleinden gebruiken. Maar een algemene conclusie over het falen van dit programma zoals mevrouw Karabulut die formuleert, deel ik niet. Die deel ik niet.

De voorzitter:

Gaat u verder.

De heer **Van Ojik** (GroenLinks):

Ik zie de heer Baudet nu naar de microfoon lopen. Voordat de heer Baudet mij gaat vragen te kiezen tussen Hitler en Stalin, o nee, tussen Assad en IS, ga ik verder. Ik had het over de White Helmets. Ik begrijp niet dat in de brief van 7 september, die wij kregen drie dagen voordat Nieuwsuur en Trouw met onthullingen kwamen, zo radicaal gestopt wordt met ook die delen van het stabilisatieprogramma die niet onder de noemer van civiele steun vielen, maar die bijvoorbeeld de humanitaire interventie van de White Helmets betroffen, steun aan lokale raden of steun aan gematigde, überhaupt niet-militante oppositiegroepen. Als er iets mis was met die steun of die organisaties, vind ik dat we die organisaties moeten helpen om die problemen, bijvoorbeeld met transparantie, of monitoring of evaluatie, op te lossen. Dan gaan we niet de steun stoppen. Op dat punt heb ik een toezegging van de minister gevraagd. Ik vraag de minister dus eigenlijk om dat besluit nader toe te lichten. Misschien moet dat in een nieuwe brief.

Ik vraag hem ook of het klopt dat andere donoren, bijvoorbeeld Canada en Duitsland, doorgaan met dergelijke steun. En ik vraag hem — dat is mijn laatste vraag, voorzitter — wat we gaan doen om de burgers van Syrië die zich niet neerleggen bij de overwinning van Assad zo veel mogelijk steun te geven. Want dat is het minste wat we kunnen doen.

De heer **Baudet** (FvD):

Ik hoor de heer Van Ojik zeggen dat hij door wil gaan met het geven van steun aan oppositiegroepen ...

De heer **Van Ojik** (GroenLinks):

Ja.

De heer **Baudet** (FvD):

... of in ieder geval aan clubs die in Syrië opereren en die een alternatief zouden moeten presenteren voor Assad. Wat verwacht hij daar reëel gesproken van? Verwacht hij daadwerkelijk dat er binnen afzienbare tijd een alternatief komt voor Assad in Syrië? Of is hij het met mij eens dat het effect alleen maar zal zijn ten eerste het voortduren van de oorlog daar en ten tweede dat vroeg of laat extremistische groepen toch weer greep krijgen op die gematigde groepen en je dus toch weer de keuze krijgt tussen — inderdaad, misschien moet je het zo formuleren — de ene dictatuur en de andere, en dan dus ook de keuze welke we liever hebben, welke het minste kwaad is?

De heer **Van Ojik** (GroenLinks):

Ik deel eerlijk gezegd de analyse niet dat het óf het ene kwaad is, óf het andere kwaad. Vorige week hadden we hier op uitnodiging van collega Van Helvert een viertal heel dappere civiele activisten, vrouwelijke journalisten die deels nog vanuit Syrië, Damascus zelf opereren. Daardoor weet ik dat de keus — "godzijdank" zou ik zeggen — niet is zoals de heer Baudet die hier aan ons allemaal probeert voor te leggen. Er zijn in Syrië wel degelijk nog heel veel burgers, georganiseerd of niet georganiseerd, die zich niet neerleggen bij het feit dat Assad deze oorlog gewonnen heeft en dat we helaas niets meer kunnen doen, zeg ik tegen de heer Baudet. Dat is precies de achtergrond van mijn vragen aan deze minister, die in zijn brieven eigenlijk schrijft: tja, sorry, de realiteit gebiedt om te zeggen dat Assad heeft gewonnen en dus stoppen we onze steun. Dat vind ik niet een goede benadering. Dat is het verschil tussen de heer Baudet en mij.

De heer **Baudet** (FvD):

Oké. Prima. Goede benadering of een moreel juiste benadering, allemaal best. Maar vier vrouwen uit Damascus ... Leuk, maar we hebben het over een groot land waar macht uitgeoefend wordt. Ongetwijfeld zijn er allerlei clubs die dingen voorstellen die wij aantrekkelijk vinden. Maar als het niet reëel is dat zij daadwerkelijk de macht gaan overnemen in Syrië, waar zijn we dan mee bezig? Wat is dan het voorland dat de heer Van Ojik ziet?

De heer **Van Ojik** (GroenLinks):

Ik zie in ieder geval niet een voorland voor mij ...

De heer **Baudet** (FvD):

Niet wat u níét ziet, maar wat u wél ziet. Wat verwacht u daar dan van? Dat die vier vrouwen uit Damascus de macht gaan overnemen? Waar gaat het heen als het niet een continuering is van de oorlog?

De voorzitter:

Helder! Meneer Van Ojik.

De heer **Van Ojik** (GroenLinks):

De heer Baudet maakt nu een karikatuur van een voorbeeld dat ik gebruik om duidelijk te maken dat er tot mijn grote vreugde ook in Syrië nog wel degelijk een beweging is die zich niet neerlegt bij het feit dat Assad deze oorlog heeft gewonnen, die niet wil kiezen uit twee kwaden, zoals de heer Baudet zegt: soms moet je gewoon uit twee kwaden kiezen. Ik denk dat de essentie van de Nederlandse buitenlandse en van buitenlandse politiek überhaupt is dat hoe klein de mogelijkheden vaak ook zijn in al die landen die we elke dag en elke week weer hier bespreken, wij des te meer gehouden zijn om die kleine mogelijkheden maximaal te ondersteunen. Dat is de essentie van buitenlandse politiek. Dat is een realistische buitenlandse politiek, die zich niet laat dwingen tot een keus tussen kwaad of erger zoals de heer Baudet wil, maar die zoekt naar een manier om datgene wat als positieve kracht kan worden gezien maximaal te versterken.

De voorzitter:

Dank u wel. Dan geef ik nu het woord aan mevrouw Karabulut namens de SP.

Mevrouw **Karabulut** (SP):

Voorzitter. Na het uitbreken van de aanvankelijk hoopvolle opstanden in Syrië in 2011 hebben Turkije en de Golfstaten met steun van de VS jihadistische groepen in Syrië voor vele miljarden bewapend en gesteund met één doel: Assad moest weg. Dienstbaar als onze regering doorgaans is aan de VS en andere bondgenoten besloot Rutte II het geheime programma voor tientallen miljoenen euro's te steunen door 22 van de zogenaamde gematigde groepen te voorzien van onder andere honderden pick-uptrucks, uniformen en warmteapparatuur. Daarvoor golden heldere criteria: de gewapende groepen zouden het oorlogsrecht en mensenrechten moeten respecteren, streven naar een inclusieve Syrische politieke oplossing en samenwerking met extremistische groepen moeten uitsluiten. Er werd strak gecontroleerd, werd ons keer op keer toevertrouwd, en bij overtreding van de door Nederland gestelde regels zou de hulp worden stopgezet.

Dat is niet gebeurd. Dat bleek uit onthullingen van Trouw en Nieuwsuur. Neem de Sultan Murad Brigade. Gesteund door Nederland voerde deze beweging samen met een aantal andere organisaties binnen de rebellencoalitie genoemd Fatah al-Halab aanvallen uit op de Koerdische woonwijk Sheikh Maqsoud in Aleppo. Bij de beschietingen die plaatsvonden in 2016, vielen meer dan 80 doden, waaronder 30 kinderen. De regering ontkent, maar Amnesty International kwam met overtuigend bewijs van oorlogsmisdaden. Er zijn zelfs video's van de groepen zelf waarop die beschietingen te zien zijn. Kan de minister hierop reageren?

Een tweede groep gesteund door Nederland, Jabhat al-Shamiya, is ook mensenrechtenschender, zo blijkt uit een Amnestyrapport van 2016. In dat rapport schrijft Amnesty dat Jabhat al-Shamiya executies voltrekt, burgers ontvoert en sharierechtbanken runt waar de doodstraf staat op afvalligheid. Keer op keer op keer is de minister door Amnesty gewaarschuwd voor deze groepering. Maar ondanks deze kennis heeft de minister willens en wetens hulp aan deze groep gegeven. Waarom?

Onderzoeker van de VN-Mensenrechtenraad Carla del Ponte wees erop dat alle gewapende groepen ernstige misdaden pleegden. Dat beeld werd bevestigd door andere deelnemers aan het rondetafelgesprek dat we ter voorbereiding als Kamer organiseerden. Daarin is er ook op

gewezen dat door Nederland geleverd materieel in de oorlog is ingezet. Denk bijvoorbeeld aan de pick-uptrucks, waar geschut op gemonteerd kan worden, het favoriete wapen van de rebellen.

Minderheden zoals Assyriërs spreken bovendien van uitsluiting en etnische zuivering. Dat bleek ook toen in 2018 door Nederland gesteunde groepen in navolging van Turkije de wapens opnamen tegen de Koerden in het noorden van het land, waar berichten van etnische zuivering op volgden. Maar daar blijft het niet bij. De door Nederland gesteunde groepen werkten ook samen met jihadistische groepen. Een van de rebellenleiders vatte het als volgt samen: "Gaf je ons bloem, dan at Al Qaida van het brood. Gaf je ons voertuigen, dan zat Al Qaida achter het stuur." Er zijn ook allerlei voorbeelden bekend van door Nederland gesteunde groepen die met Al Qaida en de jihadisten van Ahrar al-Sham samenwerkten in koepelorganisaties. Waarom is dat de Kamer nooit gemeld? Ook zijn er allerlei voorbeelden van dat hulp in handen van Al Qaida viel. Gisteren werd daar nog aandacht aan besteed in een uitzending van Nieuwsuur. Hoe bizar is het verder dat het OM een Syriëganger wil vervolgen vanwege lidmaatschap van een criminele organisatie met een terroristisch oogmerk, Jabhat al-Shamiya, terwijl Nederland die organisatie heeft gesteund?

Wat betekent dit nu concreet? Jaar in, jaar uit heeft mijn fractie samen met vele andere vragen gesteld over deze steun, zorgen geuit en gevraagd of de Syrische tak van Al Qaida niet de lachende derde was. Dat is jaar in, jaar uit systematisch ontkend. Het tegendeel blijkt nu waar. Dat is onverteerbaar. De feiten moeten nu echt boven tafel komen.

Voorzitter. Een land mag niet zomaar een gewapende groep steunen die een regering omver wil werpen. Dat is vastgelegd in het non-interventiebeginsel. Als we dat principe zouden loslaten, is het einde zoek. Het is in strijd met het internationaal recht. Waarom meent deze minister dat wel te mogen doen? Na de Irakoerlog is een extern volkenrechtelijk adviseur aangesteld, omdat toen het internationaal recht terzijde werd geschoven. Dat mocht nooit weer gebeuren. Maar over de steun aan Syrische groepen is de externe adviseur niet eens geraadpleegd. Hoe is dat mogelijk? Heeft dat er misschien mee te maken dat hij nogal kritisch is op deze steun, zo vraag ik de minister.

Voorzitter, tot slot het belangrijkste. Kan de minister eindelijk bevestigen dat aan deze groepen steun is geleverd, aan de groepen zoals door Nieuwsuur en Trouw onthuld? En wie zijn die andere zestien groepen die steun hebben ontvangen? Hebben die ook mensenrechten geschonden, oorlogsmisdaden begaan en samengewerkt met Al Qaida en andere extremisten? Ik ben er sterk, zeer sterk, van overtuigd dat als de Kamer vooraf had geweten dat militaire steun van Nederland naar oorlogsmisdadigers, mensenrechtenschenders, jihadisten en bondgenoten van Al Qaida zou gaan, hier geen steun aan gegeven had kunnen worden. Steun van de Kamer aan dit beleid was alleen mogelijk door het vanaf het begin geheim te verklaren en de honderden vragen hiernaar niet eerlijk te beantwoorden. Ik zou graag willen dat de minister hierop reageert.

Dank u wel.

De voorzitter:

Dank u wel. Dan geef ik nu het woord aan de heer Koopmans namens de VVD.

De heer Koopmans (VVD):

Dank u wel, voorzitter. In 2015 stond Syrië, die grote oude herberg van volken en van

beschavingen, al vier jaar in lichterlaaie en de bewoners stierven bij honderdduizenden. De brand was aangestoken door de beheerder, president Assad, maar daarnaast had je ook nog de pyromanen van ISIS, die zowel daar als hier in Europa de boel in vuur en vlam wilden zetten. Miljoenen bewoners van die herberg vluchtten, eerst naar de burens en verder ook naar ons in een onhoudbare vluchtelingenstroom. Bijna iedereen in deze Kamer wilde iets doen om die Syrische brand te helpen blussen en ook veel van onze burens en vrienden deden dat. Mijn partij stelde primair voor om ISIS vanuit de lucht te bestrijden, anderen stelden primair voor om de gematigde oppositie te steunen. Uiteindelijk hebben we gezamenlijk beide dingen gedaan, met brede steun van de Kamer.

Er was toen nog hoop dat de bewoners een deel van de brand konden blussen of in ieder geval meester konden worden. We weten allemaal dat het helpen om een brand te bestrijden risico's met zich meebrengt, zeker in die gevaarlijke buurt in een nietsontziende vlammenzee met overal vuurgevaarlijke individuen. Dat risico werd genomen. Maar dan was het wel essentieel dat we alles zouden doen om de bijkomende risico's te beperken, bijvoorbeeld het gevaar dat we verkeerde mensen zouden bijstaan. En nu, drie jaar later, is die Syrische herberg grotendeels verwoest en zijn nog honderdduizenden meer mensen dood. Onze bluswerkzaamheden hebben iets kunnen helpen tegen ISIS, maar konden de voltrekking van die enorme ramp niet stoppen. Dat in zichzelf betekent niet dat het een fout was om te proberen mensen te redden. Waar het om gaat, is of we genoeg hebben gedaan om de risico's zo klein mogelijk te houden, en vooral hoe we dat in de toekomst kunnen aanpakken. Daarom drie vragen aan de minister.

Eén: is het risico voldoende gemanaged? Het programma werd gemonitord door Nederland zelf en door ervaren internationale partners. Was die supervisie genoeg? Welke foutmarges zijn nou eigenlijk realistisch en aanvaardbaar? Het programma werd, en dat weten we ook, als adequaat beoordeeld. Klopt dat nog? Zouden we in de toekomst tot dezelfde besluitvorming en zelfde supervisie komen?

Mijn tweede vraag: is er iets fout gegaan? Dat is een belangrijke vraag en daar moeten we een antwoord op hebben. Daarom nam de VVD het initiatief tot die rondetafel. Daaruit bleek dat de zaken niet altijd zo zwart-wit zijn. Zo zei mevrouw Del Ponte dat ze bij nader inzien toch onvoldoende informatie heeft voor een oordeel. En zo zei de ervaren Syriëdeskundige meneer Lister dat het helemaal niet klopte dat de genoemde groepen jihadistisch of terroristisch zijn. Maar het blijft een vraag. Het is daarmee nog niet beantwoord. Het blijft een vraag. Is er daadwerkelijk steun terechtgekomen bij terroristische groepen? Welke groepen? Welke gevolgen kan dit hebben voor het vervolgingsbeleid van het OM?

En de derde vraag: wat kunnen we hiervan leren? Want daar gaat het om. Het onder minister Koenders begonnen programma is door minister Zijlstra tegen het licht gehouden en teruggedroefd, en door minister Blok heel snel beëindigd. Dus als antwoorden op sommige van mijn vragen niet volledig positief zijn, dan moeten we naar de toekomst kijken. Is het mogelijk een steunprogramma te ondernemen zonder risico's? Hoe moet daartoe besloten worden? En als we nog terughoudender worden, welke betekenis heeft dit dan voor onze bondgenootschappen, voor onze positie in internationale fora en voor de Nederlandse steun aan buitenlandse ngo's?

Voorzitter. Van veel slachtoffers van de oorlog in Syrië heb ik de handen vastgehouden in mijn vorige positie, toen ik nog werkte bij de vredesonderhandelingen van de Verenigde Naties. Daarom heb ik ook persoonlijk heel veel mensen gehoord over die ongelofelijke

afgrijselijkheden waar we het nu over hebben. Ik heb ook de handen geschud van Syrische regeringsvertegenwoordigers en van gematigde en ook radicale rebellen. Dat heeft mij geleerd dat dit echt een niets en niemand ontziende oorlog is. Een oorlog die je je niet kan voorstellen, maar die wel door iedereen, ook iedereen hier, enorm diep wordt gevoeld. En ik heb geleerd dat je de werkelijkheid dus niet vooraf kan voorspellen, maar ook niet achteraf, met terugwerkende kracht. Als wij besluiten te helpen, zoals we dat hier ooit hebben gedaan, dan moeten we dat doen met grote oplettendheid want de realiteit van oorlogen is hard en mistig. Daar moeten we rekening mee houden als we hier besluiten nemen en als we handelen, maar ook als we achteraf oordelen. De lessen daarvan moeten we blijven leren. Helende handen zijn vaak ook vuile handen. Hoe kunnen we ze toch zo schoon mogelijk houden, zonder dat we ze voortaan uit angst op onze rug binden? Want dat willen we ook niet. Dat is een vraag voor de minister, maar eigenlijk ook voor de Kamer.

Dank u wel.

Mevrouw **Karabulut** (SP):

Gisteren onthulde Nieuwsuur dat Nederlandse hulp terecht was gekomen bij Al Qaida in Syrië. Wat vindt u daarvan?

De heer **Koopmans** (VVD):

Als Nederlandse hulp daadwerkelijk is terechtgekomen bij Al Qaida, dan is dat natuurlijk enorm zorgwekkend. Maar ik vraag aan mevrouw Karabulut om ook goed te kijken waar we het over hebben. Het voorbeeld dat mevrouw Karabulut eerder noemde, was van een bakkerij die was gestolen, meen ik. Die is dus gestolen, dus eerst uit Nederland ergens aan gegeven. Althans beweerdelijk; het moet nog vastgesteld worden. Als dan iemand anders haar steelt, hebben wij dan de dief geholpen? Ik denk niet dat mevrouw Karabulut dat zegt. Dus we moeten wel even goed kijken hoe het nou echt zit.

Mevrouw **Karabulut** (SP):

Maar die steun is dus bij Al Qaida terechtgekomen. Wat was uw oordeel daar ook alweer over?

De heer **Koopmans** (VVD):

Ik heb net gezegd: als steun in handen komt van Al Qaida, is dat natuurlijk iets slechts. We willen Al Qaida niet steunen. Maar ik zeg tegen mevrouw Karabulut dat je eerst moet kijken wat Nederland heeft gedaan. Nederland heeft een programma gehad waar risico's aan zaten. Je kan niet zeggen, zoals ik heb gezegd, dat als het risico zich uiteindelijk materialiseert, het per definitie fout was om iets te proberen te doen. Je aanvaardt namelijk een risico.

Mevrouw **Karabulut** (SP):

Geconcludeerd en geconstateerd kan worden dat er een aantal glasheldere criteria waren. Uit onthullingen blijkt dat groepen zijn gesteund die zich schuldig hebben gemaakt aan mensenrechtenschendingen en oorlogsmisdaden en die direct dan wel indirect samenwerkten met Al Qaida. Dit wetende kan de VVD toch niet volhouden dat dit het doel was van het programma? Of zegt de VVD: oké, wij nemen dit voor lief, dit kan gebeuren, en ja, dat wij hier in Nederland een jongere die is uitgereisd naar een van de die groepen die wij hebben gesteund, proberen te veroordelen voor terrorisme, is een heel ander verhaal?

De heer **Koopmans** (VVD):

Mevrouw Karabulut vraagt hier verschillende dingen. Laat ik op het belangrijkste eerst

antwoorden. Kan je als Nederland bewust aan terroristen steun gaan leveren? Natuurlijk kan dat niet. Natuurlijk zijn we dat niet aan het doen. Als je aan iemand die je wel steun wilt verlenen, steun geeft, en die steun wordt vervolgens gestolen door de terroristen, kan je dan Nederland daarvan de schuld geven? Nee, natuurlijk niet, mevrouw Karabulut. Maar als mevrouw Karabulut daarnaast vraagt of het goed is om steun te geven aan organisaties überhaupt waarvan het mogelijk is dat ze mensenrechten schenden, dan zeg ik: mevrouw Karabulut, kijkt u ook even naar uzelf. Ik wilde het niet doen, maar ... Kijk, dit is misschien iets te klein. Daarom heb ik ook een iets grotere. Misschien kunt u zich op deze foto herkennen, mevrouw Karabulut. Hier staat u op een rally bij de groep waarover u net met de heer Voordewind sprak, de Koerdische beweging PYD, die mensenrechten schendt. U zei tegen de heer Voordewind ... Ik heb het maar even opgeschreven: terecht dat aan sommige groepen die de mensenrechten schenden, geen hulp is gegeven. Dat ging precies over die beweging. Ja, ik weet niet wat hier gebeurt, maar hier staat u.

Mevrouw **Karabulut** (SP):

Hier doet de VVD een "Erdogannetje". Dat maakt niet uit. Ik kan daar zo antwoord op geven. Maar het ging even over non-letale steun van Nederland en de steun van de VVD aan dit programma. Dus als ik het goed begrijp kan ik concluderen dat het voor de VVD een ingecalculeerd risico is dat deze steun terechtkomt bij jihadistische groepen en/of oorlogsrechtsschenders? Ik ben het met de heer Koopmans eens dat de praktijk veel weerbarstiger is. Dat hebben we ook kunnen vernemen tijdens het rondetafelgesprek. Harald Doornbos, die als een van de weinigen in het gebied is geweest, zegt: vanaf 2013 is het gekkenwerk geweest. Dat is het antwoord op de inhoudelijke vraag.

Dan nu die foto. Ik wil dat toch even toelichten, want u bent daarin geïnteresseerd. U had het me ook kunnen vragen. Ik sta daar omdat toen Kobani aangevallen werd. Deze organisaties, een aantal stichtingen in Nederland, nodigden mij uit om daar te komen spreken. Ik heb mijn solidariteit uitgesproken met de volkeren die zich verzetten en strijden tegen IS. Niet meer, niet minder. Mag ik u eraan herinneren dat wij op geen enkele wijze hebben gepleit voor non-letale of letale steun aan deze groepen in Syrië?

De heer **Koopmans** (VVD):

Ik ben mevrouw Karabulut enorm dankbaar, want zij zegt precies waar het om gaat. Zij heeft haar steun uitgesproken voor zo'n groep waarvan net al werd besproken dat die ook aan mensenrechtenschendingen doet: kindsoldaten en dat soort dingen. Maar mevrouw Karabulut zegt: ik sta dan op een manifestatie en dan zeg ik "steun".

Mevrouw **Karabulut** (SP):

Mensenrechtenschendingen ...

De **voorzitter**:

Mevrouw Karabulut! Was u uitgepraat, meneer Koopmans?

De heer **Koopmans** (VVD):

Nee, eigenlijk niet.

De **voorzitter**:

U mag uw zin afmaken, en dan krijgt u het woord, mevrouw Karabulut.

De heer **Koopmans** (VVD):

Want het past in het geheel. Als je meer wilt doen dan alleen op een spandoek schrijven of "steun" roepen, dan moet je besluiten om iets te doen. Als je mensen gaat helpen branden te blussen, dan neem je ook het risico dat er dingen misgaan, dat je zelf ook nog een beetje geraakt wordt, dat je dus een risico aanvaardt, dat je ...

Mevrouw **Karabulut** (SP):

Ik neem even ...

De heer **Koopmans** (VVD):

... risico aanvaardt. Dat is de realiteit van de oorlog.

Mevrouw **Karabulut** (SP):

Ik neem afstand van alle feiten die de heer Koopmans mij toedicht. Ik was en ben solidair met de Koerdische bevolking en de Syrische bevolking die zich verzetten tegen onderdrukkers en pleiten voor zelfbeschikking. Dat wil niet zeggen dat ik de oorlog steun — dat hebben wij niet gedaan — of andere vormen van steun geef, omdat die praktijk inderdaad heel weerbarstig is. Dat wil niet zeggen dat iedere mensenrechtenschending van welke club dan ook even slecht is. Dat wil niet zeggen dat de SP zegt zoals de VVD zegt: als het ons uitkomt voor vuile oorlogen, dan moeten wij dat internationaal recht maar opzijshuiven. Nee, daar is één norm voor. Dat internationaal recht is belangrijk. Mensenrechtenschendingen mogen niet. Ik ben eerlijk gezegd verrast over de eerlijkheid van de heer Koopmans, die zegt: nou ja, als dat dan in de praktijk betekent dat wij jihadisten steunen en/of mensenrechtenschendingen worden begaan, dan was dat niet het doel maar kan dat wel het resultaat zijn.

De heer **Koopmans** (VVD):

Ik denk dat mevrouw Karabulut nu al een klein voorschotje heeft genomen op wat de heer Baudet mij straks gaat vragen; natuurlijk niet. Je kan besluiten, zoals deze Kamer in grote meerderheid heeft gedaan, om te proberen die enorme brand in Syrië te beheersen. Als je besluit om te helpen en dus meer te doen dan alleen op een manifestatie te zeggen "ik steun jullie", dan moet je ook het risico aanvaarden dat er misschien een keertje iets misgaat. Ik zeg alleen dat dat niet per definitie aanvaardbaar is, want dat moet heel goed geselecteerd worden, het moet goed gemonitord worden, het moet geëvalueerd worden en later moeten we de lessen trekken. Dus ik zeg niet "het is per definitie goed" of wat dan ook. Nee, je moet het heel goed volgen, maar je moet wel aanvaarden dat er iets mis kan gaan als je, in een realiteit van een oorlog in het Midden-Oosten, besluit om iets te doen omdat wij allemaal roepen dat er iets moet gebeuren. Daar moet je dan goed mee omgaan. Daar moet je lessen uit trekken.

De **voorzitter**:

Laatste opmerking op dit punt, mevrouw Karabulut.

Mevrouw **Karabulut** (SP):

Daarover zijn wij het dus fundamenteel oneens. Iets doen, humanitaire hulp: prima. Volkeren ondersteunen in hun recht op zelfbescherming: prima. Maar "iets doen" doen wij al vanaf 2001. De illegale oorlog in Irak, Libië, voor een deel Syrië; wat heeft het ons gebracht? U, meneer Koopmans, uw partij steunde dat inderdaad allemaal. Het bracht chaos, onveiligheid, het ontstaan van IS en heel veel doden en onderdrukten. Daar denken wij inderdaad fundamenteel anders over.

De heer **Koopmans** (VVD):

Inderdaad, mevrouw Karabulut begint in 2001, de Twin Towers. De VVD staat dan schouder aan schouder met de slachtoffers en probeert te helpen om de terroristen te pakken. Mevrouw Karabulut kiest er dan voor om spandoeken te schilderen. De jezidi's worden in Irak aangepakt, vermoord door ISIS. De VVD kiest ervoor om F-16's ernaartoe te sturen om die mensen te beschermen. De SP van mevrouw Karabulut kiest ervoor om spandoeken te schilderen. We hebben het nu over Syrië, waar een enorme burgeroorlog woedt en waar we in 2015 nog massaal de hoop hadden dat het nog een beetje ten goede gekeerd kon worden of dat we in ieder geval mensen konden helpen. De VVD besluit om dit programma te steunen mits het goed geselecteerd, gemonitord en gewaarborgd wordt. En mevrouw Karabulut van de SP kiest ervoor om spandoeken te schilderen. Ja inderdaad, we denken over sommige dingen fundamenteel anders.

De **voorzitter**:

Ja, en als u alsmaar mevrouw Karabulut noemt, dan moet ik mevrouw Karabulut ook weer het woord geven om een kort punt te maken, en dan is het voldoende gewisseld.

Mevrouw **Karabulut** (SP):

Ik kan niet anders dan concluderen dat we vele miljarden aan wapens later, vele oorlogen later, vele doden later last hebben van terrorisme, dat de onveiligheid is vergroot voor de volkeren daar maar ook hier, en dat de VVD gewoon wil doorgaan met deze verouderde, totaal mislukte strategie. Inderdaad, als iets doen het steunen en uiteindelijk aanwakkeren van terrorisme betekent, dan kies ik ervoor niets te doen en zij aan zij met die volkeren te strijden ...

De **voorzitter**:

U heeft uw punt gemaakt.

Mevrouw **Karabulut** (SP):

... voor vrede. Dat kan ook nog.

De **voorzitter**:

U heeft uw punt gemaakt. Ik ga naar ... Wie was er eerder?

De heer **Koopmans** (VVD):

Mag ik er nog iets op zeggen, voorzitter?

De **voorzitter**:

U mag kort reageren, maar niet weer herhalen.

De heer **Koopmans** (VVD):

Als je in het licht van afschuwelijk terrorisme zegt "ik doe niks" of "ik ga een spandoek schilderen", dan lijkt mij dat een hele slechte zaak. Ik probeer liever te kijken wat we wel kunnen doen, mits het heel goed en heel zorgvuldig wordt geselecteerd, gemonitord en geëvalueerd in de hoop dat we iets kunnen bijdragen. Als we dat niet kunnen bijdragen, dan moeten we ermee ophouden. Dat heeft volgens mij deze minister ook gedaan.

De heer **Baudet** (FvD):

Ik ben het grotendeels eens met de positie van mevrouw Karabulut in dit debat. Ik heb daar één vervolgvraag op aan de heer Koopmans. Waar in het Midden-Oosten heeft de

democratische regime-changeagenda positief effect gehad? Afghanistan, Irak, Libië, Egypte? Aan welk land denkt hij? Welk voorbeeld moeten wij nemen om te begrijpen wat hij voor zich ziet aan een ontwikkeling? Wat verwacht hij nou van het steunen van allerlei groepen en F-16's sturen? Waar hebben wij iets kunnen zien waarvan de heer Koopmans zegt: kijk, dát is nou een goed voorbeeld? Waar in het Midden-Oosten hebben we een positieve ontwikkeling gezien na de regime-changeagenda?

De heer **Koopmans** (VVD):

We hebben het nu niet over regime change, maar over de positieve bijdrage, als ik de heer Baudet goed begrijp; dat wil ik heel graag. Ik noemde net al het voorbeeld van de jezidi's. Zij werden op een heuvel, op een berg gedreven door ISIS, dat dreigde dat ze massaal uitgeroeid zouden worden. Toen heeft Nederland besloten — niet alleen Nederland deed dat; wij zijn ook niet een supermacht — om een bijdrage te leveren door F-16's te sturen, die daar die omsingelaars hebben gebombardeerd. Daardoor zijn heel veel van deze mensen gered. Dat lijkt mij een enorm belangrijke bijdrage. Ik hoop dat de heer Baudet het met mij eens is. Is hij het met mij eens?

De heer **Baudet** (FvD):

Het voorbeeld waar u mee komt, is dat te midden van een conflict, waarin één specifiek strijdpunt is geweest, misschien een bepaalde slachting zou zijn voorkomen. Maar is het niet zo dat het ontstaan van ISIS, waar we het in eerste instantie over hebben, het directe gevolg is van de regime-changeagenda die het Westen over Irak en over Syrië heeft uitgerold? Ik kan mij voorstellen dat u zegt dat we een paar mensen hebben gered, maar we hebben wel eerst zelf door die agenda die u ondersteunt dat probleem mede gecreëerd.

De heer **Koopmans** (VVD):

De heer Baudet probeert nu met mij een filosofisch-historische discussie te beginnen.

De heer **Baudet** (FvD):

Nou ja, u neemt toch zelf ook positie in, want u zegt: we moeten overal waar we kunnen F-16's sturen en overal onderdrukte mensen meteen helpen.

De heer **Koopmans** (VVD):

Dat heb ik natuurlijk niet gezegd, maar dat kunnen we straks in de Handelingen nalezen. Ik denk dat het belangrijkere punt dat de heer Baudet eerder probeerde te maken, is of je kan kiezen tussen Assad en Al Qaida. Want dat wil hij echt vragen, toch?

De **voorzitter**:

Gaat u verder, meneer Koopmans.

De heer **Baudet** (FvD):

Dat is inderdaad de achtergrond van deze wat meer detailkwestie.

De **voorzitter**:

Ja, helder! Gaat u verder.

De heer **Koopmans** (VVD):

Op dat punt wil ik het volgende tegen de heer Baudet zeggen. Ik heb met heel veel slachtoffers gesproken, mensen die afschuwelijke dingen hebben meegemaakt. Ongeacht of dat nou was gedaan door Assad is of door Al Qaida, door ISIS of door een oppositiegroep,

hebben die mensen afschuwelijke dingen meegemaakt. Dat heeft mij enorm geraakt. Dat heeft ons, denk ik, allemaal enorm geraakt. Dan vind ik het geheel onpasselijk om een soort van te gaan kwartetten als in "geef mij Al Qaida, dan geef ik jou Assad". Ik weet niet of het beneden de waardigheid is van de heer Baudet, maar ik vind het beneden de waardigheid van die slachtoffers. Dat wil ik niet.

De heer **Baudet** (FvD):

Dat vind ik dus emopolitiek. Natuurlijk is het erg als je slachtoffers spreekt en natuurlijk raakt dat je. Maar je kan toch niet je beleid bepalen op basis van "hé, ik ben erdoor geraakt; laten we iets doen"? Dat is toch geen serieuze buitenlandse politiek?

De heer **Koopmans** (VVD):

Wij hebben niet gezegd "laten we iets doen, want het is allemaal zo dramatisch". Wat wij met heel veel mensen hier hebben besloten, zoveel jaar geleden toen die Syrische herberg enorm in de fik stond, was dat we gingen kijken of we enorm goed geselecteerd, gemonitord en gewaarborgd bepaalde niet-dodelijke steun konden geven terwijl wij ook, zoals mijn partij dat graag wilde, met F-16's zouden bijdragen in de strijd tegen ISIS. Dat is niet zomaar iets doen. Misschien ziet de heer Baudet het zo, maar ik denk dat dat een realpolitische benadering is, waarbij je ook lessen trekt uit dingen die misgaan. Dat is niet zomaar iets.

De heer **Van Ojik** (GroenLinks):

Ik wou even terug naar het slot van het betoog van de heer Koopmans, vlak voordat het interruptiedebat begon. Toen had hij het over handen: lege handen, schone handen en handen op de rug. We kunnen nu wel onze handen op de rug houden, en dan maken we ook geen vuile handen — ik vat het nou maar even samen — maar dat is hem te makkelijk, zei hij. Ik zou hem dus het volgende willen vragen. Ik heb mij verbaasd over het feit dat alles wat we doen op het gebied van stabilisatieprogramma's wordt stopgezet. Dat staat in de brief van 7 september. Dat is de handen op de rug. Dat is zeggen: ja, sorry, Assad heeft gewonnen; dat vinden we verschrikkelijk, maar we kunnen er niks aan doen. Is de heer Koopmans bereid om met mij aan het kabinet te vragen om het daar niet bij te laten, en om dus goed te kijken of we toch niet een vorm kunnen vinden — ik heb de White Helmets als voorbeeld genoemd, maar misschien zijn er meer — om daarmee door te gaan?

De heer **Koopmans** (VVD):

Het is van belang dat we alles heel kritisch bekijken, want we moeten geen overbodige risico's nemen. We moeten risico's durven nemen; daarom zeg ik: laten we niet met de handen op de rug blijven staan. We moeten onze handen uit durven steken, en daarmee ook mogelijk vuile handen maken. Maar die risico's moeten wel beheersbaar zijn en zo veel mogelijk controleerbaar. Ik vraag de minister dus hoe we daarmee omgaan. Ik denk dat de heer Van Ojik eigenlijk aan mij vraagt wat hij aan de minister wil vragen, namelijk: wat kunnen we wel doen? Dat steun ik dan graag.

De heer **Van Ojik** (GroenLinks):

Dat is een heel algemeen antwoord, maar we hebben het hier over concrete mensen, die in de meest verschrikkelijke oorlog die er is ongelofelijk veel moed tonen in wat ze dagelijks doen. De heer Koopmans weet dat misschien wel beter dan wij. Ik heb het dus niet in abstractie over risico's nemen. Ik heb het over concrete programma's die door Nederland concreet gesteund zijn en die nu concreet worden stopgezet. Ik vraag de heer Koopmans om met mij het kabinet ertoe uit te nodigen om dat te heroverwegen. Dan moet hij niet heel theoretisch antwoorden,

want dat we onze handen moeten uitsteken, dat weet ik ook wel. Daar zijn we het ook wel over eens.

De voorzitter:

Volgens mij is de vraag helder.

De heer **Van Ojik** (GroenLinks):

Ja, hè? Dat dacht ik.

De heer **Koopmans** (VVD):

De vraag is dus inderdaad: wat kunnen we nog wel in Syrië en wat kunnen we niet? Dat hebben we gevraagd aan de minister. Dat heeft de heer Van Ojik gevraagd en dat vraag ik. Ik kijk dus uit naar de beantwoording.

De voorzitter:

Goed. Dank u wel. Dan geef ik nu het woord aan de heer Kuzu namens DENK.

De heer **Kuzu** (DENK):

Voorzitter. "Geopolitiek" is een vies, vuil en vunzig woord. Het is een schande. De essentiële vraag is waarom landen op duizenden kilometers afstand zich zo massaal buigen over het Midden-Oosten. Waarom heeft de internationale gemeenschap zich in de jaren negentig niet op dezelfde wijze ontfermd over Algerije en Rwanda? Waarom heeft ze zich niet ontfermd over conflictregio's als Jemen en Zuid-Sudan, of over onderdrukte volkeren als de Rohingya of de Oeigoeren? Welk belang speelt er dan in het Midden-Oosten? Het antwoord kent iedereen: olie en geld. Daarom worden er vieze, vuile, vunzige politieke spelletjes gespeeld. Dat is al meer dan 100 jaar zo. Dat was zo toen Thomas Edward Lawrence, beter bekend als Lawrence of Arabia, het vertrouwen won van Arabische stammenleiders om hen te laten vechten voor de Britse leugen van een Arabisch rijk. Na de overwinning laptten de Britten hun belofte van Arabische eenheid aan hun laars. Zij verdeelden het land met een liniaal tussen zo veel mogelijk stammenleiders, en daar is Syrië ook uit voortgekomen. Verdeel-en-heerspolitiek. Een schande.

Voorzitter. De geopolitieke spelletjes werden doorontwikkeld. Op een gegeven moment moet iemand gedacht hebben: waarom zouden we eigenlijk zelf vechten? Waarom laten we mensen niet tegen elkaar vechten? Dan geven we ze wapens, waarmee ze elkaar kunnen afknallen. Dan geven we ze bommen, waarmee ze huis en haard kunnen vernietigen. In de tussentijd werden er bergen geld verdiend door de wapenindustrie en schimmige private bedrijven van de westerse bemoei-industrie.

Voorzitter. Nederland deed daar spijtig genoeg aan mee. Laten we teruggaan naar het begin: de Arabische Lente, maart 2011, toen mensen in Aleppo protesteerden voor burgerrechten en democratie. Assad reageerde wreed en sloeg die opstanden neer. Iedereen wilde Assad weg hebben, behalve Poetin en Thierry Baudet. Allerlei groeperingen werden bewapend en voorzien van goederen om tegen elkaar te vechten, met de belofte dat ze democratie zouden krijgen. Toen de Verenigde Staten vroegen of ook Nederland strijdende groepen in Syrië kon bewapenen, stond oud-minister Koenders te trappelen om op het vliegtuig te stappen naar de Verenigde Staten. Als de chef roept zeg je ja.

Voorzitter. Zo stuurde Nederland auto's, militaire kleding en hulpgoederen naar strijders in Syrië, terwijl onze eigen soldaten niet eens genoeg materieel hebben. Maar erger nog, de

steun kwam in handen van groepen die mensenrechten schenden en die nauw samenwerken met terroristische organisaties. Nederland heeft op die manier bijgedragen aan het faciliteren van oorlogsmisdaden en mensenrechtenschendingen. Dat hadden we kunnen weten. Interne juristen van het ministerie van Buitenlandse Zaken gaven aan dat ze van tevoren niet konden aangeven of het steunprogramma wel in lijn was met het internationaal recht. De meningen van aangetrokken experts en een volkenrechtelijk adviseur werden willens en wetens niet gevraagd of in de wind geslagen. Talloze signalen vanuit Syrië dat de steun terecht kwam bij foute groepen werden gewoon genegeerd. Er is ook nog het verschil in opvatting tussen het ministerie van Buitenlandse Zaken en het Openbaar Ministerie over de aanmerking als terroristische organisatie. Hoe kan het zo zijn dat twee instituties, die onderdeel zijn van dezelfde overheid, groeperingen met terroristische motieven totaal verschillend kwalificeren? Wij overwegen op dit punt dan ook een motie.

Voorzitter. Net als bij de oorlog in Irak is meedoen met Amerika en de westerse bemoei-industrie belangrijker voor de regering dan het internationaal recht. Je zou zelfs kunnen stellen: belangrijker dan mensenlevens. Vanwaar de zucht om mee te doen met de grote jongens? Het antwoord daarop is misschien dat er baantjes worden gecreëerd op internationale posities voor vrienden en vriendinnen van Rutte. Zie Hennis. Maar wat is het resultaat, zeven jaar na de Arabische Lente, in 2018? Meer dan een half miljoen doden en meer dan 5 miljoen mensen zijn op de vlucht geslagen, uit een land dat in puin ligt.

Naast al het menselijke leed in Syrië moeten wij onszelf de vraag stellen wat wij ervan geleerd hebben. Met pijn in het hart moet ik zeggen: bar weinig. Nog steeds redeneren heel veel mensen in dit land: de vijand van mijn vijand is mijn vriend, hoewel daar heel, heel foute groepen bij zitten. Laat ik wat voorbeelden noemen. De heer Koopmans is begonnen met een voorzetje, maar het moet me toch wel van het hart: ChristenUnie-Kamerlid meneer Voordewind vroeg samen met collega's om steun voor de PYD en de YPG. Wij zagen Voordewind zelfs een kantoor openen van de YPG, dat gelieerd is aan de PKK, een erkende terroristische organisatie. Ik weet ook niet wat er op de foto die ik nu in mijn hand heb gebeurt, maar ik neem aan dat de boodschap van de heer Voordewind niet is: u zult geen mensenrechten schenden, u zult geen kindsoldaten rekruteren, u zult mensen niet van hun huis en haard verdrijven. Maar deze ongure bendes zijn wel verantwoordelijk voor talloze mensenrechtenschendingen. Ik spreek nogmaals van een diepe schande.

Zodra een groepering oorlogsmisdaden begaat, moeten we daar keihard afstand van nemen en daar geen steun aan verlenen. We moeten helemaal niet, zoals het Algemeen Dagblad, geromantiseerde artikelen maken over een Brabander die vervolgt wordt voor zijn bijdrage aan oorlogsmisdaden. Devin, een trotse Brabantse Koerd, die zijn achternaam geheim wilde houden, had er geen problemen mee toen het Algemeen Dagblad op de voorpagina zijn foto deelde, waarop hij poseert met een wapen voor een YPG-vlag. Het is werkelijk schandalig. Nederland mag geen veilige thuishaven voor terroristen worden. Nu niet, nooit niet.

Voorzitter, tot slot. Het geblunder in Syrië heeft ertoe geleid dat de regering bestookt is met lastige Kamerleden van coalitiepartijen, tot ongenoegen van minister Blok, want hij viel op Prinsjesdag over CDA-Kamerlid Van Helvert heen. Als een intimidator liet Blok merken dat hij niet gediend is van kritische vragen. Wij vinden dat doodzonde. Kritische Kamerleden — zoals meneer Omtzigt en meneer Van Helvert, die in het verleden echt veel vragen hebben gesteld — moeten we koesteren. We moeten dit niet met ongure methoden proberen onder de pet te houden. Ik wil de minister daarom tot het volgende oproepen. Stop met het intimideren

van Kamerleden. Stop met alle discutabele internationale missies. Het zijn er 61 op dit moment. Begin met het wassen van je handen, niet in onschuld maar in schuld.

Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter:

Dank u wel. De heer Voordewind heeft nog een vraag.

De heer Voordewind (ChristenUnie):

We hebben het hier over de aanvallen op en de steun aan groeperingen in Syrië. We hebben het hier ook over een aanval op Afrin. Een tijdje geleden hebben we daarover een debat gehad. Mag ik de heer Kuzu nog een keer vragen of hij die aanval van de Turkse regering op Afrin hier klip-en-klaar wil veroordelen?

De heer Kuzu (DENK):

Net zoals ik destijds in dat debat heb gedaan, blijf ik bij mijn mening. Maar een debat over steun van Nederland aan terroristische organisaties gebruiken ...

De heer Voordewind (ChristenUnie):

Voorzitter, ik heb geen antwoord gehad.

De heer Kuzu (DENK):

... om de handen van de heer Voordewind in onschuld te wassen en op die manier te framen, dat werkt gewoon niet. Mensen trappen daar ook niet in. Probeer het nou niet. Doe het niet nog een keer. U heeft er talloze vragen over gesteld. De regering heeft er een opvatting over. U kent de opvatting van DENK daarover ook. Gebruik dit debat niet om de Turkije-kaart te trekken, want zo probeert u uw handen in onschuld te wassen, en dat gaat niet lukken.

De heer Voordewind (ChristenUnie):

Ik begrijp wel dat de heer Kuzu heel snel weg wil bij Turkije. Ik heb hem een simpele vraag gesteld. Als hij die vraag niet wil beantwoorden en ook niet beantwoord heeft in het verleden, waarom zou hij dan Turkije verdedigen? Waarom neemt hij het op voor Erdogan, die zijn hand overspeelt in Koerdistan, in het noorden van Syrië, en die een gedeelte van Syrië als een soevereine staat bezet op dit moment? Als hij ons iets verwijt over vuile handen maken, laat hem dan zelf even in de spiegel kijken op het moment dat hij het opneemt voor een Erdogan die mensen in de gevangenis gooit omdat ze een andere mening hebben, die de media monddood maakt, die politieke tegenstanders opsluit. Als u het daarvoor opneemt, dan moet u naar uzelf kijken.

De heer Kuzu (DENK):

Ik wil de heer Voordewind erop wijzen dat Koerdistan volgens mij niet bestaat op de landkaart, alhoewel de heer Voordewind dat natuurlijk wel heel graag had gezien, gelet op zijn steun aan een organisatie die is gelieerd aan een terroristische organisatie die op de lijst staat van de Europese Unie. De heer Voordewind kan proberen om in dit debat af te leiden van de steun van Nederland aan terroristische organisaties en ook af te leiden van het feit dat hij zelf een motie indiende waarin hij het liefst zag dat de YPG en de PYD gesteund werden. Hij kan proberen daarvan af te leiden, maar dat gaat hem gewoon niet lukken.

De heer Voordewind (ChristenUnie):

Ik ben begonnen met de vraag te stellen of de heer Kuzu de aanval van Turkije op een

soevereine staat, namelijk Syrië, en de aanval en de inval van Afrin wil veroordelen. Ik heb geen antwoord gekregen. Wat vindt hij dan van de Sultan Murad Brigade, die deze aanval mede heeft gedaan? Is die brigade een democratische organisatie die gesteund zou moeten worden? Vindt u dat er banden zijn met Turkije? Bent u het eens met die aanval van de Sultan Murad Brigade op Afrin?

De heer **Kuzu** (DENK):

Waar het gaat om de Sultan Murad Brigade heb ik inderdaad de rapporten van Amnesty International ook gelezen. Ik durf hier ook open en eerlijk te zeggen dat op het moment dat er mensenrechten worden geschonden in het conflictgebied in het noorden van Aleppo, in Afrin, ik aan uw zijde sta, maar ik zie dat de heer Voordewind wel heel veel moeite heeft om een organisatie als de YPG te veroordelen en er op 2 juli 2015 juist steun aan wilde verlenen, gesteund door de heer Van der Staaij van de SGP en de heer Knops van het CDA. Ik constateer dat hij dan geen thuis geeft. Nogmaals, het proberen af te leiden van de daadwerkelijke situatie zoals die vandaag op tafel ligt, gaat u niet lukken. U kunt door Kuzu even weg te zetten als lange arm van Turkije, wat u nu doet, uw handen niet schoonwassen.

De heer **Voordewind** (ChristenUnie):

Ik constateer dat u dat zelf dan constateert. Ik heb die woorden nog niet eens in de mond genomen. Ik heb u de simpele vraag gesteld. U leest ons de les over mensenrechtenschendingen. U verdedigt de inval van Turkije in een soeverein land, waarbij sprake is van onschuldige burgers, waaruit heel veel vluchtelingen voort zijn gekomen en waarbij mensen zijn omgekomen en burgerslachtoffers zijn gevallen. U verdedigt Erdogan. Dan wast u samen met Erdogan uw handen in onschuld.

De heer **Kuzu** (DENK):

Dat is precies het probleem. De heer Voordewind zegt dat hij iets niet gezegd zou hebben. Hij is alleen tijdens deze interruptie al bezig met allerlei dingen te noemen die ik nooit heb gezegd. Hoe komt u erbij? En dan zegt u dat u niet aan het framen bent? Nogmaals, u kunt uw vuile handen waar het gaat om deze motie en het steunen van de YPG niet schoonwassen door af te geven op mij of DENK.

De **voorzitter**:

Dank u wel. Dan geef ik nu het woord aan de heer De Roon namens de PVV.

De heer **De Roon** (PVV):

Voorzitter. Ik heb van niemand compromitterende foto's meegenomen, maar ik heb natuurlijk wel een heel goed verhaal.

Voorzitter. De kabinetten-Rutte II en III behoren tot de grootste vrienden van terroristen uit Syrië. Niet alleen wordt de terugkeer van Syriëstrijders naar Nederland toegestaan in plaats van hun de toegang te ontzeggen en hen het Nederlanderschap te ontnemen, en niet alleen staan onze grenzen wagenwijd open voor de vermoedelijk duizenden terroristen die zich nu in Europa ophouden, maar nu is ook gebleken dat terroristen actief door onze regering werden gesteund.

De feiten zijn duidelijk: Nederland steunde terroristen en mensenrechtenschenders in Syrië, direct en indirect, met uniformen, satelliettelefoons, laptops, matrassen, slaapzakken, camera's en pick-uptrucks. De kabinetten-Rutte II en III dienden als een webwinkel voor een

allegaartje aan Syrische strijdgroepen. Daarvan waren de meeste strijders zuivere islamisten, jihadisten of terroristen.

Eén ding waren ze in ieder geval niet: gematigd. Zo steunde Nederland nog geen jaar geleden Jabhat al-Shamiya, een groep die zelfstandig shariarechtbanken runt en publieke executies heeft uitgevoerd. Ook steunde Nederland de Sultan Murad Brigade: loopjongens van Erdogan die het Koerdische Afrin moesten schoonvegen. Dat deden ze onder meer met pick-uptrucks zoals door Nederland geleverd. Ook werd door die groep een Koerdische woonwijk in Aleppo met raketvuur bestookt.

En alsof het niet nog gekker kon, financierde het kabinet van premier Rutte ook lokale verkiezingen in Syrië, in een gebied dat onder controle stond van de strijdgroep Jaish al-Islam, letterlijk vertaald: het leger van islam. En ook deze bandieten hadden een voorliefde voor onderdrukking, voor de sharia en voor publieke executies.

Voorzitter. Wij kunnen niet meer zeggen dat er een vergissing is begaan door de regering. Er is gewoon een krankzinnig wanbeleid gevoerd vanuit het Torentje in Den Haag en vanuit het ministerie van Buitenlandse Zaken.

Ik ga even terug in de tijd, voorzitter. De PVV waarschuwde al in 2012 dat de zogenaamde "gematigde oppositie" geen lang leven beschoren zou zijn. En in 2012 verzetten wij ons al tegen het verlenen van hulp aan Syrische strijdgroepen. Toch ging Nederland in 2015, ondanks duidelijk verzet van de PVV, over tot het verlenen van hulp aan iets dat er allang niet meer was in Syrië, namelijk "gematigde oppositiegroepen". In 2015 kon iedereen via het internet al achterhalen dat het gematigde verzet daar was weggevaagd. Toch moest en zou minister Koenders de Nederlandse steun voor de Syrische oppositie er per se door drukken.

Voorzitter. Ik noemde hiervoor al groepen die nooit, maar dan ook nooit door de keuring hadden mogen komen, ook niet op basis van de selectiecriteria die door de kabinetten van Rutte zelf werden gehanteerd. Maar hoe zit het met al die andere groepen? Er waren er namelijk 22 in totaal. De PVV wil dat deze lijst openbaar wordt gemaakt. Nederland heeft er recht op te weten welke andere mensenrechtenschenders, terroristen en oorlogsmisdadigers, of hoe je ze maar wilt noemen, door de regering werden gesteund. Die beerput moet compleet worden geopend. Ik vraag de minister dat te doen. Is hij daartoe bereid?

Voorzitter. De regering steunde rechtstreeks terroristen en dergelijken met haar beleid van steun aan gewapende Syrische oppositiegroepen. Dat heeft tot gevolg dat nu het risico bestaat dat in Nederland lopende strafzaken tegen terrorismeverdachten worden ondermijnd. Tikkende tijdbommen die voor de Nederlandse rechter moeten verschijnen, komen misschien nog eerder vrij dan vaak al het geval was. Waarom is dat risico genomen, zo vraag ik aan de minister, door steun te verlenen aan Syrische strijdgroepen? Is de minister het met mij eens dat dit een ongewenst en schandalig gevolg is?

Voorzitter. Het is te gek voor woorden dat wij heel veel documenten over het Syrische steunprogramma nog steeds niet mogen inzien. Ze blijven goed verstopt, net als onze premier trouwens, die op dit thema ook wegduikt. En dat terwijl de minister-president nota bene de enige in het huidige kabinet is die gedurende dat hele steunprogramma al die jaren in de ministerraad daarover heeft meebeslist. Daarom wil de PVV weten op welke momenten dit steunprogramma in het kabinet is besproken en op grond van welke stukken. Die stukken moeten openbaar gemaakt worden. Verder wil ik weten of de premier de lijst heeft gezien van

de 22 strijdgroepen en op welke momenten de premier op de hoogte is gebracht van de gruwelijkheden, begaan door deze onguire islamitische mensenrechtenschenders. Wat kan de minister ons daarover vertellen?

Voorzitter. Deze minister van Buitenlandse Zaken is intensief bevraagd over wat er is gebeurd onder het steunprogramma voor die gewapende Syrische oppositiegroepen. Heeft hij openlijk en eerlijk geantwoord? Bepaald niet, zou ik zeggen. In mei liet hij de Kamer nog weten dat operationele samenwerking tussen door Nederland gesteunde groepen en jihadisten voor zover bekend niet is voorgekomen. Maar heel recent kregen we een heel andere reactie van deze zelfde minister, namelijk dat het nu eenmaal zo was dat gematigde groepen gelegenheidsallianties sloten met extremisten. En na het rondetafelgesprek van de Kamer met deskundigen en getuigen liet de minister pas los dat Nederland wel degelijk mensenrechtenschenders hielp. Vanwaar dit gedraai, vraag ik aan de minister.

Tot slot, voorzitter. De Nederlandse regering was zich ervan bewust dat ze mensenrechtenschenders hielp. Commandanten van strijdgroepen kregen als dat gebeurde en het Nederlandse ambtenaren ter ore kwam, een cursusje mensenrechten in plaats van dat, zoals had moeten gebeuren, de steun aan hen onmiddellijk werd beëindigd. De belofte aan de Kamer van een streng toezicht op de strijdgroepen en het handhaven van harde en duidelijke criteria bleek geen cent waard. Dat klopt toch, minister?

Voorzitter. Ik merk op, voor de duidelijkheid, dat de PVV, gelet op al het voorgaande, natuurlijk een enorm vertrouwensprobleem heeft met betrekking tot deze minister, die politiek verantwoordelijk is voor al die wantoestanden. Ik zie uit naar zijn reactie.

Dank u wel.

De heer **Voordewind** (ChristenUnie):

Ik weet dat de PVV hier consistent in is geweest. Zij heeft altijd afstand genomen van de steun aan de gematigde groepen, maar ik wil de heer De Roon toch vragen waarom de PVV toentertijd, toen het ter sprake kwam, toen het besluit voorlag, in april 2015, de motie van de ChristenUnie dan niet heeft gesteund.

De heer **De Roon** (PVV):

In die motie staat dat het geld dat toen uitgetrokken was voor de hulp aan die Syrische strijdgroepen beter besteed kon worden aan vluchtelingen. De heer Voordewind wilde dat geld dus gaan stukslaan en besteden aan vluchtelingenkampen. Dat wilde de PVV niet. Als ik kijk naar het debacle van die motie — u heeft voor die motie maar 40 stemmen weten te vergaren; 108 stemmen waren ertegen — dan is het duidelijk dat het voor de PVV ook geen zin had gehad om zelf met een motie te komen zonder die rare voorwaarde "hevel het geld maar over naar vluchtelingenkampen", want een motie door de PVV ingediend, luidende "hou op met het steunen van die strijdgroepen" zou nog minder dan die 40 stemmen hebben gekregen.

De heer **Voordewind** (ChristenUnie):

Nou valt mijn mond toch wel open van verbazing. Deze motie wilde precies wat de PVV al drie jaar bepleitte, namelijk geen steun aan die gematigde groepen. Dat vond ze verderfelijk; ze voorzag alle risico's, waarvoor applaus. Toen dienden wij een motie in. En nu zegt de heer De Roon: maar ja, zelfs met onze steun had die nog geen meerderheid gehad. Wat doet de PVV als zij ergens voor is? Zij heeft veel afstand genomen van die steun, maar als er dan een

motie komt, krijg ik het antwoord: "dan had u nog steeds geen meerderheid gehad" of "dan had die steun aan de vluchtelingenkampen eruit gemoeten". U bent trouwens ook voor steun aan vluchtelingenkampen, want u bent niet voor ontwikkelingssamenwerking. In uw verkiezingsprogramma staat wel degelijk dat u voor opvang in de regio bent, voor noodhulp, zodat de vluchtelingen in uw ogen daar blijven. Dus daar had u toch ook geen problemen mee kunnen hebben?

De heer De Roon (PVV):

De heer Voordewind heeft toch niet goed geluisterd naar mijn eerste reactie. Daar heb ik duidelijk in gezegd dat de PVV niet gediend was van het tweede deel van zijn motie, namelijk: hevel het geld voor die strijdgroepen over naar vluchtelingenkampen. Daar waren we niet voor, dat wilden we niet steunen; daarom hebben we uw motie niet gesteund. Daar heb ik nog aan toegevoegd: als wij zelf met een motie waren gekomen zonder die rare voorwaarde die u erin bakte, dan hadden we nog minder stemmen gekregen dan die 40 die u nog bij elkaar sprokkelde.

De voorzitter:

Tot slot, de heer Voordewind.

De heer Voordewind (ChristenUnie):

Tot slot. Ik dacht dat ik antwoord gaf op de vragen en de opmerkingen van de heer De Roon, want ik heb gezegd: in uw verkiezingsprogramma staat dat u wel voor noodhulp bent, dat u voor opvang in de regio bent. De motie bevatte twee dingen waar u erg voor was. De motie riep het kabinet ertoe op om niet de Free Syrian Army te steunen en om die vluchtelingen op te vangen. U was daar heel erg voor. Wij zijn er ook voor om de meest kwetsbaren eerlijk te verdelen over Europa, maar deze motie deed precies wat u wilde, en u heeft ertegen gestemd. Ik begrijp dat niet.

De heer De Roon (PVV):

Ik doe nog een poging om dat duidelijk te maken aan de heer Voordewind. Wij vonden dat er al genoeg gedaan werd om vluchtelingen op te vangen in de regio. Wij vonden ook dat Nederland daar al genoeg aan bijdroeg. En we wilden dus niet dat het geld dat uitgetrokken was voor die Syrische strijdgroepen, werd overgeheveld naar vluchtelingenkampen. We hadden liever gezien dat dat bijvoorbeeld naar de Nederlandse krijgsmacht was gegaan om voor al die gebreken bij de krijgsmacht waarvan we nu weet hebben, een kleine oplossing te bieden.

De voorzitter:

Dank u wel. Dan geef ik nu het woord aan de heer Stoffer, die de heer Van der Staaij vervangt namens de SGP.

De heer Stoffer (SGP):

Dank u wel, voorzitter. Ik vervang inderdaad de heer Van der Staaij, die verplichtingen elders heeft en hoopt het tweede deel van het debat bij te wonen.

Voorzitter. In het chaotische Syrië van de afgelopen jaren gonsde het van de gewapende groeperingen. Het waren er meer dan 1.500, die zich ook nog eens om de haverklap hergroepeerden. De scheidslijn tussen gematigd en niet gematigd was flinterdun. Je vriend van vandaag kon morgen ineens je vijand zijn. Daarom kleefde aan de zogenaamde niet-letale steun aan de gematigde oppositie wat de SGP-fractie betreft een te groot risico. Kun je in zo'n

chaotische context werkelijk voorkomen dat spullen in verkeerde handen vallen en voor mensenrechtenschendingen gebruikt worden? Daarom steunde de SGP in 2015 een motie van collega Voordewind die de regering opriep om het niet te doen. En daarom steunen wij de stopzetting.

Toch besloot de regering zich op glad ijs te begeven, met alle gevolgen van dien. Volgens onderzoek van Nieuwsuur en Trouw kwamen Nederlandse spullen bij zeer omstreden oppositiegroepen terecht en werden die goederen hoogstwaarschijnlijk ook voor militaire doeleinden ingezet. De SGP-fractie gaat ervan uit dat het zeer waarschijnlijk is dat niet alle waarborgen die de regering in het vooruitzicht had gesteld, in de praktijk waargemaakt konden worden. Het is dan ook van groot belang dat de regering verantwoording aflegt over de vraag hoe dit kon gebeuren en hoe dit soort misstanden in de toekomst voorkomen kunnen worden.

Voorzitter. Onze eerste vraag is: hoe kijkt de regering met de kennis van nu terug op het besluitvormingsproces rond de steunverlening? Het zou goed zijn als het parlement in de toekomst meer betrokken wordt bij het beoordelen van de vorm en inhoud van dit soort programma's, bijvoorbeeld aan de hand van een speciaal toetsingskader.

Mijn tweede punt betreft de vormgeving van het ondersteuningsprogramma. Uit het evaluatieonderzoek van augustus 2018 en uit de reportage van Nieuwsuur en Trouw blijkt dat er geen sprake was van goede selectie en strakke monitoring. Welke lessen trekt de minister voor de toekomstige vormgeving van dit soort programma's en hoe kunnen de risico's verder worden ingedamd?

In de derde plaats bracht de SGP-fractie in de afgelopen jaren regelmatig bedenkingen te berde over de toekomststrategie voor Syrië. Was het wel mogelijk om een politieke oplossing te vinden voor de toekomst van Syrië zonder medewerking van Assad? Had Nederland niet meer opening moeten laten richting het Assad-regime? Graag een reactie van de regering.

Voorzitter. Mijn laatste vraag betreft de volkenrechtelijke kant. Ik hoor graag de weging van het kabinet van de volkenrechtelijke analyse van de heer Nollkaemper. Ik keek op van de beantwoording door de heer Nollkaemper dat alleen in zeer uitzonderlijke omstandigheden het juridisch een probleem is wanneer landen niets doen terwijl kwetsbare bevolkingsgroepen in andere landen worden afgeslacht. Beloont de huidige stand van het volkenrecht hiermee niet wegstijgen? Hoe kan worden bijgedragen aan een meer verfijnde rechtsontwikkeling in dezen?

Dank u wel.

De voorzitter:

Dank u wel. Dan geef ik nu het woord aan de heer Krol namens 50PLUS.

De heer Krol (50PLUS):

Dank u, voorzitter. Ik sta hier ter vervanging van onze woordvoerder Buitenlandse Zaken, de heer Van Rooijen. Ik sta hier niet omdat 50PLUS zo nodig precies wil weten wie of wat, wanneer, waar en waarvoor. Ik sta hier ook niet om eens en voor altijd haarscherp uitgelegd te krijgen welke oppositiegroepen in Syrië heel erg gematigd, een beetje gematigd, een beetje jihadistisch of hartstikke fout waren. De rondetafelgesprekken van vorige week hebben ons duidelijk gemaakt dat de situatie in Syrië veel te complex is om de verschillende groeperingen

in vakjes te plaatsen. Het gaat 50PLUS vooral om de vraag wat de verwachtingen van het niet-dodelijkehulpprogramma waren en hoe het ministerie van Buitenlandse Zaken ermee om is gegaan.

Van het besluit in 2015 om niet-dodelijke hulp te geven aan de gematigde oppositie in Syrië is geen geheim gemaakt. Omdat het allemaal netjes geregeld leek, ging de meerderheid van de Kamer ermee akkoord. Maar nu zegt journalist Harald Doornbos dat die gematigde oppositie in 2015 nauwelijks nog iets voorstelde. Charles Lister verklaarde dat de hulp te laat kwam en te beperkt was. Wisten ze dat bij Buitenlandse Zaken niet, zo vraag ik de minister.

Het zou allemaal zo goed gecontroleerd worden, zo werd ons verzekerd. Maar hoe en door wie? De heer Van Dam heeft bevestigd dat er nooit eigen controles zijn uitgevoerd. De informatie kwam van andere landen en van zogenoemde uitvoerders. Maar wie zijn die uitvoerders eigenlijk? Volgens Harald Doornbos konden westerlingen alleen met gevaar voor eigen leven in Syrië opereren, tenzij ze kwamen meevechten. Maar wie heeft dan zo precies weten te rapporteren? En hoe? Wat was de relatie van die uitvoerders met de strijdende partijen? Klopt de berichtgeving van gisteravond in Nieuwsuur en van vandaag in Trouw dat het ging om de Amerikaanse organisatie Creative en de Turkse organisatie Candor?

Natuurlijk hebben de 22 ontvangers van de Nederlandse hulpgoederen met de hand op het hart verklaard dat ze op de geleverde pick-uptrucks geen wapens zouden monteren. Nee, hoor. Maar ze zouden er toch ook niet alleen maar boodschappen mee doen? Hoe naïef kun je zijn? Je levert spullen aan groepen die in een gewapende strijd zijn verwikkeld. En die spullen worden vervolgens op de een of andere manier in het kader van die strijd gebruikt. Wat is het wezenlijke verschil tussen een pick-uptruck met een machinegeweer erop gemonteerd en een pick-uptruck met acht zwaar bewapende mannen in de laadbak? Kan de minister dat uitleggen?

Met de niet-dodelijke hulp balanceerden we volkenrechtelijk al op de grens, zo heeft de heer Nollkaemper duidelijk gemaakt. Volgens juristen van het ministerie was het juridische risico beperkt, maar er was dus wel een risico. En natuurlijk, want het is naïef te veronderstellen dat als je iets aan strijdgroepen levert, die goederen nooit militair zullen worden gebruikt. Niemand kan toch verbaasd zijn over de verklaring van vorige week van verschillende experts dat eigenlijk alle strijdgroepen misdaden tegen de menselijkheid hebben begaan? Maar zeg het dan gewoon. Dan zal iedereen begrijpen dat dat gebeurt in heksenketels als Syrië. Kan de minister de Kamer uitleggen waarom hij het niet gewoon erkent? Is hij het met ons eens dat er in dit soort gevallen nooit waterdichte afspraken gemaakt kunnen worden?

Voorzitter. Laten we ophouden met dit soort halfslachtige steunoperaties en laten we niet net doen alsof we een partij wol leverden aan een breiclubje in Damascus. Laten we met elkaar afspreken dat we het zo nooit meer doen.

Dank u zeer.

De voorzitter:

Dank u wel. Dan geef ik nu het woord aan de heer Sjoerdsma namens D66.

De heer Sjoerdsma (D66):

Voorzitter. De onthullingen van Nieuwsuur en Trouw hebben veel ophef veroorzaakt. Nederland zou een terreurgroep hebben gesteund, door Nederland gesteunde organisaties

zouden grove mensenrechtenschendingen hebben begaan en Nederland zou waarschuwingen van onder andere organisaties als Amnesty in de wind hebben geslagen. Dat er risico's verbonden waren aan deze hulp, aan de Nederlandse hulp, dat wisten wij allemaal. Het Syrië van 2015, en overigens ook het Syrië van nu, is een buitengewoon complex conflictgebied. Destijds zat de Syrische bevolking gevangen tussen de vatenbommen en de chemische wapens van Assad aan de ene kant, en het barbarisme van IS aan de andere kant. De internationale gemeenschap zat gevangen tussen de door Rusland geblokkeerde Veiligheidsraad aan de ene kant, en een groot gevoel van urgentie aan de andere kant. Vaak, en soms terecht, is er gewezen op de risico's van interventie, maar ik vind Syrië ook wel een triest voorbeeld van waartoe non-interventie kan leiden.

Voorzitter. In die context besloot het vorige kabinet tot non-letale steun. Daarmee nam het kabinet risico's, en wel risico's die zowel openbaar als ook vertrouwelijk zijn gecommuniceerd. Maar zijn alle risico's gecommuniceerd? En belangrijker nog, heeft het kabinet alles gedaan wat het beloofde om die risico's te verkleinen door strenge selectie en monitoring? Dat zijn de urgente vragen die wat mijn fractie betreft vandaag voorliggen.

Allereerst het volkenrecht. Het kabinet is helder geweest over de risico's, maar in alle kabinetsbrieven heb ik niets gelezen over volkenrechtelijke risico's. Uit de gisteravond openbaar gemaakte interne advisering bleek dat die risico's er wel degelijk waren. Kan de minister daarom toelichten waarom deze risico-inschattingen destijds niet met de Kamer zijn gedeeld, hoe deze inschattingen het besluitvormingsproces hebben beïnvloed, waarom de externe volkenrechtelijke adviseur niet is geraadpleegd en of het kabinet vindt dat met de door Nederland geleverde steun aan Syrische groeperingen het volkenrecht is geschonden?

Voorzitter. Een ander risico dat hiermee samenhangt, betreft de schending van de EU-richtlijn wapenexport. Nederland, zo schreef voormalig minister Zijlstra, zou nooit vergunningsplichtige zaken hebben geleverd aan groeperingen. Ik vraag de minister waarom hij de volgende geleverde zaken niet vergunningsplichtig acht en of er een relatie is tot artikel ML6.a van de EU-lijst van militaire goederen. Eén, zes counter-IED pick-uptrucks en twee, reguliere pick-ups met een bevestigingspunt voor wapens, namelijk de ijzeren staven, ML6, en ik refereer aan noot 2c.

Mevrouw **Karabulut** (SP):

Mijn vraag gaat nog over het vorige punt. D66 staat ervoor bekend zich in te zetten voor een internationale rechtsorde gebaseerd op dat internationale recht. Het staat ook in onze Grondwet: wij dienen de internationale rechtsorde te bevorderen.

De heer **Sjoerdsma** (D66):

Ja.

Mevrouw **Karabulut** (SP):

Nu heeft de extern volkenrechtelijk adviseur in het rondetafelgesprek, maar ook eerder al, gezegd dat er grenzen zijn opgezocht en dat zeer waarschijnlijk het internationale recht is geschonden. Evenals Carla Del Ponte, die namens de VN-Mensenrechtenraad onderzoek deed naar oorlogsmisdaden in Syrië. Toch is dat advies niet gevraagd. Ik zou aan de heer Sjoerdsma willen vragen of hij mijn mening deelt dat hersteld moet worden dat per definitie de volkenrechtelijk adviseur ongevraagd advies zou moeten kunnen leveren. En twee, deelt hij ook mijn mening dat uitgezocht moet worden of het internationaal recht wel of niet geschonden is?

De heer **Sjoerdsma** (D66):

Ja, voorzitter. Ik kan het heel kort maken door beide vragen met ja te beantwoorden. Ik zou het iets nader willen toelichten. Ik vind het van heel erg groot belang — ik kom daar nog op, maar ik kan het ook nu al meenemen — dat de extern volkenrechtelijk adviseur constateert dat het volkenrechtelijk adviessysteem zoals bedacht door de commissie-Davids in dit geval niet goed heeft gefunctioneerd. Mijn vraag aan deze minister zou zijn of hij het daarmee eens is. Mijn eigen constatering zou zijn dat er wel degelijk ruimte is voor verbetering. Dat kan, wat mij betreft, op twee manieren worden vormgegeven. Enerzijds door de volkenrechtelijk adviseur de mogelijkheid terug te geven om ook ongevraagd advies te geven, maar dat betekent wel dat hij een ander contract zou moeten krijgen. Want ik herinner mij dat hij in de hoorzitting zei dat het aantal dagen dat hij per jaar hieraan kan besteden, anders niet toereikend is. Het tweede wat ik mij kan voorstellen, en daarvan ben ik zelf eigenlijk wel gecharmeerd, is dat de Kamer volkenrechtelijk advies kan vragen aan de externe adviseur. Maar dan zou je goed moeten kijken naar het zetelaantal dat voor zo'n aanvraag nodig is. Dat is nu een meerderheid en ik kan me voorstellen dat we als Kamer zeggen dat het ook bij minderheid kan, omdat dat advies zo zwaarwegend kan zijn.

Mevrouw **Karabulut** (SP):

Dat is alvast goed om te horen. Dan mijn tweede vraag in herhaling: steunt de heer Sjoerdsma ons verzoek om te onderzoeken of met het NLA-programma inderdaad het internationaal recht geschonden is? Ik zeg dit en ik vraag dit, nogmaals, omdat ik weet dat u ook zeer veel waarde hecht aan de internationale rechtsorde en er allerlei geluiden opgaan zoals dat van de heer Colijn, die zegt "nou, als het effe uitkomt, kunnen we dat internationaal recht wel terzijde schuiven." De heer Koopmans is ook van die richting.

De heer **Sjoerdsma** (D66):

Ik denk dat mevrouw Karabulut het comfort dat zij zoekt, kan vinden in een van die vragen die ik net stelde. Ik vroeg of het kabinet vindt dat met de door Nederland geleverde steun aan Syrië inderdaad het volkenrecht is geschonden. Ik neem aan dat dat dezelfde vraag is als die mevrouw Karabulut wil stellen.

Ik zou daarnaast nog willen vragen hoe het kabinet aankijkt tegen iets wat de volkenrechtelijke adviseur in 2013 schreef, want dat vind ik ook een belangrijke vraag. Hij schreef toen het begrijpelijk te vinden dat het principe van non-interventie iets zou moeten worden opgerekt, gezien de praktijk. Hij heeft daarvan zelf gezegd: tot mijn spijt heeft dat in de ontwikkeling van het recht geen gevolg gekregen. Ik snap dat wel een beetje. Zeker in de situatie van Syrië in 2015 heb ik soms het idee gehad dat recht in de praktijk wel heel hard botste. Dat was soms wrang voor de mensen op de grond.

Mevrouw **Karabulut** (SP):

Zeker. Maar recht is recht.

De heer **Sjoerdsma** (D66):

Absoluut.

Mevrouw **Karabulut** (SP):

Dat vinden we van de rechtsstaat, dus waarom zouden we dat internationaal niet vinden? Alleen was mijn vraag wel een iets andere. Want dat de minister de interne adviezen niet vrijgeeft, is één ding. De minister heeft echter ook geen extern advies gevraagd. Ik ben van mening dat we voor de waarheidsvinding in ieder geval zouden moeten weten of in dit

specifieke geval, met dit specifieke programma, het gebeurd is binnen volkenrecht of niet. Dit mede met het oog op de toekomst. Is de D66-fractie er ook voorstander van om die waarheid te achterhalen?

De heer **Sjoerdsma** (D66):

Volgens mij heb ik die vraag net ook beantwoord, tenzij ik me vergis. Ik heb daar "ja" op gezegd. Ik vind het heel belangrijk dat het kabinet antwoord geeft op de vraag of wij als staat, als Nederland, binnen het volkenrecht zijn gebleven. Dat is overigens een vraag die ik volgens mij alle collega's heb horen stellen.

De **voorzitter**:

U maakte een opmerking over de heer Koopmans en ik heb het vermoeden dat de heer Koopmans zich aangesproken voelt.

De heer **Koopmans** (VVD):

Zo is het, voorzitter. Ik wil best een vraag aan de heer Sjoerdsma stellen, maar ik kom eerst terug op het punt van mevrouw Karabulut. Ik dan wel de VVD zou gezegd hebben dat internationaal recht ons geen bal uitmaakt, of iets dergelijks. Dat zijn natuurlijk gewoon verwerpelijke woorden. Laten we daar verder geen woorden aan vuil maken, behalve dat het onzin is.

Dan de vraag aan de heer Sjoerdsma. Het volkenrecht is natuurlijk erg belangrijk. We hebben van de heer Nollkaemper in zijn andere capaciteit gehoord dat hij een bepaalde visie heeft, maar dat hij die visie had zonder dat hij de onderliggende feiten had gezien, want hij was er niet bij betrokken. We weten ook dat er intern juridisch advies is van het ministerie dat waarschijnlijk anders luidt dan wat de heer Nollkaemper heeft gezegd. Kan het dus zo zijn dat het volkenrecht door verschillende mensen op verschillende manieren wordt geïnterpreteerd? Kan ik daarbij de heer Sjoerdsma ook nog in herinnering brengen dat we ook nog een adviesraad voor volkenrechtelijke vraagstukken hebben, die ook ter beschikking staat van de Kamer? Als we het volkenrecht echt serieus nemen, zeg ik maar even zonder naar de bankjes schuin achter me te kijken, moeten we dan ook niet echt gaan kijken naar wat de verschillende meningen zijn en wat we daarmee kunnen?

De heer **Sjoerdsma** (D66):

Volgens mij heeft de heer Nollkaemper in zijn capaciteit als professor tijdens de hoorzitting hierover gezegd dat er best elementen zijn die zien op het non-interventiebeginsel waarover juristen verschillend kunnen denken. Overigens ben ik wel gewend dat juristen verschillend denken over verschillende zaken; zo werkt het nu eenmaal. Het gaat er niet om — dat is even een andere zaak — of er meerdere organisaties zijn en of de CAVV ook een mooie organisatie is waar wij gebruik van kunnen maken, want het antwoord daarop is ja. Het gaat erom dat de commissie-Davids aanbevelingen heeft gedaan om te voorkomen wat er destijds in Irak is gebeurd. Een van die aanbevelingen behelsde het creëren van een dergelijke functie. Die functie hebben we nu. Ik vind dat het belangrijk is dat we die functie niet te snel uithollen. Als ik de spiegel mag omdraaien: ik hoop dat de heer Koopmans dat ook met mij eens is.

De heer **Koopmans** (VVD):

Ik ben het geheel met de heer Sjoerdsma eens dat wij het internationaal recht serieus moeten nemen, dat we per geval dus ook serieus naar de verschillende visies daarop moeten kijken en dat we daarom niet moeten uitgaan van één waarheid die één iemand heeft, zeker niet één

iemand die zegt: ik heb niet alle feiten gezien. Ik denk dat de heer Sjoerdsma dat precies net zoals ik zegt, dus heb ik daar verder geen vragen meer over. Dank u wel.

De voorzitter:

Fijn. Gaat u verder.

De heer Sjoerdsma (D66):

Voorzitter, dank. Ik weet natuurlijk niet in hoeverre de heer Nollkaemper en de interne volkenrechtelijke juristen van het ministerie van Buitenlandse Zaken het met elkaar eens zijn. Ik wil wel opmerken dat ik in de gisteren openbaar gemaakte adviezen wel degelijk waarschuwingen las die een grote mate van overlap vertonen met datgene waar de heer Nollkaemper ons ook voor heeft gewaarschuwd. Ik ben er dus nog niet van overtuigd dat die interne adviezen bij voorbaat zouden regelen dat dit programma binnen het volkenrecht zou vallen.

De voorzitter:

Gaat u verder.

De heer Sjoerdsma (D66):

Dan de selectie van de groeperingen. De reële risico's moesten worden verkleind door strenge selectiecriteria. Het kabinet heeft beloofd om enkel steun te verlenen aan groepen die stonden voor een inclusieve politiek, die geen samenwerking hadden met extremistische organisaties, die zich niet schuldig maken aan mensenrechtenschendingen en die het oorlogsrecht naleven. De eerste selectie zou plaatsvinden door bondgenoten en daarna zou nog additionele selectie plaatsvinden door Nederland zelf. In de antwoorden op de feitelijke vragen lees ik dat Nederland een deel van het noordelijke programma overliet aan een uitvoerende organisatie en voor het zuidelijke programma simpelweg aansloot bij het Verenigd Koninkrijk. Ik vind dat op z'n zachtst gezegd opmerkelijk, gezien de herhaalde garanties. Wat hield de Amerikaanse en Britse selectie in? Klopt het dat Nederland niet alle door Nederland gesteunde groeperingen zelf heeft "gevet"? Was de Nederlandse informatiepositie überhaupt zodanig dat wij die selectie zelf konden doen? Kan de minister bevestigen of de door Nederland gesteunde groepen bij aanvang aan alle selectiecriteria voldeden?

Ik vraag dat ook omdat over sommige van de groeperingen die nu in de openbaarheid zijn gekomen — collega's hebben dat al genoemd; noem een Sultan Murad Brigade — er van tevoren ook aanwijzingen waren dat zij zeer ernstige misstanden zouden hebben veroorzaakt. Collega Omtzigt en collega Voordewind noemden al de zelfgemaakte filmpjes. Ik kijk ook graag uit naar beter bewijs dan die filmpjes dat zij niet betrokken zouden zijn bij het bestoken van die woonwijk.

Dan monitoring, mijn derde punt. Goede monitoring was nodig om de risico's te verkleinen. Ik zie mevrouw Karabulut.

De voorzitter:

Ik ook, maar misschien kunt u dit punt eerst even afmaken.

De heer Sjoerdsma (D66):

Ja, dat kan.

Goede monitoring was ook een belofte om die risico's te verkleinen. Bij goede monitoring gaat het deels over de resultaten. Ik zou toch ook naar de resultaten willen vragen. Als ik de antwoorden zo lees, dan zie ik ook dat door Nederland gesteunde groeperingen IS op verschillende plekken terug hebben weten te dringen. Ook dat is een belangrijk signaal. Hoe vorderde die strijd? Hoe ging dat?

De andere kant van de medaille stel ik maar als vraag. Is de Nederlandse steun ook ingezet om Afrin af te nemen van de Koerden? Heeft de Nederlandse steun bijgedragen aan de rekrutering van kindsoldaten? Dan kom ik bij de monitoring: hoe beoordeelde de externe evaluatie de monitoringsystemen? Wanneer is iets gedaan met de uitkomsten van monitoring? Hoe vaak is eigenlijk vastgesteld dat groepen niet meer voldeden aan de criteria? Collega Van Ojik zei: ik vind dan een gesprekje wel een beetje soft. Ik moet eerlijk zeggen: dat vind ik ook. Hoe vaak is de Nederlandse steun niet stopgezet na mensenrechtenschendingen?

Voorzitter, helemaal tot slot. Het is vandaag een lastig debat, niet in het minst omdat we peddelen tussen openbare en staatsgeheime informatie. Ik denk wel dat zeker is dat dit anders moet als we dit in de toekomst nog een keer zouden willen overwegen. Ik zou de minister willen vragen hoe hij dat ziet. Op welke wijze kunnen we het beste lessen trekken uit deze zaak, uit wat er is gebeurd, en hoe zouden we dat in de toekomst beter kunnen doen om dit soort dingen te voorkomen?

Voorzitter, ik zie mevrouw Karabulut weer.

De voorzitter:

Ja. Mevrouw Karabulut.

Mevrouw **Karabulut** (SP):

Ik ben in ieder geval blij om te horen dat D66 alle feiten wil weten over hetgeen naar voren is gekomen door Nieuwsuur en Trouw. Maar er zijn nog zestien andere groepen gesteund, zogenoemde "gematigde groepen". Vindt u net als ik dat we de waarheid over deze groepen ook te weten moeten komen, alleen al omdat bijvoorbeeld Nederland, onder andere minister Kaag, zich in internationaal verband inzet om oorlogsmisdadigers, mensenrechtenschenders, te vervolgen? Vindt u dat we ook van die zestien andere groepen moeten weten of die mogelijk mensenrechtenschending hebben begaan of nog veel ergere zaken?

De heer Sjoerdsma (D66):

Ik ga het antwoord splitsen. Als de vraag is of de regering bekend moet maken welke andere groeperingen zijn gesteund, zal mijn antwoord nee zijn. Dat zal nee zijn, ook vanwege mijn ervaringen in Afghanistan met hoe het werkt als je bekend maakt met wie je samenwerkt. Dat betekent dat je een doelwit schildert op de rug van niet alleen mensen die hebben deelgenomen aan die groeperingen, maar ook vaak van hun familie, hun vrouwen en hun kinderen. Dat wil ik niet.

Maar als mevrouw Karabulut mij vraagt of het kabinet vandaag heel duidelijk moet zijn over wat er is gebeurd, over wat er fout is gegaan en op welke schaal, dan is het uiteraard ja. Ik hoop dat we dat vandaag in dit debat af kunnen doen en zo niet, dan heb ik, denk ik, nog wel een paar ideeën om daar in de toekomst mee vooruit te kunnen.

Mevrouw **Karabulut** (SP):

Het gaat mij natuurlijk niet om namen en rugnummers en om individuen. Dat ziet de heer

Sjoerdsma goed. Een aantal van deze groepen heeft Syriërs, onschuldige Syriërs, mogelijk mede vermoord. Dat is ernstig. Dat is een schending van het oorlogsrecht. Dat zijn mensenrechtenschendingen. In internationaal verband zijn wij er trots op — dat draagt de minister uit, en de minister voor OS ook — dat wij dat serieus nemen. Ik ben dus van mening — ik hoop op uw steun — dat we ook de waarheid moeten weten over de zestien andere groepen, of daar inderdaad die harde criteria ook zijn geschonden.

De heer **Sjoerdsma** (D66):

Ja. Ook hiervan had ik het idee dat ik dat al heb gezegd, maar ik zou ook de vraag terug willen leggen. Want als mevrouw Karabulut het antwoord op die vraag wil weten, moet zij ook alles tot zich nemen. Een deel van de dingen die mevrouw Karabulut vandaag vraagt, is wellicht ook te lezen, maar dan moet je bereid zijn om ook vertrouwelijke informatie tot je te nemen. Dan moet je ook bereid zijn om staatsgeheime informatie tot je te nemen. Het is wel echt essentieel, zou ik zeggen, dat het kabinet hier volledig op antwoordt, maar ook dat wij ons volledig inlezen.

Mevrouw **Karabulut** (SP):

De heer Sjoerdsma heeft zich duidelijk ingelezen. Kan hij daar dan iets over vertellen dan?

De heer **Sjoerdsma** (D66):

Nee.

Mevrouw **Karabulut** (SP):

Zijn er oorlogsmisdaden begaan? Dus wat kan ik daarmee? Het gaat mij om onze parlementaire controle en publieke verantwoording en om het in de toekomst al dan niet steunen van dergelijke programma's. Stelt u zich nu eens voor dat van die zestien andere groepen er één, twee of misschien zestien zich mede schuldig hebben gemaakt aan de feiten zoals die nu door de media naar boven zijn gekomen. Wil de heer Sjoerdsma dat dan niet weten opdat er in de toekomst gehandeld kan worden en vooral dat die misdadigers ook berecht kunnen worden?

De heer **Sjoerdsma** (D66):

Ik heb het idee dat mevrouw Karabulut het heel graag met mij oneens wil zijn, maar ik denk dat we het eens zijn. Elke mensenrechtenschending in Syrië was er een te veel. Elke mensenrechtenschending potentieel begaan door een door Nederland gesteunde groep is pijnlijk. Ik wil wel zeggen — dat is waar mevrouw Karabulut en ik dan weer van mening verschillen — dat de risico's op dit soort zaken wel geschetst zijn door het vorige kabinet. De risico's van dit soort zaken zijn uiteengezet. Waar het om gaat vandaag, is niet dat die risico's nooit tot iets verschrikkelijks hadden mogen leiden. Waar het om gaat, is dat het kabinet alles had moeten doen om die risico's zo klein mogelijk te maken. Zo klein als maar kan in deze moeilijke situatie, waarin je aan de ene kant Assad hebt met vatenbommen, aan de andere kant IS en daartussenin nog een beperkt aantal groeperingen. Die les moeten we trekken. En dat betekent inderdaad — dat ben ik met u eens, mevrouw Karabulut — dat duidelijk moet zijn wat dit programma heeft opgeleverd, aan de positieve kant maar zeker ook, gezien de onthullingen van Nieuwsuur en Trouw, aan de negatieve kant. Daar mogen we niet voor wegkijken. Dat ben ik helemaal met u eens. Maar we mogen ook niet categorisch zeggen: dan doen we niks.

De heer **Kuzu** (DENK):

Ik ga even op dit punt door. De heer Sjoerdsma van D66 zegt hier eigenlijk: er zijn een aantal

dingen fout gegaan en we moeten daar lessen uit trekken om het in het vervolg niet meer op deze manier te doen. Hoe beoordeelt hij het feit dat we als land, als kabinet, als bewindspersoon daar een verantwoordelijkheid in hebben, namelijk de verantwoordelijkheid dat wij ons medeschuldig hebben gemaakt aan het faciliteren van terroristische groeperingen?

De heer **Sjoerdsma** (D66):

Elke facilitering van terroristische groeperingen stuit niet alleen mij tegen de borst maar gaat ook in tegen de principes van de Nederlandse rechtsstaat, van de Nederlandse Grondwet, van alles waar de Nederlandse maatschappij voor staat. Elke mensenrechtenschending is zo ver verwijderd van het gedachtegoed van iedereen die in deze zaal zit dat het bijna niet voorstelbaar is dat je daartoe zou komen, maar toch komen mensen ertoe. Ik vind het heel moeilijk en — hoe zal ik het zeggen? — bijna onaanvaardbaar dat het gebeurt.

De heer **Kuzu** (DENK):

Ik deel dat volledig met de heer Sjoerdsma. Het is inderdaad moeilijk. Je vraagt je af: hoe heeft dit in godsnaam kunnen gebeuren? Ik deel die verontwaardiging en ik deel ook hoe lastig het is om hier verder mee te gaan. Maar vervolgens is het volgens mij ook aan ons om daar een consequentie aan te verbinden, om daar een oordeel over te vellen. Ik vind het prachtige woorden en ik schaar me volledig achter de woorden van de heer Sjoerdsma, maar de vraag is: wat nu? Dat zou wat mij betreft niet zo vrijblijvend moeten zijn als "we moeten er lessen uit trekken voor de toekomst".

De heer **Sjoerdsma** (D66):

Ik weet niet wat de heer Kuzu bedoelt met "vrijblijvend". Ik ben zeer benieuwd naar wat hij dan voorstelt en welke consequenties hij hieraan wil verbinden. Daar heeft hij net de kans toe gehad en dat heeft hij niet neergelegd. Ik denk wel, en dat had ik misschien nog in het eerste deel van mijn antwoord moeten meegeven, dat de zaken die hier op tafel liggen, terecht veel ophef hebben veroorzaakt maar dat het er vandaag om gaat dat het kabinet ook uitsluitend geeft over wat er daadwerkelijk gebeurd is, waar Nederland bij betrokken is geweest en welke consequenties dat moet hebben. Ik vind het echt belangrijk dat we in het proces die stap zetten. Ik zou de heer Kuzu ook willen zeggen, gelet op wat de heer Voordewind hem toevoegde, dat het heel moeilijk is om in dit soort zaken consequent te zijn. Ik denk dat het consequent is om, zeker in het Syrië van 2015, te kijken of je op een of andere manier de gematigde krachten daar zou kunnen steunen. Ik denk dat het consequent is om altijd voor het volkenrecht te staan. Ik heb vandaag veel kritiek gezien op parlementaire steunprogramma's: u zou Erdogan steunen, de SP en de heer Voordewind de YPG. En zo blijft niemand van ons met schone handen achter. Ik geloof niet dat dit debat daarover moet gaan. Het debat moet gaan over wat Nederland in zulke ingewikkelde situaties, in oorlogssituaties, kan doen om toch het lijden van mensen te verlichten, binnen de kern van het volkenrecht. Dat is een enorme uitdaging, en die kan je niet aangaan als je weet dat er nooit iets fout mag gaan. Dat is het ingewikkelde en het pijnlijke van vandaag.

De **voorzitter**:

Tot slot, de heer Kuzu.

De heer **Kuzu** (DENK):

Nogmaals, ik snap de worsteling. Dat gevoel had ik ook in 2015: we mogen er niet voor zorgen dat Assad aan terrein gaat winnen en we moeten ervoor zorgen dat IS wordt bestreden. Achteraf zien we dat onze steun, in de conflictsituatie zoals die op dit moment in Syrië heerst, terechtkomt in foute handen. Dan zou toch de enige logische consequentie moeten zijn dat we

dat niet meer moeten doen, dat we daar gewoon mee moeten stoppen? In dat soort onoverzichtelijke situaties, waarbij de steun die door de Nederlandse belastingbetaler wordt opgebracht en opgehoest, met name in die moeilijke crisisjaren — het gaat om een bedrag van 25 miljoen, maar dat is behoorlijk wat geld, terwijl aan de andere kant ons Defensiepersoneel geen spullen krijgt — vind ik dat de enige consequentie kan zijn: laten we daarmee stoppen, laten we dat niet meer doen. We doen er op dit moment 61 over de wereld. Daar zal binnenkort ook een debat over gevoerd worden. Vindt de heer Sjoerdsma dat we daarmee moeten stoppen?

De heer **Sjoerdsma** (D66):

Dit zijn debatten die ik vaker met de heer Kuzu heb gevoerd. Als ik luister naar zijn buitenlandpolitiek en wat zijn buitenlandpolitiek allemaal vermag, dan gaat het vooral over wat Nederland niet meer mag. Nederland mag in zijn buitenlandpolitiek niet Poetin aanspreken op misstanden. Erdogan overigens ook niet, zoals collega Voordewind terecht opmerkte. Nederland zou geen mensenrechtenorganisaties meer kunnen steunen, omdat dat inmenging is. Nederland zou nooit meer mee mogen doen aan militaire missies. Ik zeg u, meneer Kuzu: wat Nederland in de Grondwet heeft staan, is de bevordering van de internationale rechtsorde. Dat maakt dit zo belangrijk. Dat maakt dit ook zo pijnlijk. Als dit niet binnen het volkenrecht is gebeurd, maakt dat dit des te pijnlijker. Maar het is ook een onderdeel van de internationale rechtsorde dat wij kwetsbare burgers beschermen. U kunt dat dilemma afdoen met: dat moeten we nooit meer doen, daar moeten we niet meer over nadenken; ik heb de conclusies al klaar. Mijn vragen vandaag aan deze minister gaan over de beloftes die het kabinet heeft gegeven op het gebied van de selectie en de monitoring, want die beloftes zouden de risico's beheersbaar hebben moeten maken, en de vraag is of dat is gebeurd.

De **voorzitter**:

Een korte reactie, omdat u bent aangesproken.

De heer **Kuzu** (DENK):

Hoe lastig en moeilijk het ook is, het bevorderen van de internationale rechtsorde doe je niet door terroristische organisaties te faciliteren, en dat is hetgeen er is gebeurd. Dat is hetgeen er is gebeurd. Waar het gaat om de inzet van DENK in de buitenlandpolitiek, die is: laten we doen waar we goed in zijn. En waar is Nederland van oudsher goed in? Wij zijn goed in conflictpreventie. Wij zijn goed in wederopbouw. Wij zijn niet goed in het voeren van oorlog. Wij zijn niet goed in het in een complexe, ingewikkelde situatie allerlei groeperingen voorzien van materieel, waar mensen elkaar afslachten en afknallen.

De **voorzitter**:

U heeft uw punt gemaakt, meneer Kuzu.

De heer **Kuzu** (DENK):

Daar zou de inzet van de Nederlandse buitenlandpolitiek meer op gericht moeten zijn.

De heer **Sjoerdsma** (D66):

Het zou best kunnen dat een van de conclusies van dit debat is dat Nederland niet in staat is om iets complex te doen als non-lethal aid. Het zou best kunnen dat dat een van de conclusies is, maar ik vind het wel iets te vroeg om vóór de beantwoording door het kabinet die conclusie al te trekken.

De voorzitter:

Dan zou ik die maar eerst afwachten. Dank u wel.

Dan ga ik naar mevrouw Kuiken namens de PvdA.

Mevrouw **Kuiken** (PvdA):

Voorzitter. Het is 2015. De Syrische bevolking wordt van alle kanten door het kwaad belaagd. Assad moordt zijn eigen volk uit. Chemische wapens worden ingezet. Ziekenhuizen, scholen: niets is veilig. En ondertussen is daar IS. Barbarij door het hele land heen, terroristische aanslagen worden voorbereid en uitgevoerd, en niet alleen in het Midden-Oosten, maar ook vlak bij huis in Europa.

Iedereen die voelt dat hij door het kwaad in het nauw wordt gedreven, weet dat er niet zoiets simpels is als goed en kwaad, weet dat er geen makkelijke oplossingen zijn en dat elke keuze per definitie ingewikkeld is. Dat hebben we allemaal gevoeld. Alle partijen in de Kamer hebben geworsteld met de vraag: wat moeten we doen, wat kunnen we doen om de Syrische bevolking te helpen? Moeten we meedoen met bombardementen? Moeten we grondtroepen steunen? Moeten we de gematigde oppositie steunen met non-letale steun? Moeten we de YPG bewapenen? Of moeten we helemaal niets doen, zoals sommige partijen hebben geopperd?

Maar het dilemma is misschien nog wel het best geschetst door voormalig diplomaat Koos van Dam. Hij zei: wie volledig schone handen wil houden, had zich volledig afzijdig moeten houden. Hij zei: Maar zelfs als je je volledig afzijdig houdt, houd je geen schone handen. Dat is het dilemma en dit schetst misschien heel goed hoe we het allemaal ingewikkeld hebben gehad.

Dat het ingewikkeld was, heeft mijn partij ook gevoeld. We hebben hier lang en zorgvuldig over gedebatteerd en we hebben er uiteindelijk voor gekozen om op een aantal fronten de Syrische bevolking te helpen. En ja, we hebben er ook voor gekozen om de inzet van het kabinet te steunen om non-letale steun te geven. We hebben daarvoor gekozen, ook in de context van een poging om gematigde groepen te helpen, door te pogen ze een positie te geven in dat complexe veld waarin ze moesten opereren. Maar we deden het ook om, voor zover mogelijk, veilige gebieden te creëren, zodat we humanitaire hulp zouden kunnen verlenen. Dat laatste was ontzettend nodig om de noden van de Syrische bevolking te lenigen en om ze daarbij te helpen.

Wisten we dat dat een complexe keuze was? Ja, dat wisten we. Wisten we dat de mensen bij de gematigde oppositie niet allemaal heilige boontjes waren? Ja, dat wisten we ook. En wisten we dat er veel risico's aan verbonden waren? Ja, dat wisten we, want het kabinet had ons daar nadrukkelijk op gewezen. Toch hebben we er toen heel bewust voor gekozen om die non-letale steun te accepteren en dat beleid te steunen, omdat we de Syrische bevolking niet alleen wilden laten.

Mevrouw **Karabulut** (SP):

De heer Van Dam zegt ook: "Van pogingen om het regime ten val te brengen kon dan ook worden verwacht dat deze gepaard zouden gaan met bloedvergieten op enorme schaal." Over regime change zegt hij dat die eerder zou leiden tot verlenging van de bloedige oorlog. En we moeten helaas constateren dat de proxyoorlog, waar allerlei landen bij betrokken zijn, inderdaad heeft geleid tot het verlengen van de bloedige oorlog. Zou u, met de kennis van nu,

wederom zeggen: we moeten iets doen, dus we moeten ons militair in deze zeer ingewikkelde, complexe burgeroorlog mengen? Of zou u met de kennis van nu zeggen: misschien was die gedachte over regime change niet zo heel erg slim en hadden we alles op alles moeten zetten om tot een politieke oplossing te komen?

Mevrouw **Kuiken** (PvdA):

De SP kiest er nooit voor om zich ergens in te mengen. Dat mag. Maar mijn partij zit daar anders in. Elke keer als een bevolking, waar ook maar ter wereld, in nood is, kijken we wat we kunnen doen. Denk aan humanitaire hulp, aan het bestrijden van het gebruik van chemische wapens, aan de inzet van F-16's. Dat zijn keuzes die wij maken. En we hebben er nu ook voor gekozen om mee te gaan met de steun aan non-letale hulp, juist omdat we zagen dat de bevolking werd uitgemoord, juist omdat we zagen dat de bevolking van alle kanten werd opgejaagd, en juist omdat we wisten: niets doen is geen optie. Daarom hebben we dus die steun uitgesproken, en die beslissing steun ik dus nog steeds. Tegelijkertijd moeten we niet spreken over een regime change. We moeten het niet groter maken, maar ook niet kleiner maken dan het is. Dit is juist bedoeld geweest om de gematigde oppositie een positie te geven, maar ook om, waar mogelijk, veilige gebieden te creëren om daar humanitaire steun te kunnen geven. Dat is iets wat we volgens mij allebei willen. En dat was het ook.

Mevrouw **Karabulut** (SP):

Het valt mij tegen dat mevrouw Kuiken wijst naar mijn partij en doet alsof wij op geen enkele wijze internationale solidariteit tonen en alsof wij militaire acties die voldoen aan een aantal voorwaarden en die gepaard gaan met een politieke oplossing, nooit zouden steunen. Dat is gewoon niet waar.

Maar ik mis toch nog een antwoord op mijn vraag. Dit gaat over de strategie. Mevrouw Kuiken zegt: je moet het niet groter maken. Maar uiteindelijk is die schattige non-lethal assistance, met allerlei fantastische Nederlandse criteria om vooral hier in de Kamer steun te kunnen vergaren, wel onderdeel van een grotere strategie. En die strategie was wel degelijk om van Assad af te komen, waarbij Turkije en de Golfstaten jarenlang jihadisten hebben bewapend. De heer Van Dam zegt het en anderen zeggen het. Erkent u, achteraf gezien, dat die bemoeienis van buitenaf uiteindelijk de bloedige burgeroorlog in Syrië heeft verlengd, en dat dit misschien zou moeten worden herzien?

Mevrouw **Kuiken** (PvdA):

Ik houd niet van jij-bakken. Daarom schets ik alleen hoe de SP voortdurend in dit soort debatten zit en dat respecteer ik. Dat is één. Het tweede punt heb ik al geschetst, namelijk: wat is de context waarin wij in 2015 het besluit hebben genomen om op advies van het kabinet over te gaan tot non-letale steun? Dat hebben we overigens niet alleen gedaan. Dat deden we met een aantal andere landen. Dat was niet bedoeld om als Nederland een regime change neer te zetten. Dat deden we om de gematigde oppositie een positie te geven. Dat deden we omdat we hoopten dat we veilige gebieden konden creëren om humanitaire hulp neer te zetten. Dat is de context die ik schets. Nogmaals, in 2015 hebben we na een heel moeilijk debat, waarin we er allemaal mee hebben zitten wikken en wegen, het besluit genomen om dat te steunen. En ja, daar sta ik dus achter.

De voorzitter:

Tot slot, mevrouw Karabulut.

Mevrouw **Kuiken** (PvdA):

Laat me dan één punt aanvullen. Gelijktijdig vind ik natuurlijk — daar kom ik straks nog op terug — dat we daar lessen van moeten leren, vind ik dat je kritisch moet zijn op hetgeen er toen is besloten, en heb ik een aantal vragen over de vettingprocedure en het monitoringsysteem. Maar dat zijn allemaal vragen die ik niet kan beantwoorden. Dat zal minister Blok straks moeten doen.

Mevrouw **Karabulut** (SP):

Ik ben blij dat mevrouw Kuiken erkent dat die worsteling bij iedereen speelt, maar ik ken de Partij van de Arbeid ook als een partij die realistisch is, die ook kijkt naar de resultaten. Ik mis dan toch een beetje een reflectie op de huidige resultaten en ook op het handelen in bijvoorbeeld Irak en Libië. Wat heeft ons dat opgeleverd? Zeventien jaar permanente oorlog. Dat heeft geen veiligheid en stabiliteit gebracht. Ik zou tot slot mevrouw Kuiken willen bevragen op de concrete resultaten van dit concrete programma, namelijk dat jihadisten indirect zijn geholpen, dat er mensenrechtenschendingen zijn begaan en zelfs oorlogsmisdaden waar Nederland vanaf 2016 weet van had. Hoe reflecteert de Partij van de Arbeid daarop?

Mevrouw **Kuiken** (PvdA):

Om op dat laatste punt in te gaan: dat zijn heel terechte vragen. Die vragen heb ik ook. Die zal ik straks ook stellen en minister Blok moet daar een goed antwoord op geven.

De heer **Voordewind** (ChristenUnie):

Ik heb een vraag aan mevrouw Kuiken. Wij zaten toen in de oppositie en mevrouw Kuiken en haar collega Michiel Servaes in de coalitie. Een aantal van ons hebben toentertijd kritiek gehad op het besluitvormingsproces, in 2015. We vonden dat we te weinig wisten. We kenden de groeperingen ook niet. Vond de Partij van de Arbeid nu terugkijkend ook wel dat zij te weinig informatie heeft gekregen om het NLA-programma goed en welbewust te kunnen steunen als parlementariër?

Mevrouw **Kuiken** (PvdA):

In alle eerlijkheid: we zijn uitgebreid door het kabinet gewaarschuwd dat er ook risico's aan zaten. Daarom zeg ik ook dat het geen makkelijk debat was. Het was ook niet één debat. Er zijn vele debatten en fractievergaderingen aan gewijd. Sommige zaken zul je niet in de openbaarheid kunnen doen. Aan de andere kant zegt het kabinet zelf ook al: we hadden het toezicht beter moeten doen en de monitoring had beter gekund. Dat zijn ook vragen die ik heb, die u heeft en die stel ik dus zo meteen ook aan minister Blok.

De heer **Voordewind** (ChristenUnie):

We proberen niet alleen terug te kijken, maar ook vooruit: welke lessen kunnen we trekken? Een aantal van ons zeggen dat de besluitvorming beter had moeten, dat we beter geïnformeerd hadden moeten worden en dat we misschien een toetsingskader hadden moeten hebben. Hoe kijkt de Partij van de Arbeid nu terug op dat besluit? Even los van of het goed of fout was, hoe kijkt de Partij van de Arbeid terug op dat besluit? Vindt zij ook dat er een toetsingskader zou moeten komen en dat het parlement meer betrokken zou moeten zijn, wat dan ook vertrouwelijk kan als het niet openbaar kan? Maar zijn dat soort lessen nu ook voor de Partij van de Arbeid te trekken?

Mevrouw **Kuiken** (PvdA):

Je moet altijd lessen trekken en kritisch zijn. U spreekt over een verbeterd toetsingskader. Dat

lijkt mij een hele relevante en terechte vraag, die ik dan ook graag stel aan minister Blok. Hoe kunnen we dat gezamenlijk doen en welke rol kan het parlement daarin hebben? Daar steun ik u dus in.

De voorzitter:

Tot slot op dit punt, de heer Voordewind.

De heer Voordewind (ChristenUnie):

Tot slot, gewoon uit nieuwsgierigheid. Nogmaals, wij zaten niet in de regering, maar heeft de Partij van de Arbeid toen meer informatie gekregen dan andere partijen in dit huis over aan wie de steun zou zijn geleverd?

Mevrouw Kuiken (PvdA):

Dat lijkt mij sterk, maar ik was toen geen woordvoerder, dus laat ik niet antwoorden namens iemand die er toen wel was, en ik niet.

De voorzitter:

Gaat u verder. Niet reageren op wat er buiten de microfoon wordt gezegd.

Mevrouw Kuiken (PvdA):

Dat zal ik niet doen, voorzitter.

Voorzitter. Ik zei het al: dachten we dat het eenvoudig zou zijn? Nee. Wisten we dat het complex was? Ja. Wisten we dat er risico's waren? Ja, daar waren we uitgebreid over geïnformeerd. Toch hebben we gekozen om het wel te doen, omdat wij vonden dat we niet stil konden blijven zitten en dat we wat we maar konden doen, moesten doen om de Syrische bevolking te helpen. Gelijktijdig zei ik al dat dit niet betekent dat we achteraf niet kritisch kunnen zijn en dat we geen lessen moeten trekken over toen en ook vooruitkijkend. Daarom heb ik ook een aantal vragen aan de minister, die niet heel toevallig voor een deel aansluiten bij de vele vragen die door mijn collega's al zijn gesteld.

Voorzitter. De eerste vraag: hoe kijkt de minister nu naar de vettingprocedure, waarbij Nederland ook in samenwerking met de VS en het Verenigd Koninkrijk een afweging heeft gemaakt over aan welke groepen wel of niet steun kon worden gegeven? En vooral: hoe had dat anders gekund? Welke rol had Nederland daar zelf in moeten spelen?

Wat kan de minister zeggen over de wijze waarop het toezicht op de verschillende groepen plaatsvond? Welke lessen over wijze van monitoring zijn er te trekken?

Voorzitter. Mijn derde vraag: welke specifieke informatie heeft er uiteindelijk aan bijgedragen om de non-letale steun aan de gematigde Syrische oppositie in te trekken? Op welk moment was dat precies? Een aantal collega's heeft dat ook al gevraagd.

Hoe wordt er in andere landen gekeken naar de steun die is gegeven aan de Syrische gematigde oppositie? Heeft u contact gehad met ambtsgenoten over de berichten van Nieuwsuur en Trouw over de Nederlandse non-letale steun?

Tot slot, voorzitter. Hoe ziet de minister de kritiek van Carla del Ponte dat Nederland via de VN-Mensenrechtenraad op de hoogte was van de acties van de verschillende strijdgroepen?

Hoe verhoudt dit zich tot de lovende woorden van de speciaal gezant van de Verenigde Naties Staffan de Mistura?

Voorzitter. Dit zijn mijn vragen voor nu.

De heer **Kuzu** (DENK):

Wat vindt de PvdA er eigenlijk zelf van? We kunnen de vragen stellen aan de minister; prima. De minister zal daar straks op terugkomen. Maar wat vindt de PvdA bijvoorbeeld van het feit dat Carla del Ponte aangeeft dat Nederland in de VN-Mensenrechtenraad op de hoogte was van hetgeen er gebeurde in Syrië? Wat vindt de PvdA daar zelf van?

Mevrouw **Kuiken** (PvdA):

Mevrouw Carla del Ponte heeft in de hoorzitting geuit hoe ze ertegen aankijkt. Ik ben ook teruggegaan in de debatten. Er zijn vragen gesteld in het debat. Vervolgens heeft dat geen vervolg gekregen. Ik moet dus oprecht van de minister weten hoe hij daartegen aankijkt. En volgens mij ben ik uitgebreid ingegaan op de vraag wat ik ervan vind dat we steun hebben toegezegd.

De heer **Kuzu** (DENK):

Nou, het antwoord op de laatste vraag was: ja, ik was destijds niet de woordvoerder, dus ik kan daar geen uitspraken over doen.

Mevrouw **Kuiken** (PvdA):

Nee, nee, nee. Dat moet u wel even heel specifiek voor ... Er werd gevraagd of ik meer informatie had dan anderen. Daarvan heb ik gezegd: nee, maar ik was destijds ook geen woordvoerder, dus ik kan niet namens een ander antwoorden. Dat even heel specifiek voor de Handelingen.

De heer **Kuzu** (DENK):

Wat ik dus eigenlijk wilde zeggen, is het volgende. Carla del Ponte heeft daar uitspraken over gedaan. Je kan de vraag heel makkelijk parkeren bij minister Blok. Volgens mij hebben heel veel collega's dat ook gedaan. De vraag die ik specifiek voor mevrouw Kuiken van de PvdA heb, is: wat vindt de PvdA er zelf van dat de VN-Mensenrechtenraad en Nederland op de hoogte waren van wat er in Syrië gebeurde? Geeft u daar een oordeel over.

Mevrouw **Kuiken** (PvdA):

Ik heb aan de minister gevraagd hoe hij die kritiek beoordeelt en wat maakt dat het kabinet er wel of niet op heeft gehandeld. Dat zal ik toch echt aan de minister moeten vragen.

De **voorzitter**:

Tot slot.

De heer **Kuzu** (DENK):

Maar wat vindt u zélf? Ik mag toch aannemen dat u daar zelf ook een mening over heeft? Dat hoop ik tenminste. Ik ben zo benieuwd naar de mening van de PvdA, in plaats van dat we het parkeren bij de minister.

Mevrouw **Kuiken** (PvdA):

Wat ik daarvan vind, is dat we er lessen uit moeten trekken. We moeten kijken hoe we de

vettingprocedure en de monitoring anders kunnen doen. Maar je kunt een besluit dat we in 2015 hebben genomen niet terugdraaien.

De voorzitter:

Goed. Dank u wel. Mevrouw Karabulut, tot slot, want u bent net geweest.

Mevrouw **Karabulut** (SP):

Tot slot. We staan hier om de waarheid te achterhalen. We staan hier omdat een aantal feiten onthuld zijn door de media, niet omdat we die informatie gehad hebben van het kabinet. Deelt mevrouw Kuiken mijn mening dat we de waarheid over alle steun, groepen en materialen en dus ook mogelijke schendingen of goede dingen zouden moeten achterhalen om die goede lessen voor de toekomst te kunnen trekken?

Mevrouw **Kuiken** (PvdA):

Waar schendingen hebben plaatsgevonden: ja.

Mevrouw **Karabulut** (SP):

Dus als wij, nadat we de minister hebben gehoord, onvoldoende antwoorden hebben, dan steunt u het idee van een uitgebreid en diepgravend onderzoek naar de waarheid?

Mevrouw **Kuiken** (PvdA):

We kijken naar Blok. Daarna gaan wij weer met elkaar ...

De voorzitter:

Blok is de minister van Buitenlandse Zaken.

Mevrouw **Kuiken** (PvdA):

Excuus, voorzitter. We kijken naar minister Blok. We wachten zijn antwoorden af. Daarna ga ik weer met u het gesprek aan over wat daarna nog nodig is.

Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter:

Dank u wel. Tot slot de heer Baudet namens Forum voor Democratie.

De heer **Baudet** (FvD):

Dank u wel, mevrouw de voorzitter. Als je kunt kiezen tussen Al Qaida en Assad, wat zou je dan kiezen? Dat is de vraag die ik vandaag aan verschillende woordvoerders heb voorgelegd. En geen van de mensen aan wie ik dat gevraagd heb, kwam met een helder antwoord. Integendeel: ze vluchtten in idealistische beschouwingen over mensenrechten, en zeiden dat we toch nooit de idealen uit het oog mogen verliezen, dat je aan het begin van de strijd wel degelijk allerlei gematigde groepen had — wat dat ook maar moge betekenen — en dat Nederland toch moet blijven strijden voor een "betere wereld". Dat is allemaal mooi, maar we hebben gezien dat toen Assad op zijn zwakst was, mede als gevolg van de actieve Nederlandse pogingen om zijn regering te destabiliseren, het land onder de voet werd gelopen door extremistische islamisten. We hebben dit niet alleen in Syrië gezien, maar ook in Afghanistan, in Irak, in Libië en in Egypte. Overal waar de autocratische heersers of regimes werden verjaagd, ontstonden extremistische islamistische regimes.

Ik vind het belangrijk dat geen van de woordvoerders hier helder wil zijn over de reële keuze die voorligt, in plaats van de idealistische keuzes die we zouden wensen in een ideale wereld. Want ik denk dat het de onwil in het algemeen toont van deze Kamer om de realiteit onder ogen te zien. Niemand betoogt dat Assad een toonbeeld is van democratische waarden. Niemand betoogt dat het fantastisch is dat de wereld in elkaar zit zoals die in elkaar zit. Maar hij was en is wel de enige optie voor een enigszins geordend regime in Syrië, dat nu, onder meer door de westerse en ook Nederlandse steun aan rebellen en extremisten, al jaren in een vreselijke oorlog is verwickeld.

De heer **Koopmans** (VVD):

Ik hoor de heer Baudet, denk ik, zeggen: "een enigszins geordend regime in Syrië". Ik wil de heer Baudet alleen maar vragen of hij ermee bekend is dat er op dit moment waarschijnlijk meer dan een half miljoen doden zijn in Syrië en dat miljoenen Syriërs hun land zijn ontvlucht. En natuurlijk is er ook ISIS, dat afschuwelijke dingen heeft gedaan. Is de heer Baudet zich ervan bewust dat dit allemaal is gebeurd?

De heer **Baudet** (FvD):

Het antwoord op deze vraag luidt bevestigend: ik ben daarvan op de hoogte. Maar ...

De heer **Koopmans** (VVD):

En als dat het geval is?

De **voorzitter**:

Hij was nog niet klaar.

De heer **Baudet** (FvD):

Ja, ik was volgens mij nog bezig met mijn antwoord.

De **voorzitter**:

Ja, gaat u verder. Dan krijgt de heer Koopmans zo het woord.

De heer **Baudet** (FvD):

Ik denk alleen dat een heel groot deel van die oorlog en van die slachtoffers het gevolg is van de actieve ondermijning van het regime van Assad door onder andere het Westen. Het Westen is al sinds 2005, 2006 bezig om op allerlei manieren het regime van Assad te verzwakken. Op een gegeven moment krijg je een conflict, dat steeds erger wordt. We stimuleren allerlei groepen die Assad steeds verder verzwakken. Natuurlijk gaat die oorlog dan door. Dat is vreselijk. Dat is ook meermaals hier gememoreerd. Doordat onder andere Nederland allerlei groepen heeft gesteund, gaat die oorlog alsmaar door. Ik vind Assad helemaal geen gedroomde leider van welk land dan ook, maar mijn punt is steeds: als je geen realistisch alternatief hebt, maak je de situatie alleen maar erger als je de bestaande orde gaat destabiliseren.

De heer **Koopmans** (VVD):

Ik constateer dat de heer Baudet zegt: de heer Assad brengt enige mate van orde. Dat combineert hij met de wetenschap dat er in Syrië meer dan een half miljoen doden en ik-weet-niet-hoeveel miljoenen vluchtelingen zijn. Zoals experts tijdens de rondetafel hebben gezegd: minstens 80% van die doden is dood als gevolg van de heer Assad, dus door het regime waarvan de heer Baudet zegt dat het een zekere mate van orde brengt. Dat constateer ik.

De heer **Baudet** (FvD):

Dat lijkt me een aaneenschakeling van standpunten waarvan je sommige meer of minder kan betwisten, maar ik voeg er één heel belangrijk ding aan toe. Ik onderken dat er een oorlog is in Syrië en ik onderken dat er veel slachtoffers zijn gevallen. Over die 80% kun je overigens verschillend denken. Er zijn ook mensen die zeggen dat het anders ligt. Ik vind het aantal doden ook niet per se een indicatie voor wie slechter of beter is. Dat is een heel evidente opmerking. Je kunt niet zeggen: er is 1% meer doden aan een bepaalde kant gevallen, dus die moeten we gaan steunen. Nee, een oorlog is vreselijk en doden die vallen, zijn vreselijk. Maar je moet je wel afvragen op welke manier we het snelste een geordende situatie terugkrijgen. De positie van de heer Koopmans en een aantal anderen hier is, zoals we ook vandaag in het debat hebben kunnen horen: we blijven allerlei groepen steunen die een alternatief willen voor Assad. Ik denk dat dit contraproductief is. Ik denk dat je dan de oorlog verlengt en niet verkort. Daar ligt het meningsverschil en daar komt dit positieverschil uit voort.

De heer **Voordewind** (ChristenUnie):

Puur uit nieuwsgierigheid. De heer Baudet gaat een intellectuele discussie aan over geordendheid. Ik hoor dat als criterium dat de heer Baudet gebruikt voor wanneer je wel of niet zou moeten ingrijpen. Noord-Korea is zo'n land waar het er heel goed geordend aan toegaat. Afghanistan was redelijk goed geordend onder de taliban. De taliban hielden Al Qaida verborgen na 9/11. Zijn er dan niet situaties waarvan u zegt dat het ondanks de geordendheid terecht is dat de VN missies uitvoeren om de andere kant te steunen, bijvoorbeeld in het geval van mensenrechtenschendingen, genocide et cetera?

De heer **Baudet** (FvD):

Ik denk dat het niet mogelijk is om dit in abstracto voor altijd, voor alle situaties en voor elke missie te zeggen. Ik constateer dat de situatie in Afghanistan bepaald niet evident beter is geworden na de poging om de taliban te verjagen. Ik constateer dat de situatie in Irak bepaald niet beter is geworden na het verjagen van het regime van Saddam Hoessein. Ik constateer dat de situatie in Libië tot totale anarchie heeft geleid. Dus het is allemaal mooi om te zeggen dat we een betere wereld willen, dat we een regimechange willen en dat we mensenrechten willen, maar je moet dan wel kijken naar het concrete effect dat het heeft. Als je de situatie erger, chaotischer maakt en als je bezig bent om een oorlog eindeloos in stand te houden, dan moet je van positie veranderen omdat het anders niet verstandig is. Ik voeg er dan nog het feit aan toe van die vele miljoenen vluchtelingen die naar Europa komen, wat bij ons ook tot ongelofelijke problemen leidt. Dus het is niet alleen dáár dat we problemen creëren maar ook hier.

De heer **Voordewind** (ChristenUnie):

Dus als een regering genocide pleegt op haar eigen bevolking dan zegt de heer Baudet: nou ja, beter een bekende dictator die weliswaar mensenrechten schendt, dan een onbekende en chaotische situatie? Is dat ongeveer de lijn die u voorstaat?

De heer **Baudet** (FvD):

Nee, dit tekent dus de naïviteit of de wereldvreemdheid waarmee de heer Voordewind over wereldproblemen wil praten. In abstracte zin: als er een genocide waar dan ook gebeurt, moeten we dan altijd X, Y of Z doen? Ik denk dat je niet op die manier over buitenlandse politiek kan spreken. Je moet kijken naar de situatie. Als er sprake is van een conflict waarbij ook doden vallen, zal je je moeten afvragen of je de situatie beter kan maken en, zo ja, hoe. Het belangrijkste daarin is dat je een alternatief hebt voor de bestaande orde die je omver wil

werpen. Want dat hebben we steeds gezien: zomaar een regime wegbombarderen zonder enig idee wat ervoor in de plaats moeten komen, leidt tot heel grote problemen.

De voorzitter:

Tot slot.

De heer Voordewind (ChristenUnie):

We kunnen het concreet maken. We hebben een missie gesteund in Mali, die nu overigens in afbouw is, waar de jihadisten optrokken naar de hoofdstad en waar een vluchtelingenstroom op gang dreigde te komen. Heeft meneer Baudet toen die missie gesteund en wil hij dat alsnog hier zeggen?

De heer Baudet (FvD):

Volgens mij is die missie op gang gekomen voordat ik in de Tweede Kamer zat.

De heer Voordewind (ChristenUnie):

Steunt u die missie nu?

De heer Baudet (FvD):

Ik heb grote twijfels bij onze aanwezigheid in Mali.

De voorzitter:

Ik stel voor dat u verdergaat.

De heer Baudet (FvD):

In mijn visie is er dus sprake van grote naïviteit in het debat over Syrië, een groot idealisme en weinig realisme. Dat geldt ook voor de groepen die zich braaf presenteerden als gematigd. Dat werd maar klakkeloos aangenomen. "O, ze presenteren zich als gematigd, dan zal het wel zo zijn en dan zullen ze wel de waarheid spreken." En ondertussen maken ze zich schuldig aan het ronselen van kindsoldaten en is er sprake van shariarechtbanken en moordpartijen. Grenzeloos naïef van de regering en de Kamer om te denken dat je wel even democratie gaat brengen in zo'n ingewikkeld land. Hoe vaak hebben we dit al niet fout zien gaan? Waarom leert men niet van de fouten die steeds gemaakt worden? Ik noemde al Irak, Afghanistan en Libië. Steeds hetzelfde patroon. Wat een naïviteit om te denken dat je via formuliertjes en overdrachtsbewijzen in een burgeroorlog kan reguleren wie welke Toyota's gebruikt. Had anders ook nog even een notaris meegestuurd, is een gedachte die opkomt als je ziet hoe deze oorlog door managers en consultants geacht werd gevoerd te kunnen worden vanuit een bureau in Den Haag.

Maar het is niet alleen naïviteit, het is ook cynisme. Cynisme aan de kant van de regering die, zoals duidelijk is geworden in de recente onthullingen, wist dat het niet in de haak was. Rutte II en Rutte III hebben talloze organisaties en groepen gesteund die direct of indirect met ISIS en Al Qaida verband hielden. Dat waren organisaties zoals Jabhat al-Shamiya en de Sultan Murad Brigade. In 2017 is die steun nog eens verlengd en uitgebreid. De Nederlandse regering steunde maar liefst 22 verschillende groepen in Syrië. 22 verschillende groepen! Waarom ging men door terwijl men wist dat het niet in de haak was? Men wist dat er standrechtelijke executies plaatsvonden, dat er, zoals ik al noemde, kindsoldaten werden geronseld, dat er shariarechtbanken waren en dat er dorpen onder vuur werden genomen.

Welke belangen speelden hier? Was het pure incompetentie, of speelde ook de ambitie mee om internationaal een beetje mee te doen? Misschien kon men zo een baantje creëren voor Koenders in de eerste plaats en daarna misschien voor een VVD'er of meerdere VVD'ers? Zo gaat dat immers in de internationale politiek. Zo doe je dat: meedoen met internationale projecten en dan een positie creëren voor een van je partijgenoten.

En aan minister Blok vraag ik het volgende. Wat was de feedback destijds van de operators ter plaatse? Wat is er met deze feedback gedaan? Is het beleid hierop aangepast, of niet?

Volgens Elsevier wordt een man die bij Jabhat al-Shamiya actief was inmiddels door het OM vervolgd wegens deelname aan een criminele organisatie met een terroristisch oogmerk. Hij was in 2015 actief voor deze organisatie, terwijl Bert Koenders niet lang daarna honderden Toyota's verstrekke aan dezelfde groepering. Is er dan niet ook sprake, zou je jezelf kunnen afvragen, van steun vanuit de regering voor een criminele organisatie met een terroristisch oogmerk? Is er dan niet sprake van een ambtsmisdrijf, zoals advocaat Knoops al suggereerde? Of staat Bert Koenders boven de wet? Leidt dat niet tot rechtsongelijkheid? Leidt het niet tot de onmogelijkheid om allerlei Syriëgangers te berechten als blijkt dat Nederland dezelfde organisaties die wij aanduiden als "criminele organisaties" steunde? In het Verenigd Koninkrijk leidde dit al tot grote problemen.

Door het handelen van de Nederlandse regering is Al Qaida hoe dan ook versterkt, inclusief terreurgevaar in Europa. Door het verlengen van de oorlog in Syrië is een gigantische vluchtelingenstroom naar Europa op gang gekomen, waarvan wij elke dag de problemen ondervinden. En de algehele chaos in het Midden-Oosten is groter en groter geworden. Hoeveel doden zijn er gevallen door dit ondoordachte, moralistische wanbeleid?

De regering zat fout. De Kamer zat fout. Laten we dit nooit meer doen.

De voorzitter:

Ik zie al de hele tijd de heer Van Ojik bij de interruptiemicrofoon staan, maar blijkbaar wil hij gewoon toekijken.

De heer Van Ojik (GroenLinks):

Nee, ik ga iets vragen!

De voorzitter:

O. De heer Baudet is al klaar, hoor. Maar dan ga ik eerst naar de heer Kuzu, die ook iets wil vragen.

De heer Kuzu (DENK):

Ik heb een informatieve vraag. Hoor ik nu dat de heer Baudet minister Blok strafrechtelijk wil laten vervolgen?

De heer Baudet (FvD):

Ik wil in de eerste plaats aan minister Blok vragen of hij collega Grapperhaus het OM de opdracht wil laten geven een onderzoek in te stellen. Als hij hier naar onze mening niet bevredigend op antwoord, dan overwegen wij in de tweede termijn een motie hierover in te dienen.

De voorzitter:

Goed. De heer Van Ojik dan.

De heer Van Ojik (GroenLinks):

Ja, u zag mij inderdaad al een tijdje staan, voorzitter. Ik luister goed naar de heer Baudet. Als laatste spreker in dit debat zegt hij eigenlijk: mijn collega-woordvoerders zijn naïef en soms zelfs cynisch of moralistisch. Dat zijn allemaal negatieve kwalificaties. Ik heb goed naar hem geluisterd. En als ik het goed samenvat, staat hier dus de woordvoerder van een partij of beweging die "Forum voor Democratie" heet — Forum voor Democratie! — en die zegt eigenlijk in één zin: mijn visie op buitenlands beleid is dat als een dictator er maar goed de wind onder heeft, hij mag blijven zitten. Is dat eigenlijk de visie van het Forum voor Democratie op buitenlands beleid?

De heer Baudet (FvD):

De crux van deze vraag zit volgens mij in het gebruik van het woord "mag". Dan *má*g hij blijven zitten. Ik denk niet dat werkwoorden als "mogen" relevant zijn als we het hebben over de buitenlandse politiek. Daar zit het verschil. Het liefste heb ik natuurlijk dat er overal in de wereld democratieën komen zoals in Zwitserland. Ook in Nederland hoop ik dat we vroeg of laat weer een functionerende democratie zullen hebben. Maar dat betekent niet dat ik denk dat het zomaar in het wilde weg steunen van allerlei groeperingen die dan bestaande regimes omver gaan werpen of in ieder geval gaan verzwakken of die op de een of andere manier de situatie daar gaan destabiliseren, een positieve uitwerking zal hebben. Dus ik denk dat als het gaat om inmenging in andere regimes, je moet kijken naar de consequenties van beleid en niet naar de intenties van beleid. Ik ben niet principieel altijd per definitie tegen elke vorm van inmenging.

De voorzitter:

Dank u wel. Daarmee zijn wij aan het eind gekomen van de eerste termijn van de Kamer. Ik schors de vergadering voor een uur, dus tot 20.10 uur.

De vergadering wordt van 19.07 uur tot 20.10 uur geschorst.

De voorzitter:

We gaan verder met het debat over Nederlandse steun aan de gewapende oppositie in Syrië. We zijn toegekomen aan de eerste termijn van de zijde van de regering. Ik geef de minister het woord.

Minister Blok:

Dank u wel, voorzitter. Wij zijn de afgelopen tijd allemaal onder de indruk geraakt van de berichtgeving van Nieuwsuur en Trouw over de verleende niet-letale steun in Syrië. De manier waarop we onder de indruk zijn, hangt natuurlijk ook af van de initiële stellingname van de verschillende partijen. Een deel van de Kamer was vanaf het begin kritisch of tegen. De heer Omtzigt en de heer Voordewind hebben inderdaad vanaf het begin heel scherpe vragen gesteld. Zij hebben daar als controleur bovenop gezeten. Een ander deel van de Kamer heeft deze steunverlening gesteund en heeft ook in dit debat aangegeven: ja, we hebben het wel gesteund, maar we hebben nu toch wel een aantal vragen. Dat is zeer begrijpelijk. En een ander deel van de Kamer zegt: we waren überhaupt tegen iedere vorm van optreden in Syrië en we zijn daar nog steeds tegen. In ieder geval heb ik het programma dit voorjaar beëindigd. Dat neemt niet weg dat de gegevens die op tafel zijn gekomen na afloop van een uitgebreide ronde van beantwoording van vragen, een uitgebreid debat rechtvaardigen.

Dat allemaal tegen de achtergrond van het feit dat we ons ook realiseren — een groot aantal sprekers ging daarop in — dat de situatie in de Syrische burgeroorlog tijdens de loop van het programma nog steeds zeer ingewikkeld was, met wisselende posities. Ik heb met interesse teruggelezen wat er tijdens de hoorzitting is gezegd. Bij de hoorzitting gaven verschillende deskundigen op verschillende manieren aan hoe zij aankeken tegen de rol die groepen daar speelden en de manier waarop steun is verleend. Maar de cruciale vraag vandaag is natuurlijk: is er nu te veel misgegaan in de uitvoering van programma's, zoals is gesuggereerd, rond het volkenrechtelijk mandaat, rond de vetting van de groepen vooraf, rond de controle op het gedrag van die groepen tijdens het steunprogramma en in de communicatie met de Kamer? Ik zal op die vragen ingaan. Daarbij weet ik me overigens ook gesteund door de onderzoeken die we zelf al gestart waren. Ik noem het IOB-rapport, dat ik ook gedeeld heb met de Kamer.

Het is van belang om ons te realiseren dat wij nu terugkijken vanuit 2018 naar een periode waarin debatten gevoerd zijn en beslissingen genomen zijn. Een aantal woordvoerders gingen daarop in. In die periode hadden wij allemaal de verschrikkelijke beelden voor ogen van wat zich afspeelde in Syrië: de massale mensenrechtenschendingen, het lot van de jezidi's, het gebruik van gifgas. Op dat moment speelde IS nog een heel grote rol. In Nederland maar ook daarbuiten was er de heel breed gedragen wens om het jihadisme van IS een halt toe te roepen. Op dat moment was er ook de breed gedeelde wens om een alternatief te kunnen bieden voor de keuze tussen óf alleen maar IS óf alleen maar Assad. Aangezien er op dat moment nog een behoorlijk gebied in handen van de gematigde oppositie was, was het niet vreemd om te proberen met bondgenoten die gematigde oppositie zo in het zadel te houden dat er ook aan de onderhandelingstafel nog een partij was die een alternatief kon bieden voor die twee extremen, IS of Assad.

Deze steun was dan ook onderdeel van een bredere Syriëstrategie die op dat moment ook omvatte: de militaire rol die Nederland speelde in de bestrijding van IS, de politieke rol die ik net heb geschetst, het zoeken naar een bredere oplossing voor het Syrische conflict onder leiding van de Verenigde Naties, een humanitaire steunlijn waar Nederland steeds actief in is geweest en het vergaren van bewijzen voor de gepleegde misdaden door alle partijen in het Syrische conflict.

Ik ga zo meteen in op de specifieke gestelde vragen, maar de overkoepelende vraag is natuurlijk: is er nu onredelijk veel misgegaan? Ik denk dat de kort samengevatte conclusie — nogmaals, ik zal die zo verder onderbouwen — is: het had beter gekund. Ik heb ook in de brief aangegeven dat bij de uitgevoerde controle en de beoordeling vooraf er scherper geacteerd had kunnen worden. Tegelijkertijd — ook dat punt zal ik zo meteen verder illustreren — is de suggestie die ook rond dit debat hangt, namelijk dat de gesteunde groepen op grote schaal alleen maar met terrorisme bezig waren, ook een onjuiste. De groepen probeerden weerstand te bieden aan een oprukkend IS. Dat deden ze gewapenderhand; dat was vanaf het begin bekend. Ze streden in die positie ook vaak tegen Assad, maar het primaire doel van deze groepen was voorkomen dat het hele land overrompeld zou worden door IS.

Tegen deze achtergrond zal ik de gestelde vragen beantwoorden in vier hoofdstukken, die eigenlijk ook chronologisch zijn. Eerst de vragen die gesteld zijn over de manier waarop de besluitvorming tot stand is gekomen; dan de vragen die gesteld zijn over de uitvoering; dan de vragen die over specifieke aantijgingen gaan, en ten slotte de vragen die gaan over de geleerde lessen en de weg vooruit.

Ik begin met de vragen die gesteld zijn over de manier waarop de besluitvorming heeft plaatsgevonden.

De voorzitter:

Voordat u dat doet, zie ik dat mevrouw Karabulut wil interrumpen. Graag heel kort, mevrouw Karabulut.

Mevrouw **Karabulut** (SP):

Ik wil terug naar het begin van het verhaal van de minister. Hij zei dat de hulp in het voorjaar is gestopt. Kan de minister ons vertellen wanneer de hulp precies is stopgezet en waarom de hulp is stopgezet?

Minister Blok:

De hulp is in fases stopgezet. Over een deel bent u vertrouwelijk geïnformeerd. Dat had te maken met informatie die wij beschikbaar hadden over de wijze van optreden van groepen in dat deel van Syrië. Daarnaast constateerden we dat door de veranderende omstandigheden op de grond in Syrië het niet reëel meer was om op deze manier niet-letale steun te verlenen.

Mevrouw **Karabulut** (SP):

Dan toch nog even iets preciezer. Wanneer precies heeft de minister besloten om de hulp stop te zetten? En vanaf welke datum werd welke hulp stopgezet om welke reden?

Minister Blok:

In januari bent u vertrouwelijk geïnformeerd over het stopzetten van een deel van de steun, en in april is het laatste deel van de steun beëindigd.

Mevrouw **Karabulut** (SP):

En wanneer is dat besluit genomen door de minister en wat was de reden om die steun vanaf april stop te zetten?

Minister Blok:

Dat heb ik u aangegeven. Op dat moment was de situatie in Syrië zodanig dat van effectieve, goed controleerbare non-letale steun geen sprake meer kon zijn.

De voorzitter:

Tot slot op dit punt.

Mevrouw **Karabulut** (SP):

Om het duidelijk te krijgen: dat was niet met als reden dat een van die groepen criteria zoals gesteld door Nederland, door de minister, heeft geschonden?

Minister Blok:

Over de reden van de beëindiging in januari bent u vertrouwelijk geïnformeerd. Over de reden van april heb ik u zojuist geïnformeerd, maar dat is dezelfde informatie die u ook al eerder schriftelijk heeft gehad.

Mevrouw **Karabulut** (SP):

Maar, voorzitter, de minister kan ...

De voorzitter:

Nee, mevrouw Karabulut. Ik geef u het woord. Tot slot op dit punt.

Mevrouw **Karabulut** (SP):

Dank, voorzitter. Klopt het — en de minister kan met ja of nee antwoorden — dat de hulp in maart níet is stopgezet vanwege schending van criteria zoals gesteld door de minister aan deze groepen?

Minister Blok:

De minister kan niet met ja of nee antwoorden, omdat er twee fases van beëindiging zijn geweest. Over één bent u vertrouwelijk geïnformeerd. Dat was een andere reden dan de reden van de tweede beëindiging.

Mevrouw **Karabulut** (SP):

Voorzitter. Ik heb het over de tweede.

De voorzitter:

De minister.

Minister Blok:

Over de tweede beëindiging heb ik u antwoord gegeven.

De voorzitter:

De heer De Roon.

De heer **De Roon** (PVV):

De minister begint zijn inleiding eigenlijk met het betoog dat we nou niet moeten denken dat het mis was bij al die strijdgroepen die gesteund zijn door de Nederlandse overheid. Er zijn er een paar waarbij het mis was, maar lang niet bij allemaal, zegt de minister. Maar ja, hij zegt het wel, maar wij kunnen het niet controleren. We weten niet wie die groepen zijn. We kunnen de media niet inschakelen om te vragen: kunnen jullie er ook eens naar kijken, zoals je dat bij die andere groepen hebt kunnen doen? Daarmee kom ik bij mijn vraag aan de minister. Dat betekent in wezen dat de regering door dit traject in te gaan al ingecalculeerd heeft dat als er vragen over zouden komen, als er twijfels zouden komen of dat programma wel goed is verlopen en uitgevoerd, dan het stempel "geheimhouding" erop gezet zou worden en de Kamer gewoon buitenspel zou worden gezet. Vindt de minister dat dat de juiste manier is om met de Kamer om te gaan?

Minister Blok:

Voorzitter. Vanaf het begin waren onderdelen van deze operatie geheim. Dat was geen afzonderlijke beslissing van mij. Ik verdedig dat vol overtuiging, omdat ik de redenen heel goed begrijp. De redenen zijn ook eerder met de Kamer gedeeld. De eerste is dat het bekendmaken van welke groepen precies steun hebben gekregen de levens van mensen betrokken bij die groepen in gevaar brengt. De tweede is afspraken met bondgenoten en de derde is betrokkenheid van inlichtingendiensten. Drie redenen waarom ik die informatie niet in de openbaarheid kan verstrekken, maar die wel in vertrouwen aan de Kamer heb verstrekt.

De heer **De Roon** (PVV):

Ja, maar we kunnen dus helemaal niks met dat hele verhaal. Ik vraag het toch nog een keer aan de minister. Vindt u dit nou de juiste manier voor de uitvoerende overheid om met de

volksvertegenwoordiging om te gaan: door ons gewoon voor het blok te zetten, ons wel in vertrouwen te informeren, maar ons vervolgens de mond te snoeren?

Minister Blok:

Achter de vraag van de heer De Roon zit de suggestie dat het heel uniek is dat een regering bepaalde informatie alleen in vertrouwen kan behandelen. Dat komt vaker voor. Wanneer de Kamer instemt met een militaire operatie, een artikel 100-operatie, geldt ook dat een deel van de operationele informatie niet met de Kamer gedeeld kan worden. Er wordt weleens een vertrouwelijke hoorzitting over gegeven, maar dat komt voor. De Kamer heeft niet voor niets een besloten commissie voor de Inlichtingen- en Veiligheidsdiensten, omdat daar informatie gedeeld wordt die niet in de openbaarheid gedeeld kan worden. Voor het functioneren van een staat is dat helaas, maar onvermijdelijk soms nodig. Omdat ik uw vragen heel goed begrijp, ben ik u zo ver mogelijk tegemoetgekomen door vertrouwelijke informatie ter beschikking te stellen.

De heer De Roon (PVV):

Tot slot. Als het gaat om operaties van de inlichtingen- en veiligheidsdiensten, akkoord. Daar hebben we een systeem voor bedacht waardoor er toch informatie kan worden uitgewisseld en er door de volksvertegenwoordiging een toetsing kan plaatsvinden van wat er is gedaan. Maar dat hebben we hier dus niet. Dat hebben we in dit geval helemaal niet. Dan blijf ik zitten met een vraag en die houd ik toch de minister voor. Is dit nou het traject dat je als regering moet inzetten als het gaat om steun aan gewapende oppositie en hulp in land X, dus dat je de Kamer eigenlijk gewoon buitenspel zet?

Minister Blok:

De heer De Roon doet nu een bewering die onjuist is. De heer De Roon zegt dat het argument — ik noemde er drie — van betrokkenheid van inlichtingendiensten onjuist zou zijn. Er waren inlichtingendiensten betrokken en dat noodzaakt mij tot geheimhouding.

De heer Kuzu (DENK):

Het is een opmerkelijke gang van zaken. De vraag van de heer De Roon is terecht waar het gaat om het classificeren van informatie als geheim. Ik had een andere vraag. Kan de minister uitsluiten of er verband bestaat tussen de procedure zoals die is verlopen en de informatievoorziening naar de Kamer toe met de brief dat het NLA-programma gestopt wordt en de vragen die Nieuwsuur en Trouw bij het ministerie van Buitenlandse Zaken hadden neergelegd?

Minister Blok:

Dit is een onnavolgbare vraag. Kunt u die toelichten?

De voorzitter:

Nog een keer, meneer Kuzu.

De heer Kuzu (DENK):

Ik zal het nog een keer doen, voorzitter. Kan de minister uitsluiten dat de informatievoorziening richting de Kamer totaal losstaat van de vraagstelling die Nieuwsuur en Trouw hadden liggen bij het ministerie van Buitenlandse Zaken?

Minister Blok:

Kan de minister uitsluiten dat de informatievoorziening aan de Kamer losstaat van

Nieuwsuur? Een heel groot deel van de informatievoorziening heeft voor de Nieuwsuuruitzendingen plaatsgevonden. Er is een uitgebreide briefwisseling geweest met de Kamer en er zijn debatten geweest. Ik heb net de heer Voordewind en de heer Omtzigt geprezen voor hun vasthoudende zoeken naar de feiten. Een heel groot deel daarvan speelde zich af voor de Nieuwsuuruitzending.

De heer **Kuzu** (DENK):

Vindt de minister het dan niet opmerkelijk dat op het moment dat er een uitzending, een reportage, volgt van Nieuwsuur en een publicatie in Trouw, op een gegeven moment een deel van de informatie wordt bestempeld als geheim? Daar kunnen mensen niet bij. Daar kan de controlerende macht waar het gaat om media niet bij. Daar kan het deel van de Kamer dat ervoor kiest om die geheime informatie niet in te zien, waar ik er een van ben, niet bij. Vindt de minister dat niet enigszins opmerkelijk? Ik zie aan zijn houding dat hij het raar vindt dat deze vraag wordt gesteld, maar het is wel een vraag die bij heel veel mensen speelt. Ik vraag me dus nogmaals af of er een verband is tussen de vragen die bij het ministerie van Buitenlandse Zaken zijn neergelegd en de manier waarop de Kamer is geïnformeerd en informatie geheim is verklaard.

Minister **Blok**:

Ik vind de vraag niet vreemd, maar de heer De Roon had dezelfde vraag al gesteld en ik heb daarop geantwoord dat ik niet heb besloten om het geheim te verklaren. Ik trof een project aan waarvan een deel geheim was verklaard en ik begrijp de drie redenen die daarbij gehanteerd zijn heel goed. Die heb ik ook geschetst: risico voor mensenlevens, betrokkenheid van bondgenoten en betrokkenheid van inlichtingendiensten. Die redenen deel ik, maar de beslissing was eerder genomen.

De **voorzitter**:

Gaat u verder.

Minister **Blok**:

Dan ga ik in op de vragen die gesteld zijn rond de besluitvorming. De heer Voordewind en de heer Sjoerdsma vragen of volkenrechtelijke risico's bij de aanvang van het leveren bekend waren. In de interne juridische advisering zijn inderdaad volkenrechtelijke risico's geschetst. Op grond van die interne advisering is besloten die volkenrechtelijke risico's te mitigeren door te kiezen voor die niet-letale steun.

Dan werd door meerdere leden scherp gevraagd of het volkenrecht dan is geschonden met het NLA-programma. Wat de regering betreft is Nederland met het NLA-programma binnen de grenzen van het volkenrecht gebleven. Dat was ook vanaf het begin de inzet en vandaar dus dat een van de criteria voor groepen die gesteund werden, was dat deze zich zouden committeren aan de naleving van het humanitair oorlogsrecht. En als door groepen die door Nederland zijn gesteund oorlogsmisdrijven of mensenrechtenschendingen zijn gepleegd, verdient dat zonder meer vervolging. Dat is ook een belangrijke reden waarom Nederland het bewijs- en vervolgingsmechanisme voor Syrië steunt. De suggestie, die ook gedaan is, dat Nederland automatisch medeplichtig zou zijn aan dergelijke misdrijven, is niet de onze. Dat heb ik overigens ook uit de stelling van de extern volkenrechtelijk adviseur herleid, waar hij aangeeft dat het volkenrecht geen duidelijke regel kent dat er dan sprake is van medeplichtigheid.

De heer Sjoerdsma en de heer Omtzigt vroegen waarom de extern volkenrechtelijk adviseur niet om advies is gevraagd. Er is, zoals de Kamer bekend is, in 2013 een advies door de extern volkenrechtelijk adviseur beschikbaar gesteld. Dat is ook bekend bij het ministerie. Intern is er herhaaldelijk geadviseerd. Ik heb daar gisteren ook in de brief nog een overzicht van gegeven. Door de combinatie van dat bestaande advies uit 2013 en de interne adviezen die we sindsdien hebben gekregen, was er een voldoende helder beeld van de volkenrechtelijke positie.

De heer Sjoerdsma en de heer Omtzigt vroegen of het systeem zoals dat is voorgeschreven door de commissie-Davids adequaat heeft gewerkt. De commissie-Davids adviseert om een directe advieslijn van de Directie Juridische Zaken naar de minister te creëren. Die directe advieslijn bestaat, dus er is geen strijdigheid tussen het advies van Davids en de huidige advieslijn naar de minister.

Er werd bij het extra volkenrechtelijk advies gevraagd waarom de mogelijkheid van ongevraagd advies in 2015 beëindigd is. In 2015 is sprake geweest van contractverlenging en is, in overleg met de heer Nollkaemper, besloten om alleen nog maar gevraagd te adviseren. Straks, bij het laatste hoofdstuk, over een blik vooruit en geleerde lessen, ga ik graag nog in op de vraag hoe we wat mij betreft in de toekomst kunnen omgaan met volkenrechtelijk advies.

De heer Sjoerdsma vroeg of de inschattingen van de volkenrechtelijke risico's destijds met de Kamer zijn gedeeld. In de brief van 7 april 2015 zijn de risico's benoemd. Maar als ik nu kritisch kijk en me afvraag of dit echt heel specifiek is getoetst, dan moet ik denk ik concluderen dat een les voor de toekomst is om dat in het vervolg systematischer te gaan toetsten, eigenlijk een beetje vergelijkbaar met de artikel 100-procedure voor een militaire operatie.

De heer Van Ojik vroeg hoe dan precies, op grond van dat juridisch advies, invulling is gegeven aan de keuze voor die civiele middelen, omdat dat de manier was om strijd met het volkenrecht te voorkomen. Dat is van geval tot geval beoordeeld. Het ging in ieder geval steeds om niet-vergunningsplichtige middelen. De heer Sjoerdsma vroeg daarnaar. Al die middelen waren verkrijgbaar op de civiele markt.

De heer **Omtzigt** (CDA):
Voorzitter ...

De **voorzitter**:

Ja, ik zie een aantal woordvoerders al een tijdje bij de interruptiemicrofoon staan, maar de minister is bezig met de volkenrechtelijke kant van de zaak. Volgens mij is hij daar nog mee bezig.

De heer **Omtzigt** (CDA):
Voorzitter, ik wil toch een punt van orde maken.

De **voorzitter**:

Nou, hebt u nog heel even geduld. Ik wil toch even kijken of de minister dit punt bijna heeft afgerond.

De heer **Omtzigt** (CDA):
Voorzitter, het spijt me, maar ...

De **voorzitter**:
Nee. Ik vraag de minister of hij dit punt bijna heeft afgerond.

Minister **Blok**:
Ik heb hier nog een paar antwoorden op volkenrechtelijke vragen.

De heer **Voordewind** (ChristenUnie):
Voorzitter, ik wil ook een punt van orde maken. Er zijn zo veel aspecten die de minister nu afloopt, dat het voor ons wel heel ingewikkeld wordt om ...

De **voorzitter**:
Goed, dan krijgt u de gelegenheid om vragen te stellen. De heer Voordewind stond het eerst bij de microfoon.

De heer **Voordewind** (ChristenUnie):
Voorzitter, mijn vraag heeft betrekking op het volkenrecht, het eerste blokje. We hebben ambtenaren en we hebben bewindspersonen in eerste instantie horen zeggen: Kamer, weest u gerust, want zodra wij constateren dat er mensenrechtenschendingen plaatsvinden door de geselecteerde groeperingen, dan zullen wij die hulp stoppen. Dat hebben we tijdens de rondetafel nog gehoord van de gezant Koos van Dam, en we hebben het een ambtenaar hier tijdens de rondetafel ook horen zeggen. Was dat nou de inzet van het kabinet? Als er dus ernstige mensenrechtenschendingen zouden plaatsvinden, zou dat dan een reden zijn om de hulp te stoppen?

Minister **Blok**:
Ik kom daarop terug bij het punt over de uitvoering. Dan gaat het namelijk heel erg om de vraag hoe er in de praktijk mee omgegaan is.

De heer **Voordewind** (ChristenUnie):
Maar dit is gekoppeld aan het volkenrecht. Want op het moment dat je met groeperingen in zee zou gaan die mensenrechten schenden, die het oorlogsrecht schenden, heb je een probleem met het volkenrecht. Dit is dus aan elkaar gekoppeld. Misschien kan de minister dan een antwoord op die vraag naar voren halen. Ik vraag nogmaals: was nou de inzet om de hulp te stoppen op het moment dat er ernstige mensenrechtenschendingen plaats zouden vinden?

Minister **Blok**:
Ik blader in mijn papieren en ga even kijken of ik het antwoord op die vraag naar voren kan halen.

De **voorzitter**:
Ik merk dat dat zo gauw niet lukt. Meneer Voordewind, ik wil toch voorstellen dat de minister daar later even op terugkomt. U bent er zelf bij.

Minister **Blok**:
U maakt het mij wel makkelijker, want er zijn zo veel vragen gesteld.

De heer **Voordewind** (ChristenUnie):

Laat ik dan de vraag anders formuleren en dan kom ik hier later op terug. De minister zegt net dat organisaties die betrokken waren bij schendingen van het oorlogsrecht, niet in aanmerking konden komen voor steun. Dat heb ik hem net horen zeggen. De Murad Brigade, die verantwoordelijk was voor de raketaanvallen op de wijk Sheikh Maqsoud in februari 2016 en zelf ook erkent dat ze betrokken was bij die aanvallen, waarbij 80 doden vielen, heeft in de zomer van dat jaar naar eigen zeggen van die club steun ontvangen van Nederland. Hoe verklaart u de link tussen beide?

Minister **Blok**:

Deze vraag moet ik in twee slagen beantwoorden. Ook ik heb gezien dat in de uitzendingen en krantenartikelen een aantal groepen van zichzelf zeiden dat ze steun hadden ontvangen. Vanwege de vertrouwelijkheid die ik eerder benoemd heb, kan ik in het openbaar niet ingaan op de vraag of een groep wel of niet gesteund is. Wel kan ik ingaan op de openbare informatie over de beschietingen in Aleppo waar de heer Voordewind op ingaat. Uit openbare informatie weten we dat die Murad Brigade op dat moment aan de ene kant in gevecht was met de bezetters van Aleppo, aan de andere kant aangevallen werd door Koerdische strijdgroepen en dus op dat moment ook op Koerden vuurde. Die film is inderdaad verschrikkelijk beeld. Of zo'n heel ruwe raket op dat moment een burgerdoel heeft geraakt, kan ik niet beoordelen. Ik kan wel aangeven, maar daar zal ik zo op ingaan bij het onderwerp hoe wij omgingen met signalen van mensenrechtenschendingen, hoe wij omgingen met die signalen, zonder dat ik dat precies per groep kan aangeven.

De heer **Voordewind** (ChristenUnie):

Ik begrijp dat de minister niet kan aangeven welke organisaties gesteund zijn. Mijn vraag is, misschien iets specifiekier geformuleerd dan, of hij vond dat er op dat moment bewijzen waren dat de Murad Brigade zich schuldig maakte aan oorlogsmisdaden. Er lagen toen rapporten van Amnesty International. Die waren overhandigd aan het ministerie. Verderop in dat jaar is de hoofdinspecteur van de VN-Mensenrechtenraad, Carla del Ponte, met uitgebreide rapporten gekomen, waar de Murad Brigade ook in werd genoemd. Heeft de minister daar toen kennis van genomen en kan hij dan ook bevestigen dat deze brigade betrokken was bij oorlogsmisdaden?

Minister **Blok**:

Als er sprake was van meldingen van mensenrechtenschendingen — de rapporten van Amnesty en anderen waren inderdaad ook bekend bij het kabinet — dan is er op dat moment actie ondernomen richting genoemde groepen. Soms gaven die groepen informatie op grond waarvan geconstateerd werd dat de schending in dat geval niet van dien aard was als gesuggereerd zou kunnen zijn, bijvoorbeeld een situatie waarin sprake was van het werven van minderjarigen, dus kindsoldaten, maar uitgelegd werd dat het ging om mensen die ingezet werden in functies in de keukens. Daar waar aanvullende maatregelen nodig waren, is aangegeven dat deze acties onacceptabel waren en zijn trainingen aangeboden. Het is niet zo — nogmaals, u heeft ook inzage gekregen in de aantijgingen per organisatie — dat wij een-op-een informatie hebben: "deze door ons gesteunde groep heeft precies die mensenrechtenschending begaan".

De **voorzitter**:

Afrondend.

De heer **Voordewind** (ChristenUnie):

We gaan niet in op groepen die gesteund werden of niet, maar mijn vraag ging over de Murad Brigade. Daar waren rapporten over. Die zijn overhandigd aan het ministerie van Buitenlandse Zaken. Daar hebben ze hier kennis van genomen. Meneer Koenders, toentertijd minister, heeft daar zelf op gereageerd in een debat. Hij zei: dat zijn vreselijke aantijgingen. Carla del Ponte heeft deze brigade expliciet genoemd. Is de minister ervan overtuigd dat dit bewijzen waren die konden leiden tot de conclusie dat hier sprake was van mensenrechtenschendingen en het schenden van humanitair oorlogsrecht?

Minister **Blok**:

De film waar u het over heeft, is schokkend, maar is geen sluitend juridisch bewijs. De rapporten zijn gebruikt op de manier die ik u heb aangegeven. Daar is actie op ondernomen. Ik denk wel dat het zuiver is te vermelden dat gezien de zeer chaotische situatie van een burgeroorlog, en daar waar ik ook geen directe informatie heb dat dié groep expliciet is betrokken bij dié mensenrechtenschending, ik niet voor 100% kan uitsluiten dat ooit door Nederland gesteunde groepen betrokken zijn geweest bij mensenrechtenschendingen. In een onoverzichtelijke gruwelijke situatie als een burgeroorlog heb ik dat totaaloverzicht niet. Ik kan u alleen wel zeggen dat ik geen een-op-een informatie daarover heb.

De heer **Omtzigt** (CDA):

Ik ga even terug naar het volkenrecht, want de minister heeft op zich een heldere indeling gemaakt en volgens mij is hij nu bij het volkenrecht. Ik ga even terug naar dat interne juridische advies. Daar staat: "Ten aanzien van niet-letale steun werd aangegeven dat bij deze categorie niet op voorhand kon worden uitgemaakt of deze verenigbaar was met het internationaal recht. Dit zou per onderdeel nader moeten worden vastgesteld." We begonnen met dekens en medicijnen. Mijn gok is dat die het minst problematisch zijn, hoewel we daarover ook andere meningen gehoord hebben. Op een gegeven moment is dat opgeschoven naar nachtkijkers en pick-uptrucks, pick-uptrucks met een systeem waar je wapens op kon monteren — daarvan zei de regering "hm, dat hebben we toch niet zo verstandig gedaan", maar ze zijn wel geleverd — en anti-IED-pick-uptrucks. Die zijn, zeg maar, om in de voorste linie ervoor te zorgen dat je niet geraakt wordt door een explosief. Zijn die getoetst aan het intern volkenrechtelijk kader en zijn die goed bevonden? Dat is vraag één. Vraag twee: vallen deze drie goederen — nachtkijkers, pick-uptrucks waarop dingen zijn gemonteerd waar je wapens op kunt monteren en anti-IED-pick-uptrucks — onder een wapenexportvergunning als je ze vanuit Nederland exporteert naar Syrië?

Minister **Blok**:

Van dat laatste punt heb ik richting de heer Sjoerdsma aangegeven dat het niet onder de wapenexportvergunning valt. De andere vraag wilde ik net beantwoorden richting de heer Van Ojik, maar de heer Omtzigt gaf al de opbouw aan. Het beschikbaar stellen van auto's is niet in strijd met volkenrecht. Ze kunnen ingezet worden op een vreedzame manier. Op het moment dat we inderdaad constateerden dat er ijzeren staven op gemonteerd werden, die op zich ook nog geen wapen zijn, maar wel een mogelijkheid daarvoor bieden, hebben wij aangegeven dat dat niet kan met Nederlands geld. Maar het is niet zo dat het leveren van auto's meteen in strijd is met het volkenrecht.

De heer **Omtzigt** (CDA):

Het woordje "meteen" wordt ertussen gezet en dat is wel cruciaal. We hebben gezien dat de Sultan Murad Brigade, waar we later op terugkomen, deze auto's trots inzet. Op Twitter hebben ze foto's geplaatst van Toyota Hiluxen waarmee ze door de provincie Afrin rijden en

waar ze wapens op gemonteerd hebben. Dat zouden dus Nederlandse wapens kunnen zijn. Er zit geen nummerbord meer op, maar het zou kunnen. Als ze ingezet worden in dat soort strijd, is dat dan in strijd met het volkenrecht of is het dan niet in strijd met het volkenrecht, volgens het ministerie?

Minister Blok:

Het gaat om de vraag of de leverantie door Nederland in strijd is, en die leverantie is niet in strijd. Dat je zo'n wagen uiteindelijk om kan bouwen, hebben we geconstateerd, en waar dat aan de orde dreigde te zijn met door ons geleverde spullen, hebben we ingegrepen. Maar de levering zelf is niet in strijd.

De heer Omtzigt (CDA):

Dus het antwoord op de vraag of het in strijd is met het volkenrecht gaat tot en met het overhandigen van de autosleutels. Op het moment dat die overhandigd zijn, checken we niet meer, terwijl hier tegen de Kamer gezegd is dat het ook ging om hoe ze ingezet zouden worden. Dan vraag ik mij af: als je wagens levert met een systeem waar je wapens op kunt monteren, of als je wagens levert die zodanig gepantserd zijn dat ze explosieven kunnen opvangen, dan worden ze toch maar op één plek ingezet, namelijk in de frontlinie? Was het toegestaan, volgens het volkenrechtelijk advies, om auto's te leveren waarvan je wist dat ze ingezet zouden worden in de frontlinie?

Minister Blok:

De heer Omtzigt voegt een tweede aspect toe, want hij zei: wordt er dan niet meer gecheckt? In de leveringsovereenkomsten werd aangegeven: niet inzetten voor oorlogsdoeleinden. Als dat geconstateerd werd — dat voorbeeld heb ik u net gegeven — is daarop geacteerd. Ook daarbij gebiedt de eerlijkheid mij weer te zeggen dat ik in zo'n situatie van burgeroorlog, zeer onoverzichtelijk met schuivende rolverdelingen, niet kan uitsluiten dat de auto's gebruikt zijn voor offensieve doeleinden. Het was wel een voorwaarde bij de levering dat dit niet zou gebeuren.

De voorzitter:

Tot slot op dit punt, de heer Omtzigt.

De heer Omtzigt (CDA):

Dus we hebben hier een papieren werkelijkheid gehad dat we aan de ene kant rebellen een briefje laten tekenen met "u mag een auto hebben". Die auto is gepantserd, zodat ze allerlei explosies kunnen opvangen, of op die auto zitten zaken waarop je een mitrailleur of nachtkijkers of wat dan ook kunt zetten. "Maar zolang u tekent dat u die niet zal inzetten met militairen erin, dan krijgt u ze." Dat is dus hoe we aan de ene kant een papieren werkelijkheid creëren terwijl je van tevoren bijna zeker kunt weten dat ze gewoon aan het front gebruikt worden.

Minister Blok:

Twee kanttekeningen hierbij. Op het moment dat er werd besloten tot non-letale steun — ik heb net geschetst hoe de verschillende gedachten in de Kamer daarbij waren — aan groepen die op dat moment aan het vechten waren, was bekend dat het risico er was. Daarom zijn een aantal mitigerende maatregelen genomen, waarvan ik in een eerdere brief heb aangegeven dat het onderdeel controle — volgens mij een geleerde les — scherper zou hebben moeten. Ook geef ik eerlijk aan dat ik niet kan uitsluiten dat bijvoorbeeld zo'n auto inderdaad ook offensief is ingezet, maar dat is dan wel in strijd met de afspraken.

De heer **Sjoerdsma** (D66):

De minister begon met te zeggen dat wellicht de volkenrechtelijke risico's explicieter hadden moeten worden gedeeld met de Kamer. Ik zou willen zeggen dat deze niet gedeeld zijn. De minister verwijst naar de brief van april 2015, maar het woord "volkenrecht" komt daar niet in voor. Ik heb niet alleen alle brieven teruggelezen, maar ook alle debatten. Volkenrechtelijke risico's werden simpelweg niet geschetst door het vorige kabinet. Ik vind echt dat de Kamer om dat soort risico's niet hoeft te vragen, maar dat het aan het kabinet, aan de regering is om die risico's uit zichzelf te schetsen. Ik zou graag horen van deze minister of hij het daarmee eens is. Ik zou ook graag horen van deze minister of dat voortaan standaardpraktijk wordt.

Minister **Blok**:

Ik heb aangegeven dat ik een van de geleerde lessen nu vind dat die discussie, maar ook de controle daarop, inderdaad te impliciet is geweest in de discussie met de Kamer. Dus mijn antwoord is — we gaan straks bij de blik vooruit komen — dat die volkenrechtelijke toetsing explicieter moet plaatsvinden als we in de toekomst een vergelijkbare operatie doen en dat die explicieter met de Kamer gewisseld moet worden.

De heer **Sjoerdsma** (D66):

Laten we dat dan wat aanscherpen als we straks vooruitkijken. Laat mij het punt oppakken dat collega Omtzigt ook aanstipte. Als je kijkt naar het volkenrecht en naar hetgeen de minister net zei, namelijk dat het kabinet volgens deze minister binnen het volkenrecht blijft, zou mij dat een lief ding waard zijn.

Minister **Blok**:

Zeker.

De heer **Sjoerdsma** (D66):

Ik leg dat wel naast de twee voertuigen die collega Omtzigt hier net naar voren bracht: de counter-IED-pick-uptrucks en de reguliere pick-uptrucks met bevestigingspunten voor wapens. Ik heb de minister in mijn eerste termijn gevraagd om die te leggen naast de gemeenschappelijke EU-lijst van militaire goederen, specifiek ML6.a en ML6.a, noot 2c, waarin volgens mij staat dat deze goederen vallen onder de vergunningsplicht. Het kabinet heeft eerder geschreven: wij hebben geen enkel goed geëxporteerd, direct dan wel indirect, dat valt onder de vergunningsplicht. Ik zou deze minister willen vragen waarom deze goederen volgens deze minister niet onder de vergunningsplicht vallen, want volgens mij vallen ze er wel onder.

Minister **Blok**:

Ik kom in tweede termijn dan nog even terug op het houden naast de door u genoemde lijst. Ik gaf al aan dat de mij beschikbare informatie aangeeft dat ze niet vergunningsplichtig waren, maar we zullen ze nog even naast deze lijsten houden.

De heer **Sjoerdsma** (D66):

Ik vind dat dubbel belangrijk omdat ik ook een akkefietje — ik wil niet zeggen "eenzelfde soort akkefietje", want de omvang en de schaal waren destijds heel anders — had met voormalig minister Ploumen toen het ging over de export van reguliere trucks naar Sudan. Na veel trekken en duwen is het mij toen gelukt om de EU-richtlijnen precies op dit punt aangepast te krijgen, zodat dit soort trucks niet meer zomaar geëxporteerd konden worden zonder vergunning. Dat EU-beleid is toen aangepast. Ik heb dus enige kennis van hoe deze

regeling werkt en hoe die tot stand is gekomen. Ik ben zeer benieuwd hoe dit in de tweede termijn wordt beantwoord.

Minister Blok:

Ja. Daar kom ik op terug.

De heer Van Ojik (GroenLinks):

De minister zegt dat hij er straks nog op terugkomt, maar ik denk dat het goed is dat hij nu alvast aangeeft dat we in de toekomst de volkenrechtelijke aspecten van interventies zoals we nu bespreken wellicht vanaf het begin beter meewegen en daarover discussiëren. Maar het is toch ook goed om nu nog even terug te kijken naar wat zich nou precies heeft afgespeeld rond dat volkenrecht in de afgelopen jaren. Op het moment dat de minister het besluit nam, heeft hij intern advies gekregen. Dat intern advies luidde eigenlijk: je kunt niet in algemene zin iets zeggen over de vraag of dit soort civiele leveranties al of niet in strijd zijn met het volkenrecht; dat moet je van geval tot geval bekijken. Als we goed luisteren naar de volkenrechtelijk adviseur, die hier dus niet over om advies is gevraagd, horen we dat die eigenlijk wat anders zegt. Hij zegt, en ik citeer uit het stuk dat hij heeft aangeleverd, weliswaar in een andere hoedanigheid, maar toch: "De aard van de goederen waarmee gewapende acties worden ondersteund, is hierbij niet relevant." Met andere woorden, hij zegt: of je nou voedselpakketten levert of pick-uptrucks of wat dan ook, het gaat er natuurlijk om aan wie je het levert en wat ermee gebeurt. Er lijkt een verschil te zijn tussen datgene wat het kabinet op basis van intern volkenrechtelijk advies heeft besloten en datgene wat de volkenrechtelijk adviseur ons nu voorhoudt.

Minister Blok:

Daarom is het inderdaad van belang wat ermee gebeurt. Dat is het punt waar de heer Omtzigt ook op inging. Ik maakte daarbij de knip tussen datgene wat de ontvangende partij als instructie meekreeg, namelijk om het niet in te zetten voor de strijd, en de controle die daar vervolgens op plaats moest vinden. Daarvan heb ik aangegeven: als ik er nu naar kijk, vind ik dat dat dat intensiever had gemoeten. De eerlijkheid gebiedt mij te zeggen dat ik niet kan uitsluiten dat materieel, en specifiek die auto's, in die ingewikkelde situatie toch offensief zijn ingezet.

De heer Van Ojik (GroenLinks):

Maar als ik datgene wat we op de hoorzitting van de heer Nollkaemper hebben gehoord goed begrijp — en ik geloof dat ik dat doe — dan zegt hij juist: het is vanuit volkenrechtelijke optiek niet per se relevant of het daadwerkelijk gebruikt wordt voor datgene waarvoor het gebruikt kan worden; het gaat erom dat je vanuit volkenrechtelijke optiek het onderscheid niet kunt maken tussen civiele goederen en militaire goederen. Dat lijkt een andere positie te zijn dan de positie die de minister, deels op basis van eigen intern advies, altijd heeft ingenomen, namelijk: zolang we die mensen maar laten tekenen voor het feit dat ze geen lelijke dingen doen met die pick-uptrucks, zitten we volkenrechtelijk in ieder geval goed. Nollkaemper zegt volgens mij dat die redenering niet klopt.

Minister Blok:

Maar er is natuurlijk een overgangsgebied. Er zijn goederen waarover iedereen het eens zal zijn dat ze niet offensief ingezet worden, in de sfeer van voedsel en medicijnen. En dan is er de middencategorie, met daarin het type auto's waar we het nu over hebben. Daarbij kun je inderdaad denken aan meerdere toepassingen, zonder dat ze formeel onder de dual-

usecategorïe vallen voor het wapenexportbeleid. Daar is dus die extra zekerheid gezocht in de inhoud van de overeenkomst met de ontvangende partij.

De voorzitter:

Tot slot.

De heer Van Ojik (GroenLinks):

Op het gevaar af dat we iets herhalen: volgens mij is de essentie van wat Nollkaemper zegt — hij zegt dat letterlijk — dat de aard van de goederen niet relevant is. De aard van de goederen waarmee gewapende acties worden ondersteund, is niet relevant. En ook civiele steun aan gematigde gewapende groepen is steun aan gewapende groepen, zij het misschien met voedsel of met medicijnen. Daarom denk ik dat het belangrijk is om daar heel scherp op te zijn. Ik zeg niet dat Nollkaemper gelijk heeft en de minister niet, want dat weet ik niet. Daarvoor heb ik niet lang genoeg doorgestudeerd in het volkenrecht. Maar het is wel een heel wezenlijk verschil om te kunnen beoordelen of datgene dat Nederland de afgelopen jaren heeft gedaan al of niet in strijd met het volkenrecht zou kunnen zijn.

Minister Blok:

Maar de stelling dat levering van voedsel en medicijnen onmiddellijk in strijd met het volkenrecht zou zijn, gaat wel heel ver. Vandaar dat ik een schets maak van de heldere categorieën, het overgangsgebied en de categorie wapens, waarbij Nederland überhaupt niet betrokken wilde zijn.

De heer Van der Staaij (SGP):

Ik vind het een belangrijke toezegging van de minister dat hij zegt: in de toekomst zullen we met een duidelijk toetsingskader komen in dit verband als we soortgelijke voorstellen willen doen. Ik wil nu voortborduren op het punt van de heer Van Ojik, want ik ben het met hem eens dat er een verschil ligt in de juridische waardering van of dit wel of niet kon. Misschien zijn de pick-uptrucks een goed voorbeeld. Uiteindelijk worden ook die goederen niet geleverd om de kinderen naar school te brengen, maar als onderdeel van de strijd om het regime van Assad omver te werpen en in plaats daarvan de gematigde groepen verder te helpen.

Minister Blok:

Ik moet toch even op dat laatste punt ingaan, want dat werd meer gezegd, ook door mevrouw Karabulut. Het doel was niet het omverwerpen van Assad. Het doel was het bieden van ondersteuning aan gematigde groepen om de bevolking te verdedigen, primair tegen IS, maar ook tegen Assad. Ik moet dus echt even corrigerend optreden, omdat ook dat van belang is voor het volkenrechtelijk mandaat. En inderdaad, een pick-uptruck kan breder ingezet worden dan een voedselpakket. Maar dan kom ik op het punt dat ik ook richting de heer Van Ojik schetste: vandaar de extra voorwaarden daaraan.

De heer Van der Staaij (SGP):

We komen al gauw in juridische haarkloverijen terecht, maar ik herken het punt dat Nederland dan heel precies zegt: onze doelstelling is om alleen maar die beschermende rol te vervullen. Tegelijkertijd zetten die groeperingen zich wel in om hun eigen macht te kunnen vestigen in plaats van de macht van Assad en ISIS. Wat precies wel en niet kan in dat kader wordt dus heel gauw een juridisch wespennest. Hoe ziet de minister dat?

Minister Blok:

Het is om juridische redenen, maar ook vanwege de chaos van een burgeroorlog, een zeer

complex traject. Vandaar dat ik begon met het betoog dat er een toch wel brede wil in de Kamer was om iets te doen aan het menselijk lijden. Toen was er ook echt wel een besef van hoe ingewikkeld het was. Van de kant van de regering is aangegeven hoe toch geprobeerd zou worden om met non-letale steun en een aantal voorwaarden een duw de goede kant op te geven. Ik zeg vervolgens, ook met de kennis van nu, dat ik de afwegingen van toen op zich begrijp, maar dat het op een aantal terreinen wel scherper had gemoeten. Laten we die lessen nou leren.

Ik kom vervolgens op de vraag die de heer Stoffer, van de partij van de heer Van der Staaij, stelde over het volkenrechtelijk thema of een staat de plicht heeft om iets te doen wanneer een bevolking in een andere staat wordt afgeslacht. Dat is ook weer een zeer ingewikkeld volkenrechtelijk vraagstuk van de Responsibility to Protect. Eigenlijk is op dit moment de volkenrechtelijke communis opinio dat voor militair ingrijpen door andere staten een volkenrechtelijke rechtsgrond nodig is, maar dat er wel een politieke verantwoordelijkheid kan zijn voor de internationale gemeenschap en dat er eigenlijk alleen sprake kan zijn van een specifieke verplichting wanneer er invloed uitgeoefend kan worden om genocide te voorkomen. Dit is onderwerp van debat. Relevant is bijvoorbeeld — ook daar heb ik de Kamer over geïnformeerd — dat de Europese Unie in 2013 een verordening afkondigde waarin ze staten juist opriep om non-letale steun te verlenen. Dus terwijl er aan de ene kant hier te goeder trouw en met veel overtuiging wordt gevraagd of er wel een mandaat is, hebben we aan de andere kant een EU-verordening — de EU is niet zomaar een organisatie — om juist non-letale steun te verlenen. Dus dat is onderdeel van de rechtsvorming waar de heer Stoffer om vroeg.

Een ander relevant aspect is het volgende. We voeren dit debat hier terecht op het scherp van de snede. Nederland deed dit eigenlijk in teamverband met andere landen. De vraag werd ook gesteld — ik weet niet meer door wie — of er contact is geweest met andere landen over die volkenrechtelijke vraag. Ambtelijk is natuurlijk de afgelopen week dat contact er geweest. Dan is weer het interessante dat in die andere landen, die wij toch kennen als keurige rechtsstatelijke democratie, dit debat niet op deze manier wordt gevoerd. Terwijl volkenrecht bij uitstek iets is wat over grenzen heen gaat, is de scherpste hier aanwezig langs de lijn van "het is op het randje of over het randje", maar wordt dat debat niet zo gevoerd in de Verenigde Staten of het Verenigd Koninkrijk. Ook dat is relevant voor de rechtsvorming waar de SGP om vroeg.

Mevrouw **Karabulut** (SP):

Zo wordt het debat in Nederland wel gevoerd, want in onze Grondwet staat dat we de internationale rechtsorde moeten bevorderen. Net als de minister niet wil dat Rusland troepen in Oekraïne steunt, is het volgens het internationaal recht niet toegestaan om te interveniëren door gewapende of ongewapende steun aan strijdende groepen te geven die tegen het regime vechten. Daarom zegt ook de heer Nollkaemper, de extern volkenrechtelijk adviseur, dat zijn oordeel voorlopig is dat Nederland te ver is gegaan in het verlenen van steun aan groepen, waarbij de goederen zijn gebruikt op een manier die in strijd is met het internationaal recht. Carla del Ponte, de VN-onderzoeker, zegt: "Alle partijen in het conflict plegen misdaden. Nederland weet dat de oppositie oorlogsmisdaden pleegt en we schreven al vanaf 2013 in onze rapporten dat alle strijdgroepen in het Syrisch conflict zich schuldig maken aan oorlogsmisdaden". Is de minister van mening en houdt hij hier staande dat Nederland binnen het internationaal recht heeft geopereerd en, zo ja, waar baseert hij dit op?

Minister Blok:

Die vraag heb ik beantwoord. Ik heb aangegeven dat we door de manier waarop we de steun verleend hebben, binnen het volkenrechtelijk mandaat zijn gebleven. Ik heb ook aangegeven dat ik niet kan uitsluiten dat door Nederland gesteunde groepen betrokken zijn geweest bij mensenrechtenschendingen. Het was iedereen bekend dat het strijdende groepen zijn. In een zo bloedige oorlog waar bovendien allianties kunnen veranderen, kan je ook met toezicht niet uitsluiten dat het gebeurt. Ik heb ook aangegeven dat ik vind dat iedere mensenrechtenschending, of die nou gepleegd is door mensen die door ons gesteund zijn of door andere partijen, vervolgd moet worden. Bovendien speelt Nederland een zeer prominente rol in de bewijsbank die voor Syrië in uitvoering is. Die financieren we. We steunen ook de organisatie daarvan. We steunen ook de creatie van een rechtsmechanisme voor Syrië.

Mevrouw Karabulut (SP):

Toch zeggen deskundigen, zoals Carla del Ponte, de VN-Mensenrechtenraad, niet de minste, en de extern volkenrechtelijk adviseur die de minister juist niet heeft ingeschakeld terwijl dat had gemoeten, dat dit zo niet kan en niet binnen het volkenrecht valt. De minister houdt staande dat het wel het geval is. Kan de minister toelichten waar hij dat op baseert? Is de minister bereid dit onafhankelijk te laten onderzoeken?

Minister Blok:

Ik heb al aangegeven waar ik dat op baseer, namelijk op de invulling. Als ik de hoorzitting goed teruglees, dan geeft zowel mevrouw Del Ponte als de heer Nollkaemper in die hoorzitting aan dat ze niet over voldoende specifieke informatie beschikken om zo'n scherp oordeel te vellen als mevrouw Karabulut nu formuleert.

Mevrouw Karabulut (SP):

Dus de minister zegt nu dat hij zijn oordeel van toen stoelt op de uitspraak van mevrouw Del Ponte tijdens de hoorzitting? Dat kan ik niet helemaal volgen.

Minister Blok:

Dat heb ik ook niet gezegd.

Mevrouw Karabulut (SP):

Maar wat zegt de minister dan? Waar baseert hij zijn mening op dat het internationaal recht niet is geschonden?

Minister Blok:

Ik heb aangegeven dat de Nederlandse overheid binnen het volkenrechtelijk mandaat is gebleven door de leveranties zo in te vullen dat het non-letale middelen waren en dat waar dat op het grensgebied zat — de auto's waar we het net over hadden — er aanvullende voorwaarden aan gesteld zijn.

De voorzitter:

Dan ga ik naar ...

Mevrouw Karabulut (SP):

Ik kan dan niet anders dan concluderen ... Pardon, voorzitter.

De voorzitter:

Ja?

Mevrouw **Karabulut** (SP):

Ik kan dan niet anders dan de volgende zaken concluderen. Eén. De minister heeft het advies niet gevraagd. Twee. Hij is niet bereid de interne adviezen vrij te geven. Drie. We constateren dat in de praktijk het volkenrecht wel degelijk is geschonden. En vier. De minister vraagt nu weer om hem op zijn blauwe ogen te geloven. En ik vind dat zeer pijnlijk op zo'n wezenlijk punt.

De **voorzitter**:

Goed. De conclusies zijn vaak echt voor de tweede termijn bedoeld. Dan de heer Baudet.

De heer **Baudet** (FvD):

Aan de lijst "ontstellend domme denkbelden over Syrië" hebben we er volgens mij zojuist weer één kunnen toevoegen, namelijk de opmerking van de minister dat het volkomen onduidelijk was wat er zou gebeuren met de pick-uptrucks, die niet toevallig door zo'n beetje alle gewapende rebellengroepen op aarde worden gebruikt om mitrailleurs op te zetten. Hij had geen idee wat daarmee zou gebeuren, want ze hadden net zo goed kunnen worden gebruikt voor het vervoeren van voedselpakketten. Waarom heeft Nederland er dan voor gekozen om uitgerekend de voor terreuractiviteiten zo geschikte Toyota pick-uptrucks te sturen, en niet bijvoorbeeld Volkswagentjes Golf, Volvootjes of desnoods een Chevrolet, met een mooie kofferbak waarin al die voedselpakketten konden, netjes opgeborgen en wel, en die ten principale ongeschikt zouden zijn voor dat andere doel, namelijk de gewapende strijd? Kan de minister daar een toelichting op geven?

Minister **Blok**:

Syrië is een land met een zeer rudimentaire infrastructuur, waar het type gezinsauto waar de heer Baudet op doelt maar een paar kilometer zou kunnen rijden. Dus dat er gekozen is voor een ander type auto, lijkt mij voor de hand liggen.

De heer **Baudet** (FvD):

Oké, een ander type auto. Maar waarom moet het een pick-uptruck zijn die niet alleen geschikt is voor vervoer, maar ook voor het afvuren van mitrailleurwapens? Daar is toch helemaal geen reden toe als het doel van die auto's is om voedselpakketten te vervoeren? Ik kan genoeg auto's noemen die geen open achterkant hebben en geen pick-upauto zijn, maar die wel prima op wat ruwer terrein kunnen rijden.

Minister **Blok**:

Dan moeten we de autocatalogus in gedachten langslopen. Maar het aantal auto's dat tegelijkertijd veel kan vervoeren én over onverharde wegen of überhaupt zonder wegen kan rijden, is ook weer overzichtelijk, zolang je althans niet bij de puur militaire trucks uit wil komen, die duidelijk in strijd zouden zijn met het volkenrechtelijk mandaat.

De heer **Baudet** (FvD):

Wat dacht u van de Volkswagen Transporter?

Minister **Blok**:

We komen nu echt in de sfeer van sluikreclame: we gaan per auto aflopen of die ook ...

De heer **Baudet** (FvD):

Nou, nee! Dit is heel belangrijk ...

De voorzitter:

Nee, nee, niet door elkaar heen praten! Meneer Baudet, dit is uw laatste vraag op dit punt.

De heer Baudet (FvD):

Dit is heel belangrijk, omdat dit volgens mij laat zien wat nu ook steeds meer uit al die journalistieke onthullingen blijkt: de regering was niet alleen maar op de hoogte van al die terreurdaden die de groepen die Nederland steunde begingen, maar de Nederlandse regering wist ook gewoon dat de materialen die naar Syrië werden vervoerd of die daar werden aangeleverd, gewoon daarvoor gebruikt werden. En dit hele verhaal van "het ging om humanitaire dingen" is zo lek als een mandje. Dat blijkt ook uit het feit dat uitgerekend de voor terreuractiviteiten meest geschikte auto geleverd werd. En kom dan niet aan met een verhaal over voedselpakketten. Geef gewoon toe dat het de strategie van de Nederlandse overheid was om via de gewapende strijd Assad ten val brengen. Dat is mislukt. En nu gaat men een zielig verhaal houden over voedselpakketten. Dat is totaal ongeloofwaardig.

Minister Blok:

In dit hele lange betoog van de heer Baudet zit een lange rij onjuistheden. Hij is nu overgestapt van het type auto naar de bewering dat de Nederlandse regering bewust en willens en wetens terroristische organisaties gesteund zou hebben met het doel Assad te verdrijven. Dat is gewoon onjuist. Dat heb ik vandaag ook in mijn betoog ook aangegeven. In de situatie dat er nog een aanzienlijke gematigde oppositie was en zowel IS als Assad aan het oprukken waren, was het doel: die groepen de kans te bieden zichzelf en hun families te verdedigen. Het doel was tegelijkertijd: ervoor zorgen dat er groepen beschikbaar waren om plaats te nemen aan de onderhandelingstafel, de enige plaats waar je een echt duurzame oplossing zou kunnen bereiken.

De voorzitter:

Dan ga ik naar de heer Omtzigt.

De heer Omtzigt (CDA):

Inderdaad hadden we net al het idee dat het alleen onder het volkenrecht kan als je een briefje laat tekenen door de rebellen dat ze ze niet inzetten in de strijd. Dat kan volgens mij met voedselpakketten wat geloofwaardiger dan met een bepaald type Toyota's. Maar nu kwam er een tweede ding op, en daar kom ik even op terug. Nederland zegt: wij hadden niet tot doel om Assad omver te werpen. Dat kan zijn. Maar deelt de minister de mening dat het Vrije Syrische Leger wel degelijk het doel had om Assad omver te werpen en een andere staat te stichten in Syrië?

Minister Blok:

Het Vrije Syrische Leger was een bundeling, een amalgaam van een groot aantal organisaties met verschillende doelen. De strijd tegen Assad was daar een deel van. Maar de suggestie dat het primaire doel van de Nederlandse steun het verdrijven van Assad was, die verwerp ik. Het primaire doel was om in de situatie zoals ik die schetste, waarbij Syrië nog verschillende partijen kende die min of meer tegen elkaar waren opgewassen, de meest gematigde partijen nog een kans te geven.

De heer Omtzigt (CDA):

Het Vrije Syrische Leger is opgericht om een andere regering in Syrië te vestigen. Dus het kan wel niet het doel van Nederland zijn, maar Nederland steunde toch expliciet een aantal partijen die opgericht zijn voor een regime change in Syrië.

Minister **Blok**:

Nogmaals, de Nederlandse regering heeft groepen gesteund die in die chaotische, smerige burgeroorlog relatief de meest gematigde partijen waren, die de bevolking beschermden tegen het extremisme van ISIS en de gewelddadigheden van Assad. Ik beweer ook helemaal niet dat dat brandschone partijen waren die doelen hadden die wij één voor één overnemen. Ik geef alleen aan dat in dat palet en in de afwegingen die Kamer en regering in 2014 en 2015 met elkaar gedeeld hebben, dit de meest gematigde groepen waren.

De heer **Omtzigt** (CDA):

Maar nu komen we bij een tweede fictie. De eerste fictie was al dat de Toyota's ingezet zouden worden voor civiele diensten, dus inderdaad voor het vervoer van kinderen of het vervoer van voedselpakketten. De tweede fictie is nu dat wij vonden dat ze wel tegen Assad mochten strijden, maar dat ze hem niet omver mochten werpen. Maar dat is toch gewoon fictie, want dat Vrije Syrische Leger wilde toch iets anders? Wij zeggen dit toch alleen maar omdat dat volgens het intern volkenrechtelijk advies wat beter uitkomt?

Minister **Blok**:

De situatie die Nederland maar ook de internationale gemeenschap toen voor ogen had — en die overigens nog steeds mooi zou zijn — is dat er onder leiding van de Verenigde Naties een onderhandeling zou ontstaan tussen de verschillende partijen. Die onderhandelingsituatie zou niet kunnen worden gecreëerd wanneer je alleen nog IS of IS-geaffilieerden en Assad had gehad. Dus in dat palet is er toen voor gekozen om deze groepen te steunen. Nogmaals — dat ben ik met de heer Omtzigt eens — dat wil niet zeggen dat deze groepen daarmee brandschoon waren en alleen maar te prijzen doelstellingen hadden. Maar toen is de afweging geweest: anders is er geen partij meer aan tafel voor die gewenste politieke oplossing.

De **voorzitter**:

Ik stel voor dat u verdergaat.

Minister **Blok**:

Dan was er nog een vraag van de heer De Roon — hij komt nu net naar voren — over de besluitvorming in het kabinet. Hoe heeft die plaatsgevonden? Er is in december 2014 een overleg geweest tussen de premier, de vicepremier, de minister van Defensie en de minister van Buitenlandse Zaken. Vervolgens is de factfindingmissie geweest. En daarna is er besluitvorming inzake artikel 100-brieven geweest, die altijd door het volledige kabinet gaat.

Voorzitter. Hiermee ben ik aan het eind van het eerste hoofdstuk besluitvorming en kom ik bij het hoofdstuk uitvoering.

De heer **De Roon** (PVV):

Ik wil nog even terug naar die pick-uptrucks waar de heer Omtzigt het ook al over had. In de zomer van 2016 hebben we van de regering een Kamerbrief gekregen waarin de suggestie werd gewekt dat Nederland medische voertuigen zou leveren. Over pick-uptrucks werd toen helemaal niet gesproken. Daar kwamen we pas veel later achter. Dat roept toch de vraag op: waarom is er niet meteen gezegd dat het de bedoeling was om pick-uptrucks te leveren?

Minister **Blok**:

Die pick-uptrucks zijn pas later in het traject geleverd. Ik heb dat ook richting de heer Van Ojik aangegeven. Het begon inderdaad met voedsel en medicijnen, en pas later zijn de pick-uptrucks geleverd.

De heer **Baudet** (FvD):

Zou de minister de vraag kunnen beantwoorden of ook Koerdische strijdgroepen met logistiek materieel zijn gesteund in Syrië? Zitten er tussen de 22 organisaties ook Koerdische strijdgroepen?

Minister **Blok**:

Nee. Dat is een discussie die wel in de Kamer heeft plaatsgevonden en hier ook bij interruptie plaatsvond. Een deel van de Kamer gaf aan juist de Koerdische strijdgroepen in Syrië te willen steunen. Daar heeft het kabinet toen niet voor gekozen. Koerdische strijdgroepen streden deels ook aan de kant van Assad. Ook wat betreft Koerdische groepen zijn er trouwens berichten over mensenrechtenschendingen.

De heer **Baudet** (FvD):

Kan de minister bevestigen of ontkennen dat Jabhat al-Shamiya is gesteund met logistiek materieel?

Minister **Blok**:

Ik doe niet in het openbaar mededelingen over het wel of niet steunen van groepen. Daar is de Kamer vertrouwelijk over geïnformeerd.

De heer **Baudet** (FvD):

Toch hoorde ik de minister net iets zeggen over Koerdische groepen, die niet gesteund zouden zijn. Waarom wil hij wel een uitspraak doen over het niet steunen van Koerdische groepen, maar niet over Jabhat al-Shamiya?

Minister **Blok**:

Omdat het debat in de Kamer zo expliciet gevoerd is.

De **voorzitter**:

Dan stel ik voor dat u naar het volgende onderdeel gaat.

De heer **Omtzigt** (CDA):

Voorzitter, ik heb nog één vraag.

De **voorzitter**:

Ja. Op het vorige punt?

De heer **Omtzigt** (CDA):

Ja, voorzitter. Het was nog niet het doel om Assad omver te werpen. Maar waarom zegt minister Koenders op 16 januari 2016 dan hier in Den Haag bij het college: hé, ik wil Assad hier in Den Haag berechten; ik wil ervanaf en ik wil dat hij in de gevangenis komt? Was dat dan regeringsbeleid? Of zijn we aan de ene kant een papieren werkelijkheid aan het creëren over auto's die niet gebruikt moeten worden, waarbij we zeggen "we willen niet van Assad af", terwijl we aan de andere kant, in de tijd dat we deze steun geven, zelfs publiekelijk zeggen dat we van hem af willen?

Minister **Blok**:

Zonder dat ik die uitspraak nu precies kan herleiden, zeg ik dat het niet heel erg is als een Nederlandse minister zegt dat iemand die verdacht wordt van oorlogsmisdaden en misdaden

tegen de menselijkheid, zich voor de rechter moet verantwoorden. Dat lijkt me passen bij een land dat ook het thuisland is van een aantal belangrijke internationale gerechtshoven.

De heer **Omtzigt** (CDA):

Syrië is niet eens een verdragspartij bij het Verdrag van Rome. Dat doet dus niet mee aan het Internationaal Strafhof. De kans dat het door de VN-Veiligheidsraad komt, is ook nul, omdat Rusland, wat er ook gebeurt, natuurlijk nooit zal zeggen dat Syrië onder jurisdictie van het Internationaal Strafhof valt, aangezien alle partijen daar dan ook gestraft kunnen worden. Maar bent u nu twee werkelijkheden aan het creëren, vraag ik aan de regering. Aan de ene kant is er de werkelijkheid van: omdat we het van onze juristen moeten zeggen, zeggen we dat ons doel niet was om steun te verlenen om van Assad af te komen. Aan de andere kant hebben we de werkelijkheid dat we partijen steunen die opgericht zijn om van Assad af te komen. En we geven in publieke colleges aan dat we dat zelf ook wel willen. Zijn we hier iets aan het creëren waarbij we aan de ene kant zeggen "dan voldoen we netjes aan het volkenrecht" en aan de andere kant weten dat we dat gewoon niet doen?

Minister **Blok**:

Ik kan de heer Omtzigt hier echt niet volgen. De heer Assad wordt onder meer verdacht van het inzetten van gifgas. Dan zou toch ook de heer Omtzigt het met mij eens moeten zijn dat je, als je daarvan verdacht wordt, je moet verantwoorden voor de rechter?

De heer **Omtzigt** (CDA):

Daar ben ik het helemaal mee eens. Ik vind dat Assad en nog wel een paar meer mensen in Syrië zich zouden moeten verantwoorden voor de rechter. Ik vrees dat er nog wel mensen tussen zouden kunnen zitten die gesteund zijn door Nederland. Maar ik stel hier vast dat er aan de ene kant een papieren werkelijkheid gecreëerd wordt over waar de Toyota's voor bedoeld waren en wat de bedoelingen waren van het Vrije Syrische Leger, namelijk het niet omver werpen van Assad, en dat er aan de andere kant de werkelijkheid was die we niet willen benoemen, namelijk dat ze Assad omver wilden werpen en dat ze de trucks en alle andere dingen gewoon op het slagveld wilden gebruiken. Waarom dacht je anders dat ze om die dingen vroegen?

Minister **Blok**:

Ik vind het toch echt wel een grote sprong van de vraag of Assad voor de rechter zou moeten komen — gelukkig zijn wij het daarover eens — naar de manier waarop de selectie is gedaan van materieel dat is geleverd en van groepen. Maar nogmaals, ik gaf aan dat ik goed begrijp waarom de beslissing indertijd is genomen, maar dat ik echt wel vind dat een aantal aspecten van die besluitvorming en controle in de toekomst anders zouden moeten gaan.

De **voorzitter**:

De heer Omtzigt, tot slot op dit punt.

De heer **Omtzigt** (CDA):

Dan gaan we terug naar 2015. Koenders onderstreepte toen dat de Syrische president moet vertrekken. Dat zegt hij in 2015. Ik heb het hier voor me: 8 oktober 2015. Dat is een paar maanden na de start van het programma. Hij heeft het toen nog niet over de rechter, maar hij wil wel van Assad af en dat zegt de Nederlandse regering eigenlijk al vanaf 2013, omdat ze Assad niet meer als legitiem vertegenwoordiger van het Syrische volk erkent en de oppositie erkend heeft. Dan is het toch het officiële doel van de Nederlandse regering ... Ik ga hier Assad niet verdedigen, no way, maar dan is dat toch het doel? Het is ook het doel van de

strijders, maar wij creëren er even een papieren werkelijkheid naast dat het voor het leveren van de goederen geen doel was, omdat het anders niet mocht van de juristen. Dat is dan toch waar we mee bezig zijn?

Minister Blok:

Ik wil die uitspraak van 2015 even in zijn context kunnen beoordelen en kom daar in tweede termijn op terug.

De voorzitter:

Goed.

Minister Blok:

Dat is kennelijk een andere uitspraak dan hem voor de rechter brengen. Die wil ik goed kunnen duiden.

De voorzitter:

Daar komt de minister op terug, meneer Omtzigt. Mevrouw Karabulut.

Mevrouw Karabulut (SP):

Er waren twee redenen om de Syrian Democratic Forces géén non-lethal assistance te leveren. Eén waren mensenrechtenschendingen en twee was dat zij samenwerkten met het regime van Assad. Dan was het toch wel degelijk een voorwaarde dat de troepen zich in Syrië tegen Assad, als alternatief voor Assad, inzetten? Of gaat de minister dat nu ook ontkennen?

Minister Blok:

Ik ben ingegaan op de vraag of het het doel van de Nederlandse regering was om het regime omver te werpen. Het doel van de Nederlandse regering bij deze steunoperatie was een alternatief bieden voor Assad en IS. Ik heb ook richting de heer Omtzigt aangegeven dat er in het beperkte keuzespectrum van toen geen groepen waren die op alle punten helemaal aan alle criteria voldeden. Dus inderdaad, ze streden niet alleen tegen IS, maar ook tegen Assad.

Mevrouw Karabulut (SP):

Mag de minister dan, kan de minister dan voor één keer, voor de verandering, open en eerlijk zijn en zeggen dat deze groepen wel degelijk in internationaal verband zijn gesteund om Assad weg te krijgen en dat het verhaal van de minister van het toenmalige kabinet erop was gericht om dit in het binnenland te kunnen verkopen? Als er namelijk was gezegd dat dit islamistische milities zijn die in de praktijk ook samenwerken met filialen van Al Qaida in Syrië, dan was deze steun nooit toegezegd en waren de Kamer en de Nederlandse bevolking nooit akkoord gegaan. Kan de minister daar dan eerlijk over zijn? Heeft hij enig zicht op hoe een oorlog werkt? Dat die pick-uptrucks en die militaire uniformen niet worden gebruikt om de bloemetjes water te geven in Syrië?

Minister Blok:

Dat zijn een heleboel vragen. Ik heb aangegeven dat het het doel was om steun te bieden aan groepen die een alternatief boden voor enerzijds Assad en anderzijds IS, dat op dat moment nog een aanzienlijk deel van het land onder controle had. Het ging om groepen die zichzelf en hun families beschermden tegen deze beide grootschalig de mensenrechten schendende regimes. Die groep is gesteund. Dat wil niet zeggen dat die groep brandschoon is, maar het is wel logisch dat je die groep steunt om te voorkomen dat er een eindsituatie ontstaat waarin er geen enkele gematigde groep meer kan onderhandelen. Daarom is toen besloten om die groep

te steunen. Ik heb al aangegeven dat er over de precieze uitvoering daarvan misschien een aantal lessen geleerd kunnen worden.

De voorzitter:

Tot slot.

Mevrouw **Karabulut** (SP):

Wetende dat in 2013 jihadistische groepen zijn bewapend, vanuit de Golfstaten, vanuit Turkije, om Assad weg te krijgen, wetende dat de internationale coalitie dat ook wilde, is er een plan bedacht om pick-uptrucks naar milities te sturen die wel degelijk onderdeel waren van een oorlog, een vuile oorlog. Dat is het laatste punt dat ik de minister wil voorleggen. Erkent hij dat door Nederland gesteunde groepen zich zelf ook schuldig hebben gemaakt aan oorlogsmisdaden, onder andere met de door Nederland geleverde pick-uptrucks?

Minister Blok:

Voorzitter, die vraag heb ik beantwoord.

De voorzitter:

Ja, ik merk dat er herhaald wordt.

Minister Blok:

Ik heb aangegeven dat er geen een-op-eensituaties bekend zijn waarin je kunt zeggen dat een door Nederland gesteunde groep precies die schending heeft begaan. Ik heb wel aangegeven dat ik niet kan uitsluiten dat dat gebeurd is in zo'n ingewikkelde burgeroorlog.

De voorzitter:

Ik zie de heer Voordewind en ik zie de heer Baudet. U bent net een aantal keren geweest. De minister heeft precies aangegeven welke onderwerpen hij gaat behandelen. Ik merk dat een aantal vragen opnieuw worden gesteld en de antwoorden ook worden herhaald. Ik wil dit onderdeel afronden, zodat de minister naar het onderdeel uitvoering kan overgaan. Een korte vraag, meneer Voordewind.

De heer Voordewind (ChristenUnie):

Dank u wel, voorzitter. Ik zag dat de collega's ook voor de tweede keer kwamen.

De voorzitter:

Ja, daarom zeg ik het ook.

De heer Voordewind (ChristenUnie):

Niet dat dat een aanmoediging mag zijn, maar ik zal het kort houden. De minister zegt net: de Free Syrian Army had als doel strijden tegen Assad. Dat was een constatering. Ik heb net nog even op het internet gekeken. Het doel van het Vrije Syrische Leger was om Assad weg te werken. Toen ik het de mensen in het veld vroeg, kreeg ik hetzelfde antwoord. Hoe kan de minister dan rijmen dat zijn doel — een alternatief bieden tegen ISIS, tegen de extremistische groepen — naadloos aansluit bij de doelstellingen van de Free Syrian Army? Die stonden dan haaks op elkaar. Heeft hij dan niet kennisgenomen van de doelstellingen van de Free Syrian Armygroepen?

Minister Blok:

Ik heb niet gezegd dat het naadloos aansloot. Ik heb gezegd wat in 2014-2015, toen de

besluitvorming plaatsvond, de situatie was. Een oprukkend IS met een veel grotere positie dan nu. Assad, die een kleiner deel van het land bezat maar daar zeer bloedig huishield. En een veel groter deel van het land dan nu dat beheerst werd door een aantal min of meer gematigde groepen, waarvan ik niet gezegd heb dat ze naadloos aansluiten bij de Nederlandse visie op fatsoenlijk bestuur. Integendeel, ik heb juist gezegd dat daar veel op aan te merken was, maar dat ze in die situatie wel een partij waren waarvan ik het begrijp dat die toen is gekozen om aan de onderhandelingstafel, met de hoop die er toen nog was, in ieder geval ook een gematigde partij te hebben. Maar dat wil niet zeggen dat ze naadloos aansluiten of brandschoon zijn. Dat heb ik echt niet gezegd.

De voorzitter:

De laatste vraag op dit punt, meneer Voordewind.

De heer Voordewind (ChristenUnie):

Misschien moet ik het anders formuleren: dat de minister of de vorige regering de samenwerking inging met doelstellingen die misschien een papieren werkelijkheid waren, maar die totaal niet aansloten bij de doelstellingen van de groeperingen die gesteund werden. Dus hoe kan met open ogen gezegd worden dat je zelf een doelstelling hebt, terwijl je weet wat de doelstellingen zijn van de groeperingen die je steunt? Hoe kan dat?

Minister Blok:

De heer Voordewind focust op één doelstelling, waar hij op zich wel gelijk in heeft. Maar ik schets u dat er een situatie was waarin Syrië eigenlijk verdeeld was in drie grote strijdende partijen, die onderling ook nog verder onderverdeeld waren, en dat in die situatie niet alleen het argument van de heer Voordewind — vechten ze tegen Assad? — gewogen is, maar ook het argument: vechten ze tegen ISIS? Ik noemde dat ook steeds als eerste, want dat deden deze mensen. Ze vechten tegen ISIS, net als Nederland, ook met steun van de heer Voordewind. Ze vechten tegen ISIS en ze verdedigden zichzelf en hun families tegen de nog ergere alternatieven van een zeer bloedig Assadregime en een zeer bloedig ISIS-regime.

De voorzitter:

Meneer Baudet, u bent net uitgebreid geweest over dit punt ...

De heer Baudet (FvD):

Dank u wel, mevrouw de voorzitter.

De voorzitter:

Nee, meneer Baudet. U mag één vraag stellen. De minister heeft nu elf minuten gesproken met bijna anderhalf uur interrupties. Dus één vraag. Als u dat niet voldoende vindt, dan kunt u er straks op terugkomen.

De heer Baudet (FvD):

Kunt u uitleggen waarom groepen die de sharia toepassen door de strenge selectiecriteria zijn gekomen? Hoe is dat mogelijk? In uw antwoord op vraag 178 staat dat het label sharia weinig zegt over de mate van radicalisering. Is het de opvatting van de regering dat het label sharia weinig zegt over de mate van radicalisering?

De voorzitter:

Goed. Meneer Baudet, de minister heeft aangegeven dat hij op dat punt van selectie terugkomt.

Minister Blok:

Voorzitter. Een verwijzing naar de sharia komt in de Arabische wereld veel voor, bijvoorbeeld in wetboeken van landen als Jordanië en Tunesië, waar Nederland ook mee samenwerkt. Dus de sharia is bepaald niet een ideaalbeeld van wetgeving voor Nederland, maar is op andere terreinen geen uitsluiting voor samenwerking. Het nastreven van extreem jihadisme is dat wel en dat deden juist de partijen waartegen gevochten werd door deze door ons gesteunde organisaties.

De voorzitter:

Ik stel voor dat u verdergaat.

Minister Blok:

Dan kom ik bij de vragen die gesteld zijn over de uitvoering. Zowel de heer Omtzigt, de heer Sjoerdsma als de heer Van Ojik vroeg of de door Nederland gesteunde groepen bij de selectie, bij de vetting zoals dat heet, aan het begin aan de selectiecriteria voldeden. Dat waren — de drie zijn genoemd — geen samenwerking met extremistisch-jihadistische groepen, het nastreven van een inclusieve politieke oplossing — dat is de onderhandelingstafel waar ik over heb gesproken — en het zich committeren aan het oorlogsrecht. Daarnaast werd steeds gekeken of er voldoende aanwezigheid was in het veld, of ze ook vertegenwoordigd waren in het politieke proces en of ze behoefte hadden aan het soort spullen dat Nederland bereid was te leveren, dus geen wapens. Op die gronden is uit de groepen die door bondgenoten, zoals de Verenigde Staten, zijn geselecteerd een subgroep van 22 geselecteerd die op dat moment aan die criteria voldeden. Daarna is daar op verschillende manieren op gecontroleerd. Ik gaf al aan dat dat niet altijd even waterdicht is geweest.

De heer Voordewind vroeg of Nederland, gezien de kennis die we nu hebben, die selectie en screening niet helemaal zelf zou moeten doen in plaats van afhankelijk te zijn van onder meer de Verenigde Staten en het Verenigd Koninkrijk en of dat een les voor de toekomst is. Nogmaals, het laatste hoofdstukje is lessen voor de toekomst. Ik vind dat de controle intensiever moet zijn. Ik denk dat het heel beperkend zou zijn om te zeggen dat alle informatie altijd volledig van Nederland afkomstig moet zijn. Ook daar trek ik weer de vergelijking met militair optreden, waarbij Nederland altijd in bondgenootschappen opereert en dus ook medeafhankelijk is van informatie van bondgenoten. Ik denk dat je jezelf als je dit soort operaties doet heel erg zou beperken als je zou zeggen dat alles 100% uit eigen Nederlandse bron moet zijn.

Over de vraag hoe gematigd gematigde groepen waren, hebben we net bij interruptie uitgebreid gesproken.

Dan vroeg zowel de heer Sjoerdsma als de heer Voordewind of het klopt dat Nederland niet alle gesteunde groepen zelf heeft geselecteerd. Het klopt dat er door Nederland ook indirect groepen zijn geselecteerd. Dat indirecte ging om groepen waarbij de Britten de selectie deden en waarbij zij inderdaad de controlerende rol voor Nederland op zich namen.

Dan kom ik nu bij de vragen over mensenrechten.

De voorzitter:

U heeft aangegeven dat u bij die uitvoering een aantal vragen wilt beantwoorden.

Minister **Blok**:

Zeker, maar mensenrechten zijn een onderdeel van uitvoering.

De **voorzitter**:

Ik wil eigenlijk voorstellen dat u dat onderdeel uitvoering afrondt. Ja, meneer Sjoerdsma, een punt van orde. Ik ga over de orde. Ik wil toch voorstellen dat de minister dit onderdeel afrondt. Daarna krijgt u de gelegenheid om uw vragen te stellen.

De heer **Sjoerdsma** (D66):

Een lid mag een punt van orde maken.

De **voorzitter**:

Ja, ik weet dat een lid een punt van orde mag maken. Maar ik weet ook dat een punt van orde soms tot heel veel discussie leidt, dus ik wil eigenlijk — dat is ook op jullie verzoek — een beetje orde in dit debat brengen. Dan wil ik toch kijken hoeveel vragen de minister op dit onderdeel nog moet beantwoorden. Daarna krijgt u de gelegenheid om vragen te stellen.

Minister **Blok**:

Omdat er veel bij interruptie gewisseld is, wordt de beantwoording wel steeds korter. Ik hoop dat dat u enige hoop geeft, voorzitter. Want over mensenrechten heb ik ook al een aantal dingen gezegd. Van verschillende kanten is gevraagd of de regering op de hoogte was van de rapporten over mensenrechtenschendingen. Mijn antwoord daarop is: daar was de regering van op de hoogte. Ik kan niet in het openbaar ingaan op welke actie per groep we daarop hebben ondernomen, maar er is actie ondernomen. Ik heb net in een interruptiedebat ook al het voorbeeld gegeven hoe is omgegaan met een bericht over minderjarigheid. Ik heb ook aangegeven dat de beëindiging in januari te maken had met de wijze van optreden van de betreffende groep.

De **voorzitter**:

Ik ga naar de heer Sjoerdsma.

De heer **Sjoerdsma** (D66):

... voor een punt van orde, want mevrouw Karabulut stond hier eerder voor een interruptie.

Mevrouw **Karabulut** (SP):

Ga maar.

De heer **Sjoerdsma** (D66):

Ik wil het punt maken, voorzitter, dat het goed zou zijn om op de selectie van de groeperingen in te gaan, en om dat eventjes te markeren. Anders gaan er zaken rond het programma door elkaar heen lopen.

De **voorzitter**:

Ga uw gang.

De heer **Sjoerdsma** (D66):

Ik hoor van mevrouw Karabulut dat ik van haar eerst mag spreken. Dank u, mevrouw Karabulut. De minister zegt: die selectie had intensiever moeten zijn. Ik zou willen zeggen: het kabinet heeft beloofd dat er "een eigen vettingprocedure" zou worden uitgevoerd. Dit is gewoon een citaat. Nou zegt deze minister: in het zuiden is dat indirect gedaan. Ik zou willen

zeggen: in het noorden is dat ook voor een deel indirect gedaan, via een uitvoerende organisatie. Ik zou willen zeggen: die belofte is simpelweg niet nagekomen. Ik vraag de minister: is hij dat met mij eens?

Minister **Blok**:

Nou ja, ik kan alleen maar bevestigen dat er voor een deel ook indirect steun is verleend.

De heer **Sjoerdsma** (D66):

Ik vind dit wel een beetje een punt. Bij het volkenrecht heeft de minister net geconstateerd dat die informatie gedeeld had moeten worden met de Kamer. Hier is een belofte gedaan die niet is nagekomen. Een van mijn vragen was: is de informatiepositie zodanig dat Nederland die vetting zelf kan doen? Eigenlijk zegt de minister indirect: die informatiepositie was niet zodanig dat we dat konden doen. Dus er is een belofte gedaan terwijl de regering wist dat die niet kon worden nagekomen. Ik vraag de minister of hij dat ook met mij eens is.

Minister **Blok**:

Ik zeg: als ik nu terugkijk, constateer ik dat de controle aan het begin en tijdens de looptijd scherper had moeten zijn. Ik zeg dat omdat ik vind dat die controle niet scherp genoeg is gelopen. Ik weet dat dit moest gebeuren in een zeer chaotische situatie, maar ik vind dat het ook in zo'n zeer chaotische situatie scherper had moeten zijn.

De heer **Sjoerdsma** (D66):

Scherper? Ik moet zeggen dat ik dat in dit geval een eufemisme vind. Ik zeg dat ook omdat vanuit de commissie-Davids altijd het woord "eigenstandig" naar voren is gekomen. De Nederlandse regering moet altijd op grond van eigenstandige informatie acteren. Toen ik mijn steun gaf, ging ik ervan uit dat als er "eigen vetting" stond, Nederland ook zelf zou vetten op basis van eigen informatie. Ik ging er dus van uit dat we ons niet alleen zouden laten leiden door Amerikaanse of Britse informatie. En ik moet tot mijn spijt eigenlijk concluderen dat we die eigenstandige informatie niet hadden en dat we die selectie ook niet zelf hebben gedaan, of grotendeels niet zelf hebben gedaan. Als de minister het niet wil zeggen, zeg ik het: dat betreurt ik.

Minister **Blok**:

Ik kan ook niet zeggen dat er nooit eigenstandige informatie was. Ik geef u aan: in een aantal gevallen is er vertrouwd op informatie van bondgenoten.

Mevrouw **Karabulut** (SP):

Ik vraag naar de selectie en mensenrechten. De minister schreef vorige week aan de Kamer dat de Sultan Murad Brigade niet betrokken zou zijn bij de beschietingen op de Koerdische wijk Sheikh Maqsoud, waarbij meer dan 80 mensen om het leven zijn gekomen. Dat is gedocumenteerd, deze mensen zijn er trots op en dit is op hun eigen YouTubekanalen te zien. Heeft de minister de Kamer op dit punt verkeerd geïnformeerd?

Minister **Blok**:

Nee voorzitter, het punt van de Murad Brigade hebben we net echt uitgebreid met elkaar bediscussieerd.

Mevrouw **Karabulut** (SP):

Goed. De minister erkent dat deze groepering is gesteund en dat zij mensenrechten heeft geschonden. Kan de minister dan ingaan op het volgende geval, namelijk rond de beweging

Jabhat al-Shamiya? Uit een uitgebreid rapport van Amnesty International uit 2016 blijkt dat die beweging executies voltrekt, burgers ontvoert en shariarechtbanken runt waar de doodstraf staat op afvalligheid. In 2016 is de minister meermaals door Amnesty International gewaarschuwd. Hoe kan het dat ook deze groep weer door de selectie is gekomen en dat hier niet op geacteerd is?

Minister Blok:

Mevrouw Karabulut begint met twee stellingen die onjuist zijn. Ze begint met de stelling dat ik een bepaalde groep wel of niet gesteund zou hebben. Ik heb vanaf het begin aangegeven dat ik niet in het openbaar aangeef welke groepen wel of niet gesteund zijn. Daar is de Kamer vertrouwelijk over geïnformeerd.

De voorzitter:

Tot slot.

Mevrouw Karabulut (SP):

Het hilarische aan dit alles is — of het is niet hilarisch maar gewoon te treurig voor woorden — dat deze groepen dat voor de minister bevestigen. Ze bedanken; dikke duimen, goede relaties, goede contacten gehad, op afstand weliswaar. Maar feit is wel dat het in 2016 — ik wil daar echt een verklaring voor — nota bene in de Tweede Kamer is besproken. Ik heb inzage gehad in de mailwisseling richting het ministerie. De minister en zijn voorgangers hebben keer op keer gezegd: de keiharde criteria bewaken wij, die worden gemonitord, die worden uitgevoerd. Dat blijkt niet het geval. Die hulp is niet stopgezet. De minister zou het toch met mij eens moeten zijn dat er op zijn minst openheid moet komen over hoe dit kan? Vanaf 2013 hebben de Verenigde Naties allerlei groepen benoemd. Hoe kan dit?

Minister Blok:

Dit is toch wel een herhaling van zetten. Ik heb aangegeven dat ik niet kan ingaan op specifieke groepen, dat er geacteerd is op de verschillende constatering van Nieuwsuur en Trouw, dat de Kamer ook geïnformeerd is over de manier waarop, maar dat ik in zijn algemeenheid kan zeggen dat dat varieerde van corrigerende gesprekken tot soms een toelichting die een plausibele verklaring gaf. Maar het is niet zo dat daar niet op geacteerd is. Tegelijkertijd heb ik ook aangegeven dat ik niet kan uitsluiten dat door Nederland gesteunde groepen zich schuldig hebben gemaakt aan misdrijven.

De heer Van Ojik (GroenLinks):

Toch nog even naar de fase van de selectie, want daar willen we goed op terugkijken. In de brief van 26 september, zo zeg ik uit mijn hoofd, zei de minister: de monitoring was adequaat maar had achteraf gezien scherper moeten. Nu gaat hij veel verder dan in de brief en zegt hij: bij nader inzien had ook de selectie wellicht scherper moeten. Hij zegt niet eens "wellicht"; hij zegt dat de selectie scherper had moeten. Dat is een belangrijke constatering. We weten nu dat er zaken mis zijn gegaan bij in ieder geval een deel van de 22 op dat moment geselecteerde organisaties. Komt dat in zijn visie, nu hij terugkijkt, doordat we onvoldoende goed geselecteerd hebben? Of komt het doordat er gaandeweg het proces, want dat kan natuurlijk ook, een aantal zaken zijn gebeurd waarvan we ten tijde van de selectie nog niet wisten maar die ons later in het proces hebben overvallen, die ons zijn overkomen of hoe je het ook zou willen zeggen? Ik vraag dat omdat hij nu heel expliciet zegt wat hij in de brieven tot nu toe niet zei, namelijk dat ook de selectie scherper had moeten.

Minister **Blok**:

Ook bij het begin was duidelijk dat het een zeer onoverzichtelijke en risicovolle situatie zou zijn. Dat is ook geschetst. De Kamer is aangegeven: door de maatregelen, die we ook hier bediscussiëren, zullen de risico's die we zien zo veel als mogelijk beperkt worden. Ik geef u al aan dat ik niet kan uitsluiten dat er met de manier waarop gewerkt is, toch betrokkenheid is geweest bij misdrijven. Dat is de reden waarom ik zeg: aan het begin is het al heel moeilijk om die selectie te doen, omdat de situatie onoverzichtelijk is. Dus met de kennis van nu zeg ik inderdaad dat je aan de selectiekant scherper moet zijn, maar ook in de monitoring. U heeft ook het inspectierapport over de monitoring gehad. Overigens zegt dat op heel veel terreinen ook: gezien de omstandigheden is de monitoring goed geweest. Het is niet zo dat het inspectierapport zegt dat het overall onvoldoende was. Maar ook hier geldt: met de ervaring die we hebben, zal je frequenter moeten monitoren en er ook frequenter met de Kamer over moeten communiceren.

De **voorzitter**:

Tot slot.

De heer **Van Ojik** (GroenLinks):

Toch blijft dat onderscheid tussen selectie en monitoring belangrijk. Wat de minister zegt over monitoring, dat begrijp ik wel. Ik kan ook nog wel inzien hoe je dat zou kunnen verbeteren door inderdaad vaker en beter te kijken en meer energie daarin te steken. De vraag is wat het in de praktijk betekent als je zegt dat we ook de selectie bij nader inzien scherper hadden moeten doen. Dat lijkt me een ontzettend goed idee, ook gezien wat er later fout is gegaan. Maar de vraag is: wat betekent dat dan in de praktijk? De minister laat niet na zelf de hele tijd te benadrukken dat het een complexe, onoverzichtelijke en ingewikkelde situatie was. Dus de vraag is eigenlijk: wat zegt het nou als de minister ons nu zegt dat we bij nader inzien beter en scherper zouden moeten selecteren? Wat betekent dat in de praktijk?

Minister **Blok**:

We zijn het er geloof ik over eens dat je de monitoring tijdens de looptijd van zo'n programma scherper moet doen, dat je er dichter op moet zitten. Dat heeft ook consequenties voor de selectie. Dat betekent namelijk dat je groepen moet selecteren waarbij je ook in staat bent, door de fysieke positie, door je verbindingen ermee en mogelijk ook de afspraken met bondgenoten, om die frequente en dicht-op-de-huidcontrole te doen.

De heer **Omtzigt** (CDA):

In de brief van april 2015 over welke groepen we gaan helpen, steunen, zegt de regering dat we eerst gaan kijken wie onze bondgenoten steunen, dus lees in dit geval bijvoorbeeld Amerika of het Verenigd Koninkrijk. Maar daarbovenop: op deze voorselectie hanteert het kabinet een eigen vettingprocedure, die erin voorziet groepen te toetsen aan een aantal voor het kabinet doorslaggevende criteria. Dat zijn er drie: geen operationele samenwerking met extremistische groepen, een inclusieve politieke oplossing nastreven, en groepen die gecommitteerd zijn aan de naleving van het humanitair oorlogsrecht. Nu heeft Nederland 22 groepen gesteund. Op hoeveel van die 22 groepen heeft Nederland zelf de vetting gedaan en zelf bepaald dat ze aan alle drie de voorwaarden voldoen?

Minister **Blok**:

Op het precieze aantal wil ik even in tweede termijn terugkomen.

De heer **Omtzigt** (CDA):
Oké.

Mevrouw **Kuiken** (PvdA):

Ik wil toch nog even doorvragen op de vraag die de heer Van Ojik stelde. Als je, met de wetenschap van nu, zegt dat de vettingprocedure beter had gekund of gemoeten, dan moet je ook helder met elkaar krijgen hoe de toetsingscriteria eruit moeten zien. De heer Voordewind vroeg mij er bijvoorbeeld naar. Toen zei ik ook: dat weet ik niet, dat moet ik aan minister Blok vragen. Dus die vraag stel ik dan ook aan hem. Hoe maken we zoiets concreet?

Minister **Blok**:

Ik kan mij voorstellen — een aantal sprekers ging daar ook op in — dat je een soortgelijke procedure als er nu voor artikel 100 is bij militaire operaties, ook voor niet-letale steun aan gewapende groepen gaat ontwikkelen, omdat je dan een heldere lijst criteria hebt, bijvoorbeeld ook juridische criteria, waar je vooraf openlijk aan toetst en waarover je vervolgens ook afsprekt om periodiek met de Kamer te communiceren.

Mevrouw **Kuiken** (PvdA):

Is het reëel dat Nederland dat helemaal zelfstandig doet of blijf je altijd afhankelijk van andere landen, bondgenoten, om zo'n vetting, selectie en monitoring goed vorm te geven?

Minister **Blok**:

Ja. Daar heb ik net in de richting van de heer Voordewind ook over aangegeven dat als je de eis zou formuleren — nogmaals, ik vind dat we hierover door moeten denken — van altijd 100% op basis van eigen Nederlandse informatie, je een strengere eis stelt dan we bij militaire operaties doen, omdat wij altijd in bondgenootschappelijk verband opereren. Dus ik zou dat niet op voorhand zo dicht willen schroeven.

De **voorzitter**:

Goed. Dan de heer Voordewind. Nee, ik kijk naar mevrouw Karabulut. De heer Voordewind, u heeft het woord.

De heer **Voordewind** (ChristenUnie):

Er zijn 22 groeperingen geselecteerd. We gaan hier niet openlijk praten over welke organisaties dat waren, maar ik wil de minister wel even een organisatie voorhouden die ook door Amnesty International is genoemd, namelijk Jabhat al-Shamiya. Daarover is een rapport uitgekomen van Amnesty, Marteling was mijn straf, van 5 juli 2016. Heeft het toenmalig kabinet daar kennis van genomen? Volgen daar dan ook conclusies uit dat deze organisatie zich schuldig had gemaakt aan mensenrechtenschendingen en schendingen van het humanitair oorlogsrecht?

Minister **Blok**:

Van dat rapport is kennisgenomen, maar ook hiervoor geldt dat ik niet kan aangeven of deze organisatie is gesteund.

De heer **Voordewind** (ChristenUnie):

Dat vraag ik niet. Ik vraag of de minister het met mij en met Amnesty eens is dat deze organisatie zich bezighield met het beheren van shariarechtbanken, met ontvoeringen, met martelingen, met standrechtelijke executies. Erkent hij samen met Amnesty International dat deze organisatie zich bezighield met grove mensenrechtenschendingen?

Minister Blok:

Ik heb geen recht om te twijfelen aan de rapporten van Amnesty International. Op het ministerie volgen we die zeer zorgvuldig. Ik weet wel dat je hoor en wederhoor moet toepassen als er groepen mensen beschuldigd worden van schendingen van oorlogsrecht. Vandaar dat ik aangaf: als er signalen waren over specifieke groepen of acties, is er contact opgenomen met die groepen.

De voorzitter:

Mevrouw Karabulut, een korte vraag.

Mevrouw Karabulut (SP):

Eén van de belangrijkste criteria is dat groepen zich houden aan het oorlogsrecht. Vorig jaar heb ik mijn zorgen geuit in de Tweede Kamer en gevraagd tijdens een openbare briefing of deze mensen zich daar wel aan hielden. Toen — dat is november 2017 — is mij verzekerd door een topambtenaar van de minister dat groepen geen mensenrechten zouden schenden en dat daar waar signalen waren van schendingen of onwenselijk gedrag de hulp gestopt zou worden. "We zitten erbovenop", zei hij, "en we zijn heel kritisch". Toen was Sheikh Maqsoud al aangevallen en was er openbare informatie, ook van die signalen. Ik moet constateren dat de hulp niet is stopgezet. Is de Kamer op dit punt verkeerd geïnformeerd?

Minister Blok:

Die vraag heeft mevrouw Karabulut net ook al gesteld. Daarop heb ik gezegd dat ik niet inga op de vraag welke organisatie wel of niet is gesteund. Ik ben ingegaan op de film die ging over die beschieting van Sheikh Maqsoud. Er is geen sprake van verkeerd informeren.

Mevrouw Karabulut (SP):

Het gaat niet over groepen, maar over signalen waarop direct — direct — de hulp stopgezet zou worden. De minister antwoordt: we hebben signalen gekregen; we hebben ze mensenrechtentrainingen gegeven. Terwijl die groepen betrokken waren bij ernstige oorlogsschendingen! Ik kan niet anders dan concluderen dat de Kamer wederom hier verkeerd geïnformeerd is.

Minister Blok:

Mevrouw Karabulut vraagt mij weer om in te gaan op een specifieke groep terwijl ze weet dat ik daar niet in de openbaarheid op in kan gaan.

De voorzitter:

Dan stel ik voor dat u verdergaat.

Minister Blok:

Ik ben wel ingegaan op de film waar mevrouw Karabulut naar verwijst, die inderdaad gruwelijk is.

De voorzitter:

Dan stel ik voor dat u verdergaat. Nee, mevrouw Karabulut, het wordt een herhaling.

Mevrouw Karabulut (SP):

Ja, helaas worden wij genoodzaakt om te herhalen omdat heel veel in de geheimhouding wordt gestopt en wordt geprobeerd om een aantal zaken onder het tapijt te vegen. Maar hier gaat het om groepen die zich niet aan het oorlogsrecht hebben gehouden, waarvan eind vorig

jaar is beloofd dat er geacteerd zou worden en dat de hulp gestopt zou worden. Vervolgens constateer ik dat dit niet gebeurd is ...

De voorzitter:

Dat heeft u ook gezegd.

Mevrouw **Karabulut** (SP):

... en dat in plaats daarvan een soort van lieve training is gegeven aan deze mensen, die betrokken zijn geweest bij ernstige mensenrechtenschendingen.

De voorzitter:

De heer Kuzu.

De heer **Kuzu** (DENK):

Om het dan toch specifiek te hebben over een van de groeperingen waar wel informatie over is. Die hoorden we van een van de deelnemers aan het rondetafelgesprek, de heer Van Dam. Hij zegt in een interview over Ahrar al-Sham dat ze wisten dat ze zich niet houden aan democratische principes, "maar ja, ze hadden die Riyadverklaring getekend". Dan zegt Van Dam persoonlijk: ik geloof er geen bal van, maar kijk, je moet onderscheid maken tussen wat officieel gezegd wordt en wat ik persoonlijk vind. Is dat ook de mening van de minister?

Minister Blok:

Dit is weer een vraag over een specifieke groep. Daar kan ik niet op ingaan.

De heer **Kuzu** (DENK):

Dit is toch wel iets te gemakkelijk. De minister heeft aangegeven: een aantal collega's vinden het legitiem wanneer informatie geheim is. Maar dit is informatie die op tafel ligt, informatie die de hele wereld kent. Ik vind het behoorlijk jammer dat de minister zich verschuilt achter een argument als "over specifieke groepen ga ik geen informatie geven", want deze informatie ligt al op tafel. Dit weet iedereen al. Dus ik denk dat de minister daar best wel uitspraken over kan doen. Dus nogmaals de vraag of de minister het eens is met de uitspraak over Ahrar al-Sham, waar dus twijfels over waren, ook intern op het ministerie, "ik geloof er geen bal van, maar kijk, je moet onderscheid maken tussen wat officieel gezegd wordt en wat ik persoonlijk vind".

Minister Blok:

De heer Kuzu maakt het zichzelf nu wel makkelijk. Hij verwijt mij dat ik ... Ik heb drie belangen genoemd: er komen mensenlevens in gevaar als ik groepen ga noemen, er zijn afspraken gemaakt met bondgenoten, en er zijn inlichtingendiensten bij betrokken. Dat betekent dat een minister — in dit geval deze minister, maar dat geldt in vergelijkbare gevallen ook voor andere ministers — tot geheimhouding verplicht is. De heer Kuzu doet nou net alsof ik dat voor de lol doe of geen ander belang heb dan informatie achterhouden. De informatie is vertrouwelijk beschikbaar gesteld, maar je kunt niet van een minister verwachten dat hij door openbaarheid te geven mensenrechten in gevaar brengt of de geheimhouding van diensten schendt.

De voorzitter:

Tot slot.

De heer **Kuzu** (DENK):

Wat een kulargument! Ik zeg het toch maar even. Wat een kulargument. Dit is geen informatie die hier beneden bij het CIP ter inzage ligt of zo; dit is informatie die gewoon openbaar is geworden. Daarvan zegt een van de mensen die heel nadrukkelijk zijn betrokken bij de uitvoering van het NLA-programma over Ahrar al-Sham: "Het was een twijfelgeval. Ik geloof er geen bal van, maar goed." Dat is een citaat. En dan heeft de minister hier geen antwoord en wordt het hem te heet onder de voeten. Om het dan te classificeren als geheim is niet sterk, zeker niet sterk.

De **voorzitter**:

Ik wil eigenlijk ...

Minister **Blok**:

De heer Kuzu voert hier weer zijn toneelstukje op. Ik heb aan het begin aangegeven dat ook wanneer anderen namen van groepen noemen, ik niet in de positie ben om dat te bevestigen of te ontkennen.

De **voorzitter**:

De heer Baudet. Niet dezelfde vragen herhalen die net zijn gesteld.

De heer **Baudet** (FvD):

Zo kent u mij toch ook niet? In antwoord op vraag 23 stelt de minister dat het Syriëteam in Istanbul de selectie heeft gedaan van die 22 groepen. Kan de minister vertellen — dat vroeg ik ook al eerder in mijn eerste termijn — wie de mensen waren die in dat team zaten, hoe zij feedback gaven aan de Nederlandse sturingsteams, wat er met die feedback is gedaan, en hoe, nadat die groepen waren geselecteerd, de monitoring is verlopen van hoe zij dat geld besteedden? Waar is er iets misgegaan in de communicatie? Kan de minister daarop ingaan?

Minister **Blok**:

Dat Syriëteam was breed samengesteld, met verschillende deskundigheden. Dat is ook aangegeven in het antwoord op die vraag. Zij combineerden monitoring van de tussenpersonen die contact hadden met de groepen met gesprekken met betrokkenen bij de groepen zelf en contacten met onze bondgenoten over de groepen. Op die basis is er niet massaal iets misgegaan, zoals de heer Baudet nu suggereert. Zoals ook het rapport van de IOB constateert, is er heel veel goed gegaan, maar had die controle op een aantal plaatsen beter kunnen zijn. Die conclusie deel ik ook.

De heer **Baudet** (FvD):

Hoe je de destructie van het Syrië van Assad "heel goed" kunt noemen, is mij een raadsel. Maar goed, die laat ik maar even voor de rekening van de minister. Kan hij specifieker zijn? Hij zegt: het team was heel breed samengesteld. Over hoeveel mensen hebben we het? Wie zijn die mensen? Hebben zij vrijheid van spreken, of hebben zij een spreekverbod opgelegd gekregen vanuit de Nederlandse overheid? Hoe is de communicatie met Nederland geweest? Is dat wekelijks geweest, of was het op een gegeven moment dagelijks? Specifieker graag, want we willen accountability.

Minister **Blok**:

Ik vind niet dat ik namen van ambtenaren en functies moet gaan delen. Of zij vrij kunnen spreken, hangt af van het type informatie. Voor een deel geldt ook voor hen dat het geheime

informatie is. Overigens communiceren parlement en regering ook altijd via de mond van de bewindspersoon, en niet via de betreffende ambtenaren.

De voorzitter:

Tot slot.

De heer **Baudet** (FvD):

Maar kan hij specifieker zijn over de communicatie? Hoe ging dat?

Minister Blok:

Die was zeer frequent, ook daar op de grond. Ik gaf al aan dat er rechtstreekse communicatie was met de groepen, en communicatie via de tussenliggende ondernemingen en via bondgenoten. Dat werd teruggekoppeld naar het ministerie. Daarbovenop is er dat inspectierapport geweest en is er ook een tussentijds beoordelingsrapport geweest.

De voorzitter:

Ik stel voor dat u verdergaat.

Minister Blok:

Ik was nog steeds bij het hoofdstuk uitvoering. De vraag van onder meer de heer Sjoerdsma was of op het moment van selectie bekend was dat de mogelijkheid bestond tot samenwerking met extremistische groeperingen. Hoe rijmt dat met een van de drie criteria, die de heer Omtzigt net weer herhaalde? Het criterium was operationele samenwerking, dus echt gezamenlijk in gevechten optreden. Zoals ook in de hoorzitting aan de orde geweest is, is er in deze oorlogssituatie sprake geweest van afstemming, van een soort controleoverleggen, waarbij ook extremistische bewegingen aanwezig konden zijn op het moment dat tegen een gezamenlijke vijand werd gevochten en het verstandig was om met elkaar af te spreken wie waar aanwezig was. Dat is iets anders dan gezamenlijk in gevechtssituaties optreden. Dat betreft het begrip operationele samenwerking.

Dan was er de vraag van D66 en van de heer Kuzu wat nou eigenlijk de resultaten van de steunoperatie zijn geweest. De ontvangende partijen boden op dat moment bescherming aan hun families, dorpen en gemeenschappen tegen zowel ISIS, Al Qaida en daaraan gelieerde groepen als het regime. Het geleverde materieel, dat bijvoorbeeld ook ovens, voedsel en medicijnen omvatte, is daar ook gebruikt. Vandaar dat ik herhaaldelijk heb aangegeven dat je niet kunt zeggen dat alle hulp helemaal verkeerd terecht is gekomen. Steun in de grensgebieden werd niet alleen gebruikt om illegale oversteek van IS tegen te gaan, maar bijvoorbeeld ook wapen- en drugssmokkel. Dat is in een aantal situaties wel degelijk effectief geweest. Het beeld dat er helemaal niets gelukt zou zijn of alles in verkeerde handen terecht zou zijn gekomen, is dus ook echt onjuist.

De heer Voordewind vroeg waarom de hulp na de komst van de Russen eind 2015 nog is voortgezet. Ook eind 2015 waren nog aanzienlijke gebieden in handen van gematigde groeperingen, zowel aan de Jordaanse grens als tegen de Turkse grens. Dus ook eind 2015 was de oorspronkelijke doelstelling van een gematigde oppositie overeind houden, ook met het oog op de onderhandelingstafel, nog geen verloren strijd. Die situatie ontstond pas eind 2017, begin 2018.

Mevrouw Kuiken vroeg waarom de steun nog werd voortgezet toen de Amerikanen al gestopt waren. Er moet sprake zijn van een misverstand. Inderdaad is van Amerikaanse zijde in de

loop van 2017 aangekondigd te stoppen, maar feitelijk zijn de Amerikaanse en Britse steun langer voortgezet. Die liep ook wel gelijk op met de Nederlandse steun.

Dan kom ik bij de weg voorwaarts.

Mevrouw **Kuiken** (PvdA):
Voorzitter!

De **voorzitter**:

Rustig aan, mevrouw Kuiken. De laatste opmerking van de minister heb ik even gemist. Wat zei u?

Minister **Blok**:

Ik kom nu bij het laatste blokje: de weg voorwaarts.

De **voorzitter**:

Oké. Dan ga ik naar mevrouw Karabulut.

Mevrouw **Karabulut** (SP):

Even over de resultaten. Tijdens het rondetafelgesprek werd heel duidelijk door journalist Harald Doornbos, die op dat moment als enige ook echt in Syrië was, gezegd dat er vanaf 2013 eigenlijk geen enkele hoop meer bestond dat gematigde groepen nog volgens de Nederlandse criteria zouden kunnen opereren. Er moest sowieso 25% belasting worden betaald bij Al Qaidaposten. De VN-Mensenrechtenraad heeft al iets soortgelijks geconcludeerd in 2015. Wat is de reactie van de minister hierop? Erkent hij dat, gewild of ongewild, het Nusra-front is versterkt omdat dat nu eenmaal de stoottroepen tegen Assad waren?

Minister **Blok**:

Ik gaf net aan dat het eind 2015 en in de loop van 2016 zo was dat het Assad-regime en IS nog lang niet het volledige land beheersten en dat de groepen die toen gesteund werden, wel degelijk nog aanzienlijke delen van het land onder controle hadden.

Mevrouw **Karabulut** (SP):

Dat had ik gehoord. Alleen, ik had een reactie gevraagd op wat mevrouw Del Ponte, Harald Doornbos en eigenlijk vele anderen zeggen, namelijk dat dat van die criteria van een inclusief Syrië en het niet samenwerken met extremisten echt heel goed bedacht is en misschien leuk is voor de discussie hier, maar dat het in de praktijk van geen kanten werkte omdat je nu eenmaal de dominantie van Al Qaida, afdeling Syrië had. Kan de minister daarop reflecteren? Kan hij dan ook reflecteren op het feit dat de Fatah Halab, waar onder andere de Sultan Murad Brigade onderdeel van uitmaakte, ook gelieerd is aan al-Sham en de Moslim Broederschap, wat toch ook niet de meest gematigde groepen zijn?

Minister **Blok**:

Mevrouw Karabulut vraagt naar de bekende weg, als zij mij weer vraagt om een reactie op specifieke groepen. Naarmate de tijd verstreek, kwamen de door Nederland en de bondgenoten gesteunde groepen steeds meer onder druk, wat betekende dat de extremistische groepen meer de overhand kregen. Dan is specifiek de vraag op welk moment je de conclusie trekt dat het niet meer handhaafbaar is. Nou, die conclusie heb ik begin dit jaar getrokken.

De voorzitter:

Tot slot.

Mevrouw **Karabulut** (SP):

Maar dit is allemaal voor of rond 2015, toen de steun aanving. De minister heeft net zelf gezegd dat de steun dit voorjaar is gestopt, omdat inderdaad het resultaat is dat deze groepen, de zogenoemde gematigde groepen, geen terrein meer hebben. Dat is inderdaad het resultaat geweest. Maar de vraag die natuurlijk voorligt, is hoe het heeft kunnen gebeuren, dit wetende, dat toch aan die groepen steun is gegeven. Kan de minister bevestigen dat slechts eenmaal door dat team, de factfindingmissie, in Syrië onderzoek is gedaan, dus door de ambtenaren zelf, en dat dit dus een heel mooi verhaal voor de binnenlandse politiek was maar volstrekt onrealistisch en in de praktijk onuitvoerbaar?

Minister Blok:

Het is weer een heel lange rij vragen. Die begon met 2015 maar toen ik een antwoord gaf over 2015 sprong mevrouw Karabulut naar Carla del Ponte. In 2015 was er nog een aanzienlijk gebied onder controle van deze groepen. Op dat moment had er geconcludeerd kunnen worden dat Nederland geen enkele rol speelt, maar de regering heeft, op dat moment gesteund door een Kamermeerderheid, hiervoor gekozen. Over de controle heb ik aangegeven dat vanaf het begin al heel duidelijk was hoe moeilijk het zou zijn en dat ik inderdaad vind dat als je een soortgelijke organisatie zou willen doen, die controle dan intensiever moet zijn.

De voorzitter:

Nee, nee, mevrouw Karabulut.

Mevrouw **Karabulut** (SP):

Maar, voorzitter, ik had nog een concrete vraag, namelijk of het klopt ...

De voorzitter:

Nee, mevrouw Karabulut, ik ga naar de heer Sjoerdsma.

De heer **Sjoerdsma** (D66):

Ik denk dat het goed is dat de minister ook heeft stilgestaan bij de rol die dit programma heeft gespeeld bij de bestrijding van IS. Dat zijn toch ook zaken die we moeten meewegen in het debat van vandaag. Hij zegt ook dat het monitoringsprogramma scherper had moeten. Ik zou hem daar eigenlijk twee vragen over willen stellen. Hoe beoordeelt hij de externe evaluatie — ik heb het dan niet over de IOB — die het ministerie heeft laten uitvoeren van het monitoringssysteem? Hoe vaak is dan vervolgens vastgesteld dat groepen niet meer voldeden aan die criteria en is er ook echt actie op ondernomen, in de zin dat hulp is stopgezet?

Minister Blok:

Die tussentijdse evaluatie gaf ook aan dat een deel van de operatie verliep zoals bedoeld, maar dat op andere onderdelen verbetering nodig was. Als het gaat om stopzetten, zijn er de twee situaties die de Kamer kent. Over de ene is in januari vertrouwelijk informatie gedeeld, en de andere was de totale beëindiging.

De heer **Sjoerdsma** (D66):

Het draait wel echt om die monitoring, om hoe sterk die is geweest en om hoe sterk er is omgegaan met signalen dat er iets niet klopte. Er is twee keer geacteerd, zegt de minister. Ik zou ook willen vragen: op hoeveel meldingen is er niet geacteerd? Ik zeg dat vanwege het

wisselingetje dat we hier hadden: alleen een gesprek is soms een beetje soft. Het is misschien niet helemaal gegaan zoals het bedoeld was. Dus op hoeveel serieuze meldingen van mensenrechtenschendingen is er uiteindelijk niet geacteerd, is er niet gestopt met de hulp?

Minister Blok:

Bij mijn weten is er op serieuze meldingen geacteerd, maar ook dat zal ik checken en daar zal ik in tweede termijn op terugkomen.

De voorzitter:

Oké. Dan de heer Omtzigt.

De heer Omtzigt (CDA):

In het blokje specifieke aantijgingen, dat afgerond is, had ik nog drie vragen openstaan.

De eerste vraag gaat over het incident, dat hier een paar keer besproken is, met Sheikh Maqsoud. Dat betreft de Sultan Murad Brigade, die zelf een filmpje plaatsen dat ze gebombardeerd hebben. De minister antwoordde daarop: uit openbare bronnen heb ik begrepen dat ze dat niet gedaan hebben. Welke openbare bronnen zijn dat?

Het tweede betreft het Candorrapport dat gister aan de orde kwam. Is dat teruggevonden in het archief? En staan daar serieuze beschuldigingen in?

En het derde is: klopt het dat een grote stapel van de overdrachtsbewijzen in handen is gevallen van Al-Nusra?

Minister Blok:

Het is aannemelijk dat er overdrachtsbewijzen in handen zijn gevallen van Al-Nusra, want als een gebied veroverd wordt en mensen zijn ofwel dood ofwel gevlucht, dan zijn overdrachtsbewijzen niet het eerste wat je op je vlucht meeneemt.

Als het gaat om de beschikbaarheid van rapporten en archieven: ja, die zijn beschikbaar.

En dan de informatie uit het filmpje. De uitleg die ik eerder in het debat ook gaf, was de volgende. Het filmpje laat inderdaad een verschrikkelijk beeld zien van een nogal primitieve raket die volgens de mededeling op een Koerdische wijk wordt afgevuurd, op het moment dat die groep inderdaad ook aangevallen werd door Koerden. Maar op grond van die film kan ik niet juridisch waterdicht concluderen dat daar op dat moment die Koerdische wijk beschoten is, want ik heb alleen maar dat filmpje en het commentaar.

De heer Omtzigt (CDA):

Op alle drie de punten een vervolg.

Eerst dat filmpje. Dat is geplaatst op het YouTube kanaal van die Sultan Murad Brigade zelf. Die zeggen zelf: kijk, dit is onze raket, dit is hoe we die afvuren en kijk, daar is Sheikh Maqsoud. Zelfs als ze dat niet gedaan zouden hebben, zou ik dat al heel erg kwalijk hebben gevonden. Maar in de antwoorden zegt de regering: nee, nee, wij hebben uit openbare bronnen begrepen dat ze het niet gedaan hebben. Mijn vraag in de eerste termijn was: welke openbare bronnen heeft de regering dat zij dit niet gedaan hebben?

Het tweede is dat archief. Alles zit in het archief. Zit dat Candorrapport in het archief? En wat heeft de IOB gevonden? Want de IOB is buitengewoon kritisch op het archief. De IOB zegt: er is helemaal geen archief. Dat zou op verschillende plekken zijn en er zouden ook stukken missen. Herkent de minister dat beeld? Want dat is behoorlijk ernstig met zo'n operatie.

Minister Blok:

De kritiek op het archief herken ik. Maar op uw vraag of dat rapport beschikbaar is, is het antwoord: ja.

En ik heb geen andere informatie over het filmpje dan de informatie die ik u net geef, maar ik zal daar in tweede termijn nog een keer naar kijken.

De heer Omtzigt (CDA):

Oké, maar op ten minste drie plekken zegt de minister dat er openbare bronnen zijn.

Minister Blok:

Ja, ik heb uw vraag gehoord. Ik zal het nog een keer checken, maar ik heb nu geen andere informatie dan de informatie die ik geef.

De voorzitter:

Gaat u verder.

Minister Blok:

Ja, de blik vooruit. De heer Koopmans vroeg of het mogelijk is om een soortgelijk steunprogramma te ondernemen zonder risico's, en welke risico's aanvaardbaar zijn. Nou, je hebt het over steun in een burgeroorlogssituatie aan een groep die gewapend actief is. Daar geef je dan niet-letale steun aan. In een burgeroorlogssituatie is dat niet zonder risico's. Wel kun je proberen die risico's zo veel mogelijk te beperken. De route vooruit die ik ook schetste, was dat ik het verstandig zou vinden om een soort van toetsingskader daarvoor te hebben en in het vervolg zowel de selectie vooraf als de controle onderweg beter te doen. Ook dan denk ik dat het eerlijker is, zonder dat ik de situatie nu precies ken, om aan te geven dat in een situatie van een burgeroorlog een gewapende groep steunen nooit risicovrij zal zijn.

De heer Van Ojik vroeg: zou u het programma opnieuw beginnen met de kennis van nu? Nou, op een andere manier in ieder geval. Ik vind het altijd heel moeilijk om jaren later je nog eens een keer helemaal proberen te verplaatsen in de situatie van toen. Ik heb al uitgebreid aangegeven wat de situatie toen was, hoe het sentiment in Nederland was, in de Kamer maar ook bij bondgenoten. Maar ik heb niet voor niets ook aangegeven dat ik het op een aantal terreinen anders zou doen.

De heer Omtzigt vroeg of het onderzoek van de kant van de regering is afgerond. De Kamer krijgt het ADR-rapport nog, dat ook uitgebreid ingaat op de financiële verslaglegging. Dat is gewoon nog niet beschikbaar en dat komt, dacht ik, eind oktober.

Mevrouw Karabulut vroeg of westers ingrijpen altijd tot een verslechtering van de situatie leidt. Dat is wel een heel algemene stelling. Ik dacht dat de heer Sjoerdsma er ook op wees dat onze Grondwet ons een plicht toekent om de handhaving van de internationale rechtsorde uit te oefenen. Dat betekent dus ook dat je buiten Nederland actief bent. Ik heb ook vaker in Kamerdebatten aangegeven dat daarbij steeds heel scherp gekeken wordt of er een mandaat voor is. Is Nederland in staat om het te doen? Zijn bondgenoten waar wij goede ervaringen

mee hebben, in staat om dat te doen? Maar Nederland is geen eiland. Het alternatief van nietsdoen, wat sommigen hier in de Kamer ook aangeven, is ook nooit zonder consequenties. Dat betekent dat je je neerlegt bij mensenrechtenschendingen. Dat betekent vaak, ook in het geval van Syrië, dat je ook geconfronteerd wordt met grote vluchtelingenstromen. Dus er kunnen redenen zijn waarom die verplichting die onze Grondwet ons oplegt, ook wordt omgezet in daden.

De heer Van Ojik vroeg nog specifiek naar het beëindigen van de steun aan de White Helmets. De White Helmets hebben zeker veel goed werk gedaan. Dat ben ik met de heer Van Ojik eens. Maar het IOB-rapport geeft over de steunverstrekking aan de White Helmets aan dat daar de controle op de uitvoering onvoldoende was. Eigenlijk is het IOB-rapport daar nog het meest kritisch op. Dan is de vraag: is het reëel om dat nu nog te verbeteren, aangezien de White Helmets nu alleen nog maar actief kunnen zijn in het gebied rond Idlib waar de oorlogssituatie en de humanitaire situatie heel snel aan het verslechteren zijn, wat dus ook betekent dat het implementeren van die controle waar de IOB juist aanleiding toe geeft, nog veel moeilijker is geworden. Dat heeft bij de regering tot de conclusie geleid: we kunnen die aanbevelingen niet meer uitvoeren en daarom moeten we dit ook hier beëindigen.

Dan vroeg de heer Baudet nog naar het verschil tussen de inschatting van het Openbaar Ministerie en het ministerie van Buitenlandse Zaken als het gaat om een terroristische organisatie. Het ministerie van Buitenlandse Zaken hanteert de internationale lijst van terroristische organisaties. Het Openbaar Ministerie kijkt naar feitelijk handelen. Je kunt natuurlijk strafbaar zijn als je alleen of in georganiseerd verband geweld hanteert, ook wanneer jouw organisatie niet op de internationale terrorismelijst voorkomt. Daar zit het verschil.

De heer **Baudet** (FvD):
Ho, ho, ho.

De **voorzitter**:
Nee, u heeft niet het woord, want de minister was volgens mij nog niet klaar. Of was u al wel klaar?

Minister **Blok**:
Ik ben hiermee ook aan het eind van het laatste blokje.

De **voorzitter**:
Dat is goed. Dan ga ik eerst naar de heer Van Ojik, want hij stond er eerder.

De heer **Van Ojik** (GroenLinks):
Ik kom op het punt van de White Helmets. Mijn punt was eigenlijk zelfs iets breder. Dat punt maakte ik met name naar aanleiding van de brief van 7 september, die toch vrij plotseling, een paar dagen voordat Nieuwsuur en Trouw met die onthullingen kwamen, ineens in onze inbox zat. Daar wordt dan ook meteen alles gestopt. De NLA wordt gestopt. De discussie van vanavond gehoord hebbende, begrijp ik dat wel. Maar ook alle andere vormen van stabilisatiehulp — het was veel meer dan NLA — worden gestopt. Er is 25 miljoen aan NLA uitgegeven, maar er is 70 miljoen aan het totale programma uitgegeven. Maar het totale programma wordt gestopt. De minister zegt dan: de IOB zegt dat we de White Helmets niet goed konden monitoren. Dat klopt. De IOB zegt ook: het gaat steeds beter met die monitoring.

De voorzitter:

Wat is uw vraag, meneer Van Ojik?

De heer Van Ojik (GroenLinks):

De minister zei: ik ga in mijn laatste blokje vooruitkijken; dan ga ik zeggen wat we dan wél gaan doen. Ik hoor nu alleen maar dat we niets meer gaan doen en dat we in de toekomst beter gaan selecteren en beter gaan monitoren. Dat is allemaal belangrijk. Dat vind ik ook belangrijk, maar mijn vraag is: wat gaan we doen om organisaties die nog steeds aan de goede kant staan in Syrië, niet in de steek te laten?

Minister Blok:

De heer Van Ojik dreigt mijn betoog tekort te doen. Ik heb een blik vooruitgeworpen over hoe we met non-lethal assistance en gewapende groepen om zouden moeten gaan. Ik heb u specifiek over de White Helmets deze argumentatie gegeven. U vroeg mij: waarom in september? Omdat het IOB-rapport er was. Stelt u zich voor dat ik dat IOB-rapport niet aan u gestuurd had. Dan was de wereld te klein geweest. Dan waren de koppen: "Blok houdt IOB-rapport achter". In die brief las u dat de NLA-steun beëindigd was, maar dat was niet in september. Het is niet zo dat wij alle steun beëindigd hebben. Dat leest u ook in de brief van september. We doen aan humanitaire steun. Dan gaat het echt om voedsel en medische voorzieningen, waar we die nog bij de bevolking kunnen krijgen. Die steun blijven we ook leveren. Verder blijft Nederland de bewijzenbank steunen. Ik heb dat al een aantal keren aangegeven. Daarnaast steunen wij nog steeds, hoe moeilijk dat ook geworden is, het politieke proces onder leiding van VN-gezant De Mistura.

De voorzitter:

Tot slot, de heer Van Ojik.

De heer Van Ojik (GroenLinks):

Dat weet ik. Er is zowel humanitaire steun als steun voor het politieke proces. Maar mijn vraag ging over het stabilisatieprogramma. De minister zegt dat hij het IOB-rapport naar de Kamer moest sturen. Natuurlijk, maar het IOB-rapport spreekt niet over de relevantie van de programma's. Het spreekt niet over de effectiviteit van de programma's. Het spreekt puur over de monitoring en de transparantie; laat ik het zo samenvatten. Daarvan zeggen ze: de White Helmets presteren onder de maat. Als je vindt dat zij belangrijk humanitair werk doen — dat vind ik ook; misschien is het in de provincie Idlib nu wel veel meer nodig dan ooit — dan ga je ze helpen om beter te monitoren. Dan ga je ze helpen om meer transparant te zijn. Maar dan trek je niet je steun in aan organisaties die dat zo hard nodig hebben.

Minister Blok:

Ik ben het met de heer Van Ojik eens dat de White Helmets geweldig werk hebben gedaan, maar ik moet ook constateren dat de aanbeveling van de IOB, die kritisch was over de White Helmets, in de huidige situatie in Idlib redelijkerwijs niet meer uit te voeren is.

De heer Baudet (FvD):

Ik wil toch even reageren op de reactie van de minister op mijn opmerking over deelname of steun aan een organisatie met terroristisch oogmerk of een criminele organisatie. Het is natuurlijk niet zo dat steun geven aan zo'n organisatie op zich noodzakelijkerwijs moet inhouden dat je ook medepleger bent. Maar het steunen van zo'n organisatie op zich kan wel al strafrechtelijk tot een vervolging leiden. Je kunt dus niet zomaar zeggen: wij hanteren de

internationale lijst van terreurorganisaties en that's it. Het Nederlandse Openbaar Ministerie zegt gewoon: dat is een criminele organisatie. Punt.

Minister **Blok**:

Ik hoor nu geen meningsverschil. Het is inderdaad aan het Openbaar Ministerie om zelf te beoordelen of een organisatie, ook als die niet op de terrorismelijst voorkomt, een criminele organisatie is of dat individuele leden ervan criminele activiteiten hebben ontplooid. Als dat zo is, heeft het Openbaar Ministerie ook alle instrumenten om tot vervolging over te gaan. Maar dat staat los van de vraag of die organisatie op de internationale terrorismelijst staat.

De heer **Baudet** (FvD):

Dat betoog ik ook niet, maar dat betekent dus dat als Nederland, de Nederlandse Staat, die organisatie gesteund heeft, dat dan ook de Nederlandse Staat zich mogelijk schuldig heeft gemaakt aan strafrechtelijke feiten en dat de verantwoordelijke minister dus verantwoordelijk is geweest voor strafrechtelijke feiten. Dan heeft hij dus ofwel een ambtsmisdrijf gepleegd, of kan hij op een andere manier vervolgd worden.

Minister **Blok**:

Dat zijn een aantal heel grote sprongen, die ik ook op tv heb horen maken. Daar doen ze dat ook goed. Het Openbaar Ministerie in Nederland is helemaal onafhankelijk. Als dat onderzoek wil doen en iemand wil vervolgen, staat ze dat helemaal vrij.

De **voorzitter**:

Tot slot.

De heer **Baudet** (FvD):

Is de minister bereid om aan collega Grapperhaus te vragen een aanwijzing te geven aan het Openbaar Ministerie om te onderzoeken in hoeverre zijn voorgangers inderdaad schuldig zouden kunnen zijn geweest aan een strafrechtelijk feit door deze organisatie te steunen?

Minister **Blok**:

Bij mijn weten heeft er één keer in de geschiedenis een minister van Justitie een aanwijzing aan het Openbaar Ministerie gegeven. Dat is een zeer ingrijpende maatregel in een rechtsstaat. Het Openbaar Ministerie heeft alle vrijheid om te vervolgen als het dat wil.

De **voorzitter**:

Mevrouw Karabulut.

Mevrouw **Karabulut** (SP):

De minister schrijft inderdaad dat het feit dat het OM een Syriëganger wil vervolgen voor deelname aan een terroristische organisatie, een criminele organisatie met terroristisch oogmerk, niet betekent dat deze minister de hulp hoeft stop te zetten. Maar kan de minister mij uitleggen wat het betekent als deze minister impliciet eigenlijk tegen zo'n Syriëganger zou zeggen "die groep waar u onderdeel van heeft uitgemaakt, heeft nu eenmaal stabilisatie gebracht in Syrië"? Dat is toch heel raar? Wat betekent het nu concreet dat een- en dezelfde overheid zoiets zegt?

Minister **Blok**:

Ik heb al aangegeven dat het Openbaar Ministerie compleet onafhankelijk is. Als het Openbaar Ministerie iemand wil vervolgen, heeft het alle vrijheid om dat te doen.

Mevrouw **Karabulut** (SP):

In de praktijk kan het dus zo zijn dat diezelfde groep gesteund wordt door deze minister.

Minister **Blok**:

Het kan natuurlijk zijn dat iemand die betrokken is bij een door de overheid gesteunde groep in binnen- of buitenland, ook criminele activiteiten ontplooit. Dan heeft het Openbaar Ministerie alle recht om die persoon te vervolgen.

De **voorzitter**:

Tot slot.

Mevrouw **Karabulut** (SP):

Hoe zou de minister dit willen uitleggen aan het publiek, dat dit werkelijk waar verwarrend vindt? Ik vind het zelf ook nogal verwarrend.

Minister **Blok**:

Ik geef toch aan dat het kan voorkomen dat iemand die bij een door de Nederlandse overheid gesteunde organisatie actief is — dat kan ook in Nederland voorkomen — betrokken is bij criminele activiteiten? Dan moet die vervolgd worden.

De heer **Kuzu** (DENK):

Het is inderdaad voor heel veel mensen niet begrijpelijk. Het zou ook de ambitie kunnen zijn van het ministerie van Buitenlandse Zaken en in het bijzonder deze minister om de definities beter met elkaar in overeenstemming te brengen. Ik denk bijvoorbeeld aan het Openbaar Ministerie, dat dan iemand vervolgt en aanklaagt. Als het vervolgens tot een rechterlijke uitspraak is gekomen, is de minister dan bereid om een dergelijke organisatie ook op te nemen op in ieder geval de Nederlandse lijst van terroristische organisaties?

Minister **Blok**:

Ik denk dat het juist onpraktisch zou zijn voor de vervolging om dat altijd een-op-een aan te laten sluiten. Terroristische lijsten zijn niet voor niets bij voorkeur internationaal, omdat je dan terrorisme, wat naar zijn aard grensoverschrijdend is, ook grensoverschrijdend kunt aanpakken. Ik zou het Openbaar Ministerie niet willen gaan beperken in zijn handelen door een een-op-eenkoppeling te leggen tussen wat zij kunnen vervolgen en de lijsten die in internationaal of nationaal verband over terroristische organisaties worden gehanteerd.

De heer **Kuzu** (DENK):

Daar vraag ik ook helemaal niet om. Ik vraag om betere informatie-uitwisseling, waarbij je de definities een keertje naast elkaar legt, waarbij je het ministerie van Buitenlandse Zaken die lijst laat updaten, laat aanvullen. We maken inderdaad gebruik van de VN-lijst en van de EU-lijst, maar de NCTV maakt ook drie keer per jaar een update van de Nederlandse lijst van terroristische organisaties. Nederland heeft niet alleen de rol om te kijken naar wat er in Europa en bij de Verenigde Naties gebeurt. Wij hebben daar ook een eigenstandige rol in. Mijn vraag is heel concreet. Als de rechter een uitspraak heeft gedaan over een persoon die betrokken is bij een organisatie en die als terroristisch heeft aangemerkt, is de minister dan bereid om die organisatie ook aan te merken als terroristisch?

Minister **Blok**:

Als een rechter een organisatie heeft aangemerkt als terroristisch, dan is dat een belangrijk feit. U vraagt nu aan de minister van Buitenlandse Zaken om daarop te handelen. Iets op een

internationale terrorismelijst krijgen vraagt nog wel een paar stappen. Maar als een rechter inderdaad die stap zet, dan zal de regering, of dat nou de collega van Justitie is of ik, daar serieus naar kijken.

De voorzitter:
Afrondend.

De heer Kuzu (DENK):

Dan zitten we inderdaad op de goede weg. Nogmaals, we hebben inderdaad die VN-lijst en we hebben die EU-lijst. Ik vraag de minister om die organisatie of organisaties dan op te nemen op de Nederlandse lijst van terroristische organisaties. Dan hoeven we niet alleen te kijken naar de EU en de VN, maar naar de Nederlandse lijst. Dat kan de minister van Buitenlandse Zaken volgens mij heel goed.

Minister Blok:

Dat moet ik echt overleggen met de collega van Justitie en Veiligheid. Dat hangt ook echt af van dat specifieke vonnis. Maar ik gaf aan dat het wel wat is als een organisatie wordt aangemerkt als terroristische organisatie. Dan is het wel de moeite waard om daar serieus naar te kijken.

De voorzitter:

Dank u wel. Daarmee zijn we aan het eind gekomen van de eerste termijn van de zijde van de regering en toegekomen aan de tweede termijn van de kant van de Kamer. Meneer Omtzigt?

Mevrouw Karabulut (SP):

Kunnen we misschien een hele korte schorsing krijgen, van een minuut of vijf of tien?

De voorzitter:

Ja, dat riep de heer Omtzigt zo in het wild. Vijf minuten schorsen? Dan schorsen we voor vijf minuten.

De vergadering wordt enkele ogenblikken geschorst.

De voorzitter:

We gaan verder met het debat over de Nederlandse steun aan de gewapende oppositie in Syrië en we zijn toegekomen aan de tweede termijn van de kant van de Kamer. Ik geef de heer Omtzigt namens het CDA het woord.

De heer Omtzigt (CDA):

Voorzitter, dank. Dank aan de minister voor de antwoorden. Als ik hem voor één ding dankbaar ben, is het wel het feit dat hij zeer snel na zijn aantreden het NLA-programma heeft stopgezet, binnen een maand. Dat dat het juiste besluit is, daarvan zijn wij na dit debat nog veel meer overtuigd dan wij voor dit debat al waren.

Het programma kende vanaf het begin een papieren werkelijkheid en een echte werkelijkheid. In de papieren werkelijkheid liet je rebellen tekenen dat ze de auto's niet zouden gebruiken, dat ze de auto's waarop staven gemaakt waren om wapens op te zetten, niet zouden gebruiken op het slagveld. In de papieren werkelijkheid had je een minister die zei "we willen van Assad af" en had je rebellen die zeiden "we willen van Assad af", maar steunde die minister deze rebellen niet met als doel om van president Assad van Syrië af te komen. De echte

werkelijkheid, zo constateren we vandaag opnieuw, correspondeert niet met onze ideeën en waarden en heeft helaas de oplossing van het zeer pijnlijke en dodelijke conflict in Syrië niet dichterbij gebracht.

Voorzitter. Ik wacht nog op drie punten op antwoord. Minister Koenders zei al in 2014 en 2015: Assad moet weg. Klopt dat en hoe verhoudt zich dat? 22 groepen kregen steun en Nederland zou op drie essentiële voorwaarden controleren. Hoeveel van die 22 groepen zijn door Nederland gecontroleerd op die drie essentiële voorwaarden en daarop goed bevonden voor ze die steun kregen? Ik wacht ook nog op een antwoord op de openbare ronde rond Sheikh Maqsoud.

Voorzitter. Zoals gezegd zijn er nog veel vragen open. Dat is ook logisch bij een zo'n complexe zaak en een zaak waarbij vanuit de aard der zaken een aantal dingen vertrouwelijk is. Daarom is het noodzakelijk om onderzoek te doen om de feiten rond het NLA-programma boven tafel te krijgen om die te gebruiken voor een beter, solide en toekomstgericht kader. Daarom de volgende motie.

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat bij de levering van niet-letale steun in Syrië sprake was van een nieuwe vorm van hulp waarbij de regering steun verleende aan gewapende groeperingen die geen onderdeel zijn van reguliere strijdkrachten;

verzoekt de CAVV en de AIV gezamenlijk een advies uit te brengen over een toetsingskader voor het leveren en financieren van niet-letale steun aan niet-statelijke, gewapende groepen in het buitenland;

verzoekt de commissies onder andere als basis hiervoor onderzoek te doen naar het NLA-programma in Syrië en de feiten en bevindingen van dit onderzoek te betrekken bij het toetsingskader;

verzoekt de commissies daarbij ook de rol van volkenrechtelijk advies, de openbaarheid daarvan en de mogelijkheden van tegenspraak daarop te betrekken;

en verzoekt de regering haar volledige medewerking te verlenen door inzage te geven in stukken en mee te werken aan gesprekken,

en gaat over tot de orde van de dag.

De voorzitter:

Deze motie is voorgesteld door de leden Omtzigt, Voordewind, Sjoerdsma, Koopmans, Kuiken, Van der Staaij en Van Ojik.

Zij krijgt nr. 231 (32623).

Dank u wel. Dan geef ik nu het woord aan de heer Voordewind namens de ChristenUnie.

De heer **Voordewind** (ChristenUnie):

Dank, voorzitter. Ik dank de minister voor zijn antwoorden, maar ook voor zijn reflectie op de vragen die er zijn gekomen en op wat er fout is gegaan. Soms was dat iets zuiniger en heeft hij het geformuleerd als wat er iets beter had gekund of wat er beter had gekund. Ik begin ook mijn bijdrage om de minister in ieder geval te prijzen voor zijn daadkracht om dit programma te stoppen. Andere ministers voor hem hebben dat niet gedaan en hij is zo moedig geweest om dat wel te doen. Ik vraag hem nog wel of hij het nog steeds verantwoord vindt om het lopende programma, de White Helmets, voort te zetten tot het einde van het jaar. De minister zegt wel dat het stopt, maar het stopt pas aan het einde van dit jaar. Juist het IOB was bij deze organisatie het meest kritisch als het ging om de monitoring. Dus staan we hier niet over vier maanden weer om te zeggen dat we het eerder hadden moeten stoppen? Dat wil ik in ieder geval gezegd hebben.

Voorzitter. Ik constateer dat de minister heeft aangegeven — dat constateer ik uit zijn antwoorden en alle informatie die wij hebben gekregen — dat drie beloftes die vooraf waren gegeven door het vorige kabinet, geschonden zijn. Ik noem ze op. De vetting, de selectieprocedure zou zelfstandig door Nederland gedaan worden. Dat is niet gebeurd. Er zou gestopt worden met de hulp op het moment dat er mensenrechtenschendingen bij de groeperingen aangetoond waren. Dat is niet gebeurd, er is een gesprek aangegaan. En de auto's van de gesteunde organisaties werden ook ingezet in de strijd. Althans, dat zeggen de groeperingen zelf.

Voorzitter, dat zijn drie beloftes die geschonden zijn. Het is z gezegd een boulevard of broken dreams. Ik zeg collega Omtzigt na dat dit wel getuigt van een papieren werkelijkheid over wat er in het veld gaande was gedurende de afgelopen drie maanden. Ik zou zeggen: dit nooit meer zo.

Daarbij ben ik wel blij dat de minister heeft aangegeven dat er een aantal fouten is gemaakt. De selectie moet beter. De communicatie over het volkenrechtelijk advies moet de volgende keer beter. En de monitoring had ook beter moeten en moet in de toekomst beter gebeuren. Op grond daarvan constateert de ChristenUnie dat het nodig is om tot een duidelijk toetsingskader te komen. De selectie vooraf moet in de toekomst beter gebeuren. De monitoring moet in de toekomst beter. En bij een volgend besluit moet het volkenrechtelijk advies gedeeld worden met de Kamer.

Voorzitter, om tot deze resultaten te komen, heeft mijn fractie ook de motie gesteund en ondertekend die collega Omtzigt eerder heeft voorgelezen. De ChristenUnie hoopt dat we daarmee deze fouten in de toekomst gaan beperken en dat daarmee de controle van het parlement wordt versterkt.

Dank u wel, voorzitter.

De **voorzitter**:

Dank u wel. Dan geef ik nu het woord aan de heer Van Ojik namens GroenLinks.

De heer **Van Ojik** (GroenLinks):

Voorzitter, dank u wel. Ook dank aan de minister voor de uitgebreide beantwoording. Ook mijn fractie heeft de motie van de heer Omtzigt medeondertekend, omdat we het een goed idee vinden als het toetsingskader dat we nu al hebben voor militaire interventies, in feite ook wordt toegepast op deze vorm van civiele steun. Als één ding namelijk uit dit debat en uit alle

stukken die we hebben gekregen duidelijk is geworden, dan is het wel dat dat onderscheid dat we misschien te makkelijk geneigd waren te maken tussen civiele steun en, laat ik zeggen, meer militaire steun, volkenrechtelijk niet altijd standhoudt. Althans, dat is de mening van de volkenrechtelijk adviseur zoals hij die aan ons heeft meegedeeld. Het is dus belangrijk om daar nog eens goed naar te kijken.

Scherper selecteren en scherper monitoren. Ik zou bijna zeggen: wie kan daar tegen zijn? Het is heel goed dat de minister zegt: dat ga ik doen. Maar het is natuurlijk de vraag hoe we dat precies in de praktijk gaan doen zo gauw de situatie zich weer voordoet. Dat kan de minister nu ook nog niet zeggen; dat begrijp ik.

Ik sluit af met een motie over de White Helmets. Want anders dan de heer Voordewind betreur ik het zeer dat het kabinet besloten heeft om die steun op te zeggen, zonder verder al te veel argumentatie. Weliswaar staat in het IOB-rapport inderdaad dat de monitoring onvoldoende is, maar er staat ook dat die monitoring in hoog tempo verbetert. En ik vind dus dat wij organisaties als de White Helmets verplicht zijn — organisaties die zo veel goed werk doen, vaak in zo'n ontzettend uitzichtloze situatie — om ze niet in de steek te laten maar te blijven steunen. Vandaar, mevrouw de voorzitter, de volgende motie.

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat de monitoring en transparantie bij de White Helmets voor verbetering vatbaar is;

constaterende dat de Nederlandse regering financiële steun aan de White Helmets stopzet;

constaterende dat andere internationale partners financiële steun aan de White Helmets wel continueren;

van mening dat het continueren van de belangrijke werkzaamheden van de White Helmets, zoals het redden van Syriërs tijdens oorlogshandelingen, blijvende steun van Nederland verdient;

verzoekt de regering de White Helmets te helpen met het verbeteren van de monitoring en transparantie en mogelijkheden te onderzoeken om het humanitaire werk dat zij doen blijvend te steunen, en hierover de Kamer te informeren,

en gaat over tot de orde van de dag.

De voorzitter:

Deze motie is voorgesteld door het lid Van Ojik. Naar mij blijkt, wordt de indiening ervan voldoende ondersteund.

Zij krijgt nr. 232 (32623).

De heer **Van Ojik** (GroenLinks):

Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter:

Dank u wel. Mevrouw Karabulut namens de SP.

Mevrouw **Karabulut** (SP):

Voorzitter. Dankzij onderzoeksjournalistiek is bekend geworden dat de Nederlandse regering militaire steun heeft geleverd aan gewapende Syrische rebellen, die de door de Nederlandse regering gestelde criteria over respect voor het oorlogsrecht, mensenrechten, inclusief bestuur en niet samenwerken met extremisten hebben geschonden. Wij staan hier niet omdat onze regering ons heeft geïnformeerd over dat dat niet gebeurde of omdat onze regering ons heeft geïnformeerd dat het gebeurde en zij de hulp heeft stopgezet. Wij staan hier omdat dit aan het daglicht is gekomen door de media. Wij staan hier omdat jaar in, jaar uit de regering ons verkeerd informeerde. En dat is ernstig. Daarom de volgende motie.

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat het beeld zoals geschetst door onderzoekswerk van Trouw en Nieuwsuur, namelijk dat, ondanks herhaaldelijk aandringen vanuit de Kamer, niet eerlijk is gecommuniceerd over de mate waarin gestelde criteria voor steun aan gewapende groepen in Syrië zijn geschonden, niet is weggenomen;

zegt het vertrouwen in deze minister op,

en gaat over tot de orde van de dag.

De voorzitter:

Deze motie is voorgesteld door het lid Karabulut. Naar mij blijkt, wordt de indiening ervan voldoende ondersteund.

Zij krijgt nr. 233 (32623).

Mevrouw **Karabulut** (SP):

Voorzitter. Dat over het handelen en het desinformeren van de Kamer. Maar belangrijk is wel, ook voor de toekomst, om de waarheid boven tafel te krijgen. Daarom nog één motie.

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat vragen over de onthullingen van Nieuwsuur en Trouw over steun van Nederland aan gewapende groepen in Syrië niet afdoende zijn beantwoord en zorgen over (gevolgen van) deze steun onvoldoende zijn weggenomen;

besluit eigen onderzoek te doen naar alle relevante aspecten van de Nederlandse steun aan gewapende groepen in Syrië,

en gaat over tot de orde van de dag.

De voorzitter:

Deze motie is voorgesteld door het lid Karabulut. Naar mij blijkt, wordt de indiening ervan voldoende ondersteund.

Zij krijgt nr. 234 (32623).

Mevrouw **Karabulut** (SP):

Voorzitter. Ik ben er trots op dat wij leven in een rechtsstaat en ik hoop dat wij met z'n allen ervoor zorgen dat we het internationaal recht ook beschermen, naleven en respecteren.

Dank u wel.

De voorzitter:

Dank u wel. De heer Koopmans namens de VVD.

De heer **Koopmans** (VVD):

Voorzitter, dank u wel. Dank aan de minister voor de beantwoording van de vragen. We hebben het hier over een afschuwelijke oorlog in Syrië: meer dan 500.000 slachtoffers en een strijdtoneel met honderden zo niet meer dan duizend strijdgroepen. De Kamer wilde helpen. We wilden F-16's sturen om ISIS te bestrijden en we wilden ook in groten getale deze hulppakketten. Dan moeten we ook reëel zijn. Dan moeten we risico's aanvaarden. Risico's nemen betekent risico's aanvaarden. Dat betekent dus meer doen dan pacifisme. Dat betekent meer doen dan spandoeken schilderen. Maar dan moeten we wel heel kritisch zijn op het zo veel mogelijk beperken van die risico's. Maar ook daarover moeten we reëel zijn. We hebben het hier niet over de Zwitserse garde rond de paus. Het lijkt duidelijk dat er zaken mis zijn gegaan. Daar kan iedereen van leren, het kabinet en de Kamer. Daarom ben ik medeopsteller van de motie die de heer Omtzigt heeft ingediend voor een toetsingskader dat wordt opgesteld op basis van advies van een aantal commissies die kijken naar de ervaringen, opdat we kunnen kijken hoe het in de toekomst beter kan.

Voorzitter. Dan moeten we ook daarmee dus realistisch zijn. Het moet nog steeds mogelijk zijn om internationaal terrorisme te bestrijden, zoals we dat in Syrië ook hebben gedaan. Realistisch zijn betekent kritisch zijn maar ook de moed hebben, in ieder geval wat de VVD betreft, om dingen te durven doen als het echt nodig is om mensen te redden en om terrorisme te bestrijden.

Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter:

Dank u wel. Dan geef ik nu het woord aan de heer Kuzu namens DENK.

De heer **Kuzu** (DENK):

Voorzitter. Toen in de jaren 2015 en 2016 talloze debatten in dit huis werden gevoerd over het vluchtelingendrama, toen er debatten werden gevoerd over artikel 100-brieven, over het volkenrechtelijke mandaat in Syrië om daar bommen te gaan werpen, heeft mijn fractie altijd gezegd: stop met het creëren van onrust in het Midden-Oosten, want dat zorgt ervoor dat de migratiestroom stopt. Vandaag wordt eens te meer pijnlijk duidelijk wat er is gebeurd in Syrië.

De minister heeft het eigenlijk toegegeven. We hebben daar geen bloemetjes of snoepjes en chocolaatjes uitgedeeld. Nee, we hebben trucks uitgedeeld, we hebben wagens uitgedeeld, we hebben communicatieapparatuur uitgedeeld; spullen die gebruikt werden in de gewapende strijd. De minister zei zelf dat "er betrokkenheid is geweest bij misdrijven"; citaat. "De selectie van die organisaties is niet adequaat verlopen"; citaat. De monitoring was niet voldoende. Dat is allemaal het geval. Dat zorgt ervoor dat mijn fractie in ieder geval de overweging in behandeling zal nemen om een aanklacht in te dienen tegen de minister vanwege een ambtsmisdrijf.

Voorzitter. Ik wil ook aangeven dat ik de motie van wantrouwen van mevrouw Karabulut zal steunen.

Een aantal moties van mijn zijde over de lessen die wij hieruit hebben moeten leren. In de eerste plaats de volgende motie daarover.

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

roept de regering op om alle buitenlandse missies waar een gewapende strijd wordt gevoerd, op te schorten,

en gaat over tot de orde van de dag.

De voorzitter:

Deze motie is voorgesteld door het lid Kuzu. Naar mij blijkt, wordt de indiening ervan voldoende ondersteund.

Zij krijgt nr. 235 (32623).

De heer Koopmans (VVD):

Ik wil nog even verheldering vragen van de heer Kuzu. Hij sprak over "een ambtsmisdrijf". Dat is een hele serieuze zaak. Kan hij nog even uitleggen wat hij bedoelt en wat hij voornemens is te doen?

De heer Kuzu (DENK):

Wij hebben ons uitgebreid laten informeren over de procedure daarvoor. Het betekent dat wij als fractie in overweging zullen nemen om een brief op te stellen richting de Kamerorganisatie, richting de Kamer om een onderzoek in te stellen naar het handelen van de minister.

De voorzitter:

De heer Koopmans. Het hoeft niet, hoor. Ik zie u nee schudden.

De heer Kuzu (DENK):

Dat betekent dat vijf Kamerleden daaraan steun moeten geven. Dus als de VVD-fractie zich uitgenodigd voelt, is zij van harte welkom.

De heer Koopmans (VVD):

Voorzitter, ik schud niet omdat ik niet denk dat ik een vraag ga stellen, maar ik schud even

omdat ik vol verbazing ben over het feit dat de heer Kuzu zegt dat hij overweegt om eventueel later een brief te sturen. We hebben het hier over een heel serieus proces. We hebben hier een enorm debat. We hebben 350, 380 vragen gesteld. Daar hebben we heel veel antwoorden op gehad, in dit debat ook weer. En nu meldt de heer Kuzu even achteloos dat hij er nog over gaat nadenken of hij misschien ooit weleens een brief gaat schrijven over iets wat enorm serieus is. Daarom schud ik mijn hoofd, voorzitter.

De heer **Kuzu** (DENK):

Ik heb me uitgebreid laten informeren over de procedures en dat is de manier waarop het gaat. De laatste keer dat het is voorgekomen, is volgens mij alweer een eeuw geleden, dus de procedures daarvoor moeten ook weer eens afgestoft worden, maar het betekent wel dat er een brief geschreven moet worden met een aanklacht en de redenering daarvoor. Dat klopt. Dat doe je niet zo even om 23.00 uur in de avond.

De heer **Sjoerdsma** (D66):

Wat je niet zomaar doet om 23.00 uur in de avond is ergens in een debat gooien dat je iets overweegt. Ik ken DENK. Zij overwegen aangifte te doen en vervolgens doen zij het niet. Dus mijn vraag aan de heer Kuzu is nu: geeft u dan ook maar hom of kuit, gaat u die brief schrijven, ja of nee?

De heer **Kuzu** (DENK):

Op het moment dat er vijf Kamerleden zijn ...

De heer **Sjoerdsma** (D66):

Nee, gaat u die schrijven?

De heer **Kuzu** (DENK):

Op het moment dat er vijf Kamerleden zijn in dit huis, dan overwegen wij zeer zeker om dat te doen.

De heer **Sjoerdsma** (D66):

Ik kan dan alleen maar constateren dat een groot deel van deze Kamer zijn uiterste best heeft gedaan om dit debat te voeren op een manier waarop de regering gecontroleerd wordt en waardoor er lessen kunnen worden getrokken voor de toekomst. Daar kan ook een oordeel bij horen zoals de SP dat heeft gevelde. Mijn fractie zal dat niet steunen. Dat zal u niet verbazen. Maar dit is enkel en alleen een publicitaire luchtballon. Ik vind het eerlijk gezegd ook niet chic.

De heer **Kuzu** (DENK):

Wat een publicitaire luchtballon is, is dat er maandenlang talloze vragen zijn gesteld, door de heer Omtzigt en door de heer Voordewind in het bijzonder. Dat heb ik geprezen. Vanavond hebben we een uitgebreid debat gevoerd om de onderste steen boven te krijgen. Nou, dat is niet gelukt. Dat is niet gelukt. Een consequentie daarvan is een motie van wantrouwen, die wij zullen gaan steunen, en in de tweede plaats zeer zeker de overweging om dat in behandeling te nemen. Waarom doen we dat? We hebben het hier niet over bloemetjes en snoepjes die we hebben uitgedeeld. Nee, we hebben goederen uitgedeeld waardoor mensen zijn omgekomen, waarmee families uit elkaar zijn gereten en waarmee we de toekomst van een hoop mensen hebben afgepakt. Om er dan verontwaardigd over te doen dat wij dit in overweging nemen ... Nou, ik ga door met mijn volgende motie.

De heer **Omtzigt** (CDA):

Het staat onder de wet ieder Kamerlid vrij om dit te doen. Ik zou wel willen vragen aan de heer Kuzu, die in 2014 een eigen fractie gevormd heeft, waarom hij wel ingestemd heeft met dit NLA-programma in 2015.

De heer **Kuzu** (DENK):

Het geheugen van de heer Omtzigt gaat blijkbaar niet ver genoeg. De heer Kuzu en de heer Öztürk hebben zich afgescheiden in november 2014. Het NLA-programma is volgens mij iets later begonnen.

De heer **Omtzigt** (CDA):

Ja, precies daarom. Dus u heeft niet tegen dit programma gestemd. U heeft ingestemd met dit programma in april 2015.

De heer **Kuzu** (DENK):

We hebben inderdaad een artikel 100... We hebben verschillende debatten gevoerd in deze Kamer. Vandaag heb ik het tijdens mijn bijdrage uitgelegd. Het gaat erom dat destijds de intentie van Koenders om geen terrein te geven aan IS en aan Assad een legitiem argument was. Maar wat vervolgens is gebeurd, hebben we de afgelopen jaren ook gezien. Daarvan heeft de minister ook zelf aangegeven waar het toe heeft geleid. We zijn betrokken geweest bij misdrijven. Ik vraag me echt oprecht af of wij daar meer aan moeten doen en we het Openbaar Ministerie de opdracht moeten geven om te kijken wat mogelijk is in dezen.

De heer **Omtzigt** (CDA):

Het is overigens niet het Openbaar Ministerie dat opdracht geeft. Het gaat rechtstreeks naar de Hoge Raad.

De heer **Kuzu** (DENK):

Nee, de Kamer geeft de opdracht en het Openbaar Ministerie voert het uit.

De heer **Omtzigt** (CDA):

Nee ...

De heer **Kuzu** (DENK):

Ja, dat is wel het geval.

De heer **Omtzigt** (CDA):

... dan ga je naar de Hoge Raad toe ...

De heer **Kuzu** (DENK):

Nee, uiteindelijk.

De heer **Omtzigt** (CDA):

... maar procedureel is dit niet zo spannend. Als de heer Kuzu dit echt overweegt, vraag ik hem echt even erop te reflecteren waarom hij nu zegt dat er een artikel 100-brief was. Het was geen artikel 100-brief.

De heer **Kuzu** (DENK):

Ja, een brief met die vraag.

De heer **Omtzigt** (CDA):

Ik vraag hem ook waarom hij ingestemd heeft met dit programma en wat hem ertoe leidt om all the way te gaan van instemming met dit programma en er vijf jaar lang helemaal niks over vragen naar bij het eerste beste debat dat er is ongeveer het allerzwaarste middel uit de kast trekken.

De heer **Kuzu** (DENK):

Dat is niet het geval. In de afgelopen periode hebben we het hier vaak genoeg over gehad. Ik ken de heer Omtzigt als de man van de procedures. Wanneer we kijken naar de procedures, dan staat er: "1. Door minstens vijf leden kan een schriftelijk gemotiveerd voorstel worden gedaan voor het in overweging nemen van een aanklacht tegen een bewindspersoon vanwege een ambtsmisdrijf. 2. De betrokken persoon wordt op de hoogte gesteld binnen 24 uur na het indienen van een aanklacht." Dan volgen nog zeven verdere punten. Die kan ik allemaal oplezen.

De **voorzitter**:

Tot slot, de heer Omtzigt.

De heer **Omtzigt** (CDA):

Dat klopt. Dat gaat via de Hoge Raad en niet via het OM. Tegen wie denkt de heer Kuzu dit te gaan indienen, tegen de minister die het heeft stopgezet of tegen minister Koenders, die hij net uitgebreid geprezen heeft?

De heer **Kuzu** (DENK):

De minister van Buitenlandse Zaken.

De heer **Omtzigt** (CDA):

Nee, bij ambtsmisdrijven is er geen overerfbaarheid zoals politieke verantwoordelijkheid.

Deze minister is verantwoordelijk voor alle handelingen van zijn voorganger.

Ambtsmisdrijven gaan over wat ministers zélf gedaan hebben. Daarom wil ik graag dat de heer Kuzu heel erg precies is in waarom hij overweegt een ambtsmisdrijf in te dienen tegen deze minister, die het programma binnen een maand gestopt heeft, en niet tegen de ministers die het gestart hebben? Heeft hij dat ook betrokken bij zijn overwegingen of is dit een hele snelle luchtballon?

De heer **Kuzu** (DENK):

Dit is een scherp punt, dat ik toevoeg aan de overwegingen. Maar ik houd toch wel echt vast aan de argumentatie en de motivatie. Het gaat erom dat er mensen zijn omgekomen door toedoen, door steun van de Nederlandse overheid, van de Nederlandse Staat. Waar het gaat om de vraag "wie?" zal ik dat in mijn overwegingen meenemen wanneer we het nader onderzoeken. Ik kondig hier aan dat we het in overweging nemen. Ik zal het verder onderzoeken. Dank dat u ons daarop wijst. Dat neem ik mee. Vriendelijk bedankt!

De **voorzitter**:

Tot slot.

De heer **Omtzigt** (CDA):

Ik heb gezegd dat ik de mening van mijn collega's niet helemaal deel. Het staat een collega vrij om aangifte te doen van een ambtsmisdrijf. Maar even voor de helderheid: het is ongelofelijk serieus, want u vraagt of een minister naar de gevangenis gaat. Als u er niet eens

over nagedacht heeft over welke persoon u het dan heeft, dan zou ik u aanraden om daar volgende keer eerst over na te denken voordat u het aankondigt.

De heer **Kuzu** (DENK):
Prima.

De heer **Voordewind** (ChristenUnie):
Dit zijn serieuze, ernstige aantijgingen tegen het vorige kabinet. Dan vraag ik de heer Kuzu wel waarom hij tegen mijn motie heeft gestemd. Als hij nu zo fel tegen dit kabinet ageert, dan had hij toch gewoon voor de motie van 29 april 2015 kunnen stemmen? Daarin roepen we als indieners het kabinet op om af te zien van de hulp waar de heer Kuzu nu zo vreselijk over spreekt. Maar hij heeft tegen die motie gestemd.

De heer **Kuzu** (DENK):
Daarom zeg ik ook: ik ben niet te beroerd om achteraf toe te geven dat we daar fout zaten. Dat heb ik net ook proberen duidelijk te maken. Daar ben ik niet te beroerd voor. Nee, inderdaad. Ik had gehoopt dat u tijdens het interruptiedebatje dat wij met elkaar hadden ook in zou zien dat de inzet die u twee maanden daarna pleegde net zo fout was, wanneer het gaat om het steunen van groeperingen als de YPG.

De heer **Voordewind** (ChristenUnie):
De heer Kuzu trekt nu wel een hele grote broek aan door het vorige kabinet zelfs strafrechtelijk te willen vervolgen, terwijl hij een klein foutje heeft gemaakt. Want dit was de eerste motie die werd ingediend, waarbij het kabinet keek welke partijen voor of tegen dat steunprogramma waren. U was voor dat steunprogramma, en nu zegt u: u had het nooit moeten doen. Maar u heeft zelf een foutje gemaakt. U zat aan de verkeerde kant, meneer Kuzu!

De heer **Kuzu** (DENK):
Dat wij destijds niet hebben meegestemd met de motie van de heer Voordewind, daarmee heeft hij een punt. Maar we leven niet meer in 2015. We leven in 2018. En in 2018 hebben we gezien dat er door onze betrokkenheid misdrijven zijn gepleegd, dat door onze betrokkenheid terroristische organisaties zijn gesteund, dat door onze betrokkenheid mensenrechten zijn geschonden, dat door onze betrokkenheid mensen zijn omgekomen. Dan is het volgens mij ook wel belangrijk dat je inziet dat je daar niet verstandig bezig bent geweest en verder de mogelijkheden gaat aankaarten om de onderste steen echt helemaal boven te krijgen. Dit is een van die instrumenten.

De **voorzitter**:
De heer Voordewind, tot slot.

De heer **Voordewind** (ChristenUnie):
De heer Kuzu beschuldigt dit kabinet van een ambtsmisdrijf waar hij zelf mede verantwoordelijk voor is. Deze motie was bepalend voor het kabinet toen ze bekeken of ze door konden met het programma. U heeft haar toen gesteund. Alles wat u het kabinet toen verweet, daar bent u zelf ook verantwoordelijk voor.

De heer **Kuzu** (DENK):
We hebben een scheiding der machten. We hebben destijds inderdaad kaders gesteld. Daarvan zeg ik ook: met de wijsheid van nu hadden we daar vast en zeker anders over gestemd.

Nogmaals, daar geef ik de heer Voordewind een puntje. Maar waar het ook om gaat, is dat er in de afgelopen jaren voldoende informatie naar buiten is gekomen, vooral in een stroomversnelling gebracht door puik onderzoekswerk van Nieuwsuur en Trouw, om te zeggen dat we de onderste steen echt helemaal boven moeten krijgen.

De heer **Van der Staaij** (SGP):

De heer Kuzu maximaliseert de verantwoordelijkheid van de bewindslieden en minimaliseert zijn eigen betrokkenheid. Hij zegt: ja, die motie, dat kan gebeuren; met de wijsheid van nu ... En dan is hij zo uitermate scherp dat hij zelf met ambtsmisdrijven aan komt zetten. Het zijn allemaal nog maar overwegingen, maar overweegt hij ook nog om aangifte tegen de heer Kuzu te doen in verband met ambtsmisdrijven, omdat hij als Kamerlid niet goed zijn mening heeft gevormd bij een hele belangrijke motie?

De heer **Kuzu** (DENK):

Leuk geprobeerd. De heer Kuzu is uiteindelijk niet verantwoordelijk geweest voor het als een sinterklaas uitdelen van jeeps, trucks en materiaal aan groeperingen die samenwerken met terroristische organisaties.

De heer **Van der Staaij** (SGP):

Als je die motie nog even rustig terugleest, dan zie je dat destijds ook al gezegd werd: in deze ingewikkelde situatie in Syrië neem je te grote risico's door dit soort goederen te verstrekken. Toen zei meneer Kuzu: geen probleem, ga maar gewoon je gang. En nu heeft hij de grootste mond en heeft hij het zelfs over ambtsmisdrijven. Dat geeft geen pas.

De heer **Kuzu** (DENK):

Nee. Wat er in de tussentijd is gebeurd, is dat er talloze toezeggingen zijn gedaan over beter monitoren, het opstellen van criteria et cetera. We zien dat die in de tussentijd allemaal niet zijn nageleefd, dat daar helemaal niets van terecht is gekomen. Mijn bezwaar blijft dat wij in het Midden-Oosten, in Syrië, mensenlevens hebben genomen, dat we families uit elkaar hebben gereten en dat we de toekomst van heel veel mensen kapot hebben gemaakt. Daarom deze maatregel. Ik neem het nogmaals in overweging.

De **voorzitter**:

U heeft nog meer moties, begrijp ik.

De heer **Kuzu** (DENK):

Ja, dit is motie twee, voorzitter.

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

roept de regering op om per ommegaande te stoppen met het leveren van welke vorm van steun dan ook aan groeperingen die met elkaar een strijd voeren of een oppositionele groep die een strijd voert tegen een regime,

en gaat over tot de orde van de dag.

De voorzitter:

Deze motie is voorgesteld door het lid Kuzu. Naar mij blijkt, wordt de indiening ervan voldoende ondersteund.

Zij krijgt nr. 236 (32623).

De heer Kuzu (DENK):

En dan de laatste motie, voorzitter.

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat er discrepantie bestaat tussen het ministerie van Buitenlandse Zaken en het Openbaar Ministerie over de kwalificatie van groepen als terroristische organisatie;

constaterende dat er situaties zijn ontstaan waarbij de Nederlandse regering gewapende groeperingen heeft gesteund die het Openbaar Ministerie aanmerkt als terroristisch;

verzoekt de minister van Buitenlandse Zaken in overleg met de minister van Justitie en Veiligheid om voor zijn departement met een eenduidigere definitie te komen voor een terroristische organisatie, en deze op te laten nemen op de Nederlandse lijst van terroristische organisaties op het moment dat een Nederlandse rechter een vonnis heeft uitgesproken dat een dergelijke organisatie aangemerkt kan worden als een organisatie met een terroristisch motief,

en gaat over tot de orde van de dag.

De voorzitter:

Deze motie is voorgesteld door het lid Kuzu. Naar mij blijkt, wordt de indiening ervan voldoende ondersteund.

Zij krijgt nr. 237 (32623).

De heer Kuzu (DENK):

Dank u wel.

De voorzitter:

Dank u wel. Dan geef ik nu het woord aan de heer De Roon namens de PVV.

De heer De Roon (PVV):

Voorzitter. Dat steunprogramma voor de gewapende Syrische oppositie deugde van geen kanten. De vooronderstellingen waren niet goed. De opzet was niet goed. De uitvoering rammelde. De consequenties waren slecht.

Het is begonnen met een EU-verordening uit 2013, waarvan de minister heeft gezegd: die gingen we samen met een aantal andere landen uitvoeren. Het betrof een oproep om niet-letale steun te gaan verlenen. Dat hebben we dus gedaan, terwijl in 2013 al bekend was dat Al Qaida/Al-Nusra de baas was in dat hele gebied. Er waren weliswaar lokale groepjes om dorpje X of stadje Y te verdedigen, maar die werden gedoogd door Al-Nusra totdat ze werden overlopen door Al-Nusra. Dat uitgangspunt deugde dus al niet. De minister heeft gezegd: die

steun hebben wij geleverd zodat aan de onderhandelingstafel iemand een ander standpunt dan Assad of IS zou kunnen innemen. Maar men is nooit tot behoorlijke onderhandelingen gekomen aan de tafel in Genève. De Mistura zei zelf ook: ik denk niet dat dit wat wordt. Dat klopte dus ook allemaal al niet. In 2013 en 2015 was dus al duidelijk dat er "bij het begin al een duidelijk zeer onoverzichtelijke en risicovolle situatie zou zijn". Dat zijn letterlijke woorden van de minister. Dan begrijp ik niet dat de regering toen haar vingers tussen de deur heeft gestoken.

Voorzitter. De gevolgen zijn er dan ook naar. De opzet was rammelend. Commandanten van strijdgroepen die betrappt werden op foute handelingen kregen een cursusje mensenrechten, maar de steun werd niet beëindigd. We hebben soms zonder eigenstandige info gewerkt maar gewoon vertrouwd op info van bondgenoten. Dat is natuurlijk ook een rammelende gang van zaken. De uitvoering was rammelend. Auto's zouden niet worden gebruikt voor oorlogsdoelen. Het was een voorwaarde dat dat niet zou gebeuren, maar we konden het niet controleren. Dat klopte dus ook al niet.

Voorzitter. De gevolgen waren er dan ook naar. Mensenrechtenschenders, terroristen of hoe je ze ook maar wilt noemen, werden door de regering gesteund. Het risico is genomen dat we bij een strafrechtelijke zaak juridisch met de vingers tussen de deur komen. Dat leidt ertoe dat uiteindelijk terroristen zijn gesteund door de regering, jarenlang, terwijl Nederlandse militairen blijkbaar geen kleding konden krijgen tegen de kou en ze geen deugdelijke kogelwerende vesten hebben.

De minister is politiek verantwoordelijk voor deze wantoestanden. Ik constateer dat er ministers om minder zijn weggestuurd, bijvoorbeeld om bonnetjes. Er is een motie van wantrouwen van mevrouw Karabulut. De motivatie daarvoor richt zich er vooral op dat de communicatie niet deugt en onvoldoende is. Dat ben ik met mevrouw Karabulut eens, maar wat de PVV betreft is ook een grote en belangrijke reden om de minister een motie van wantrouwen aan zijn broek te hangen dat de regering gewoon terreur heeft gesteund. Dat willen we niet, dus ik zal mijn fractie adviseren om die motie te ondersteunen.

Dank u wel.

De voorzitter:

Dank u wel. Dan geef ik nu het woord aan de heer Van der Staaij namens de SGP.

De heer Van der Staaij (SGP):

Mevrouw de voorzitter. Ik wil de minister danken voor zijn beantwoording. Van de kant van de SGP hebben we al in de eerste termijn uiteengezet dat we destijds geen steun hebben gegeven aan dit omstreden programma. We voelen ons natuurlijk ook door de gang van zaken in de juistheid van die politieke keus bevestigd, maar tegelijkertijd is het goed om, hoe je er ook in stond, lering te trekken uit wat fout is gegaan en om te kijken hoe in de toekomst op een zorgvuldiger manier keuzes kunnen worden gemaakt en een toetsingskader kan worden gemaakt. Vanuit die overwegingen staat ook mijn naam onder de motie van de heer Omtzigt. Ik vind het eigenlijk wel een mooie opbrengst van dit debat dat zeven partijen deze motie steunen en zeggen: trek de lessen voor de toekomst maar betrek er ook nadrukkelijk bij wat er fout is gegaan in dit programma. Dat is naar onze overtuiging een geloofwaardig antwoord op de perikelen die in de afgelopen tijd en in dit debat naar voren zijn gekomen om hier op een zorgvuldigere en betere manier mee om te gaan in de toekomst.

Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter:

Dank u wel. Dan geef ik nu het woord aan de heer Krol namens 50PLUS.

De heer Krol (50PLUS):

Voorzitter. Dank aan de minister voor de beantwoording. Ik heb goed geluisterd naar het woordgebruik van de minister in de eerste termijn. Daarin verviel hij voortdurend in herhalingen, zoals "ik kan niet uitsluiten dat" en "ik hoef het niet verder in te vullen". We zagen een minister die zich steeds weer achter geheimhouding verschuilt, ook als hem publiekelijk bekende zaken worden voorgelegd.

De minister had het over het verminderen van menselijk lijden als belangrijkste reden om de oppositiegroepen te ondersteunen. Zij zouden zo hun families kunnen beschermen. Maar laten we eerlijk zijn: pick-uptrucks, uniformen, nachtkijkers, zijn dat daarvoor de meest voor de hand liggende middelen? Wij denken echt van niet, want de minister heeft zelf gezegd dat het iedereen bekend was dat het strijdende groepen waren. En die gebruiken, zoals ik in eerste termijn al zei, pick-uptrucks echt niet om boodschappen te doen.

De Kamer heeft geen enkele duidelijkheid gekregen over de monitoring van wat er met de goederen is gebeurd. De minister gaf wel erg gemakkelijk een globale schets en veel meer dan "het had beter moeten" hebben we niet gehoord. Ook als het gaat om de volkenrechtelijke aspecten vindt mijn fractie de minister maar weinig overtuigend. Wel complimenten hebben we aan het adres van Trouw en Nieuwsuur.

Voorzitter. Als we ooit nog ergens oppositiegroepen willen steunen, laten we ons dan echt richten op het humanitaire aspect en vooral geen spullen meer leveren die ook echt duidelijk anders kunnen worden gebruikt. Want de minister heeft zelf terecht gesteld dat dit soort operaties in een burgeroorlog nooit zonder risico's kunnen zijn.

De voorzitter:

Dank u wel. Dan ga ik naar de heer Sjoerdsma namens D66.

De heer Sjoerdsma (D66):

Voorzitter. Ik dank de minister voor zijn antwoorden in de eerste termijn. Ik wil toch nog eventjes terug naar de situatie in 2015 in Syrië, waar de Syrische bevolking ingeklemd zat tussen die vatenbommen gooiende Assad aan de ene kant en het barbarisme van IS aan de andere kant, en het gevoel van urgentie dat er destijds leefde, zeker met een geblokkeerde Veiligheidsraad. De minister heeft dat ook geschetst en heeft ook geschetst welke resultaten er zijn geboekt in de strijd tegen IS, en ik denk dat het goed is dat te markeren.

Maar er zijn ook heel grote problemen geconstateerd vandaag. De minister heeft gezegd dat er geen informatie is gedeeld over de volkenrechtelijke risico's. Dat had wel moeten. De vorige ministers hadden beloofd dat Nederland zelf de selectie zou uitvoeren. Dat is niet gebeurd, onder andere omdat we niet over de juiste informatie beschikten. Deze minister zei dat de selectie intensiever had moeten zijn. Maar het was niet conform de beloftes. De monitoring had volgens deze minister ook scherper moeten.

Dat brengt mij toch bij de conclusie dat veel van dit programma niet is zoals het is beloofd. Deze minister kwalificeerde dat in zijn introductie als "had beter gekund". Mijn eigen

kwalificatie is: ontoereikend en teleurstellend. Ik vind dat we hier zeer urgent lessen uit moeten trekken. Dat is ook waarom ik vol overtuiging de motie van collega Omtzigt steun. Ik denk dat het ontzettend belangrijk is, zoals collega Van der Staaij ook zei, dat we goed terugkijken naar wat hier is gebeurd en daaruit heel duidelijke lessen trekken voor de toekomst.

Voor wat betreft het volkenrecht vind ik het enorm belangrijk dat de volkenrechtelijk adviseur weer onafhankelijk en op eigen initiatief mag adviseren. Ik vraag deze minister dat toe te zeggen en mogelijk te maken.

En ik vraag de minister nog om de twee openstaande vragen van mijn zijde te beantwoorden in de tweede termijn. Dan gaat het om de vergunningen van de anti-EID-voertuigen en de pick-uptrucks, en om de vraag met welke organisaties we niet zijn gestopt na serieuze meldingen van schendingen.

Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter:

Dank u wel. Dan geef ik nu het woord aan mevrouw Kuiken namens de PvdA.

Mevrouw **Kuiken** (PvdA):

Voorzitter. De heer Sjoerdsma schetste heel treffend de context van 2015. Hij had het over het alomvattende kwaad waarmee de Syrische bevolking werd geconfronteerd en over het feit dat als je eenmaal in het nauw wordt gedreven door het kwaad, er dan eigenlijk niet zo iets is als een goed of fout. Maar nietsdoen was uiteindelijk voor mijn fractie geen optie.

Maar we moeten wel kritisch zijn over de beslissingen die toen zijn genomen, over de wijze waarop het vettingmechanisme heeft plaatsgevonden en over de wijze waarop de monitoring heeft plaatsgevonden. De minister heeft daar een aantal belanghebbende dingen over gezegd en daar wil ik hem voor bedanken.

Gelijktijdig ligt er nog veel open. Want hoe dat dan exact moet en hoe dat moet plaatsvinden, is nog onduidelijk. En dat is voor mijn fractie ook de reden geweest voor het medeondertekenen van de motie van de heer Omtzigt, waar al eerder aan gerefereerd is.

Voorzitter. Het zal dan ook niet de laatste keer zijn dat we dit gesprek met de minister voeren. Gelijktijdig denk ik dat onze fractie altijd open zal staan voor maatregelen als er mensen in nood zijn of als er crisissituaties zijn. Dan moeten we altijd weer met een open blik kunnen kijken welke maatregelen we in alle bescheidenheid als Nederland kunnen nemen.

Hartelijk dank, voorzitter.

De voorzitter:

Dank u wel. Tot slot de heer Baudet namens Forum voor Democratie.

De heer **Baudet** (FvD):

Terwijl mijn medewerker als het goed is de motieteksten heeft ingeleverd bij de Griffier, zal ik ze vast voorlezen.

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

overwegende dat het OM op dit moment een jihadist uit Nederland vervolgt wegens deelname aan de islamitische terreurorganisatie Jabhat al-Shamiya;

overwegende dat opeenvolgende regeringen deze en mogelijk andere terreurgroepen via het NLA-programma steunden;

overwegende dat de ministers van Buitenlandse Zaken Koenders, Zijlstra en Blok voor dit beleid verantwoordelijk zijn;

overwegende dat het niet vervolgen van de Nederlandse staatssteun aan terreurgroepen van ernstige rechtsongelijkheid zou getuigen indien het OM tegelijkertijd wél Nederlandse ingezetenen vervolgt voor het steunen van deze groepen;

overwegende dat deze ernstige rechtsongelijkheid mogelijk zelfs de vervolging van Syriëgangsters kan blokkeren;

overwegende dat strafrechtexpert mr. Knoops op 10 september jongstleden in Trouw stelde dat de minister die verantwoordelijk is voor het NLA-programma en de steun aan Jabhat al-Shamiya, zich mogelijk schuldig heeft gemaakt aan een ambtsmisdrijf, en dat "de minister dus strafrechtelijk kan worden vervolgd als blijkt dat hij opzettelijk nalatig is geweest";

overwegende dat het steunen van terreurbewegingen, die mogelijk tienduizenden doden op hun geweten hebben, niet ongestraft mag blijven;

roept de regering op om het OM aan te wijzen om te onderzoeken of Koenders, Zijlstra en Blok zich mogelijk schuldig hebben gemaakt aan een of meerdere strafbare feiten, en de Kamer te informeren over de mogelijkheden om tot vervolging van deze (voormalige) bewindslieden over te gaan,

en gaat over tot de orde van de dag.

De voorzitter:

Deze motie is voorgesteld door het lid Baudet. Naar mij blijkt, wordt de indiening ervan voldoende ondersteund.

Zij krijgt nr. 238 (32623).

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat er geen realistisch alternatief is voor de Assad-regering;

overwegende dat de pogingen van de kabinetten-Rutte om de regering-Assad te destabiliseren en verdrijven slechts hebben geleid tot het voortduren van het bloedvergieten;

roept de regering op nu alle steun voor gewapende en niet-gewapende oppositiegroepen in Syrië te staken en publiekelijk te erkennen dat de regering-Assad het legitieme staatsgezag draagt in Syrië,

en gaat over tot de orde van de dag.

De voorzitter:

Deze motie is voorgesteld door het lid Baudet. Naar mij blijkt, wordt de indiening ervan voldoende ondersteund.

Zij krijgt nr. 239 (32623).

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat de Syrische burgeroorlog nu ten einde loopt;

overwegende dat het grootste deel van Syrië nu weer in handen is van de regering-Assad;

overwegende dat de heer Walid al-Moualem, de minister van Buitenlandse Zaken van Syrië, vorige week tijdens zijn toespraak aan de VN heeft aangegeven dat Syrië klaar is om de tijdens de oorlog gevluchte Syriërs weer terug te verwelkomen in Syrië;

roept de regering op een regeling te treffen met de Syrische regering om alle Syrische asielzoekers en statushouders zo spoedig mogelijk naar hun thuisland te doen terugkeren,

en gaat over tot de orde van de dag.

De voorzitter:

Deze motie is voorgesteld door het lid Baudet. Naar mij blijkt, wordt de indiening ervan voldoende ondersteund.

Zij krijgt nr. 240 (32623).

Hiermee zijn wij gekomen aan het einde van de tweede termijn van de kant van de Kamer. De laatste moties worden gekopieerd en rondgedeeld. Ik constateer dat er geen behoefte is aan een korte schorsing. Dan wachten we heel even op de laatste moties.

Ik geef het woord aan de minister.

Minister Blok:

Dank u wel, voorzitter. Allereerst de heer Omtzigt. Hij heeft inderdaad nog een antwoord tegoe op drie vragen. Hij had mij gevraagd naar de uitspraak van de heer Koenders in 2015. Ik heb een uitspraak teruggevonden die hij heeft gedaan in Nieuwsuur. De uitspraak was dat het niet aan Nederland is om te bepalen dat hij — Assad in dit geval — moet vertrekken als president, maar dat iedereen eigenlijk vindt dat er geen echte toekomst is voor Assad. De uitspraak gaat vooral over het moment dat hij moet vertrekken. In januari herhaalde Koenders dat iemand die zo veel bloed aan zijn handen heeft, zich voor een rechter moet verantwoorden. Als ik dit zo teruglees, is dat wel in lijn met de toelichting die ik ook gaf dat

het voor de rechter brengen een doel op zich is — daar was de heer Omtzigt het ook mee eens — maar dat het niet aan de Nederlandse regering is om zo'n regime change te bepleiten.

De tweede vraag die nog openstond, was of alle 22 groepen op de drie criteria die de heer Omtzigt ook noemde, van tevoren beoordeeld zijn. Het antwoord daarop is ja.

Dan vroeg de heer Omtzigt naar de openbare bronnen met betrekking tot de beschieting van de wijk Sheikh Maqsoud. In het Amnesty-rapport wordt de koepel Fatah Halab genoemd. Sultan Murad was daar op dat moment onderdeel van, maar wordt niet specifiek genoemd. Er zijn openbare bronnen die de groepen Jabhat al-Nusra, Ahrar al-Sham en Jaish al-Islam specifiek aanwijzen als schuldigen voor de burgerdoden bij de beschieting van Maqsoud. Dat zijn bronnen als Human Rights Watch, The Daily Beast en een aantal Koerdische nieuwsorganisaties. Op die laatste bronnen werd gedoeld.

De heer **Omtzigt** (CDA):

Ik ontvang graag die bronnen, want er werd niet alleen gezegd dat anderen aangewezen werden, maar ook dat daaruit zou blijken dat de Sultan Murad Brigade het niet gedaan zou hebben. Dat gaat natuurlijk nog één stap verder.

Minister **Blok**:

Ik ben graag bereid wat ik nu zeg, nog een keer op papier te zetten.

De heer **Omtzigt** (CDA):

Dank u wel. Dus ik begrijp dat alle 22 groepen gecontroleerd zijn op alle drie de voorwaarden door de Nederlandse vettingprocedure?

Minister **Blok**:

Ik kom zo nog op het punt wie ik controleerde, in reactie op de heer Sjoerdsma.

De heer **Omtzigt** (CDA):

Maar de vraag die ik stelde was: hoeveel van die 22 groepen zijn door het Nederlandse team gevet en akkoord bevonden op de drie punten? Dat was namelijk een toezegging aan de Kamer. Zijn dat er 21 of 20, of zijn dat er 10?

Minister **Blok**:

Check. Dan ga ik meteen naar de heer Sjoerdsma, want die stelde mij dezelfde vraag. De tien groepen in het noorden zijn allemaal zelf beoordeeld. De twaalf in het zuiden zijn overwegend door de Britten beoordeeld, maar deels ook zelf.

De heer **Omtzigt** (CDA):

Ik wil het iets preciezer dan "overwegend". Van die twaalf groepen zijn er één of twee of drie door Nederland beoordeeld?

Minister **Blok**:

Dat weet ik niet uit het hoofd.

De **voorzitter**:

Een korte vraag, mevrouw Karabulut.

Mevrouw **Karabulut** (SP):

Een korte vraag, voorzitter. De minister heeft geen onafhankelijk maar een intern onderzoek laten doen naar de bevindingen van Trouw en Nieuwsuur. Heeft dat onderzoek alleen betrekking op de door Trouw en Nieuwsuur opgebrachte groepen, of was dat een onderzoek naar alle door Nederland gesteunde groepen?

Minister **Blok**:

Naar aanleiding van de berichten van Trouw en Nieuwsuur en naar aanleiding van de door de Kamer gestelde vragen heb ik natuurlijk de gang van zaken onderzocht. Er loopt nog een onderzoek van de ADR. Dat onderzoek heeft dus niet alleen betrekking op de Trouw- en Nieuwsuurberichten.

Mevrouw **Karabulut** (SP):

Sorry, maar dit kan toch niet? De minister-president heeft begin september verklaard: o, shocking; het is nieuw voor ons dat wij mogelijk jihadistische groepen zouden hebben gesteund. De minister van Buitenlandse Zaken heeft gezegd: o, shocking; wij gaan een onderzoek doen. En nu vraag ik aan de minister: klopt dat? Zijn dat alle groepen? En wat gaat het onderzoek dan opleveren? Want dat loopt nog, begrijp ik van de minister. Dan kan hij ons toch niet wederom met een kluitje in het riet sturen?

Minister **Blok**:

Het ADR-onderzoek loopt nog, maar dat is geen nieuws voor de Kamer.

De **voorzitter**:

Tot slot.

Mevrouw **Karabulut** (SP):

De minister heeft in de beantwoording van de 382 vragen, maar ook daarvoor expliciet geschreven dat hij een onderzoek zou instellen naar de door Nieuwsuur en Trouw naar voren gebrachte feiten, omdat men geschrokken was. De minister-president beweerde het toen voor het eerst te hebben gehoord. Mijn vraag aan de minister is: is dat onderzoek afgerond? En heeft dat onderzoek alleen betrekking op die groepen of op alle 22 door Nederland gesteunde groepen? Ja of nee?

Minister **Blok**:

Het onderzoek is afgerond, met uitzondering van het ADR-onderzoek dat de Kamer nog krijgt.

Mevrouw **Karabulut** (SP):

Voorzitter ...

De **voorzitter**:

Nee. Meneer Baudet, op dit punt. We gaan niet het debat opnieuw voeren. Het is uitgebreid gevoerd.

De heer **Baudet** (FvD):

Ik moet toch mevrouw Karabulut gelijk geven. De minister is uitgesproken vaag hierover. Er hangt hier een motie van wantrouwen. We gaan daar als Kamer vanavond nog over stemmen. Kan de minister niet toch iets meer uitsluitsel geven, voor zover dat mogelijk is? Als dat niet mogelijk is, kan hij dan misschien toegeven dat hij dingen nu niet kan beantwoorden, dat dat

met een bepaalde vaagheid te maken heeft en dat hij opnieuw vraagt om het vertrouwen van de Kamer?

Minister **Blok**:

Wat is er vaag aan de uitspraak dat het onderzoek is afgerond, met uitzondering van het ADR-onderzoek?

De heer **Baudet** (FvD):

U zegt: dat krijgt de Kamer nog. Kunt u aangeven op welk moment we dat krijgen?

Minister **Blok**:

Volgens mij eind oktober, maar deze discussie hebben we al eerder gevoerd.

De **voorzitter**:

Oké. Dan stel ik voor dat u nu naar de moties gaat.

Minister **Blok**:

De motie van de heer Omtzigt ...

De **voorzitter**:

De heer Sjoerdsma.

De heer **Sjoerdsma** (D66):

Ik zou graag naar de moties gaan, maar wil toch ook antwoord krijgen op de vraag over die anti-IED-voertuigen en de pick-uptrucks.

Minister **Blok**:

Zeker, ik kom nog bij die vraag van de heer Sjoerdsma, maar ik doe het in volgorde van de vragenstellers.

Ik kom eerst bij de motie op stuk nr. 231, die de heer Omtzigt samen met een groot aantal anderen heeft ingediend en die vooruitblijkt en de regering verzoekt om met medewerking van de Commissie Advies Volkenrecht en de Adviescommissie Internationaal een nieuw toetsingskader te ontwikkelen. De motie wil verder dat ik deze commissies ook toegang geef tot het NLA-programma en daarbij ook de rol van het volkenrechtelijk advies, de openbaarheid en de mogelijkheden van tegenspraak betrek. Deze motie voer ik graag uit. Ik werk graag mee aan het toegang geven tot vertrouwelijke informatie aan beide commissies. Ter voorkoming van misverstanden: zodanig dat de algemene conclusies eruit getrokken kunnen worden waar de motie ook om vraagt, en niet een beoordeling van geval tot geval, omdat je dan weer in dezelfde vertrouwelijkheid vastloopt. Maar op deze manier laat ik de motie graag aan het oordeel van de Kamer.

De vraag van de heer Voordewind was eigenlijk tegengesteld aan de vraag van de heer Van Ojik over het voortzetten van de steun aan de White Helmets. Er staat nog open een bedrag van ruim €250.000. Volgens de kennis die we nu hebben, zijn we daar contractueel toe verplicht, maar we zoeken uit hoe hard dat is. Ik ben graag bereid de Kamer daarover te informeren.

De heer Van Ojik heeft een motie over de White Helmets ingediend, en wel de motie op stuk nr. 232, die ook aansluit bij zijn betoog in het debat. Hij verzoekt de regering de White

Helmets te helpen bij het verbeteren van de monitoring en de transparantie, en om mogelijkheden te onderzoeken om het humanitaire werk dat zij doen, te blijven steunen. Ik gaf al aan dat ik die kansen klein inschat. Nu gebiedt de eerlijkheid mij te zeggen dat, omdat dit ODA-geld is, de primaire verantwoordelijkheid bij mijn collega van BuHa-OS ligt. Ik ben wel bereid, als de heer Van Ojik de motie wil aanhouden, om nog even ruggespraak met haar te voeren — dat heb ik nu niet kunnen doen — en na dat overleg nog even schriftelijk een reactie te geven. Als ik het nu moet doen, ga ik die motie ontraden, maar ik ben best bereid om ruggespraak te houden.

De heer **Van Ojik** (GroenLinks):

Ja, voorzitter, daar ben ik toe bereid. Daar kan alleen maar iets uitkomen wat beter is dan wat nu door de minister werd aangekondigd. Ik wijs de minister erop dat de motie bewust open is geformuleerd. Ze vraagt hem om de mogelijkheden te onderzoeken. Ik zou het zeer op prijs stellen als de minister dat ook ... Dat staat er niet voor niks.

De **voorzitter**:

U houdt de motie aan?

De heer **Van Ojik** (GroenLinks):

Dat heeft u goed geconcludeerd.

De **voorzitter**:

Op verzoek van de heer Van Ojik stel ik voor zijn motie (32623, nr. 232) aan te houden.

Daartoe wordt besloten.

Minister **Blok**:

Er komt nog een schriftelijke reactie.

Dan kom ik bij de motie-Karabulut op stuk nr. 233, waarin zij het vertrouwen in de minister opzegt. Het zal niet verrassend zijn dat ik die ontraad.

De **voorzitter**:

Dat is echt aan de Kamer en niet aan de minister.

Minister **Blok**:

In haar motie op stuk nr. 234 vraagt mevrouw Karabulut mij om een eigen onderzoek te doen. Die ontraad ik ook, omdat ik de route van de motie van de heer Omtzigt en de andere ondertekenaars een verstandigere blik in de toekomst vind.

De heer Koopmans sluit zich aan bij die motie, die hij ook heeft ondertekend.

Dan roept de heer Kuzu in zijn motie op stuk nr. 235 op om alle buitenlandse missies in gebieden waar strijd wordt gevoerd, op te schorten. Die motie moet ik ontraden. De regering is met steun van de Kamer actief in onder meer Afghanistan en de anti-ISIS-operatie. Binnenkomt komt er weer een artikel 100-brief aan de orde.

Ook de motie van de heer Kuzu op stuk nr. 236 moet ik ontraden. De motie roept op om de steun te beëindigen aan groeperingen die met elkaar strijd voeren. Dat zou betekenen dat ook

de bestaande steun in Afghanistan of de steun aan de peshmerga beëindigd zou moeten worden, dus ik moet ook deze motie ontraden.

De heer **Kuzu** (DENK):

Dat is precies de bedoeling. Als ik zo kijk naar hetgeen er is gebeurd, dan zie ik dat de coalitiepartijen, gesteund door een aantal oppositiepartijen, een toetsingskader hebben gevraagd. Is het een idee om dat te doen tot het moment dat er een toetsingskader is ontwikkeld?

Minister **Blok**:

Ik heb nu twee moties voor me die ik moet ontraden. U doet nu een ander voorstel. Ik heb daar geen motie voor. Ik heb wel een derde. Die ga ik ook ontraden en dat zal ik graag toelichten.

De heer **Kuzu** (DENK):

Mijn vraag gaat over de tweede motie die ik heb ingediend, over het niet meer leveren van steun aan groeperingen die tegen elkaar vechten of een oppositionele groepering die tegen een regime vecht. We hebben gezien dat de Kamer nu vraagt om een toetsingskader. Mijn vraag aan de minister is of we de steunprogramma's kunnen opschorten totdat er een toetsingskader ligt.

Minister **Blok**:

Nee, dat is niet logisch ...

De heer **Kuzu** (DENK):

Waarom niet?

Minister **Blok**:

... omdat de motie van de heer Omtzigt en de zijnen een toetsingskader vraagt voor non-letale steun aan gewapende groepen. Dat is iets heel anders dan de tweede motie van de heer Kuzu, die gaat over welke vorm van steun dan ook aan groeperingen die met elkaar in strijd zijn. Dat omvat ook het Afghaanse leger en ook de peshmerga. Ik blijf deze motie ontraden, ook met aanpassingen zoals de heer Kuzu die net noemde.

Ik ontraad de motie van de heer Kuzu op stuk nr. 237, die vraagt om in overleg met de minister van Justitie en Veiligheid tot een eenduidige definitie te komen voor terroristische organisaties. De stelling dat er een discrepantie zou zijn tussen Buitenlandse Zaken en Justitie is onjuist, zoals ik ook in het debat heb aangegeven. Het zijn gewoon verschillen in verantwoordelijkheden tussen het Openbaar Ministerie, dat verantwoordelijk is voor vervolging, en het ministerie van Buitenlandse Zaken, dat betrokken is bij het bepalen van een internationale terrorismelijst. Er is ook geen sprake van een Nederlandse terrorismelijst. Wij hanteren de lijsten van de Verenigde Naties en de Europese Unie. Deze ontraad ik.

De **voorzitter**:

Een korte opmerking of vraag, meneer Kuzu.

De heer **Kuzu** (DENK):

Ik had net echt het gevoel dat de minister en ik elkaar naderden op dit punt toen ik hem daarop interrumpeerde in de vorige termijn en dat hij in ieder geval bereid was om daarnaar te kijken. Nu zie ik dat hij eigenlijk het dictum, datgene wat we met elkaar hebben besproken,

op basis van consulteringen en overwegingen afraadt. Volgens mij is dat wat hij net zei: het is interessant om daar eens naar te kijken.

Minister **Blok**:

Maar ik moet het doen met de motie die is ingediend. Ik heb tijdens het debat aangegeven dat als in een rechterlijke uitspraak een organisatie als terroristische organisatie wordt aangemerkt, het dan de moeite waard is om daar kritisch naar te kijken. Maar deze motie gaat veel verder, dus ik moet op deze motie reageren.

De **voorzitter**:

Tot slot.

De heer **Kuzu** (DENK):

Het punt waar de minister naar wil kijken, noteer ik als een toezegging. Ik hoop dat hij de Kamer wil informeren over wat hij dan precies heeft gedaan nadat hij ernaar heeft gekeken.

Minister **Blok**:

Daar heb ik eerst zo'n rechterlijke uitspraak voor nodig.

Dan kom ik bij de heer Sjoerdsma ...

De heer **Kuzu** (DENK):

Dat is flauw. Dat is echt heel flauw.

De **voorzitter**:

Nee, meneer Kuzu. U brengt gewoon uw motie in stemming.

De heer **Kuzu** (DENK):

Ja, ik weet het. Maar er zijn in het verleden ook rechterlijke uitspraken gedaan waar de minister naar kan kijken. Het is heel flauw om te zeggen dat er nog een rechterlijke uitspraak moet komen.

De **voorzitter**:

Ik denk niet dat jullie elkaar gaan vinden op dit punt.

De heer **Kuzu** (DENK):

Ik denk het ook niet.

Minister **Blok**:

Ik had de heer Sjoerdsma toegezegd om nog eens specifiek te kijken naar het criterium voor wapenleveranties. Hij vroeg specifiek naar het criterium ML6.a. Bij de geleverde pick-ups gaat het om civiele pick-ups. Die vallen niet onder criterium 6.a en kunnen wel geleverd worden. Als detectoren onderscheid kunnen maken tussen metalen objecten en mijnen, dan vallen ze wel onder een criterium. Dat is dan ML4. Maar het type detector dat hier geleverd is, kan dat onderscheid niet maken. Sorry voor de techniek, maar het antwoord blijft dat de geleverde goederen niet onder de criteria voor wapenleveranties vallen.

De heer Sjoerdsma vroeg of in het vervolg de volkenrechtelijk adviseur weer zelfstandig kan gaan adviseren. Het huidige contract loopt medio 2019 af. Dat aflopen valt denk ik grosso modo samen met het moment dat het onderzoek waar de motie waar ook de naam van de heer

Sjoerdsma onder staat om vraagt, beschikbaar zal zijn. Met de combinatie van de informatie zal ik dan welwillend kijken naar het nieuwe contract met de volkenrechtelijk adviseur.

Ik heb de vraag over hoeveel groepen nu zelfstandig door Nederland zijn geadviseerd al beantwoord.

Mevrouw Kuiken gaf aan dat er nog veel openstaat en dat zij daarom de motie ondersteunt.

Dan kom ik bij de heer Baudet. Die roept in zijn motie op stuk nr. 238 de regering op om het Openbaar Ministerie aan te wijzen om te onderzoeken of Koenders, Zijlstra en Blok zich schuldig hebben gemaakt aan één of meerdere strafbare feiten. Ik heb al aangegeven dat het in een rechtsstaat zeer, zeer ongebruikelijk is dat een regering aanwijzingen geeft aan het Openbaar Ministerie en dat het Openbaar Ministerie vrij staat om te onderzoeken wat het maar wil. Dus deze motie ontraad ik.

Dan zijn tweede motie, de motie op stuk nr. 239. Die begint met de constatering dat er geen realistisch alternatief voor het Assadregime is. Die constatering vind ik echt al in strijd met de inzet op een door de Verenigde Naties geleide definitieve oplossing. Ook de tweede overweging, dat de inzet van de kabinetten-Rutte alleen maar heeft geleid tot het voortduren van het bloedvergieten vind ik onjuist. Het dictum dat zegt: nu alle steun voor gewapende en niet-gewapende oppositiegroepen in Syrië te staken — nou, dat is al gebeurd — en vervolgens publiekelijk te erkennen dat de regering-Assad het legitieme staatsgezag draagt in Syrië. Deze motie bevat zo veel onjuistheden dat ik haar moet ontraden.

Dan de laatste motie van de heer Baudet, de motie op stuk nr. 240. Die roept de regering op om een regeling te treffen met de Syrische regering om alle Syrische asielzoekers en statushouders zo spoedig mogelijk naar hun thuisland terug te doen keren. Ook op dit moment is er in Syrië nog sprake van een zeer onveilige situatie, met grootschalige mensenrechtenschendingen. Ik hoop van harte dat Syriërs ooit weer terug kunnen gaan naar een veilig Syrië, maar op dit moment is deze motie niet reëel en moet ik haar ontraden.

De heer **Baudet** (FvD):

Ik heb een reactie op de opmerkingen van minister Blok, wiens naam minder mogelijkheden biedt tot foutief uitspreken dan de mijne. Dat is inderdaad zeker zo. Hij zegt dat het ongebruikelijk is dat het Openbaar Ministerie aanwijzingen krijgt van het ministerie van Justitie. Dat is juist, maar het is ook zeer ongebruikelijk dat de Nederlandse Staat jihadistische groeperingen steunt. Kan de minister daarop reageren?

Minister **Blok**:

Dan gaan we het debat overdoen, want hier zit weer de suggestie achter dat de Nederlandse Staat grootschalig jihadistische groeperingen heeft gesteund en dat is onjuist.

De heer **Baudet** (FvD):

Volgens mij heb ik het woord "grootschalig" niet gebruikt in deze vraag. De Nederlandse regering heeft jihadistische groeperingen gesteund. Dat is zeer ongebruikelijk. Wij vervolgen op dit moment iemand die bij deze organisatie betrokken was. Het is zeer vreemd als de Nederlandse Staat een organisatie steunt waarvan een van de leden vervolgens door het OM worden vervolgd. Het is toch niet zomaar een suggestie om te vragen of we dat niet recht moeten trekken, of we niet het ministerie van Justitie toch eens even moeten laten kijken of

het OM hier wat mee moet doen? Dat kunt u toch niet wegwuiven met als enige argument dat dat ongebruikelijk is? Sorry hoor, maar dat vind ik echt een veel te dunne argumentatie.

Minister **Blok**:

De heer Baudet zegt: eens even laten kijken. Daarmee bedoelt hij dat de minister van Justitie een aanwijzing geeft aan het Openbaar Ministerie. Dat is een zeer, zeer vergaande ingreep in een rechtsstaat. Ik ontraad dat.

De **voorzitter**:

Dan is er hierover een verschil van mening. Daarom gaan we ook over die motie stemmen.

Ik dank de minister voor de antwoorden. Ik schors de vergadering voor een paar minuten. Daarna gaan we stemmen over de motie van wantrouwen. Het is namelijk gebruikelijk om daar direct over te stemmen.

Meneer Baudet.

De heer **Baudet** (FvD):

Mevrouw de voorzitter, ik heb echt even tijd nodig, ook om even te overleggen met een aantal andere fracties over wat wij willen stemmen. Ik moet eventjes de antwoorden van de heer Blok tot me laten doordringen. Dus ik vraag om een iets langere schorsing.

De **voorzitter**:

We gaan over één motie stemmen.

De heer **Baudet** (FvD):

Het gaat om de motie van wantrouwen. Dat is één motie. Maar het is een zwaarwegend middel; het is het zwaarste middel dat de Kamer kan inzetten.

De **voorzitter**:

Ja. We gaan over één motie stemmen, namelijk de motie van mevrouw Karabulut waarin ze ...

De heer **Baudet** (FvD):

Zeker, dat is mij bekend.

De **voorzitter**:

... het vertrouwen in de minister opzegt. Ja, daar gaan we gewoon over vijf minuten over stemmen.

De vergadering wordt van 23.41 uur tot 23.46 uur geschorst.

Stemmingen

Stemmingen

Stemming motie Nederlandse steun aan de gewapende oppositie in Syrië

Aan de orde is **de stemming over een motie**, ingediend bij het debat over **Nederlandse steun aan de gewapende oppositie in Syrië**,

te weten:

- de motie-Karabulut over het opzeggen van het vertrouwen in de minister van Buitenlandse Zaken (32623, nr. 233).

(Zie vergadering van heden.)

In stemming komt de motie-Karabulut (32623, nr. 233).

De voorzitter:

Ik constateer dat de leden van de fracties van de SP, de PvdD, DENK, de PVV en FvD voor deze motie hebben gestemd en de leden van de overige fracties ertegen, zodat zij is verworpen.

Daarmee zijn we aan het eind gekomen van deze vergadering. Ik dank iedereen.

Sluiting

Sluiting 23.47 uur.

Protocol inzake de behandeling van aangiften bij een ministerie, het openbaar ministerie of de procureur-generaal bij de Hoge Raad tegen leden van de Staten-Generaal, ministers en staatssecretarissen

De Minister van Veiligheid en Justitie,

Handelende in overeenstemming met het gevoelen van de ministerraad;

Overwegende, dat krachtens artikel 119 van de Grondwet de leden van de Staten-Generaal, de ministers en de staatssecretarissen wegens ambtsmisdrijven in die betrekkingen gepleegd, ook na hun aftreden, terecht staan voor de Hoge Raad en dat de opdracht tot vervolging wordt gegeven bij koninklijk besluit of bij een besluit van de Tweede Kamer;

Overwegende, dat thans geen wettelijke regeling bestaat over de fase voorafgaand aan een dergelijke opdracht tot vervolging door de Kroon;

Overwegende, dat betrokken instanties behoefte hebben aan praktische richtlijnen voor de afhandeling van aangiften tegen leden van de Staten-Generaal, ministers en staatssecretarissen in die voorfase;

Overwegende, dat er een voorbereidingstraject is gestart om te komen tot een modernisering van de wetgeving inzake vervolging van bewindspersonen en Kamerleden wegens ambtsdelicten (zie de brief van de Minister van Veiligheid en Justitie aan de Tweede en de Eerste Kamer (Kamerstukken II 2016/17, 34 340, nr. 13; Kamerstukken I 2016/17, 34 340, A);

Overwegende, dat het wenselijk is om totdat nieuwe wetgeving terzake is vastgesteld, richtlijnen in acht te nemen over de wijze van behandeling van genoemde aangiften, binnen de kaders van de huidige wetgeving.

Overwegende, dat, gelet op artikel 111, tweede lid, aanhef en onder a, van de Wet op de rechterlijke organisatie, de procureur-generaal bij de Hoge Raad een centrale rol speelt in de procedure en het daarom wenselijk is dat hij de Kroon van advies kan dienen ten aanzien van de vraag of er aanknopingspunten zijn voor een opsporingsonderzoek;

Overwegende, dat het wenselijk is dat het openbaar ministerie aan de procureur-generaal bij de Hoge Raad, zo deze dat verlangt, ter uitvoering van deze taken bijstand verleent.

Overwegende, dat voorafgaand aan een adviesaanvraag aan de procureur-generaal bij de Hoge Raad beoordeeld moet worden of er sprake is van een aangifte in de zin van dit protocol en dat het openbaar ministerie bij die beoordeling een adviserende rol kan spelen;

Stelt het volgende protocol vast:

1. Ontvanger

Aangifte van een strafbaar feit tegen een (voormalig) bewindspersoon of Kamerlid of een onbekende persoon (waarbij uit het feitencomplex het vermoeden ontstaat, dat het feit door betrokkene is gepleegd in diens betrekking als bewindspersoon of Kamerlid)¹, is ontvangen door:

- a. Het ministerie van Veiligheid en Justitie;
- b. Een ander ministerie;
- c. Het openbaar ministerie (OM) (of de politie);
- d. de procureur-generaal bij de Hoge Raad (pg HR).

2. Eerste oordeel

- a. Is er sprake van een aangifte, dat wil zeggen een melding die betrekking heeft op een concrete gedraging die een bepaald strafbaar feit oplevert?
Zo ja: zie vraag 2b.
Zo nee: ontvanger stuurt reactie aan de verzender.

¹ Ter wille van de leesbaarheid wordt in de rest van dit protocol slechts gesproken over "bewindspersoon of Kamerlid", waarbij dan uiteraard eveneens wordt bedoeld op voormalige bewindspersonen, voormalige Kamerleden en de genoemde onbekende personen.

- b Is er (mogelijk) sprake van een ambtsdelict door een bewindspersoon of Kamerlid?
Zo ja, zie punt 3 voor de onderscheiden trajecten
Zo nee: doorsturen aan het OM (Parket-Generaal).

3. Doorsturen aan de pg HR

Lid 1:

- a. Als een aangifte is binnengekomen bij het ministerie van Veiligheid en Justitie wordt deze (bij een bevestigende beantwoording van de vragen onder 2 van dit protocol) doorgestuurd aan de pg HR met het verzoek om de Minister van Veiligheid en Justitie te informeren over zijn bevindingen.
- b. Als een aangifte is binnengekomen bij een ander ministerie of het OM (of de politie) dan dient deze (bij een bevestigende beantwoording van de vragen onder 2 van dit protocol) te worden doorgestuurd aan de Minister van Veiligheid en Justitie. Deze zal de aangifte dan doorsturen aan de pg HR met daarin het verzoek om hem te informeren over diens bevindingen.
- c. Als een aangifte is binnengekomen bij de pg HR informeert hij de Minister van Veiligheid en Justitie over de aangifte met de mededeling dat hij de Minister van Veiligheid en Justitie zal informeren over zijn bevindingen.

Lid 2:

De Minister van Veiligheid en Justitie (in de gevallen a en b) of de pg HR (in geval c) bericht de aangever dat de aangifte wordt bestudeerd.

4. Pg HR beoordeelt de aangifte en informeert de Minister van Veiligheid en Justitie over zijn bevindingen.

- a) De pg HR start een oriënterend onderzoek gericht op de vraag of er aanknopingspunten zijn voor een opsporingsonderzoek. Na afloop van het oriënterend onderzoek bericht de pg HR de Minister van Veiligheid en Justitie over zijn bevindingen.
- b) Indien de Minister van Veiligheid en Justitie na kennisneming van de bevindingen aan de pg HR meedeelt dat een opsporingsonderzoek geïndiceerd is, start de pg HR een opsporingsonderzoek met bijstand van het OM. Na afloop van dit onderzoek informeert de pg HR de Minister wederom over zijn bevindingen.

5. Kroon neemt een vervolgingsbeslissing en informeert de TK

- a. Opdracht tot vervolging aan de pg HR
- b. Geen opdracht tot vervolging.

6. Informeren aangever en persoon op wie de aangifte ziet

De Minister van Veiligheid en Justitie informeert de aangever over de beslissing ten aanzien van de aangifte. Voorts informeert de Minister van Veiligheid en Justitie vertrouwelijk de persoon op wie de aangifte ziet.

Dit protocol zal met de toelichting worden geplaatst in de Staatscourant.

Den Haag, 11 oktober 2017

De Minister van Veiligheid en Justitie,

S.A. Blok

Toelichting

Algemeen

De Kroon (regering) kan op grond van artikel 119 van de Grondwet (GW) een opdracht tot vervolging geven bij ambtsdelicten² door een bewindspersoon of een Kamerlid, in hun betrekking als bewindspersoon of Kamerlid gepleegd.^{3 4} De aangifte hieromtrent kan worden ontvangen door verschillende instanties bij de overheid. Het doel van het protocol is om vast te leggen hoe er met een dergelijke aangifte omgegaan dient te worden binnen de kaders van de huidige wetgeving. Het is daarmee een hulpmiddel voor de ontvangers van een dergelijke aangifte.

Naast de Kroon (regering) is op grond van artikel 119 GW ook de Tweede Kamer (TK) bevoegd om opdracht tot vervolging te geven bij ambtsdelicten door een bewindspersoon of Kamerlid. Dit protocol gaat niet in op de procedure indien een aangifte wordt ontvangen door de TK.

Het protocol heeft in principe een tijdelijk karakter aangezien een voorbereidingstraject is gestart om te komen tot modernisering van de wetgeving inzake vervolging van Kamerleden en bewindspersonen wegens ambtsdelicten.⁵ Totdat er nieuwe wetgeving is, bestaat er behoefte aan een protocol met afspraken voor de tussenliggende periode.

Onderdeelsgewijze toelichting

1. Ontvanger

Aangifte van een strafbaar feit tegen een (voormalig) bewindspersoon of Kamerlid of een onbekende persoon (waarbij uit het feitencomplex het vermoeden ontstaat, dat het feit door betrokkene is gepleegd in diens betrekking als bewindspersoon of Kamerlid)⁶, is ontvangen door:

- a. Het ministerie van Veiligheid en Justitie;
- b. Een ander ministerie;
- c. Het openbaar ministerie (OM) (of de politie);
- d. de procureur-generaal bij de Hoge Raad (pg HR).

Toelichting

Dit protocol heeft betrekking op de ontvangst van een aangifte door één van de bovengenoemde instanties. Het is daarmee een hulpmiddel voor de ontvangers van een dergelijke aangifte.

Bij een aangifte tegen een onbekende persoon of specifieke medeverdachte, waarbij uit het feitencomplex het vermoeden ontstaat, dat het delict door een bewindspersoon of een Kamerlid is gepleegd, geldt mutatis mutandis hetzelfde als een aangifte tegen deze(n).

Wanneer in een al lopend strafrechtelijk onderzoek ambtshalve een vermoeden van een ambtsdelict door een bewindspersoon of een Kamerlid ontstaat geldt mutatis mutandis hetzelfde als voor een aangifte tegen deze (n).

² Art. 119 Gw. spreekt alleen over ambtsmisdrijven van bewindspersonen en Kamerleden, maar in art. 76 Wet RO en art. 483 WvSv is de reikwijdte van deze procedure uitgebreid tot alle ambtsdelicten, dus ook ambtsovertredingen.

³ Hetzelfde geldt ingevolge de Reglementen voor de Gouverneurs van Aruba, van Curaçao en van Sint Maarten voor ambtsmisdrijven door een (ex) Gouverneur, in zijn betrekking als Gouverneur gepleegd.

⁴ Volledigheidshalve zij opgemerkt dat het OM bevoegd is te beslissen op aangiften die geen betrekking hebben op ambtsdelicten in de zin van dit protocol en op aangiften die betrekking hebben op personen die niet onder artikel 119 GW vallen, behoudens het bepaalde in artikel 485 WvSv (medeverdachten van de genoemde politieke ambtsdragers staan ook voor de Hoge Raad terecht).

⁵ Kamerstukken II 2016/17, 34 340, nr. 13, p. 2.

⁶ Ter wille van de leesbaarheid wordt in de rest van dit protocol slechts gesproken over "bewindspersoon of Kamerlid", waarbij dan uiteraard eveneens wordt bedoeld op voormalige bewindspersonen, voormalige Kamerleden en de genoemde onbekende personen.

Als een aangifte is ontvangen door het ministerie van Veiligheid en Justitie of het OM verifiëren zij onderling of deze aangifte reeds bij de ander bekend is.

Als er sprake is van een openbare aanklacht (bijv. in een krant) wordt dit in beginsel aangemerkt als uiting van een mening en niet als een aangifte volgens dit protocol. Als een van de in dit protocol genoemde instanties echter van oordeel is dat de openbare aanklacht een ambtshalve oriënterend onderzoek, zoals in dit protocol beschreven, rechtvaardigt, wordt dit protocol toegepast.

2. Eerste oordeel

- a. Is er sprake van een aangifte, dat wil zeggen een melding die betrekking heeft op een concrete gedraging die een bepaald strafbaar feit oplevert?
Zo ja: zie vraag 2b.
Zo nee: ontvanger stuurt reactie aan de verzender.
- b. Is er (mogelijk) sprake van een ambtsdelict door een bewindspersoon of Kamerlid?
Zo ja, zie punt 3 voor de onderscheiden trajecten
Zo nee: doorsturen aan het OM (parket-generaal).

Toelichting

Vraag 2a

De ontvangende instantie beziet of er sprake is van een aangifte. Bij een aangifte moet het gaan om een weergave van concrete feiten en/of omstandigheden, die de verdenking van een bepaald strafbaar feit oplevert. Van een aangever mag worden verlangd dat hij zo concreet mogelijk aangeeft op welke gedraging zijn aangifte betrekking heeft en dat hij (impliciet of expliciet) duidelijk maakt welke strafbepaling zou zijn overtreden.

Het doel van vraag 2a is serieuze aangiftes te scheiden van louter uitingen van onvrede. Alleen serieuze aangiftes worden verder onderzocht.

Als de aangifte niet voldoende concreet is maar de ontvangende instantie wel het vermoeden heeft dat er sprake kan zijn van een aangifte, maakt de ontvangende instantie dit aan de verzender kenbaar en verzoekt daarbij om een concretisering. Als er binnen redelijke termijn geen of onvoldoende concretisering wordt gegeven, gaat de ontvangende instantie er vanuit dat de verzender louter een uiting van onvrede heeft gedaan en geen aangifte van een concrete gedraging die een bepaald strafbaar feit oplevert.

Afhankelijk van de reactie wordt de brief doorgestuurd (zie 2b en 3) of in behandeling genomen als een klacht of burgerbrief.

Daar waar gesproken wordt over een aangifte, kan soms ook sprake zijn van een reeds samengesteld onderzoeksdossier door het OM. Bijvoorbeeld omdat bij de start van het onderzoek, nog geen rekening werd gehouden met de mogelijkheid van een ambtsdelict door een bewindspersoon of Kamerlid

Vraag 2b

Dit protocol heeft alleen betrekking op aangiften tegen een bewindspersoon of Kamerlid voor zover het een ambtsdelict betreft. Van een ambtsdelict is sprake indien het een strafbaar feit⁷ betreft dat is gepleegd in de betrekking als bewindspersoon of Kamerlid en/of deze persoon bij het plegen van het strafbare feit gebruik heeft gemaakt van macht, gelegenheid of middel hem door zijn ambt

⁷ Het protocol is ook van toepassing is op deelneming aan strafbare feiten: medeplegen, doen plegen, uitlokken en medeplichtigheid.

geschonken (artikel 44 WvSr⁸). Als het strafbare feit in de aangifte geen ambtsdelict is, is het, zoals bij iedere aangifte, aan het OM om een vervolgingsbeslissing te nemen.

Tevens zal nadrukkelijk uit de aangifte naar voren moeten komen dat er (mogelijk) sprake is van een ambtsdelict door een bewindspersoon of Kamerlid. Als hiervan geen sprake is, is dit protocol niet van toepassing. Dit is slechts anders als uit het feitencomplex het nadrukkelijke vermoeden rijst dat sprake is van een ambtsdelict begaan door een bewindspersoon of Kamerlid.

Voor zover de aangifte geen ambtsdelict door een bewindspersoon of Kamerlid betreft en niet al bij het OM is binnengekomen maar bij een van de bovengenoemde andere instanties, wordt de aangifte doorgestuurd aan het parket-generaal van het OM dat op zijn beurt zorgt dat de aangifte bij het juiste arrondissementsparket terecht komt.

Adviesrol openbaar ministerie bij de beoordeling van vragen 2a en 2b

Het is niet altijd eenvoudig om te beoordelen of een melding een concrete gedraging die een bepaald strafbaar feit oplevert, inhoudt (vraag 2a) dan wel of er (mogelijk) sprake is van een ambtsdelict door een bewindspersoon of Kamerlid (vraag 2b).

In voorkomende gevallen kan bij een dergelijke beoordeling het inroepen van strafrechtelijke expertise gewenst zijn. Indien er twijfels bestaan of een melding een concrete gedraging die een bepaald strafbaar feit oplevert, inhoudt, dan wel of er (mogelijk) sprake is van een ambtsdelict door een bewindspersoon of Kamerlid, ligt het daarom voor de hand dat contact wordt opgenomen met het OM. Dit geschiedt door tussenkomst van het ministerie van Veiligheid en Justitie (directie Juridische en Operationele Aangelegenheden).

Als blijkt dat het gaat om een melding die betrekking heeft op een concrete gedraging die een bepaald strafbaar feit oplevert terwijl er (mogelijk) sprake is van een ambtsdelict door een bewindspersoon of Kamerlid zal het OM daarover een bericht sturen aan de Minister van Veiligheid en Justitie met die bevindingen. Het OM is dan niet bevoegd tot verder zelfstandig onderzoek.

Wanneer er naar het oordeel van het OM sprake is van een strafbaar feit in de aangifte dat geen ambtsdelict is, is het, zoals bij iedere aangifte, aan het OM om een verdere beslissing te nemen. Het OM is immers bevoegd te beslissen op aangiften die geen betrekking hebben op ambtsdelicten in de zin van dit protocol en op aangiften die betrekking hebben op personen die niet onder artikel 119 GW vallen, behoudens het bepaalde in artikel 485 van het Wetboek van Strafvordering (WvSv) (medeverdachten van de genoemde politieke ambtsdragers staan ook voor de Hoge Raad terecht).

3. Doorsturen aan de pg HR

Lid 1:

- a. Als een aangifte is binnengekomen bij het ministerie van Veiligheid en Justitie wordt deze (bij een bevestigende beantwoording van de vragen onder 2 van dit protocol) doorgestuurd aan de pg HR met het verzoek om de Minister van Veiligheid en Justitie te informeren over zijn bevindingen.
- b. Als een aangifte is binnengekomen bij een ander ministerie of het OM (of de politie) dan dient deze (bij een bevestigende beantwoording van de vragen onder 2 van dit protocol) te worden doorgestuurd aan de Minister van Veiligheid en Justitie. Deze zal de aangifte dan doorsturen aan de pg HR met daarin het verzoek om hem te informeren over diens bevindingen.
- c. Als een aangifte is binnengekomen bij de pg HR informeert hij de Minister van Veiligheid en Justitie over de aangifte met de mededeling dat hij de Minister van Veiligheid en Justitie zal informeren over zijn bevindingen.

Lid 2:

De Minister van Veiligheid en Justitie (in de gevallen a en b) of de pg HR (in geval c) bericht de aangever dat de aangifte wordt bestudeerd.

⁸ Ambtsmisdrijven zijn in ieder geval de misdrijven die worden begaan onder de verzwarende omstandigheden van 44 WvSr. Dit zijn in ieder geval de misdrijven genoemd in de artikelen 355 tot en met 380 WvSr (titel ambtsmisdrijven).

Toelichting

Aan de beschreven procedure ligt het uitgangspunt ten grondslag dat de pg HR niet alleen een zelfstandige bevoegdheid heeft in de fase van de vervolging, maar ook in de fase voorafgaande aan de vervolgingsbeslissing. In de Wet op de rechterlijke organisatie is bepaald dat de pg de taken en bevoegdheden van het OM waarneemt in de gevallen waarin de Hoge Raad ten principale recht doet (waaronder dus de berechting van ambtsdelicten).⁹

Om te garanderen dat een zo onafhankelijk mogelijk advies aan de Kroon (regering) volgt over de aangifte, wordt de aangifte ter beoordeling aan de pg HR¹⁰ voorgelegd. Het OM is hiervoor niet de juiste instantie omdat het OM geen bevoegdheden heeft in deze.

T.a.v. a:

De Minister van Veiligheid en Justitie stuurt de aangifte door aan de pg HR met het verzoek om de aangifte te beoordelen (oriënterend onderzoek) en hem over de bevindingen te informeren. Als de aangifte betrekking heeft op de Minister van Veiligheid en Justitie zelf, wordt de aangifte in handen gesteld van de Minister van Veiligheid en Justitie ad interim onder toepassing van artikel 5 van de Vervangingsregeling ministers¹¹ (er kunnen immers situaties zijn waarin het voor de waarheidsvinding beter is dat de minister jegens wie de aangifte is gedaan onbekend blijft met de aangifte), die de aangifte doorstuurt naar de pg HR.

T.a.v. b:

De aangifte wordt aan de pg HR gestuurd met het verzoek om de aangifte te beoordelen en de Minister van Veiligheid en Justitie te informeren over de bevindingen. Omdat de Minister van Veiligheid en Justitie verantwoordelijk is voor het straf(proces)recht en de strafrechtspleging ligt het in de rede dat de Minister van Veiligheid en Justitie een aangifte die is ingediend bij een ander ministerie, doorstuurt aan de pg HR. Als de aangifte betrekking heeft op de minister van Veiligheid en Justitie zelf, wordt de aangifte doorgezonden aan de Minister van Veiligheid en Justitie ad interim onder toepassing van artikel 5 van de Vervangingsregeling ministers (zie hiervoor onder a) en zal deze minister de aangifte doorsturen naar de pg HR.

T.a.v. c:

Als de aangifte direct bij de pg HR is ontvangen kan de pg HR er direct mee aan de slag gaan. Wel is in dat geval van belang dat de Minister van Veiligheid en Justitie geïnformeerd wordt dat er een aangifte is. De pg HR kan immers geen vervolgingsbeslissing nemen, alleen de Kroon of TK. Als de aangifte betrekking heeft op de Minister van Veiligheid en Justitie, informeert de pg HR de Minister van Veiligheid en Justitie ad interim.

T.a.v. lid 2:

De aangever krijgt een ontvangstbevestiging. Het is niet nodig daarin expliciet te vermelden dat de zaak ter bestudering bij de pg HR ligt. Dit laat onverlet dat op grond van de beoordeling onder

⁹ In de Wet op de rechterlijke organisatie is bepaald dat de pg treedt in de taken en bevoegdheden van de officier van justitie in geval van ambtsmisdrijven (art. 111, derde lid, jo. art. 76 R.O.). Tot die taken behoort de opsporing van strafbare feiten (art. 148 Sv) en ook voorafgaande oriënteringsonderzoeken behoren daartoe. In de memorie van toelichting bij het wetsvoorstel dat tot invoering van (onder meer) dit artikel in de Wet RO heeft geleid, wordt deze bepaling aldus toegelicht: "In het derde lid wordt voor alle duidelijkheid bepaald dat de procureur-generaal optreedt als "openbaar ministerie", indien de Hoge Raad ten principale recht doet, dat wil zeggen indien de Hoge Raad optreedt als rechter in eerste aanleg. Dit kan bijvoorbeeld het geval zijn in strafzaken (ambtsmisdrijven), in uitleveringszaken en in civiele zaken" (Kamerstukken II 1996/97, 25392, nr. 3, p. 36.)

"De procureur-generaal en zijn parket vormen een zelfstandige eenheid met bijzondere taken en bevoegdheden. Bij de vervulling daarvan zal de procureur-generaal in voorkomende gevallen op de ondersteuning door het openbaar ministerie moeten kunnen terugvallen. Sprekend is het geval dat de procureur-generaal na een opdracht door de regering of door de Tweede kamer der Staten-Generaal tot vervolging van een minister of een lid van de Staten-Generaal zou moeten overgaan. Maar ook reeds bij voorafgaande oriënteringsonderzoeken – die overigens ook een mogelijke strafvervolgning van een rechter kunnen betreffen – zal deze bijstand onontbeerlijk kunnen zijn." (Kamerstukken II 1996-97, 25392, nr. 3, MvT, p. 39).

¹⁰ Overigens kunnen de bevoegdheden van de procureur-generaal mede worden uitgeoefend door de plaatsvervangend procureur-generaal en door advocaten-generaal (Artikel 111 R.O.).

¹¹ Desgewenst kan tot een van die regeling afwijkend Koninklijk Besluit worden besloten.

2 ("Eerste oordeel") de conclusie al kan zijn dat de 'aangifte' wordt behandeld als burgerbrief of klacht.

4. Pg HR beoordeelt de aangifte en informeert de minister van Veiligheid en Justitie over zijn bevindingen.

- a) De pg HR start een oriënterend onderzoek gericht op de vraag of er aanknopingspunten zijn voor een opsporingsonderzoek. Na afloop van het oriënterend onderzoek bericht de pg HR de Minister van Veiligheid en Justitie over zijn bevindingen.
- b) Indien de Minister van Veiligheid en Justitie na kennisneming van de bevindingen aan de PG HR meedeelt dat een opsporingsonderzoek geïndiceerd is, start de pg HR een opsporingsonderzoek met bijstand van het openbaar ministerie. Na afloop van dit onderzoek informeert de pg HR de minister wederom over zijn bevindingen.

Toelichting

Het is uiteindelijk aan de Kroon of de TK (maar deze laatste blijft in dit Protocol zoals gezegd buiten beschouwing) om een vervolgingsbeslissing te nemen (zie 5). Daarom moet de pg HR de Kroon (regering) informeren over zijn bevindingen ten aanzien van de vraag of er aanknopingspunten zijn voor een opsporingsonderzoek. Omdat de Minister van Veiligheid en Justitie verantwoordelijk is voor het straf(proces)recht en de strafrechtspleging is hij de eerst aangewezen vertegenwoordiger van de Kroon om de bevindingen van de pg HR te ontvangen. Deze bevindingen kan hij dan als vertegenwoordiger van de Kroon betrekken bij zijn beslissing om een door de pg HR opsporingsonderzoek te laten instellen. In het geval dat de aangifte betrekking heeft op de Minister van Veiligheid en Justitie, informeert de pg HR de Minister van Veiligheid en Justitie ad interim over zijn bevindingen.

T.a.v. a:

De pg HR start met een oriënterend onderzoek gericht op de vraag of er aanknopingspunten zijn voor een opsporingsonderzoek. Hij kan hiertoe desgewenst op de ondersteuning van het OM terugvallen.¹²

Als het antwoord gericht op de vraag of er aanknopingspunten zijn voor een opsporingsonderzoek volgens hem bevestigend moet luiden, bericht hij – gelet op de gevoeligheid van een dergelijke stap - daarover eerst de Minister van Veiligheid en Justitie met de vraag of de Kroon een gericht opsporingsonderzoek wenselijk acht. In de regel zal de Minister van Veiligheid en Justitie het advies van de pg HR om een opsporingsonderzoek te starten op volgen.

T.a.v. b:

Indien het contact onder 4a leidt tot het besluit van de Minister van Veiligheid en Justitie om door de pg HR een gericht opsporingsonderzoek te laten instellen kan de pg HR daarbij aan het College van procureurs-generaal van het OM verzoeken om bijstand (van de Rijksrecherche). Het College dient gehoor te geven aan dit verzoek. Zie art. 123 R.O.

5. Kroon neemt een vervolgingsbeslissing en informeert de TK

- a. Opdracht tot vervolging aan de pg HR
- b. Geen opdracht tot vervolging.

Toelichting

¹² Artikel 123 R.O. : Het College van procureurs-generaal verleent de procureur-generaal bij de Hoge Raad de bijstand van het openbaar ministerie, die deze ter uitvoering van de aan hem opgedragen taken verlangt. Zie ook voetnoot 9 en het daar opgenomen citaat uit Kamerstukken II 1996/97, 25392, nr. 3, p. 39.

T.a.v. a: Het geven van een opdracht tot vervolging aan de pg HR geschiedt bij koninklijk besluit (KB). Dit KB wordt voorgedragen door de Minister van Veiligheid en Justitie. Indien de Minister van Veiligheid en Justitie zelf degene is die wordt vervolgd, wordt het KB voorgedragen door de Minister van Veiligheid en Justitie ad interim onder toepassing van artikel 5 van de Vervangingsregeling ministers.

Voorafgaand aan deze voordracht wint de Minister van Veiligheid en Justitie (dan wel de Minister van Veiligheid en Justitie ad interim) het gevoelen in van de Minister-President en afhankelijk van de situatie desgewenst ook van andere bewindspersonen. Betreft de aangifte de Minister-President, dan wordt deze vervangen door de vice-premier (s).

Een afschrift van het KB wordt naar beide Kamers gezonden (art. 5, tweede lid, Wet ministeriële verantwoordelijkheid).

T.a.v. b: Er is geen vaste wettelijke procedure voor een beslissing tot niet-vervolging. Afhankelijk van de omstandigheden van het geval wint de Minister van Veiligheid en Justitie (dan wel de Minister van Veiligheid en Justitie ad interim) ten aanzien van deze beslissing, het gevoelen in van de Minister-President en afhankelijk van de situatie desgewenst ook van andere bewindspersonen). Betreft de aangifte de Minister-President dan wordt deze vervangen door de vice-premier (s).

Afhankelijk van de omstandigheden van het geval wordt van deze beslissing melding gemaakt in de Ministerraad.

De Minister van Veiligheid en Justitie (of als het de Minister van Veiligheid en Justitie zelf betreft de Minister van Veiligheid en Justitie ad interim onder toepassing van artikel 5 van de Vervangingsregeling ministers) informeert de TK vertrouwelijk over de beslissing. Afhankelijk van de omstandigheden geschiedt dit al dan niet in geanonimiseerde vorm.

6. Informeren aangever en persoon op wie de aangifte ziet

De Minister van Veiligheid en Justitie informeert de aangever over de beslissing ten aanzien van de aangifte.

Nadat de Kroon een vervolgingsbeslissing heeft genomen wordt de aangever door de Minister van Veiligheid en Justitie op de hoogte gebracht van de beslissing op de aangifte. Indien de Minister van Veiligheid en Justitie degene is op wie de aangifte betrekking heeft informeert de Minister van Veiligheid en Justitie ad interim de aangever.

Daarnaast informeert de Minister van Veiligheid en Justitie (dan wel de Minister van Veiligheid en Justitie ad interim) vertrouwelijk de bewindspersoon dan wel het kamerlid waarop de aangifte ziet.

Den Haag, 11 oktober 2017

De Minister van Veiligheid en Justitie,

S.A. Blok

VERZOEK STRAFAANGIFTE

ARTIKEL 119 GW

Aan de Leden van de Tweede Kamer

J.P. Wittenboer <ifudofhumanrights@yahoo.com>
To: k.arib@tweedekamer.nl

Sep 28 at 5:24 PM
Aan de Leden van Staten-Generaal van de Tweede Kamer.

Verzoek om strafvervolgung ministers verantwoordelijke bewindspersonen tussen 2015 t/m 2018, betreft Syrië. Schending mensenrechten en humanitair volkenrecht.

Mierlo, 28 september 2018

Geachte Mevr. Arib,

U kent mij nog van 2016 van de deurwaarder.
Vanmorgen heb ik een e-mail verzonden in deze kwestie, maar ben er mij nu niet zeker van dat ik de juiste afdeling heb aangedaan. Daarom stuur ik dit bericht met een bijlage pdf-bestand met de aangifte. Ik verzoek u deze aangifte in handen te stellen van de Kamerleden voor A.S. Dinsdag dat het debat over Syrië zal plaats hebben.

Afz:

IFUD of Human Rights
voorzitter
J.P. van den Wittenboer

Kastanje 28
5731NK, Mierlo

*

Strafaangifte Artikel 119GW.pdf
59.4kB

Artikel in Trouw

Regering wist tot in detail over de misdaden van Syrische rebellen

Ghassan Dahhan en Milena Holdert- 27 september 2018

Intermediary Foundation of the Universal Declaration of Human Rights

Per e-mail verzenden: cie.jv@tweedekamer.nl

Aan: Tweede Kamer der Staten-Generaal
T.a.v: Vaste Commissie Justitie en Veiligheid

Postbus: 20018
2500EA, DEN HAAG

Mierlo: 3 oktober 2018

Verzoek om Strafaangifte

betreft de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal
Art 119 GW en Art 361 Wetboek van Strafrecht
Mevr. Khadija Arib

Debat over Nederlandse steun aan gewapende Syrische oppositie

De Tweede Kamer debatteerde op dinsdag 2 oktober 2018 over de steun van Nederland aan de gewapende oppositie in Syrië. Minister Blok (Buitenlandse Zaken) vertegenwoordigt de regering tijdens het debat. De commissie voor Buitenlandse Zaken hield op donderdag 27 september al een hoorzitting over het onderwerp. Daarvoor waren diverse wetenschappers en andere deskundigen uitgenodigd.

e-mail verzonden maar geen bericht hierover terug ontvangen

J.P. Wittenboer @yahoo.com>
To: k.arib@tweedekamer.nl
Sep 28 at 5:24 PM

Aan de Leden van Staten-Generaal van de Tweede Kamer.
Verzoek om strafvervolgning ministers verantwoordelijke bewindspersonen tussen 2015 t/m 2018, betreft Syrië. Schending mensenrechten en humanitair volkenrecht.

Mierlo, 28 september 2018

Geachte Mevr. Arib,
U kent mij nog van 2016 van de deurwaarder.
Vanmorgen heb ik een e-mail verzonden in deze kwestie, maar ben er mij nu niet zeker van dat ik de juiste afdeling heb aangedaan. Daarom stuur ik dit bericht met een bijlage pdf-bestand met de

aangifte.Ik verzoek u deze aangifte in handen te stellen van de Kamerleden voor A.S. Dinsdag dat het debat over Syrië zal plaats hebben.

Afz:

IFUD of Human Rights
voorzitter
J.P. van den Wittenboer
Kastanje 28
5731NK, Mierlo

* Strafaangifte Artikel 119GW.pdf
59.4kB

Het achterhouden / wegmaken c.q buiten het debat in de Tweede Kamer van J.L. Dinsdag 2 oktober houden van de aangifte Art 119 GW, verzonden door IFUD of Human Rights op 28 september 2018, aan de voorzitter van de Tweede Kamer der Staten Generaal, Mevr. Khadija Arib. Betreft de Nederlandse steun aan gewapende Syrische oppositie, schending mensenrechten cq humanitair volkenrecht.

Verwijs hierbij tevens naar Dossiernr.:13600573

Van der Velde van Hal & Peers, gerechtsdeurwaarders en incassobureau te Den Haag van datum 09-03-2016, betekend aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal: Spong advocaten Anouchka van Miltenburg en het ambtsmisdrijf, van Art. 361 Wetb v Sr,(uitleg) Brief 17 december 2015,het verzoek aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal om strafaangifte Art.119 GW en Art.361 Wetboek van Strafrecht “wegmaken klokkenluidersbrief”.

IFUD of Human Rights

Voorzitter

J.P. van den Wittenboer

Strafaangifte Artikel 119 GW

Topics [Politiek](#)

Collection [opensource](#)

Language [Dutch](#)

IFUD of Human Rights

2018

(education and non-commercial)

Kuzu (DENK) Dinsdag 2 oktober 2018 Tweede Kamer der Staten-Generaal
debat over Syrië.

<https://archive.org/details/Ambtsmisdrijven>

<https://archive.org/details/ProtocolStrafaangifteArtikel119GW/page/n0>

<https://archive.org/details/StrafaangifteArtikel119GW>

J.P. Wittenboer @yahoo.com>

To:k.arih@tweedekamer.nl

Sep 28 at 5:24 PM

Aan de Leden van Staten-Generaal van de Tweede Kamer.

Verzoek om strafvervolging ministers verantwoordelijke bewindspersonen tussen
2015 t/m 2018, betreft Syrië. Schending mensenrechten en humanitair volkenrecht.

Mierlo, 28 september 2018

Geachte Mevr. Arib,

U kent mij nog van 2016 van de deurwaarder. Vanmorgen heb ik een e-mail
verzonden in deze kwestie, maar ben er mij nu niet zeker van dat ik de juiste afdeling
heb aangedaan. Daarom stuur ik dit bericht met een bijlage pdf-bestand met de
aangifte. Ik verzoek u deze aangifte in handen te stellen van de Kamerleden voor
A.S. Dinsdag dat het debat over Syrië zal plaats hebben.

Afz:

IFUD of Human Rights

voorzitter

J.P. van den Wittenboer

Kastanje 28

5731NK, Mierlo

□

Strafaangifte Artikel 119GW.pdf

59.4kB

<https://archive.org/details/ProtocolStrafaangifteArtikel119GW/page/n0>

Steun aan Syrische oppositie 27 september 2018 Vaste commissie voor
Buitenlandse Zaken, Algemene commissie voor Buitenlandse Handel en
Ontwikkelingssamenwerking Rondetafelgesprek

<https://archive.org/details/HoorzittingSyrie>

<https://archive.org/details/HoorzittingSyrie27092018>

Per e-mail verzenden: cie.jv@tweedekamer.nl

Aan: Tweede Kamer der Staten-Generaal

T.a.v: Vaste Commissie Justitie en Veiligheid

Postbus: 20018

2500EA, DEN HAAG

Mierlo: 3 oktober 2018

Verzoek om Strafaangifte

betreft de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Art 119 GW en Art 361 Wetboek van Strafrecht

Mevr. Khadija Arib

Debat over Nederlandse steun aan gewapende Syrische oppositie De Tweede Kamer debatteerde op dinsdag 2 oktober 2018 over de steun van Nederland aan de gewapende oppositie in Syrië. Minister Blok (Buitenlandse Zaken) vertegenwoordigt de regering tijdens het debat. De commissie voor Buitenlandse Zaken hield op donderdag 27 september al een hoorzitting over het onderwerp. Daarvoor waren diverse wetenschappers en andere deskundigen uitgenodigd.

e-mail verzonden maar geen bericht hierover terug ontvangen

J.P. Wittenboer @yahoo.com> To: k.arib@tweedekamer.nl Sep 28 at 5:24 PM Aan de Leden van Staten-Generaal van de Tweede Kamer. Verzoek om strafvervolgung ministers verantwoordelijke bewindspersonen tussen 2015 t/m 2018, betreft Syrië. Schending mensenrechten en humanitair volkenrecht. Mierlo, 28 september 2018 Geachte Mevr. Arib, U kent mij nog van 2016 van de deurwaarder. Vanmorgen heb ik een e-mail verzonden in deze kwestie, maar ben er mij nu niet zeker van dat ik de juiste afdeling heb aangedaan. Daarom stuur ik dit bericht met een bijlage pdfbestand met de aangifte. Ik verzoek u deze aangifte in handen te stellen van de Kamerleden voor A.S. Dinsdag dat het debat over Syrië zal plaats hebben.

Afz: IFUD of Human Rights

voorzitter

J.P. van den Wittenboer

Kastanje 28

5731NK, Mierlo

* Strafaangifte Artikel 119GW.pdf
59.4kB

Het achterhouden / wegmaken c.q buiten het debat in de Tweede Kamer van J.L. Dinsdag 2 oktober houden van de aangifte Art 119 GW, verzonden door IFUD of Human Rights op 28 september 2018, aan de voorzitter van de Tweede Kamer der Staten Generaal, Mevr. Khadija Arib. Betreft de Nederlandse steun aan gewapende Syrische oppositie, schending mensenrechten cq humanitair volkenrecht. Verwijs hierbij tevens naar Dossiernr.:13600573
Van der Velde van Hal & Peers, gerechtsdeurwaarders en incassobureau te Den Haag van datum 09-03-2016, betekend aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal:
Spong advocaten Anouchka van Miltenburg en het ambtsmisdrijf, van Art. 361 Wetb v Sr,(uitleg) Brief 17 december 2015,het verzoek aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal om strafaangifte Art.119 GW en Art.361 Wetboek van Strafrecht "wegmaken klokkenluidersbrief".

IFUD of Human Rights
Voorzitter
J.P. van den Wittenboer

Pauw op "twitter" 14 december 2015
"Van Miltenburg is verdacht van een strafbaar feit. Er staat een forse straf van max 4,5 jaar op," Gerard Spong. De zaak Miltenburg "wegmaken klokkenluidersbrief" bij Pauw in 2015.
https://archive.org/details/MiltenburgKlokkenluidersbrief_201810

De Kamer maakt het Blok niet moeilijk in het debat over steun aan Syrische rebellen, Marno de Boer en Wendelmoet Boersema in Trouw 2 oktober 2018..
De coalitiepartijen geven de bewindsman het voordeel van de twijfel. Hij mag aanblijven,(Volkskrant op 02-10-2018)..
Het gaat in de diverse debatten van de Tweede Kamer niet om het maken van subtiele en goed voorbereide treffers , maar om een aantrekkelijk politiek showgevecht waarbij natuurlijk geen 'gewonden' vallen.We zagen het bij het debat over de oorlog in Irak, debat over het wegmaken van de klokkenluidersbrief, de ingestudeerde kletspraat door Hennis Plasschaert tijdens het Mali-debat en in 2018 bij het debat over Syrië met Blok.Een meerderheid in de Kamer wil dat een commissie van onafhankelijke deskundigen kijkt wat er fout is gegaan bij de steun aan Syrische rebellen, en welke criteria herhaling kunnen voorkomen. Hoe de nieuwe procedure er precies uit komt te zien is nog niet duidelijk.De gemiddelde burger in Nederland heeft in het algemeen weinig empathie met de landelijke politiek in Den Haag, hoewel 70% wel gaat stemmen. Er wordt geen vervolg meer gegeven in de media om de zaak nog eens tot op de bodem uit te zoeken,daarna gaat alles langzaam als een nachtkaaars uit.

MINISTER VAN BUITENLANDSE ZAKEN BRIEF

https://archive.org/details/BZDOC123542157713_201810

INTERNATIONAAL HUMANITAIR VOLKENRECHT

Het ministerie van Buitenlandse Zaken is verantwoordelijk voor de formele vertegenwoordiging van Nederland in zowel geschillenbeslechtings- als nalevingsprocedures. Beide typen procedures betreffen immers de naleving van het internationaal recht door het Koninkrijk der Nederlanden. De Directie Juridische Zaken, afdeling Internationaal Recht (DJZ/IR), is verantwoordelijk voor de internationaalrechtelijke aspecten daarvan.

INTERNATIONALE WAPENHANDEL

Spreker Kuzu (DENK) debat 2 oktober 2018 over Syrië: geopolitiek, belangen in midden Oosten, olie en geld, faciliteren oorlogsmisdaden, schenden mensenrechten en wapenindustrie. <https://archive.org/details/DebatOverSyrie2018>

https://archive.org/details/InternationaleWapenhandel_201809

MINISTERIËLE VERANTWOORDELIJKHEID

De ministeriële verantwoordelijkheid heeft niet alleen betrekking op het handelen van de minister zelf. Het is met name ook het handelen van ambtenaren dat via het leerstuk van de ministeriële verantwoordelijkheid aan de minister wordt toegeschreven. De minister is formeel verantwoordelijk voor alle zaken die onder zijn bewind en dat van zijn voorgangers op het departement plaatsvinden en de Kamer kan hem - en hem alleen - daarop aanspreken. Op zijn beurt kan de minister zijn ambtenaren op hun loyaliteit aanspreken en in voorkomende gevallen ook disciplinaire maatregelen nemen.

Bron: montesquieu-institute.eu

Leden Tweede Kamer der Staten-Generaal

<https://archive.org/details/TweedeKamer2018>

Geen Straf voor Van Miltenburg

Van Miltenburg is verdacht van een strafbaar feit. Er staat een forse straf van max 4,5 jaar op aldus strafrecht advocaat Gerard Spong. Van Miltenburg vertrok uit de Tweede Kamer en belandde via de banencarrousel in 2018 uiteindelijk bij Prezzent als lid van de Raad van Toezicht.

Behandelen aangiften van discriminatie

Van Miltenburg na wegmaken “klokkenluidersbrief” mocht gewoon in de Tweede Kamer blijven. Van Miltenburg kon hierdoor vragen stellen over het vervolgen van discriminatie terwijl ze zelf destijds was betrokken in het discrimineren van een klokkenluider door de stukken -brief- buiten de Kamer te houden. Een knap staaltje schijnpolitiek. Naast propagandistische slogans is politieke propaganda zeer populair. Het navolgende brief gericht aan de Minister van Veiligheid en Justitie is een schoon voorbeeld van een geënceneerde lijst met kritische vragen over het vervolgen van discriminatie, door de leden Marcouch (PvdA), Miltenburg en van Oosten (beiden VVD), (brief 18 november 2016 door Ministerie van Veiligheid en Justitie, kenmerk: 804726).

Ministerie van Veiligheid en Justitie

> Retouradres Postbus 20301 2500 EH Den Haag

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA DEN HAAG

**Directoraat-Generaal
Rechtspleging en
Rechtshandhaving**
Directie Juridische en
Operationele
Aangelegenheden
Bestuurlijke en Juridische
Zaken

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/venj

Datum 18 november 2016
Onderwerp Antwoorden Kamervragen over het niet behandelen van aangiften van discriminatie

Ons kenmerk
804726

Bijlagen
1

*Bij beantwoording de datum
en ons kenmerk vermelden.
Wilt u slechts één zaak in uw
brief behandelen.*

In antwoord op uw brief van 26 september 2016 deel ik u, mede namens de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties en de minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid, mee dat:

- de schriftelijke vragen van het lid Marcouch (PvdA) aan de minister van Veiligheid en Justitie;
- de aanvullende schriftelijke vragen van de leden Van Miltenburg en Van Oosten (beiden VVD) aan de ministers van Veiligheid en Justitie en van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties en
- de aanvullende schriftelijke vragen van het lid Kuzu (Groep Kuzu/Öztürk) aan de ministers van Veiligheid en Justitie, van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties en van Sociale Zaken en Werkgelegenheid over het niet behandelen van aangiften van discriminatie door het Openbaar Ministerie, worden beantwoord zoals aangegeven in de bijlage bij deze brief.

De Minister van Veiligheid en Justitie,

G.A. van der Steur

2016Z17325

Vragen van het lid Marcouch (PvdA) aan de minister van Veiligheid en Justitie over het niet behandelen van aangiften van discriminatie door het Openbaar Ministerie (ingezonden 26 september 2016)

**Directoraat-Generaal
Rechtspleging en
Rechtshandhaving**
Directie Juridische en
Operationele
Aangelegenheden
Bestuurlijke en Juridische
Zaken

1

Kent u het bericht "OM kan aangiften discriminatie niet aan, slechts kwart behandeld" 1) en het bericht "Man riep 'Sieg Heil' naar joodse Martin, maar politie doet niets"? 2)

Datum
18 november 2016

Ons kenmerk
804726

Antwoord op vraag 1

Ja.

2

Is het waar dat driekwart van de aangiften wegens discriminatie niet door het Openbaar Ministerie (OM) wordt behandeld? Zo ja, hoe verhoudt zich dat tot de Aanwijzing Discriminatie? Zo nee, om hoeveel niet behandelde aangiften gaat het dan wel?

3

Waarom worden zoveel aangiften wegens discriminatie niet behandeld?

Antwoord op vraag 2 en 3

Uitgangspunt is dat bij overtreding van de discriminatiebepalingen altijd een strafrechtelijke reactie volgt (dagvaarding of transactie), indien de zaak zich daarvoor redelijkerwijs leent. In beginsel wordt er gedagvaard. In lichtere zaken kan een transactie worden aangeboden. Dit is neergelegd in de Aanwijzing Discriminatie.

De gang van discriminatiezaken door de strafrechtketen staat beschreven in het WODC-onderzoek "Discriminatie: Van aangifte tot vervolging", dat op 25 januari 2016 naar uw Kamer is gestuurd.¹ In dit onderzoek wordt ook uitgelegd waarom niet alle signalen over discriminatie die de politie ontvangt resulteren in een aangifte en waarom niet alle aangiften resulteren in een strafzaak die kan worden opgepakt door het Openbaar Ministerie (OM). Het verschil tussen het aantal aangiften bij de politie en het aantal zaken dat bij het OM binnenkomt wordt met name veroorzaakt door het niet kunnen instellen van opsporingsonderzoek in verband met het ontbreken van een daderindicatie, het niet kunnen achterhalen van een verdachte, het ontbreken van voldoende bewijs, dan wel de niet-strafbaarheid van de uiting. Om deze redenen komt ongeveer driekwart van de aangiftes uiteindelijk niet bij het OM terecht.

Niet elke aangifte resulteert dus in een zaak voor het OM. Voor de zaken die wel door de politie naar het OM worden gestuurd geldt onverminderd de in de Aanwijzing discriminatie vastgelegde norm dat het OM alle zaken oppakt. Dat dit niet is geschied in twee in het bericht van RTL Nieuws genoemde zaken is een omissie waaraan geen beleidsoverweging ten grondslag heeft gelegen. De twee dossiers zijn simpelweg blijven liggen en dat had niet mogen gebeuren als was gehandeld conform de Aanwijzing Discriminatie. Het OM heeft de fout inmiddels

¹ in de brief over het Nationaal Actieprogramma tegen Discriminatie 2016-2020: Kamerstukken II, Vergaderjaar 2015-2016, 30950 nr. 84

publiekelijk erkend; de omissie is reeds hersteld. Het beeld dat het OM niet kan voldoen aan de eigen norm om zorgvuldig naar aangiften van discriminatie te kijken, is daarom niet correct. Het OM pakt in principe alle door de politie ingestuurde discriminatiezaken op, waarbij fouten zoals door RTL Nieuws geconstateerd uiteraard nooit kunnen worden uitgesloten. Ik heb de voorzitter van het College van Procureurs-Generaal verzocht de bedrijfsvoering van het OM zodanig in te richten dat herhaling van de voorvallen als beschreven door RTL Nieuws waar mogelijk wordt voorkomen.

**Directoraat-Generaal
Rechtspleging en
Rechtshandhaving**
Directie Juridische en
Operationele
Aangelegenheden
Bestuurlijke en Juridische
Zaken

Datum
18 november 2016

Ons kenmerk
804726

4

Hoeveel aangiften worden er jaarlijks wel door het OM behandeld en in hoeveel gevallen leidt dat tot vervolging? Kunt u aangeven op welke gronden de zaken die niet vervolgd worden zijn geseponeerd?

8

Is een ZSM-afdoening of strafbeschikking, vooral in het geval van discriminatie met een verdachte waarvan de identiteit bekend is, mogelijk? Zo ja, hoe vaak wordt dit toegepast en zou dit vaker toegepast kunnen worden? Zo nee, waarom is dit niet mogelijk? Acht u het wenselijk dit wel mogelijk te maken en op welke termijn gaat u dit doen?

Antwoord op de vragen 4 en 8

Over de afdoening van zaken door het OM wordt de Kamer jaarlijks geïnformeerd door toezending van de rapportage "Cijfers in Beeld". Laatstelijk is dat gebeurd met de cijfers over 2014; die rapportage is op 16 november 2015 aan de Tweede Kamer aangeboden. Binnenkort zult u het rapport over 2015 ontvangen. Een eerste beeld laat zien dat in 2015 136 discriminatiezaken door het OM zijn afgedaan. Daarnaast is een aantal zaken afgedaan terzake commune delicten (zoals mishandeling en vernieling) waarbij discriminatie een rol speelde. In de genoemde rapportage over 2015 zal voor het eerst gerapporteerd worden over de bij het OM ingestroomde commune delicten met een discriminatoir aspect. Omdat de registratie van de maatschappelijke kwalificaties bij deze delicten nog niet volledig is doorgevoerd, zal dit een eerste indicatie zijn van het aantal commune delicten met een discriminatoir aspect dat bij het OM is binnengekomen.

Tot 2015 gold het volgende beeld:

OM-afdoening	Jaar 2010		Jaar 2011		Jaar 2012		Jaar 2013		Jaar 2014	
Dagvaard	71%	121	54%	90	52%	71	53%	48	59%	82
Transactie	10%	17	8%	14	13%	17	4%	4	6%	8
Voorw.sepot	1%	1	6%	10	4%	5	3%	3	6%	8
Sepot	18%	31	31%	52	25%	34	33%	30	21%	29
OM-strafbeschikking	0%	0	0%	0	1%	2	4%	4	6%	9
Lik-op-stuk	0%	0	0%	0	4%	5	1%	0	1%	1
Oproep verzet	0%	0	0%	0	0%	0	1%	1	0%	0
Voegen	0%	0	0%	0	1%	2	0%	0	2%	3
TOTAAL	100	17	100	16	100	13	100	9	100	14

	%	0	%	6	%	6	%	0	%	0
--	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

Bron: Cijfers in Beeld 2014, tabel 15

Hoofregel is dat bij overtreding van de discriminatiebepalingen, indien de zaak bewijsbaar en de verdachte strafbaar is, altijd een strafrechtelijke reactie volgt (dagvaarding of strafbeschikking), gelet op de negatieve werking bij onvoldoende handhaving en de voorbeeldfunctie die van een strafvervolgung uitgaat. Afhankelijk van de feiten en omstandigheden (bijvoorbeeld ernst zaak, persoon van de verdachte, wel/geen recidive) wordt door de officier van de justitie voor een afdoening gekozen. Zoals uit de cijfers blijkt wordt de strafbeschikking ook toegepast bij discriminatiefeiten. Discriminatiezaken komen vanwege hun complexiteit nauwelijks in aanmerking voor een ZSM-afdoening (Lik-op-stuk).

Soms besluit de officier van justitie om niet te vervolgen. In 2014 werden er 37 septs gegeven, waarvan 21 beleidssepts. Van deze beleidssepts waren er acht voorwaardelijke septs. Uit 'Cijfers in Beeld 2014' komt naar voren dat deze beleidssepts niet zijn genomen uit capaciteitsoverwegingen, maar omdat sprake was van:

- gezondheidstoestand (Dit sepot heeft betrekking op een tijdelijke of permanente, geestelijke of lichamelijke toestand van de verdachte. Dit sepot kan bijvoorbeeld worden gegeven als een verdachte terminaal ziek is en niet lang meer te leven heeft. Vervolgung dient dan geen redelijk doel meer. Er werd één keer voorwaardelijk geseponeerd met sepotcode 53, gezondheidstoestand);
- gewijzigde omstandigheden (Dit sepot kan worden gegeven als er sprake is van verbeterd levensgedrag van verdachte, bijvoorbeeld als de verdachte spijt heeft van zijn daad, de verwerpelijkheid daarvan inziet en zelf initiatieven heeft ontplooid om zijn gedrag goed te maken. Ook indien omstandigheden die tot het delict hebben geleid of die tot recidive zouden kunnen leiden niet meer bestaan of in belangrijke mate zijn gewijzigd, kan dit sepot worden gegeven. De sepotcode 55 werd vier keer gegeven, twee keer aan een onvoorwaardelijk en twee keer aan een voorwaardelijk sepot);
- dubbel ingeboekt (Dit betreft een administratief sepot en betekent dat het feit dubbel is ingeboekt in de OM-registratiesystemen Compas of GPS, en dat daarom één van de dubbel ingeboekte zaken wordt geseponeerd. In 2014 kwam dit vijf keer voor);
- een oud feit (Dit sepot kan bijvoorbeeld worden gegeven als er aangifte wordt gedaan van een al lang geleden gepleegd feit of als de zaak na aangifte te lang bij de politie of het OM in behandeling is geweest, danwel op de plank is blijven liggen - niet omdat er geen capaciteit was, maar omdat deze zaken abusievelijk uit beeld zijn geraakt - met sepotcode 43: "oud feit".

Er was in 2014 dus geen sprake van septs om capaciteitsredenen. Dat er zaken niet door het OM zijn opgepakt, is een omissie waaraan geen beleidsoverweging ten grondslag heeft gelegen. De dossiers zijn blijven liggen en dat had niet mogen gebeuren.

Op basis van de cijfers uit 2014 kan ik niet de conclusie trekken dat het OM zich niet aan het bepaalde in de Aanwijzing discriminatie zou houden. Vooralsnog heb

**Directoraat-Generaal
Rechtspleging en
Rechtshandhaving**
Directie Juridische en
Operationele
Aangelegenheden
Bestuurlijke en Juridische
Zaken

Datum
18 november 2016

Ons kenmerk
804726

ik geen aanwijzingen dat de situatie sinds 1 januari 2015 is veranderd. De cijfers over 2015 krijgt u toegezonden zodra deze beschikbaar zijn.

**Directoraat-Generaal
Rechtspleging en
Rechtshandhaving**
Directie Juridische en
Operationele
Aangelegenheden
Bestuurlijke en Juridische
Zaken

5

Is het waar dat, nu blijkt dat het OM niet kan voldoen aan de eigen norm om zorgvuldig naar aangiften van discriminatie te kijken, de genoemde Aanwijzing wordt aangepast? Zo ja, deelt u de mening dat het naar beneden bijstellen van de verwachtingen niet helpt om dit probleem van discriminatie daadwerkelijk aan te pakken, maar dat juist extra inspanningen om wel aan die verwachtingen te voldoen beter op hun plaats zouden zijn? Hoe gaat u voor die extra inspanningen zorgen? Zo nee, waarom niet?

Datum
18 november 2016

Ons kenmerk
804726

Antwoord op vraag 5

Nee, dat is niet correct. De Aanwijzing wordt herzien omdat de looptijd ervan bijna is verstreken (1 januari 2007 – 31 december 2016). Deze herziening is reeds in januari van dit jaar met uw Kamer gecommuniceerd in de brief over het Nationaal Actieprogramma tegen Discriminatie 2016-2020².

In het proces dat leidt tot deze herziening heeft het OM wel aangegeven dat politie en OM worden geconfronteerd met nieuwe vormen van communicatie in onze samenleving en daarmee met nieuwe platforms waarop discriminatie plaatsvindt. Daarmee worden de aangiftes complexer en kan tevens één aangifte een veelvoud aan uitingen betreffen. Om die reden is afgesproken dat politie en OM gaan bezien hoe meldingen over online discriminatie het beste kunnen worden aangepakt. De uitkomst van dat proces is wat mij betreft een aanpak die uitvoerbaar is, die een concrete oplossing biedt en een breed draagvlak heeft in de Nederlandse samenleving. Ik acht het niet opportuun nu reeds vooruit te lopen op de uitkomst van dit proces.

6

Deelt u de mening dat het onvoldoende gevolg geven aan aangiften wegens discriminatie de aangiftebereidheid zal doen afnemen en dat daarmee het signaal wordt afgegeven dat discriminatie onbestraft blijft? Zo ja, wordt daarmee het probleem van discriminatie in de samenleving daardoor niet groter gemaakt? Zo ja, welke conclusies en gevolgen verbindt u hier aan? Zo nee, waarom niet?

Antwoord op vraag 6

Die mening deel ik. Feitelijk is deze situatie gelukkig niet aan de orde. De opsporing en vervolging van discriminatiezaken blijft onverminderd een prioriteit. Het is van belang dat mensen die zich schuldig maken aan discriminatie en discriminatoir geweld ter verantwoording worden geroepen en bestraft. Daarop is het beleid ook gebaseerd.

7

Is het waar dat het OM "wel heel alert [is] op de zaken die van belang zijn" en die wel aanpakt? Zo ja, aan de hand van welke criteria wordt het onderscheid tussen zaken die wel en niet van belang zijn gemaakt? Hoe

² Kamerstukken II, Vergaderjaar 2015-2016, 30950 nr. 84

verhoudt zich dat tot het feit dat de in het tweede bericht genoemde belediging van het "Sieg Heil" roepen niet is vervolgd? Was deze belediging dan geen zaak van belang en wat zijn dat dan wel? Zo nee, wat is er niet waar?

Antwoord op vraag 7

Het OM wil met strafrechtelijk ingrijpen een duidelijke strafrechtelijke grens stellen en een effectief signaal afgeven. Bij het opsporingsonderzoek wordt gekeken naar de vervolgbaarheid, de ernst van het feit en maatschappelijke onrust, om met een eventuele vervolging de bovenstaande doelen te verwezenlijken.

Dat de zaak waar aan u refereert niet door het OM is opgepakt, is een omissie waaraan geen beleidsoverweging ten grondslag heeft gelegen. Het dossier is blijven liggen, en dat had niet mogen gebeuren.

Het Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden heeft in deze zaak op 22 juli 2016 bevolen dat de verdachte alsnog vervolgd dient te worden. Het OM heeft aangegeven een nader onderzoek te zullen starten en op basis van de uitkomsten van dit nader onderzoek een vervolgingsbeslissing te zullen nemen.

- 1) <http://www.rtlnieuws.nl/nederland/om-kan-aangiften-discriminatie-niet-aan-slechts-kwart-behandeld>
- 2) <http://www.rtlnieuws.nl/nederland/man-riep-sieg-heil-naar-joodse-martin-maar-politie-doet-niets>

2016Z17658

Vragen van de leden Van Miltenburg en Van Oosten (beiden VVD) aan de ministers van Veiligheid en Justitie en van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties over het bericht 'OM kan aangiften discriminatie niet aan, slechts kwart behandeld' (ingezonden 29 september 2016)

1

Bent u bekend met het bericht van RTL Nieuws van 22 september 2016 'OM kan aangiften discriminatie niet aan, slechts kwart behandeld'?

Antwoord op vraag 1

Ja.

2

Klopt het bericht dat slechts een kwart van de aangiftes behandeld worden door het openbaar ministerie (OM)?

3

Waarom wordt slechts een klein deel van de aangiftes door de politie doorgestuurd naar het OM? Hoe beoordeelt u het feit dat er zoveel aangiftes bij de politie blijven liggen?

Antwoord op de vragen 2 en 3

Ja, dat klopt. Voor een verklaring hiervoor verwijs ik naar het antwoord op de vragen 2 en 3 van het lid Marcouch (2016Z17325).

**Directoraat-Generaal
Rechtspleging en
Rechtshandhaving**
Directie Juridische en
Operationele
Aangelegenheden
Bestuurlijke en Juridische
Zaken

Datum
18 november 2016

Ons kenmerk
804726

4

In het WODC rapport 'Discriminatie: van aangifte tot vervolging' uit 2015 kon het OM niet verklaren waarom het aantal geregistreerde specifieke discriminatiezaken bij het OM afneemt; hoe kan het dat het OM het nu wel kan verklaren?

Antwoord op vraag 4

Het WODC-onderzoek waar u naar verwijst heeft een wetenschappelijke status. Er kan geen wetenschappelijk geverifieerde verklaring worden gegeven voor de afname van het aantal bij het OM geregistreerde discriminatiezaken.

5

Hoe verhoudt dit lage percentage zich tot de oproep van het kabinet om altijd aangifte van discriminatie te doen? Hoe is de prioritering bij de politie en het OM ten opzichte van aangiftes over andere zaken?

Antwoord op vraag 5

Het beleid ten aanzien van de opvolging van aangiftes van discriminatie staat opgenomen in de Aanwijzing Discriminatie. Vigerend beleid is dat alle aangiftes betreffende discriminatie door de politie worden opgenomen. Een aangifte leidt tot opname op de lijst van discriminatie-incidenten.

Daarnaast is het beleid dat een aangifte altijd leidt tot een strafrechtelijk gevolg (dagvaarding, strafbeschikking, sepot e.d.), tenzij de aangifte geen betrekking heeft op een strafbaar feit en in overleg met het OM wordt besloten dat de aangifte achteraf als melding wordt bestempeld. Ook meldingen en aangiftes met betrekking tot internet worden conform het bovenstaande behandeld. Internet aangiftes worden in beginsel regionaal afgedaan.

De politie dient ten tijde van de melding zorgvuldig af te wegen of deze melding dient te leiden tot een aangifte. Het criterium daarvoor is of er enige kans is op een strafzaak die eindigt in een strafbeschikking of dagvaarding. Indien dit het geval is dient de politie dit aan de melder in overweging te geven. Een melding heeft in beginsel geen strafrechtelijk vervolg. In het geval dat de melding niet tot een aangifte leidt, verwijst de politie – indien dit in de rede ligt – de melder zoveel mogelijk door naar een antidiscriminatievoorziening (ADV).

6

Deelt u de mening dat deze berichtgeving over het OM geen positieve impuls zal geven aan de aangiftebereidheid van slachtoffers? Wat vindt u hiervan? Hoe gaat u de aangiftebereidheid juist stimuleren?

Antwoord op vraag 6

Ja, die mening deel ik en ik heb hierover ook mijn zorgen geuit aan de voorzitter van het College van Procureurs-Generaal. Over de maatregelen die worden getroffen om de aangiftebereidheid te verhogen bent u geïnformeerd in de brief over het Nationaal Actieprogramma tegen Discriminatie 2016-2020³.

7

Deelt u de mening dat iedere vorm van discriminatie een ernstige zaak is en dat hier serieus naar gekeken dient te worden? Zo ja, waarom wel? Zo

³ Kamerstukken II, Vergaderjaar 2015-2016, 30950 nr. 84, bijlage 1 p. 8 e.v.

nee, waarom niet? Wat vindt u ervan dat het OM voornemens is de richtlijn aanwijzing discriminatie aan te passen?

Antwoord op vraag 7

Die mening deel ik. De opsporing en vervolging van discriminatiezaken blijft onverminderd een prioriteit. Het is van belang dat mensen die zich schuldig maken aan discriminatie en discriminatoir geweld ter verantwoording worden geroepen en bestraft. Daarop is het beleid ook gebaseerd. Voor een antwoord op het tweede gedeelte van uw vraag verwijs ik naar het antwoord op vraag 5 van het lid Marcouch (2016Z17325).

[Toelichting:

Deze vragen dienen ter aanvulling op eerdere vragen terzake van het lid Marcouch (PvdA), ingezonden 26 september 2016 (vraagnummer 2016Z17325).]

2016Z17662

Vragen van het lid Kuzu (Groep Kuzu/Öztürk) aan de ministers van Veiligheid en Justitie, van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties en van Sociale Zaken en Werkgelegenheid over het bericht dat slechts een kwart van de aangiften van discriminatie in behandeling wordt genomen door het openbaar ministerie (ingezonden 29 september 2016)

1

Bent u bekend met het bericht 'OM kan aangiften discriminatie niet aan, slechts kwart behandeld'? 1)

Antwoord op vraag 1

Ja.

2

Klopt het, zoals RTL Nieuws stelt op basis van eigen onderzoek, dat driekwart van de aangiften van discriminatie blijft liggen, omdat slechts een kwart van de aangiften door gaat naar het openbaar ministerie (OM)?

Antwoord op vraag 2

Nee, dat klopt niet. Voor een verklaring hiervoor verwijs ik naar het antwoord op de vragen 2 en 3 van het lid Marcouch (2016Z17325).

3

Wat denkt u dat een dergelijk bericht doet met de aangiftebereidheid van mensen en bent u bereid met kracht en spoed mensen op te roepen, via verschillende kanalen, om wel aangifte te doen van discriminatie? Zo nee, waarom niet?

4

Wat gaat u concreet doen om deze cijfers met grote urgentie te verbeteren?

Antwoord op vragen 3 en 4

Ik sluit niet uit dat deze berichtgeving over het OM geen positieve impuls zal geven aan de aangiftebereidheid van slachtoffers (zie ook mijn antwoord op vraag 6 van de leden Van Miltenburg en Van Oosten, vraagnummer 2016Z17658). Ik

**Directoraat-Generaal
Rechtspleging en
Rechtshandhaving**
Directie Juridische en
Operationele
Aangelegenheden
Bestuurlijke en Juridische
Zaken

Datum
18 november 2016

Ons kenmerk
804726

heb hierover ook mijn zorgen geuit aan de voorzitter van het College van Procureurs-Generaal. Over de maatregelen die worden getroffen om de aangiftebereidheid te verhogen bent u geïnformeerd in de brief over het Nationaal Actieprogramma tegen Discriminatie 2016-2020⁴.

**Directoraat-Generaal
Rechtspleging en
Rechtshandhaving**
Directie Juridische en
Operationele
Aangelegenheden
Bestuurlijke en Juridische
Zaken

Datum
18 november 2016

Ons kenmerk
804726

5

Deelt u de mening dat het de rechtspositie en de sociale veiligheid van mensen aantast als er door capaciteitsproblemen gekozen dient te worden uit aangiften van discriminatie, zoals een woordvoerder van het College van procureurs-generaal stelt dat met de komst van sociale media, waarop heel makkelijk beledigingen, bedreigingen, discriminerende uitingen worden gedaan, zij het niet meer kunnen bolwerken en keuzes moeten maken?2) Zo ja, wat gaat u doen om deze kwalijke toestand te verhelpen? Zo nee, waarom niet?

Antwoord op vraag 5

Die mening deel ik. Feitelijk is deze situatie gelukkig niet aan de orde. De opsporing en vervolging van discriminatiezaken blijft onverminderd een prioriteit. Het is van belang dat mensen die zich schuldig maken aan discriminatie ter verantwoording worden geroepen en bestraft. Daarop is het beleid ook gebaseerd. Voor een verdere toelichting op de herziening van de Aanwijzing Discriminatie, waarbij ook nadrukkelijk zal worden gekeken naar de afdoening van online discriminatiezaken, verwijs ik u naar het antwoord op vraag 5 van het lid Marcouch (2016Z17325).

6

Wat vindt u ervan dat de richtlijn, waarin staat dat alle aangiften zorgvuldig moeten worden bekeken en beoordeeld, volgens bronnen niet meer past in de huidige tijdsgeest? 3)

7

Klopt het dat het OM voornemens is de richtlijn aan te passen, waarbij er voortaan zal worden gekeken of het om een ernstige zaak gaat en of er sprake is van maatschappelijke onrust? 4)

8

Wie zal bepalen of er sprake is van ernst en maatschappelijke onrust en zal dit in de praktijk niet op een arbitraire wijze geschieden? Zo nee, waarom niet?

9

Deelt u de mening dat er nooit zaken mogen blijven liggen op grond van onvoldoende ernst en maatschappelijke onrust en dat daarom een verhoging van het budget en de capaciteit bij het OM en de politie de voorkeur zouden moeten genieten boven een dergelijke aanpassing van de richtlijn? Zo nee, waarom niet?

Antwoord op de vragen 6 tot en met 9

De Richtlijn dateert uit 2007 en is gedeeltelijk herzien in 2011. In de tussentijd is niet alleen onze maatschappij veranderd, maar ook de uitingsvormen van discriminatie. Het OM heeft erop gewezen dat politie en OM worden

⁴ Kamerstukken II, Vergaderjaar 2015-2016, 30950 nr. 84, bijlage 1, p. 8 e.v.

geconfronteerd met nieuwe vormen van communicatie in onze samenleving en daarmee met nieuwe platforms waarop discriminatie plaatsvindt. Daarmee worden de aangiftes complexer en kan tevens één aangifte een veelvoud aan uitingen betreffen. Om die reden is afgesproken dat politie en OM gaan bezien hoe meldingen over online discriminatie het beste kunnen worden aangepakt. De uitkomst van dat proces is wat mij betreft een aanpak die uitvoerbaar is, die een concrete oplossing biedt en een breed draagvlak heeft in de Nederlandse samenleving. Ik acht het niet opportuun nu reeds vooruit te lopen op de uitkomst van dit proces.

**Directoraat-Generaal
Rechtspleging en
Rechtshandhaving**
Directie Juridische en
Operationele
Aangelegenheden
Bestuurlijke en Juridische
Zaken

Datum
18 november 2016

Ons kenmerk
804726

10

Wat is het resultaat van de gesprekken die de minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid heeft gevoerd met Twitter en Facebook met betrekking tot discriminatie 5) en wat heeft het kabinet tijdens zijn zittingsperiode concreet gedaan om discriminatie op sociale media te bestrijden?

Antwoord vraag 10

De gesprekken met Twitter en Facebook hebben onder meer geresulteerd in concrete werkafspraken met het meldpunt internetdiscriminatie MiND, waardoor MiND snel met deze bedrijven kan schakelen om discriminerende uitingen verwijderd te krijgen. Daarnaast heeft in samenwerking met Twitter een training aan maatschappelijke organisaties plaatsgevonden, gericht op het spelen van een (effectievere) rol in het tegengaan van discriminatie op *social media*. Tijdens het Nederlandse voorzitterschap van de Europese Unie in de eerste helft van 2016 is er een gedragscode (*Code of Conduct*) voor het tegengaan van online hate speech afgesloten tussen de Europese Commissie en Facebook, Twitter, Google/Youtube en Microsoft. De *Code of Conduct* zorgt voor een snelle afhandeling van meldingen en het stimuleren van tegengeluiden ('*counter speech*').

11

Bent u bereid discriminatie op sociale media met meer prioriteit te bestrijden, door (meer) personeel op discriminatie op sociale media in te zetten en door concrete en effectieve afspraken met sociale media platforms te maken? Zo ja, hoe gaat u dit vormgeven? Zo nee, waarom, niet?

Antwoord vraag 11

Er is geen gebrek aan capaciteit om online discriminatiezaken via het strafrecht aan te pakken. Het maken van concrete en effectieve afspraken met social media platforms is reeds vigerend beleid en geschiedt zowel op nationaal als op EU-niveau. Zie ook de beantwoording van vraag 10.

12

Bent u nu wel bereid een racismeregister in te voeren, waarin racistische en discriminatoire uitingen van mensen op social media worden vastgelegd en waarbij een dergelijke registratie ertoe leidt dat iemand niet meer voor de overheid kan werken?

Antwoord vraag 12

Nee, daartoe ben ik niet bereid. Het doen van racistische uitingen verhoudt zich niet tot hetgeen van overheidspersoneel verwacht mag worden. Een veroordeling van een racistische uitspraak of gedrag kan aan een voor een bepaalde functie

noodzakelijk goed gedrag in de weg staan. Binnen de overheid bestaat hiervoor de procedure om – indien de aard van de functie en het risico dat aan de werkzaamheden is verbonden hierom vragen – van de sollicitant een zogenaamde Verklaring omtrent gedrag (VOG) te vragen. Ik ben geen voorstander van een apart racismeregister zoals dat door u wordt voorgestaan, naast de justitiële en politiegegevens die al geraadpleegd worden bij een VOG-procedure.

**Directoraat-Generaal
Rechtspleging en
Rechtshandhaving**
Directie Juridische en
Operationele
Aangelegenheden
Bestuurlijke en Juridische
Zaken

13

Bent u bereid een deel van het geld dat het ministerie van Veiligheid en Justitie er het komende begrotingsjaar bij krijgt te besteden aan de vergroting van de expertise en de capaciteit op het gebied van het afnemen van aangiften van discriminatie door de politie? Zo ja, hoeveel? Zo nee, waarom niet?

Datum

18 november 2016

Ons kenmerk

804726

14

Bent u bereid een deel van het geld dat het ministerie van Veiligheid en Justitie er het komende begrotingsjaar bij krijgt te besteden aan de vergroting van de expertise en de capaciteit op het gebied van het verwerken van aangiften van discriminatie door het OM? Zo ja, hoeveel? Zo nee, waarom niet?

Antwoord vragen 13 en 14

Nee, daar is geen aanleiding voor.

15

Zijn de doelen die de politie in het document 'De Kracht van het Verschil' met betrekking tot de eigen diversiteit en de professionalisering van de aanpak van discriminatie in zicht? 6) + Kunt u een gespecificeerd overzicht geven van de gestelde doelen, de acties en de resultaten?

16

Kunt u een concreet overzicht geven van wat het kabinet doet en heeft gedaan in het kader van het feit dat in de gehele strafrechtketen bevordering van de deskundigheid op het gebied van (herkennen van) discriminatie, versterking van de ketenaanpak en samenwerking met andere betrokken spelers aandacht krijgt? 7)

17

Kunt u een concreet overzicht geven van de acties in het kader van de uiting of investeert het kabinet in een meer optimale wijze van rapporteren door Antidiscriminatievoorzieningen (ADV's) en de politie? 8)

Antwoord op de vragen 15 tot en met 17

Voor het antwoord op de vragen 15 tot en met 17 verwijs ik u naar de brief over het Nationaal Actieprogramma tegen Discriminatie 2016-2020⁵. In de voortgangsbrief, die begin 2017 aan uw Kamer zal worden gestuurd, zal over acties en resultaten worden gerapporteerd. Over de actuele resultaten met betrekking tot diversiteit van het politiepersoneel bent u reeds geïnformeerd in de Voortgangsbrief Politie van 20 juni 2016⁶.

⁵ Kamerstukken II, Vergaderjaar 2015-2016, 30950 nr. 84

⁶ Kamerstukken II, Vergaderjaar 2015-2016, 29628 nr. 643

18

Bent u nu wel bereid een racismepolitie op te richten, een specialistische eenheid binnen de politieorganisatie die zich bezighoudt met racisme en discriminatie? Zo nee, waarom niet?

Antwoord vraag 18

Het kabinet is om diverse redenen geen voorstander van een aparte racisme-politie. Vanaf begin 2017 is bij de politie een centraal punt dat discriminatiezaken uit het politiesysteem destilleert en bij de eenheden adresseert voor goede opvolging. Met het nieuwe beleidskader diversiteit en discriminatie zijn de taken steviger verankerd in de politieorganisatie, met als portefeuillehouder de eenheid chef Den Haag, die hierbij door medewerkers wordt ondersteund. Daarnaast zijn ook de registratie- en rapportage-activiteiten van de politie geïntensiveerd. De politie heeft een forse verbetering gemaakt in de gegevensverzameling en analyse van discriminatiezaken: het rapport over 2015 is als bijlage bij de brief van de minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid van 29 september jongstleden aan de Kamer gestuurd⁷.

- 1) <http://www.rtlnieuws.nl/nederland/om-kan-aangiften-discriminatie-niet-aan-slechts-kwart-behandeld>
- 2) <http://nos.nl/artikel/2133897-openbaar-ministerie-kan-aangiften-wegens-discriminatie-niet-aan.html>
- 3) <http://nos.nl/artikel/2133897-openbaar-ministerie-kan-aangiften-wegens-discriminatie-niet-aan.html>
- 4) <http://www.rtlnieuws.nl/nederland/om-kan-aangiften-discriminatie-niet-aan-slechts-kwart-behandeld>
- 5) <http://www.nu.nl/internet/4122236/asscher-in-gesprek-met-twitter-en-facebook-aanpak-discriminatie.html>
- 6) <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2016/01/22/kamerbrief-nationaal-actieprogramma-tegen-discriminatie>
- 7) <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2016/01/22/kamerbrief-nationaal-actieprogramma-tegen-discriminatie>
- 8) <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2016/01/22/kamerbrief-nationaal-actieprogramma-tegen-discriminatie>

[Toelichting:

Deze vragen dienen ter aanvulling op eerdere vragen terzake van het lid Marcouch (PvdA), ingezonden 26 september 2016 (vraagnummer 2016Z17325) en van de leden Van Miltenburg en Van Oosten (beiden VVD), ingezonden 29 september 2016 (vraagnummer 2016Z17658).]

**Directoraat-Generaal
Rechtspleging en
Rechtshandhaving**
Directie Juridische en
Operationele
Aangelegenheden
Bestuurlijke en Juridische
Zaken

Datum
18 november 2016

Ons kenmerk
804726

⁷ Kamerstukken II, Vergaderjaar 2015-2016, 30950 nr. 104

Advocaat Roethof: 'Bizar voorstel VVD over probleemwijken'

Strafrechtadvocaat Gerald Roethof vindt het voorstel van Klaas Dijkhoff bizar en is van mening dat bepaalde politici zelf hoog gestraft moeten worden. De fractievoorzitter van de VVD opperde vanochtend om criminaliteit in probleemwijken dubbel zo zwaar te straffen.

Bron: at5.nl
19 september 2018

The Dutch State a regime with flagrant human rights abuses, and a wolf in sheep's clothing the fact concerning anti-racism hate crime practice on the internet they do no act.

De Nederlandse staat een regime met flagrante mensenrechtenschendingen, en een wolf in schaapskleren het feit dat ze geen actie ondernemen met betrekking tot anti-racisme haatdragende misdaden op het internet.

Landelijk expertise centrum discriminatie

Het Landelijk Expertise Centrum Discriminatie (LECD) is het kennispunt bij het Openbaar Ministerie speciaal belast met het onderwerp discriminatie. Het LECD is op 1 september 1998 gestart met haar werkzaamheden en valt onder het arrondissementsparket van Amsterdam.

Doel van het Landelijk Expertise Centrum Discriminatie is het optimaliseren van de strafrechtelijke handhaving inzake discriminatie, dat wil zeggen beleidsvorming, opsporing, vervolging, rapportage.

Ieder parket heeft een discriminatieofficier. Als dat nodig is, kan deze officier informatie/advies inwinnen bij het LECD.

De belangrijkste taken van het LECD zijn:

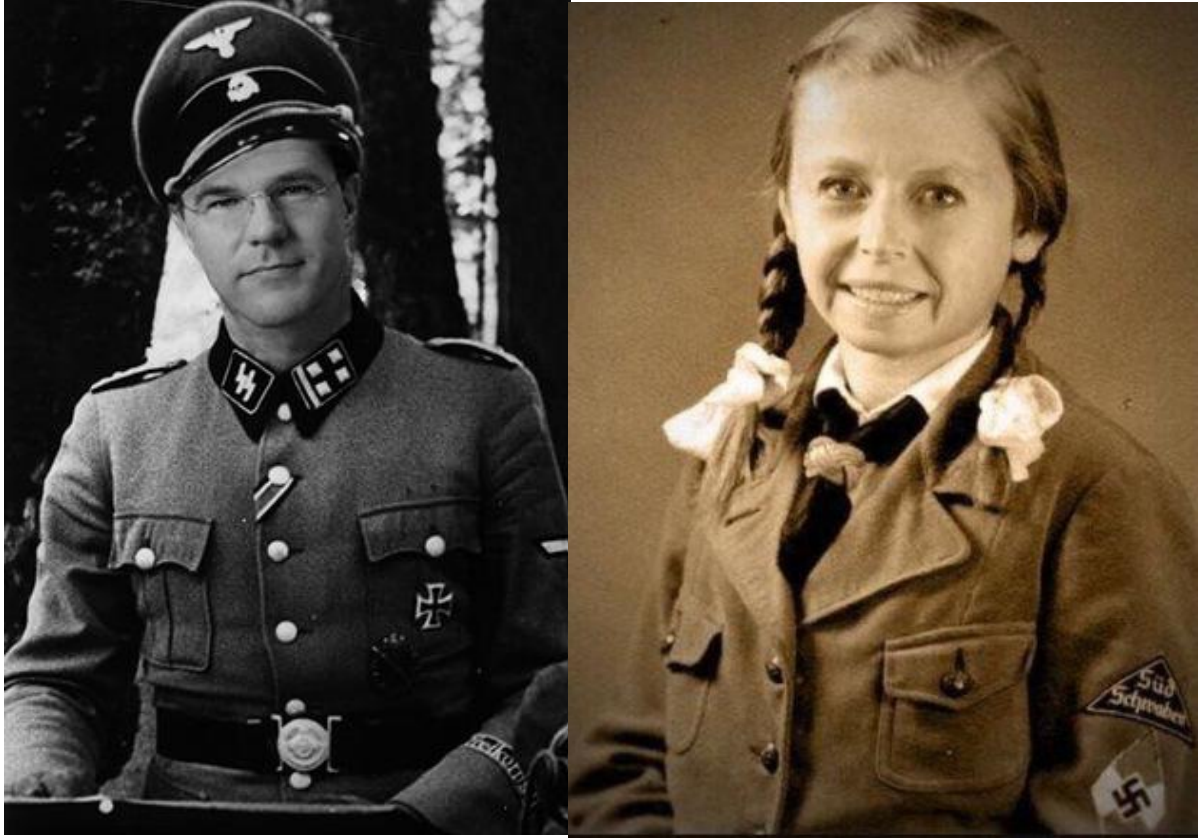
- Opbouwen, bijhouden en organiseren van expertise;
- Bijhouden van een registratiesysteem discriminatiezaken;
- Informeren, adviseren en stimuleren van de parketten;
- Coördineren in lopende onderzoeken/ vervolgingen;
- Optreden als vertegenwoordiging van het landelijk OM;
- Organiseren van het landelijk overleg van discriminatie officieren van justitie en advocaten-generaal;
- Bijdragen aan de ontwikkeling van het landelijk OM-beleid inzake discriminatiebestrijding.

Bij het Landelijk Expertise Centrum Discriminatie zijn werkzaam: twee beleidsmedewerkers, de landelijk discriminatie officier van justitie en de discriminatie officier van justitie in Amsterdam die gedeeltelijk zijn vrijgemaakt ten behoeve van de werkzaamheden voor het LECD, en een medewerker.

De dagelijkse werkzaamheden van het LECD bestaan uit het geven van adviezen aan OM'ers over strafbare discriminatie. Andere werkzaamheden zijn het voeren van overleg met allerhande partijen zoals verschillende Non Gouvernementale Organisaties (NGO's) en [Anti Discriminatie Bureau's](#) (ADB's), het verzamelen en toegankelijk maken van jurisprudentie en het maken van een nieuwsbrief die wordt verspreid onder alle discriminatie officieren van justitie en advocaten-generaal. Daarnaast werkt het LECD mee met het beantwoorden van kamervragen over allerlei discriminatie onderwerpen en werkt het nauw samen met het Parket-Generaal en met het Ministerie van Justitie.

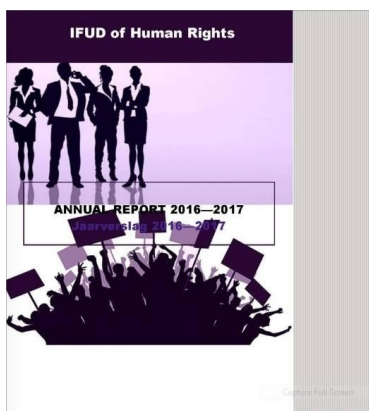
Het LECD heeft meegewerkt aan de totstandkoming van de [Aanwijzing Discriminatie](#). Hierin wordt aangegeven hoe politie en justitie om dienen te gaan met discriminatiezaken.

Comparisons on the internet

Both, comparisons on the internet: The Prime Minister Rutte and vice Prime Minister Ollongren of the Kingdom of the Netherlands.

The picture on the Right Side is new on the internet in 2018,(twitter).

Information download the Annual Report 2016-2017

<https://archive.org/details/ANNUALREPORTIFUDOfHumanRights20162017>

Vergaderjaar 2018–2019

29 754

Terrorismebestrijding

Nr. 472

BRIEF VAN DE MINISTER VAN JUSTITIE EN VEILIGHEID

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 6 november 2018

Op 2 oktober jl. heeft de AIVD een rapport genaamd «Rechts-extremisme in Nederland. Een fenomeen in beweging» op zijn website gepubliceerd. Met deze brief voldoe ik, mede namens de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties en de Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid, aan uw verzoek tijdens de regeling van werkzaamheden op 3 oktober jl. (Handelingen II 2018/19, nr. 8, item 5), alsmede aan de toezegging van de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties tijdens het AO IVD-aangelegenheden aan het lid Verhoeven (D66) op diezelfde datum, om te reageren op dit rapport.

Tijdens het AO van 8 oktober jl. is aanvullend gevraagd om een historische analyse van het fenomeen rechts-extremisme in Europees perspectief. Met deze brief informeer ik uw Kamer tevens over de analyse over rechts-extremisme die is opgesteld door de NCTV, genaamd «De golfbewegingen van rechts-extremistisch geweld in West-Europa. De aard, ernst en omvang van de rechts-extremistische geweldsdreiging in West-Europa inclusief Nederland». Deze publicatie is als bijlage¹ bijgevoegd bij deze brief en is vanaf heden te vinden op de website van de NCTV.

De AIVD analyse focust op de veranderingen binnen de rechts-extremistische beweging in Nederland en schetst een nieuw normbeeld. De NCTV notitie is uitgebreider van omvang en focust op de rechts-extremistische dreiging in Europa, waaronder Nederland. Het laatstgenoemde stuk richt zich met name op de gewelddadige component van de rechts-extremistische dreiging, de meest recente inzichten uit de literatuur, verschuivingen in modus operandi en doelwitten en de activiteiten online.

¹ Raadpleegbaar via www.tweedekamer.nl

Reactie op beide rapporten

Ideologie

De AIVD stelt dat het gedachtegoed van de rechts-extremistische scene in Nederland een ontwikkeling heeft doorgemaakt. Rechts-extremisme werd de afgelopen decennia gekenmerkt als neonazistisch, fascistisch en antisemitisch gedachtegoed, maar in de afgelopen jaren heeft een verschuiving plaatsgevonden en is het anti-islamgedachtegoed dominant geworden binnen de Nederlandse rechts-extremistische beweging. Daarnaast heeft het uit de VS overgewaaid alt-right-gedachtegoed voet aan de grond gekregen in Nederland. Deze ontwikkeling past ook in het beeld dat de NCTV heeft van de internationale ontwikkelingen van het rechts-extremistisch gedachtegoed in West-Europa in de afgelopen decennia, al is het belangrijk om op te merken dat er ook veel variëteit bestaat binnen het gedachtegoed. In de analyse worden vier ideologische hoofdstromingen genoemd.

Organisatie

Zowel de AIVD als de NCTV besteden in hun rapporten aandacht aan de manier waarop de rechts-extremistische scene in Nederland is georganiseerd. Groeperingen, voorheen met een redelijk vaste samenstelling en weinig nieuwe aanwas, hebben een minder grote rol bij de verspreiding van het gedachtegoed. Sociale media en chat-apps daarentegen dienen steeds meer als vehikels van de extremistische ideologie, waardoor nieuwe geïnteresseerden sneller aansluiting kunnen vinden. Traditionele organisatiestructuren zijn daarmee minder belangrijk geworden voor bijvoorbeeld het treffen van voorbereidingen voor acties. Zorgelijk is dat deze fragmentatie ervoor zorgt dat de beweging moeilijker dan voorheen is in te delen in groepen en onvoorspelbaarder is geworden.

Activiteiten

De AIVD stelt vast dat de meeste activiteiten van rechts-extremisten in Nederland niet gewelddadig zijn. Eén van de belangrijkste activiteiten is het verspreiden van het gedachtegoed. Daarnaast wonen rechts-extremisten demonstraties bij en in meer verregaande gevallen voeren ze bezettingen uit. Weer een stap verder is het uiten van bedreigingen. In een uiterste geval kan geweld gepleegd worden. De AIVD zegt daarover: «het plegen van geweld mag dan zeldzaam zijn, het aanmoedigen en verheerlijken van geweld is dat niet.» En ook dat is zorgelijk, aldus de AIVD, omdat er daardoor een klimaat wordt geschapen waarin het risico groter wordt dat rechts-extremistische eenlingen of kleine groepen geweld inzetten tegen bijvoorbeeld migranten of moslims. Ook in de confrontatie met links-extremistische groepen lijken rechts-extremisten aan vertrouwen te winnen, al ligt het initiatief van die confrontaties voornamelijk vooral bij links-extremisten en is de bereidheid van rechts-extremisten om geweld te gebruiken tijdens die confrontaties tot nu toe beperkt gebleven. De NCTV laat zien dat historisch beschouwd er in Nederland minder rechts-extremistisch geweld plaatsvindt dan in landen als Duitsland, Frankrijk, Italië en het Verenigd Koninkrijk.

Het feit dat het toepassen van geweld door rechts-extremisten in Nederland momenteel zeldzaam is, wil echter niet zeggen dat er geen reden is tot zorg. Want, zo stelt ook de NCTV, «[t]och moet er bij [...] online oproepen steeds rekening mee worden gehouden dat er daadwerkelijk gevolg aan de oproep wordt gegeven, door een groep, enkelen of een eenling.» Hoewel er op rechts-populistische webpagina's nauwelijks openlijke sympathie voor rechts-extremisten is waar te nemen en er niet

wordt opgeroepen tot fysiek geweld, hebben xenofobe uitingen en het klimaat dat wordt geschapen op deze fora in sommige gevallen vreemdelingenhaat aangejaagd en zichtbaar gemaakt. De verharding van het rechtse internetdiscours kan een activerende rol hebben op kleine groepen of eenlingen. De AIVD en de NCTV geven nadrukkelijk aan dat, hoewel de algemene geweldsdreiging beperkt is, geweld door een eenling of kleine snel geradicaliseerde groep in de huidige context in Nederland een reëel risico is.

Zorgen nationale veiligheid

De AIVD constateert dat niet alleen de geweldscomponent een dreiging kan vormen voor de veiligheid. Belangrijk is om te constateren dat er, naast het aspect van de dreiging van geweld, ook een niet-gewelddadige dreiging tegen de democratische rechtsorde voortkomt uit rechts-extremistische handelingen. Dit doet men door systematisch haat te zaaien, bevolkingsgroepen te demoniseren, te intimideren en door een sfeer van angst te creëren. Deze dreiging gaat bijvoorbeeld uit van het door de *alt-right* beweging geïnspireerde rechts-extremisme. Het gedachtegoed van alt-rechts, gebaseerd op rassenleer, druist in tegen de principes waar onze democratische rechtsorde op gebaseerd is. De analyse van de NCTV sluit hier bij aan door te stellen dat de Amerikaanse «alt-right» beweging, waardoor ook bijvoorbeeld het Nederlandse Erkenbrand wordt geïnspireerd, een witte identiteitspolitiek hanteert en daarbij streeft naar een «homogene blanke etnostaat». Bovendien wordt de «[d]emocratie nadrukkelijk [wordt] afgewezen.» Ook het feit dat er binnen Erkenbrand een sterke afkeer van feminisme en homoseksualiteit bestaat en een sterke antisemitische houding aanwezig is maakt dat het gedachtegoed in strijd is met de beginselen van de Nederlandse democratische rechtsstaat.

Beleidsinzet

In de publicaties van de AIVD en de NCTV wordt duidelijk geschetst waarom het rechts-extremistisch gedachtegoed een bedreiging vormt voor Nederland. Ook blijkt dat zowel de AIVD als de NCTV de ontwikkelingen scherp in de gaten houden. Het mag duidelijk zijn dat dit Kabinet er alles aan wil doen om die dreiging tegen te gaan. Hieronder geef ik een overzicht van de beleidsinzet die wordt gepleegd om de (rechts-)extremistische dreiging tegen te gaan.

Maatschappelijke spanningen

Het kabinet maakt zich zorgen om de snelheid waarmee de verhoudingen in de samenleving op scherp komen te staan. De spanningen tussen bevolkingsgroepen nemen toe en geven ruimte aan extremistisch gedachtegoed. Acties zoals het bedreigen van individuen, lokale gemeenschappen en geweldpleging bij gebedshuizen zijn onaanvaardbaar en worden vanuit het veiligheidsdomein vanzelfsprekend in de gaten gehouden. Dergelijke activiteiten voeden de angst en de onderlinge onverdraagzaamheid. Net als de Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid sta ik in contact met gemeenten en gemeenschappen over veiligheidsvraagstukken en de omgang met maatschappelijke spanningen. Zo vindt er een bestuurlijk overleg plaats tussen de NCTV, SZW en verschillende moskeeorganisaties om zicht te houden op incidenten vanuit rechts-extremisme, de impact die deze incidenten kunnen hebben op lokale gemeenschappen en hoe er mee om te gaan. Tevens is de handreiking Veilige Moskee ontwikkeld. Deze bevat kennis, aanbevelingen en goede voorbeelden voor moskeeën, gemeenten en politie hoe gezamenlijk om te gaan met concrete spanningen en incidenten rondom

moskeeën. Recent is in aanvulling hierop het handboek veiligheid religieuze instellingen ontwikkeld dat informatie bevat die instellingen kunnen gebruiken bij onveilige situaties. Dit draagt bij aan het verhogen van de weerbaarheid van religieuze instellingen. Indien dreiging en risico daartoe aanleiding geven worden aanvullende maatregelen genomen.

Aanpak radicalisering en extremisme

Net als voor alle andere soorten van extremisme is het zaak om te voorkomen dat personen radicaliseren naar rechts-extremistisch gedachtengoed. Op 26 april jl. stuurde de Minister van SZW uw Kamer al een brief over het voorkomen van radicalisering.² De gezamenlijke ondertekening van deze brief onderstreept het belang dat het kabinet aan deze brede aanpak hecht en de gedeelde opgave om tot een effectief preventiebeleid te komen. Samen werken we aan een weerbare, veilige en democratische samenleving door excessen als extremisme, vergaande polarisatie en maatschappelijke spanningen tegen te gaan. Het kabinet staat voor een inclusieve samenleving waarin voor discriminatie, haatzaaien en geweld tegen andersdenkenden geen plaats is.

De in de brief beschreven basisstructuren van de preventieve aanpak zijn in de basis geschikt om iedere vorm van radicalisering tegen te gaan. Het fundament van de preventieve aanpak in Nederland staat, maar we moeten niet verslappen. Gemeentes en andere partners kunnen op dit fundament verder bouwen, ook daar waar het rechts-extremisme betreft. Het is daarbij zaak dat de aandacht niet *verschuift* maar *wordt verbreed*. Daarbij is het van belang dat lokale professionals geëquipeerd zijn om extremisme te herkennen en dat er op lokaal niveau een goede signaleringsstructuur is om problemen te onderkennen. In dat kader heeft de NCTV trainingen laten ontwikkelen die lokale professionals kunnen volgen ter versterking van hun werkzaamheden in de aanpak. Het Rijksopleidingsinstituut tegen Radicalisering (ROR) biedt trainingen specifiek op links- en rechts-extremisme. De Expertise-unit Sociale Stabiliteit zet zich verder op verschillende manieren in op het thema. Binnen de OMEI training (Omgaan met Extreme Idealen) wordt aandacht besteed aan alle vormen van extremisme en radicalisering. Ook richt Platform JEP (Platform Jeugd preventie van Extremisme en Polarisation) zich op de preventie van radicalisering en extremisme in de brede zin. Daarnaast worden actuele ontwikkelingen rondom verschillende organisaties periodiek verwerkt in de «factsheet extreemrechts in Nederlandse gemeentes» die online is gepubliceerd. Tot slot is het Landelijk Steunpunt Extremisme (LSE) beschikbaar om gemeentes te ondersteunen bij vraagstukken omtrent rechts-extremistische casuïstiek en te adviseren op interventies.

Internetaanpak en tegengeluid

Voor rechts-extremistische individuen zijn digitale media steeds belangrijker om hun boodschap te verspreiden. Extremistische propaganda, van welke ideologische signatuur dan ook, probeert te bewerkstelligen dat personen worden gerekruteerd voor de extremistische beweging en dat haat en verdeeldheid wordt gezaaid in onze samenleving. Vanuit de overheid is de afgelopen jaren ingezet op het ondermijnen van extremistische propaganda enerzijds en het versterken van de weerbaarheid anderzijds om rekrutering door extremistische groepen te voorkomen. De Nederlandse overheid faciliteert en steunt maatschappelijke initiatieven (online en offline) die zich richten op het laten horen van alternatieve boodschappen. In 2017 is een onafhankelijk fonds ingesteld met de ambitie om alternatieve, verbindende geluiden te mobiliseren en de

² Kamerstuk 29 754, nr. 448.

sociale weerbaarheid te versterken. Zo krijgen extremistische boodschappen minder vat op onze samenleving.

Op nationaal en internationaal niveau werkt de overheid aan het tegengaan van de verspreiding van extremistische propaganda. Onderdeel hiervan is de Internet Referral Unit van de politie (IRU NL) die in overleg met het Openbaar Ministerie (OM) zich voor nu richt op strafbare jihadistische content maar kan worden ingezet tegen rechts-extremistische content. Verder wordt de komende jaren ingezet op een integrale multidisciplinaire aanpak van extremistisch en terroristisch gebruik van digitale media. Alle betrokken organisaties streven naar een verdere bundeling van hun taalkundige, technische en inhoudelijke expertise. Doel is om vroegtijdig extremistische en terroristische structuren en activiteiten te kunnen onderkennen en om doelmatige en doeltreffende inzet en interventies te kunnen faciliteren vanuit een gezamenlijke analyse. Deze aanpak kan ook worden ingezet tegen de rechts-extremistische scene in Nederland.

Ondermijning van openbaar bestuur

Wanneer extremistisch gedachtengoed zijn weg vindt in het openbaar bestuur is dat een bedreiging voor de democratische rechtsorde. Het Ministerie van BZK (inclusief de AIVD) werkt, samen met de ministeries van SZW, JenV (inclusief de NCTV) en BZ nauw samen om het openbaar bestuur steviger, meer proactief te adviseren en ondersteunen bij het herkennen van ondermijnende processen zowel binnen als buiten de eigen organisatie. In opdracht van het Ministerie van BZK zijn verschillende onderzoeken en verkenningen uitgevoerd naar beschikbaar instrumentarium om het openbaar bestuur beter toe te rusten bij de aanpak van problematisch gedrag en ondermijning. Verder wordt dit jaar een project afgerond waarin samen met gemeenten een afwegingskader van problematisch gedrag is gemaakt. Dit afwegingskader, dat wordt gezien als een product dat steeds verder ontwikkeld kan worden, is een middel is om potentieel problematische gedragingen, handelingen en ondermijnende activiteiten zoals die beschreven door de AIVD als voortkomend uit het rechts-extremistisch klimaat, op inhoud te beoordelen. Ook biedt het openbaar bestuur onderbouwde argumenten voor eventuele interventies in reactie op problematische gedragingen, handelingen of activiteiten die ondermijnend zijn voor de democratische rechtsorde.

Strafvervolgning

Wetgeving met het doel om extremisme en terrorisme te bestrijden en aanslagen te voorkomen geldt voor eenieder, ongeacht ideologische signatuur. De inlichtingendiensten, politie en Openbaar Ministerie zijn alert op rechts-extremistische uitlatingen. Wanneer er sprake is van extremistische gedragingen die een strafbaar feit opleveren, kan het Openbaar Ministerie onderzoek instellen en overgaan tot vervolging.

Tot slot

Het moge duidelijk zijn dat dit Kabinet er alles aan gelegen is om álle vormen van extremisme, ook rechts-extremisme, tegen te gaan. Daarom verwelkom ik de publicaties van de AIVD en NCTV, omdat zij bijdragen aan de kennis over het fenomeen. Kennis en bewustzijn van de ontwikke-

lingen binnen verschillende stromingen van extremisme zijn van groot belang. De structuren voor de aanpak van extremisme zijn conform het dreigingsbeeld en kunnen, daar waar nodig, worden ingezet.

De Minister van Justitie en Veiligheid,
F.B.J. Grapperhaus

Het vragenuur van dinsdag 11 december 2018

Op dinsdag 11 december 2018 vragenuur o.a. de toename van antisemitisme in de Europese Unie.

Dit zijn de vragen in het vragenuur toename antisemitisme in de EU

- **Kathalijne Buitenweg** (GroenLinks) aan de minister van Justitie en Veiligheid over de toename van antisemitisme in de Europese Unie.

Bron: Tweede Kamer der Staten-Generaal

11 december 2018

externe link:

<https://archive.org/details/TweedeKamerAntisemitisme>

Haatzaaien via de media

IFUD of Human Rights:

Tarlach McGonagle is gespecialiseerd in internationale en Europese mensenrechten, met name op het gebied van vrijheid van meningsuiting en religie, rechten van minderheden en culturele en linguïstische rechten. Daarnaast is hij gespecialiseerd in internationale, Europese en vergelijkend mediarecht en beleid. Thema's als pluralisme, diversiteit, tolerantie en "hate speech" hebben een centrale plek in zijn onderzoek. Volgens McGonagle het is jammer dat het Europees Hof destijds de gelegenheid niet heeft gegrepen om het vraagstuk "aansporing tot haat" nader te ontleden. *[zaken c-244/10 en c-245/10 onderwerp haatzaaien via de media]* Met dit arrest leverde het Hof uiteindelijk maar een heel bescheiden bijdrage aan het verhelderen van de "jurisdictie" en van de draagwijdte van het begrip "haatzaaien", aldus McGonagle. Vandaar het verzoek door IFUD of Human Rights aan de hoofdofficier Zandee om zich ruimer over het onderwerp te laten inlichten. De officier van justitie dient n.l. een goede kennis van de geschiedenis te hebben en het belang van de geschiedenis als een les voor de toekomst onderschrijven en moet dit in zijn functie in zijn werk ook uitdragen. Maar...

de niet-geïnteresseerde hoofdofficier, de Officier van Justitie Mr. N.G. Zandee deed niets met aangaande een prejudiciële verwijzing -in te dienen door Mr. Zandee- betreft het onderwerp haatzaaien op internet en antidiscriminatie bij het Hof van Justitie van de Europese Unie te Luxemburg. De Hoofdofficier had ook geen belangstelling voor de CD Hitler's Inferno. De belangrijke – maatschappelijke doelstelling van Audio-Rarities met Hitler's Inferno het in stand houden van de les van gisteren als een getuigenis, als les voor de toekomst. De belangstelling van de Hoofdofficier van Justitie was meer gericht op carrière maken "hoe maak je succesvol een carrièreswitch", dan op die van haatzaaien en antidiscriminatie. Mr. N.G. (Nicole) Zandee (56), vanaf 1 april 2018 hoofdofficier van justitie bij het arrondissementsparket Amsterdam was voorheen werkzaam als hoofdofficier in Noord-Brabant. Zoals de niet-geïnteresseerde hoofdofficier Zandee, de Kabinetschef Drs. H.E. Grootmeijer namens de Procureur-Generaal bij het Gerechtshof te 's-Hertogenbosch in zijn brief in 1995, over zijn opvattingen 'Hitler's Inferno', brief te vinden in Jaarverslag stichting 2016-2017, op blz 1076. Een rechter die zich van zijn persoonlijke opvattingen bewust is, zal in het algemeen in staat moeten zijn zich hiervan zodanig te distantiëren dat deze opvattingen zijn onafhankelijkheid en onpartijdigheid, de essentialia voor een eerlijk proces, niet in de weg staan.

Beschrijving van de plaat

Het op de geluidsdragers vastgelegde materiaal is gegarandeerd authentiek. Het werk "Hitler's Inferno" is gegarandeerd geen nazisme of neo-nazisme. Het is een getuigenis over de holocaust. <https://vimeo.com/194594536>

De plaat bestaat uit geluidsopnames van Nazi-liederen, van toespraken van Hitler en Goebbels en korte geluidsopname van het Neurenberg proces te noemen "Duitse geluidsopnames" en anti-fascistisch commentaar in de Engelse taal door een Amerikaanse verteller in 1945. <https://archive.org/details/HitlersInfernoRecord>

De Duitse geluidsopnames zijn destijds in een door de maker gekozen volgorde zijn geplaatst en voorzien van anti-fascistisch commentaar, hiermee is volgens het auteursrecht een nieuw oorspronkelijk werk ontstaan in destijds in Amerika. Het feit dat de plaat voor het grootste gedeelte bestaat uit een vastlegging van Duitse geluidsopnames en op de hoes van de LP hakenkruizen staan met de afbeelding van Adolf Hitler doet hieraan niet af. Omdat n.l. de Duitse geluidsopnames in een door de maker gekozen volgorde zijn geplaatst en voorzien zijn van anti-fascistisch commentaar, is hiermede een nieuw oorspronkelijk werk ontstaan in 1945 in de zin van het auteursrecht. De "fair use"voorwaarden "Hitler's Inferno" zijn op 21 juni 2007 vastgelegd in een notariële akte met aanhechtingen van brieven en data DVD-rom (7b aanhechtingen akte) door mr. Th.H.J.M op de Laak, notaris te Budel, gemeente Cranendonck.

Nagedachtenis

De belangrijke – maatschappelijke doelstelling van Audio-Rarities is het in stand houden van de les van gisteren als een getuigenis, als les voor de toekomst. Audio-Rarities verricht activiteiten van wetenschappelijke en maatschappelijke aard in algemene zin, zonder bedrijfseconomisch winstoogmerk; alle eventuele winst wordt bestemd voor de stichting. Door Audio-Rarities wordt deelgenomen aan het maatschappelijke verkeer en het streven van Audio-Rarities is duurzaam. De voortzetting van "Hitler's Inferno, Audio-Rarities alsmede het werk van de stichting, mag derhalve niet in gevaar komen. De rechtbank en Openbaar Ministerie dienen daarom een goede kennis van de geschiedenis te hebben en het belang van de geschiedenis als een les voor de toekomst onderschrijven en moet dit in zijn functie in zijn werk ook uitdragen. De eenmanszaak "Audio-Rarities" is na 1995 bij de eerste inschrijving bij de Kamer van Koophandel, later in de periode geheel onder beheer van de stichting "Intermediaire Stichting van de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens" gekomen d.m.v. de notaris met een notariële akte.

UNITED STATES
HOLOCAUST
MEMORIAL
MUSEUM

Hitler's inferno : words and music of Nazi Germany.

Title: Hitler's inferno : words and music of Nazi Germany.
Variant Title: Hitler's inferno in words, in music 1932-1945
Marching songs of Nazi Germany
Other Authors/Editors: Hitler, Adolf, 1889-1945.
Publisher: AH Geldrop, Netherlands : Intermediary Foundation of the Universal Declaration of Human Rights, 1995.
Description: 1 audio disc (38 min.) : digital ; 4 3/4 in.
Contents: Hitler in Rome 1937
Deutschland über alles
Die Fahne hoch (Horst Wessel Lied)
Heil Hitler dir!
Goebbels introduces Hitler 1934
Marching songs medley
Hitler speaks in Vienna 1939
Heil Deutschland
Wenn die S.S. und die S.A. aufmarschiert
Die Jugend marschiert
Goering, Hess, Ribbentrop, etc. plead "Not Guilty" at Nuremberg.
Subjects: Nationalsozialistische Deutsche Arbeiter-Partei--Songs and music.
Nationalsozialistische Deutsche Arbeiter-Partei.
World War (1939-1945)
World War, 1939-1945--Germany.
Germany.
Music.
Songs
Notes: Title from disc label.
Originally released on LP by Audio Rarities, recorded in 1945.
Commentary in English.
Compact disc.

Holdings Information

Location:	Compact Discs
Call Number:	CD-0204
Status:	Available
Notes:	Filed by number. Ask at Reference Desk for assistance.

Hitler's inferno : words and music of Nazi Germany.

Title: Hitler's inferno : words and music of Nazi Germany.
Format: Nonmusical Sound Recording1 audio disc (38 min.) :

Holdings Information:

Location: Compact Discs
Call Number: CD-0204
Number of Items: 1
Status: Available
Notes:

Filed by number. Ask at Reference Desk for assistance.

United States Holocaust Memorial Museum Library
<http://www.ushmm.org/research/library/>
(202) 479-9717
reference@ushmm.org

USHMM Hitler's Inferno

<https://collections.ushmm.org/search/catalog/bib256113>

"Hitler's Inferno" keine Sensation, sondern ein Zeugnis "Seid wachsam für die Zukunft"

USA

RELEASE

HITLER'S INFERNO

1. Hitler in Rome 1937. 2. Deutschland Über Alles. 3. Die Fahne Hoch. 4. Heil Hitler Dir! 5. Goebbels introduces Hitler 1934. 6. The Marching Songs Medley. 7. Hitler speaks in Vienna 1939. 8. Heil Deutschland. 9. Wenn Die S.S. Und Die S.A. Aufmarschiert. 10. Die Jugend Marschiert. 11. plead "Not Guilty" at Nuremberg.

Never before has this shocking material been heard in the United States. Most of these songs and speeches were taken from German radio stations after the war. Their joyous quality is frightening, when one thinks of the murder and destruction that followed. It must never happen again in the civilized world. In 1945 these songs and speeches were recorded on L.P. by Audio Rarities in the U.S.A. Now in 1995, this work was recorded on CD by: **Intermediary Foundation of the Universal Declaration of Human Rights.**

P.O. Box 324 - 5660 AH Geldrop - the Netherlands.

RUNNING TIME: 38 MINUTES

WARNING: All rights reserved.

Freistaat Bayern, Postfach: 220030 - 80535 München Deutschland.

ANTI-FASCIST COMMENTARY BY AMERICAN NARRATOR

Registration code: C6231

Hitler's Inferno Audio-Rarities

<https://www.upcindex.com/634479825064>

Jurisprudentie rechtspraak

negationisme, bagatelliseren holocaust

IFUD of Human Rights heeft nog verder gezocht in de jurisprudentie van de rechtspraak.nl over uitspraken door de rechtbank van 's-Hertogenbosch in het verleden gedaan over "holocaust ontkenning", en vond een vonnis van 21 december 2004, **ECLI:NL:RBSHE:2004:AR7891** met de toepasselijke wetsartikelen Wetboek van Strafrecht: art. 10, 14a, 14b, 14c, 137c. Tevens in het vonnis de verwijzing naar artikel 10 lid 2 EVRM vrijheid van meningsuiting. Verdachte heeft zich opzettelijk beledigend uitgelaten over een groep mensen, te weten de joden, waarbij o.a. door verdachte de holocaust wordt ontkent.

Documentation:

Factsheet on Hate Speech, November 2015, Press Unit, European Court of Human Rights

Reference documents:

Tools:

**NO HATE
PARLIAMENTARY
ALLIANCE**

Alliance launches No Hate Certificate to acknowledge and make visible the role of civil society in combating intolerance

Co-operating with civil society has been part of the way of functioning of the No Hate Parliamentary Alliance from the start. Representatives of associations and non-governmental organisations have been crucial interlocutors and have helped members to understand the reality of hatred, racism and intolerance in Europe today.

The No Hate Parliamentary Alliance has now established a way to acknowledge the role of these actors in supporting its cause, and to promote and make visible the principles enshrined in the Alliance's Charter. Schools, sports clubs, youth and human rights non-governmental organisations, as well as online blogs, pages and new outlets, may be granted a No Hate Certificate which would confirm their contribution to fighting hatred and intolerance in Europe in whatever form it manifests itself. Candidates will be nominated by Alliance members in close co-operation with the No Hate Speech Movement campaign of the Council of Europe's Youth Sector, and by national committees of the campaign itself.

"Certified" entities will be featured in the website and social media of the Alliance and the Committee on Equality and Non-Discrimination of the Parliamentary Assembly. They will be encouraged to work closely with the Alliance – it is hoped that the Certificate will only be the first step in this direction.

More information on the regulations and nomination form : [click here](#)

Origins

In follow-up to the Assembly Resolution 1967 (2014) on A strategy to prevent racism and intolerance in Europe, the Committee on Equality and Non-Discrimination has proposed setting up the No Hate Parliamentary Alliance, an alliance of parliamentarians who commit to taking open, firm and pro-active stands against racism, hatred and intolerance on whatever grounds and however they manifest themselves. The Alliance is open to members of the Parliamentary Assembly of the Council of Europe and to members of delegations having observer and partner for democracy status with the Assembly. Their commitment is formalised by signing the Charter of commitments for membership in the Alliance.

The Alliance is coordinated by the General Rapporteur on combating racism and intolerance, who is supported by the Bureau of the Committee on Equality and Non-Discrimination.

- **Strasbourg, 27 June 2017:** the Alliance launched the No Hate Certificate.
- **Strasbourg, 29 September 2015:** the Alliance approved a roadmap for 2015-2017 and held a hearing on political and media approaches to the refugee and migrant crisis. [Link to press release](#)
- **Strasbourg, 21 April 2015:** The Committee on Equality and Non-Discrimination appointed Ms Milena Santerini (Italy, SOC) as general rapporteur on combating racism and intolerance and coordinator of the No Hate Parliamentary Alliance.
- **Strasbourg, 29 January 2015:** the No Hate Parliamentary Alliance was officially launched. On the occasion, an exchange of views on the rise of anti-semitism in Europe was held. Links to [first](#) and [second](#) press releases for the launch.

Parliament demands ban on neo-fascist and neo-Nazi groups in the EU

Press Releases

PLENARY SESSION

LIBE

25-10-2018

- MEPs warn of the impunity with which neo-fascists operate in some member states
- Point to alleged collusion between politicians and police with neo-fascists and neo-Nazis in some countries
- Measures against racism and xenophobia in football stadiums

Parliament is concerned by the increasing normalisation of fascism, racism and xenophobia and calls on EU member states to ban neo-fascist and neo-Nazi groups.

In a resolution passed with 355 votes to 90 and 39 abstentions, MEPs denounce that the lack of serious action against these groups has enabled the current xenophobic surge in Europe. The text mentions the attack that killed 77 people in Norway in 2011, the murder of UK MP Jo Cox in 2016 and the recent attack by fascist squads in Italy against MEP Eleonora Forenza.

It also refers to several incidents involving fascists in Poland, Greece, Italy, Germany, France, Spain, Latvia and the Nordic countries.

Ban all organisations glorifying fascism

MEPs argue that the impunity enjoyed by far-right organisations in some member states is one of the reasons behind the rise in violent actions, affecting society as a whole and targeting particular minorities such as black Europeans/people of African descent, Jews, Muslims, Roma, non-EU nationals, LGBTI people, and persons with disabilities.

They propose setting up anti-hate crime units in police forces to ensure these crimes are investigated and prosecuted. They also urge national authorities to “effectively ban neo-fascist and neo-Nazi groups and any other foundation or association that exalts and glorifies Nazism and fascism”.

End collusion with neo-fascists

Troubled by reports of collusion between political leaders, political parties and law enforcement with neo-fascists and neo-Nazis in some member states, Parliament calls on the member states to “clearly condemn and sanction” hate crime, hate speech and scapegoating by politicians and public officials, as they directly normalise and reinforce hatred and violence.

Measures are also necessary to counteract the spread of racism, fascism and xenophobia through the internet, in cooperation with social media companies.

Stop racism in sport and help members of fascist groups who want to leave

The resolution demands that member states and national sports federations, in particular football clubs, counteract the scourge of racism, fascism and xenophobia in stadiums and in sports culture by condemning and punishing those responsible and by promoting positive educational activities targeting young fans, in cooperation with schools and civil society organisations .

EU countries should also set up “exit programmes” to help individuals to leave violent neo-fascist and neo-Nazi groups. MEPs stress the importance of education, to increase history awareness among the youth and call for a clear rejection of the fascist crimes of the past. They underline that the truth about the Holocaust must not be trivialised.

Contacts:

Estefania NARRILLOS
Press Officer

- (+32) 2 28 31324
- (+33) 3 881 73661 (STR)
- (+32) 498 98 39 85
- estefania.narrillos@europarl.europa.eu
- libe-press@europarl.europa.eu
- @EP_Justice
-

Further information

- The adopted text will be published here (25.10.2018)
- Video of the debate (2.10.2018)
- Procedure file - rise of neo-fascist violence in Europe
- Committee on Civil Liberties, Justice and Home Affairs

Ref.: 20181018IPR16527
Created: 25-10-2018 -

Telegraaf 'Extreemlinks gevaarlijker dan extreemrechts'

TELEGRAAF

04 okt. 2018 in NIEUWS

Met deze week: is extreemrechts in Nederland

AMSTERDAM - Elke donderdag om 16.00 uur vanaf de redactie van De Telegraaf ruim twintig minuten analyses van belangrijke nieuwsgebeurtenissen die Wierd Duk in de afgelopen week hebben bezig gehouden.

Peter Siebelt

Onderzoeksjournalist en internationaal deskundige op gebied van politiek activisme en terrorisme.

BOEKEN:

SinistraPolitieke maffiosi op Haags, provinciaal en gemeentelijk niveau

Voor iedereen die jaarlijks geconfronteerd wordt met de verplichte belastingopgaven zal dit boek waarschijnlijk zwaar op de maag liggen. Indringend neemt de lezer kennis van de bijna criminele wijze waarop overheden hun inkomen en uitgaven 'verantwoorden'. Op oncontroleerbare wijze smijten ze met geld van de Nederlandse belastingbetaler voor eigen politiek gewin. Om politiek te kunnen bedrijven lappen ze de eigen regels aan de laars en wordt er op creatieve wijze 'gefraudeerd' met financiële jaarverslagen. Indien een burger dezelfde methoden zou hanteren zou de belastingdienst keihard ingrijpen en zou men naar alle waarschijnlijkheid bezittingen en vermogen verliezen of de onderneming sluiten. **(Paperback | Uitgeverij Aspekt B.V. | 2006)**

Visser in troebel waterDe spekkeek rond Ds. Visser

Onderzoeksjournalist Peter Siebelt laat weer van zich horen in *Visser in troebel water*. In Siebelts werk staat centraal de rol welke de Pauluskerk in Rotterdam vormt binnen de progressieve beweging in deze stad. Ds. Visser speelt een sleutelrol in tal van actiegroepen in de stad, welke soms van bedenkelijke signatuur zijn. Een onthullend boek dus, waarover *De Telegraaf* direct een boekje open deed aan de hand van een artikel van Martijn Koolhoven op 28 februari jl. 'Subsidiewaas rond werk in Pauluskerk' kopte de krant, 'Drugs gekocht van gemeentegeld'.

Ook informeert Siebelt over de omstreken pedofiliestandpunten van Ds. Visser. Kortom, wederom een brisant boek van Siebelt, die eerder wees op rol van Mabel en Mient Jan faber, in het drama rond de Safe Havens in het voormalige Joegoslavië, het extreem activistische verleden van Kamerlid Wijnand Duyvendak en het netwerk rond Volkert van der Graaf, de moordenaar van Pim Fortuyn in *Eco Nostra*. Hij vergeleek het netwerk rond Van der graaf met een Indonesische spekkeek, waarbij iedere gedogende en stimulerende laag een (subsidie-)wereld op zichzelf vormt, maar samen tot een bedenkelijke vuist kan ballen. **(Paperback | Uitgeverij Aspekt B.V. | 2006)**

De Vierde Wereldoorlog ***Het pad van Marx naar Allah***

Na het lezen van Peter Siebelts boek Koninklijk Bal Masqué, dat onder andere over Mabels optreden in voormalig Joegoslavië ging, schreef Theo van Gogh in Metro dat hij Siebelts vrees voor de radicale islam deelde. Hij maakte zich zorgen over wat er zoal in de El Tahweed moskee 'geloeid' werd. Korte tijd later werd Theo van Gogh vermoord door een Jihadi die geregeld bezoeker was van het gebedshuis. Peter Siebelt, onderzoeksjournalist en beveiligingsexpert staat in De vierde wereldoorlog stil bij de gevaren van de islamitische terreur.

Hierbij kiest hij een opmerkelijke invalshoek. Hij laat zien dat er connecties bestaan tussen extreem-links en de jihadi's. Ook waarschuwt hij dat de autoriteiten nog helemaal niet klaar zijn voor het komende conflict en dat sommigen aan wie wij onze veiligheid toevertrouwen zelf geen schone handen hebben. Schokkend zijn Siebelts onthullingen over Peter Klerks, gemeenteraadslid van Amsterdam, wiens extremistische verleden in dit boek onthult wordt. Desalniettemin werd hij eenvoudigweg benoemd tot lector aan de politieacademie. Ook laat Siebelt zien hoe in Nederland de Marokkaanse gemeenschap jaren is misbruikt door progressieve politieke activisten in hun strijd tegen de toenmalige Koning Hassan. **(Paperback | Uitgeverij Aspekt B.V. | 2005)**

Mabel

koninklijk Bal Masque Onderzoeksjournalist Peter Siebelt heeft Nederland tweemaal verrast met onthullende boeken over brandende kwesties. De eerste keer over Fortuyn-moordenaar Volkert van der Graaf en de tweede keer over het activistische verleden van het Groen-Links Tweede Kamerlid Wijnand Duyvendak in Rara wie ben ik? Ditmaal richt hij zich tot die ene vrouw waarvan heel Nederland zich verbijsterd afvraagt wie zij is en waar zij vandaan komt: Mabel Wisse Smit

Peter Siebelt laat in dit onthullende boek zien hoe goed de wereld van de toekomstige echtgenote van Prins Friso door de Nederlandse overheid is afgeschermd. Het onderzoek naar Mabel richt zich dan ook vooral op het netwerk dat rond haar bestaat en dat niet te verhullen is. Er ontstaat hierdoor een beeld van een superambitieuze jongedame - Mient-Jan Faber noemde haar de 'golden girl' - die er niet voor schroomde op het hoogste podium van de internationale politiek te schitteren. Zij was een spilfiguur in de Bosnische kwestie welke in de zaak Srebrenica voor Nederland een zwarte bladzijde vormde. Terwijl Mabel, als minnares en assistente van de Bosnische Minister van Buitenlandse Zaken Sacirbey, meehielp de voorwaarde tot deze tragedie te scheppen bracht de bloedige uitkomst de Bosnische politiek defacto de eigen onafhankelijke islamitisch georganiseerde staat. Via haar door de miljardair Soros gesteunde non-gouvernementele pressiegroepen ontfermde Mabel zich vervolgens over de slachtoffers; een zeer berekenende win-win situatie. Peter Siebelt laat zien dat achter deze 'humanitaire' argumentatie

machtspolitiek plaatsvond. Mabels loopbaan is een wonderlijke wisselwerking tussen utopistische ideeën en keiharde 'Realpolitik'. Voor ons vorstenhuis, dat op dezelfde wijze opereert, vertegenwoordigden deze 'skills' van Mabel het beste gereedschap voor de toekomst van het Huis van Oranje. **(Paperback | Uitgeverij Aspekt B.V. | 2004)**

RaRa wie ben ik ?

over het schokkende verleden van het kamerlid Wijnand Duyvendak

Biografie van het Tweede Kamerlid voor GroenLinks Wijnand Duyvendak (1957). In deze biografie – 'schaduwbiografie' op de achterflap genoemd – schetst Pieter Siebelt het radicale actieverleden van Duyvendak, over wie hij in de inleiding zegt 'Hij is een strateeg die door de jaren heen zijn voetsporen heeft achtergelaten binnen de netwerken van Eco Nostra'. En dan volgt de theorie van de spekkook die Siebelt al uiteenzette in 'Eco Nostra : het netwerk achter Volkert van der Graaf' (2003)*.

Zoals een spekkook is opgebouwd uit verschillende lagen die een product vormen, vormen bepaalde politieke partijen (SP, GroenLinks etc.), radicale actiegroepen tot en met ondergrondse cellen (RaRa, Dierenbevrijdingsfront etc.) een spekkook. Duyvendak nam deel aan verschillende lagen binnen die spekkook: als kraker, als redacteur bij het blad 'Bluf!', als bestuurslid bij uitgeverij Ravijn, als milieuactivist en anno 2003 als parlementarier. Siebelt wil het feit aan de kaak stellen dat een parlementarier die liegt over zijn terroristische verleden, toch welkom is op het Binnenhof. Geïllustreerd met zwartwitfoto's, afbeeldingen van pagina's uit 'Bluf!' etc. Met personenregister, een chronologisch overzicht van (terreur)acties in Nederland en noten. **(Paperback | Uitgeverij Aspekt B.V. | 2003)**

Eco Nostra

het netwerk achter Volkert van der Graaf

Eco Nostra legt het netwerk bloot achter Volkert van der Graaf, de man die Pim Fortuyn op gruwelijke wijze om het leven bracht. Peter Siebelt, beveiligingsexpert, laat zien hoe dit netwerk als een spekkook is opgebouwd en hoe de verschillende lagen en organisaties met elkaar in verband staan. Wat bovenin gesubsidieerd, gedoogd en ideologisch ondersteund werd, leidde onderaan in de spekkook tot excessen waaruit Volkert van der Graaf voortkwam en activisten zoals hij zich vrijelijk konden bewegen. Een onthullend boek. **(Paperback | Uitgeverij Aspekt B.V. | 2003)**

SnapShot Youtube café Weltschmerz 2017 / Peter Siebelt

Links-extremisme: anti-rechts en anti-overheid

Op links-extremistisch gebied vormden de rellen rond de G20-top in Hamburg internationaal een dieptepunt. Het waren de ernstigste ongeregelde heden in Duitsland in decennia.

Bron:
Algemene Inlichtingen- en Veiligheidsdienst
Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
Meer informatie over de onderzoeken en activiteiten
van de AIVD in 2017 op www.aivd.nl/jaarverslag2017.
maart 2018

Miljardair Soros koopt Nederland en de EU

In 2016 lekten er talloze documenten over George Soros' Open Society Foundation. Daarin staan bewijzen en bedragen over het handelen van de manipulatieve Amerikaanse miljardair in heel Europa.

Bron: geenstijl.nl
2016

Multi-billionaire George Soros is one of the world's largest donors to radical left-wing nonprofit organizations and politicians worldwide. The resolution lacked any reference to far-left extremist violence which has also seen a rise in recent years, including the violence of the Hamburg, Germany G20 in 2017.

Multi-miljardair George Soros is een van 's werelds grootste donoren van radicaal linkse non-profit organisaties en politici wereldwijd. In de resolutie ontbrak elke verwijzing naar extreem links-extremistisch geweld, dat de afgelopen jaren ook is toegenomen, waaronder het geweld van de Hamburgse G20 in Duitsland 2017.

Kamer neemt motie aan voor uitspreken tegen antisemitisme buitenlandse regeringsleiders

IN **ANTISEMITISME** / BY **ARON VRIELER** / ON 16/11/2018 AT 11:57 /

TAGS: **ANTISEMITISME**, **MOTIE**, **SOROS**, **TWEDE KAMER**

De Tweede Kamer heeft een motie [aangenomen](#) waarmee ze de regering verzoekt “zowel in bilaterale contacten als openlijk stevig uit te spreken tegen uitspraken van regeringsleiders die bijdragen aan groeiend antisemitisme”.

De motie is ingediend door de buitenlandwoordvoerders van GroenLinks, SGP, PvdA en SP. Alleen de VVD en FvD waren tegen tijdens de stemming op 13 november.

Kathalijne Buitenweg (GL) stelde de motie voor tijdens het notaoverleg over mensenrechten van de vaste commissie voor Buitenlandse Zaken. Volgens haar is er een tendens gaande waarbij wereldleiders het antisemitisme steeds meer oogluikend toelaten, en is de motie daarom nodig om de regering te dwingen zich stilliger hiertegen uit te spreken.

Concreter heeft de retoriek van de Amerikaanse president Trump over George Soros omtrent illegale migratie naar de VS Buitenweg geleid tot het indienen van de motie. “Bij het actief uitspreken van steun denk ik bijvoorbeeld ook aan Soros, aan de lastercampagnes en de intimidaties aan zijn adres. Ik denk aan de Amerikaanse president die daaraan meedoet, aan het antisemitisme dat zo moedwillig wordt aangewakkerd. En daar krijg ik buikpijn van”.

Er ontstond discussie over het voorstel toen Raymond de Roon (PVV) inbracht dat hij, ondanks antisemitisme, geen “verslechterde positie van Joden in Amerika” ziet. Op navraag van collega’s verduidelijkte hij zijn afschuw over de recente aanslag in

Pittsburgh, maar bleef hij bij zijn positie dat de situatie van Joden in de VS niet structureel is verslechterd.

Minister van Buitenlandse Zaken Blok zelf ontraadde de motie. Volgens hem is de bestrijding van discriminatie al een van de speerpunten van het Nederlandse buitenland beleid, en zou het niet helpen als door middel van de motie op iedere uitspraak van buitenlandse autoriteiten gereageerd zou worden. “Er kan geen twijfel bestaan over de Nederlandse positie: we verwerpen antisemitisme in welk land dan ook”.

De in het overleg uitgesproken motivering wijst er dus op dat de motie grotendeels ten doel heeft stelligere kritiek op de Amerikaanse president af te dwingen. Buitenweg maakte nog duidelijk dat ze met op Soros gerichte lastercampagnes doelde op de Amerikaanse politieke context, en niet die van Hongarije.

De discussie laat duidelijk het verschil zien in aandacht naar verschillende politieke contexten, en de verschillen in normen die erbij worden gehanteerd. De aard en omvang van op Soros gerichte retoriek vanuit de Hongaarse regering (niet slechts haar regeringsleider) is nog steeds moeilijk te vergelijken met de uitspraken van Trump tot nog toe. Terwijl ook Buitenweg Trump zelf niet direct antisemitisch heeft genoemd, is de inhoud van de Hongaarse “Stop Soros”-campagne al lange tijd eenduidiger.

Het is te hopen dat de motie zal bijdragen aan consequente, stellige afkeuring van iedere antisemitische tendens onder alle buitenlandse regeringsleiders – onafhankelijk van welk land het betreft.

VVD en ChristenUnie: Nationaal Coördinator nodig tegen antisemitisme

Afbeelding: EenVandaag tv

29-11-2018

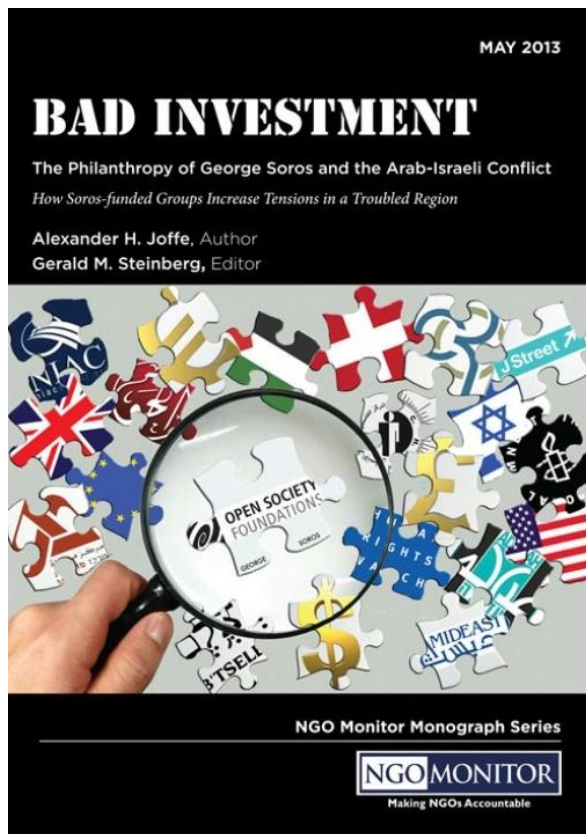
ChristenUnie en VVD willen de strijd tegen antisemitisme opvoeren. De partijen willen onder meer een Nationaal Coördinator instellen, hogere straffen en meer aandacht voor de positieve invloed van de joodse gemeenschap op onze samenleving.

<https://archive.org/details/VVDEnChristenUniePlanVanAanpakTegenAntisemitisme>

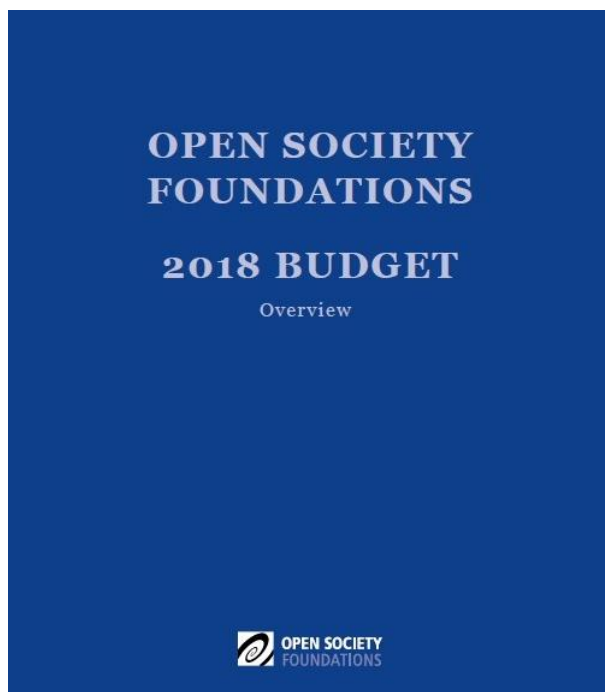
Bron: EenVandaag TV

Redactie: Theodore Pronk, **Cas de Jong**

Verslag: **Remko Theulings**

ngo-monitor.org

opensocietyfoundations.org

Baudet wants Soros research

Dutch politician FvD leader Thierry Baudet called on George Soros to investigate the influence -in the Netherlands-. According to Baudet, Soros has a lot of power behind the scenes. According to Baudet, we should investigate this thoroughly.

Source: jalta.nl

2018

Baudet wil onderzoek Soros

De FvD-leider Thierry Baudet riep op om de invloed -in Nederland- van George Soros te onderzoeken. Volgens Baudet heeft Soros veel macht achter de schermen. Dat moeten we volgens Baudet eens grondig onderzoeken.

Bron: jalta.nl

2018

How many MEPs are colluding and in the pocket of George Soros?

This mapping provides the Open Society European Policy Institute and the Open Society network intelligence on Members of the 8th European Parliament likely to support Open Society values during the 2014–2019 legislature. It spans 11 committees and 26 delegations, as well as the European Parliament's highest decisionmaking bodies: 226 MEPs who are proven or likely Open Society allies.

<https://legacy.gscdn.nl/archives/images/soroskooptbrussel.pdf>

DUTCH INSTITUTIONS RECEIVED MONEY FROM U.S. BILLIONAIRE

Documents leaked from the Open Society Foundations - a number of foundations belonging to American billionaire George Soros - revealed that Soros paid money to Dutch foundations, charities and think tanks between 2009 and 2014, NOS reports. The fact that Soros is a major contributor to many nonprofit organizations through his Open Society Foundation is not new information. . Amnesty International Netherlands received money and also Anne Frank House received money from Soros.

Source:nl.times.nl
Janene Pieters
August 16, 2016

New meeting at Commission between Frans Timmermans and George Soros

16/04/2018 (*Agence Europe*) – On Monday morning 16 April, European Commission First Vice-President Frans Timmermans met American-Hungarian financier George Soros to discuss "*European and global*" subjects with him, according to Timmermans' press staff.

Source: (Agence Europe)
16/04/2018

International Humanitarian law

Netherlands Syria

Prof Nollkaemper in Nieuwsuur.

Nollkaemper informed Nieuwsuur and Trouw

Nollkaemper: 'Based on the facts I now know, based on the UN reports that have also been published, I would have had serious doubts in 2015 as well whether there were groups that we could have supported. The nature of the groups, the agendas of the groups were not clear, or it was clear that they were leaning towards terrorism or leaning towards the fight against Assad. So, in the specific context of 2015, I would have had serious doubts about starting this programme in the light, ultimately, of the international law borders within which the Netherlands must operate.

Nollkaemper sent his written opinion to the House of Representatives. According to Nollkaemper, the system, as the Davids Committee had thought it up in 2010, did not work adequately".

Source: nos / Nieuwsuur

September 26- 2018

Volkenrecht Nederland Syrië

Prof Nollkaemper in Nieuwsuur.

Nollkaemper informeerde nieuwsuur en trouw

Nollkaemper: "Op basis van de feiten die ik nu ken, op basis van de VN-rapporten die ook zijn gepubliceerd, zou ik ook in 2015 ernstige twijfel hebben gehad of er groepen waren die wij hadden kunnen steunen. De aard van de groepen, de agenda's van de groepen waren niet duidelijk, of het was duidelijk dat zij leunden naar terrorisme dan wel leunen naar strijd tegen Assad. Dus in de specifieke context van 2015 zou ik ernstige twijfels hebben gehad over het beginnen van dit programma in het licht van uiteindelijk de volkenrechtelijke grenzen waarbinnen Nederland moet opereren."

Nollkaemper zond zijn schriftelijk oordeel aan de Kamer. Volgens Nollkaemper heeft het systeem zoals de commissie-Davids het destijds in 2010 had bedacht, niet afdoende heeft gewerkt".

Bron: nos/ nieuwsuur

26 september 2018

STATEMENT WILLIBRORD DAVIDS

Dauids writes the following statement in a personal capacity.

(short summary)

In its report of the Iraq Research Commission on Decision-making, presented to the Prime Minister on 12 January 2010, page 273, it was recommended to restore the position of an advisor under international law within the Ministry of Foreign Affairs. By letter of 24 May 2011, the Minister of Foreign Affairs informed the President of the Lower House (32 500 V, no. 190) that he had appointed Prof. A. Nollkaemper. In view of these and other problems, it is at the very least remarkable that the Ministry of Foreign Affairs has not asked the independent advisor under international law for advice on this matter.

Source: nos.nl
Nieuwsuur
2018

VERKLARING WILLIBRORD DAVIDS

Dauids schrijft onderstaande verklaring op persoonlijke titel.

(verkorte samenvatting)

In haar op 12 januari 2010 aan de minister-president aangeboden Rapport van de Commissie van Onderzoek Besluitvorming Irak is op blz. 273 aanbevolen om de positie van een volkenrechtelijk adviseur binnen het ministerie van Buitenlandse Zaken te herstellen. Bij brief van 24 mei 2011 heeft de Minister van Buitenlandse Zaken aan de Voorzitter van de Tweede Kamer (32 500 V, nr. 190) medegedeeld dat hij Prof. A. Nollkaemper heeft aangesteld. Gelet op deze en andere problemen is het op zijn minst opmerkelijk dat hierover vanuit het Ministerie van buitenlandse zaken geen verzoek aan de onafhankelijk volkenrechtelijk adviseur advies is gevraagd.

Bron: nos.nl
Nieuwsuur
2018

The Netherlands International humanitarian law

Carla del Ponte, former chief prosecutor of the International Criminal Tribunal for the former Yugoslavia and until last year a member of the UN Commission of Inquiry for Syria, is "shocked" that the Netherlands provided support to combat groups that were known to violate human rights. "All parties in the conflict commit crimes. The Netherlands knows that the opposition commits war crimes. Del Ponte reacts to the results of research by Trouw and Nieuwsuur on support for the Syrian armed opposition. From 2012 to 2017 she reported on behalf of the United Nations on war crimes and human rights violations in Syria.

Source: NOS-Nieuwsuur

September 12- 2018

Nederland volkenrecht

Carla del Ponte, voormalig hoofdaanklager van het Joegoslaviëtribunaal en tot vorig jaar lid van de VN-onderzoekscommissie voor Syrië, is "geschokt" dat Nederland steun leverde aan strijdgroepen waarvan bekend was dat zij mensenrechten schonden. "Alle partijen in het conflict plegen misdaden. Nederland weet dat de oppositie oorlogsmisdaden pleegt." Del Ponte reageert op de uitkomsten van onderzoek door *Trouw* en *Nieuwsuur* maar de steun aan de Syrische gewapende oppositie. Ze rapporteerde van 2012 tot 2017 namens de Verenigde Naties over oorlogsmisdaden en mensenrechtenschendingen in Syrië.

Bron: NOS- Nieuwsuur

12 september 2018-09-13

Erdogan noemt Nederland een nazi restant

Foto: rtl-nieuws 2017

President Erdogan Turkije

President Erdogan schuwt het niet ons land daarom fascistten te noemen. Turkije is boos omdat de Nederlandse regering de toegang weigert aan hun minister van Buitenlandse Zaken.

<https://archive.org/details/NederlandNaziRestantenEnFascisten>

Rutte: Excuses van Erdogan niet langer nodig

Premier Mark Rutte eist niet langer dat de Turkse president Recep Tayyip Erdogan zijn excuses aanbiedt voor zijn felle uitlatingen over Nederland. Rutte vindt dat beide landen 'uiteindelijk weer een relatie moeten bouwen'.

Ook mensenrechten geen belemmering voor vriendschap

De verontrustende manier waarop Turkije omspringt met mensenrechten is volgens Rutte niet per se een belemmering voor het aanhalen van de diplomatieke band.

Bron: elsevierweekblad.nl

Elif Isitman

14 januari 2018

Antifascisten: 'Ruttes weigering excuses Erdogan te eisen laf en respectloos'

AMSTERDAM, 14 JAN. 2018 – De AFVN-Bond van Antifascisten veroordeelt scherp Ruttes weigering om excuses van president Erdogan te eisen als 'laf en respectloos naar allen die in de strijd tegen het nazisme en fascisme gestorven zijn of geleden hebben.' De premier sprak zijn weigering vandaag uit in het tv-programma Buitenhof. Erdogan beledigde vorig jaar de Nederlanders door hen aan te duiden als 'afstammelingen van nazi's en fascistoïde'. De AFVN-BvA stuurt Rutte een brief om aan te dringen op het indienen van een strafklacht tegen Erdogan bij het Turkse openbaar ministerie in Turkije wegens belediging van Nederlanders door Erdogan. De bond roept ook het Nationaal Comité 4 en 5 mei en andere oorlogsorganisaties op om Rutte terecht te wijzen. 'Als wij dit soort walgelijke beledigingen gaan pikken, dan respecteert straks niemand ons meer, en terecht. Als Shell of Unilever maar iets kunnen verdienen, schuift Rutte graag elk eergevoel opzij', zo stelt de woordvoerder van de bond.

Bron: afvn.nl
15 januari 2018

Antifascists: 'Ruttes refusal to apologise for demanding Erdogan cowardly and disrespectful'.

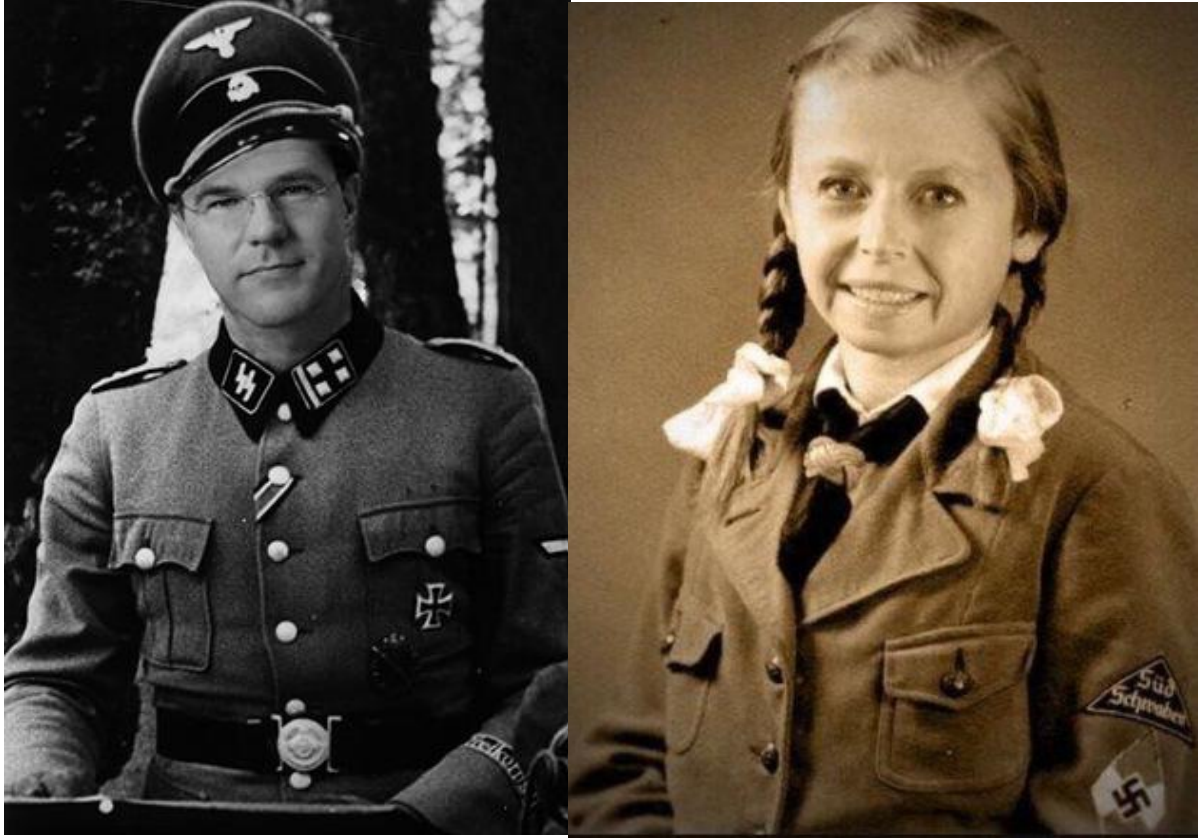
AMSTERDAM, 14 JAN. 2018 - The AFVN Association of Antifascists strongly condemns Rutte's refusal to demand an apology from President Erdogan as 'cowardly and disrespectful of all those who died or suffered in the struggle against Nazism and fascism'. The Prime Minister expressed his refusal today in the TV programme Buitenhof. Last year Erdogan insulted the Dutch by referring to them as 'descendants of Nazis and fascist ideology'. The AFVN-BvA sends Rutte a letter to urge him to file a criminal complaint against Erdogan with the Turkish public prosecutor's office in Turkey for insulting the Dutch by Erdogan. The union also calls on the National Committee 4 and 5 May and other war organisations to justifiably point Rutte out. If we start picking up this kind of disgusting insults, no one will respect us any more, and rightly so. If Shell or Unilever can only earn something, Rutte will gladly put aside any sense of honour', the spokesman of the union states.

Source: afvn.nl
15 January 2018

The Dutch State a regime with flagrant human rights abuses, and a wolf in sheep's clothing the fact concerning anti-racism hate crime practice on the internet they do no act.

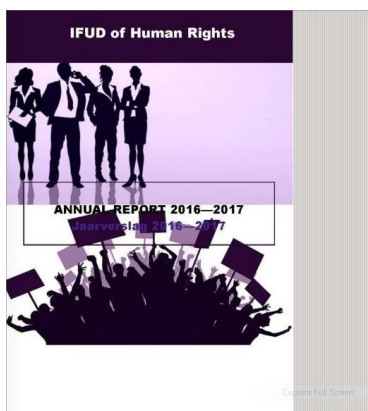
De Nederlandse staat een regime met flagrante mensenrechtenschendingen, en een wolf in schaapskleren het feit dat ze geen actie ondernemen met betrekking tot anti-racisme haatdragende misdaden op het internet.

Comparisons on the internet

Both, comparisons on the internet: The Prime Minister Rutte and vice Prime Minister Ollongren of the Kingdom of the Netherlands.

The picture on the Right Side is new on the internet in 2018,(twitter).

Information download the Annual Report 2016-2017

<https://archive.org/details/ANNUALREPORTIFUDOfHumanRights20162017>

A 64-year-old man from Sittard in the Netherlands will face prosecution for insulting President Recep Tayyip Erdoğan in a series of offensive e-mails he sent to the Turkish Embassy back in 2016. In the e-mails, he compared Erdoğan to Adolf Hitler and also attached a photo of the Turkish president in Nazi uniforms, according to the BBC.

By: (techdirt.com)

2018

Handelsrelatie met Turkije inzet van politiek spel

Het feit dat de Minister van Algemene Zaken en Minister Ollongren zich laten afbeelden in nazi outfit op het internet , en dat noch door de Tweede Kamer, noch door het Openbaar Ministerie en nog door de Ministers zelf actie is ondernomen om dergelijke zaken te verbieden, en dit ook mede op uitdrukkelijk verzoek van de stichting IFUD of Human Rights, roept dit enkele vragen op n.l., het Openbaar Ministerie gaat wel vervolgen in dezelfde situatie maar nu met Erdogan.Is hier sprake van de inzet van het strafrecht als politiek instrument omdat Nederland de handelsrelatie met Turkije niet op het spel wil zetten?

Door: IFUD of Human Rights

28-11-2018

Erdogan is Hitler': Sittardenaar voor rechter

De Turkse president Erdogan.

Foto: ANP

Een man uit Sittard (64) staat in Den Haag terecht voor het beledigen van de Turkse president Erdogan.

De man stuurde verschillende beledigende mails naar de Turkse ambassade in Den Haag. Hij vergeleek de Turkse president onder meer met Hitler. De verdachte stuurde de mails in 2016. Als bijlage had de verdachte een foto meegestuurd met de afbeeldingen van Hitler en Erdogan erop. Tussen beide personen stond een hakenkruis met de daarbij de tekst: 'There's no difference'. Op het colbert van Erdogan stond een hakenkruis afgebeeld.

Bron:

1limburg.nl door Alexander Dekkers

14 augustus 2018

DUTCH

K.H. Ollongren afgebeeld als nazi

(brieven naar de Tweede Kamer sturen over extreem rechts maar ondertussen afgebeeld als nazi) In de diverse rapporten en kamerstukken is Nederland steeds tegen haatzaaien en discriminatie. Maar er blijkt in de praktijk niet tegen worden opgetreden, en soms in dergelijke zaken wanneer het in hun kraam past. Zo verschijnen er ieder jaar onderzoeken over extreem rechts in opdracht van Anne Frank Stichting. Deze onderzoeken zijn eenzijdig en onvolledig. Bovendien schrijft Anne Frank Stichting niet over extreem links. Volgens WODC rapport is extreem links een item wat niet uit het oog mag worden verloren.

Kort samengevat:

De de overheid is onbetrouwbaar met de informatie, en rapporten en onderzoeken door Anne Frank Stichting over extreem rechts eenzijdig en vermelden niet alle informatie.

https://twitter.com/Fub_Fub/status/1017846631071436800

>Retouradres Postbus 20010, 2500 EA Den Haag

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal
Binnenhof 4
2513 AA Den Haag

Ons kenmerk
8e22a1a0-or1-4.0

Bijlagen
0

Pagina
1 van 3

Datum 8 januari 2018

Betreft Beantwoording vragen van het lid Kuiken over het gevaar van
rechts-extremisme

Hierbij bied ik u, mede namens de minister van Justitie en Veiligheid, de
antwoorden aan op de schriftelijke vragen gesteld door lid Kuiken (PvdA) over 'het
gevaar van rechts-extremisme'. Deze vragen zijn ingezonden op 8 december 2017
met het kenmerk 2017Z17470.

De minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,

drs. K.H. Ollongren

Vragen van het lid Kuiken (PvdA) aan de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties over het gevaar van rechts-extremisme (ingezonden 8 december 2017, kenmerk 2017Z17470)

Datum
8 januari 2018
Ons kenmerk
8e22a1a0-or1-4.0
Pagina
2 van 3

Vraag 1

Kent u het bericht "Alt-right in Nederland: Hoe Erkenbrand zich opmaakt voor de strijd om een blanke natie"? 1)

Antwoord

Ja

Vraag 2

Hoe zou u de denkbelden van Erkenbrand kenmerken?

Antwoord

De meest zichtbare manifestatie van extreem rechts wordt in Nederland bepaald door groepen als Pegida, ID-Verzet en in toenemende mate Erkenbrand. De genoemde groeperingen kenmerken zich door extreemrechts gedachtegoed. Het streven naar een volledig blanke etnostaat is een terugkerend element in het discours van Erkenbrand.

Vraag 3

Deelt u de mening dat organisaties zoals Erkenbrand, die uitgaan van ongelijkheid tussen mensen op basis van hun afkomst of uiterlijk en daaraan gevolgen menen te moeten verbinden, een gevaar vormen voor een samenleving die gekenmerkt zou moeten worden door verdraagzaamheid en respect voor elkaar? Zo ja, waarom? Zo nee, waarom niet?

Antwoord

De organisatie Erkenbrand zoekt de grenzen op van wat toelaatbaar is als het gaat om de vrijheid van meningsuiting. Zorgelijk daarbij is dat de organisatie jonge mensen trekt. Het verdient daarom de structurele aandacht van de overheid. De huidige aanpak van radicalisering volstaat in principe om alle vormen van radicalisering aan te pakken, ongeacht de ideologische invalshoek.

Vraag 4

Past Erkenbrand in de omschrijving van rechts-extremisme zoals de AIVD die hanteert, waaronder het "bedreigen [van] de democratische rechtsorde, omdat antidemocratische doelen worden nagestreefd of ondemocratische middelen worden ingezet"? 2) Zo ja, waarom? Zo nee, waarom niet?

Antwoord

Erkenbrand past in de omschrijving van rechts-extremisme zoals de AIVD die hanteert. De groepering verspreidt het antidemocratische idee dat gestreefd moet worden naar een blanke etnostaat. De groepering hanteert tot nu toe geen gewelddadige methode om zijn doelen te bereiken.

Vraag 5

Is een uitdrukking, in reactie op wat genoemd wordt "de jodenkwestie", als: "Ik zal ook geen traan laten als men de trein naar het Oosten weer opnieuw opstart" mogelijk strafbaar? Zo ja, wordt er door het Openbaar Ministerie al (desnoods) ambtshalve vervolging ingesteld? Zo nee, waarom niet?

Vraag 6

Is de uitspraak van de genoemde Erkenbrand-bezoeker: "Van alle rassen zijn negers wel het snelst op hun teentjes getrapt. Zij gaan als eerste over tot geweld, zijn het agressiefst, hebben de kortste lontjes" mogelijk strafbaar? Zo ja, wordt er door het Openbaar Ministerie al (desnoods) ambtshalve vervolging ingesteld? Zo nee, waarom niet?

Antwoorden op vraag 5 en 6

Het betreft hier uitlatingen die mogelijk strafbaar zijn op grond van artikel 137c en/of artikel 137d Sr. Voor de vraag of er daadwerkelijk sprake is van strafbare uiting en een bewijsbare en vervolgbare zaak, zou nader (opsporings)onderzoek moeten worden gedaan. Er is, voor zover bij het OM bekend, geen aangifte gedaan tegen deze uitlatingen.

Vraag 7

Beschikt u over informatie of Erkenbrand of andere rechts-extremistische clubs in politieke partijen zijn geïnfiltrerd of dat proberen? Zo ja, wat is de aard van die informatie en met wie wordt die gedeeld? Zo nee, waarom niet?

Antwoord

Elk individu heeft de vrijheid om lid te worden van een politieke partij. Het is aan de politieke partij om te bepalen of ze iemand die lidmaatschap beoogt, accepteren. Tevens is het aan de politieke partij om te bepalen om welke redenen iemand eventueel als lid niet wordt geaccepteerd. Voor zover de vraag betrekking heeft op potentiële verstoring van de democratische rechtsorde kan de AIVD vanuit zijn taakuitvoering onderzoek doen. Over eventuele individuele gevallen doe ik geen uitspraken.

1) <https://www.volkskrant.nl/binnenland/alt-right-in-nederland-hoe-erkenbrand-zich-opmaakt-voor-de-strijd-om-een-blanke-natie~a4539593/>

2) <https://www.aivd.nl/onderwerpen/extremisme/rechts-extremisme>

Kajsa Ollongren Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, viceminister-president afgebeeld als aanhangster van het Derde Rijk

Geplaatst op 19 januari 2018 door E.J. Bron

“Kajsa, je blijkt een uitstekende leerlinge te zijn!”

Bron:

https://ejbron.files.wordpress.com/2018/01/screenshot_172.png?w=495&h=330

HERSENSPOELEN

Het kabinet trekt jaarlijks 4,8 miljoen euro uit om schoolreisjes voor middelbare scholieren naar de Tweede Kamer mogelijk te maken. Daarmee kunnen dan elke dag duizend scholieren naar het Binnenhof komen.

“De beginselen van de democratie en de fundamentele waarden van onze democratische rechtsstaat moeten jongeren worden bijgebracht”, zegt minister Kajsa Ollongren van Binnenlandse Zaken.

Bron:
11 oktober 2018
denhaagfm.nl

LINKSE KLIK

Dezelfde linkse klik in de Tweede Kamer zoals destijds met Fortuyn: met z'n allen Baudet de grond in boren. Deze linkse klik partijen zijn alleen mee gebaat de bevolking te ringeloren.

Tweede Kamer lacht Baudet uit

DOOR DE PARLEMENTAIRE REDACTIE

21 september 2018, in BINNENLAND

DEN HAAG - Thierry Baudet, de leider van Forum voor Democratie, is uitgelachen door de rest van de Tweede Kamer toen hij zei dat de debatten in het parlement beneden zijn waardigheid zijn.

Bron: telegraaf.nl

De Volkskrant zaterdag 28 mei op de voorpagina de kop “Is Forum voor Democratie extreem rechts?”

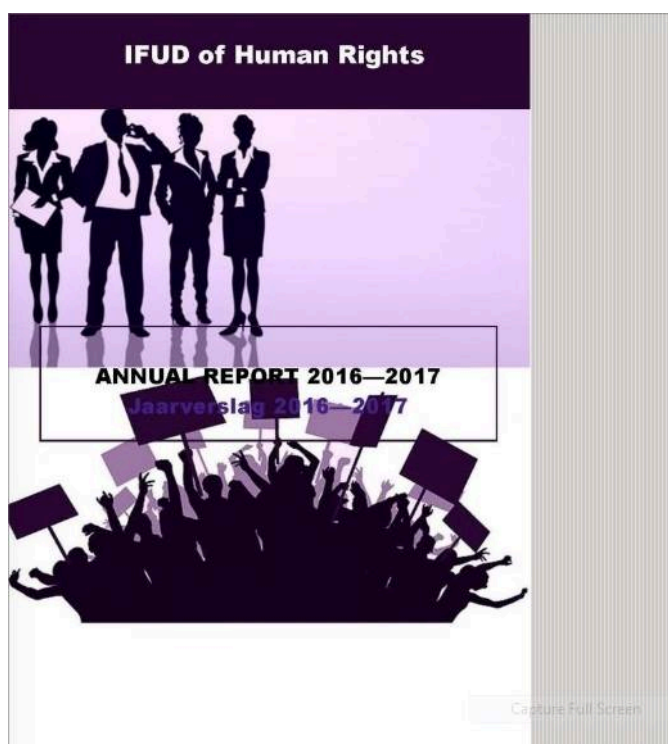
het verwijt dat zij Baudet demoniseert - net zoals dat ook klonk bij Pim Fortuyn - gaat veel te ver.

Extreem-links heeft niets geleerd van moord op Fortuyn

Extreem-links slaat weer eens toe. En wat blijkt? Van de moord op Pim Fortuyn, door een linkse activist, hebben diens opvolgers weinig geleerd blijkt uit de bekladding van het huis en daarmee bedreiging van Kamerlid Thierry Baudet (Forum voor Democratie).

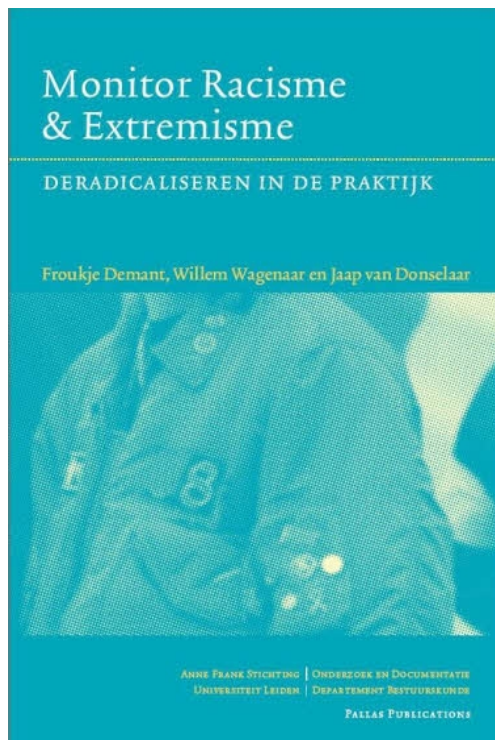
Carla Joosten, 8 september 2017 / Elsevier Weekblad

Annual Report IFUD of Human Rights 2016-2017, blz 2022

<https://archive.org/details/ANNUALREPORTIFUDOfHumanRights20162017>

Om tot deze conclusie te komen hadden twee journalisten van de Volkskrant twee deskundigen geraadpleegd, o.a. zoals die van Willem Wagenaar, onderzoeker van de Anne Frank Stichting. Willem Wagenaar: Hij onderzoekt extreem-rechtse groeperingen in Nederland voor de Anne Frank Stichting.

Anne Frank Stichting / Monitor Racisme & Extremisme

(Geraadpleegde bronnen: Paul Frentrop / volkskrant / forum voor democratie/ joostniemoller.nl / IFUD of Human Rights)

Wagenaar wil niet ingaan op zijn verleden, maar de Anne Frank Stichting staat vierkant achter zijn expertise. Wagenaar is al jaren betrokken bij de monitor naar racisme en extremisme en voert onderzoeken uit voor de overheid. Wagenaar heeft een lange carrière in het extreemlinkse activistenwezen achter de rug, tevens maakte hij deel uit van de krakersbeweging die geweld niet schuwde en was hij betrokken bij de aanslag in 1986 op leden van de Centruumpartij in de plaats Kedichem. Hij werd hier in 1987 door de arrondissementsrechtbank Dordrecht veroordeeld, (arrondissementsrechtbank Dordrecht 19 februari 1987, parketnr 11.006617.6 / Wagenaar Johan Willem Philip).

ARRONDISSEMENTSRECHTBANK DORDRECHT

(afbeeldingen via: joostniemoller.nl)

Dagvaarding van verdachte (mk)	
dubbel	SC00000000
De officier van justitie in het arrondissement Dordrecht	
dagvaardt	
parkiet 11.006617.6	
naam	Wagenaar
voornamen	John Willem Philip
geboren op	14 januari 1967 te Amsterdam
wonende te	Amsterdam
adres	Amsterdam 1017
verblijfsadres	Amsterdam 1017
om te verschijnen op donderdag, 19 februari 1987 te 9.00 uur, ter terechtzitting van de arrondissementsrechtbank te Dordrecht, Steegoverlaot 36	
terzake terecht te staan tenzake van het feit (de feiten) zoals hieronder omschreven, met verwijzing naar de mededelingen op de achterzijde van dit blad.	
Vanwege de officier van justitie zal raden geen of opgevoeren.	
getuige(n) en deskundige(n) worden gedagvaard	
DORDRECHT, 31 december 1986	
Officier van Justitie, J.C.M. de Deken	
De verdachte wordt te lastegelegd dat op of omstreeks 29 maart 1986 te Kedichem, gemeente Leerdam, openlijk, en/of nabij de voor publiek toegankelijke weg de landelijke, en/of nabij het voor publiek toegankelijke terrein van het hotel Cosmopolite, alwaar toen publiek aanwezig was, welk publiek onder meer bestond uit personen die deelnamen aan een bijeenkomst van de Centrum Partij en/of de Centrum Democraten, en/of op voor (dit) publiek zichtbare en waarneembare wijze, en/of op een wijze waardoor de openbare orde werd verstoord, de verdachte, en/of op voor (dit) publiek zichtbare en waarneembare personen met vernielende krachten door meerdere, in groepverband optredende personen geweld is gepleegd	
- tegen de personen die aldaar deelnamen aan een bijeenkomst van de Centrum Partij en/of Centrum Democraten en/of	
- tegen de overige in voornoemd hotel aanwezige personen en/of	
- tegen twee ter plaatse surveillerende politieambtenaren en/of	
- tegen voornoemd hotel en/of	
- tegen een ter plaatse aanwezige surveillanceauto van de gemeentepolitie Leerdam en/of	
- tegen een of meer ter plaatse geparkeerde auto's	
dit in groepverband gepleegde geweld bestond uit:	
a. het vernielen van (een) ruit(en) van voornoemd hotel, al dan niet met gebruikmaking van (een) stok(en) en/of (een) ijzeren staaf/staven, althans (een) soortgelijk(e) voorwerp(en), en/of	
zie vervolgblad 1.	
Afschrift aan radenaren	
verstuurd op: 31/12/86	

een man die mij vroeg of hij mij een wagen kon lenen voor ongeveer 110 personen. Wij kwamen overeen dat hij een zaal zou huren op 29 maart 1986. Ik had mijn vader en mijn vriendin gevraagd mij die middag te helpen. Nadat de vergadering begonnen was, deed ik de voordeur open en buiten zag ik voor het hotel op de dijk een grote groep jongelui staan, gedeeltelijk met bivakuitens en helmen op en gewapend met ijzeren staven. Ik heb de deur vergrendeld en vervolgens hoorde ik dat er ruiten sneuvelden. Ik zag dat er door een kapotte ruit een koker naar binnen werd gegooid. Ik zag een rookontwikkeling. Beneden trof ik mijn vriendin en vader.

8.3.6. Een ambtseidig proces-verbaal, opgemaakt en getekend op 29 maart 1986 door E. Bakx voornoemd, besluitend van voornoemd proces-verbaal 01.04.86.22:30.00.03, onder meer inhoudende - zakelijk weergegeven - als verklaring van J.C. de Deken:

Op 29 maart 1986 was ik in hotel Cosmopolite in Kedichem. Kort na het begin van de vergadering zag ik door de ramen heen een grote groep zogenoemde punks staan. Ik zag dat er ruiten werden ingegooid. Ik zag een man met een bivakuitens en een raam inslaan. Ik herken die jongen zeker. Ik zag een andere jongen een rook- anker branden naar binnen gooien. Er werden van alle kanten stenen en afbakken van buiten naar binnen gegooid.

8.3.7. Een ambtseidig proces-verbaal, opgemaakt en getekend op 22 april 1986 door H.F. Heijltjes en A.J. van Heest, respectievelijk brigadier en hoofdagent van gemeentepolitie te Leerdam, deel uitmakend van het onder 8.3. genoemd proces-verbaal 01.04.86.22:30.00.03, ondermeer inhoudende - zakelijk weergegeven - als verklaring van verschalkende:

Naar aanleiding van een keuzeconfrontatie (Uglo-methode) uitgevoerd naar aanleiding van openlijke geweldpleging te Kedichem en in opdracht van de rechter-commissaris van de arrondissementsrechtbank te Dordrecht, hoorden wij getuige J.C. de Deken, geboren te Rotterdam op 13 april 1937, wonende te Rotterdam, Abtaweg 90A. Wij verklaarde: Van de A-confrontatie herken ik no. 4 als de man die tijdens de rellen in Kedichem en ruit met zijn arm insloeg. Bij de B-confrontatie herken ik no. 2 als de man betrokken bij de rellen. De man bij de A-confrontatie op no. 4 stond bij de B-confrontatie op no. 2. Ik herken hem voor 100%.

observatie keuzeconfrontatie in het proces-verbaal van de verdachte J.W.P. Wagenaar".

behorende bij voornoemd proces-verbaal, verscheidende twee schema's, waarvan het eerste schema verscheidt in de kolom "figuranten" - verdaachte" achter de naam J.W.P. Wagenaar in de kolom "getuige 1" het nummer 4 bij confrontatie A en het nummer 2 bij de confrontatie B - en waarvan het tweede schema verscheidt in de kolom "Persoonalia" en waarvan het derde schema verscheidt in de kolom "Hertent bij getuigen" de naam J.C. de Deken en in de kolom "Hertent bij confrontatie" ten eerste "A. no.4" en ten tweede "B. no.2".

8.3.8. Een ambtseidig proces-verbaal, opgemaakt en getekend op 1 april 1986 A.J. van Gerven en E. Dalm, respectievelijk hoofdagent van gemeentepolitie te Leerdam, deel uitmakend van het onder 8.3. genoemd proces-verbaal 01.04.86.22:30.00.03, ondermeer inhoudende - zakelijk weergegeven - als verklaring van verschalkende:

13. De beslissing.

DE RECHTBANK BESLIST ALS VOLGT.

Zij verklaart het door de officier van justitie aan verdachte ten laste gelegde bewezen zoals onder 7. is omschreven.

Zij verstaat, dat het aldus bewezen verklaarde oplevert het onder 9. vermelde strafbare feit.

Zij verklaart verdachte strafbaar voor het door hem gepleegde feit en veroordeelt hem tot een gevangenisstraf voor de tijd van **TES MAANDEN**.

Zij beveelt, dat van deze straf een gedeelte groot **DRIE MAANDEN** niet zal worden tenuitvoergelegd, tenszij de rechter later anders mocht gelasten, op grond, dat de veroordeelde zich voor het einde van een proeftijd, die wordt bepaald op twee jaren, aan een strafbaar feit heeft schuldig gemaakt.

Zij beveelt, dat de tijd, door de veroordeelde voor de tenuitvoerlegging van deze uitspraak in verzekering en voorlopige hechtenis doorgebracht, bij de uitvoering van de hem opgelegde gevangenisstraf geheel in mindering zal worden gebracht.

Zij verklaart niet bewezen hetgeen aan verdachte meer of anders is te lastegelegd dan hierboven bewezen is verklaard en spreekt hem daarvan vrij.

voorzitter: E.P.

Thierry Baudet wil actie tegen 'straffeloos' links-extremisme

24 mei 2018

Forum voor Democratie-leider Thierry Baudet wil van het ministerie van Justitie en Veiligheid weten of links-extremisme in Nederland vaak onbestraft blijft. Aanleiding is een rapport van het Wetenschappelijk Onderzoek- en Documentatiecentrum waarin wordt gesteld dat er in Nederland sprake is van een 'zekere mate van straffeloosheid'.

[Het rapport](#) werd opgesteld in opdracht van het ministerie van Justitie en Veiligheid.

Bron: rtlnieuws.nl

2018

Zevende rapportage racisme, antisemitisme en extreemrechts geweld in Nederland

INCIDENTEN, AANGIFTES, VERDACHTEN EN AFHANDELING IN 2017

Bas Tierolf
Lisanne Drost
Maaïke van Kapel

Met medewerking van Willem Wagenaar
(Anne Frank Stichting)

anne frank stichting

*Verwey-
Jonker*
Instituut

Zevende rapportage

racisme, antisemitisme en extreemrechts geweld in Nederland

INCIDENTEN, AANGIFTES, VERDACHTEN EN AFHANDELING IN 2017

December 2018

Bas Tierolf

Lisanne Drost

Maaïke van Kapel

Met medewerking van Willem Wagenaar (Anne Frank Stichting)

Vragen van de leden **Hiddema** en **Baudet** (beiden FvD) aan de Ministers van Justitie en Veiligheid en voor Rechtsbescherming over *het bericht «extreemlinkse activisten blijven meestal onbestraft»* (ingezonden 25 mei 2018).

De Minister van Justitie en Veiligheid,
Ferd Grapperhaus:

WODC - 2018

Op basis van het rapport kan ik uw conclusie en mening dan ook niet delen. Wanneer er sprake is van extremistische gedragingen die een strafbaar feit opleveren, zal het OM voor zover mogelijk onderzoek instellen en beoordelen of tot strafrechtelijke vervolging wordt overgegaan. Dit hangt af van de context van een zaak en de individuele feiten. Links-extremisme vormt daarin geen uitzondering ten opzichte van andere vormen van extremisme, zoals rechts-extremisme, dierenrechten-extremisme of gewelddadig jihadistisch extremisme.

Ministerie van Justitie en Veiligheid

> Retouradres Postbus 20301 2500 EH Den Haag

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA DEN HAAG

Minister van Justitie en Veiligheid

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/jenv

Ons kenmerk 2386094

*Bij beantwoording de datum
en ons kenmerk vermelden.
Wilt u slechts één zaak in uw
brief behandelen.*

Datum 6 november 2018

Onderwerp Kabinetsreactie n.a.v. publicaties over rechtsextremisme

Op 2 oktober jl. heeft de AIVD een rapport genaamd 'Rechts-extremisme in Nederland. Een fenomeen in beweging' op zijn website gepubliceerd. Met deze brief voldoe ik, mede namens de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties en de minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid, aan uw verzoek tijdens de regeling van werkzaamheden op 3 oktober jl., alsmede aan de toezegging van de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties tijdens het AO IVD-aangelegenheden aan het lid Verhoeven (D66) op diezelfde datum, om te reageren op dit rapport.

Tijdens het AO van 3 oktober jl. is aanvullend gevraagd om een historische analyse van het fenomeen rechts-extremisme in Europees perspectief. Met deze brief informeer ik uw Kamer tevens over de analyse over rechts-extremisme die is opgesteld door de NCTV, genaamd 'De golfbewegingen van rechts-extremistisch geweld in West-Europa. De aard, ernst en omvang van de rechts-extremistische geweldsdreiging in West-Europa inclusief Nederland'. Deze publicatie is als bijlage bijgevoegd bij deze brief en is vanaf heden te vinden op de website van de NCTV.

De AIVD analyse focust op de veranderingen binnen de rechts-extremistische beweging in Nederland en schetst een nieuw normbeeld. De NCTV notitie is uitgebreider van omvang en focust op de rechts-extremistische dreiging in Europa, waaronder Nederland. Het laatstgenoemde stuk richt zich met name op de gewelddadige component van de rechts-extremistische dreiging, de meest recente inzichten uit de literatuur, verschuivingen in modus operandi en doelwitten en de activiteiten online.

Reactie op beide rapporten

Ideologie

De AIVD stelt dat het gedachtegoed van de rechts-extremistische scene in Nederland een ontwikkeling heeft doorgemaakt. Rechts-extremisme werd de afgelopen decennia gekenmerkt als neonazistisch, fascistisch en antisemitisch gedachtegoed, maar in de afgelopen jaren heeft een verschuiving plaatsgevonden en is het anti-islamgedachtegoed dominant geworden binnen de Nederlandse rechts-extremistische beweging. Daarnaast heeft het uit de VS overgewaaid alt-rightgedachtegoed voet aan de grond gekregen in Nederland. Deze ontwikkeling past ook in het beeld dat de NCTV heeft van de internationale ontwikkelingen van het rechts-extremistisch gedachtegoed in West-Europa in de afgelopen decennia, al is

het belangrijk om op te merken dat er ook veel variëteit bestaat binnen het gedachtegoed. In de analyse worden vier ideologische hoofdstromingen genoemd.

Organisatie

Zowel de AIVD als de NCTV besteden in hun rapporten aandacht aan de manier waarop de rechts-extremistische scene in Nederland is georganiseerd. Groeperingen, voorheen met een redelijk vaste samenstelling en weinig nieuwe aanwas, hebben een minder grote rol bij de verspreiding van het gedachtegoed. Sociale media en chat-apps daarentegen dienen steeds meer als vehikels van de extremistische ideologie, waardoor nieuwe geïnteresseerden sneller aansluiting kunnen vinden. Traditionele organisatiestructuren zijn daarmee minder belangrijk geworden voor bijvoorbeeld het treffen van voorbereidingen voor acties. Zorgelijk is dat deze fragmentatie ervoor zorgt dat de beweging moeilijker dan voorheen is in te delen in groepen en onvoorspelbaarder is geworden.

Activiteiten

De AIVD stelt vast dat de meeste activiteiten van rechts-extremisten in Nederland niet gewelddadig zijn. Eén van de belangrijkste activiteiten is het verspreiden van het gedachtegoed. Daarnaast wonen rechts-extremisten demonstraties bij en in meer verregaande gevallen voeren ze bezettingen uit. Weer een stap verder is het uiten van bedreigingen. In een uiterste geval kan geweld gepleegd worden. De AIVD zegt daarover: "het plegen van geweld mag dan zeldzaam zijn, het aanmoedigen en verheerlijken van geweld is dat niet." En ook dat is zorgelijk, aldus de AIVD, omdat er daardoor een klimaat wordt geschapen waarin het risico groter wordt dat rechts-extremistische eenlingen of kleine groepen geweld inzetten tegen bijvoorbeeld migranten of moslims. Ook in de confrontatie met links-extremistische groepen lijken rechts-extremisten aan vertrouwen te winnen, al ligt het initiatief van die confrontaties vooralsnog vooral bij links-extremisten en is de bereidheid van rechts-extremisten om geweld te gebruiken tijdens die confrontaties tot nu toe beperkt gebleven. De NCTV laat zien dat historisch beschouwd er in Nederland minder rechts-extremistisch geweld plaatsvindt dan in landen als Duitsland, Frankrijk, Italië en het Verenigd Koninkrijk.

Het feit dat het toepassen van geweld door rechts-extremisten in Nederland momenteel zeldzaam is, wil echter niet zeggen dat er geen reden is tot zorg. Want, zo stelt ook de NCTV, "[t]och moet er bij [...] online oproepen steeds rekening mee worden gehouden dat er daadwerkelijk gevolg aan de oproep wordt gegeven, door een groep, enkelen of een eenling." Hoewel er op rechts-populistische webpagina's nauwelijks openlijke sympathie voor rechts-extremisten is waar te nemen en er niet wordt opgeroepen tot fysiek geweld, hebben xenofobe uitingen en het klimaat dat wordt geschapen op deze fora in sommige gevallen vreemdelingenhaat aangejaagd en zichtbaar gemaakt. De verharding van het rechtse internetdiscours kan een activerende rol hebben op kleine groepen of eenlingen. De AIVD en de NCTV geven nadrukkelijk aan dat, hoewel de algemene geweldsdreiging beperkt is, geweld door een eenling of kleine snel geradicaliseerde groep in de huidige context in Nederland een reëel risico is.

Zorgen nationale veiligheid

De AIVD constateert dat niet alleen de geweldscomponent een dreiging kan vormen voor de veiligheid. Belangrijk is om te constateren dat er, naast het aspect van de dreiging van geweld, ook een niet-gewelddadige dreiging tegen de democratische rechtsorde voortkomt uit rechts-extremistische handelingen. Dit doet men door systematisch haat te zaaien, bevolkingsgroepen te demoniseren, te intimideren en door een sfeer van angst te creëren. Deze dreiging gaat bijvoorbeeld uit van het door de *alt-right* beweging geïnspireerde rechts-extremisme. Het gedachtegoed van alt-rechts, gebaseerd op rassenleer, druist in tegen de principes waar onze democratische rechtsorde op gebaseerd is.

De analyse van de NCTV sluit hier bij aan door te stellen dat de Amerikaanse 'alt-right' beweging, waardoor ook bijvoorbeeld het Nederlandse Erkenbrand wordt geïnspireerd, een witte identiteitspolitiek hanteert en daarbij streeft naar een 'homogene blanke etnostaat'. Bovendien wordt de "[d]emocratie nadrukkelijk [wordt] afgewezen." Ook het feit dat er binnen Erkenbrand een sterke afkeer van feminisme en homoseksualiteit bestaat en een sterke antisemitische houding aanwezig is maakt dat het gedachtegoed in strijd is met de beginselen van de Nederlandse democratische rechtsstaat.

Beleidsinzet

In de publicaties van de AIVD en de NCTV wordt duidelijk geschetst waarom het rechts-extremistisch gedachtegoed een bedreiging vormt voor Nederland. Ook blijkt dat zowel de AIVD als de NCTV de ontwikkelingen scherp in de gaten houden. Het mag duidelijk zijn dat dit Kabinet er alles aan wil doen om die dreiging tegen te gaan. Hieronder geef ik een overzicht van de beleidsinzet die wordt gepleegd om de (rechts-)extremistische dreiging tegen te gaan.

Maatschappelijke spanningen

Het kabinet maakt zich zorgen om de snelheid waarmee de verhoudingen in de samenleving op scherp komen te staan. De spanningen tussen bevolkingsgroepen nemen toe en geven ruimte aan extremistisch gedachtegoed. Acties zoals het bedreigen van individuen, lokale gemeenschappen en geweldpleging bij gebedshuizen zijn onaanvaardbaar en worden vanuit het veiligheidsdomein vanzelfsprekend in de gaten gehouden. Dergelijke activiteiten voeden de angst en de onderlinge onverdraagzaamheid. Net als de minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid sta ik in contact met gemeenten en gemeenschappen over veiligheidsvraagstukken en de omgang met maatschappelijke spanningen. Zo vindt er een bestuurlijk overleg plaats tussen de NCTV, SZW en verschillende moskeeorganisaties om zicht te houden op incidenten vanuit rechts-extremisme, de impact die deze incidenten kunnen hebben op lokale gemeenschappen en hoe er mee om te gaan. Tevens is de handreiking Veilige Moskee ontwikkeld. Deze bevat kennis, aanbevelingen en goede voorbeelden voor moskeeën, gemeenten en politie hoe gezamenlijk om te gaan met concrete spanningen en incidenten rondom moskeeën. Recent is in aanvulling hierop het handboek veiligheid religieuze instellingen ontwikkeld dat informatie bevat die instellingen kunnen gebruiken bij onveilige situaties. Dit draagt bij aan het verhogen van de weerbaarheid van religieuze instellingen. Indien dreiging en risico daartoe aanleiding geven worden aanvullende maatregelen genomen.

Aanpak radicalisering en extremisme

Net als voor alle andere soorten van extremisme is het zaak om te voorkomen dat personen radicaliseren naar rechtsextremistisch gedachtegoed. Op 26 april jl. stuurde de minister van SZW uw Kamer al een brief over het voorkomen van radicalisering.¹ De gezamenlijke ondertekening van deze brief onderstreept het belang dat het kabinet aan deze brede aanpak hecht en de gedeelde opgave om tot een effectief preventiebeleid te komen. Samen werken we aan een weerbare, veilige en democratische samenleving door excessen als extremisme, vergaande polarisatie en maatschappelijke spanningen tegen te gaan. Het kabinet staat voor een inclusieve samenleving waarin voor discriminatie, haatzaaien en geweld tegen andersdenkenden geen plaats is.

De in de brief beschreven basisstructuren van de preventieve aanpak zijn in de basis geschikt om iedere vorm van radicalisering tegen te gaan. Het fundament van de

¹ Kamerstuk 29 754, nr. 448.

preventieve aanpak in Nederland staat, maar we moeten niet verslappen. Gemeentes en andere partners kunnen op dit fundament verder bouwen, ook daar waar het rechts-extremisme betreft. Het is daarbij zaak dat de aandacht niet *verschuift* maar *wordt verbreed*. Daarbij is het van belang dat lokale professionals geëquipeerd zijn om extremisme te herkennen en dat er op lokaal niveau een goede signaleringsstructuur is om problemen te onderkennen. In dat kader heeft de NCTV trainingen laten ontwikkelen die lokale professionals kunnen volgen ter versterking van hun werkzaamheden in de aanpak. Het Rijksopleidingsinstituut tegen Radicalisering (ROR) biedt trainingen specifiek op links- en rechtsextremisme. De Expertise-unit Sociale Stabiliteit zet zich verder op verschillende manieren in op het thema. Binnen de OMEI training (Omgaan met Extreme Idealen) wordt aandacht besteed aan alle vormen van extremisme en radicalisering. Ook richt Platform JEP (Platform Jeugd preventie van Extremisme en Polarisatie) zich op de preventie van radicalisering en extremisme in de brede zin. Daarnaast worden actuele ontwikkelingen rondom verschillende organisaties periodiek verwerkt in de 'factsheet extreemrechts in Nederlandse gemeentes' die online is gepubliceerd. Tot slot is het Landelijk Steunpunt Extremisme (LSE) beschikbaar om gemeentes te ondersteunen bij vraagstukken omtrent rechts-extremistische casuïstiek en te adviseren op interventies.

Internetaanpak en tegengeluid

Voor rechts-extremistische individuen zijn digitale media steeds belangrijker om hun boodschap te verspreiden. Extremistische propaganda, van welke ideologische signatuur dan ook, probeert te bewerkstellingen dat personen worden gerekruteerd voor de extremistische beweging en dat haat en verdeeldheid wordt gezaaid in onze samenleving. Vanuit de overheid is de afgelopen jaren ingezet op het ondermijnen van extremistische propaganda enerzijds en het versterken van de weerbaarheid anderzijds om rekrutering door extremistische groepen te voorkomen. De Nederlandse overheid faciliteert en steunt maatschappelijke initiatieven (online en offline) die zich richten op het laten horen van alternatieve boodschappen. In 2017 is een onafhankelijk fonds ingesteld met de ambitie om alternatieve, verbindende geluiden te mobiliseren en de sociale weerbaarheid te versterken. Zo krijgen extremistische boodschappen minder vat op onze samenleving.

Op nationaal en internationaal niveau werkt de overheid aan het tegengaan van de verspreiding van extremistische propaganda. Onderdeel hiervan is de Internet Referral Unit van de politie (IRU NL) die in overleg met het Openbaar Ministerie (OM) zich voor nu richt op strafbare jihadistische content maar kan worden ingezet tegen rechts-extremistische content. Verder wordt de komende jaren ingezet op een integrale multidisciplinaire aanpak van extremistisch en terroristisch gebruik van digitale media. Alle betrokken organisaties streven naar een verdere bundeling van hun taalkundige, technische en inhoudelijke expertise. Doel is om vroegtijdig extremistische en terroristische structuren en activiteiten te kunnen onderkennen en om doelmatige en doeltreffende inzet en interventies te kunnen faciliteren vanuit een gezamenlijke analyse. Deze aanpak kan ook worden ingezet tegen de rechts-extremistische scene in Nederland.

Ondermijning van openbaar bestuur

Wanneer extremistisch gedachtengoed zijn weg vindt in het openbaar bestuur is dat een bedreiging voor de democratische rechtsorde. Het ministerie van BZK (inclusief de AIVD) werkt, samen met de ministeries van SZW, JenV (inclusief de NCTV) en BZ, nauw samen om het openbaar bestuur steviger, meer proactief te adviseren en ondersteunen bij het herkennen van ondermijnende processen zowel binnen als buiten de eigen organisatie. In opdracht van het ministerie van BZK zijn verschillende onderzoeken en verkenningen uitgevoerd naar beschikbaar instrumentarium om het openbaar bestuur beter toe te rusten bij de aanpak van problematisch gedrag en ondermijning. Verder wordt dit jaar een project afgerond

waarin samen met gemeenten een afwegingskader van problematisch gedrag is gemaakt. Dit afwegingskader, dat wordt gezien als een product dat steeds verder ontwikkeld kan worden, is een middel is om potentieel problematische gedragingen, handelingen en ondermijnende activiteiten zoals die beschreven door de AIVD als voortkomend uit het rechts-extremistisch klimaat, op inhoud te beoordelen. Ook biedt het openbaar bestuur onderbouwde argumenten voor eventuele interventies in reactie op problematische gedragingen, handelingen of activiteiten die ondermijnend zijn voor de democratische rechtsorde.

Strafvervolgning

Wetgeving met het doel om extremisme en terrorisme te bestrijden en aanslagen te voorkomen geldt voor eenieder, ongeacht ideologische signatuur. De inlichtingendiensten, politie en Openbaar Ministerie zijn alert op rechts-extremistische uitlatingen. Wanneer er sprake is van extremistische gedragingen die een strafbaar feit opleveren, kan het Openbaar Ministerie onderzoek instellen en overgaan tot vervolging.

Tot slot

Het moge duidelijk zijn dat dit Kabinet er alles aan gelegen is om álle vormen van extremisme, ook rechts-extremisme, tegen te gaan. Daarom verwelkom ik de publicaties van de AIVD en NCTV, omdat zij bijdragen aan de kennis over het fenomeen. Kennis en bewustzijn van de ontwikkelingen binnen verschillende stromingen van extremisme zijn van groot belang. De structuren voor de aanpak van extremisme zijn conform het dreigingsbeeld en kunnen, daar waar nodig, worden ingezet.

De Minister van Justitie en Veiligheid,

Ferd Grapperhaus

Nationale Holocaust Herdenking 28 januari 2018

Op zondag 28 januari 2018, 73 jaar na de bevrijding van Auschwitz, vond bij het Spiegelmonument 'Nooit Meer Auschwitz' in het Wertheimpark te Amsterdam de Nationale Holocaust Herdenking plaats ter herdenking van de volkerenmoord op de Joden, Sinti & Roma en alle andere groepen die tijdens de Tweede Wereldoorlog door de Nazi's als ongewenst en minderwaardig werden beschouwd. De herdenking vond plaats in aanwezigheid van overlevenden en nabestaanden, premier Mark Rutte, de voorzitter van de Eerste Kamer Ankie Broekers-Knol, de voorzitter van de Tweede Kamer Khadija Arib, staatssecretaris Paul Blokhuis van VWS, waarnemend burgemeester Jozias van Aartsen, leden van de Tweede Kamer, ambassadeurs en hoge vertegenwoordigers van meer dan 30 landen, vertegenwoordigers van gemeenten en maatschappelijke organisaties en veel belangstellenden

Bron: amsterdamtoday.eu

Posted on 26/01/2018 by Editorial Office in Politics - Amsterdam

De NOS televisie zond de live registratie van de Herdenking uit.

Bron: ANP Pers Support

Photo by FaceMePLS on Foter.com / CC BY

CIDI Monitor Antisemitische Incidenten 2017: Antisemitische uitingen rukken op in politiek en internet

Afbeelding CIDI 'Monitor antisemitische incidenten in Nederland 2017' blz 34

Het Centrum Informatie en Documentatie Israel (CIDI) maakt zich zorgen over het toenemende antisemitisme op internet.

Bron: CIDI

10-03-2018

© avro/kro

Moet Koefnoen worden aangeklaagd?

Jeroen Schmale 18-10-16,

MAJESTEITSSCHENNIS

Een burger die koning Willem-Alexander een moordenaar noemt krijgt een maand cel, tv-makers die de familie in een SS-uniform laten lopen, horen niets van justitie. Expert Gerard Aalders noemt het klassenjustitie.

'SMAKELOZE' PERSIFLAGE VAN KONINGSHUIS IN 'KOEFNEN'

Foto AVRO/TROS NPO1, 15 oktober 2016 "Koefnoen"

Koning opent vernieuwd Anne Frank Huis

AMSTERDAM (ANP) - Koning Willem-Alexander opent op donderdag 22 november het vernieuwde Anne Frank Huis in Amsterdam. De koning doet dat samen met leden van het jongerenteam van de Anne Frank Stichting. Dat team zet zich in tegen vooroordelen en discriminatie.

DOOR: REDACTIE PANORAMA
18 oktober 2018

24 november 2018

Foto: Comité 4 & 5 Mei 2018

Staatssecretaris Paul Blokhuis van Volksgezondheid, Welzijn en Sport heeft 1,25 miljoen euro beschikbaar gesteld voor educatieprojecten over de Tweede Wereldoorlog. Blokhuis maakte dat zaterdagmiddag bekend bij de officiële aftrap van 75 jaar vrijheid. In 2019 en 2020 vierten we dat Nederland 75 jaar is bevrijd.

Bijna 400 belangstellenden woonden de presentatie bij van het lustrumprogramma 75 jaar vrijheid. De staatssecretaris, voorzitter van het Nationaal Comité 4 en 5 mei Gerdi Verbeet, voorzitter van het Platform WO2 Piet Hein Donner en voorzitter van de Vereniging Nederlandse Gemeenten Jan van Zanen waren op het grote belang van een betekenisvolle herdenking en viering van 75 jaar bevrijding en vrijheid. Naast commissarissen van de Koning, burgemeesters en andere bestuurders, waren er tal van vrijwilligers en organisatoren van lokale herdenkings- en bevrijdingsactiviteiten aanwezig.

In het lustrumprogramma 75 jaar vrijheid komen tal van activiteiten samen op het gebied van herdenken en vieren van de bevrijding van Nederland en de vrijheid in ons land sindsdien. Het lustrum vindt plaats in de jaren 2019 en 2020 en grijpt daarmee terug op de belangrijkste gebeurtenissen in de twee laatste oorlogsjaren, 1944 en 1945.

De lustrumactiviteiten gaan plaatsvinden op lokale, regionale, nationale en internationale schaal. Doelstelling van het lustrumprogramma is zoveel mogelijk mensen, van jong tot oud, te betrekken bij een betekenisvolle herdenking en viering van het einde van de Tweede Wereldoorlog. Daarbij wordt niet alleen teruggeblikt, maar ook naar de toekomst gekeken. De waarschuwing die uitgaat van de lessen die uit de Tweede Wereldoorlog kunnen worden getrokken, staat hierbij centraal.

Om brede bekendheid te geven aan dit omvangrijke lustrumproject worden in 2019 en 2020 twee voorlichtingscampagnes gevoerd. Een nationale campagne 75 jaar vrijheid, primair gericht op kennis en bewustwording binnen de Nederlandse samenleving. En een internationale campagne onder de titel Europe Remembers, die zich vooral richt op het betrekken van veteranen, hun families, nabestaanden en andere buitenlandse bezoekers bij de diverse lustrumactiviteiten.

Fotomontage door Karel de Werd van Piet Hein Donner

https://archive.org/details/SocialeDatabankNederland_201606

Adolf Rutte (Minister President op youtube)

Upload youtube: Tycho FX / TychoArtz

2 juni 2017

Dutch politicians depicted as Nazis, the Dutch government won't act.

The fact that the Dutch government has allocated more than 8.5 million euro's to the establishment of the Holocaust Museum in Amsterdam does not mean that this is the licence tolerating the Photoshopped images of Rutte, Ollongren and others in SS uniforms that surface online.

Nederlandse politici afgeschilderd als nazi's, de Nederlandse overheid gaat niet in actie komen.

Het feit dat de Nederlandse overheid meer dan 8,5 miljoen euro heeft uitgetrokken voor de oprichting van het Holocaustmuseum in Amsterdam betekent niet dat dit de vrijbrief voor de gefotoshopte beelden van Rutte, Ollongren en anderen in SS uniformen die online verschijnen te tolereren.

Tweede Kamer

DER STATEN-GENERAAL

Den Haag, 3 juli 2018

Noot: 2e Herziene convocatie i.v.m. annulering gesprek (was 3 juli 2018 van 17.00-18.00 uur).

Voortouwcommissie: **vaste commissie voor Binnenlandse Zaken**
Volgcommissie(s): vaste commissie voor Justitie en Veiligheid
vaste commissie voor Onderwijs, Cultuur en Wetenschap

Activiteit: **Gesprek**

Onderwerp: Gesprek met de European Commission against Racism and Intolerance (ECRI) van de Raad van Europa inzake Discriminatiebeleid

Agendapunt: **Informatie m.b.t. het gesprek met the European Commission on Racism and Intolerance (ECRI) op dinsdag 3 juli 2018**

Zaak: Overig - griffier, F.M.J. Hendrickx – 2 juli 2018
Informatie m.b.t. het gesprek met the European Commission on Racism and Intolerance (ECRI) op dinsdag 3 juli 2018 - 2018Z13005

Agendapunt: **Deelnemers gesprek**

Noot: De delegatie van ECRI bestaat uit vijf personen:

- Rapporteur: Maria Daniella MAROUDA (member in respect of Greece and Vice-Chair)
- Rapporteur: Elzbieta KARSKA (member in respect of Poland)
- Jurist ECRI secretariaat: Wolfram Bechtel
- Vertalers: Lee Mitzman en Hildo Bos

De ambtelijke begeleiding zal bestaan uit:

- Bastiaan Winkel (Ministerie van Justitie en Veiligheid)
- Suzanne Vogel (Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties)
- Anna Kijlstra (Ministerie van Justitie en Veiligheid)

Agendapunt: **Verzoek van de European Commission against Racism and Intolerance (ECRI) van de Raad van Europa om een gesprek met de commissies BIZA en J&V**

Zaak: Overig - griffier, F.M.J. Hendrickx – 29 mei 2018
Verzoek van de European Commission against Racism and Intolerance (ECRI) van de Raad van Europa om een gesprek met de commissies BIZA en J&V - 2018Z09816

Griffier: F.M.J. Hendrickx

Activiteitsnummer: 2018A02538

News Brief

Dutch government allocates over \$8.5 million to establishing Holocaust museum

February 1, 2017 8:16am

Dutch Prime Minister Mark Rutte at the Council of the European Union In Brussel, Oct. 20, 2016. (Jack Taylor/Getty Images)

AMSTERDAM ([JTA](#)) – The Dutch government allocated more than \$8.5 million to the ongoing establishment of a Holocaust museum in Amsterdam and a commemorative wall for victims. The Cabinet of Prime Minister Mark Rutte last week [announced](#) the funding — one of the largest expenditures ever undertaken in the Netherlands on Holocaust commemoration — of the museum of approximately \$6 million and the remaining \$2.5 million or so for a wall bearing the names of more than 100,000 Dutch Jews murdered in the Holocaust.

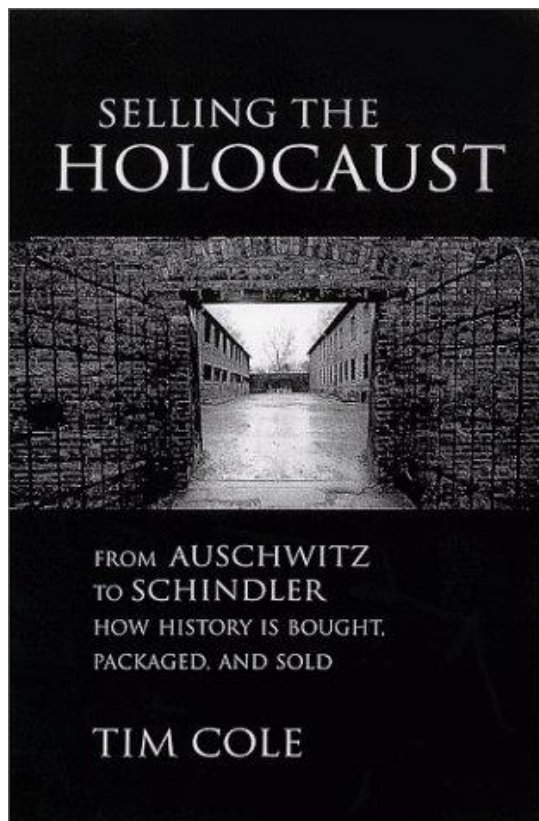
The museum opened last year thanks to a fundraising campaign led by the Jewish Cultural Quarter – a platform representing several institutions. Featuring artworks and videos, it was opened while in development with an eye toward expanding its modest display into an institution on par with some of Europe’s more established museums commemorating the genocide.

Nazis and local collaborators murdered 75 percent of the Netherlands’ pre-Holocaust Jewish population of 140,000 — the highest death rate in occupied Western Europe.

Most of the Netherlands’ Jews lived in Amsterdam, which already has several low-key monuments commemorating them. A decade ago, Jewish community activists began pushing for a more noticeable monument, which after some debate was set to be erected in the former Jewish quarter, near the Holocaust museum. The city approved the project, which is estimated to cost nearly \$7 million in total, last year.

Architect Daniel Libeskind designed the Memorial of Names, which features a multifaceted black marble wall with underground lighting, onto which names of known victims are to be engraved. It is scheduled to be unveiled next year.

“The murder of 102,000 Dutch Jews, Roma and Sinti is hard to grasp,” State Secretary for Health, Welfare and Sport Martin van Rijn said in a statement about the funding for the two projects. “It therefore remains forever our duty to remember and commemorate them.”

By: Tim Cole

Paperback, 214 pages

Published August 13th 2000 by Routledge (first published August 26th 1999)

Original Title

Selling the Holocaust : From Auschwitz to Schindler; How History is Bought, Packaged and Sold

ISBN

0415928133 (ISBN13: 9780415928137)

Edition Language

English

Holocaust Museums Are Monkey Business

When will the Holocaust establishment have some intellectual honesty to build some kind of museum for those who were raped after the brutal war? Or how about the peasants during the Soviet terror? Who will speak for those people?

veteranstoday.com

By

Jonas E. Alexis

-

June 3, 2018

...by **Jonas E. Alexis**

Jewish historian Tim Cole of the University of Bristol writes in his book *Selling the Holocaust: From Auschwitz to Schindler, How History is Bought, Packaged and Sold*,

“‘Shoah [Hebrew for Holocaust] business’ is big business...[In] the twentieth century, the ‘Holocaust’ is being bought and sold. \$168 million was donated to pay for the building of the United States Holocaust Memorial Museum on a plot of Federal Land in Washington, DC. Millions of dollars have financed memorial projects throughout the United States, ranging from the installation of Holocaust memorials to the establishing of University chairs in Holocaust studies. Steven Spielberg’s movie *Schindler’s List* netted over \$221 million in foreign box offices and even Academy Awards.”^[1]

Jewish scholar Norman Finkelstein came to similar conclusions in his book *The Holocaust Industry: Reflections on the Exploitation of Jewish Suffering*.^[2] Cole wrote those statements twenty years ago. But if you doubt that his assessment is out of date, then think again. The *Washington Post* itself has reported that “The U.S. Holocaust Memorial Museum is marking its 25th anniversary with a new — and bold — \$1 billion fundraising goal.”^[3]

Seeing the cash that never stop coming in the Holocaust coffin, museum director Sara J. Bloomfield declared: “We see that we have all this momentum that we really want to seize. “We thought it was important to send a message to the survivor generation that we will secure the museum.”^[4]

The simple question we have been trying to ask for years is this: Why send a message to only Jews who allegedly suffered in Nazi Germany? What about building just one Holocaust museum in memory of the German civilians who literally raped and tortured by the Allied forces after the war? Did they deserve what happened to them? Was it necessary to rape “every German female from eight to 80,”^[5] as historian Antony Beevor put it?

“Red Army soldiers don’t believe in ‘individual liaisons’ with German women. Nine, ten, twelve men at a time – they rape them on a collective basis.”^[6]

These were not isolated cases, and we have addressed these issues in the past. Beevor moved on to say:

“Even many young women soldiers and medical staff in the Red Army did not appear to disapprove. ‘Our soldiers’ behaviour towards Germans, particularly German women, is absolutely correct!’ said a 21-year-old from Agranenko’s reconnaissance detachment. A number seemed to find it amusing. Several German women recorded how Soviet servicewomen watched and laughed when they were raped. But some women were deeply shaken by what they witnessed in Germany.”^[7]

Natalya Gesse, a close friend of the scientist Andrei Sakharov, said that the soldiers in the Red Army “were raping every German female from eight to eighty.”^[8] The Times of Israel has called these historical facts “alleged atrocities.”^[9]

When will the Holocaust establishment have some intellectual honesty to build some kind of museum for those who were raped after the brutal war? Or how about the peasants during the Soviet terror? Who will speak for those people?

-
- [1] Tim Cole, *Selling the Holocaust: From Auschwitz to Schindler, How History is Bought, Packaged and Sold* (New York: Routledge, 2000), 1.
 - [2] Norman Finkelstein, *The Holocaust Industry: Reflections on the Exploitation of Jewish Suffering* (New York: Verso, 2000).
 - [3] Peggy McGlone, "Holocaust Museum surpasses fundraising goal, now aims for \$1 billion," *Washington Post*, April 9, 2018.
 - [4] Ibid.
 - [5] "'They raped every German female from eight to 80,'" *Guardian*, May 1, 2002.
 - [6] Ibid.
 - [7] Ibid.
 - [8] Ibid.
 - [9] "Germans said to increasingly view themselves as victims of WWII," *Times of Israel*, May 2, 2015.

Jonas E. Alexis

Jonas E. Alexis has degrees in mathematics and philosophy. He studied education at the graduate level. His main interests include U.S. foreign policy, history of Israel/Palestine conflict, and the history of ideas. He is the author of the new book *Zionism vs. the West: How Talmudic Ideology is Undermining Western Culture*. He teaches mathematics in South Korea.

RELATED ARTICLES

(vertaling vanuit engels naar nederlands)

Holocaustmusea zijn apenzaken

Wanneer zal het Holocaustinstituut enige intellectuele eerlijkheid hebben om een soort museum te bouwen voor degenen die na de brute oorlog zijn verkracht? Of hoe zit het met de boeren tijdens de Sovjet-terreur? Wie zal er voor die mensen spreken?

veteranstoday.com

Door Jonas E. Alexis - 3 juni 2018 235110

....door Jonas E. Alexis

De joodse historicus Tim Cole van de Universiteit van Bristol schrijft in zijn boek *Selling the Holocaust: Van Auschwitz tot Schindler*, hoe geschiedenis wordt gekocht, verpakt en verkocht,

"Shoah [Hebreeuws voor Holocaust] business' is big business.....[In] de twintigste eeuw wordt de 'Holocaust' gekocht en verkocht. Er werd 168 miljoen dollar gedoneerd voor de bouw van het Holocaust Memorial Museum in Washington DC op een terrein van Federal Land. Miljoenen dollars hebben gedenkprojecten in de Verenigde Staten gefinancierd, variërend van de installatie van holocaustherdenkingen tot de oprichting van universitaire stoelen in Holocauststudies. Steven Spielberg's film *Schindler's List* leverde meer dan 221 miljoen dollar op in buitenlandse box offices en zelfs Academy Awards"[1].

De joodse geleerde Norman Finkelstein kwam tot soortgelijke conclusies in zijn boek *The Holocaust Industry: Reflecties over de uitbuiting van joods lijden*[2] Cole schreef die uitspraken twintig jaar geleden. Maar als je betwijfelt of zijn beoordeling achterhaald is, denk dan nog eens na. De Washington Post zelf heeft gemeld dat "The U.S. Holocaust Memorial Museum zijn 25ste verjaardag viert met een nieuw - en gewaagd - \$1 miljard aan fondsenwerving doel"[3].

Sara J. Bloomfield, museumdirecteur Sara J. Bloomfield, zag het geld dat nooit meer in de Holocaustkist komt, verklaard: "We zien dat we al dat momentum hebben dat we echt willen grijpen. "We vonden het belangrijk om de overlevende generatie te laten weten dat we het museum zullen beveiligen"[4].

De eenvoudige vraag die we al jaren proberen te stellen is deze: Waarom een boodschap sturen naar alleen joden die naar verluidt in nazi-Duitsland hebben geleden? Hoe zit het met de bouw van één Holocaustmuseum ter nagedachtenis aan de Duitse burgers die na de oorlog letterlijk door de geallieerden zijn verkracht en gemarteld? Verdienden zij wat er met hen is gebeurd? Was het nodig om "elke Duitse vrouw van acht tot 80 jaar"[5] te verkrachten, zoals de historicus Antony Beevor het uitdrukte?

"De soldaten van het Rode Leger geloven niet in 'individuele contacten' met Duitse vrouwen. Negen, tien, twaalf mannen tegelijk - ze verkrachten ze collectief"[6].

Dit waren geen geïsoleerde gevallen, en we hebben deze kwesties in het verleden behandeld. Beevor is verder gegaan om te zeggen:

"Zelfs veel jonge vrouwelijke soldaten en medisch personeel in het Rode Leger leken niet af te keuren. Het gedrag van onze soldaten ten opzichte van Duitsers, met name Duitse vrouwen, is absoluut juist', aldus een 21-jarige uit het verkenningsdetachement van Agranenko. Een aantal leek het grappig te vinden. Verschillende Duitse vrouwen registreerden hoe Sovjetdienstvrouwen toekeken en lachen toen ze verkracht werden. Maar sommige vrouwen waren diep geschokt door wat ze in Duitsland meemaakten"[7].

Natalya Gesse, een goede vriendin van de wetenschapper Andrei Sacharov, zei dat de soldaten in het Rode Leger "elke Duitse vrouw van acht tot tachtig jaar verkrachtte"[8] The Times of Israel heeft deze historische feiten "vermeende gruweldaden"[9] genoemd.

Wanneer zal het Holocaustinstituut enige intellectuele eerlijkheid hebben om een soort museum te bouwen voor degenen die na de brute oorlog zijn verkracht? Of hoe zit het met de boeren tijdens de Sovjet-terreur? Wie zal er voor die mensen spreken?

1] Tim Cole, Verkoop van de Holocaust: Van Auschwitz tot Schindler, How History is Bought, Packaged and Sold (New York: Routledge, 2000), 1. De geschiedenis wordt gekocht, verpakt en verkocht.

2] Norman Finkelstein, De Holocaustindustrie: Reflecties over de uitbuiting van joods lijden (New York: Verso, 2000). 3] Peggy McGlone, "Holocaust Museum overtreft het doel van fondsenwerving, nu gericht op \$1 miljard," Washington Post, 9 april 2018.

4] Ibid.

5] "'Ze hebben alle Duitse vrouwen van acht tot 80 jaar verkracht'", Guardian, 1 mei 2002.

6] Ibid.

7] Ibid.

8] Ibid.

9] "Duitsers zeiden dat ze zichzelf steeds meer zien als slachtoffers van de Tweede Wereldoorlog", Times of Israel, 2 mei 2015.

TAGShistorieHolocaustnazigermanyrapeSovjet TerrorTortureWereldoorlog II (1939-1945)

Jonas E. Alexis is afgestudeerd in wiskunde en filosofie. Hij studeerde onderwijs op het niveau van de afgestudeerden. Zijn belangrijkste interesses zijn het buitenlands beleid van de VS, de geschiedenis van het Israëlisch/Palestijnse conflict en de geschiedenis van de ideeën. Hij is de auteur van het nieuwe boek *Zionisme vs. het Westen: Hoe Talmoedige Ideologie de Westerse cultuur ondermijnt*. Hij doceert wiskunde in Zuid-Korea.

The politicisation of the memory

One of the most worrying developments in Holocaust memory has been the politicisation of that memory - the use of the event, and of the institutions representing it, for political or diplomatic purposes. The danger here is the use of the Holocaust as a tool to achieve something else, making the subject itself increasingly useful and increasingly deformable. Unfortunately, the reassuring exhortation after the Holocaust, "**Never again!**", has not worked in the decades since the Holocaust. It seems as if we are still stuck in a pattern of "Always Again". We seem to be able to learn 'the lessons of the Holocaust', but we cannot learn them. Since then, other genocides have occurred, and we are facing the terrible problems of today that can cause immense devastation widespread, and the threat of deploying nuclear weapons.

Source: using information aei.org

De politisering van de herinnering

Een van de meest verontrustende ontwikkelingen in verband met Holocaust-geheugen is de politisering geweest van die herinnering - het gebruik van de gebeurtenis, en van de instellingen die haar vertegenwoordigen, voor politieke of diplomatieke doeleinden. Het gevaar hier is het gebruik van de Holocaust als een hulpmiddel om iets anders te bereiken, waardoor het onderwerp zelf steeds bruikbaar en steeds meer vervormbaar wordt. Helaas heeft de geruststellende vermaning na de Holocaust, "**Nooit meer!**", in de decennia hierna sinds de Holocaust, niet gewerkt. Het lijkt alsof we nog steeds vastzitten in een patroon van "Altijd weer". We lijken in staat te zijn om 'de lessen van de Holocaust' te leren, maar we kunnen ze niet leren. Sindsdien hebben andere genociden plaatsgevonden, en we worden geconfronteerd met de vreselijke problemen van vandaag die een immense ravage wijdverbreid kunnen veroorzaken, en de dreiging inzet nucleaire wapens.

Bron: met gebruikmaking informatie aei.org

Statement by First Vice-President Frans Timmermans and Commissioner Věra Jourová on the occasion of the 80th anniversary of the 'Kristallnacht' (Night of Broken Glass)

Brussels, 8 November 2018

80 years ago the lives and history of Jews in Europe changed forever in the space of one night. The state-sponsored Antisemitism of the Nazi regime triggered the murder of Jews, the burning of synagogues, and the looting of Jewish-owned businesses and Jewish houses. Around thirty thousand Jewish people were deported during the 'Kristallnacht', an event which marked the beginning of the Holocaust and the extermination of six million Jews. Today we must pause and reflect on these events, and to remind ourselves of why we must do everything in our power to prevent this from ever happening again.

There is reason to be vigilant, for despite the horrors of our past, recent developments show that antisemitism is still present in our society; there are still individuals who deny that these events even took place. Jewish people are still being attacked and threatened on the streets of many EU countries; hate speech continues to be spread and there is still space to incite violence, not least online. Hatred started with words and ended in violence. And we are seeing that tendency again through the shocking murders in Toulouse, Brussels, Paris, and Copenhagen, and most recently in Pittsburgh in the United States.

We cannot allow our society to suffer from collective amnesia. We have a duty to continuously teach our young generations about this and how to tame Europe's inner demons – so that nobody forgets. This is why we have dedicated funding for European remembrance, and why the Commission helps raise awareness and educate people about the Holocaust.

To fight Antisemitism better, we need to understand it better as well. This is why the Commission continues to support Member States and civil society to improve reporting on Antisemitism in the EU. We have a Commission Coordinator on combating Antisemitism to liaise with Jewish communities and strengthen the collaboration with international organisations, Member States' authorities and NGOs. The Horizon 2020 project 'European Holocaust Research Infrastructure' is the largest ever EU-funded research programme on the Holocaust, with a budget of €8 million and a goal of strengthening the network of European research on the Holocaust.

Jewish people should never again have to ask themselves whether they or their children have a future in the European Union. They should never have to question whether the authorities will stand on their side to guarantee their safety. Nobody should ever be afraid to go to a synagogue or wear a kippah in the European Union. Today, as every day, the European Commission stands firm against all forms of Antisemitism. We will continue to relentlessly fight prejudice and stereotypes in Europe, whomever it regards, and we will always defend people's right to practise their religion – whichever it is – freely and without fear.

Background

The European Commission has a range of actions to combat antisemitism, such as monitoring how European legislation combating Antisemitism is implemented, and guiding Member States on how to tackle antisemitic hate crime and hate speech.

In 2015, First-Vice President **Timmermans** and Commissioner **Jourová** appointed a Commission Coordinator on combating Antisemitism to liaise with Jewish communities and strengthen the collaboration with international organisations, Member States' authorities and NGOs.

Tomorrow, the EU Agency for Fundamental Rights will publish data from Member States on antisemitic incidents. It shows that the recording of such incidents is not always effective or comparable. This contributes to the under-reporting of the extent, nature and characteristics of Antisemitism that occurs in the EU today. On 10 December 2018, the EU Fundamental Rights Agency will present the results of a large survey on the experience and perception of the Jewish community of Antisemitism in the EU.

On 8 and 9 November 2018, the European Commission will hold its annual training session on Antisemitism for Commission staff, with the aim to raise awareness on the fight against Antisemitism.

More broadly to combat the spread of hate speech in Europe, the European Commission launched the

[EU Code of Conduct on countering illegal online hate speech](#) in May 2016, with Facebook, Twitter, YouTube and Microsoft.

For More Information

[Combatting Antisemitism](#)

[Overview of data on Antisemitism from the EU Agency for Fundamental Rights](#) (available on Friday 9 November)

STATEMENT/18/6318

Press contacts:

[Christian WIGAND](#) (+32 2 296 22 53)

[Melanie VOIN](#) (+ 32 2 295 86 59)

General public inquiries: [Europe Direct](#) by phone [00 800 67 89 10 11](#) or by [email](#)

Verklaring van eerste vicevoorzitter Frans Timmermans en commissaris Věra Jourová ter gelegenheid van de 80e verjaardag van de "Kristallnacht".

Brussel, 8 november 2018

"Tachtig jaar geleden veranderden in één nacht het leven en de geschiedenis van de joden in Europa voorgoed. Het door de staat gesteunde antisemitisme van het naziregime leidde ertoe dat joden werden vermoord, synagogen in de as werden gelegd en winkels en huizen van joden werden geplunderd. Tijdens de Kristallnacht werden ongeveer dertigduizend joden naar kampen gedeporteerd, een gebeurtenis die het begin van de holocaust en de moord op zes miljoen joden inluidde. Vandaag moeten wij bij deze gebeurtenissen stilstaan en onszelf eraan herinneren waarom wij alles moeten doen wat in onze macht ligt om te voorkomen dat zo iets ooit weer gebeurt.

Er is reden om waakzaam te zijn, want ondanks de gruwelen van het verleden blijkt uit recente gebeurtenissen dat antisemitisme in onze samenleving nog steeds bestaat; er zijn nog steeds mensen die ontkennen dat deze gebeurtenissen hebben plaatsgevonden. Nog steeds worden joden in veel EU-landen op straat aangevallen en bedreigd. Nog steeds worden haatuitingen verspreid en wordt tot geweld opgeroepen, niet in de laatste plaats online. Haat begint met woorden en eindigt met geweld. Wij zien die tendens opnieuw in de vorm van de schokkende moorden in Toulouse, Brussel, Parijs, Kopenhagen en onlangs nog in Pittsburgh in de Verenigde Staten.

Wij kunnen niet toestaan dat onze samenleving aan collectief geheugenverlies lijdt. Wij moeten ervoor blijven zorgen dat de jongere generaties zich hiervan bewust zijn en weten hoe zij Europa's boze geesten kunnen uitdrijven – zodat niemand dit ooit vergeet. Daarom hebben wij geld uitgetrokken voor Europese herdenkingsprojecten en helpt de Commissie mensen bewust te maken van en voor te lichten over de holocaust.

Om antisemitisme beter te kunnen bestrijden, moeten wij het ook beter begrijpen. Daarom blijft de Commissie de lidstaten en het maatschappelijk middenveld steunen om de berichtgeving over antisemitisme in de EU te verbeteren. Wij hebben een coördinator van de Commissie voor de bestrijding van antisemitisme die contact onderhoudt met joodse gemeenschappen en de samenwerking met internationale organisaties, autoriteiten van de lidstaten en ngo's versterkt. Het Horizon 2020-project "European Holocaust Research Infrastructure" is het grootste onderzoeksprogramma over de holocaust dat de EU ooit heeft gefinancierd. Het heeft een begroting van 8 miljoen euro en heeft als doel het netwerk van Europees onderzoek over de holocaust te versterken.

Het mag nooit meer gebeuren dat joden zich moeten afvragen of zij of hun kinderen een toekomst hebben in de Europese Unie en of de autoriteiten aan hun kant zullen staan om hun veiligheid te garanderen. In de Europese Unie zou niemand bang hoeven te zijn om naar een synagoge te gaan of een keppeltje te dragen. De Europese Commissie is en blijft fel tegenstandster van alle vormen van antisemitisme. Wij zullen niet aflaten in de strijd tegen vooroordelen en stereotypen in Europa, tegen wie die ook gericht zijn, en altijd pal staan voor het recht van mensen om hun geloof – welk geloof dan ook – vrij en zonder vrees te belijden."

Achtergrond

De Europese Commissie neemt een reeks maatregelen om antisemitisme te bestrijden. Zo houdt zij toezicht op de tenuitvoerlegging van Europese wetgeving ter bestrijding van antisemitisme en geeft zij de lidstaten advies over het aanpakken van antisemitische haatmisdrijven en haatuitingen.

Eerste vicevoorzitter **Timmermans** en commissaris **Jourová** hebben in 2015 een coördinator van de Commissie voor de bestrijding van antisemitisme aangesteld om contact met joodse gemeenschappen te onderhouden en de samenwerking met internationale organisaties, autoriteiten van de lidstaten en ngo's te versterken.

Het Bureau van de EU voor de grondrechten heeft vandaag gegevens van de lidstaten over antisemitische incidenten gepubliceerd. Hieruit blijkt dat de registratie van dergelijke incidenten niet altijd doeltreffend of vergelijkbaar is. Dit draagt ertoe bij dat de omvang, aard en kenmerken van antisemitisme in de EU momenteel niet volledig worden gerapporteerd. Op 10 december 2018 zal het Bureau van de EU voor de grondrechten de resultaten presenteren van een grootschalige enquête over de ervaring met en de waarneming van antisemitisme in de EU door de joodse gemeenschap.

Op 8 en 9 november 2018 biedt de Europese Commissie haar personeel een jaarlijkse opleidingssessie over antisemitisme aan die is bedoeld om de bestrijding van antisemitisme onder de aandacht te brengen.

Om de verspreiding van haatuitingen in Europa meer in het algemeen te bestrijden, heeft de Europese Commissie in mei 2016 samen met Facebook, Twitter, YouTube en Microsoft de EU-gedragscode voor het bestrijden van illegale haatuitingen op internet gepubliceerd.

Voor meer informatie

[Bestrijding van antisemitisme](#)

[Overzicht van gegevens over antisemitisme van het Bureau van de EU voor de grondrechten](#) (beschikbaar op vrijdag 9 november)

STATEMENT/18/6318

Contactpersoon voor de pers:

[Christian WIGAND](#) (+32 2 296 22 53)

[Melanie VOIN](#) (+ 32 2 295 86 59)

Voor het publiek: [Europe Direct](#) per telefoon [00 800 67 89 10 11](#) of [e-mail](#)

General Assembly

Distr.: General
1 February 2017Seventy-first session
Agenda item 66 (a)

Resolution adopted by the General Assembly on 19 December 2016

[on the report of the Third Committee (A/71/482)]

71/179. Combating glorification of Nazism, neo-Nazism and other practices that contribute to fuelling contemporary forms of racism, racial discrimination, xenophobia and related intolerance*The General Assembly,*

Guided by the Charter of the United Nations, the Universal Declaration of Human Rights,¹ the International Covenant on Civil and Political Rights,² the International Convention on the Elimination of All Forms of Racial Discrimination³ and other relevant human rights instruments,

Recalling the provisions of Commission on Human Rights resolutions 2004/16 of 16 April 2004⁴ and 2005/5 of 14 April 2005⁵ and relevant Human Rights Council resolutions, in particular resolutions 7/34 of 28 March 2008,⁶ 18/15 of 29 September 2011⁷ and 21/33 of 28 September 2012,⁸ as well as General Assembly resolutions 60/143 of 16 December 2005, 61/147 of 19 December 2006, 62/142 of 18 December 2007, 63/162 of 18 December 2008, 64/147 of 18 December 2009, 65/199 of 21 December 2010, 66/143 of 19 December 2011, 67/154 of 20 December 2012, 68/150 of 18 December 2013, 69/160 of 18 December 2014 and 70/139 of 17 December 2015 on this issue, and its resolutions 61/149 of 19 December 2006, 62/220 of 22 December 2007, 63/242 of 24 December 2008, 64/148 of 18 December 2009, 65/240 of 24 December 2010, 66/144 of 19 December 2011, 67/155 of 20 December 2012, 68/151 of 18 December 2013 and 69/162 of 18 December 2014, and its resolution 70/140 of 17 December 2015, entitled “A global call for concrete action for the total elimination of racism, racial discrimination, xenophobia and

¹ Resolution 217 A (III).

² See resolution 2200 A (XXI), annex.

³ United Nations, *Treaty Series*, vol. 660, No. 9464.

⁴ See *Official Records of the Economic and Social Council, 2004, Supplement No. 3 (E/2004/23)*, chap. II, sect. A.

⁵ *Ibid.*, 2005, *Supplement No. 3* and corrigenda (E/2005/23 and Corr.1 and 2), chap. II, sect. A.

⁶ See *Official Records of the General Assembly, Sixty-third Session, Supplement No. 53 (A/63/53)*, chap. II.

⁷ *Ibid.*, *Sixty-sixth Session, Supplement No. 53A* and corrigendum (A/66/53/Add.1 and Corr.1), chap. II.

⁸ *Ibid.*, *Sixty-seventh Session, Supplement No. 53A (A/67/53/Add.1)*, chap. II.

related intolerance and the comprehensive implementation of and follow-up to the Durban Declaration and Programme of Action”,

Acknowledging other important initiatives of the General Assembly aimed at raising awareness about the suffering of victims of racism, racial discrimination, xenophobia and related intolerance and all forms of discrimination, including in the historical perspective, in particular regarding commemoration of the victims of slavery and the transatlantic slave trade,

Recalling the Charter of the Nuremberg Tribunal and the Judgment of the Tribunal, which recognized as criminal, inter alia, the SS organization and all its integral parts, including the Waffen SS, through its officially accepted members implicated in or with knowledge of the commission of war crimes and crimes against humanity connected with the Second World War, as well as other relevant provisions of the Charter and the Judgment,

Recalling also the relevant provisions of the Durban Declaration and Programme of Action adopted by the World Conference against Racism, Racial Discrimination, Xenophobia and Related Intolerance on 8 September 2001,⁹ in particular paragraph 2 of the Declaration and paragraph 86 of the Programme of Action, as well as the relevant provisions of the outcome document of the Durban Review Conference of 24 April 2009,¹⁰ in particular paragraphs 11 and 54,

Alarmed, in this regard, at the spread in many parts of the world of various extremist political parties, movements and groups, including neo-Nazis and skinhead groups, as well as racist extremist movements and ideologies,

Deeply concerned by all recent manifestations of violence and terrorism incited by violent nationalism, racism, xenophobia and related intolerance, including during sports events,

Recognizing with deep concern the alarming increase in instances of discrimination, intolerance and extremist violence motivated by anti-Semitism, Islamophobia and Christianophobia and prejudices against persons of other religions and beliefs,

Recalling that the seventy-first session of the General Assembly coincides with the seventieth anniversary of the Judgment of the Nuremberg Tribunal,

Mindful of the horrors of the Second World War, and stressing in this regard that the victory over Nazism in the Second World War contributed to establishing the conditions for the creation of the United Nations, designed to prevent future wars and save succeeding generations from the scourge of war,

1. *Reaffirms* the relevant provisions of the Durban Declaration⁹ and of the outcome document of the Durban Review Conference,¹⁰ in which States condemned the persistence and resurgence of neo-Nazism, neo-Fascism and violent nationalist ideologies based on racial and national prejudice and stated that those phenomena could never be justified in any instance or in any circumstances;

2. *Takes note with appreciation* of the report of the Special Rapporteur of the Human Rights Council on contemporary forms of racism, racial discrimination,

⁹ See [A/CONF.189/12](#) and Corr.1, chap. I.

¹⁰ See [A/CONF.211/8](#), chap. I.

xenophobia and related intolerance, prepared in accordance with the request contained in its resolution 70/139;¹¹

3. *Expresses its appreciation* to the United Nations High Commissioner for Human Rights and his Office for their efforts to fight racism, racial discrimination, xenophobia and related intolerance, including the maintenance by the Office of the United Nations High Commissioner for Human Rights of the database on practical means to combat racism, racial discrimination, xenophobia and related intolerance;

4. *Expresses deep concern* about the glorification, in any form, of the Nazi movement, neo-Nazism and former members of the Waffen SS organization, including by erecting monuments and memorials and holding public demonstrations in the name of the glorification of the Nazi past, the Nazi movement and neo-Nazism, as well as by declaring or attempting to declare such members and those who fought against the anti-Hitler coalition and collaborated with the Nazi movement participants in national liberation movements;

5. *Calls for* the universal ratification and effective implementation of the International Convention on the Elimination of All Forms of Racial Discrimination,³ and encourages those States parties that have not yet done so to consider making the declaration under its article 14, thus providing the Committee on the Elimination of Racial Discrimination with the competence to receive and consider communications from individuals or groups of individuals within their jurisdiction claiming to be victims of a violation by a State party of any of the rights set forth in the Convention;

6. *Emphasizes once more* the recommendation of the Special Rapporteur that “any commemorative celebration of the Nazi regime, its allies and related organizations, whether official or unofficial, should be prohibited by States”,¹² also emphasizes that such manifestations do injustice to the memory of the countless victims of the Second World War and negatively influence children and young people, and stresses in this regard that it is important that States take measures, in accordance with international human rights law, to counteract any celebration of the Nazi SS organization and all its integral parts, including the Waffen SS, and that failure by States to effectively address such practices is incompatible with the obligations of States Members of the United Nations under its Charter;

7. *Expresses concern* about recurring attempts to desecrate or demolish monuments erected in remembrance of those who fought against Nazism during the Second World War, as well as to unlawfully exhume or remove the remains of such persons, and in this regard urges States to fully comply with their relevant obligations, inter alia, under article 34 of Additional Protocol I to the Geneva Conventions of 1949;¹³

8. *Notes with concern* the increase in the number of racist incidents worldwide, including the rise of skinhead groups, which have been responsible for many of these incidents, as well as the resurgence of racist and xenophobic violence targeting, inter alia, persons belonging to national or ethnic, religious and linguistic minorities or on any other grounds, including arson attacks on houses and vandalization of schools and places of worship;

¹¹ A/71/325.

¹² Ibid., para. 68.

¹³ United Nations, *Treaty Series*, vol. 1125, No. 17512.

9. *Reaffirms* that such acts may be qualified as falling within the scope of the Convention, that they may not be justified when they fall outside the scope of the rights to freedom of peaceful assembly and of association as well as the rights to freedom of expression and that they may fall within the scope of article 20 of the International Covenant on Civil and Political Rights² and may be subject to certain restrictions, as set out in articles 19, 21 and 22 of the Covenant;

10. *Encourages* States to take concrete measures, including legislative and educational ones, in order to prevent the denial of the crimes against humanity and war crimes committed during the Second World War;

11. *Condemns without reservation* any denial of or attempt to deny the Holocaust, as well as any manifestation of religious intolerance, incitement, harassment or violence against persons or communities on the basis of ethnic origin or religious belief;

12. *Welcomes* the call of the Special Rapporteur for the active preservation of those Holocaust sites that served as Nazi death camps, concentration and forced labour camps and prisons, as well as his encouragement to States to take measures, including legislative, law enforcement and educational measures, to put an end to all forms of Holocaust denial;¹⁴

13. *Calls upon* States to continue to take adequate steps, including through national legislation, in accordance with international human rights law, aimed at the prevention of hate speech and incitement to violence against persons in vulnerable situations;

14. *Expresses deep concern* about attempts at commercial advertising aimed at exploiting the sufferings of the victims of war crimes and crimes against humanity committed during the Second World War by the Nazi regime;

15. *Stresses* that the practices described above do injustice to the memory of the countless victims of crimes against humanity committed in the Second World War, in particular those committed by the SS organization and by those who fought against the anti-Hitler coalition and collaborated with the Nazi movement, and may negatively influence children and young people, and that failure by States to effectively address such practices is incompatible with the obligations of States Members of the United Nations under its Charter, including those related to the purposes and principles of the Organization;

16. *Also stresses* that such practices fuel contemporary forms of racism, racial discrimination, xenophobia and related intolerance and contribute to the spread and multiplication of various extremist political parties, movements and groups, including neo-Nazis and skinhead groups, and in this regard calls for increased vigilance;

17. *Expresses concern* that the human rights and democratic challenges posed by extremist political parties, movements and groups are universal and no country is immune to them;

18. *Emphasizes* the need to take the measures necessary to put an end to the practices described above, and calls upon States and all other stakeholders to take more effective measures in accordance with international human rights law to prevent and combat those phenomena and extremist movements, which pose a real

¹⁴ [A/71/325](#), para. 80.

threat to democratic values, and to increase their vigilance and strengthen their efforts to recognize and effectively address those challenges;

19. *Underlines* the importance of data and statistics on racist and xenophobic crimes for identifying the types of offences committed, the profiles of victims and of perpetrators and whether they are affiliated with extremist movements or groups, thus enhancing better understanding of the phenomenon and identifying effective measures to address such racist and xenophobic crimes;

20. *Encourages* States to adopt further measures to provide training for the police and other law enforcement bodies on the ideologies of extremist political parties, movements and groups whose advocacy constitutes incitement to racist and xenophobic violence, to strengthen their capacity to address racist and xenophobic crimes, to fulfil their responsibility for bringing to justice the perpetrators of such crimes and to combat impunity;

21. *Expresses deep concern* about the increased number of seats occupied by representatives of extremist parties of a racist or xenophobic character in a number of national and local parliaments, and emphasizes in this regard the need for all democratic political parties to base their programmes and activities on respect for human rights and freedoms, democracy, the rule of law and good governance and to condemn all messages disseminating ideas that are based on racial superiority or hatred and that have the objective of fuelling contemporary forms of racism, racial discrimination, xenophobia and related intolerance;

22. *Notes with appreciation*, in this regard, the call of the Special Rapporteur upon political leaders and parties to strongly condemn incitement to racial discrimination or xenophobia, to promote tolerance and respect and to refrain from forming coalitions with extremist parties of a racist or xenophobic character;¹⁵

23. *Expresses concern* that ethnic profiling and police violence against persons in vulnerable situations discourage victims from seeking redress owing to distrust of the legal system, and in this regard encourages States to improve diversity within law enforcement agencies and to impose appropriate sanctions against those within the public service found guilty of racially motivated violence or of using hate speech;

24. *Expresses deep concern* about the increase in reported cases of racist and xenophobic manifestations during sports events, including those committed by extremist groups, including neo-Nazis and skinhead groups, and calls upon States, sports federations and other relevant stakeholders to strengthen measures to prevent such incidents, while also welcoming the steps that many States, sports federations and clubs have taken to eliminate racism at sporting events, including through sport practised without discrimination of any kind and in the Olympic spirit, which require human understanding, tolerance, fair play and solidarity;

25. *Recalls* the recommendation of the Special Rapporteur to introduce into national criminal law a provision according to which committing an offence with racist or xenophobic motivations or aims constitutes an aggravating circumstance, allowing for enhanced penalties,¹⁶ and encourages those States whose legislation does not contain such provisions to consider that recommendation;

¹⁵ Ibid., para. 76.

¹⁶ A/69/334, para. 81.

26. *Notes* measures taken by States to prevent discrimination against, in particular, persons belonging to national or ethnic, religious and linguistic minorities, people of African descent, Roma, migrants, refugees and asylum seekers, and to ensure their integration into society, and urges States to ensure the full and effective implementation of legal, policy and institutional measures protecting these individuals and groups, and recommends that States effectively guarantee to these individuals and groups, without discrimination of any kind, their human rights, including the right to safety and security, access to justice, adequate reparation and appropriate information about their rights, as well as the prosecution and adequate sanctioning of those responsible for racist and xenophobic crimes against them;

27. *Underlines* that the roots of extremism are multifaceted and must be addressed through adequate measures such as education, awareness-raising and the promotion of dialogue, and in this regard recommends the increase of measures to raise awareness among young people of the dangers of the ideologies and activities of extremist political parties, movements and groups;

28. *Reaffirms*, in this regard, the particular importance of all forms of education, including human rights education, as a complement to legislative measures, and calls upon States to continue to invest in education, in both conventional and non-conventional curricula, inter alia, in order to transform attitudes and counteract ideas of racial hierarchies and superiority, and counter their negative influence, and to promote the values of non-discrimination, equality and respect for all, as outlined by the Special Rapporteur;

29. *Emphasizes* the recommendation of the Special Rapporteur presented at the sixty-fourth session of the General Assembly, in which he emphasized the importance of history classes in teaching the dramatic events and human suffering which arose out of the adoption of ideologies such as Nazism and Fascism;¹⁷

30. *Stresses* the importance of other positive measures and initiatives aimed at bringing communities together and providing them with space for genuine dialogue, such as round tables, working groups and seminars, including training seminars for State agents and media professionals, as well as awareness-raising activities, especially those initiated by civil society representatives, which require continued State support;

31. *Underlines* the positive role that relevant United Nations entities and programmes, in particular the United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization, can play in the aforementioned areas;

32. *Reaffirms* article 4 of the Convention, according to which States parties condemn all propaganda and all organizations which are based on ideas or theories of superiority of one race or group of persons of one colour or ethnic origin, or which attempt to justify or promote racial hatred and discrimination in any form, and undertake to adopt immediate and positive measures designed to eradicate all incitement to, or acts of, such discrimination and, to this end, with due regard to the principles embodied in the Universal Declaration of Human Rights¹ and the rights expressly set forth in article 5 of the Convention, inter alia:

(a) Shall declare an offence punishable by law all dissemination of ideas based on racial superiority or hatred, and incitement to racial discrimination, as well as all acts of violence or incitement to such acts against any race or group of persons

¹⁷ [A/64/295](#), para. 104.

of another colour or ethnic origin, and also the provision of any assistance to racist activities, including the financing thereof;

(b) Shall declare illegal and prohibit organizations, and also organized and all other propaganda activities, which promote and incite racial discrimination, and shall recognize participation in such organizations or activities as an offence punishable by law;

(c) Shall not permit public authorities or public institutions, national or local, to promote or incite racial discrimination;

33. *Also reaffirms* that, as underlined in paragraph 13 of the outcome document of the Durban Review Conference, any advocacy of national, racial or religious hatred that constitutes incitement to discrimination, hostility or violence should be prohibited by law, that all dissemination of ideas based on racial superiority or hatred, or incitement to racial discrimination, as well as all acts of violence or incitement to such acts, shall be declared offences punishable by law, in accordance with the international obligations of States, and that these prohibitions are consistent with freedom of opinion and expression;

34. *Recognizes* the positive role that the exercise of the right to freedom of opinion and expression, as well as full respect for the freedom to seek, receive and impart information, including through the Internet, can play in combating racism, racial discrimination, xenophobia and related intolerance;

35. *Expresses concern* about the increased use of the Internet to promote and disseminate racism, racial hatred, xenophobia, racial discrimination and related intolerance, and in this regard calls upon States parties to the International Covenant on Civil and Political Rights to counter the dissemination of the above-mentioned ideas while respecting their obligations under articles 19 and 20 of the Covenant, which guarantee the right to freedom of expression and outline the grounds on which the exercise of this right can be legitimately restricted;

36. *Recognizes* the need to promote the use of new information and communications technologies, including the Internet, to contribute to the fight against racism, racial discrimination, xenophobia and related intolerance;

37. *Also recognizes* the positive role that the media can play in combating racism, racial discrimination, xenophobia and related intolerance, promoting a culture of tolerance and representing the diversity of a multicultural society;

38. *Encourages* States, civil society and other relevant stakeholders to use all opportunities, including those provided by the Internet and social media, to counter, in accordance with international human rights law, the dissemination of ideas based on racial superiority or hatred and to promote the values of equality, non-discrimination, diversity and democracy;

39. *Encourages* those States that have made reservations to article 4 of the Convention to give serious consideration to withdrawing such reservations as a matter of priority, as stressed by the Special Rapporteur;

40. *Notes* the importance of strengthening cooperation at the regional and international levels with the aim of countering all manifestations of racism, racial discrimination, xenophobia and related intolerance, in particular regarding issues raised in the present resolution;

41. *Stresses* the importance of cooperating closely with civil society and international and regional human rights mechanisms in order to counter effectively

all manifestations of racism, racial discrimination, xenophobia and related intolerance, as well as extremist political parties, movements and groups, including neo-Nazis and skinhead groups, and other similar extremist ideological movements that incite racism, racial discrimination, xenophobia and related intolerance;

42. *Encourages* States parties to the Convention to ensure that their legislation incorporates the provisions of the Convention, including those of article 4;

43. *Encourages* States to adopt the legislation necessary to combat racism while ensuring that the definition of racial discrimination set out therein complies with article 1 of the Convention;

44. *Recalls* that any legislative or constitutional measures adopted with a view to countering extremist political parties, movements and groups, including neo-Nazis and skinhead groups and similar extremist ideological movements, should be in conformity with the relevant international human rights norms, in particular articles 4 and 5 of the Convention and articles 19 to 22 of the Covenant;

45. *Also recalls* the request of the Commission on Human Rights, in its resolution 2005/5,⁵ that the Special Rapporteur continue to reflect on this issue, make relevant recommendations in his future reports and seek and take into account in this regard the views of Governments and non-governmental organizations;

46. *Encourages* States to consider including in their reports for the universal periodic review and their reports to relevant treaty bodies information on the steps taken to combat racism, racial discrimination, xenophobia and related intolerance, including with the aim of implementing the provisions of the present resolution;

47. *Requests* the Special Rapporteur to prepare, for submission to the General Assembly at its seventy-second session and to the Human Rights Council at its thirty-fifth session, reports on the implementation of the present resolution, in particular regarding paragraphs 4, 6, 7, 9, 14, 15, 29 and 30 above, based on the views collected in accordance with the request of the Commission, as recalled in paragraph 45 above;

48. *Expresses its appreciation* to those Governments and non-governmental organizations that have provided information to the Special Rapporteur in the course of the preparation of his reports to the General Assembly;

49. *Stresses* that such information is important for the sharing of experiences and best practices in the fight against extremist political parties, movements and groups, including neo-Nazis and skinhead groups, and other extremist ideological movements that incite racism, racial discrimination, xenophobia and related intolerance;

50. *Encourages* Governments and non-governmental organizations to cooperate fully with the Special Rapporteur in the exercise of the tasks outlined in paragraph 47 above;

51. *Encourages* Governments, non-governmental organizations and relevant actors to disseminate, as widely as possible, information regarding the contents of and the principles outlined in the present resolution, including through the media, but not limited to it;

52. *Decides* to remain seized of the issue.

65th plenary meeting
19 December 2016

Education to prevent racism and discrimination: the case of anti-Semitism

© UNESCO

September 27- 2018

Education as the primary factor in preventing all forms of racism and discrimination was the main focus of a high-level event organized by UNESCO at the 73rd United Nations General Assembly today. Through the lens of its program to prevent anti-Semitism, UNESCO sought to mobilize Member States' commitment in the fight against all forms of intolerance and to strengthen the organization's overall efforts to prevent racism and discrimination.

In her remarks opening the session on The power of education to prevent racism and discrimination: the case of anti-Semitism, Director-General Audrey Azoulay highlighted the importance of working as one: "this requires the mobilization of all member states", she said, "and education is the best tool at our disposal to prevent all forms of intolerance and discrimination and to ensure equal respect for every woman and man," adding "antisemitism undermines fundamental rights in general. To address it is to defend fundamental freedoms. It is to defend the equal dignity of all human beings."

In the presence of Antonio Guterres, Secretary General of the United Nations, the event included the participation of the Prime Minister of Morocco, Saadeddine Othmani, and Ministers representing Australia, Bulgaria, France, Hungary, Mexico, the Netherlands, Norway, Spain, and the United Kingdom. Several hundred government officials and senior representatives of civil society organizations were

also in attendance. Professor Deborah Lipstadt, of the Modern Jewish History and Holocaust Studies program at Emory University and Mina Abdelmalak, Arab Outreach Specialist at the Initiative on Holocaust Denial and Antisemitism of the United States Holocaust Memorial Museum were also among the speakers.

UNESCO's extensive work in the field of preventing violent extremism through education has included publications such as Guidelines on Countering Intolerance and Discrimination against Muslims and co-publishing earlier this year with the Organization for Security and Cooperation in Europe (OSCE), the first-ever policy guidelines on [Addressing anti-Semitism through education](#).

Media contact: Aurélie Motta-Rivey, +33 7 72 44 89 91, a.motta-rivey@unesco.org

Ter nagedachtenis aan Wim Kok

22 okt. 2018 - Wim Kok, die op zaterdag 20 oktober 2018 is overleden op de leeftijd van 80, was voorzitter van de Raad van Toezicht van de Anne Frank Stichting van 2004 tot 2016. Wim Kok was zowel een relectieve als een krachtige voorzitter, die diep geworteld in de missie van onze organisatie.

Wim Kok, die op zaterdag 20 oktober 2018 op 80-jarige leeftijd overleed, was van 2004 tot 2016 voorzitter van de Raad van Commissarissen van onze organisatie. Geboren in 1938, had hij zijn eigen herinneringen aan de Tweede Wereldoorlog. De herinneringen aan de gruweldaden van die jaren en de gevolgen daarvan lagen aan de basis van zijn inzet voor vrijheid en democratie en zijn strijd tegen onrechtvaardigheid. Als vakbondsman, politicus en zeker ook als voorzitter van de Raad van Toezicht van de Anne Frank Stichting werkte hij met onvermoeibare toewijding en inzet voor hen die niet automatisch kunnen rekenen op gelijkheid en gelijke waardigheid. Doordacht en doelbewust gebruikt hij zijn voorzitterschap om jongeren te overtuigen van de betekenis van een geschiedenis die zij zelf niet hebben meegemaakt. Laat ik mezelf zijn', schreef Anne Frank op 11 april 1944. Een samenleving waarin iedereen de vrijheid en de mogelijkheid heeft om zichzelf te zijn, was zijn doel, maar hij heeft nooit veronachtzaamd om erop te wijzen dat deze individuele vrijheid hand in hand moet gaan met verantwoordelijkheid voor de samenleving als geheel. Je kunt alleen jezelf zijn als anderen die kans ook krijgen. Wim Kok was zowel een relectieve als een krachtige voorzitter, die zich diep heeft ingezet voor de missie van onze organisatie. Hij wist van jongs af aan hoe kwetsbaar vrijheid en rechtvaardigheid zijn, en wat de gevolgen kunnen zijn als de relaties tussen mensen worden aangetast door de neiging om ze in groepen op te delen.

We gedenken hem met groot respect en met dankbaarheid voor alles wat hij heeft bijgedragen aan onze organisatie. Onze gedachten gaan uit naar zijn vrouw Rita, zijn kinderen en kleinkinderen en de andere leden van zijn familie. Onze gedachten gaan uit naar zijn vrouw Rita, zijn kinderen en kleinkinderen en de andere leden van zijn familie.

Bron: Anne Frank Stichting:
Anne Frank Stichting
22 oktober 2018

In Memoriam Wim Kok

Oct. 22, 2018 — Wim Kok, who died on Saturday 20 October 2018 at the age of 80, was the chairman of the Supervisory Board of the Anne Frank House from 2004 to 2016. Wim Kok was both a relective and a forceful chairman, who was deeply dedicated to the mission of our organisation.

Wim Kok, who died on Saturday 20 October 2018 at the age of 80, was the chairman of the Supervisory Board of our organisation from 2004 to 2016. Born in 1938, he had his own memories of the Second World War. The memories of the atrocities of those years and their consequences lay at the basis of his commitment to freedom and democracy and his struggle against injustice. As a trade unionist, a politician and certainly also as the chairman of the Supervisory Board of the Anne Frank House, he worked with tireless dedication and commitment for those who cannot automatically count on equality and equal dignity. Thoughtfully and purposefully, he utilised his chairmanship to convince young people of the significance of a history that they had not experienced themselves. 'Let me be myself', wrote Anne Frank on 11 April 1944. A society in which everyone has the freedom and the opportunity to be themselves was his aim, though he never neglected to point out that this individual freedom must go hand in hand with responsibility for society as a whole. You can only be yourself if others are given that opportunity too. Wim Kok was both a relective and a forceful chairman, who was deeply dedicated to the mission of our organisation. He knew from his own childhood how fragile freedom and justice are, and what the consequences can be if relationships between people are deined by the tendency to segregate them into groups.

We remember him with great respect, and with gratitude for all he contributed to our organisation. Our thoughts go out to his wife Rita, his children and grandchildren and the other members of his family.

Source:
Anne Frank Foundation
22 october 2018

Minister-President

MINISTERIE VAN ALGEMENE ZAKEN

Music Company International
t.a.v. de heer
J.P. van den Wittenboer
Postbus 324
5660 AH GELDROP

Nr. 97M006796

's-Gravenhage, 29 september 1997

Zeer geachte heer Van den Wittenboer,

Uw brief van 28 augustus jl. met bijlagen heb ik in goede orde ontvangen.

Ik was met name onder de indruk van de CD met originele opnamen van toespraken en liederen uit Hitler-Duitsland, voorzien van een anti-fascistisch commentaar. Hartelijk dank daarvoor. Ik bewonder uw inspanningen om te waarschuwen tegen de gevaren van fascisme en onrecht.

Met de meeste hoogachting,

W. Kok

First Lady Melania Trump Visits United States Holocaust Memorial Museum

Photo: The White House

Jan 25- 2018 USHMM

First Lady Melania Trump

THE WHITE HOUSE
Office of the First Lady

FOR IMMEDIATE RELEASE
January 25, 2018

Statement on First Lady Melania Trump's Visit to the United States Holocaust Memorial Museum

In honor of International Holocaust Remembrance Day on Saturday, January 27, 2018, First Lady Melania Trump visited the United States Holocaust Memorial Museum today to pay respect to the six million Jews lost in the Holocaust and the millions of other victims of Nazi persecution.

"My thoughts and prayers are with the people whose lives and families were broken by the horrors of the Holocaust. Yet it is also through our shared humanity that we come together now in commemoration, strength, and love. My heart is with you, and we remember."

Mrs. Trump participated in a tour of the museum, accompanied by Holocaust Memorial Museum Director Sara Bloomfield. The tour recounted the rise of the Nazi Party in Germany from 1933 through 1939, the evolution of the party through the 1940s and its policies toward the Jewish people, and the liberation of Nazi concentration camps in 1945 by the Allied forces.

The First Lady concluded her tour at the Hall of Remembrance, participating in a moment of silence by the Eternal Flame Memorial, followed by a lighting of a candle at the Prayer Wall.

###

**NEVER
AGAIN**
WHAT YOU DO MATTERS

THE
CAMPAIGN
FOR THE
UNITED
STATES
HOLOCAUST
MEMORIAL
MUSEUM

May 31, 2016

J.P. van den Wittenboer
Kastanje 28
Mierlo, Noord-Brabant 5731 NK
Netherlands

Dear Mr. van den Wittenboer:

I am pleased to extend a formal welcome to you as a member of the United States Holocaust Memorial Museum's Legacy of Light Society. Legacy of Light Society members are individuals – like you – who have thoughtfully included the Museum in their estate plans or otherwise established a charitable gift annuity, charitable remainder trust or other planned gift for the benefit of the Museum. It is through these gifts that the Museum seeks to ensure that this institution remains a vibrant and transformative force in the 21st century. We welcome your partnership in this historic task.

You are joining us at an exciting time as we are engaged in a comprehensive campaign to raise \$540 million - \$300 million in cumulative annual funds, \$40 million in capital commitments to build a state-of-the-art collections and conservation center, and \$200 million in endowment commitments. Enclosed you will find a Confirmation of Deferred Commitment Form. Signing this form will allow the Museum to designate any funds we receive through your estate to the institution's Permanent General Endowment Fund, and be counted today towards our campaign goal. Taking this simple extra step will make your legacy gift that much more powerful. Please note that the form may be rescinded at any time.

Also enclosed is a Consent Form. Please take a moment to complete and return this form as well so that you may receive all the benefits to which you are eligible for, including:

- Legacy of Light Society Memorial Candle
- Membership Pin
- Legacy of Light Membership Card
- Recognition in the Annual Report
- Subscription to the Museum's magazine
- Museum passes for individual and family visits
- 10% Discount at the Museum Shop

J.P. van den Wittenboer
May 31, 2016
Page 2

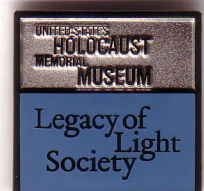
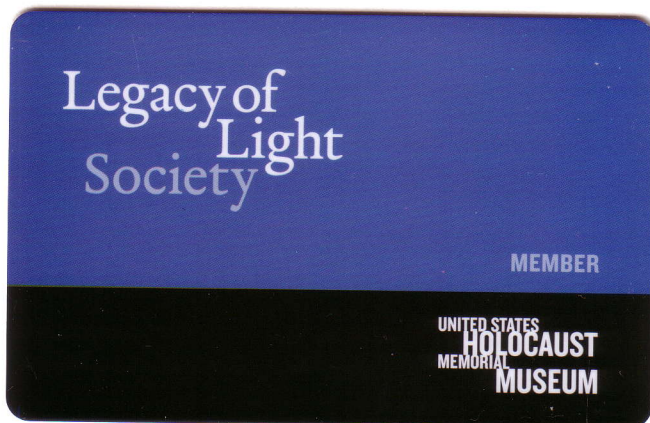
In addition, as the Director of Stewardship, for the Legacy of Light Society, you can always contact me with any question or Museum needs. My direct line is 202.488.2634; I can also be reached via email at cmaier@ushmm.org.

Because of the planned gifts from members of the Legacy of Light Society, the Museum is confident that we will succeed in the campaign, which will provide the resources it will take to meet any and all challenges that lie ahead. We are deeply grateful for your commitment to this institution and to the permanence of Holocaust memory.

Sincerely,

Celeste Z. Maier, Director of Stewardship
Legacy of Light Society

Your copy of the Generations newsletter

Yahoo/Inbox

- **George E. Hellman, USHMM** <planned_giving@ushmm.org>

To: J.P.

Dec 13- 2018 at 5:50 PM

UNITED STATES HOLOCAUST MEMORIAL MUSEUM

Dear J.P. van den Wittenboer,

Together, with dedicated donors like you, we have collected and preserved millions of artifacts and personal stories of survivors. And, with your support, we have utilized these stories to teach the lessons of the Holocaust to millions of people around the world.

The tragic rise in antisemitism that we are witnessing today reminds us of how essential the work of the Museum is now, and far into the future.

I hope you'll read this [online version of our Planned Giving newsletter, *Generations*](#), which describes ways you can support the Museum long into the future. You'll also get to meet some of the people who have chosen to join our Legacy of Light Society and ensure the strength of the Museum for many years to come.

If you have any questions about what you read in the

CONTACT INFORMATION

Call Us: 866.998.7466

[Email us](#)

Detail sketches of the Museum drawn by James Ingo Freed.
Courtesy of Pei Cobb Freed & Partners

newsletter or would like to speak with me directly, please
contact me at 202-488-6591 or ghellman@ushmm.org.

Sincerely,

George E. Hellman

Associate Deputy Chief Development Officer
Planned Giving and Endowments

P.S. See what's new in the [Generations newsletter](#)!

Keep Holocaust memory alive to inspire citizens and leaders to confront hatred, prevent genocide,
and promote human dignity in a constantly changing world. Visit ushmm.org/campaign to learn
more.

UNITED STATES HOLOCAUST MEMORIAL MUSEUM
100 Raoul Wallenberg Place, SW, Washington, DC 20024-2126
202.488.0400

[UNSUBSCRIBE](#)

|

[PRIVACY POLICY](#)

|

[CONTACT US](#)

Search...

All Fields

Q

< BACK TO RESULTS

Hitler's inferno : words and music of Nazi Germany

Publication | Library Call Number: CD-0204

Variant Title	Hitler's inferno in words, in music 1932-1945 Marching songs of Nazi Germany
Format	Nonmusical sound recording
Published	AH Geldrop, Netherlands : Intermediary Foundation of the Universal Declaration of Human Rights, 1995
Language	German

Expand all

About This Publication	
Keywords and Subjects	
Holdings	

Bookmark | Email | Print

- AVAILABILITY
- Not Digitized
 - Requires Visit to Library & Archives

PLAN A RESEARCH VISIT

CHECK NEARBY LIBRARIES

LIBRARIAN VIEW

GIVE FEEDBACK

Record last modified: 2017-03-22 17:35:00
This page: https://collections.ushmm.org/search/catalog/bib256113

Learn About the Holocaust

These additional online resources from the U.S. Holocaust Memorial Museum will help you learn more about the Holocaust and research your family history.

Holocaust Encyclopedia

The Holocaust Encyclopedia provides an overview of the Holocaust using text, photographs, maps, artifacts, and personal histories.

Holocaust Survivors and Victims Resource Center

Research family history relating to the Holocaust and explore the Museum's collections about individual survivors and victims of the Holocaust and Nazi persecution.

Encyclopedia of Camps and Ghettos

Learn about over 1,000 camps and ghettos in Volume I and II of this encyclopedia, which are available as a free PDF download. This reference provides text, photographs, charts, maps, and extensive indexes.

Further Your Research

ABOUT THE MUSEUM'S COLLECTIONS	↓
PLAN A RESEARCH VISIT	↓
ASK A RESEARCH QUESTION	↓
BIBLIOGRAPHIES	
DONATE TO THE COLLECTION	

UNITED STATES HOLOCAUST MEMORIAL MUSEUM

100 Raoul Wallenberg Place, SW
Washington, DC 20024-2126
Main telephone: 202.488.0400
TTY: 202.488.0406

Get the Latest News

Today at the Museum
Plan Your Visit
Admission and Tickets
Calendar of Events
Support the Museum

Holocaust Encyclopedia
Information for Students
Resources for Professionals and Student Leaders
Resources for Educators
Resources for Academics and Research
Collections Search
Holocaust Survivors and Victims Resource Center

[ABOUT THE MUSEUM](#) [CONTACT THE MUSEUM](#) [TERMS OF USE](#) [PRIVACY](#) [ACCESSIBILITY](#) [LEGAL](#)

Orphan works

According to the agreed text, a work would be deemed to be orphan if, after a "diligent" search made in good faith, it was not possible to identify or locate the copyright holder. The draft legislation lays down criteria for carrying out the search.

Works granted orphan status would be then made public, through digitisation and **only for non-profit purposes**. A work deemed to be "orphan" in any one Member State would be deemed as such throughout the EU. This would apply to any audiovisual or printed material, including a photograph or an illustration embedded in a book, published or broadcast in any EU country. It would also apply to works not published but nonetheless made available by institutions, provided that they could reasonably assume that the right holder would not object to this act. Committee on Legal Affairs European Parliament "Orphan" works".

EUROPEAN COMMISSION Brussels, 24.5.2011 COM(2011) 289 final 2011/0136 (COD) Proposal for a DIRECTIVE OF THE EUROPEAN PARLIAMENT AND OF THE COUNCIL on certain permitted uses of orphan works.

(Text with EEA relevance) {SEC(2011) 615 final}
{SEC(2011) 616 final}

Verweesde werken

Volgens de overeengekomen tekst wordt een werk als verweesd beschouwd als het na een "zorgvuldig" zoeken te goeder trouw niet mogelijk is de rechthebbende te identificeren of te lokaliseren. De ontwerpwetgeving stelt criteria vast voor het uitvoeren van het zoeken.

Werken die de status van verweesd werk krijgen, worden dan openbaar gemaakt door middel van digitalisering en **alleen voor non-profit doeleinden**. Een werk dat in een lidstaat als "verweesd" wordt beschouwd, wordt in de hele EU als zodanig beschouwd. Dit geldt voor elk audiovisueel of gedrukt materiaal, met inbegrip van een foto of illustratie in een boek, gepubliceerd of uitgezonden in een EU-land. Het zou ook van toepassing zijn op werken die niet zijn gepubliceerd, maar niettemin door de instellingen ter beschikking zijn gesteld, op voorwaarde dat zij er redelijkerwijs van uit kunnen gaan dat de houder van het recht geen bezwaar maakt tegen deze handeling. Commissie juridische zaken Europees Parlement Verweesde werken

EUROPEES COMMISSIE Brussel, 24.5.2011 COM(2011) 289 definitief 2011/0136 (COD) Voorstel voor een RICHTLIJN VAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD betreffende bepaalde toegestane toepassingen van verweesde werken

(Voor de EER relevante tekst) {SEC(2011) 615 definitief}.

{SEC(2011) 616 definitief}

More Information "Hitler's Inferno": Annual Report IFUD of Human Rights 2016-2017, page 543- 576,

Link: <https://archive.org/details/ANNUALREPORTIFUDOfHumanRights20162017>

Photo: European Commission / 26-01-2017

Frans Timmermans, first Vice-President of the EC, at the debate organised in Brussels on the occasion of the International Holocaust Remembrance Day. Photo Sara Bloomfield, Director USHMM, Frans Timmermans and Deborah Lipstadt, American historian.

UNITED STATES
HOLOCAUST
MEMORIAL
MUSEUM 2018 25

Understanding Today's Hate Symbols

It has never been more urgent to teach about the consequences of hateful ideology, especially as white supremacists and neo-Nazis are holding events that incite antisemitism across the world. The Museum offers a free online resource that provides historical context to the images and language that are used today by hate groups.

<https://bit.ly/2Mi8ijB>

Search the Encyclopedia

SEARCH: <https://bit.ly/2M321HQ>

EUROPEAN COMMISSION
DIRECTORATE-GENERAL JUSTICE and CONSUMERS

Directorate C: Fundamental rights and rule of law
Unit C.2 : Fundamental rights policy
Coordinator on combating Antisemitism

Roundtable discussion on Antisemitism, Committee on the Interior of the House of Representatives,
The Hague, 12 September

Antisemitism remains a serious threat for Europe based on data of antisemitic incidents and crimes, including terrorist attacks, and the experiences of Jewish communities in Europe.¹ It is a Europe-wide problem that plays out in different forms and expressions in Member States. Antisemitism did not begin or end with the Shoah (Holocaust), the culmination of hundreds of years of anti-Jewish discrimination and hatred in Europe, but is a widespread and rising expression of hatred and discrimination against Jews that stems in particular from right-wing, left-wing and Islamist extremists as well as increasingly from mainstream society. Antisemitism is an integral part of conspiracy theories blaming Jews or "Jewish power" for "what goes wrong" in the world and can sometimes be disguised as Antizionism. There is still a lack of recognition of the problem from society and a growing divide between the experience of Jewish communities and the view of the general population.

The European Commission is taking the fears of Jewish communities in Europe seriously and is deeply concerned by the impact of Antisemitism on Jewish daily life. On the initiative of First Vice-President Frans Timmermans and Commissioner for Justice Věra Jourová, a [Coordinator on combating Antisemitism](#) was appointed in December 2015 to bring to their attention the concerns of Jewish communities and act as a contact point, while contributing to the development of the Commission's overarching strategy to prevent and combat racism, antisemitism, intolerance and discrimination.

The European Commission has stepped up its efforts to ensure correct transposition and implementation of [European legislation combating, racism and xenophobia, including Antisemitism, which criminalises incitement to hatred or violence](#) and put in place measures to support national authorities in effectively implementing the legislation and to address hate speech and hate crime, including funding and guidance to national authorities on hate crime training, [data recording](#) and victims' support.² It is necessary that Member States, transposing European legislation on hate crime and speech, also ensure effective hate crime investigation and prosecution. We must ensure that the competent authorities are sensitive to the importance of identifying a criminal act as a hate crime, and are capable and able to promptly investigate and prosecute it as such.

Security for Jewish premises, e.g. synagogues, schools and community centres, has highest priority for Jewish communities. EU Member States are fully responsible for guaranteeing the security of all citizens and several scaled up security measures on the backdrop of recent terrorist attacks. However Jewish communities are struggling with increasing security expenditures which impact core tasks of community-based organisations to provide services for its members. The Commission made available

¹ <http://fra.europa.eu/en/publication/2013/discrimination-and-hate-crime-against-jews-eu-member-states-experiences-and>

² *EU High Level Group on combating racism, xenophobia and other forms of intolerance:*
http://ec.europa.eu/newsroom/just/item-detail.cfm?item_id=51025

additional funds for security of public spaces including places of worship under its [Action Plan for security of public spaces](#).

To better **recognise manifestations of Antisemitism**, Commissioner Věra Jourová endorsed in 2017 the non-legally binding [International Holocaust Remembrance Alliance \(IHRA\) working definition of Antisemitism](#) and recommended it as a guidance tool, in particular for education and training purposes for teachers, NGOs, state authorities and the media. In June 2017 the European Parliament adopted the definition as part of its [resolution on combating Antisemitism](#). Several EU Member States, cities, student organisations and education institutions already make use of the definition. The Commission, in line with other international organisations, is actively using this definition in its work.

A particular concern has been the explosion of **illegal hate speech online**. The European Commission concluded in May 2016 a [Code of Conduct with main IT-Companies](#) in which they agreed to review illegal hate speech flagged to them within 24 hours and remove it where necessary. The 3rd monitoring exercise carried out in 2017 showed that companies removed 70% of the illegal hate speech notified to them and reviewed 81% of notifications within 24 hours. A further [recommendation on measures to tackle effectively illegal content online](#) was published in March 2018. Moreover, the European Commission is supporting civil society and Member States' authorities to better [prevent and counter racism, xenophobia and other forms of intolerance](#), including Antisemitism with EUR 7 million EUR in 2018.

It remains the strong need to **improve recording and collection of data on hate crimes**, including antisemitic crimes, at national level. Several Member states do not collect any data on antisemitism which hinders efforts to combat it.³ Furthermore, antisemitic incidents, which fall below the threshold of a criminal offence, often remain unrecorded although they can have an equally severe impact on Jewish daily life and feeling of security. In some Member States NGOs, as part or in close contact with the Jewish community, are collecting valuable data to better understanding the gravity of antisemitism. Furthermore **research on the diffusion of anti-Jewish stereotypes** in society can help to fine tune preventive education tools. The perspective of the affected community is crucial thus Commissioner Jourová has tasked the Fundamental Rights Agency to conduct a survey on the [experiences of the Jewish community with Antisemitism](#), covering 13 EU Member States with the majority of Jewish communities living in the EU. Results will be presented in December 2018.

Education remains the key tool and should address Antisemitism in a holistic way. Holocaust education is a central piece in building up resilience against all forms of hatred, including Antisemitism, in multicultural societies. The Commission supports through its "[Europe for Citizens](#)" [Programme](#) initiatives that raise awareness about the lessons from the Holocaust with around EUR 3.5 million annually. The EU-funded [European Holocaust Research Infrastructure](#) supports and connects international Holocaust research, education and memorial institutes. But education should also include lessons about Jewish life in the respective countries, including culture and history as well as ensuring that curricula and schoolbooks are free of stereotypical depictions of Judaism and Jewish life. In January 2018, the Commission proposed a [Council Recommendation on promoting EU values through inclusive education](#).

³ <http://fra.europa.eu/en/news/2016/data-collection-lack-progress-impedes-antisemitism-fight>

Europese rabbijnen lauweren Timmermans

BRUSSEL (ANP) - Frans Timmermans neemt woensdag een prijs in ontvangst van de Europese Conferentie van Rabbi's voor zijn bijdrage aan de strijd tegen antisemitisme. De vicevoorzitter van de Europese Commissie moet de onderscheiding delen met Europees Parlementsvoorzitter Antonio Tajani.

Bron: REDACTIE PANORAMA CONTENT: ANP

23 mei 2018

IFUD of Human Rights: Frans Timmermans

<https://archive.org/details/FransTimmermansAntiDiscriminatie>

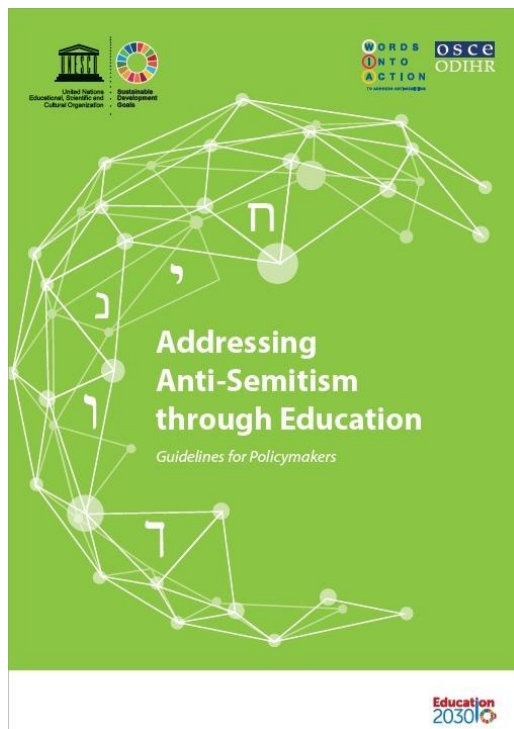
Words into Action to Address Anti-Semitism

(OSCE)

Project description

The OSCE Office for Democratic Institutions and Human Rights (ODIHR) has developed the “Turning Words into Action to Address Anti-Semitism” (WIA) project to strengthen the capacity of OSCE participating States and civil society to prevent and respond to anti-Semitism. The project, within the Office’s Tolerance and Non-Discrimination Programme, aims to help turn the commitments of OSCE participating States on combatting anti-Semitism into action by providing government officials, parliamentarians and civil society with the knowledge and skills they need to effectively do so. Starting in 2016, under the German OSCE Chairmanship, which has generously provided funding for the multi-year project, ODIHR has been carrying out activities in three interconnected areas: addressing the security needs of Jewish communities, countering anti-Semitism through education and fostering coalition building among communities.

Published in 2018 by the United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization (UNESCO), 7, place de Fontenoy, 75352 Paris 07 SP, France and the Organization for Security and Co-operation in Europe ("OSCE"), Office for Democratic Institutions and Human Rights ("ODIHR"), Ul. Miodowa 10, 00-251 Warsaw, Poland

© UNESCO and OSCE, 2018
UNESCO ISBN 978-92-3-100274-8

On International Day for Tolerance, OSCE/ODIHR Director urges states to renew efforts to counter hate-motivated crime as new hate crime data published

WARSAW 16 November 2018

Newsroom

2017 OSCE/ODIHR Hate Crime Reporting (OSCE)

WARSAW, 16 November 2018 – As the OSCE Office for Democratic Institutions and Human Rights (ODIHR) released its hate crime data for 2017 today, on the International Day for Tolerance, ODIHR Director Ingibjörg Sólrún Gísladóttir called on OSCE participating States to strengthen their efforts to counter hate crime.

“The International Day for Tolerance is an opportunity for us to send the clear message that there can be no space for discrimination or intolerance in our societies. Any attack against someone simply because of who he or she is reinforces a message of hate and rejection that can undermine the security of our societies. This is why every single OSCE participating State has committed to make great efforts to counter hate crime,” the ODIHR Director said. “Collecting data is only the first step, but it puts into place elements that can be used by public institutions and civil society to make a real difference for victims.”

The 2017 data, published on ODIHR’s dedicated hate crime reporting website, contain information provided by participating States, civil society and international organizations. This includes official data reported by 39 states, including disaggregated official hate crime statistics for 23 countries. These are complemented by information on hate incidents in 47 participating States, as reported by 124 civil

society groups, the Office of the UN High Commissioner for Refugees, the International Organization for Migration and OSCE field operations.

"Our data show that the quality of the information provided to us by countries is improving, along with their ability to generate detailed statistics. However, much remains to be done. This is why I call on states to meet their commitments on hate crime, in close co-operation with ODIHR. We have developed a host of programmes to help ensure a comprehensive approach to hate crime and stand ready to assist states with implementation," Gísladóttir said.

The data were presented to national points of contact on hate crime, who are public officials responsible for reporting hate crime data to ODIHR, during an annual meeting held on 15 and 16 November in Vienna. Participants were introduced to ODIHR's data collection assistance programme Information Against Hate Crimes Toolkit (INFAHCT), as well as other tools recently published by ODIHR as part of a two-year project on defining a comprehensive approach to counter hate crime.

ODIHR's hate crime data, and more information on ODIHR's capacity-building programmes, can be found at <http://hatecrime.osce.org>.

Contacts

OSCE Office for Democratic Institutions and Human Rights

Public Affairs Unit

Office: +48 22 520 06 00

Fax: +48 22 520 06 05

PublicAffairs@odihr.pl

Thomas Rymer

Spokesperson

OSCE Office for Democratic Institutions and Human Rights (ODIHR)

Ul. Miodowa 10

00-251 Warsaw

Poland

Office: +48 22 520 0640

Mobile: +48 609 522 266

Thomas.Rymer@odihr.pl

Jewish communities in the European Union

Europe's Jewish population has been diminishing in recent decades, and a growing number of anti-Semitic acts and anti-Jewish violence have been occurring in recent years in the EU. In defence of its values, including respect for minorities, the EU undertakes and funds actions to counter anti-Semitism.

Diminishing Jewish population

The Jewish population in the EU has been declining. It [dropped](#) from around 1.12 million in 2009 to 1.08 million [in 2015](#), though it is difficult to give precise numbers as some countries do not collect ethnic data. The Jewish population in France, the largest in the EU, declined from about 500 000 in [2002](#) to 460 000 in 2015. Emigration, mainly to Israel, is the main factor behind the trend, which has intensified in recent years, among other things due to [harassment](#), discrimination and hate crimes against Jews.

Growing violence against Jews

Centuries ago, Jews were persecuted as a religious minority, while in the last century the belief that Jews were a threat to the state was a driving force behind the Holocaust. Today Jews are targeted mainly because of events in the Middle East, although some anti-Semitic sentiments also revolve around the Holocaust. According to a 2015 [report](#) by the EU Agency for Fundamental Rights (FRA), the main perpetrators of anti-Semitic incidents are neo-Nazis, far-right or far-left sympathisers, Muslim fundamentalists and the younger generation. The report states that anti-Semitic behaviour is mainly characterised by denial and trivialisation of the Holocaust, glorification of the Nazi past, anti-Semitic sentiment due to property-restitution laws and hatred because of Israeli policies. It includes verbal and physical violence; threats; insults of Jews going to synagogues; harassment of rabbis; repeated attacks on Jews wearing symbols of their religion; hate speech; anti-Semitic bullying in schools; and damage to property, including arson.

Israeli Prime Minister, Benjamin Netanyahu, encouraged [French Jews](#) to come to Israel after the killings of kosher supermarket customers in Paris in January 2015, four years after a deadly attack on a Jewish school in Toulouse. Many Jews have considered following his advice, although some eventually return. According to a [2013 survey](#) on anti-Semitism in eight EU Member States, 21 % of respondents experienced verbal or physical violence or harassment because they were Jews. The numbers may underestimate the reality, since [76 % of victims](#) of anti-Semitic hate crime do not report it.

Legal provisions to combat discrimination and xenophobia on the EU level

Article 2 of the [Treaty on European Union](#) sets human dignity, freedom, equality, the rule of law and respect for human rights, and the rights of persons from minorities, as EU common founding values. The [Charter of Fundamental Rights](#) of the EU declares in its Article 1 that human dignity is inviolable and must be respected and protected. Its [Article 21](#) prohibits any discrimination in the EU on ethnic or religious grounds.

A Council [Framework Decision](#) on combating certain forms and expression of racism and xenophobia by means of criminal law was adopted in 2008, calling upon Member States to ensure that public incitement to violence or hatred on grounds of race, religion, descent, or ethnic or national origin are punishable. The [2013 Council conclusions](#) on combating hate crime in the EU called upon Member States to fully transpose the framework decision into their national legislation and implement it, and the European Commission to assess the measures established by Member States. A 2014 Commission [implementation report](#) pointed to shortcomings in the implementation, and the Commission committed itself to hold dialogues with Member States to ensure full and correct transposition.

This is an updated version of an 'at a glance' note published in September 2016.

EPRS | European Parliamentary Research Service

Authors: Magdalena Pasikowska-Schnass, Anja Radjenovic, **Members' Research Service**

PE 614.659

Disclaimer and Copyright: This document is prepared for, and addressed to, the Members and staff of the European Parliament as background material to assist them in their parliamentary work. The content of the document is the sole responsibility of its author(s) and any opinions expressed herein should not be taken to represent an official position of the Parliament. Reproduction and translation for non-commercial purposes are authorised, provided the source is acknowledged and the European Parliament is given prior notice and sent a copy. © European Union, 2018.

epers@ep.europa.eu – <http://www.epers.ep.parl.union.eu> (intranet) – <http://www.europarl.europa.eu/thinktank> (internet) – <http://epthinktank.eu> (blog)

The [Audiovisual Media Services Directive](#) states that Member States shall ensure that audiovisual media services provided by media service-providers under their jurisdiction do not contain any incitement to hatred based on race, sex, religion or nationality. Equally, under the [Directive on Electronic Commerce](#), Member States may take measures to derogate from freedom to provide information society services for reasons of the fight against any incitement to hatred on grounds of race, sex, religion or nationality. Discrimination on the basis of religion is currently forbidden in the field of employment under the [Employment Equality Directive](#). A comprehensive legal framework to address discrimination on the grounds of religion and belief beyond employment ([Equal Treatment Directive](#)) is currently being discussed by the Council of the EU.

Fundamental Rights Agency

The EU's [Fundamental Rights Agency](#) (FRA, Vienna) is tasked with monitoring and researching discrimination and [anti-Semitism](#), and offering evidence-based solutions and suggestions. Its 2015 overview of [data on anti-Semitism](#) points to the lack of comparable data, but confirms that anti-Semitism is still of concern in the EU. In 2018, the FRA will conduct the second survey and gather [data on perceptions of discrimination](#) of Jews in 13 Member States (Austria, Belgium, Denmark, France, Germany, Hungary, Italy, Latvia, the Netherlands, Poland, Spain, Sweden, and the United Kingdom).

EU contribution to combatting anti-Semitism

Through different funding and programmes, the EU has contributed to countering anti-Semitism and has addressed religious fundamentalism and [radicalisation](#). In December 2015, the European Commission appointed a [Coordinator on Combating Anti-Semitism](#).

Code of conduct on hate speech on the internet

In May 2016, the Commission and four major IT firms (Facebook, Microsoft, Twitter and YouTube) announced a [code of conduct](#) on hate speech on the internet, to protect freedom of speech while putting in place barriers to hate speech and terrorist propaganda. An [evaluation](#) carried out in June 2017 shows significant progress.

Holocaust education

A 2006 FRA project on [education on the Holocaust](#) and human rights highlighted the role of school education on sites of remembrance, and the human rights perspective on the Holocaust. In 2010, FRA published a [handbook](#) for teachers and for Holocaust museum operators, establishing links between the Holocaust and human rights.

Europe for Citizens against stereotypes

[Europe for Citizens](#), an EU programme to raise citizens' knowledge of the EU, its history and diversity, has supported projects of the [CEJI - Jewish Contribution to an Inclusive Europe](#), a Jewish non-profit international organisation promoting a diverse and inclusive Europe at EU level. Its diversity education and training targets anti-Semitism and other kinds of discrimination. In 2016, it received a two-year [research grant](#) from the European Commission for the project '[Facing Facts! – make hate crime visible](#)' on reporting and recording of [hate crime](#) and speech, and training on these issues. The '[Engaging Jewish communities](#)' project focuses on monitoring hate crime against Jewish, Roma, and homosexual minorities.

The European Parliament

In September 2015, Parliament adopted a [resolution](#) on fundamental rights in the EU, concerned with the rise of anti-Semitism and Holocaust denial, as well as the growing numbers of Jews planning to leave Europe. It called on Member States and the Commission to adopt policies to combat all forms of racism, including anti-Semitism. Two months later, in its [resolution](#) on the prevention of radicalisation, it considered that the fight against discrimination, particularly Islamophobia and anti-Semitism, is complementary to the prevention of terrorist extremism. A June 2017 [resolution](#) on combating anti-Semitism calls on Member States to combat anti-Semitic hate speech in social media, to provide appropriate training for enforcement bodies, to promote education about the Holocaust and to collect reliable and comparable data on hate crime. In order to facilitate law enforcement in the Member States, Parliament calls on them and the EU to adopt the [working definition of anti-Semitism](#) provided by the International Holocaust Remembrance Alliance.

In February 2016, a European Parliament cross-party **Working Group on Anti-Semitism** ([EP-WGAS](#)) and the European Parliament **Anti-Racism and Diversity Intergroup** co-organised a [roundtable](#) on the outcomes of the first annual European Commission colloquium on fundamental rights, anti-Semitism and anti-Muslim hatred. More recently, the EP-WGAS [November 2017 roundtable](#) was devoted to the implementation of the June 2017 resolution on combatting anti-Semitism.

President Donald J. Trump

“WE HAVE TO PUT OUR **COUNTRY FIRST**,
WE HAVE TO PUT OUR **PEOPLE FIRST**,
AND WE HAVE TO PUT **SAFETY FIRST**.”

— PRESIDENT **DONALD J. TRUMP** —

Donald J. Trump:

- America great again
- Need more nukes
- Fake books
- Fake media
- God Bless America

"Donald Trump wants America to have the most nuclear weapons in the world, and uses the UN for his speeches for self-promotion as a political tool".

Trump counts blessings at VN

President Donald Trump at the UN General Assembly © AP

Gijs Moes / Trouw - ,September 25- 2018

The world has become more beautiful and better since Donald Trump started as president of the

THAT IS WHAT HE SAID TODAY IN HIS SPEECH TO THE UNITED NATIONS. That is what he said today in his speech to the United Nations. A proud, satisfied Trump addressed the 192 other UN member states in New York. This no 'fire and fury' and also little perversion. The president looked back with satisfaction on the great progress he has seen since he was in the White House.

Source: trouw.nl

2018

The US steps out of the United Nations Human Rights Council. The American ambassador to the UN Nikki Haley announced that Tuesday. They called the council 'a hypocritical and selfish organization that mocks the human rights'.

Source: trouw.nl

20 June 2018

"Donald Trump wil dat Amerika de meeste kernwapens in de wereld heeft, en gebruikt de VN voor zijn toespraken voor zelfpromotie als politieke tool"

Trump telt zegeningen bij VN

President Donald Trump tijdens de Algemene Vergadering van de VN © AP

Gijs Moes / Trouw – , 25 september 2018

De wereld is mooier en beter geworden sinds Donald Trump is begonnen als president van de VS. Dat zei hij vandaag in zijn toespraak tot de Verenigde Naties.

Een trotse, tevreden Trump sprak in New York de 192 overige lidstaten van de VN toe. Deze keer geen 'fire and fury' en ook weinig verongelijkheid. De president keek voldaan terug op de grote vooruitgang die hij ziet sinds hij in het Witte Huis zit.

Bron: trouw.nl

2018

De VS stappen uit de Mensenrechtenraad van de Verenigde Naties. De Amerikaanse ambassadeur bij de VN Nikki Haley maakte dat dinsdag bekend. Ze noemde de raad 'een hypocriete en egoïstische organisatie die spot met de mensenrechten'.

Bron: trouw.nl

20 juni 2018

Photo: Donald J. Trump / Nov 1- 2018

Fake Peacemakers

On Sunday nov 11 2018, the French police arrested a female top-less rights activist who approached the American Donald Trump's Presidential motorcade on the Champs-Elysees in Paris on their way to a ceremony that was 100 years after the end of the First World War. The protesters, who had slogan with "fake peacemakers".

Source: [whatsnew2day.com](https://www.whatsnew2day.com)

Nov 11- 2018

Nep vredestiters

Op zondag 11 nov 2018 arresteerde de Franse politie een top-less vrouwelijke activiste die op de motorescorte van de Amerikaanse President Donald Trump toeliep, die op weg was naar een ceremonie die 100 jaar na het einde van de Eerste Wereldoorlog plaatsvond. De vrouw, had een slogan op haar lichaam met "valse vredestiters".

Bron: [whatsnew2day.com](https://www.whatsnew2day.com)

11 nov. 11- 2018

Peace missions

The State must provide sufficient guarantees to protect citizens against hostilities and direct attacks. The State must participate in international peace missions. This requires an army and equipment, and there is nothing against that. However, the concept of peacekeeping has become a life of its own. Nations Orchestrate murderous wars and conflicts to increase the turnover of the arms industry. This militarised system is called the military-industrial complex.

Vredesmissies

De Staat moet voldoende waarborgen bieden om de burgers te beschermen tegen vijandelijkheden en rechtstreekse aanvallen. De Staat moet deelnemen aan internationale vredesmissies. Hiervoor is een leger en materieel nodig, en daar is immers niets op tegen. Het begrip bewaken van de vrede is zich echter een geheel eigen leven gaan leiden. Naties orkestreren moorddadige oorlogen en conflicten voor meer omzet van de wapenindustrie. Dit gemilitariseerde systeem noemt men het Militair-industrieel complex.

Trump says he hopes to meet North Korea's Kim in early 2019

News24
02 Dec 2018

Photo: northkoreatimes.com North Korean President Kim Jong Un 2018

US President Donald Trump said on Saturday he hoped to organise a second summit with North Korean leader Kim Jong Un in early 2019, perhaps as soon as January or February.

Source: northkoreatimes.com News 24
December 2- 2018

SECRETARY OF DEFENSE
1000 DEFENSE PENTAGON
WASHINGTON, DC 20301-1000

December 20, 2018

Dear Mr. President:

I have been privileged to serve as our country's 26th Secretary of Defense which has allowed me to serve alongside our men and women of the Department in defense of our citizens and our ideals.

I am proud of the progress that has been made over the past two years on some of the key goals articulated in our National Defense Strategy: putting the Department on a more sound budgetary footing, improving readiness and lethality in our forces, and reforming the Department's business practices for greater performance. Our troops continue to provide the capabilities needed to prevail in conflict and sustain strong U.S. global influence.

One core belief I have always held is that our strength as a nation is inextricably linked to the strength of our unique and comprehensive system of alliances and partnerships. While the US remains the indispensable nation in the free world, we cannot protect our interests or serve that role effectively without maintaining strong alliances and showing respect to those allies. Like you, I have said from the beginning that the armed forces of the United States should not be the policeman of the world. Instead, we must use all tools of American power to provide for the common defense, including providing effective leadership to our alliances. NATO's 29 democracies demonstrated that strength in their commitment to fighting alongside us following the 9-11 attack on America. The Defeat-ISIS coalition of 74 nations is further proof.

Similarly, I believe we must be resolute and unambiguous in our approach to those countries whose strategic interests are increasingly in tension with ours. It is clear that China and Russia, for example, want to shape a world consistent with their authoritarian model – gaining veto authority over other nations' economic, diplomatic, and security decisions – to promote their own interests at the expense of their neighbors, America and our allies. That is why we must use all the tools of American power to provide for the common defense.

My views on treating allies with respect and also being clear-eyed about both malign actors and strategic competitors are strongly held and informed by over four decades of immersion in these issues. We must do everything possible to advance an international order that is most conducive to our security, prosperity and values, and we are strengthened in this effort by the solidarity of our alliances.

Because you have the right to have a Secretary of Defense whose views are better aligned with yours on these and other subjects, I believe it is right for me to step down from my position. The end date for my tenure is February 28, 2019, a date that should allow sufficient time for a successor to be nominated and confirmed as well as to make sure the Department's interests are properly articulated and protected at upcoming events to include Congressional

Geachte mijnheer de Voorzitter:

Ik heb het voorrecht gehad om als 26e minister van Defensie van ons land te mogen dienen, die stond me toe om naast onze mannen en vrouwen van de afdeling te dienen ter verdediging van onze burgers en onze idealen.

Ik ben trots op de vooruitgang die de afgelopen twee jaar is geboekt met betrekking tot een aantal van de kerndoelen verwoord in onze Nationale Defensiestrategie: de afdeling op een meer degelijke manier aansturen budgettaire basis, verbetering van de paraatheid en de dodelijkheid van onze strijdkrachten, en hervorming van de bedrijfspraktijken van de afdeling voor betere prestaties.

Onze troepen blijven zorgen voor de capaciteiten die nodig zijn om in een conflict de overhand te krijgen en een sterke invloed van de VS in de wereld te behouden. Een van de kernovertuigingen die ik altijd al heb onderschreven is dat onze kracht als natie onlosmakelijk met elkaar verbonden is. aan de kracht van ons unieke en uitgebreide systeem van allianties en partnerships.

Terwijl de VS de onmisbare natie blijft in de vrije wereld, we kunnen onze belangen niet beschermen of die rol doeltreffend te vervullen zonder sterke allianties in stand te houden en respect te tonen voor die allianties bondgenoten. Net als u heb ik vanaf het begin gezegd dat de strijdkrachten van de Verenigde Staten mag niet de politieagent van de wereld zijn. In plaats daarvan moeten we alle instrumenten van de Amerikaanse macht gebruiken om zorgen voor de gemeenschappelijke verdediging, inclusief het geven van effectief leiderschap aan onze allianties. De 29 democratieën van de NAVO hebben aangetoond dat hun inzet om samen met de NAVO te strijden, sterk genoeg is. ons na de 9-11 aanval op Amerika De Defeat-ISIS coalitie van 74 landen is verder bewijs.

Evenzo ben ik van mening dat we resoluut en ondubbelzinnig moeten zijn in onze benadering van deze kwesties. landen waarvan de strategische belangen steeds meer op gespannen voet komen te staan met de onze. Het is duidelijk dat China en Rusland, bijvoorbeeld, willen een wereld vormgeven die in overeenstemming is met hun autoritaire model. het verkrijgen van een vetorecht over de economische, diplomatieke en veiligheidsbeslissingen van andere landen - om hun eigen belangen te behartigen ten koste van hun burens, Amerika en onze bondgenoten. Dat is waarom we alle instrumenten van de Amerikaanse macht moeten gebruiken om voor de gemeenschappelijke verdediging te zorgen. Mijn opvattingen over het respectvol omgaan met bondgenoten en ook duidelijk zijn over zowel kwaadaardig als kwaadaardig. actoren en strategische concurrenten zijn sterk vertegenwoordigd en geïnformeerd door meer dan vier decennia van onderdompeling in deze kwesties. We moeten er alles aan doen om een internationale orde te bevorderen dat het meest bevorderlijk is voor onze veiligheid, welvaart en waarden, en wij worden hierin versterkt inspanningen van de solidariteit van onze allianties.

Omdat u het recht heeft op een Secretaris van Defensie wiens opvattingen beter zijn in lijn met de uwe over deze en andere onderwerpen, denk ik dat het goed is dat ik uit mijn positie. De einddatum voor mijn ambtstermijn is 28 februari 2019, een datum die voldoende ruimte moet laten voor tijd om een opvolger voor te dragen en te bevestigen en ervoor te zorgen dat de afdeling de belangen worden naar behoren gearticuleerd en beschermd bij aanstaande evenementen om het Congres op te nemen

Naast de miljoenen doden die het gevolg zijn van conflicten en oorlogen door het Militair en Industrieel Complex over de hele wereld, heeft de farmaceutische industrie meer doden op haar geweten dan de maffia. Dat zegt Peter Gøtzsche.

Niet-natuurlijke dood te weinig opgespoord

Door René Steenhorst in de Telegraaf van zaterdag 16 oktober 1993.

Vrijwel zeker sterven in ons land méér mensen een niet-natuurlijke dood dan officieel uit de statistieken blijkt. Geneeskundige blunders blijven hierdoor onopgemerkt. En ook misdrijven komen zo nimmer aan het licht.

Annual Report IFUD of Human Rights 2016-2017

Blz. 1630 en 1631

<https://archive.org/details/ANNUALREPORTIFUDOfHumanRights20162017>

Niet-natuurlijke dood te weinig opgespoord

Per jaar overlijden 17.000-20.000 Nederlanders door medische fouten en medicijngebruik, volgens forensisch arts Dr. S. Eikelenboom. Artsen verzwijgen veelal dit soort ernstige fouten aan de slachtoffers en hun nabestaanden en schrijven deze ook niet op in het medisch dossier.

<https://archive.org/details/NietNatuurlijkeDoodOnvoldoendeOnderzocht>

Bron: RTL Late Night

9 november 2015

Tweede Kamer der Staten-Generaal gesprek met de heer C. Gøtzsche, internist, hoogleraar en onderzoeker, over geneesmiddelensector.

Annual Report IFUD of Human Rights 2016-2017

Blz. 1617

<https://archive.org/details/ANNUALREPORTIFUDOfHumanRights20162017>

Gezondheidszorg faalt en farmaceutische industrie is maffia

Commerciële gezondheidszorg is natuurlijk te zot voor woorden, want dat betekent dat er geld verdiend wordt aan mensen die ziek zijn. Hoe meer en langer mensen ziek zijn, hoe meer geld ze verdienen. Vandaar dat ze uitsluitend doen aan

De farmaceutische industrie is maffia, dat wordt gezegd door mensen die er gewerkt hebben. Er worden mensen direct of indirect omgekocht, waaronder artsen en wetenschappers. De farmaceutische industrie heeft meer doden op haar geweten dan de maffia. Dat zegt Peter Gøtzsche een van de klokkenluiders uit de farmaceutische industrie.

17 tot 20.000 sterfgevallen per jaar door medicijnen en medische fouten

BRON: GEZONDHEIDEN VOEDING

ROBERT VAN BOXTEL

3 MAART 2016

Intermediary Foundation of
the Universal Declaration
of Human Rights
P.B. 324
NL - 5660 AH Geldrop

REDAKTION

Telefon-Durchwahl
040/30 19

Fax 040/33 82 93

Datum 10.5.1994

Unser Zeichen

Sehr geehrte Damen und Herren,

wir haben Ihr Schreiben an den Europarat in Straß-
burg erhalten und mit Interesse gelesen.

Über die Sterbehilfe, wie sie in den Niederlanden
praktiziert wird, lesen und hören wir in deutschen
Medien viel, denn das Thema ist auch hierzulande
hoch aktuell.

Mit freundlichen Grüßen

I H R E

NEUE REVUE
Leserbriefredaktion
Helga Kalkofen
Helga Kalkofen

<https://archive.org/details/NeueRevueEuthanasieTheNetherlands>

De euthanasiepraktijk en –discussie in Duitsland

Casus 1

In sommige Aziatische landen, zoals in China, India en Singapore, voert men een actieve bevolkingspolitiek. Economische redenen brengen overheden ertoe om onder de armen een sterilisatieprogramma op te zetten en tegelijk de rijken met premies te stimuleren kinderen te krijgen. De gedachte er achter is simpel: kinderen van armen blijven bijna altijd arm en zijn een last voor de samenleving. De kinderen van rijken zullen omdat ze meer opleidingsmogelijkheden hebben, rijk blijven en de spil worden waarom de samenleving draait.

Is dit overheidsbeleid moreel verwerpelijk of acceptabel?

Casus 2

Je bent als pastoraal werker actief in het gehandicaptenpastoraat binnen jouw gemeente. Je kijkt ook om naar een aantal zwakbegaafde mensen. Sommigen van hen kunnen onder begeleiding zelfstandig wonen. Een zwakbegaafde man en vrouw gaan zelfs trouwen. Niemand zegt, wat iedereen denkt: 'O, als die mensen maar geen kinderen krijgen!' Jij mag op pastoraal bezoek aanhoren dat juist deze mensen zo graag kinderen willen hebben.

Hoe ga je hierop reageren? Wat zijn de morele problemen? Wat zou je ervan vinden om zwakbegaafde mensen verplicht te steriliseren, als ze 'onbetrouwbaar' zijn in het gebruik van voorbehoedmiddelen?

Taboe

In ons land is het een taboe om de hedendaagse euthanasiepraktijk en -discussie te vergelijken met die van de Duitsers voor en in de Tweede Wereldoorlog. Dit is ahistorisch en daarom gevaarlijk. Wie zijn geschiedenisboek niet kent, loopt immers het gevaar de fouten van de voorouders te herhalen. Waarom is de vergelijking taboe?

Euthanasiasten beweren dat de huidige vraag naar euthanasie een andere is dan die van de Duitsers. Nu wordt om euthanasie gevraagd vanwege de toegenomen medische macht. Zinloos rekken van lijden moet voorkomen worden. De Duitsers zouden deze problematiek niet gekend hebben. Zij vroegen om euthanasie in het kader van een verbeteringsprogramma van het Duitse volk. De nationaal-socialisten kenden een misdadige eugenetische ideologie.

Dit standpunt is eenzijdig.

a) De hedendaagse roep om euthanasie kan niet voldoende verklaard

worden door de toegenomen medische macht. Er spelen meer motieven een rol en die zouden weleens kunnen lijken op wat de Duitsers bewogen heeft. Omdat de euthanasiasten dat bij voorbaat al niet wensen te erkennen, durven ze de vergelijking tussen de hedendaagse euthanasiediscussie en de Duitse discussie niet aan.

b) Euthanasiasten hebben altijd gezegd dat ze voor euthanasie waren om zinloos rekken van lijden door de medische macht tegen te gaan. De Duitser Ernst Haeckel - medicus, zoöloog en sociaal-darwinist - schrijft dat al in 1875 en in 1904 zegt hij: 'Onder de moderne cultuurvolkeren worden honderdduizenden ongeneeslijk zieken, waaronder ook kankerpatiënten, kunstmatig in leven gehouden, zonder enig nut voor henzelf of de gemeenschap.' Toch kon de medische wetenschap in zijn tijd nog betrekkelijk weinig. Haeckel gebruikte zijn argument als voorwendsel om die mensen te kunnen doden die volgens hem een zinloos leven leidden.

Professor Dessaur, zelf oorlogsslachtoffer, heeft met haar vlugschrift uit 1986 'Mag de dokter doden?' de vergelijking tussen nu en toen wel gemaakt. Zij eindigt haar boek met de woorden: 'Door het eigen nihilisme ... probeert men de mensheid gelukkiger te maken door de dood: selectie aan het begin via eugenetische abortus, selectie aan het eind via euthanasie op geïndoctrineerde bejaarden en straks selectie halverwege op al diegenen die anderen niet gezond en gelukkig genoeg toeschijnen. Zo wint Hitlers geest toch nog de wereldoorlog.' De voorstanders van euthanasie zijn daarvan niet geschrokken. Ze hebben hun gramschap over Mevrouw Dessaur uitgestort en houden vol dat Nederland van nu en Duitsland van toen niet naast elkaar gesteld kunnen worden.

De euthanasiepraktijk van Duitsland toen en Nederland nu is inderdaad niet te vergelijken. Dat zal straks wel blijken. Het is echter de moeite waard om de *motieven* te bestuderen, die in de discussie over euthanasie een rol speelden in Duitsland. We zullen ontdekken dat zij soms actueel zijn bij de hedendaagse voorstanders van euthanasie.

De eugenetische filosofie

De Duitse euthanasiepraktijken vonden plaats in het kader van een eugenetisch programma. Het Duitse, 'arische' ras moest bewaard worden voor verval en zo mogelijk verbeterd worden. Het eugenetische programma stimuleerde *negatieve eugenetica*. Ongeschikte individuen en groepen van mensen mochten zich niet meer voortplanten. Dat werd bereikt door economische strafmaatregelen, sterilisatie, abortus, onvrijwillige euthanasie op pasgeborenen. Het programma stimuleerde ook *positieve eugenetica*. Genetisch geschikte mensen moesten zich optimaal kunnen voortplanten. Polygamie en kunstmatige inseminatie moesten mogelijk worden.

De eugenetische plannen zijn gegroeid uit de volgende cultuur-historische wortels:

1. Het verlichtingsdenken predikt sinds de zeventiende/achttiende eeuw de menselijke autonomie. De mens heeft geen God en geen meester meer, naar wie hij moet luisteren.
2. In de negentiende eeuw hebben de natuurwetenschappen een hoge vlucht genomen, in het bijzonder de geneeskunde en de biologie. De theologische verklaring van het leven moest daardoor steeds meer terrein prijsgeven voor een natuurwetenschappelijke.
3. Hoogtepunt van deze ontwikkeling was de evolutietheorie van Charles Darwin uit 1859. In een natuurlijk selectieproces ontwikkelen zich hogere levensvormen. Meer gunstige variëteiten ontwikkelen zich ten koste van minder gunstige. Het darwinisme rekende af met het geloof in de unieke waarde van de mens. De mens is geen beeld Gods, maar slechts een beest met hersens. De dood is geen poort naar de eeuwigheid, maar de noodzakelijke afronding van een natuurlijk proces.
4. Feuerbach brak met het geloof in God. Hij was in de 19e eeuw de eerste hoogleraar in het atheïsme, in Heidelberg. Alle geloof is zijns inziens projectie. Nietzsche rekende af met de christelijke moraal. Die zou een slavenmoraal zijn ten gunste van zwakkelingen. Hij pleitte voor een 'Herrenmoral', waarin de 'Übermensch' een kans moest krijgen zich te ontwikkelen.
5. Vanuit de biologie is de evolutieleer overgeheveld naar de cultuurgeschiedenis. Niet alleen de lichamelijke, maar ook de geestelijke, intellectuele en morele eigenschappen van mensen zijn voor hun vooruitgang afhankelijk van het selectiemechanisme. Deze visie noemen we het sociaal-darwinisme. Het sociaal-darwinisme predikte de concurrentie tussen mensen. Die is nuttig om vooruit te komen. In het liberale Engeland werd het concurrentieprincipe vooral toegepast op individuen. Denk aan het recht van de sterkste in het kapitalistische economisch verkeer. In het nationalistische Duitsland werd het concurrentieprincipe ook toegepast op groepen en volken van mensen.
6. De sociaal-darwinisten meenden dat de culturele en maatschappelijke chaos van rond de eeuwwisseling veroorzaakt was door de toenemende sociale voorzieningen en verbeterde medische mogelijkheden. Die verstoorde de natuurlijke selectie, waardoor de zwakken teveel kansen kregen in leven te blijven en de mensen met biologische en culturele kwaliteiten zich te weinig konden ontplooien. Het Duitse volk dreigde nu te degenereren. (Een wetenschappelijk sprookje dat ook in de Lutherse Kerk geloofd werd!) Zij pleitten voor een natuurwetenschappelijke ontwikkelingsethiek, die het selectieprincipe kunstmatig in stand moest houden. De christelijke, humane ethiek werd verouderd verklaard. Eugenetica moest de redding brengen.

Eugenetica was populair

Bijna altijd wordt vergeten dat de Duitse sociaal-darwinisten niet origineel waren. Hun standpunten hebben ze (uiteindelijk) overgenomen van Amerikanen. Rond de eeuwwisseling (van de 19^e naar de 20^e eeuw) liepen in de Verenigde Staten veel pessimistische sociologen rond met een grote belangstelling voor genetica. Amerika werd overspoeld door arme Europese immigranten van wie men niet veel goeds verwachtte. Volgens de Amerikaanse eugenetici zou de immigratie van Italianen, Polen, Ieren en Joden ertoe leiden dat de bevolking verviel tot diefstal, kidnapping, moord, verkrachting en zedeloosheid. Alcoholisme, prostitutie, criminaliteit en dergelijke kwamen in de sociaal zwakkere families aanzienlijk meer voor dan in de gegoede families. Men meende dat dat vooral met de erfelijke belasting te maken had. Terwijl de sociaal zwakkeren zich ongeremd voortplantten, deed de elite haar best om kleine gezinnen te stichten. Sociologen vreesden dat dit proces uit de hand zou lopen en het blanke ras uiteindelijk ten onder zou gaan.

In Europa deelden de wetenschappers en politici deze zorgen met de Amerikanen. Churchill woonde in dat kader in 1912 als staatssecretaris van binnenlandse zaken het eerste eugenetisch wereldcongres bij. Men wilde het proces omkeren. Waardevolle mensen moesten meer nageslacht krijgen, waardeloze mensen minder. Men dacht aan verbod tot huwen van erfelijk belaste mensen of aan sterilisatie van gehuwden onder hen.

In Nederland gingen, in het begin van de 20^e eeuw, ook stemmen op voor verplichte sterilisatie van zwakbegaafden en sociaal zwakkeren. Echte genetici waren tegen, omdat het veel te lang zou duren voor er effect zou zijn. Socialisten waren tegen omdat het kwaad niet in de mensen zat maar in de maatschappelijke verhoudingen. Liberalen waren tegen omdat de overheid zich niet met het privéleven van mensen mocht bemoeien. (Dit was in Engeland het doorslaggevende argument tegen eugenetische wetgeving.) De protestanten en katholieken waren tegen. Zij vonden dat er geen onderscheid gemaakt mocht worden tussen nuttige en minder nuttige mensenlevens. Wat men nog stuitender vond, was dat juist de onmaatschappelijken en zwakzinnigen, als ze eenmaal gesteriliseerd waren, in seksuele uitpattingen konden gaan leven.

Eind jaren twintig hadden 24 Amerikaanse staten van de V.S. wetten voor verplichte sterilisatie en wetten die sommige mensen verboden te huwen. Bovendien werd de immigrantenstroom zo goed als ingedamd. In Europa kwam men alleen in de Scandinavische landen, in Zwitserland en in Duitsland tot een vorm van sterilisatiewetgeving. Pas in 1997 werd bekend dat Zweden tussen 1935 en 1976 60.000 gedwongen sterilisaties toepaste op minderwaardige mensen. In Finland zijn tussen 1935 en 1970 11.000 mensen verplicht gesteriliseerd en 4000 vrouwen ondergingen een verplichte abortus. In Noorwegen zou het om 2000 slachtoffers van sterilisatie gaan. De gegevens van Denemarken zijn nog onbekend. Zwitserland was zelfs zo ver dat de sterilisatiewetgeving van het kanton Vaud uit 1928 in de jaren dertig het voorbeeld was voor de Duitse

rassenwetgeving.

In Duitsland was de wetgeving voor de rasverbetering al in de maak voor Hitler de macht greep. De Pruisische gezondheidsraad had al een eugenetisch wetsontwerp opgesteld. De Nazi's hebben in 1933 deze wetgeving gewoon overgenomen en later uitgebreid. Ze hebben er een sterke anti-semitische lading aan gegeven. De Duitse eugenetische wetenschappers deelden die visie niet geheel. Zij vonden dat er toch zeker wel onderscheid gemaakt moest worden tussen beschaafde en onbeschaafde Joden. In 1936 was er weer een wereldcongres van eugenetici, dit keer in Scheveningen. De Duitse wetgeving werd geprezen. Slechts één man, een Nederlandse arts, Frets, durfde er iets van te zeggen. Hij vond de wetgeving te dwingend. Zijn kritiek werd fel bestreden.

Duitse pleitbezorgers van euthanasie, vóór Hitler

Niet alleen de eugenetische plannen waren uit de tijd voor Hitler, ook de pleidooien voor euthanasie. Dat is niet verwonderlijk, want die twee thema's hebben met elkaar te maken.

Hier volgt de weergave van de gedachten van enige Duitse wetenschappers over euthanasie van rond de eeuwwisseling.

1. De al genoemde Ernst Haeckel (1834-1919) redeneert als sociaal-darwinist. Voor de vooruitgang van de geestelijke en lichamelijke volksgezondheid is het verstandig alle zwakzinnige (al dan niet pasgeboren), geesteszieke en ernstig lijdende mensen te doden. Als dat niet gebeurt, zal het Duitse volk degenereren. Een commissie van verstandige mensen moet beoordelen, wie er voor euthanasie in aanmerking komt. Argumenten van hem zijn:

- euthanasie verkort het lijden van de zieke/zwakzinnige,
- euthanasie verkort het lijden van de familie,
- de verzorging van ongeneeslijk zieken en zwakzinnigen is erg duur,
- het nut van voortleven van ernstig zieken en zwakzinnigen is voor het individu en voor de samenleving afwezig.

Haeckel formuleerde ooit de biogenetische grondwet: de ontwikkeling van het individu is de verkorte weergave van de ontwikkeling van de soort. Een embryo maakt alle dierlijke stadia door voor de geboorte (onzin! Haeckel manipuleerde zijn tekeningen van embryo's!). Er is daarom geen principieel onderscheid tussen menselijk en dierlijk leven. Na de geboorte is het kind psychisch nog maar nauwelijks in de fase van het dierlijke stadium. Daarom is het doden van een gehandicapt kind geen moord.

2. De jurist Jost pleit in 1895 voor het recht op de dood voor iedereen, ziek of gezond. Ongeneeslijk zieken zijn voor de samenleving nutteloos en schadelijk. Ze veroorzaken veel onnodig leed bij de gezonden. Medelijden en het belang van de samenleving maken euthanasie noodzakelijk.

Jost stimuleert ernstig zieken zelfmoord te plegen. Als zij om

euthanasie vragen zijn de omstanders wreed als zij haar weigeren. Het recht op de dood moet bij ongeneeslijke geesteszieken plaatsvervangend door de staat worden uitgeoefend, omdat zij niet toerekeningsvatbaar zijn. De staat besluit tot doden op grond van een medische diagnose.

3. De jurist Binding en de psychiater Hoche schrijven in 1920 het boekje: 'Die Freigabe der Vernichtung lebensunwerten Lebens'. Binding bestrijdt het recht op leven en meent dat er leven bestaat dat alle waarde verloren heeft en gedood mag worden. Daarom wil hij vrijwillige euthanasie legaliseren. Vervolgens wil hij wilsonbekwame patiënten doden op grond van een veronderstelde stervenswens. Mismaakt geborenen en zwakzinnigen moeten gedood worden als een liefdedienst. Hun verpleging is een onnodig zware last voor de familie en de samenleving. Binding wil aan de naastbestaanden rechten verlenen om over euthanasie te beslissen.

Hoche bestrijdt de waarde van het leven op zich en de overspannen kijk op de humaniteit. Het menszijn wordt bepaald door de mogelijkheid tot communiceren. (Hoche is de eerste die dit beweert!) Zij die dat niet kunnen, zoals de zwaar geestelijk gehandicapten, zijn geestelijke doden, lege mensenhulzen, ballastlevens, minderwaardige elementen. Zij zijn een ondragelijke (financiële) last voor de maatschappij.

Duitsland 1933-1945

Waar is het allemaal op uitgelopen in Hitler-Duitsland?

De al bestaande discussie over euthanasie werd na het aan de macht komen van Hitler in Duitsland verhevigd. Immers, in Hitlers 'Mein Kampf' stonden de veredeling van het Germaanse ras en de uitschakeling van zieke en vreemde - Joodse - elementen uit het Duitse volk hoog genoteerd.

In 1933 werd verplichte sterilisatie ingevoerd voor mensen met allerlei (vermeende) erfelijke ziekten, variërend van zwakzinnigheid tot alcoholisme. Dat werd geregeld in een 'Gesetz zur Verhütung erbkranken Nachwuchses'. Er werden ongeveer 300.000 sterilisaties verricht. In 1935 werd abortus op eugenetische indicatie gelegaliseerd, betreffende vrouwen die voor sterilisatie in aanmerking kwamen. In 1936 werkte Hitler zelf een plan uit, 'Aktion Gnadentod', voor het doden van ernstige zieken, zwakzinnigen en geesteszieken. Vanaf oktober werd het plan uitgevoerd. Hitlers schriftelijke bevel luidde: 'Reichsleiter Bouhler en Brandt hebben de opdracht ontvangen en zijn tot verantwoording daarvan gehouden, de bevoegdheden van met name te noemen artsen zodanig te verruimen, dat naar menselijk inzicht ongeneeslijk zieken, bij de meest kritische beoordeling van hun ziekte-toestand, de genadedood kan worden geschonken.'

De euthanasie-organisatie werd zo geheim mogelijk gehouden en kreeg de codenaam T4. Er werden zes speciale euthanasie-inrichtingen in gereedheid gebracht. Van de zwakzinnigen en geesteszieken werden gegevens opgestuurd naar Berlijn, zogenaamd om te bepalen of zij

overgeplaatst moesten worden. Aldaar voorzagen artsen de papieren van een plus- of minteken. Daarmee werden de zieken en zwakzinnigen al dan niet ter dood veroordeeld. De ter dood veroordeelden werden, naar werd meegedeeld aan tehuizen en familie, overgeplaatst naar een andere inrichting. In werkelijkheid werden zij onder gruwelijke omstandigheden vervoerd naar de euthanasie-oorden, waar zij in badkamers werden vermoord met CO-gas. De familie kreeg daarna dit of een soortgelijk bericht: 'Tot ons leedwezen moeten wij u mededelen dat uw familielid N.N., die inmiddels naar onze inrichting moest worden overgebracht, op - datum - hier ten gevolge van een griep met gelijktijdige longontsteking en aansluitende storing in de bloedsomloop onverwacht is overleden. Al onze medische zorgen waren helaas tevergeefs. Hij is zacht en pijnloos ontslapen. Bij zijn zware, ongeneeslijke ziekte betekent zijn dood een verlossing voor hem. Vanwege het hier bestaande epidemiegevaar moesten wij op aanwijzing van de politie het lijk van de ontslapene terstond doen cremen.'

Vanaf 1939 vond ook kindereuthanasie plaats op zwakzinnig geboren en anderszins gehandicapt geboren kinderen. Artsen en vroedvrouwen moesten elke geboorte van gehandicapte kinderen melden en daarbij de nodige gegevens verstrekken aan een drietal door Hitler benoemde artsen, onder wie Werner Catel. Als deze drie artsen eensluidend oordeelden, werd een aanbeveling gedaan het gehandicapte kind te doden. Ouders werden niet gedwongen daarvoor toestemming te geven, maar werden wel onder druk gezet. Op deze wijze zijn ongeveer 5000 kinderen gedood. Mogelijk omdat ouders hun kinderen 'vrijwillig' afgaven voor 'behandeling' in een 'Kinderfachabteilung' is Catel nooit veroordeeld. Sterker nog, hij is zonder problemen tot 1960 hoogleraar kindergeneeskunde gebleven aan de universiteit van Kiel.

Het euthanasieprogramma kon niet geheim blijven. De reacties op het doden van zwakzinnigen en geesteszieken waren beperkt maar hevig. Een van de tegenstanders was Von Bodelschwingh, directeur van de grote psychiatrische inrichting 'Bethel' in Berlijn. Ook de roomse bisschoppen lieten van zich horen. De bevolking rondom de euthanasiecentra werd ook onrustig. De operatie T4 werd in augustus 1941 beëindigd; waarom, weet niemand. Misschien wilde Hitler het risico op binnenlandse onrust verkleinen, nadat hij Rusland was binnengekomen. De centrale euthanasie-organisatie werd ontmanteld. Plaatselijk euthanasie-acties (vooral bij gehandicapte en ernstig zieke kinderen) gingen nadien wel door en hebben gedurende de oorlog nog aan veel mensen het leven gekost. Het totale aantal slachtoffers van het euthanasieprogramma wordt gehouden op ± 80.000 . De Duitsers hebben gedurende de oorlog ook nog eens ± 20.000 gevangenen gedood met als enige argument dat ze niet meer tot werken in staat waren. Dit zijn dus niet de politieke terechtstellingen.

De euthanasie-actie van Hitler is de generale repetitie geweest van de 'Endlösung der Judenfrage'. Het materiaal voor het euthanasieprogramma en de mensen die het uitvoerden werden vanaf 1941 in de

vernietigingskampen ingezet. Hitler had een les geleerd. (Niet het wegvoeren maar) het doden van Joden werd nóg meer in het geheim en in afgelegen gebieden gedaan.

Formeel heeft Hitler ten aanzien van de euthanasie op gehandicapten en (geestes)zieken nooit meer dan de al vermelde verklaring afgegeven. Echte wetgeving op het gebied van euthanasie is er nooit geweest, waarschijnlijk vanwege de geheimzinnigheid. Dat is achteraf gelukkig, want de artsen, die zich welbewust lieten lenen voor de 'Vernichtung lebensunwerten Lebens', konden zich bij de na-oorlogse processen tegen hen dus niet verschuilen achter de wet.

Na de Tweede Wereldoorlog is euthanasie als gevolg van Hitlers daden zo'n twintig jaar lang een onbespreekbare zaak geweest voor de meeste artsen en juristen. In 1962 en 1966 deed Werner Catel (!) twee publicaties het licht zien waarin hij pleitte voor euthanasie op gehandicapte kinderen. Zijn argumenten waren letterlijk vooroorlogs. De publieke opinie wees zijn gedachten af, maar deze boekjes hebben wel de discussie over euthanasie in Duitsland weer in gang gezet.

Een vergelijking tussen toen en nu

Het mensbeeld. Het Duitse mensbeeld en de Duitse kijk op concrete mensen werden door de biologie bepaald. Daardoor was het zelfs mogelijk dat Haeckel negers op de evolutionistische ontwikkelingsladder onder de apen plaatste. Het biologische mensbeeld leidde tot grote verschillen tussen mensen. Het evolutionisme oefent nog steeds grote invloed uit op het mensbeeld, maar er worden nu andere accenten gelegd. Nu legt men veel meer nadruk op de gelijkheid tussen mensen. Daarnaast is in het mensbeeld opgenomen dat de mens zich moet kunnen ontplooiën. Daarvoor zijn bepaalde levenskwaliteiten vereist, waaronder 'gezondheid' een zeer grote plaats inneemt. Niet de uit de hand gelopen medische macht, maar het mensbeeld was de werkelijke voedingsbodem voor euthanasieplannen in Duitsland en is dat nu nog.

De waarde van een mensenleven. In Duitsland werd de waarde van een mensenleven bepaald door het maatschappelijk nut. Dat is een utilistische beperking van die waarde. Als gevolg daarvan werden zogenaamd nutteloze mensen gediscrimineerd en beknot in hun rechten. In onze tijd mag niemand meer gediscrimineerd worden. Alle mensen zijn gelijk en hebben evenveel rechten. Toch is de positie van ernstig gehandicapten nu ook onzeker, omdat men twijfelt aan de waarde van hun leven. Ook nu weer wil men die beperkt opvatten. Zelfs het maatschappelijk nut van gehandicapten speelt weer een rol; vooral in de economische schade die gehandicapten en andere (geestes)zieken, zoals dementen, de maatschappij berokkenen.

Rechten van gehandicapten. Noch in Duitsland toen, noch in Nederland nu is er duidelijkheid over de onaantastbaarheid van de rechten van zwakzinnigen, gehandicapten en geesteszieken. Toen en nu werd en

wordt er gerommeld met plaatsvervangend uitoefenen van rechten door de overheid en/of familieleden.

Medelijden. Zowel in Duitsland als heden verdedigt men euthanasie op gehandicapten met een beroep op de gevoelens van medelijden. Het is voor het bestwil van de gehandicapte zelf als hij gedood wordt, zei en zegt men. Zowel het medelijden van de Duitsers, toen, met gehandicapten en het medelijden van tegenwoordig is dikwijls onoprecht. Het komt niet voort uit liefde voor de gehandicapten, maar uit een diepe afkeer voor hun gehandicapte leven.

De natuur. Duitsers wilden het selectieproces van de natuur, dat door de medische macht verstoord was, op gang houden door euthanasie toe te passen. Gehandicapte kinderen mogen tegenwoordig volgens sommige ethici gedood worden, door de kinderen aan de natuur terug te geven, waaraan de artsen het onttrokken zouden hebben door medisch handelen.

Dierlijk leven. Evenals in Duitsland zijn er nu ethici die de waarde van een gehandicapt kind lager achten dan die van een huisdier. Dat maakt het hen gemakkelijk om tot doden over te gaan. Daarbij gaat het in veel gevallen niet om kinderen die alleen met kunst en vliegwerk in leven gehouden kunnen worden. De wil tot doden is er al bij minder zwaar gehandicapte kinderen.

Druk op ouders. Als het doden van gehandicapte pasgeborenen wordt toegestaan, zal gebeuren wat in Duitsland gebeurde. De druk op ouders van een gehandicapt kind wordt zo groot, dat zij 'vrijwillig' aan de euthanasie meewerken. Sterker: veel ouders zullen echt vrijwillig voor het doden van hun kind kiezen, omdat de tolerantiegrens van bepaalde handicaps lager zal komen te liggen.

Eugenetica. De eugenetica, die voor de Duitsers nog vrij utopisch was, wordt in onze dagen al een beetje werkelijkheid. Door genemanipulatie en selectieve abortus wordt het mogelijk de kwaliteit van het menselijk ras te beïnvloeden. Daarmee wordt de droom van de sociaal-darwinisten toch nog werkelijkheid. De biologische kwaliteiten gaan de waarde van een mensenleven uitmaken.

Nico van der Voet

nicovandervoet.nl

2018

Auteur:

C.I. Dessaur, C.J.C. Rutenfrans

Paperback

Pagina's:

144

Jaar:

1986

Genre:

Geneeskunde

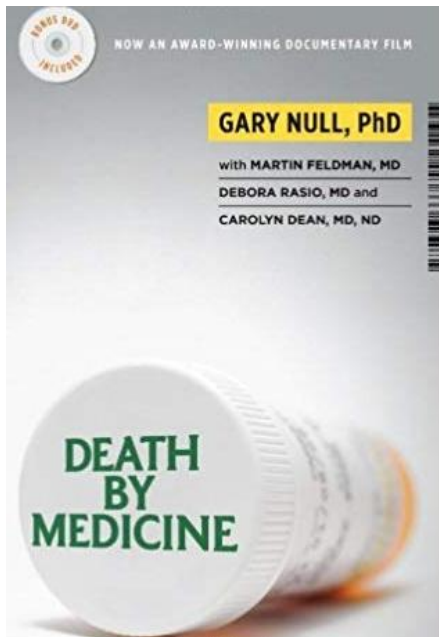
ISBN:

9789021459585

(PRO-EUTHANASIE -lees- Peter Singer,C.W. Rietdijk "De Holle
diamant" en Ezekiel Emanuel,USA), "Die Freigabe der Vernichtung
lebensunwerten Lebens" Karl Binding / Alfred Hoche 1920.

Sociale en economische euthanasie zou in Nederland niet aan de orde zijn
volgens de nederlandse regering.Kritiek hierover is onjuist en bevat welbeschouwd
geen nieuws en was reeds jaren bekend.Het is stemmingmakerij,het verdraaien van
de feiten en vergelijken met Nazi-Duitsland zou bovendien verraden van een
groot gebrek aan respect voor de ingewikkelde vraagstukken die aan de
Euthanasie ten grondslag liggen.Als er iets mis gaat in de zorg zijn dat
incidenten en is het niet structureel.

Zo weet de Nederlandse overheid de kritiek opzij te schuiven.

Doden door Medicijnen

"Death by Medicine" door Garry Null levert het overtuigend bewijs dat het medische systeem van vandaag in de V.S. vaak meer kwaad dan goed veroorzaakt. Meer dan 700.000 Amerikanen sterven elk jaar door toedoen van door de overheid gesanctioneerde geneeskunde terwijl de FDA en andere overheidsinstellingen beweren het publiek te beschermen. Nauwgezette studie geeft aan dat de conventionele geneeskunde 'de belangrijkste doodsoorzaak' is in de Verenigde Staten. Het volledig rapport laat zien hoeveel mensen in het ziekenhuis last hebben van bijwerkingen van voorgeschreven medicijnen per jaar. Het aantal onnodige antibiotica dat jaarlijks wordt voorgeschreven. Het aantal onnodige medische en chirurgische procedures dat jaarlijks wordt uitgevoerd. Het aantal mensen die worden blootgesteld aan onnodige ziekenhuisopname. De meest verbluffende statistiek is echter dat het totale aantal sterfgevallen veroorzaakt door conventionele geneeskunde verbazingwekkend is. Het is nu duidelijk dat het Amerikaanse medische systeem de belangrijkste doodsoorzaak is. De overheid samen met de farmaceutische industrie verdoezen een dodelijk probleem dat tot nu toe in duizenden pagina's werd begraven.

DEATH BY MEDICINE
Gary Null
Praktikos Books (Jan 29, 2010)
Hardcover

Death by Medicine

"Death by Medicine" by Garry Null provides convincing evidence that today's medical system in the U.S. often causes more harm than good. More than 700,000 Americans die each year at the hands of government-sanctioned medicine, while the FDA and other government agencies claim to protect the public. Closer study indicates that conventional medicine is "the leading cause of death" in the United States. The full report shows how many people in the hospital suffer from side effects of prescribed medications each year. The number of unnecessary antibiotics prescribed annually. The number of unnecessary medical and surgical procedures performed annually. The number people who are exposed to unnecessary hospitalisation. However, the most astonishing statistic is that the total number of deaths caused by conventional medicine is astonishing. It is now clear that the American medical system is the leading cause of death. The government together with the pharmaceutical industry is covering up a deadly problem that has so far been buried in thousands of pages. The government together with the pharmaceutical industry is covering up a deadly problem that has so far been buried in thousands of pages.

DEATH BY MEDICINE

Gary Null

Praktikos Books (Jan 29, 2010)

Hardcover

EUTHANASIE

DE KANS IS GROOT DAT U DEZE FEITEN NIET KENT.

De volgende gegevens zijn ontleend aan het rapport-Remmeling, dat op verzoek van de regering werd gemaakt.

Feit 1: 19.675 keer per jaar is de behandeling van de arts er uitdrukkelijk of gedeeltelijk op gericht de zieke te doden.

Feit 2: In bijna 11.575 gevallen, dus zes van de tien keer, gebeurt dit zonder uitdrukkelijk verzoek van de patiënt.

Feit 3: De meldingsplicht geldt alleen bij het geven van een dodelijk middel (gevraagd of ongevraagd) en hulp bij zelfmoord (samen 3700 keer per jaar).

Feit 4: In 15.975 gevallen, dus acht op de tien keer, hoeft de arts niets te melden. Het gaat dan om overdosering van een medicijn (8100) of het staken van de behandeling (7.875 keer). De regering ziet dit als normaal medisch handelen, ongeacht het feit dat de arts mede de bedoeling had te doden.

Meer dan 800 Nederlandse artsen doen een beroep op uw gezond verstand. Want een dokter behoort niet te doden. Euthanasie is geen geneeskunst. Natuurlijk moeten artsen een zinloze behandeling stoppen, als de dood onafwendbaar is. Door pijn te bestrijden kan een arts nog heel veel doen voor een stervende. De voorzitter van de commissie Ethiek van de Britse Artsen Organisatie (BMA) zegt: "Echte barmhartigheid met ernstig zieken bestaat onder meer uit het inschakelen van specialisten in pijnbestrijding (Palliatieve geneeskunde), die tegenwoordig

in 99 procent van de gevallen de pijn kunnen verhelpen."

De artsen die deze oproep doen, weten zich gesteund door alle Europese artsen-organisaties, uitgezonderd de KNMG (Koninklijke Nederlandse Maatschappij tot bevordering der geneeskunst). Ook de World Medical Association (Wereld Artsen Organisatie) wijst euthanasie resoluut af.

Vraag de gratis brochure aan bij het Nederlands Artsen Verbond. Daarin vindt u feiten over euthanasie in Nederland. Ook wordt duidelijk beschreven wat de Palliatieve zorgverlening kan betekenen bij ondraaglijk en uitzichtloos lijden.

Zie: Medische Beslissingen rond het levenseinde (rapport-Remmeling), 1991, SDU Uitgeverij, 's-Gravenhage.

1. Doden op verzoek	2.300
2. Hulp bij zelfmoord	400
3. Doden zonder verzoek	1.000
4. Overdosering medicijn	22.500
Hiervan uitdrukkelijk doel te doden 6%=	1.350
Mede met bedoeling te doden 30%=	6.750
Totaal met (bij)bedoeling te doden 36%=	8.100
5. Staken behandeling zonder verzoek	22.500
Hiervan uitdrukkelijk doel te doden 16%=	3.600
Mede met bedoeling te doden 19%=	4.275
Totaal met (bij)bedoeling te doden 35%=	7.875

Totaal aantal handelingen met bedoeling te doden 19.675

3. Dodelijk middel toegediend zonder verzoek	1.000
4. Overdosis medicijn zonder verzoek	2.700
5. Behandeling gestaakt zonder verzoek	7.875

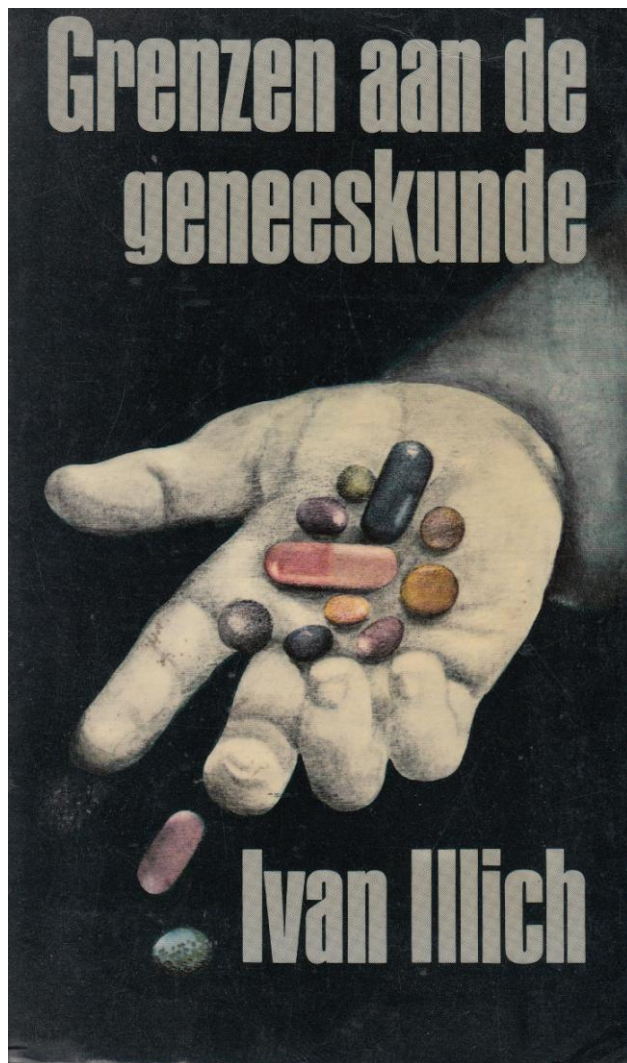
Totaal zonder verzoek 11.575

Totaal aantal sterfgevallen per jaar in Nederland 129.000

Het Nederlands Artsen Verbond. Het NAV verzet zich tegen het wetsvoorstel inzake euthanasie.

U kunt onze advertentie-campagne steunen door f10,- over te maken op postrekening

29.34.868 van het NAV, Postbus 140, 6710 BC Ede.

"Grenzen aan de geneeskunde"

Ivan Illich

Uitgeverij: Het wereldvenster

319 blz

Eerste druk april 1978

Tweede druk november 1979

Derde Druk april 1981

Vertaling uit het Engels in Nederlands

ISBN: 9029396237

Het medisch bedrijf

9 oktober 2017

Door: Anna Kruyswijk-van der Heijden

Tijdens het opruimen van mijn werkkamer kwam ik een boek tegen van Ivan Illich, een manifest met als titel 'Het medisch bedrijf – een bedreiging voor de gezondheid?'. Het deed tijdens mijn studie in de jaren zeventig van de vorige eeuw veel stof opwaaien. De ondertitel luidde: 'Door pijn, ziekte en dood tot een technisch probleem te herleiden ontnemt de medische wetenschap de mens zijn vermogen zelfstandig zijn leven in te richten'.

Illich (1926-2002), een veelzijdig wetenschapper, filosoof, publicist en theoloog, stelde zich teweer tegen wat hij noemde de institutionalisering en medicalisering van het leven. In de jaren zeventig kwamen steeds meer geneesmiddelen en behandelingen voor steeds meer klachten en aandoeningen beschikbaar, en groeide de institutionalisering van de geneeskunde en de medische wetenschap. Illich maakte zich grote zorgen over de toename van de schadelijke effecten hiervan, die hij iatrogenese noemde. Het woord iatrogen betekent 'door toedoen van de arts'. Illich doelde niet alleen op bijwerkingen van geneesmiddelen en schade door behandelingen, maar ook op de waarneming dat 'diagnose en therapie aan de persoon van de zieke voorbijgaan, waardoor fouten in de praktijkbeoefening tot technische in plaats van ethische problemen worden'.

Illich onderscheidt drie vormen van iatrogenese: de klinische (*de weerloze patiënt die geen deel uitmaakt van de behandeling maar eraan wordt onderworpen, en die door bijwerkingen steeds andere problemen ondervindt*), de sociale (*steeds meer mensen worden als ziek bestempeld en worden opgenomen in het medisch bedrijf waarvan zij levenslang afhankelijk zullen zijn*) en de structurele iatrogenese (*het verlammen van gezonde antwoorden op lijden*).

Daarnaast beschrijft Illich dat dit proces van 'iatrogenese' zich in alle onderdelen van de samenleving afspeelt, zoals onderwijs, politiek, voedselproductie en milieu.

Bronvermelding:

1. RIVM 2008: *chronische ziekten en multimorbiditeit*
2. Stichting Farmaceutische Kengetallen 2016
3. Eikelenboom S., forensisch patholoog, *interview RTL Late Night*, 2016
4. Bloom DE, Cafeiero ET, Jané-Llopis E, Abrahams-Gessel S, Bloom LR, Fathima S, Feigl AB, Gaziano T, Mowafi M, Pandaya A, Prettner K, Rosenberg L, Seligman B, Stein A, Weinstein C. 2011 *The Global Economic Burden of Non-communicable Diseases*. Geneva: World Economic Forum
5. Friedman RA. *Grief, depression and the DSM-5*. NEJM 2012;366:1855-57
6. Huber et al. *How should we define health ?* BMJ 2011;343:d4163

Anna Kruyswijk - v.d. Heijden

is 30 jaar behandelend arts geweest (o.a. huisarts en integraal werkend arts). In 2008 is zij overgestapt naar preventie met de oprichting van 'Jouw Voeding', een organisatie voor cursussen, lezingen en onderwijs over voeding en gezondheid.

Federal Judge Rules Obamacare is Unconstitutional

12-14-2018

Emily Jones

+1

A federal judge ruled Friday evening that Obamacare is unconstitutional and must be overturned. U.S. District Court Judge Reed O’Conner said the law is invalid because Congress struck down the individual mandate. “The court ... declares the Individual Mandate UNCONSTITUTIONAL,” he wrote in his judgment “Further, the Court declares the remaining provisions of the ACA are INSEVERABLE and therefore. INVALID.” Judge O’Conner ruled on the law after 20 states filed a lawsuit over the law.

Obama Care

https://archive.org/details/HealthCareAmerica_945

small parts audio protest Obama Care USA,2009-2010:

[Larouchepac.com,msnbc-tv (Rachel Maddow),Stagnews,R.W.Conpiracy1 2009]

under direction and composition of: IFUD of Human Rights, 2011.

Koude Oorlog is weer terug

Door PIETER WATERDRINKER
23 okt. 2018 in BUITENLAND

MOSKOU - Rusland ziet zich genoodzaakt keihard terug te slaan, indien de Amerikaanse president Donald Trump vasthoudt aan zijn plan om uit het rakettenverdrag INF (Intermediate-Range Nuclear Forces) te stappen.

Poetin dreigt met raketten

Door ONZE REDACTIE BUITENLAND
24 oktober 2018

Gisteren, 22:26 in BUITENLAND

AMSTERDAM - Rusland zal zijn nucleaire raketten richten op Europese landen die in de toekomst plaats bieden aan dezelfde Amerikaanse wapens. Dat heeft de Russische president gezegd in een gezamenlijke persconferentie met de Italiaanse premier Conte.

Russian Foreign Ministry - МИД России
(facebook)
Oct 30 - 2018

Photo's: Ministry of Defence of the Russian Federation 2018

URGENT: The US decision to withdraw from the Treaty on the Elimination of Intermediate-Range and Shorter-Range Missiles will have serious consequences primarily for Europe, it needs extensive discussion within NATO and the EU, Russian

Defence Minister General of the Army Sergei Shoigu said at a meeting with his Greek counterpart Panos Kammenos

"We are interested in the reaction of Europe to this US decision to withdraw from the INF Treaty. And I would like Europe to know and understand the consequences that would be in the case of deploying medium-range missiles in Europe," - said Sergey Shoigu.

"As for medium and short-range missiles, it seems to us, not everyone in Europe understands that this decision will have serious consequences for Europe as well, and more precisely, for Europe first of all. And we think it would be very appropriate to have a wider discussion of this decision within the framework of NATO and the EU," - the Russian Defence Minister emphasized.

Russian test Avanguard Missile

Vladimir Putin (Russian President) dec 26- 2018

Vladimir Putin (Russian President)
december 26- 2018

Carried out flight tests, during which the successful launch of the "Avant-garde" Missile Complex with a The New Vanguard System is indestructible for today's and promising air defences and the likely opponent. It's a great success and a big win! On the instructions of the Supreme Commander-in-Chief, the Defence Ministry carried out a flight test that included a successful launch of an Avangard missile carrying a On the instructions of the Supreme Commander-in-Chief, the ministry of defence hypersonic glide vehicle. The qualification flight test programme has been completed in full, which makes it possible to make the Avangard complex available to the Strategic Missile Forces within the established timeframe. Vladimir Putin thanked the creators of the Avangard complex, participants in the tests and the Defence Ministry for their successful work.

(vertaling Dutch)

Test met succesvolle lancering van het "Avant-garde" Missile Complex door het New Vanguard System is onzichtbaar voor de huidige en veelbelovende luchtverdediging en de eventuele tegenstander. Het is een groot succes en een grote overwinning! In opdracht van de opperbevelhebber heeft het ministerie van Defensie een testlancering uitgevoerd waarbij onder meer een succesvolle lancering van een Avangardraket met een onder commando en toezicht van de opperbevelhebber het ministerie van Defensie d.m.v. een speciaal toegerust hypersonisch voertuig. Het testprogramma is volledig afgerond, waardoor het mogelijk is om het Avangardcomplex binnen de gestelde termijn ter beschikking te stellen aan de Strategic Missile Forces. Vladimir Poetin bedankte de makers van het Avangardcomplex, de deelnemers aan de tests en het Ministerie van Defensie voor hun succesvolle werk.

The Dolls of Militarism - From War Hawks to Chickenhawks

Cartoon John Bolton / Star Tribune

"Military Industrial Complex"

By: Major Danny Sjursen via TomDispatch.com.
2018

Photo: The Arab News

2018

Human Rights vs Trade Relations US And Saudi Arabia

Topics US, Saudi Arabia, Nieuwsuur
Language English

NPO/ Nieuwsuur Oct 12 - 2018
(small part audio)

Donald Trump trade relations US and Saudi Arabia

<https://archive.org/details/HumanRightsVsTradeRelationsUSAndSaudiArabia>

Trump's dangerous move to quit INF

Language English

presstv.com Mon Oct 22- 2018

<https://archive.org/details/TrumpsDangerousMoveToQuitINF>

Sana'a – Thursday September 20, 2018

mwatana.org

Mwatana urges the US government to abide by the principles of international law, including those set out in the Arms Trade Treaty. The United States must also promptly accede to the Convention on Cluster Munitions, and abide by the internationally accepted ban on the use of such weapons. Under Article 6.3 of the Arms Trade Treaty[1], the US and other signatories cannot transfer arms if they are aware that these arms are likely to be used to commit crimes against humanity or war crimes, including attacks on civilians or civilian objects. The United States continues to supply Saudi Arabia and the UAE with weapons, notwithstanding ample evidence of Coalition use of those weapons in attacks where there was no military target or where civilians have been disproportionately harmed. In April 2018, the US State Department announced a \$1.31 billion arms deal with Saudi Arabia,[2] mere days after the approval of other arms contracts worth more than one billion dollars. The deals came on the heels of US President Donald Trump's May 2017 declaration of \$110 billion of arms sales to Saudi Arabia[3] – described as one of the largest arms deals in US history.[4] "By selling weapons to countries that violate International Humanitarian Law, the United States of America is partially responsible for these crimes. The ongoing flow of arms from the US to Saudi Arabia and the UAE is directly contributing to civilian deaths, injuries, and suffering in Yemen," said Radhya al-Mutawakel, Chairperson of Mwatana. Mwatana Organization for Human Rights calls on the United States to respect human rights and cease selling weapons to violators. Mwatana also calls on the Saudi/UAEled Arab Coalition to immediately stop targeting civilians and civilian objects. Mwatana stresses the urgency need for an independent, impartial, thorough, and effective investigation into the incidents in which civilians and civilian objects were harmed, and urges renewal of Group of Eminent Experts "GEE" mandate.

Mwatana spokespersons contact details:

Radhya Al-Mutawakel, Chairperson Tel: +967 774166666 E-mail: ralmutawakel@mwatana.org
Osamah Al-Faqih, Research Unit Director Tel: 009677775546904 E-mail: oalfakih@mwatana.org
Ali Jameel, Researcher Tel: +967 772844655 E-mail: ajameel@mwatana.org

Donald Trump rules out further Saudi sanctions over Khashoggi death

President Donald Trump has said the US will not levy additional punitive measures at this time against Saudi Arabia over the killing of Jamal Khashoggi.

Mr Trump said in a statement that the US does not condone the killing of the US-based Saudi columnist, but that "foolishly" cancelling 110 billion dollars in arms sales, as some in Congress have suggested, would only mean that Saudi Arabia would go to other countries to acquire them. Mr Trump said the king and crown prince of Saudi Arabia "vigorously deny" any knowledge of the planning and carrying out of the October 2 murder of The Washington Post columnist at the Saudi Consulate in Istanbul. He said: "It could well be that the crown prince had knowledge."

Mr Trump said: "Maybe he did and maybe he didn't."

Source: [breakingnews.ie](https://www.breakingnews.ie)
20-11-2018

Donald Trump sluit verdere Saoedische sancties op de dood van Khashoggi uit

President Donald Trump heeft gezegd dat de VS op dit moment geen extra strafmaatregelen zullen opleggen aan Saoedi-Arabië in verband met de moord op Jamal Khashoggi. Trump zei in een verklaring dat de VS de moord op de in de VS gevestigde Saoedische columnist niet goedkeurt, maar dat het "dom" is om annuleren van 110 miljard dollar aan wapenverkoop, zoals sommigen in het Congres hebben gesuggereerd, alleen maar zou betekenen dat Saoedi-Arabië naar andere landen zou gaan om ze te verwerven. De heer Trump zei dat de koning en kroonprins van Saoedi-Arabië "krachtig ontkennen" enige kennis van de planning en uitvoering van de moord op de Washington Post columnist in het Saoedische consulaat in Istanbul. Hij zei: "Het zou best kunnen zijn dat de kroonprins kennis had".

Trump zei: "Misschien deed hij dat wel en misschien niet."

Bron: [breakingnews.ie](https://www.breakingnews.ie)
20-11-2018

Screenshot Facebook / Aljazeera English

Dec 14-2018

The US Senate has voted to end US military support for Saudi Arabia's war on Yemen and to blame the kingdom's crown prince for the murder of journalist Jamal Khashoggi.

<https://archive.org/details/USSaudiArabia2018>

Source: Facebook / Aljazeera English

Dec 14- 2018

War Crimes

Donald Trump (and also British Theresa May and French Emmanuel Macron): On April 14- 2018, the three governments launched rocket attacks on alleged Syrian chemical plants. The attacks were illegal under both US and international law. The Congress did not declare war on Syria. The Congress did not even adopt an extra-constitutional "authorisation for the use of military force" in relation to Syria. Nor did the United Nations authorise military action against Syria. As the Nuremberg Tribunal noted: "Initiating a war of aggression..... is not just an international crime; it is the highest international crime that only differs from other war crimes in the sense that it contains in itself the accumulated evil of the whole". Donald Trump, Theresa May and Emmanuel Macron are war criminals.

Source: antiwar.com

Thomas L. Knapp

April 17- 2018

Oorlogsmisdaden

Donald Trump (en ook de Britse Theresa May en de Franse Emmanuel Macron): Op 14 april 2018 lanceerden de drie regeringen raketaanvallen op vermeende Syrische chemische installaties. De aanvallen waren zowel volgens het Amerikaanse als het internationale recht illegaal. Het congres heeft Syrië niet de oorlog verklaard. Het congres heeft niet eens een extra-constitutionele "autorisatie voor het gebruik van militair geweld" met betrekking tot Syrië aangenomen. Ook heeft de Verenigde Naties geen toestemming gegeven voor militaire actie tegen Syrië. Zoals het Tribunaal van Neurenberg opmerkte: "Een oorlog van agressie initiëren is niet alleen een internationale misdaad; het is de hoogste internationale misdaad die alleen maar verschilt van andere oorlogsmisdaden in die zin dat het in zichzelf het geaccumuleerde kwaad van het geheel bevat". Donald Trump, Theresa May en Emmanuel Macron zijn oorlogsmisdadigers.

Bron: antiwar.com

Thomas L. Knapp

17 april 2018

THIS IS ILLEGAL!!" Congresswoman Tulsi Gabbard's BRILLIANT Takedown of Trump's Illegal War in Syria

Screenshot Youtube

Days before Trump's escalation of his illegal war in Syria, Congresswoman & war veteran Tulsi Gabbard confronts Defense Secretary James Mattis on the unconstitutionality of such missile strikes!

Source: Youtube
Dose of Dissonance
Apr 14- 2018

<https://archive.org/details/TrumpIllegalWarSyria>

Jeremy Corbyn slams Theresa May for 'colluding' in war crimes with Saudi Arabia

"The Labour leader called for the Prime Minister to stop arms sales to the Saudis"

Jeremy Corbyn yesterday accused Theresa May of "colluding" in war crimes committed by Saudi forces in Yemen's bitter civil war.

SOURCE: DAILYRECORD.CO.UK
TORCUIL CRICHTON
MAR 8- 2018

JEREMY CORBYN SLAAT THERESA MAY VOOR 'SAMENZWERING' IN OORLOGSMISDADEN MET SAOEDI-ARABIË

"DE ARBEIDSLEIDER RIEP DE MINISTER-PRESIDENT OP OM DE VERKOOP VAN WAPENS AAN DE SAOEDIËRS TE STOPPEN".

JEREMY CORBYN BESCHULDIGDE THERESA MAY GISTEREN VAN "SAMENZWERING" IN OORLOGSMISDADEN BEGAAN DOOR SAOEDISCHE TROEPEN IN DE BITTERE BURGEROORLOG VAN JEMEN.

BRON: DAILYRECORD.CO.UK
TORCUIL CRICHTON
8 MAART 2018

Bill Clinton, John Major, Mitterand, Chirac, Willy Claes and Boutros Boutros-Ghali war crimes Srebrenica

The fall of Srebrenica - 11 July 1995 - was part of a policy of the three "great powers"
- Great Britain, France and the US - and of the UN leadership in 1995.

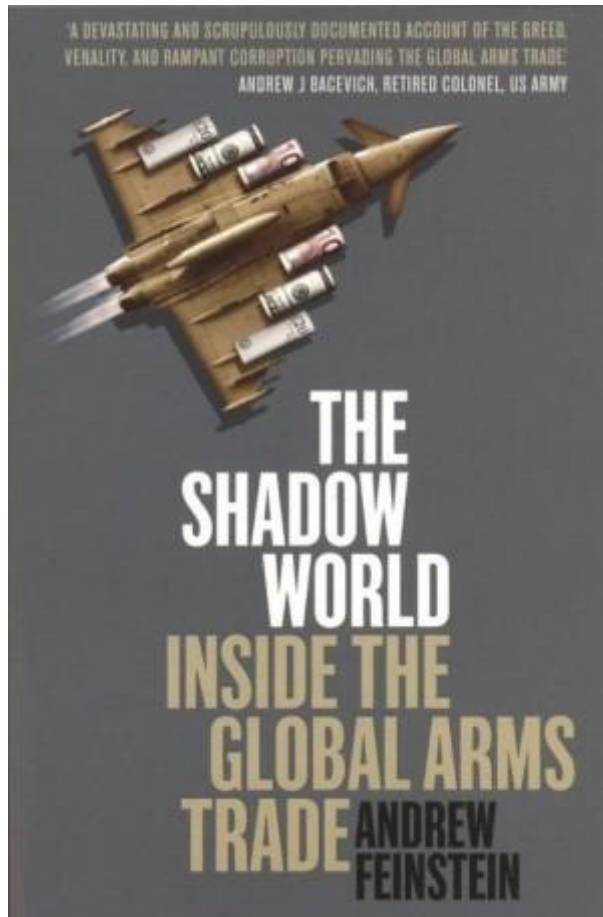
They blocked air support.

Bill Clinton, John Major, Mitterand, Chirac, Willy Claes and Boutros Boutros-Ghali oorlogsmisdaden Srebrenica

De val van Srebrenica -11 juli 1995- maakte deel uit in 1995 van een beleid van de
drie "grootmachten" - Groot-Brittannië, Frankrijk en de VS - en van de VN-leiding.

Zij hielden luchtsteun tegen.

Global Arms Trade

The Shadow World

Nations orchestrate murderous wars and conflicts for more turnover of the This militarised system is called the military-industrial complex. This militarized system is called the military-industrial complex. A rich and powerful oligarchy of banks, companies and dynastic families and institutions, all over the world. This elite group that national governments dominates, both democratic and authoritarian. This octopus embraces every region of the world, generating obscene profits from its activities, including arms trade, financing of wars. Andrew Feinstein's book reveals the deep danger of a network, not of human rights but of money, greed and power. "The Shadow World": Inside the Global Arms Trade, about the mysterious world of the global arms trade and the ties of the upper regions of the poltic and military-industrial complex and the major shareholders, and Donald Trump knows how lucrative the arms trade is. New billions of dollars weapons sales. President Donald Trump agreed to support billions of dollars in new weapons sales to South Korea. The United States and the United Kingdom continue to supply weapons to Saudi Arabia. Incomprehensible, finds arms trade expert Andrew Feinstein.

Source: "The Shadow World".

ISBN13:9780141040059

Andrew Feinstein
2012

The Shadow World

Naties orkestreren moorddadige oorlogen en conflicten voor meer omzet van de wapenindustrie. Dit gemilitariseerde systeem noemt men het militair-industrieel complex. Een rijke en machtige oligarchie van banken, bedrijven en dynastieke families en instellingen, over de hele wereld. Deze elitegroep die nationale regeringen domineert, zowel de democratische en autoritair. Deze octopus omarmt elke regio van de wereld, het genereren obscene winsten uit haar activiteiten, met inbegrip van wapenhandel, financiering van oorlogen. Andrew Feinstein onthult met zijn boek het diepe gevaar van een netwerk. Dat gaat niet om mensenrechten maar om geld, hebzucht en macht. "The Shadow World": *Inside the Global Arms Trade*, over de geheimzinnige wereld van de wereldwijde wapenhandel en de banden van de bovenste regionen van de poltiek en het militair-industrieel complex en de grootaandeelhouders. Ook Donald Trump weet hoe lucratief wapenhandel is. New billions dollars weapons sales. President Donald Trump agreed to support billions of dollars in new weapons sales to South Korea. De Verenigde Staten en het Verenigd Koninkrijk blijven maar wapens leveren aan Saoedi- Arabië. Onbegrijpelijk, vindt wapenhandelexpert Andrew Feinstein.

Bron: "The Shadow World"

ISBN13:9780141040059

Andrew Feinstein
2012

Military Industrial Complex

**NO MATTER WHO YOU VOTE FOR,
THE RICH STAY RICH, THE POOR
STAY POOR**

**AND THE BOMBS
NEVER STOP**

Upload by Daniele Bolelli on twitter

CodePink Protests Outside WME Over Saudi Prince Salman, Citing Offenses Against Women & Humanity

by David Robb
deadline.com
April 2, 2018

David Robb

About a dozen CodePink demonstrators showed up today outside WME's Beverly Hills offices to protest Saudi Prince Mohammed Bin Salman, known as Prince Salman. WME has been working to finalize a deal whereby the Public Investment Fund of Saudi Arabia will acquire a 5%-10% stake in Endeavor (the holding company for WME) for roughly \$400M.

CODEPINK

War Profiteers:
The U.S. War Machine and
the Arming of Repressive Regimes*

Medea Benjamin and Nicolas J. S. Davies
September 2018

CODEPINK.ORG | DIVESTFROMWARMACHINE.ORG

War Profiteers:

“The U.S. War Machine and the Arming of repressive Regimes”

Medea Benjamin and Nicolas J.S. Davies

41 pages

English

2018

Revealed: Saudi Arabians paid £9million to Tony Blair's self-styled crusade for global change

The former Prime Minister has accepted millions of pounds from Saudi Arabia Deal with regime worth a reported £9million to his not-for-profit organisation Payment to the Tony Blair Institute is described as a donation in its annual report.

By SAM GREENHILL FOR THE DAILY MAIL
PUBLISHED: 20 October 2018

"Europa en de Wapenhandel"

31 blz

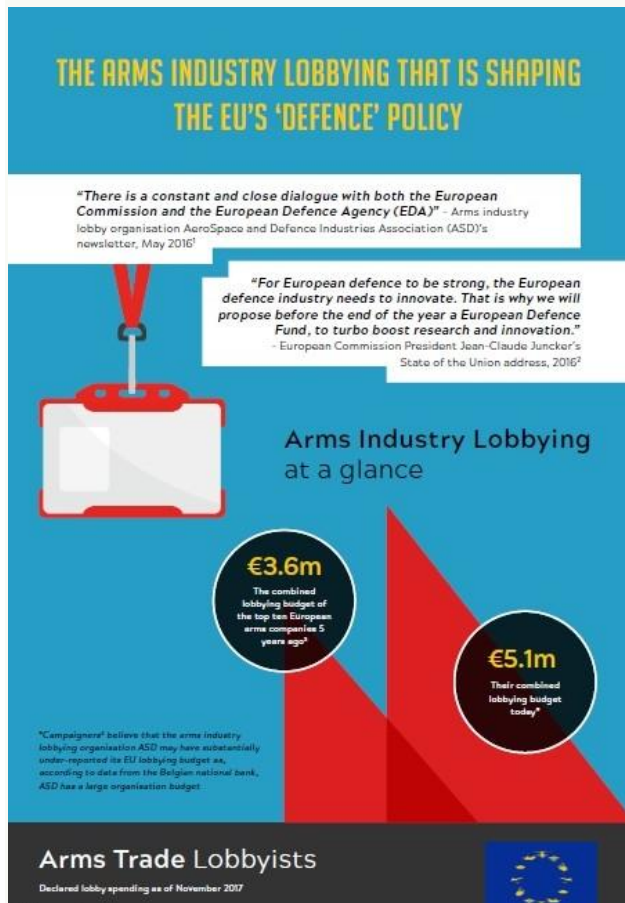
2012

andereuropa.org

stopwapenhandel.org

Arms industry lobbying in Brussels

DECEMBER 4TH 2017 THE POWER OF LOBBIES

CORPORATEEUROPE.ORG / 2017

On 4 December 2017, the arms industry and the EU came together for the European Defence Industry Summit: a lobbying event aimed at “Debating defence from the industry perspective”. Our new infographic published with Vredesactie, Agir Pour la Paix and the European Network Against Arms Trade explains how arms industry lobbying in Brussels is shaping the EU's 'defence' agenda.

Photo: Angela Merkel / facebook 2018

“The heart of democracy”

Konrad Adenauer Stiftung 2018

Angela Merkel demands willingness to give up sovereignty

Chancellor Angela Merkel advocated a reconciliation of interests at international, parliamentary level. "Today, nation states should be willing to give up sovereignty," Merkel said in Berlin on Wednesday. But this must be done in an orderly procedure, for which a parliament is indispensable.

Source: Konrad Adenauer Stiftung

kas.de

Nov 22- 2018

"Het hart van de democratie".

Angela Merkel eist bereidheid om soevereiniteit op te geven

Bondskanselier Angela Merkel pleitte voor een verzoening van belangen op internationaal, parlementair niveau. "Vandaag, zouden de natiestaten bereid moeten zijn om soevereiniteit op te geven," Merkel zei in Berlijn op Woensdag. Maar dit moet gebeuren in een ordelijke procedure, waarvoor een parlement onontbeerlijk is.

Bron: Konrad Adenauer Stiftung

Kas.de

22 nov 2018

2 DECEMBER 2018 [COLUMN](#)

- [NEDERLAND EN EUROPA](#)

DENNIS DE JONG:

WEEKLOG: DE WAPENINDUSTRIE HEEFT DE EU STEVIG IN DE GREEP

Foto: European Defence Agency (CC BY-SA)

Vergeet alle mooie woorden over het feit dat de EU moet investeren in wapens om bestand te zijn tegen alle agressie van buiten. Wie verder kijkt, ziet de enorme belangen van de wapenindustrie. In drommen waren ze afgelopen donderdag vertegenwoordigd tijdens de [topconferentie](#) die het Europees Defensie Agentschap had georganiseerd. Beleidsmakers komen de industrie tegen, het Agentschap ziet het zelfs als kans. En dan ging het ook nog eens om de ontwikkeling van 'autonome wapens': geen mens komt er meer aan te pas, echte killer robots. Zijn dat nu Europese waarden?

Eerder bleek al dat de wapenindustrie veel invloed gehad had bij het initiatief van de Europese Commissie om een onderzoeksprogramma ad 90 miljoen euro te beginnen voor de Europese defensie. Dat geld moet einde 2019 uitgegeven zijn. De komende 7 jaar moet daar volgens de plannen nog eens een half miljard per jaar bij komen. En dit staat dan nog los van de uitgaven voor gezamenlijke wapeninkopen. Kortom, het gaat om grof geld.

De wapenindustrie heeft dat goed in de gaten: een [lijst van genodigden](#) voor de topconferentie van het Defensie Agentschap laat zien dat naast de Europese en nationale beleidsmakers de industrie het overgrote deel van de deelnemers vertegenwoordigde. Goed dat maar liefst 177 wetenschappers in een [open brief](#) op

28 november tegen dit onder onsje protesteerden. De EU staat hier niet voor veiligheid maar doet mee in de race naar ongecontroleerde, autonome wapens. Dit is levensgevaarlijk. Met de wetenschappers eis ik een eerlijk verhaal: niet langer gebaseerd op bangmakerij tegen de landen buiten de EU, maar op een beleid dat onverantwoorde wapensystemen verbant en zeker niet ontwikkelt. Dan zijn we terug bij de vreedzame missie die Europese samenwerking na de verschrikkingen van de Tweede Wereldoorlog voor ogen stond. Laat die wapenfabrikanten vooral stikken, het gaat om echte veiligheid en die bereik je niet met steeds engere wapensystemen.

BETROKKEN SP'ERS

Dennis de Jong
Fractievoorzitter Europees Parlement

Vatican Bank is the main shareholder in 'Pietro Beretta' arms

Perhaps few people know that Pietro Beretta arms factory Ltd. (the largest arms industry in the world) and is controlled by the Holding SpA [Beretta](#) and the majority shareholder of the **Beretta Holding SpA** after Gussalli Ugo Beretta, is the [IOR](#) (Institute for Works of Religion [commonly known as the Vatican Bank]) private institution **founded in 1942 by Pope Pius XII and headquartered in Vatican City.**

The story is this, behind this is as follows:

Rome was not built in a day, nor the Vatican, and less its present opulence. **Has its roots in the fourth century of the Christian era, when the Emperor Constantine converted to Christianity and made available to the Pope Sylvester I a colossal** Fortunately, it actually turned into the 1st Pope rich history.

The Catholic Church is the only religious organization in the world that has as an independent state headquarters: Vatican City. With its 2 Km² Vatican is much smaller than many golf courses in the world, and to follow it without haste does not take much more than an hour; Counting his riches, however, take considerably longer.

The modern opulence Vatican relies on the generosity of [Benito Mussolini](#) , who thanks to the signing of the [Lateran Treaty](#) between his government and the Vatican, gave the Catholic Church a number of safeguards and security measures. The "Holy See" got the recognition as a sovereign state, the benefit of tax exemption of their property for the benefit of their citizens, they had to pay duties so imported from abroad. He was granted diplomatic immunity and its diplomats started to enjoy post-privileges of the profession, as well as foreign diplomats accredited to the Holy See. Mussolini promised to introduce the teaching of the Catholic religion in all schools in the country and let the institution of marriage under the patronage of Canon Law, which did not admit divorce. The benefits were enormous given the Vatican including tax benefits, were predominant.

In 1933, the Vatican once again demonstrated its ability to engage in lucrative deals with the fascist governments. The 1929, signed with Mussolini, was followed by another between the Holy See and the 3rd Reich of Hitler. The manager Francesco Pacelli was one of the key figures of the pact with Mussolini, his brother Cardinal Eugenio Pacelli, the future Pope Pius XII was in charge of negotiating as Vatican Secretary of State, signing a treaty with Hitler's Germany. Pius XII knew Germany. It was nuncio in Berlin during World War I and then as Secretary of State of Pius XI, had numerous presentations to the course he was taking German politics. As such, intervened decisively in the encyclical of Pius XI, known as **"Mit brennender Sorge"** (which translates "With Burning Concern"). The initiative of the encyclical left, contrary to popular belief, the German bishops, the first draft was written in Rome by Cardinal Faulhaber. The then Cardinal Pacelli, who speak German, gave definitive form, presented to Pius XI, was signed and publicada. A despite constant pressure and great world, [Pope Pius XII](#) always refused to excommunicate Hitler and Mussolini, his pontificate was marked by adopting a false pose of neutrality. When the Nazis invaded Poland, Pius XII refused to condemn the invasion; One of the biggest advantages that the Vatican would very lucrative agreement he had with Hitler was Kirchensteuer confirmation, or a church tax, is a state tax that even now must pay the German believers, and can only escape if they renounce their religion. In practice, very few who renounce it. This tax alone represents between 8 and 10% of total tax collected by the German government.

Source: usahitman.com

March 2012

Pope Francis, Jimmy Carter and the "Greatest Threat to Peace"

Pope Francis and Jimmy Carter view the arms industry and U.S. hawkishness as major impediments to peace.

By John Horgan on September 21, 2015
Scientific American

Pope Francis, 2015: "Why do so many powerful people not want peace? Because they live off war, the arms industry is a serious matter! The powerful earn a living by producing and selling arms to countries: it is the industry of death, they make money from it." Photo: Korean Culture and Information Service, courtesy Wikimedia Commons.

I often bemoan the lack of influential figures challenging U.S. militarism. (See my last post on [the Pentagon and Silicon Valley](#).) Many people around the world view the U.S. as “the greatest threat to peace,” [as a recent poll put it](#), and with good reason. The U.S. [spends almost as much as all other nations combined on “defense,”](#) and the wars it has waged since 9/11 [have killed more than 370,000 people, including 210,000 civilians](#).

A few prominent figures have faulted the U.S., at least implicitly, for impeding peace. One is Pope Francis, who is touring the United States this week. [Last spring the Pope said](#):

“Why do so many powerful people not want peace? Because they live off war, the arms industry is a serious matter! The powerful earn a living by producing and selling arms to countries: it is the industry of death, they make money from it. You know greed is really bad for us, our desire to have more, more money: and when we see that everything revolves around money, that the economic system revolves around money and not around people, around men and women, a great deal is sacrificed and people go to war to defend money. This is why so many people do not want peace: you profit more from war and money but you lose lives, culture, education, you lose so many things. An elderly priest I met some years ago, used to say: the devil enters through people’s wallets, through greed and this is why they do not want peace.”

The Pope did not explicitly mention the U.S. But he surely knows that the U.S. is the world’s dominant manufacturer and dealer of arms. [According to the Stockholm International Peace Research Institute](#), five of the top six weapons firms are U.S.-based (the other is British).

Former U.S. President Jimmy Carter has criticized U.S. militarism more explicitly. In 2012, Carter was a guest on a radio show hosted by Brian Lehrer. Lehrer, [who had previously had me on as a guest](#), asked Carter about my prediction that war might end. [Here is their exchange](#):

Brian Lehrer: *We’re doing a program on the end of war based on a book of that title by science writer John Horgan. He argues that just as humanity turned slavery and human sacrifice from acceptable institutions into unacceptable ones, that war could be made culturally unacceptable around the world with the right effort over time. So we’re asking many of our guests, Do you think human beings can ever abolish war? Do you?*

Jimmy Carter: *Yes I think that’s certainly true, certainly a future prayer to extend. I think that a lot of people felt that might be the case in 1945 when we organized the United Nations, that that would be the end of war. But we know that it isn’t. I think that this is something we should do. I wrote a book a number of years ago called Talking Peace, where I described the causes of conflict and how we can resolve issues peacefully. Even the most intense disagreements and even the most intense personal animosities between two people or two nations can be resolved through the application of Christian principles and with the help of a trusted mediator, a councilor in a church or a mediator. I played a small role between Egypt and Israel. But I think it’s certainly a possibility. But nowadays unfortunately, my wife and I have been to more than 130 countries and now we travel around doing work for the Carter Center, and it’s generally accepted that the most intense warmonger for the last 35 or 40 years has been the United States of America. We’re the country that’s in the forefront of almost every war that’s started. And when you go into Brazil, when you go into*

China, into Egypt and so forth, you find countries that haven't been to war in the last 30 years or more... We have grandchildren who have never lived in a country that was not at war.

Brian Lehrer: *Warmonger is a tough word to describe your own country.*

Jimmy Carter: *I was quoting other people. But our country is in the forefront of those nations that are eager to go to war to resolve differences. We've proven that, as you know, in a number of cases for a long time. When we went into Korea, when we went into Vietnam, when we went into Iraq both times. I think all those wars were unnecessary.*

We need more leaders in U.S. government, industry and academia to speak out with the moral courage displayed by President Carter and Pope Francis. The world as a whole has become much less warlike since the end of World War II. If the U.S. can overcome its current hawkishness, which harms Americans as well as others, it could lead humanity to an enduring peace.

Vaticaanstad Bank is de hoofdaandeelhouder van 'Pietro Beretta' wapens

Misschien weten maar weinig mensen dat Pietro Beretta wapenfabriek Ltd. (de grootste wapenindustrie ter wereld) en wordt gecontroleerd door de Holding SpA Beretta en de meerderheidsaandeelhouder van de Beretta Holding SpA na Gussalli Ugo Beretta, is de IOR (Institute for Works of Religion [algemeen bekend als de Vaticaanbank]) particuliere instelling opgericht in 1942 door paus Pius XII en gevestigd in Vaticaanstad.

Het verhaal is dit, hierachter zit het volgende:

Rome werd niet in één dag gebouwd, noch het Vaticaan, en minder zijn huidige weelde. Heeft zijn wortels in de vierde eeuw van de christelijke tijd, toen de keizer Constantijn zich bekeerde tot het christendom en aan de paus Sylvester I een kolossale ter beschikking stelde, is het gelukkig veranderd in de rijke geschiedenis van de 1e paus.

De katholieke kerk is de enige religieuze organisatie in de wereld die als onafhankelijk staatshoofdkwartier heeft: Vaticaanstad. Met zijn 2 Km² is Vaticaan veel kleiner dan veel golfbanen in de wereld, en om het te volgen zonder haast duurt niet veel meer dan een uur; het tellen van zijn rijkdom, echter, duurt aanzienlijk langer.

De moderne weelde van het Vaticaan steunt op de vrijgevigheid van Benito Mussolini, die dankzij de ondertekening van het Verdrag van Lateranen tussen zijn regering en het Vaticaan, de katholieke kerk een aantal waarborgen en veiligheidsmaatregelen gaf. De "Heilige Stoel" kreeg de erkenning als soevereine staat, het voordeel van belastingvrijstelling van hun eigendommen ten voordele van hun burgers, ze moesten rechten betalen die zo uit het buitenland werden ingevoerd. Hij kreeg diplomatieke onschendbaarheid en de diplomaten kregen postprivileges van het beroep en buitenlandse diplomaten die geaccrediteerd waren bij de Heilige Stoel. Mussolini beloofde om het onderwijs van de katholieke godsdienst in alle scholen in het land in te voeren en de instelling van het huwelijk onder het beschermheerschap van het kerkelijk recht, dat geen echtscheiding toestond, te laten. De voordelen waren enorm, gezien het feit dat het Vaticaan, inclusief belastingvoordelen, de overhand had.

In 1933 toonde het Vaticaan opnieuw aan dat het in staat was om lucratieve deals aan te gaan met de fascistische regeringen. De 1929, ondertekend met Mussolini, werd gevolgd door een andere tussen de Heilige Stoel en het 3e Rijk van Hitler. De manager Francesco Pacelli was een van de sleutelfiguren van het pact met Mussolini, zijn broer kardinaal Eugenio Pacelli, de toekomstige paus Pius XII was verantwoordelijk voor de onderhandelingen als Vaticaanse staatssecretaris en tekende een verdrag met Hitlers Duitsland. Pius XII kende Duitsland. Het was nuntius

in Berlijn tijdens de Eerste Wereldoorlog en toen als staatssecretaris van Pius XI, had hij talrijke presentaties voor de cursus die hij volgde in de Duitse politiek. Als zodanig heeft hij resoluut ingegrepen in de encycliek van Pius XI, bekend als "Mit brennender Sorge" (wat "Met brandende bezorgdheid" betekent). Het initiatief van de encycliek links, in tegenstelling tot wat velen denken, de Duitse bisschoppen, werd het eerste ontwerp in Rome geschreven door kardinaal Faulhaber. De toenmalige kardinaal Pacelli, die Duits spreekt, gaf de definitieve vorm die aan Pius XI werd aangeboden, werd ondertekend en openbaar gemaakt. Ondanks de voortdurende druk en de grote wereld weigerde Paus Pius XII altijd Hitler en Mussolini te excommuniceren, werd zijn pontificaat gekenmerkt door een valse houding van neutraliteit. Toen de nazi's Polen binnenvielen, weigerde Pius XII de invasie te veroordelen; een van de grootste voordelen die het Vaticaan had met Hitler was de bevestiging van Kirchensteuer, of een kerkbelasting, is een staatsbelasting die zelfs nu nog de Duitse gelovigen moet betalen en alleen kan ontsnappen als zij afstand doen van hun religie. In de praktijk zijn er maar weinigen die er afstand van doen. Deze belasting alleen al vertegenwoordigt tussen de 8 en 10% van de totale belasting die door de Duitse regering wordt geïnd.

Bron: usahitman.com

Maart 2012

Paus Franciscus, Jimmy Carter en de "Grootste bedreiging voor de vrede".

Paus Francis en Jimmy Carter zien de wapenindustrie en de Amerikaanse havikishness als belangrijke belemmeringen voor vrede.

Door John Horgan op 21 september 2015

Scientific American

Paus Franciscus, 2015: "Waarom willen zoveel machtige mensen geen vrede? Omdat ze van oorlog leven, is de wapenindustrie een serieuze zaak! De machtigen verdienen hun brood met het produceren en verkopen van wapens aan landen: het is de industrie van de dood, ze verdienen er geld mee". Foto: Korean Culture and Information Service, met dank aan Wikimedia Commons.

Ik betreur vaak het gebrek aan invloedrijke figuren die het Amerikaanse militarisme aanvechten. (Zie mijn laatste bericht over het Pentagon en Silicon Valley.) Veel mensen over de hele wereld zien de VS als "de grootste bedreiging voor de vrede", zoals een recente opiniepeiling het uitdrukte, en met goede reden. De VS besteedt bijna net zoveel als alle andere landen samen aan "defensie" en de oorlogen die het sinds 9/11 heeft gevoerd hebben meer dan 370.000 mensen gedood, waaronder 210.000 burgers.

Een paar prominente figuren hebben de VS, althans impliciet, de schuld gegeven voor het belemmeren van de vrede. Een daarvan is paus Franciscus, die deze week op tournee is in de Verenigde Staten. Vorig voorjaar zei de paus:

"Waarom willen zoveel machtige mensen geen vrede? Omdat ze van oorlog leven, is de wapenindustrie een ernstige zaak! De machtigen verdienen hun brood met het produceren en verkopen van wapens aan landen: het is de industrie van de dood, ze verdienen er geld mee. U weet dat hebzucht echt slecht voor ons is, ons verlangen om meer, meer geld te hebben: en als we zien dat alles draait om geld, dat het economisch systeem draait om geld en niet om mensen, om mannen en vrouwen, wordt er veel opgeofferd en gaan mensen ten oorlog om geld te verdedigen. Daarom willen zoveel mensen geen vrede: je profiteert meer van oorlog en geld, maar je verliest levens, cultuur, onderwijs, je verliest zoveel dingen. Een bejaarde priester die ik enkele jaren geleden ontmoette, zei: de duivel komt binnen via de portemonnee van de mensen, door hebzucht en daarom willen ze geen vrede".

De paus heeft de VS niet expliciet genoemd. Maar hij weet zeker dat de VS de dominante producent en wapenhandelaar ter wereld is. Volgens het Stockholm International Peace Research Institute zijn vijf van de zes grootste wapenbedrijven in de VS gevestigd (de andere is Brits).

Voormalig Amerikaanse president Jimmy Carter heeft het Amerikaanse militarisme explicieter bekritiseerd. In 2012 was Carter te gast in een radioprogramma van Brian

Lehrer. Lehrer, die me eerder als gast had gehad, vroeg Carter naar mijn voorspelling dat de oorlog zou kunnen eindigen. Hier is hun uitwisseling:

Brian Lehrer: We doen een programma over het einde van de oorlog op basis van een boek met die titel van wetenschapsschrijver John Horgan. Hij stelt dat, net zoals de mensheid slavernij en menselijke offers van aanvaardbare instituten in onaanvaardbare instellingen veranderde, die oorlog met de juiste inspanning in de loop van de tijd wereldwijd cultureel onaanvaardbaar kon worden gemaakt. Dus vragen we veel van onze gasten: Denkt u dat de mens ooit de oorlog kan afschaffen? Doet u dat?

[illegible]

China, Egypte, enzovoort, je vindt er landen die de afgelopen 30 jaar of langer niet in oorlog zijn geweest..... We hebben kleinkinderen die nog nooit in een land hebben gewoond dat niet in oorlog was.

Brian Lehrer: Warmer is een moeilijk woord om je eigen land te beschrijven.

Jimmy Carter: Ik citeerde andere mensen. Maar ons land staat in de voorhoede van de landen die graag ten strijde trekken om geschillen op te lossen. Dat hebben we, zoals u weet, in een aantal gevallen al lange tijd bewezen. Toen we naar Korea gingen, toen we naar Vietnam gingen, toen we beide keren naar Irak gingen. Ik denk dat al die oorlogen overbodig waren.

We hebben meer leiders in de Amerikaanse regering, industrie en academische wereld nodig om ons uit te spreken met de morele moed van president Carter en

paus Franciscus. De wereld als geheel is sinds het einde van de Tweede Wereldoorlog veel minder oorlogszuchtig geworden. Als de V.S. kunnen overwinnen

Hitler en de Europese Unie

In 1942, toen de Duitsers nog dachten dat ze de oorlog zouden winnen, maakten ze een rapport met de titel **“Europäische Wirtschafts Gemeinschaft”** - dat zich vertaalt als de Europese Economische Gemeenschap.

Dit rapport werd geschreven door verschillende bankiers en academici en schetste een plan voor hoe Duitsland de economieën van de veroverde landen van Europa na een Duitse overwinning zou beheren. Het rapport werd opgesteld onder leiding van professor Walter Funk, minister van Economische Zaken van het Reich en president van de Reichsbank.

Het verslag bevatte hoofdstukken over landbouw, industrie, werkgelegenheid, vervoer, handel, economische overeenkomsten en valuta. Er werd voorgesteld om de Europese valuta's te "harmoniseren" en een geharmoniseerd valutastelsel in te voeren.

Dat klinkt allemaal heel vertrouwd, omdat het basisplan voor de Europese Economische Gemeenschap van 1942 veel gelijkenis vertoonde met de huidige Europese Economische Gemeenschap, die in 1957 in het kader van het Verdrag van Rome is ontstaan.

De eerste voorzitter van de Europese Commissie was een Duitser, Walter Hallstein, die op 29-jarige leeftijd de jongste Duitse hoogleraar in de rechten was en die in 1944 in het Duitse leger gevangen werd genomen. Herr Hallstein was lid van verschillende nominaal nazi-beroepsorganisaties, hoewel hij geen lid was van de NAZI-partij zelf.

Wat in 1957 de Europese Economische Gemeenschap werd, werd in 1957 opgericht door het soort mensen dat de Europese economieën zou hebben geleid als Duitsland de oorlog had gewonnen, en hun plannen volgden een zeer gelijkaardig patroon.

Gerard Batten, mep UKIP

16 mei 2016

DE NAZI ACHTERGRONDEN VAN DE 'EU TE BRUSSEL'

Paul Anthony Taylor, Aleksandra Niedzwiecki,
Matthias Rath en August Kowalczyk

Paul Anthony Taylor, Aleksandra Niedzwiecki,
Matthias Rath en August Kowalczyk

DE NAZI ACHTERGRONDEN VAN DE 'EU TE BRUSSEL'

Wat u altijd wilde weten
over de 'EU te Brussel' –
Maar niemand u durfde te vertellen!

OLIE EN FARMACIE KARTEL

IG Farben/BAYER/BASF/HOECHST

AANDEELHOUDERS

In uniform

Door het Neurenberg Oorlogsmisdaden Tribunaal als de 'belangrijkste' oorlogsmisdadigers veroordeeld tot de doodstraf of lange gevangenisstraf.

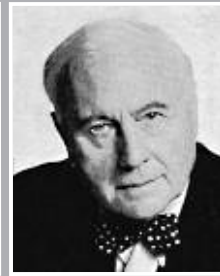
Boven: Hermann Göring
Onder: Joachim von Ribbentrop

In grijze pakken

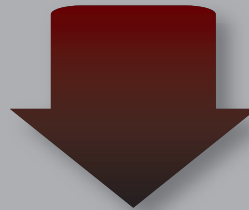
Door het kartel aangesteld om de volgende wereldverovering voor te bereiden via de EU

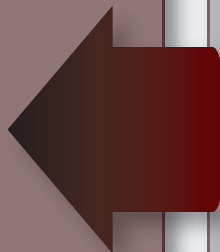
Walter Hallstein

Carl F. Ophüls

De "EU Brussel" bouwt een nieuwe wapenmacht op, die opgeofferd was na de laatste poging.

Opbouw van een "Europees Leger" – met inbegrip Van nucleaire wapens – bestuurd door het "Brusselse" politburo van het kartel.

Titel: "De Nazi achtergrond van de EU Brussel"

ISBN 978-90-76332-61-1 1e Druk 2010 Dr. Rath Health Foundation Vertaling: H.H. Jelgerhuis
Swildens Uitgegeven door de Dr. Rath Health Foundation.

European Army

The EU must start working towards a truly European army, with its own policy for the development and export of arms. This European army can offer added value within NATO and is a message to the world that European countries will never again wage war with each other. The EU must also set up its own security council, so that decisions can be taken more quickly and with one voice in the field of foreign policy.

That is what Chancellor Angela Merkel said in a fiery speech to the European Parliament on 13 November 2018, which was received by MEPs with both frenzied applause and strong boos. This was the first time that Merkel had so strongly supported the plea for a European army by the French President, Emmanuel Macron.

Source: ijmuidercourant.nl

13 November 2018

Europees Leger

De EU moet gaan werken aan een echt Europees leger, met een eigen beleid voor de ontwikkeling en export van wapens. Dat Europese leger kan binnen de NAVO toegevoegde waarde bieden en is een boodschap aan de wereld dat Europese landen nooit meer oorlog met elkaar zullen voeren. Ook moet de EU een eigen veiligheidsraad oprichten, om sneller en met één stem beslissingen te kunnen nemen op het gebied van buitenlandbeleid.

Dat zei bondskanselier Angela Merkel in een vurige toespraak in het Europees Parlement 13 november 2018, die met zowel uitzinnig applaus als heftig boegeroep door de Europarlementariërs werd ontvangen. Het was voor het eerst dat Merkel zich zo uitgesproken achter het pleidooi voor een Europees leger van de Franse president Emmanuel Macron schaarde.

Bron: ijmuidercourant.nl

13 november 2018

Met verwijzing naar historische documenten:

- The 1944 “Red House report”, plannen om een nieuw Vierde Rijk op te zetten, na de val van het Derde Rijk.
- Het FCO 30/1048 report, het plan om alle besluitvorming onder regie van Brussel te laten vallen.

LEUGENS OVER STEUN AAN GEWAPENDE GROEPEN IN SYRIË ZIJN ONACCEPTEBEL

Tijdens een debat in de Tweede Kamer over de steun van Nederland aan gewapende groepen in Syrië diende SP-Kamerlid Sadet Karabulut dinsdag een motie van wantrouwen in tegen minister Blok van Buitenlandse Zaken. Karabulut: 'We moesten via de media vernemen dat Nederland jarenlang onder andere pick-up trucks en uniformen heeft geleverd aan oorlogsmisdadigers, jihadisten en bondgenoten van Al Qaida. Keer op keer vroegen we ernaar en keer op keer ontkende het kabinet. We zagen geen andere optie dan het indienen van een motie van wantrouwen om de halve waarheden en leugens van de minister over deze steun.'

Het internationaal recht speelde een belangrijke rol in het debat. De externe adviseur volkenrecht van het kabinet had grote bedenkingen of de Nederlandse steun aan gewapende groepen in Syrië wel binnen het volkenrecht is gebleven. Andere juristen uitten ook grote zorgen en stelden dat het internationaal recht waarschijnlijk geschonden is. Karabulut: 'De minister hield vol dat het volkenrecht niet geschonden is, maar dat is niet geloofwaardig. Dat moet nader onderzocht worden. Zeker voor een land als Nederland dat in de eigen grondwet heeft opgenomen dat de regering de ontwikkeling van de internationale rechtsorde bevordert. Dat is overduidelijk niet gebeurd.'

De motie van wantrouwen kreeg geen meerderheid. Omdat veel vragen onbeantwoord zijn gebleven heeft de SP tijdens het debat een voorstel ingediend om parlementair onderzoek te doen naar de Nederlandse steun aan gewapende groepen in Syrië. Daar gaat de Tweede Kamer nog over stemmen.

Bron: sp.nl

3 oktober 2018

Sadet Karabulut / SP op facebook

Foto: Sadet Karabulut /SP, Tweede Kamer 2 oktober 2018 debat over Syrië

6 oktober 2018

Afgelopen week was het debat over Nederlandse steun aan zogenaamde gematigde Syrische gewapende rebellen in de Tweede Kamer. Dat was wederom geen fraai optreden van de minister van Buitenlandse Zaken Blok. Voor mij een fundamenteel debat over waarheidsvinding, oorlog en vrede.

Jarenlang zijn we door het kabinet verkeerd geïnformeerd. Ondanks waarschuwingen en ernstige mensenrechtenschendingen, gaf onze regering hulp aan Syrische rebellen. Hierover is op geen enkele wijze publieke verantwoording afgelegd. De minister weigerde dat ook systematisch tijdens het debat. Er is de afgelopen jaren niet ingegrepen door het kabinet.

Ik ben ervan overtuigd dat als informatie over logistieke steun aan gewapende Syrische rebellen niet geheim was verklaard, de kamer juist was geïnformeerd over steun aan mensenrechtenschenders, oorlogsmisdadigers en jihadisten, een groot deel van de steun al eerder was gestopt. Of helemaal niet gegeven.

Ondanks alle kritiek van deskundigen blijft de minister van mening dat het internationaal volkenrecht niet is geschonden en weigert hij hiernaar onderzoek te doen. Terwijl hij weet dat er burgerslachtoffers zijn gevallen, er sprake is van

etnische zuivering en het Openbaar Ministerie Syriëgangers wil vervolgen voor deelname aan een criminele organisatie met terroristisch oogmerk (Al Shamiya). Één van de organisaties waaraan Nederland nota bene steun heeft verleend. Terwijl de minister de internationale rechtsorde dient te bevorderen.

Voor ons was het duidelijk dat wij niet meer kunnen vertrouwen op deze minister. Wij eisten zijn vertrek (motie heeft het helaas niet gehaald). Voor waarheidsvinding stellen wij voor om een parlementair onderzoek te doen (stemmingen a.s. dinsdag). We weten veel nog niet. En wat we wél weten over de Nederlandse steun aan Syrische rebellen, is achterhaald door slimme onderzoeksjournalisten van Nieuwsuur en Trouw.

Terecht vragen velen zich af, hoe het kan dat dit soort belangrijke informatie door journalisten onthuld moet worden. Dat is omdat wij, volksvertegenwoordigers, de afgelopen jaren simpelweg geen juiste informatie kregen. En omdat veel informatie geheim is verklaard. Net als andere regeringen die oorlog voeren in het Midden-Oosten, gebeurt dit ook door Nederland deels in het geheim.

Wat mij betreft moet de onderste steen boven in deze zaak. Wie zijn de andere rebellengroepen die de regering steunde, welke steun kregen zij? Zijn er oorlogsmisdaden begaan?

Wij en vooral de Syriërs hebben recht op antwoorden.

Sadet Karabulut ✓

@SadetKarabulut

Volgen

De minister van Buitenlandse Zaken kan zich niet verschuilen achter zijn voorgangers of leugens. Hij heeft ons voorgelogen over de steun aan Syrische rebellengroepen, en daarmee een heel groot probleem. Alle informatie openbaar, no more secrets.

[#nieuwsuur](#)

Nieuwsuur ✓ @Nieuwsuur

Pickuptrucks, laptops en vesten zijn - anders dan minister Blok eerder zei - allemaal ingezet bij de strijd in #Syrië. En #Nederland wist dat. #Nieuwsuur #Trouw #Wob

13:29 - 22 nov. 2018

69 retweets 123 vind-ik-leuks

27 69 123

Michael'sMening @MichaelsMening · 22 nov.

Als antwoord op [@SadetKarabulut](#)

NOS / NTR Nieuwsuur 22-11-2018

Nederland schending Humanitair Volkenrecht Syrië

<https://archive.org/details/NederlandHumanitairVolkenrechtSyri>

De heer Kuzu (DENK) “geopolitiek” debat Tweede-Kamer der Staten-Generaal op 2 oktober 2018 over Syrië

<https://archive.org/details/TKPlenaireVerslagen02102018>

De **voorzitter** (Arib): Goed. Dank u wel. Dan geef ik nu het woord aan de heer Kuzu namens DENK.

De heer **Kuzu** (DENK): Voorzitter. "Geopolitiek" is een vies, vuil en vunzig woord. Het is een schande. De essentiële vraag is waarom landen op duizenden kilometers afstand zich zo massaal buigen over het Midden-Oosten. Waarom heeft de internationale gemeenschap zich in de jaren negentig niet op dezelfde wijze ontfermd over Algerije en Rwanda? Waarom heeft ze zich niet ontfermd over conflictregio's als Jemen en Zuid-Sudan, of over onderdrukte volkeren als de Rohingya of de Oeigoeren? Welk belang speelt er dan in het Midden-Oosten? Het antwoord kent iedereen: olie en geld. Daarom worden er vieze, vuile, vunzige politieke spelletjes gespeeld. Dat is al meer dan 100 jaar zo. Dat was zo toen Thomas Edward Lawrence, beter bekend als Lawrence of Arabia, het vertrouwen won van Arabische stammenleiders om hen te laten vechten voor de Britse leugen van een Arabisch rijk. Na de overwinning laptten de Britten hun belofte van Arabische eenheid aan hun laars. Zij verdeelden het land met een liniaal tussen zo veel mogelijk stammenleiders, en daar is Syrië ook uit voortgekomen. Verdeel-en-heerspolitiek. Een schande. Voorzitter. De geopolitieke spelletjes werden doorontwikkeld. Op een gegeven moment moet iemand gedacht hebben: waarom zouden we eigenlijk zelf vechten? Waarom laten we mensen niet tegen elkaar vechten? Dan geven we ze wapens, waarmee ze elkaar kunnen afknallen. Dan geven we ze bommen, waarmee ze huis en haard kunnen vernietigen. In de tussentijd werden er bergen geld verdiend door de wapenindustrie en schimmige private bedrijven van de westerse bemoei-industrie. Voorzitter. Nederland deed daar spijtig genoeg aan mee. Laten we teruggaan naar het begin: de Arabische Lente, maart 2011, toen mensen in Aleppo protesteerden voor burgerrechten en democratie. Assad reageerde wreed en sloeg die opstanden neer. Iedereen wilde Assad weg hebben, behalve Poetin en Thierry Baudet. Allerlei groeperingen werden bewapend en voorzien van goederen om tegen elkaar te vechten, met de belofte dat ze democratie zouden krijgen. Toen de Verenigde Staten vroegen of ook Nederland strijdende groepen in Syrië kon bewapenen, stond oud-minister Koenders te trappelen om op het vliegtuig te stappen naar de Verenigde Staten. Als de chef roept zeg je ja. Voorzitter. Zo stuurde Nederland auto's, militaire kleding en hulpgoederen naar strijders in Syrië, terwijl onze eigen soldaten niet eens genoeg materieel hebben. Maar erger nog, de

steun kwam in handen van groepen die mensenrechten schenden en die nauw samenwerken met terroristische organisaties. Nederland heeft op die manier bijgedragen aan het faciliteren van oorlogsmisdaden en mensenrechtenschendingen. Dat hadden we kunnen weten. Interne juristen van het ministerie van Buitenlandse Zaken gaven aan dat ze van tevoren niet konden aangeven of het steunprogramma wel in lijn was met het internationaal recht. De meningen van aangetrokken experts en een volkenrechtelijk adviseur werden willens en wetens niet gevraagd of in de wind geslagen. Talloze signalen vanuit Syrië dat de steun terechtkwam bij foute groepen werden gewoon genegeerd. Er is ook nog het verschil in opvatting tussen het ministerie van Buitenlandse Zaken en het Openbaar Ministerie over de aanmerking als terroristische organisatie. Hoe kan het zo zijn dat twee instituties, die onderdeel zijn van dezelfde overheid, groeperingen met terroristische motieven totaal verschillend kwalificeren? Wij overwegen op dit punt dan ook een motie.

Voorzitter. Net als bij de oorlog in Irak is meedoen met Amerika en de westerse bemoei-industrie belangrijker voor de regering dan het internationaal recht. Je zou zelfs kunnen stellen: belangrijker dan mensenlevens. Vanwaar de zucht om mee te doen met de grote jongens? Het antwoord daarop is misschien dat er baantjes worden gecreëerd op internationale posities voor vrienden en vriendinnen van Rutte. Zie Hennis. Maar wat is het resultaat, zeven jaar na de Arabische Lente, in 2018? Meer dan een half miljoen doden en meer dan 5 miljoen mensen zijn op de vlucht geslagen, uit een land dat in puin ligt. Naast al het menselijke leed in Syrië moeten wij onszelf de vraag stellen wat wij ervan geleerd hebben. Met pijn in het hart moet ik zeggen: bar weinig. Nog steeds redeneren heel veel mensen in dit land: de vijand van mijn vijand is mijn vriend, hoewel daar heel, heel foute groepen bij zitten. Laat ik wat voorbeelden noemen. De heer Koopmans is begonnen met een voorzetje, maar het moet me toch wel van het hart: ChristenUnie-Kamerlid meneer Voordewind vroeg samen met collega's om steun voor de PYD en de YPG. Wij zagen Voordewind zelfs een kantoor openen van de YPG, dat gelieerd is aan de PKK, een erkende terroristische organisatie. Ik weet ook niet wat er op de foto die ik nu in mijn hand heb gebeurt, maar ik neem aan dat de boodschap van de heer Voordewind niet is: u zult geen mensenrechten schenden, u zult geen kindsoldaten rekruteren, u zult mensen niet van hun huis en haard verdrijven. Maar deze ongure bendes zijn wel verantwoordelijk voor talloze mensenrechtenschendingen. Ik spreek nogmaals van een diepe schande. Zodra een groepering oorlogsmisdaden begaat, moeten we daar keihard afstand van nemen en daar geen steun aan verlenen. We moeten helemaal niet, zoals het Algemeen Dagblad, geromantiseerde artikelen maken over een Brabander die vervolgt wordt voor zijn bijdrage aan oorlogsmisdaden. Devin, een trotse Brabantse Koerd, die zijn achternaam geheim wilde houden, had er geen problemen mee toen het Algemeen Dagblad op de voorpagina zijn foto deelde, waarop hij poseert met een wapen voor een YPG-vlag. Het is werkelijk schandalig. Nederland mag geen veilige thuishaven voor terroristen worden. Nu niet, nooit niet. Voorzitter, tot slot. Het geblunder in Syrië heeft ertoe geleid dat de regering bestookt is met lastige Kamerleden van coalitiepartijen, tot ongenoegen van minister Blok, want hij viel op Prinsjesdag over CDA-Kamerlid Van Helvert heen. Als een intimidator liet Blok merken dat hij niet gediend is van kritische vragen. Wij vinden dat doodzonde. Kritische Kamerleden — zoals meneer Omtzigt en meneer Van Helvert, die in het verleden echt veel vragen hebben gesteld — moeten we koesteren. We moeten dit niet met ongure methoden proberen onder de pet te houden. Ik wil de minister daarom tot het volgende oproepen. Stop met het intimideren

van Kamerleden. Stop met alle discutabele internationale missies. Het zijn er 61 op dit moment. Begin met het wassen van je handen, niet in onschuld maar in schuld. Dank u wel, voorzitter.

Mainstream Media

Afleiding creëren door het publiek overspoelen met minder belangrijke thema's in het nieuws is de favoriete strategie van de media. De kwestie pick-up trucks Syrië nieuwsuur september 2018, snel daarna ondergesneeuwd. Door de Haagse politiek wordt er ook niet meer over gesproken. Verantwoordelijke ministers wassen de handen in onschuld. Over hoe de mainstream media het volk hersenspielen, meer hierover op blz. 2101 van het Annual Report IFUD of Human Rights 2016-2017. Onderzoeksjournalist Sharyl Attkisson van CBS News legt uit hoe de mainstream media het volk hersenspielen.

<https://archive.org/details/ANNUALREPORTIFUDOfHumanRights20162017>

Human rights are crucial but exploited for political Aims

The Dutch State uses human rights instruments, anti-racism -and even the Anne Frank House- “are used” for political purposes.

Mensenrechten zijn van cruciaal belang, maar worden uitgebuit voor politieke doeleinden

De Nederlandse Staat gebruikt mensenrechteninstrumenten, anti-racisme – en zelfs de Anne Frank Stichting- “worden ingezet” voor politieke doeleinden.

https://archive.org/details/InternationaleWapenhandel_201809

Crimes against humanity

At Nuremberg, prosecutors successfully argued that, though the Nazi leadership who perpetrated the second world war were following orders and acting within the scope of their duties as stewards of the German state, they were nonetheless liable for crimes of aggression and crimes against humanity. The Nazis had invaded sovereign nations without provocation, and could not use domestic laws to protect them. In his opening statement, Robert Jackson, the American supreme court justice and chief prosecutor, said: "This trial represents mankind's desperate effort to apply the discipline of the law to statesmen who have used their powers of state to attack the foundations of the world's peace and to commit aggressions against the rights of their neighbours." The case seemed to Comar to have at least a few overlaps, especially after the world realised that Saddam Hussein had no weapons of mass destruction and that the planners of the invasion had first contemplated regime change in Iraq long before there was any notion of WMD. Over the next few years, international opinion began to coalesce against the legality of the war. In 2004, then UN secretary general Kofi Annan called the war "illegal". The Dutch parliament called it a breach of international law. In 2009.

theguardian.com

ICC- Vatican

The President of the International Criminal Court (ICC), Judge Silvia Fernández de Gurmendi, was received by His Holiness Pope Francis at the Vatican, and encouraged the Holy See to consider becoming a party to the Rome Statute in order to assist in fostering the universality of the system. *The Vatican evades human rights obligations through Canon Law, diplomatic immunity and other dodges.*

Press Release : 18 September 2017

ICC President meets with His Holiness Pope Francis at the Vatican

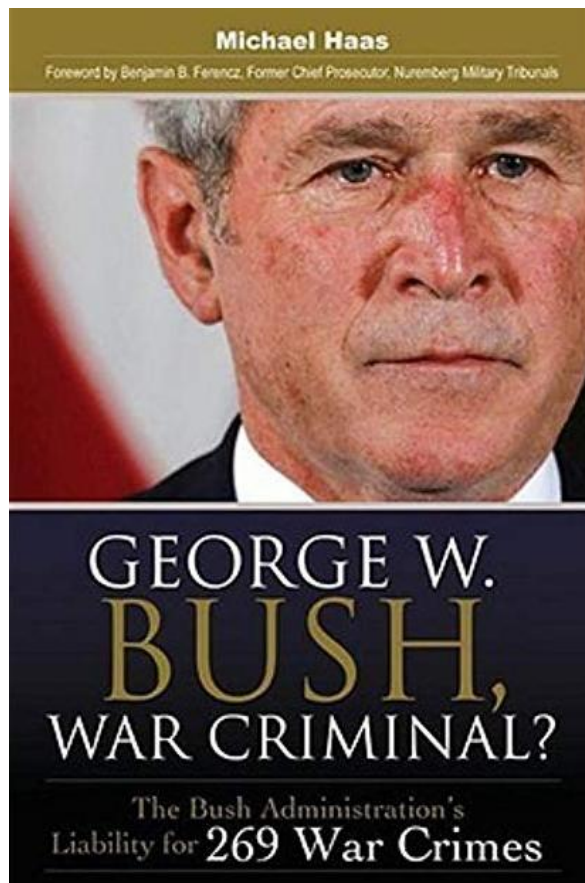

ICC-CPI-20170918-PR1333

©Servizio Fotografico - L'OSSERVATORE ROMANO

The President of the International Criminal Court (ICC), Judge Silvia Fernández de Gurmendi, was received by His Holiness Pope Francis at the Vatican on Friday 15 September 2017. Board member of the Trust Fund for Victims (TFV), Felipe Michelini, joined the delegation on the visit to the Vatican. President Fernández briefed His Holiness on the Court's achievements and challenges in fighting impunity for genocide, crimes against humanity and war crimes. She underlined that the Court's mandate is not only intended to bring perpetrators of these crimes before justice but also seeks to ensure a voice to victims in the proceedings as well as an opportunity for them to seek reparation for the harm suffered. President Fernández thanked Pope Francis for his leadership to support peace, development and the protection of those most vulnerable, goals to which the Court also sought to

contribute through its justice efforts. She explained that the Court has come far during 15 years of operations, with investigations in nine countries and several cases finished or on trial for crimes such as the recruitment of child soldiers, sexual violence in conflict, attacks against the civilian population and the destruction of cultural and religious property. She also referred to the thousands of victims participating in proceedings or seeking reparation, and hundreds of thousands of people having benefitted from

Title: George W. Bush, War Criminal?: The Bush Administration's Liability for 269 War Crimes

Michael Haas

Published December 1st 2008 by Praeger

ISBN:0313364990 (ISBN13: 9780313364990)

388 pages

English

POLITICS
huffingtonpost.com
04/23/2018

Here's Why Many Americans Are Choosing Not To Vote This Year

About two-thirds of unregistered and “unlikely” voters said politics are too corrupt to merit attention.

By Ariel Edwards-Levy

ADAMKAZ VIA GETTY IMAGES

The responses of Americans who don't plan to vote in November suggest a deep and possibly growing mistrust of national politics as a whole.

A significant swath of the American public will skip the 2018 elections, in part out of a sense that their vote doesn't matter or that politics are inescapably corrupt, according to a new poll from Suffolk University and USA Today.

COMMENT:

Why Are We Pardoning president Bush
and Punishing Chelsea Manning?

Chelsea Manning was sentenced to 35 years in prison for leaking information to WikiLeaks that detailed government corruption, corporate conspiracies, and war crimes, the Obama administration filed a petition with a San Francisco federal court arguing that former president George W. Bush and his advisors enjoy "absolute immunity" against any possible civil or criminal charges from the Iraq War. Equal justice would mean that war criminals, not whistleblowers, are locked in cages and where no is immune from the consequences of illegal behavior, (mik.com By Robert Taylor Aug 27- 2013).

America refuses to prosecute George Bush for war crimes allegedly committed in Iraq, this was a sad example of governments that allow political self-interest to take precedence over justice, which is the main argument for not going to vote.

(IFUD of Human Rights 2018)

Why Are We Pardoning president Bush and Punishing Chelsea Manning?

By Robert Taylor | Aug. 27, 2013

The most important standard of justice is that the law should apply equally to everybody. Lady Justice is "blind" and does not show favoritism to money, power, or privilege. In the last few years, however, the law has been used more and more to prosecute and oppress private individuals while the far more heinous crimes of public officials are excused and ignored.

A week before Chelsea Manning was sentenced to 35 years in prison for leaking information to WikiLeaks that detailed government corruption, corporate conspiracies, and war crimes, the Obama administration filed a petition with a San Francisco federal court arguing that former president George W. Bush and his advisors enjoy "absolute immunity" against any possible civil or criminal charges from the Iraq War.

The motion was filed after Sundus Shaker Saleh tried to sue the former president. Saleh, an Iraqi refugee, who was driven into exile in Jordan, is one of the millions of people that were either killed, maimed, or displaced thanks to the U.S. invasion of Iraq. Rupa Bhattacharyya, director of the Department of Justice's Torts branch, argued that Bush and his co-conspirators are immune because "each was acting within the scope of their federal office or employment" when they knowingly lied and distorted evidence in order to wage an unprovoked, aggressive war in Iraq.

The timing of the Obama administration's motion could not be more ironic. In the midst of a high-profile case against an Army whistleblower in which they attempted to accuse and convict her of "treason" and "aiding the enemy," tortured her, and delayed due process for over three years, the Justice Department acted with intense swiftness to make sure that those who engaged in torture and war crimes were immune from the law.

Sadly, this is not an isolated incident.

Political operatives looking out for each other is not something new in America. President Obama is well aware that by preventing Bush from being prosecuted, he will be immune as well. But in the last decade the sharing power of the Internet and the level of corruption and secrecy needed to maintain an aggressive, militaristic foreign policy has made its prevalence clear.

After President Bush built the foundation for the massive NSA surveillance state in collusion with some of the largest telecommunication companies, those companies received retroactive immunity. Almost a decade later, the whistleblowers who helped expose these unconstitutional and illegal activities have been fired, disciplined, ridiculed, or forced to hide out in another country.

One of the first things President Obama did upon taking office was to grant immunity to those under the Bush administration that has broken federal law and authorized torture. Additionally, many officials that were complicit in these crimes, as well as many other crimes in previous administrations, unsurprisingly found a quick path to the top of the Obama administration's legal team.

And the whistleblower who helped shine a light on the medieval, barbaric torture regime that continues to this day? Well he is currently in prison, serving a 30-month sentence.

How can this blatant hypocrisy and perversion be allowed to exist with such brazen defiance of justice? Is it that "might makes right"? Or the corruption and arrogance of a lone, unrestrained superpower? Is it an apathetic public? Likely, it's a blend of all three factors.

Digging even deeper, the national security state — indeed, the entire political apparatus — is defined by a perversion of law and justice. It is the state's supposed duty and obligation to commit acts that would land private actors in jail. Theft becomes "taxation" and "civil forfeiture," debasing the currency and bank bailouts are "monetary policy," and starting wars that cause massive civilian deaths and property damage is just "foreign policy."

And conspiracy to wage aggressive war is "acting within the scope of their federal office or employment."

Whether knowingly or unknowingly, this is what whistleblowers attack when they act in good conscious to reveal these secrets to the world. Constitutional government bound by the rule of law depends upon the consent of the governed; how we can give our consent to a government that acts in near-complete secrecy? And how we can consent to give government powers and rights that we ourselves do not have?

As Manning said in her plea to President Obama, "Sometimes you have to pay a heavy price to live in a free society. I will gladly pay that price if it means we could have a country that is truly conceived in liberty and dedicated to the proposition that all women and men are created equal."

Equal justice would mean that war criminals, not whistleblowers, are locked in cages — and where no is immune from the consequences of illegal behavior.

Share:

Source: mik.com
By Robert Taylor
Aug 27- 2013

Waarom krijgt president Bush geen straf en straffen we Chelsea Manning?

Door Robert Taylor | 27 Augustus, 2013

De belangrijkste maatstaf voor rechtvaardigheid is dat de wet voor iedereen gelijk van toepassing is. Lady Justice is "blind" en toont geen vriendjespolitiek ten opzichte van geld, macht of voorrecht. In de afgelopen jaren is de wet echter steeds meer gebruikt om particulieren te vervolgen en te onderdrukken, terwijl de veel gruwelijker misdaden van ambtenaren worden verontschuldigd en genegeerd.

Een week voordat Chelsea Manning werd veroordeeld tot 35 jaar gevangenisstraf voor het lekken van informatie aan WikiLeaks dat gedetailleerde overheids corruptie, corporate samenzweringen, en oorlogsmisdaden, de Obama administratie een verzoekschrift ingediend bij een San Francisco federale rechtbank met als argument dat de voormalige president George W. Bush en zijn adviseurs genieten van "absolute immuniteit" tegen elke mogelijke civiele of strafrechtelijke vervolging van de Irak War.

De motie werd ingediend nadat Sundus Shaker Saleh probeerde om de vroegere voorzitter te vervolgen. Saleh, een Iraakse vluchteling, die in ballingschap werd gedreven in Jordanië, is een van de miljoenen mensen die ofwel werden gedood, verminkt, of verplaatst dankzij de Amerikaanse invasie van Irak. Rupa Bhattacharyya, directeur van de afdeling Torts van het Ministerie van Justitie, betoogde dat Bush en zijn mede-samenzweerder immuniteit zijn omdat "elk van hen handelt binnen het bereik van hun federaal kantoor of werk" toen ze bewust leugden en bewijs vervalsen om een ongeprovoceerde, agressieve oorlog in Irak te voeren.

De timing van de motie van het beleid Obama kon niet ironischer zijn. In het midden van een high-profile geval tegen een klokkenluider van het Leger waarin zij probeerden om haar te beschuldigen en te veroordelen van "verraad" en "het helpen van de vijand," haar te kwellen, en vertraagde gepast proces meer dan drie jaar, handelde de Afdeling van de Rechtvaardigheid met intense vlugheid om ervoor te zorgen dat zij die zich met marteling en oorlogsmisdaden bezighielden van de wet immuniteit waren.

Helaas is dit geen geïsoleerd incident.

Politieke agenten die op elkaar letten is niet iets nieuws in Amerika. President Obama is zich er terdege van bewust dat hij ook immuniteit is voor vervolging van Bush. Maar in het afgelopen decennium hebben de gedeelde macht van het internet en de mate van corruptie en geheimhouding die nodig zijn om een agressief, militaristisch buitenlands beleid in stand te houden, zijn prevalentie duidelijk gemaakt.

Nadat president Bush in samenwerking met enkele van de grootste telecommunicatiebedrijven de basis had gelegd voor de massale NSA-surveillancemaatschappij, kregen deze bedrijven met terugwerkende kracht immuniteit. Bijna tien jaar later zijn de klokkenluiders die hielpen deze

ongrondwettelijke en illegale activiteiten aan de kaak te stellen, gedisciplineerd, belachelijk gemaakt of gedwongen om zich te verbergen in een ander land.

Een van de eerste dingen die president Obama deed bij zijn aantreden was het verlenen van immuniteit aan degenen onder de regering-Bush die de federale wet heeft overtreden en foltering heeft toegestaan. Bovendien, vonden vele ambtenaren die medeplichtig aan deze misdaden, evenals vele andere misdaden in vorige overheidsdiensten waren, unsurprisingly een snelle weg aan de bovenkant van het wettelijke team van het beleid Obama.

En de klokkenluider die hielp een licht te schijnen op het middeleeuwse, barbaarse martelregime dat tot op de dag van vandaag voortduurt? Welnu, hij zit momenteel in de gevangenis en zit 30 maanden gevangenisstraf uit.

Hoe kan deze schaamteloze hypocrisie en perversie worden toegestaan om te bestaan met zo'n schaamteloosheid van gerechtigheid? Is het zo dat "zou kunnen kloppen"? Of de corruptie en arrogantie van een eenzame, ongebreidelde supermacht? Is het een apathisch publiek? Waarschijnlijk is het een mix van alle drie factoren.

Nog dieper gravend, wordt de nationale veiligheidsstaat - inderdaad, het hele politieke apparaat - gedefinieerd door een perversie van recht en rechtvaardigheid. Het is de vermeende plicht en verplichting van de staat om handelingen te stellen die particuliere actoren in de gevangenis zouden belanden. Diefstal wordt "belastingheffing" en "civiele verbeurdverklaring", het debaseren van de munt en het redden van banken zijn "monetair beleid", en het beginnen van oorlogen die massale burgerslachtoffers en schade aan eigendommen veroorzaken is gewoon "buitenlands beleid".

En samenzwering om agressieve oorlog te voeren is "handelen binnen het bereik van hun federaal kantoor of werkgelegenheid".

Of dit nu bewust of onbewust is, dit is wat klokkenluiders aanvallen wanneer ze goed bewust handelen om deze geheimen aan de wereld te onthullen. Constitutionele regering gebonden door de rechtsstaat hangt af van de toestemming van de geregeerden; hoe kunnen we onze toestemming geven aan een regering die in bijna volledige geheimhouding handelt? En hoe kunnen we ermee instemmen om de overheid bevoegdheden en rechten te geven die we zelf niet hebben?

Zoals Manning in haar pleidooi aan president Obama zei: "Soms moet je een zware prijs betalen om in een vrije samenleving te leven. Ik zal die prijs graag betalen als het betekent dat we een land kunnen hebben dat werkelijk in vrijheid is ontstaan en dat zich inzet voor de stelling dat alle vrouwen en mannen gelijk zijn".

Gelijkheid en rechtvaardigheid zou betekenen dat oorlogsmisdadigers, niet klokkenluiders, worden opgesloten in kooien - en waar niemand immuun is voor de gevolgen van illegaal gedrag.

Deel

Bron: mik.com
Door Robert Taylor
27- augustus 2013

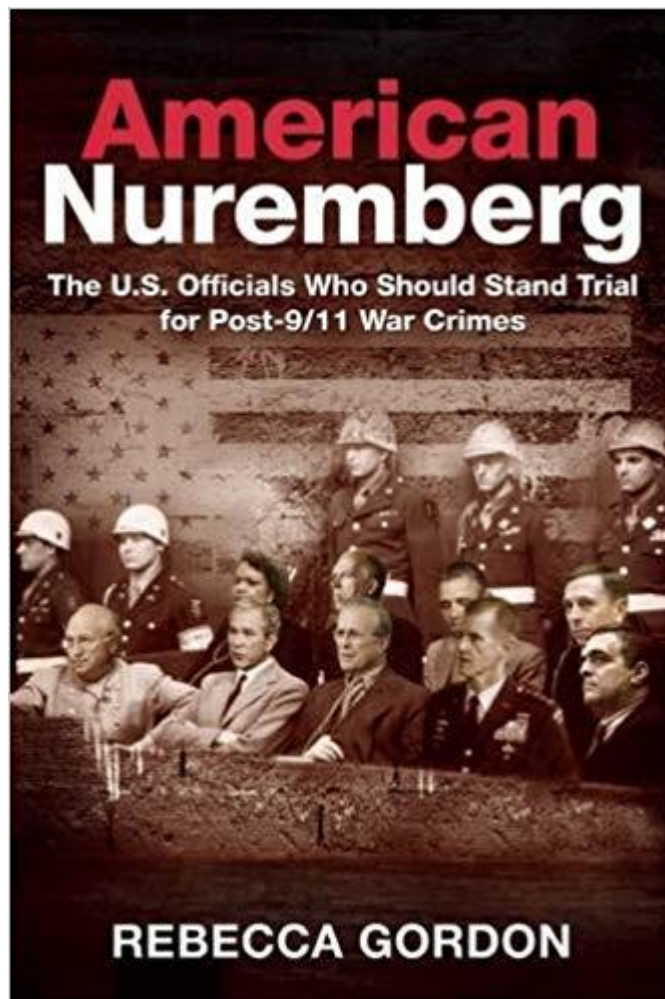
Legal Immunity of George W. Bush in the “Commission” of War Crimes in Iraq: California 9th Circuit Opinion Released

By Witness Iraq

Global Research, February 12, 2017

Witness Iraq 10 February 2017

The Ninth Circuit has affirmed the immunity given to high-ranking Bush-era officials in *Saleh v. Bush*, and has dismissed Ms. Saleh's claims of aggression against George W. Bush and others for their alleged planning and commission of the crime of aggression against Iraq.

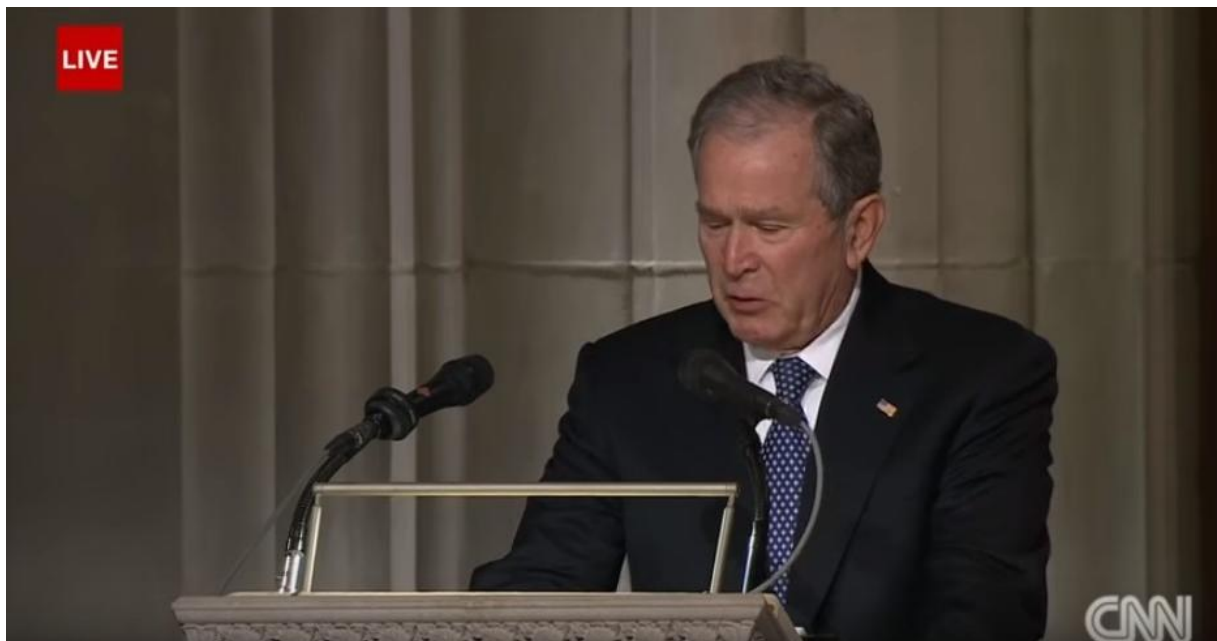

American Nuremberg

The U.S. Officials Who Should Stand Trial for Post-9/11 War Crimes

Rebecca Gordon

- 176 Pages
- April 5, 2016
- ISBN: 9781510703339

Screenshot CNN / Youtube / dec 5- 2018

George W. Bush

Former President George W. Bush tears up while eulogizing his father, George H.W. Bush, at a state funeral in Washington.

George H.W. Bush: He committed war crimes

Under Bush Sr., the U.S. dropped a whopping 88,500 tons of bombs on Iraq and Iraqi-occupied Kuwait, many of which resulted in horrific civilian casualties. In February 1991, for example, a U.S. airstrike on an air-raid shelter in the Amiriyah neighborhood of Baghdad killed at least 408 Iraqi civilians. According to Human Rights Watch, the Pentagon knew the Amiriyah facility had been used as a civil defense shelter during the Iran-Iraq war and yet had attacked without warning. It was, concluded HRW, “a serious violation of the laws of war.”

U.S. bombs also destroyed essential Iraqi civilian infrastructure — from electricity-generating and water-treatment facilities to food-processing plants and flour mills. This was no accident. As Barton Gellman of the Washington Post reported in June 1991: “Some targets, especially late in the war, were bombed primarily to create postwar leverage over Iraq, not to influence the course of the conflict itself. Planners now say their intent was to destroy or damage valuable facilities that Baghdad could not repair without foreign assistance. ... Because of these goals, damage to civilian structures and interests, invariably described by briefers during the war as ‘collateral’ and unintended, was sometimes neither.”

Got that? The Bush administration deliberately targeted civilian infrastructure for “leverage” over Saddam Hussein. How is this not terrorism? As a Harvard public health team concluded in June 1991, less than four months after the end of the war, the destruction of Iraqi infrastructure had resulted in acute malnutrition and “epidemic” levels of cholera and typhoid.

By January 1992, Beth Osborne Daponte, a demographer with the U.S. Census Bureau, was estimating that Bush’s Gulf War had caused the deaths of 158,000 Iraqis, including 13,000 immediate civilian deaths and 70,000 deaths from the damage done to electricity and sewage treatment plants. Daponte’s numbers contradicted the Bush administration’s, and she was threatened by her superiors with dismissal for releasing “false information.” (Sound familiar?)

Source:

Tyler Durden
zerohedge.com
Dec- 04 2018

George H.W. Bush: Hij pleegde oorlogsmisdaden

Onder Bush Sr. liet de VS maar liefst 88.500 ton bommen vallen op Irak en het door Irak bezette Koeweit, waarvan er veel tot afschuwelijke burgerslachtoffers hebben geleid. In februari 1991, bijvoorbeeld, doodde een Amerikaanse luchtaanval op een schuilkelder in de Amiriyah buurt van Bagdad minstens 408 Iraakse burgers. Volgens Human Rights Watch wist het Pentagon dat de Amiriyah-faciliteit tijdens de oorlog

tussen Iran en Irak als civiele bescherming werd gebruikt en toch zonder waarschuwing was aangevallen. Het was, zo concludeerde HRW, "een ernstige schending van de wetten van de oorlog.

Amerikaanse bommen vernietigden ook essentiële Iraakse civiele infrastructuur - van elektriciteitsproducerende en waterzuiveringsinstallaties tot voedselverwerkende fabrieken en bloemmolens. Dit was geen toeval. Zoals Barton Gellman van de Washington Post in juni 1991 meldde: "Sommige doelwitten, vooral laat in de oorlog, werden voornamelijk gebombardeerd om naoorlogse invloed uit te oefenen op Irak, niet om het verloop van het conflict zelf te beïnvloeden. Planners zeggen nu dat het hun bedoeling was om waardevolle faciliteiten te vernietigen of te beschadigen die Bagdad zonder buitenlandse hulp niet kon repareren. Vanwege deze doelen was schade aan civiele structuren en belangen, die door de briefers tijdens de oorlog steevast als 'onderpand' en onbedoeld werden beschreven, soms geen van beide.

Heb je dat gemerkt? De regering-Bush richtte zich bewust op civiele infrastructuur voor "hefboomwerking" over Saddam Hoessein. Hoe is dit geen terrorisme? Zoals een volksgezondheidsteam van Harvard in juni 1991, minder dan vier maanden na het einde van de oorlog, concludeerde, had de vernietiging van de Iraakse infrastructuur geleid tot acute ondervoeding en 'epidemische' cholera en tyfus.

In januari 1992 schatte Beth Osborne Daponte, een demograaf van het U.S. Census Bureau, dat de Golfoorlog van Bush de dood van 158.000 Irakezen had veroorzaakt, waaronder 13.000 directe burgerslachtoffers en 70.000 doden door de schade aan elektriciteits- en rioolwaterzuiveringsinstallaties. De cijfers van Daponte waren in tegenspraak met die van de Bush-regering en ze werd door haar superieuren bedreigd met ontslag wegens het vrijgeven van "valse informatie". (Klinkt vertrouwd?)

Bron: Tyler Durden
zerohedge.com
Dec- 04 2018

Anne Frank political tool

In 2012, Obama ask the U.S. Court of Appeal for the Ninth Circuit in California to grant George W. Bush Immunity to stand trial for his government's war crimes committed in Iraq.

In 2012, U.S. Attorney General Eric Holder announced the closure without charge of the only two cases investigated in connection with the U.S. torture program: one resulting in the death in 2002 of an Afghan detainee in a secret CIA prison near Kabul, and the other in the death of an Iraqi citizen in 2003 while in CIA custody in Abu Ghraib. During his 2008 campaign for president, Obama repeatedly promised that, while he opposed "partisan witch-hunt", he would instruct his attorney general to "immediately" review the evidence of criminality in these torture programs because "no one stands above the law". Yet almost immediately after winning the 2008 election, Obama, before he was even inaugurated, he made it clear that he was against such investigations, citing what he called "a belief that we must look forward rather than backward". During his visit to the Netherlands on 29 September 2018 to the Anne Frank House, the former President of America wrote a personal message in the guest book:

"The story, and the voice of a young woman, remind us of the cruelty what man is capable of, but more importantly, the resilience and beauty of the human spirit'.

He also called in the same message for the elimination of all forms of discrimination. May this place serve as a reminder to all of us. "May this place serve as a reminder to all of us to combat anti-Semitism, racism and discrimination in all its forms.

Source (1): parool.nl

29 September 2018

Source(2): theguardian.com

Glenn Greenwald

2012

Anne Frank instrument door de politiek

Obama verzocht in 2012 het Amerikaanse Hof van Beroep voor het Negende Circuit in Californië om George W. Bush Immuniteit te verlenen om terecht te staan voor de oorlogsmisdaden van zijn regering gepleegd in Irak.

In 2012 kondigde de Amerikaanse procureur-generaal Eric Holder de sluiting zonder aanklacht aan van de enige twee zaken die werden onderzocht in verband met het Amerikaanse martelprogramma: een zaak die in 2002 resulteerde in de dood van een Afghaanse gedetineerde in een geheime CIA-gevangenis in de buurt van Kaboel, en de andere in de dood van een Iraakse burger in 2003 terwijl hij in CIA-bewaring was in Abu Ghraib. Tijdens zijn campagne van 2008 voor voorzitter, beloofde Obama herhaaldelijk dat, terwijl hij zich „partijgebonden heksenjacht" verzette, hij zijn procureur-generaal zou opdragen om „onmiddellijk" het bewijsmateriaal van misdadigheid in deze martelingsprogramma's te herzien omdat „niemand boven de wet" staat. Maar toch bijna onmiddellijk na het winnen van de verkiezing van 2008, Obama, alvorens hij zelfs was inaugureerd, maakte hij duidelijk dat hij tegen dergelijke onderzoeken was, onder verwijzing naar wat hij noemde "een overtuiging dat we vooruit moeten kijken in plaats van achteruitkijken". Tijdens zijn bezoek aan Nederland op 29 september 2018 aan het Anne Frankhuis, schreef de voormalige president van Amerika een persoonlijke boodschap in het gastenboek:

"Het verhaal, en de stem van een jonge vrouw, herinneren ons aan de wreedheid waartoe de mens in staat is, maar nog belangrijker, de veerkracht en schoonheid van de menselijke geest."

Ook riep hij in dezelfde boodschap op om alle vormen van discriminatie de kop in te drukken. "Moge deze plek dienen als een herinnering aan ons allemaal om antisemitisme, racisme en discriminatie in al zijn vormen te bestrijden."

Bron (1): parool.nl
29 september 2018

Bron(2): theguardian.com

Glenn Greenwald

Ruling granting Tony Blair immunity from prosecution over Iraq war

Last year's ruling to block a private criminal prosecution against the former PM revisited by Lord Chief Justice

Independent.co.uk
Wednesday 5 July 2017

The private criminal prosecution brought against the former prime minister last year was based on the findings of the Chilcot report into the Iraq War. The Lord Chief Justice of England and Wales is set to review a ruling last year that gave Tony Blair immunity for prosecution over his role in the Iraq War.

Tony Blair explains why he's looking for a second act in UK politics

Tony Blair was also also clear on what ails Europe today. Blair said immigration and large-scale migration from the Muslim world is the single biggest driver of EU politics.

SINGAPORE SUMMIT Apr 13, 2018

HT Correspondent
Hindustan Times, Singapore

Tony Blair at the Mint Asia-Hindustan Times Leadership Summit in Singapore.(HT Photo)

Having stayed out of British politics for a long time, former Prime Minister Tony Blair made a comeback after the UK's Brexit vote in 2016. He said on Friday that he is trying to forge vastly different words together to forge a new political centre.

"I want to reinvigorate the progressive centre in UK politics to shape a world that is post-ideological," said Blair at the first Mint Asia-Hindustan Times Leadership Summit in Singapore. "A new centre would be a step in the right direction to combat the rise of populist forces across the UK, Europe, and the US."

According to him, Brexit and the election of Donald Trump as US president "are a result of the mainstream centrist parties that have failed because they are afraid to speak uncomfortable truths to their public."

"Challenging the public has become almost something improper. These mainstream centrist parties have been so battered today that they feel they have to follow political

opinion, not lead it. No solution can come out of this scenario. A strong centrist leadership would speak directly about the uncomfortable truths and address them pragmatically through politics and policy,” he said.

Blair is clear about what ails Europe today. “Immigration and large-scale migration from the Muslim world is the single biggest driver of EU politics today. You can’t simply dismiss it as the prejudice of the right, as it does nothing for the cause.”

“The truth is there is populism in both left and right of centre,” he adds. “The right blames the immigrants and the left blames the pro-business and trade groups. This is riding the anger, not providing the answers.”

A progressive, modern and strong centre, according to him, has been vanquished in British politics, and also in most other western societies dealing with immigration.

“I am serious about remaking the centre-left of British politics. It needs to be redefined so that the millions of disenfranchised people can come back into the political process,” he said.

Tony Blair legt uit waarom hij op zoek is naar een terugkeren in de Britse politiek

Tony Blair was ook duidelijk over wat er vandaag de dag in Europa gebeurt. Blair zei dat immigratie en grootschalige migratie uit de moslimwereld de grootste drijvende kracht achter de EU-politiek is. SINGAPORE SUMMIT Apr 13, 2018 HT
Correspondent Hindustan Times, Singapore

Na lange tijd uit de Britse politiek te zijn gebleven, maakte oud-premier Tony Blair een comeback na de Brexit stemming in 2016. Hij zei op vrijdag dat hij probeert om enorm verschillende woorden samen te smeden om een nieuw politiek centrum te smeden. "Ik wil het progressieve centrum in de Britse politiek nieuw leven inblazen om een wereld vorm te geven die postideologisch is," zei Blair op de eerste Mint Asia-Hindustan Times Leadership Summit in Singapore. "Een nieuw centrum zou een stap in de goede richting zijn om de opkomst van populistische krachten in het Verenigd Koninkrijk, Europa en de VS te bestrijden. Volgens hem zijn Brexit en de verkiezing van Donald Trump tot president van de VS "het resultaat van de mainstream centrumpartijen die hebben gefaald omdat ze bang zijn om ongemakkelijke waarheden voor hun publiek uit te spreken". "Het uitdagen van het publiek is bijna iets ongepast geworden. Deze mainstream centrumpartijen zijn vandaag de dag zo gehavend dat ze het gevoel hebben dat ze de politiek moeten volgen.

Uit dit scenario kan geen oplossing voortkomen. Een „sterke centristische leiding zou direct over de ongemakkelijke waarheden spreken en hen pragmatisch door politiek en beleid richten," hij zei. Blair is duidelijk over wat Europa vandaag de dag in gevaar brengt. "Immigratie en grootschalige migratie uit de moslimwereld is de grootste drijvende kracht achter de huidige politiek van de EU. Je kunt het niet simpelweg afwijzen als een vooroordeel van rechts, want het doet niets voor de zaak". "De waarheid is dat er populisme is, zowel links als rechts van het centrum," voegt hij eraan toe. "Rechts geeft de schuld aan de immigranten en links geeft de schuld aan de pro-business en handelsgroepen. Dit is boosheid, niet het geven van antwoorden. Een vooruitstrevend, modern en sterk centrum is volgens hem overwonnen in de Britse politiek, en ook in de meeste andere westerse samenlevingen die met immigratie te maken hebben. "Ik ben serieus van plan om de centrumlinks van de Britse politiek te remaken. Het moet opnieuw worden gedefinieerd, zodat de miljoenen mensen zonder rechten terug kunnen keren in het politieke proces," zei hij.

Bron: hindustantimes.com

13 april 2018

Oud VN-wapeninspecteur

Jan Rozing was in de jaren '90 VN-inspecteur in Irak. Hij ging terug in 2003 als teamleider en onderzocht honderden locaties waar Saddams verboden wapens hadden moeten liggen.

De aanleiding voor de Irak-oorlog in 2003 noemt Rozing een farce, want de VN-wapeninspecteurs waren er voor 99,9% zeker van dat ze Saddams wapenprogramma in kaart hadden. Toch kwam er oorlog. Rozing is gehoord door de Commissie Davids die aanstaande dinsdag met haar rapport komt over de Nederlandse rol tijdens de Irak-oorlog. Vanavond in EenVandaag het verhaal van VN-inspecteur Jan Rozing over de massavernietingswapens die er niet waren.

Bron: eenvandaag.avrotros.nl

09-01-2010

Jan Peter Balkenende

Bron:twitter

Jan Peter Balkenende

Member Supervisory Board

Born

1956

Nationality

Dutch

Profile

Jan Peter Balkenende was appointed a member of the Supervisory Board at the General Meeting on 8 May 2017 with effective date 1 September 2017.

Jan Peter Balkenende is member of the Risk Committee.

Most important other ancillary positions

- Professor of governance, institutions and internationalisation at Erasmus University Rotterdam (the Netherlands)
- External senior adviser to Ernst & Young
- Chairman of the Advisory Board of International Advisory Board (IAB) Rotterdam (the Netherlands)
- Member of the Supervisory Board of Goldschmeding Foundation
- Chairman of the Board Maatschappelijke Alliantie (the Netherlands)
- Chairman of the Advisory Board of Noaber Foundation

Balkenende must appear before the International Criminal Court'.

vn.nl

february 6 - 2010

Text Tomas Vanheste and Marian Husken

Interview Gerard Spong

If political support does indeed result in a form of criminal complicity, Balkenende and De Hoop Scheffer can be designated as accomplices to a war crime. Once resigned, Balkenende can therefore be prosecuted.

Books Iraq War:

<https://archive.org/details/BooksIraqWar>

Balkenende moet voor het Internationaal Strafhof

vn.nl

6 februari 2010

Tekst Tomas Vanheste en Marian Husken

Interview Gerard Spong

Als politieke steunverlening inderdaad een vorm van strafrechterlijke medeplichtigheid oplevert, kunnen Balkenende en De Hoop Scheffer als medeplichtige aan een oorlogsmisdaad worden aangeduid. Eenmaal afgetreden is Balkenende dus strafrechtelijk vervolgbaar.

<https://archive.org/details/InternationaalVolkenrechtIrak>

Balkenende & De Hoop Scheffer bij Bush

Foto: NOVA / Den Haag Vandaag 2003 George W. Bush met Balkenende (Witte Huis)

3 september 2003. President Bush, vice-premier Cheney en de ministers Rice en Powell verwelkomen op het Witte Huis premier Balkenende en minister van BuZa De Hoop Scheffer. Bush noemt premier Balkenende een 'trouwe bondgenoot in de strijd tegen terrorisme' en 'one of the leaders of Europe' Bron: NOVA / Den Haag Vandaag

Bron: tekst / toelichting Verantwoordelijke Pers via youtube kanaal
Oorsprong bron: Nova / Den Haag Vandaag 3 september 2003

**PERMANENT MISSION OF THE
KINGDOM OF THE NETHERLANDS
TO THE UNITED NATIONS**

235 East 45th Street, 16th floor
New York, NY 10017
Tel. (212)-519-9500
Fax. (212)-370-1954
www.netherlandsmission.org

check against delivery

STATEMENT BY

H.E. Dr. Jan Peter Balkenende

**Prime Minister
of the Kingdom of the Netherlands**

General Debate of the 65th session of the United Nations General Assembly

NEW YORK, 25 September 2010

The UN: Under renovation but open for business

Address by the Prime Minister of the Netherlands, Dr Jan Peter Balkenende, to the 65th United Nations General Assembly, New York, 25 September 2010

Mr President, Your Excellencies, ladies and gentlemen,

UN Headquarters is currently undergoing a major renovation. And that is a good thing, because the building no longer meets the requirements of the new century. In the meantime, work goes on as usual, and here we all are, discussing the big issues of the day.

Of course, the parallels are obvious. The UN system itself has now reached a certain age and is also in need of renovation. And in this sense, too, the UN's day-to-day work must go on, for we cannot afford to take a break in tackling the global problems we face. The UN may be under renovation, but it has to stay open for business.

It is 65 years since the UN was established in San Francisco. There, and at Bretton Woods, the world's leaders laid the foundations for our multilateral system upon the smoking ruins of the Second World War. It is a system that has proven itself. But it is based on post-war realities, not on the international balance of power and the global problems of today.

I use the word 'renovation', because we do not need to build from scratch. Over the past 65 years, the system has more than proven itself. There is nothing wrong with the foundations or the basic structure. Besides, experience has taught us that a practical, step-by-step approach is a more effective way to reform a large organisation than a 'big bang' strategy. Or, as Dag Hammarskjöld, one of the UN's great leaders, put it: 'Constant attention by a good nurse may be just as important as a major operation by a surgeon.'

Today, I would like to look briefly at three of the UN's core tasks in order to show how the Dutch government views various concrete reforms in practical terms. Those tasks relate to human rights, the international legal order, and peace and security. But let me begin with the background to these renovations, using my own experience as a guide. Why are they necessary?

[The need for reforms]

Mr President, in human terms, 65 years is often an age at which we start to take things easier. Unfortunately, that is not an option for the UN. For despite all our efforts, peace, security, legal certainty and development are still not guaranteed for everyone. In fact, since the UN was established, the global challenges facing us have only grown larger. Take the climate crisis. Or the energy and food crisis. Or the international economic crisis that has shown so clearly how closely connected everything is in our time. We need each other more than ever before. And we need the UN, as the organisation uniting us, more than ever before.

In this light, I applaud the choice of debate theme for this 65th General Assembly: 'Reaffirming the central role of the UN in global governance'. Although I must confess, I would have replaced the word 'reaffirming' with 'recovering'. Because ground has clearly been lost, and this has become especially apparent in the last few years. The G20, and not the UN, has taken the lead in tackling the economic crisis, for example. The UN climate summit could have delivered more if

the world had been able to unite behind the tough decisions. And where the MDGs are concerned, we see mixed results. A lot has been achieved, but on some Goals we are lagging far behind, thanks to a fragmented and defective international aid architecture. We discussed this earlier in the week at the MDG summit.

What these examples show is that the UN is losing its position – and its convening power – as the obvious global platform for discussion and decision-making. But while it pains me to say this, I also have every faith that the UN can continue in the future to claim its vital role as the world's overarching governance organisation.

In my view, the end of the Cold War freed the UN from a long period of confrontation and stagnation. In its wake the international agenda was redefined with great speed and vigour. Relatively new topics like the environment and climate change, social themes and gender issues began to claim our attention. The international legal order was strengthened by new international tribunals, the International Criminal Court and a growing number of peace missions under the UN flag. And of course, in setting the MDGs at its Millennium Summit, the UN showed how ambitious it can be.

The UN is only able to achieve these things because every country is involved and everyone has a voice. That is the UN's power, but also its greatest weakness. Inclusion does not only foster legitimacy – the UN's unique selling point. It also leads to sluggish decision-making, politicised relationships and a bureaucratic structure that lacks transparency. I believe that anyone familiar with the international circuit over the past ten years will recognise this picture.

It is often said, 'If the UN did not exist it would have to be invented.' And indeed, a global organisation with universal membership is essential. But no matter how representative an organisation may be, it will lose its relevance if it does not deliver sufficient results. In short: legitimacy and effectiveness are two sides of the same coin.

The Dutch government is convinced that the UN can improve its effectiveness and decisiveness and so increase its legitimacy and public support. This can be done by putting the UN's process and organisation in the service of solving problems. By putting practical considerations first when problems are tackled. The Netherlands wants to see that happen, and will work to make it happen. We will do so as a founding member of the United Nations, but also together with our partners in the European Union of which we also are a founding member. The European Union is strongly committed to the United Nations. And we subscribe to its contributions to secure the UN's future.

[Human rights]

And so, Mr President, I come to the first of the three core tasks I mentioned at the start of my speech: human rights. This, without question, is an area in which the UN has achieved great success in setting standards, with the Universal Declaration of Human Rights as the unshakeable basis. Unfortunately, though, it still falls short in enforcing those standards. We still hear reports every day of torture, unfair trials, curbs on freedom of expression, and other human rights violations. The Dutch government considers it unacceptable that people, often women, are still being stoned to death in 2010. We must continue to resist this practice with every ounce of our being.

The Dutch government urges that the capacity of the human rights machinery, and particularly the Human Rights Council, be strengthened. To start with, a clear division of tasks between the Human Rights Council and the Third Committee of this General Assembly is needed. Overlap and lack of clarity make it too easy for some regimes to distract attention from human rights violations. The Netherlands will press for clarity.

[International legal order]

Of course, human rights are closely related to the international legal order, the second area I want to touch on. As you know, this is a subject very close to the Netherlands' heart. The city of The Hague is not only the centre of Dutch democracy, it is also the 'legal capital of the world'. And we are proud of that. But more important, of course, is the fact that the international institutions based in The Hague are sending a clear message with the work they undertake. The international community will not allow human rights violations and crimes against humanity to go unpunished. That applies to the various ad hoc tribunals, such as the Yugoslavia Tribunal. It also applies to the International Court of Justice. And of course, the International Criminal Court.

Over the last 20 years international criminal law has developed at an impressive rate. Today, those who commit the most terrible crimes, wherever in the world they may be, know that their chances of being called to account are growing by the day. Now we must act boldly. We must strengthen these institutions' visibility, credibility and authority. We can do that by improving international cooperation on investigations and prosecutions. By increasing compliance with the relevant Security Council resolutions. And by pushing for as many countries as possible to sign the Rome Statute and to conduct themselves according to both its letter and its spirit. With that in mind, I say that it is unacceptable to the Dutch government that someone like President Bashir of Sudan, against whom an arrest warrant is outstanding, should be allowed to move freely in a country that is an ICC partner.

[Peace and security]

In closing, Mr President, I would like to say a few words about the broad topic of peace and security. At this moment, there are some 100,000 people taking part in UN peace missions around the world. So no one can deny that the UN plays a leading role in this area. And rightly so, because it is precisely in matters of war and peace that legitimacy and resolve are most essential. Legitimacy and resolve that only the UN and the Security Council can provide.

We saw only recently, in the incident involving the Republic of Korea's naval ship the *Cheonan*, how difficult and shaky the position of the Security Council can sometimes be. On the one hand, the Council condemned the attack unanimously and in strong terms. And that has to be applauded. On the other hand, the Council remained silent on the question of blame, which is an extremely hard thing to bear for the survivors and the victims' loved ones.

It is precisely in order to guarantee the legitimacy and strength of the Security Council in the future that the Dutch government continues to support reforms to the Council that reflect the geopolitical realities of today and not of 1945. Naturally, the exact substance of these reforms is still open to debate. But it is clear to the Netherlands that there should be room for more countries to join the discussions and exert influence. Room for those large countries that in 1945 were not yet large enough or were not yet members of the UN. But also room for smaller nations that, as troop-supplying countries or as interested parties in a particular region, should have the right to

speak. I would add immediately that countries that want influence should realise that this entails financial, political and moral obligations. Or, in the words of Winston Churchill: 'The price of greatness is responsibility'.

Mr President, ladies and gentlemen,

I have briefly sketched why the UN is in need of renovation. I hope I have made clear that the UN's relevance is tied not only to its legitimacy but also to its effectiveness. And I have suggested the direction the renovation might take in three specific areas. One thing I have not yet done, however, is to reaffirm that the Netherlands, in keeping with its long international tradition, will continue to work for quality in the UN system. Together with others, together with you all, we will work in the knowledge that this renovation, like all our activities, requires us to pool our resources. Or as the UN Charter says: 'Unite our strength, combine our efforts.' Let these words inspire us in the work that lies ahead.

Thank you.

ICC

Any individual, group or organisation can send information on alleged crimes to the Office of the Prosecutor (OTP) of the ICC. These are referred to as “communications.” They can be sent by post, by e-mail to otp.informationdesk@icc-cpi.int Because all communications are subjected to analysis by the OTP, the more detailed and substantive the information received, the better the Office is able to focus its analysis.

Contact:

Oude Waalsdorperweg 10, 2597 AK, The Hague, The Netherlands

E-mail:

PublicAffairs.Unit@icc-cpi.int

Phone:

+31 (0)70 5158515

ICC

Elke persoon, groep of organisatie kan informatie over vermeende misdrijven sturen naar de Office of the Prosecutor (OTP) van het ICC. Deze worden "mededelingen" genoemd. Ze kunnen per post, of per e-mail worden verstuurd naar otp.informationdesk@icc-cpi.int. Omdat alle communicatie door het OTP wordt geanalyseerd, geldt: hoe gedetailleerder en inhoudelijker de ontvangen informatie, hoe beter de Office in staat is om de analyse te focussen.

Police State

Cartoon Graig Stephens in South China Morning Post on Sunday 03 June 2018

Is Australia a police state?

Andrew Wilkie MP warns that Australia is becoming a police state. The rights of citizens have been diminished so far and the power of the state has increased so much that Australia is in a pre-police state. "It took me very little time to come up with ten characteristics of a pre-police state which exist in Australia right now."

Ten Characteristics of a Police State In Australia Right Now:

ONE

Everyone is monitored by the state, via meta-data retention. Every phone call, every web site visited, every location signal sent from their mobile phone is recorded and can be accessed without warrant.

TWO

Media is being manipulated. Funding for independent broadcasters, the ABC and SBS, have been reduced Government has bullied the ABC, Fairfax papers and the news limited tabloids. (Australian papers) are now the official organ of the Australian liberal party. Home Articles About Contact

THREE

Manipulation of the judiciary. It is remarkable that the government sees nothing wrong, in the royal commissioner going to a party political event.

FOUR

Secrecy. There is a ludicrous level of secrecy surrounding immigration. Meaningless terms like 'On Water Operations', is a term that means we're not going to tell you what is going on.

FIVE

Arrest on suspicion, without any hard evidence, when it comes to terrorism.

SIX

Incarceration indefinitely without trial. Some asylum seekers are being incarcerated seemingly indefinitely, definitely without trial, in third world countries where we send them. When we send them to Manus Island in New Guinea, or to the Republic of Nauru.

SEVEN

Complete and utter disregard for international law and any number of international agreements that previous governments have agreed to. This government ignores the Rome Statute, the refugee convention, the convention on the right of the child and the international covenant on civil and political rights.

EIGHT

Elected representatives of the people, are forbidden to debate and decide on important matters of state. We had the situation yesterday where the government, in secret, decided to start bombing the sovereign state of Syria and the matter was never allowed to be debated by the parliament, was never voted on by the parliament.

NINE

Safeguard mechanisms are disregarded or even bullied if they get in the governments way. We saw the terrible treatment of the Human Rights Commissioner, when she spoke up on the issue of asylum seekers ... we saw was a conga line of ministers, all lining up to have a go at her and to bully her.

TEN

Security agencies acting beyond their lawful powers. The Australian Border Force thought it was OK to conduct an operation on the streets of Melbourne to check peoples papers so to speak. This is something that is not allowed in the act, it is beyond their legal power. What does the above say about our country? Andrew asks this and gives his assessment. What you think is for you to determine.

Share This:

Please share and look at some more info from

<http://andrewwilkie.org>

Is Australië een politiestaat?

Andrew Wilkie lid Australische parlement waarschuwt dat Australië een pre-politiestaat is. De rechten van de burgers worden steeds verder ingeperkt en de macht van de staat is ondertussen sterk toegenomen dat Australië een pre-politiestaat is. Andrew Wikkie zet 10 punten op een rij.

Tien kenmerken van een pre-politiestaat In Australië:

EEN

Iedereen wordt gemonitord door de staat, via meta-data retentie. Elk telefoontje, elke bezochte website, elke locatie signaal van hun mobiele telefoon wordt opgenomen en kan worden achterhaald zonder toesteming vooraf.

TWEE

De media worden gemanipuleerd.

DRIE

Manipulatie van de rechterlijke macht.

VIER

Geheimhouding.

Er is een belachelijke mate van geheimzinnigheid rond onderweroen zoals o.a. immigratie. Betekenisloze termen als 'On Water Operations', "On Water Operations" in Australië, een term die betekent de geheimhoudingsstrategie door de overheid over bepaalde politieke onderwerpen.

VIJF

Arrestatie op verdenking, zonder hard bewijs, wanneer er sprake is van verdenking terrorisme.

ZES

Onbeperkte opsluiting zonder proces.

Sommige asielzoekers kunnen schijnbaar voor onbepaalde tijd worden opgesloten, zonder proces, in derdewereldlanden waar we ze naartoe sturen. Wanneer we ze naar Manus Island in Nieuw-Guinea sturen, of naar de Republiek Nauru.

ZEVEN

Volledige en totale veronachtzaming van het internationaal recht en alle aantal internationale overeenkomsten die eerder zijn gesloten door regeringen die er vervolgens ermee hebben ingestemd. Deze regering negeert het Statuut van Rome, het vluchteling Verdrag, het Verdrag inzake het recht van het kind en het internationaal verdrag inzake burgerrechten en politieke rechten.

ACHT

Gekozen vertegenwoordigers is verboden om te debateren inzake besluitvorming over belangrijke staatskwesaties. Een voorbeeld uit het verleden, toen de regering van Australië, in het geheim, besloot een begin te maken met het bombarderen van de soevereine staat Syrië en dat over de zaak nooit door het parlement mocht worden gedebatteerd.

NEGEN

Mensenrechten worden genegeerd en mensenrechtenverdedigers buitenspel gezet door de politiek.

TIEN

De veiligheidsdiensten handelen voorbij hun wettige bevoegdheden.

Wat zegt het bovenstaande over Australië?

Deel en bekijk wat meer info van Andrew.

<http://andrewwilkie.org>

Deel dit artikel:

Wat zegt bovenstaande over Nederland en de Europese Unie?

Panopticon

Panopticon een documentaire over bedreiging van de privacy door filmmaker Peter Vlemmix, Vlemmix heeft van zijn zoektocht naar antwoorden op vragen over de privacy van de Nederlander en de inbreuk daarop, een indringende, overzichtelijke filmdocumentaire gemaakt. Lees verder blz. 2122 "Gecontroleerde Maatschappij", Jaarverslag 2016-2017, IFUD of Human Rights:

<https://archive.org/details/ANNUALREPORTIFUDOfHumanRights20162017>

EU propaganda tentacles

Nicolette Geveke

28 March 2018

The EU is still spared the trouble of promoting federalist ideas and, at the same time, is trying to prevent other opinions through censorship under the guise of fake news.

Source: verenoflood.nu

2018

Tentakels van EU-propaganda

Nicolette Geveke

28 maart 2018

De EU spaart kosten nog moeite om de federalistische ideeën te promoten en probeert tegelijkertijd door censuur onder het mom van fake-nieuws andere meningen te verhinderen.

Bron: verenoflood.nu

2018

European Parliament treats itself to millions for elections

The European Parliament elections in the spring of 2019 must be a great success.

Source: elsevierweekblad

2018

Europees Parlement trakteert zichzelf op miljoenen voor verkiezingen

Er moet groots worden uitgepakt voor de verkiezingen van het Europees Parlement, voorjaar 2019.

Bron: elsevierweekblad.nl

2018

“Drunck Juncker” The most powerful man in the EU Jean Claude Juncker was wearing two different shoes!

(Photo: PrintScreen/Twitter) nov 16- 2018

The most powerful man in the EU Jean Claude Juncker can't even put on matching shoes this morning. Juncker was so drunk, he was wearing two different shoes. He showed up in public with a **brown** and a **black** shoe.

By:demokracija.eu
Friday, 16 November 2018

EU Elections 2019

20-08-2018

President Antonio Tajani

Next spring, hundreds of millions of citizens will elect a new European Parliament. EU citizens will carefully evaluate candidates and programmes before making choices that will shape the future of our continent and our role in the world for years to come. The European Union, a unique shared project underpinned by peaceful cooperation, is under threat by forces who wish to destroy what we have achieved together.

This is in contrast with recent surveys indicating a growing favourable opinion towards the EU. For the first time, 48% of European citizens believe that "their voice counts in the EU". Despite differences among Member States, this represents an overall 10% point increase over the last ten years.

However, much work must still be done.

We have to change Europe and make it more effective by answering citizens' concerns and building upon what we have already achieved.

Over the next months, in particular, our citizens will scrutinise how and what the European Union is doing to protect them, create new opportunities and project a strong European Union abroad. They will expect answers to concerns regarding migration flows, security, the environment and jobs. We must work hard to ensure that our citizens are aware of the results MEPs are delivering every day, like asylum reform, working more closely with Africa, fighting terrorism, anti- dumping measures to protect European jobs, holding web giants to account or protecting private data.

Since last year, we have put the European Parliament - the EU's only directly elected institution – at the heart of the discussion on Europe's future. Government leaders are now joining us regularly to outline their respective visions to us. This has led to lively debates that will lay the groundwork for us to improve the European project.

In parallel, in June, we welcomed more than 8,000 young people to Strasbourg, allowing us to learn more about the next generation's hopes and concerns, but most of all, how we can take Europe forward together.

The media will play a central role in informing and reflecting public opinion in the run-up to these elections. In order to follow campaigns in individual Member States, understand their impact and the changes that they will bring to the European Parliament in 2019, we have prepared an online press tool kit, which will be regularly updated. It includes useful contacts, an overview of our work and achievements over the course of the current mandate, an election app for portable devices, links to background notes, graphics and public opinion data, among other things, all designed to help you quickly find relevant, up-to-date information. I hope you find it useful.

Thank you for the work you do to bring the European Union closer to its citizens.

Antonio Tajani

President

Ref.: 20180820SRV10205
Created: 20-08-2018 - 16:13
Updated: 06-09-2018 - 16:25

Source: News European Parliament

2018

EU-verkiezingen 2019

20-08-2018

Voorzitter Antonio Tajani;

Volgend voorjaar zullen honderden miljoenen burgers een nieuw Europees Parlement kiezen. De EU-burgers zullen de kandidaten en programma's zorgvuldig evalueren alvorens keuzes te maken die de toekomst van ons continent en onze rol in de wereld voor de komende jaren zullen bepalen. De Europese Unie, een uniek gemeenschappelijk project dat gebaseerd is op vreedzame samenwerking, wordt bedreigd door krachten die willen vernietigen wat we samen hebben bereikt. Dit in tegenstelling tot recente enquêtes die wijzen op een groeiend positief oordeel over de EU. Voor het eerst is 48% van de Europese burgers van mening dat "hun stem in de EU telt". Ondanks de verschillen tussen de lidstaten betekent dit een algemene stijging van 10% in de afgelopen tien jaar. Er moet echter nog veel werk worden verzet. We moeten Europa veranderen en doeltreffender maken door in te spelen op de zorgen van de burgers en voort te bouwen op wat we al hebben bereikt. Met name in de komende maanden zullen onze burgers kritisch kijken hoe en wat de De Europese Unie doet er alles aan om hen te beschermen, nieuwe mogelijkheden te creëren en een een sterke Europese Unie in het buitenland. Zij verwachten antwoorden op de volgende vragen migratiestromen, veiligheid, milieu en werkgelegenheid. We moeten hard werken om ervoor te zorgen dat dat onze burgers op de hoogte zijn van de resultaten die de leden van het Europees Parlement elke dag leveren, zoals asiel hervorming, nauwere samenwerking met Afrika, bestrijding van terrorisme, maatregelen tegen dumping het beschermen van Europese banen, het ter verantwoording roepen van webreuzen of het beschermen van privégegevens. Sinds vorig jaar hebben we het Europees Parlement - de enige rechtstreeks gekozen EU-lidstaat van de Europese Unie - de enige rechtstreeks verkozenen van de EU. instelling - centraal in de discussie over de toekomst van Europa. Regeringsleiders komen nu regelmatig met ons meelopen om hun respectievelijke visies aan ons te schetsen. Dit heeft geleid tot levendige debatten die de basis zullen leggen voor de verbetering van het Europese project. Tegelijkertijd hebben we in juni meer dan 8.000 jongeren in Straatsburg verwelkomd, waardoor we meer te weten komen over de hoop en zorgen van de volgende generatie, maar de meeste van allemaal, hoe we Europa samen vooruit kunnen helpen. De media zullen een centrale rol spelen bij het informeren en weerspiegelen van de publieke opinie in de aanloop naar de conferentie. op deze verkiezingen. Om de campagnes in de afzonderlijke lidstaten te volgen, inzicht te krijgen in hun impact en de veranderingen die zij de Europese Unie zullen brengen Parlement in 2019 hebben we een online perspakket samengesteld, dat regelmatig zal bestaan uit

Het bevat nuttige contacten, een overzicht van ons werk en onze prestaties op dit gebied. Het bevat nuttige contacten, een overzicht van ons werk en resultaten over het verloop van het huidige mandaat, een verkiezingsapp voor draagbare apparaten, links naar achtergrondnota's, grafieken en publieke opiniegegevens, onder andere allemaal ontworpen om u te helpen snel relevante, actuele informatie te vinden. Ik hoop dat u het vindt Ik dank u voor het werk dat u verricht om de Europese Unie dichterbij haar burgers te brengen. Dank u voor het werk dat u verricht om de Europese Unie dichterbij haar burgers te brengen.

Antoinio Tajani

Voorzitter

Ref.: 20180820SRV10205

Gemaakt. 20-08-2018

Bron: Nieuws Europees Parlement

2018

Criticism of the EU is prohibited

Criticism of the EU is prohibited: Do you have possibly critical questions about the EU? Then you are a dangerous populist. Europe is against populism. We must all fear populism. Populism is even an attack on democracy! Do not give in to the populists! It must be fought with, among other things, a propaganda offensive.

Source: langleveeuropa.nl

European elections 2019

The EU's propaganda work is beginning to take shape ahead of the 2019 European elections. Now one of the vice-presidents of the European Commission, Ansip, hinted that the Commission wants to spend € 5 million on the fight against so-called "Fake News" in 2019 alone ...

Source: nieuwskoerier.nl

Dec 08- 2018

Screenshot: video Council of the European Union to stop disinformation 2018

How can you spot the difference fake and real news? It's not always obvious... and when disinformation spreads out on social media, it can make us act or vote on the basis of pure lies. Online disinformation is a major threat to our democracies. EU leaders will discuss this issue today in Brussels. Learn more about EU's efforts to crack down on fake news.

Source: Council of the European Union

Dec 14- 2018

Ministerie van Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-
Generaal
Postbus 20018
2500 EA Den Haag

**DG Bestuur, Ruimte en
Wonen**
Democratie en Bestuur

Turfmarkt 147
Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Kenmerk
2018-0000937330

Uw kenmerk

Datum 13 december 2018
Betreft Brief inzake desinformatie en beïnvloeding verkiezingen

Tijdens de begrotingsbehandeling van Binnenlandse Zaken op 18 oktober 2018 heb ik uw Kamer toegezegd voor het eind van het jaar met een voorstel te komen over de uitwerking van een bewustwordingscampagne over desinformatie. Dit mede ter uitvoering van de eerdere motie van de leden Verhoeven (D66), Van der Molen (CDA), Middendorp (VVD), Kuiken (PvdA) en Van der Graaf (CU) om een voorlichtingscampagne te starten om het bewustzijn te vergroten over beïnvloeding door statelijke actoren van de interne aangelegenheden en democratische processen in Nederland (Kamerstuk II, 34775-VII nr.21). Ook heeft uw Kamer gevraagd in te gaan op het onderzoek ter uitvoering van de motie van de leden Middendorp (VVD) en Verhoeven (D66) van 18 oktober 2018 (Kamerstuk II, 35000-VII nr. 14). Deze motie verzoekt de regering bij de provinciale staten- en Europese Parlementsverkiezingen in 2019 onderzoek te doen naar de effecten van sociale media en internetzoekmachines op deze verkiezingen, daarbij ook mogelijke buitenlandse beïnvloeding te betrekken en de uitkomsten met de Kamer te delen.

In deze brief ga ik, mede namens de minister voor Basis- en Voortgezet Onderwijs en Media en de minister van Buitenlandse Zaken, in op hoe het kabinet deze verzoeken wil uitwerken in aanloop naar de verkiezingen die in maart en mei 2019 zullen plaatsvinden voor respectievelijk provinciale staten en waterschappen en het Europees Parlement. Daaraan voorafgaand zal ik kort ingaan op de dreiging van de verspreiding van desinformatie. Vervolgens zal ik schetsen welke uitgangspunten en inzet het kabinet hanteert in het tegengaan van desinformatie in Europees en nationaal verband, zoals onder meer uiteengezet in diverse Kamerbrieven.¹ Daarbij betrek ik ook het rapport 'Digitalisering van het nieuws;

¹ Brief Ongewenste buitenlandse inmenging, Kamerstukken II 2017-2018 30 821, nr. 42; Fiche: Mededeling: Bestrijding online desinformatie - een Europese aanpak, Kamerstukken II 2017-2018 22 112, nr. 2608; Fiche: Pakket vrije en eerlijke Europese verkiezingen, Kamerstukken II 2018-2019 22 112, nr. 2708; Brief Voortgang van de uitvoering van de gewijzigde motie van de leden Kwint en Yesilgöz-Zegerius over het opheffen van EU versus Disinfo, Kamerstukken II 2018-2019 21 501-34, nr. 303; zie ook Kamerstukken I 2017-2018, 34 970, nr. B.

online nieuwsgedrag, desinformatie en personalisatie in Nederland' van het Rathenau Instituut van 24 mei 2018, waarop een reactie is gevraagd door de vaste commissie voor Onderwijs, Cultuur en Wetenschap uit uw Kamer. Over de bredere aanpak van ongewenste buitenlandse inmenging, waaronder pogingen om de publieke opinie heimelijk te beïnvloeden met desinformatie, en de bedreiging daarvan voor nationale (veiligheids)belangen, zal de minister van Justitie en Veiligheid uw Kamer voor de zomer van 2019 informeren.

Dreiging van verspreiding desinformatie

De verspreiding van desinformatie met als doel de democratische rechtsorde te ondermijnen en destabiliseren is een reële dreiging. Deze dreiging manifesteert zich veelal online. Het kabinet ziet de verspreiding van desinformatie als een multi-stakeholder probleem waarbij van verschillende partijen in de samenleving gevraagd wordt dat zij hun verantwoordelijkheid nemen.² De inzet van het kabinet is daarbij gericht op het tegengaan van heimelijke beïnvloeding van de publieke opinie door statelijke actoren (of actoren die aan statelijke actoren zijn te relateren). De Algemene Inlichtingen- en Veiligheidsdienst heeft onder meer in zijn jaarverslag over 2017 aandacht gevraagd voor het heimelijk digitaal beïnvloeden van (politieke) besluitvormingsprocessen, beeldvorming en publieke opinie door statelijke actoren. Het Rathenau Instituut heeft in haar bovengenoemde rapport gewezen op onderzoeken naar Russische inmenging in de Amerikaanse presidentsverkiezingen en op diverse onderzoeken die wijzen op desinformatie en trollen in het publieke online debat rond Franse, Duitse en Zweedse verkiezingen en het Brexit referendum. Het kabinet benadrukt het belang van de bescherming van vrije en eerlijke verkiezingen.

Het Rathenau Instituut heeft tegelijkertijd geconstateerd dat online desinformatie in Nederland vooralsnog geen grote negatieve impact op de samenleving heeft gehad. Dit komt volgens het Rathenau Instituut mede omdat Nederland een sterk mediabestel heeft, pluriforme nieuwsconsumptie kent en er een hoog vertrouwen is in de media. Het Commissariaat voor de Media constateerde dit jaar dat door deze factoren de risico's op het ontstaan van online "filter bubbels" waarin mensen zich eenzijdig informeren over hun omgeving, klein is.³ Dit is een verworpenheid van de Nederlandse samenleving waar we zuinig op moeten zijn en die we niet als een permanent gegeven moeten zien. Het medialandschap is overal in beweging en vraagt daarom om aandacht van alle partijen waaronder de overheid.⁴ In het regeerakkoord zijn extra middelen vrijgemaakt voor versterking van onderzoeksjournalistiek.

² Zie daarover ook het rapport 'A multi-dimensional approach to disinformation' van de High Level Group on Fake News and Online Disinformation van 12 maart 2018. Een recente inventarisatie van methodes om desinformatie tegen te gaan geeft een overzicht van mogelijke acties door een breed scala aan actoren. Er is nog weinig bekend over de effectiviteit ervan. Bijlage 3 bij Kamerstukken II 2017-2018, 32827, nr. 127.

³ Bijlage 4 bij Kamerstukken II 2017-2018, 32827, nr. 127

⁴ Het Commissariaat voor de Media en de Autoriteit Consument en Markt hebben gewezen op de risico's van de digitalisering van de nieuwsvoorziening zoals verdringing van kwaliteitsnieuws, verschraving van het nieuwsaanbod, verdunning van de mediasector. <http://www.cvdm.nl/wp-content/uploads/2018/07/Rapport-Nepnieuws-en-digitalisering-CvdM-ACM.pdf>

Het Rathenau Instituut beperkt zich niet tot deze constatering. Zij ziet zorgelijke ontwikkelingen die kunnen ontstaan door de inzet van nieuwe technologie zoals artificiële intelligentie, bijvoorbeeld bij manipulatie van beeld en geluid. Het kunnen onderscheiden wat echt is en wat nep is zal daardoor moeilijker worden. Het Rathenau Instituut acht daarom waakzaamheid geboden. Hoewel er ook veel positieve kanten zitten aan technologische ontwikkelingen, onderschrijft het kabinet dat alertheid geboden is voor het misbruik daarvan, bijvoorbeeld door de verspreiding van desinformatie.

Uitgangspunten tegengaan desinformatie

Het kabinet heeft in het afgelopen jaar ingezet op een strategie van bewustwording en debat. In het afgelopen jaar heeft het kabinet gesprekken gevoerd met media, online platforms, onderzoekers, en vertegenwoordigers van EU-lidstaten over het tegengaan van desinformatie. Het kabinet ziet in het bovenstaande aanleiding om deze strategie te continueren en uit te bouwen opdat een bredere betrokkenheid van maatschappelijke actoren bij het onderwerp ontstaat. Het kabinet hanteert daarbij de volgende uitgangspunten:

- 1) de dreiging van desinformatie door statelijke actoren is reëel;
- 2) in de aanpak staan rechtsstatelijke waarden en grondrechten voorop: vrijheid van meningsuiting, vrijheid van pers en het bevorderen van transparantie;
- 3) de kracht van onafhankelijke journalistiek wordt daarbij onderstreept. Een pluriform medialandschap is onontbeerlijk voor een gezonde democratie;
- 4) we vertrouwen vooralsnog op de eigen verantwoordelijkheid van techbedrijven in de vorm van zelfregulering, met inachtneming van de vrijheid van meningsuiting en persvrijheid;
- 5) mediawijsheid en digitale geletterdheid zijn belangrijke elementen in het tegengaan van de impact van desinformatie;
- 6) kennisontwikkeling door de wetenschap over het bestaan van desinformatie wordt gestimuleerd;
- 7) coördinatie in Europees verband wordt verwelkomd. Desinformatie houdt niet op bij de grenzen.

Bovenstaande uitgangspunten, in het bijzonder de rechtsstatelijke waarden, leiden ertoe dat het inhoudelijk adresseren van desinformatie als zodanig primair geen taak is van overheden of EU-instellingen, maar vooral van journalistiek en wetenschap, al dan niet in samenwerking met techbedrijven. Het kabinet onderkent het belang van deze spelers in of bij de nieuwsvoorziening.⁵ Indien de politieke stabiliteit, economische stabiliteit of nationale veiligheid door inmenging van statelijke (of daaraan gelieerde) actoren wordt bedreigd is een reactie van nationale overheden binnen het kader van de vrijheid van meningsuiting gerechtvaardigd.

Europese context

De Hoge Vertegenwoordiger en de Europese Commissie hebben, daartoe uitgenodigd door de Europese Raad, op 5 december 2018 een Actieplan tegen

⁵ Kamerstukken II 2017-2018, 33009, nr. 48

desinformatie (gezamenlijke mededeling) aangenomen, ter uitwerking van de hiervoor genoemde gecoördineerde aanpak. Hierin worden vier pijlers benoemd. Het gaat daarbij om:

- (i) verbeteren van de capaciteiten om desinformatie te detecteren, analyseren en openbaren; door te investeren in digitale tools en gespecialiseerd personeel bij de EU-instellingen en lidstaten;
- (ii) versterken van een gecoördineerde en gezamenlijke respons op desinformatie; het opzetten van een alerteringssysteem ten aanzien van desinformatiecampagnes (Rapid Alert System) en informatie-uitwisseling via nationale contactpunten;
- (iii) mobilisering van de private sector om desinformatie aan te pakken; monitoren van de uitvoering van de gedragscode over desinformatie door de aangesloten bedrijven via maandelijkse rapportages en een evaluatie;
- (iv) bewustwording vergroten en verbeteren van maatschappelijke weerbaarheid; gerichte campagnes binnen en buiten de EU, actieve participatie van het maatschappelijk middenveld in het identificeren en zichtbaar maken van desinformatie en het steunen van onafhankelijke media en fact-checkers.

Dit Actieplan wordt tijdens de Europese Raad van 13 december toegelicht. Het kabinet hecht aan een gecoördineerde aanpak van desinformatie, zoals ook uitgedragen tijdens de Europese Raad van juni 2018, waarbij in de eerste plaats een rol is weggelegd voor niet-gouvernementele actoren zoals de media en online platforms. Vrijheid van meningsuiting en onafhankelijkheid van de pers moeten daarbij te allen tijde gewaarborgd zijn. De overheid heeft een rol in het geval dat de nationale veiligheid en politieke stabiliteit in het geding komt door desinformatie. Daarnaast staat het kabinet positief tegenover het feit dat online platforms en vertegenwoordigers van de advertentie industrie op 26 september jl. een gemeenschappelijke gedragscode hebben opgesteld inzake online desinformatie, aangezien hiermee deze organisaties zelf hun verantwoordelijkheid tonen in de aanpak van desinformatie.

Mede in navolging van de motie Kwint/Yesilgöz-Zegerius, heeft het kabinet deze standpunten de afgelopen maanden actief uitgedragen bij gesprekspartners in Brussel en andere Europese hoofdsteden. Het kabinet is verheugd te vernemen dat de kern van de Nederlandse positie in het Actieplan is overgenomen. Het betreft bijvoorbeeld het belang van vrijheid van meningsuiting als kernwaarde van de EU en de essentiële rol van platforms, media en maatschappelijk middenveld. In het Actieplan wordt waar het gaat om de aanpak van de StratCom Task Forces niet gesproken over het aanwijzen van desinformatie in individuele nieuwsuitingen, maar van een focus op het analyseren van trends, narratieven, methodes en kanalen. De nadruk van de StratCom Task Forces komt hierbij voorts te liggen op landen in het en ten oosten en zuiden van Europa, die om een actieve rol van de Unie vragen. Ondanks dat het kabinet daarvoor in Europees verband heeft gepleit, is de website EUvsDisinfo niet opgeheven. Wel is de werkwijze aangepast zodat er geen artikelen meer op de site staan uit Nederlandse bronnen, hetgeen aansluit bij de hierboven genoemde focus. Voor volledige opheffing is geen steun bij andere lidstaten. Hierover zijn ook Kamervragen gesteld die het kabinet zal beantwoorden. Uw Kamer zal conform de reguliere procedure een nadere kabinetsappreciatie over het Actieplan ontvangen in de vorm van een BNC-fiche.

Het kabinet vindt het als gezegd positief dat op 26 september 2018 een Europese gedragscode 'EU Code of Practice on Disinformation' tot stand is gekomen. Deze gedragscode richt zich onder meer op:

- het verbeteren van de transparantie rondom politieke advertenties;
- het verminderen van de financiële voordelen van het plaatsen van desinformatie door het toezicht door online platforms op advertenties te versterken;
- het intensiveren van de inzet om nepaccounts te verwijderen;
- het opzetten van een duidelijk markeringssysteem voor bots, zodat hun activiteiten niet kunnen worden verward met menselijk handelen;
- en toegang tot data voor fact-checking en onderzoek.

In het Actieplan van 5 december jl. is opgenomen hoe de Europese Commissie de voortgang van deze gedragscode gaat monitoren. Zo dienen de ondertekenaars regelmatig te rapporteren over de implementatie van hun toezeggingen. Het kabinet zal de uitvoering van de gedragscode ook nauwgezet volgen en zal ook zelf blijven bezien in hoeverre er voldoende aandacht is voor manieren waarop techbedrijven verspreiding van desinformatie kunnen beperken zonder dat het ten koste gaat van de vrijheid van meningsuiting en pers.

Accenten rond verkiezingen 2019

Het kabinet wil richting de verkiezingen voor provinciale staten/waterschappen van 20 maart en de Europees Parlementsverkiezingen van 23 mei 2019 de volgende accenten leggen:

- Meer aandacht voor mediawijsheid. Met een bewustwordingscampagne wil het kabinet burgers meer bewust maken van het fenomeen van desinformatie en de eigen verantwoordelijkheid in het herkennen daarvan. Dit mede in het verlengde van de hiervoor aangehaalde motie Verhoeven c.s. uit 2017. Ook wordt aandacht besteed aan de bewustwording voor politieke ambtsdragers en ambtenaren. Er is een opdracht verleend een game over desinformatie te ontwikkelen waarin kennis over het onderwerp kan worden vergroot.
- Meer kennisontwikkeling. Het kabinet zet in op een onafhankelijk onderzoek naar de effecten van sociale media in de context van verkiezingen (motie Middendorp/Verhoeven).

Daarnaast blijft het kabinet alert en continueert het de samenwerking van de betrokken departementen en diensten tegen ongewenste buitenlandse inmenging bij de verkiezingen.

1) Effecten sociale media op verkiezingen - onderzoek

Om uitvoering te geven aan de motie van de leden Middendorp en Verhoeven zal het kabinet een wetenschappelijk onderzoek laten uitvoeren naar de effecten van sociale media en internetzoekmachines in de aanloop naar de verkiezingen van maart en mei 2019. Daarbij wordt onder meer gekeken op welke wijze de herkomst van informatie transparant is.

Een empirisch onderzoek (data-analyse) is noodzakelijk om aan de opdracht in de motie te voldoen. Het onderzoek vindt plaats op basis van open bronnen en de gegevens uit het onderzoek worden geanonimiseerd verwerkt en in de rapportage

opgenomen. Ik acht het aan onafhankelijke onderzoekers om conclusies te trekken en zal daar in de opzet van het onderzoek waarborgen voor inbouwen.

Het onafhankelijke onderzoek zal zich richten op:

- een literatuuronderzoek, met aandacht voor a) de invloed van sociale media, internetzoekmachines en online stemb hulpen op het bepalen door de kiezer van zijn stemkeuze en b) de mogelijk positieve en negatieve effecten van het gebruik van sociale media en internetzoekmachines in de context van verkiezingen;
- dataverzameling om een kwantitatieve analyse te kunnen maken over het gebruik van sociale media rond verkiezingen;
- aangevuld met een verdieping op een aantal casus met een analyse over de interactie tussen sociale media, andere media, politici en burgers.

Het onderzoek zal naar verwachting starten begin 2019. De resultaten, waarover uw Kamer zal worden geïnformeerd, zijn voorzien rond de zomer van 2019. Bij de vormgeving van het onderzoek zal rekening worden gehouden met de mogelijkheid om het onderzoek voor latere verkiezingen te herhalen.

Ik merk op dat de Staatscommissie Parlementair Stelsel in zijn tussenrapportage van 21 juni jongstleden het stellen van regels aan digitale politieke campagnes als voorstel overweegt. De Staatscommissie overweegt dat het bewaken van de individuele keuzevrijheid en daarmee de essentie van het vrije en geheime kiesrecht van fundamenteel belang is voor een open en eerlijk verkiezingsproces. Het kabinet zal een standpunt innemen over het eindrapport van de Staatscommissie Parlementair Stelsel nadat dit op 13 december is gepresenteerd.

2) Bewustwordingscampagne

Het kabinet is voornemens om in de aanloop naar de verkiezingen van 2019 een bewustwordingscampagne over desinformatie te starten. Belangrijk uitgangspunt is dat bij een dergelijk initiatief de bescherming van de vrijheid van meningsuiting en onafhankelijke journalistiek (vrije pers) voorop staat. Het gaat dus niet om het aanwijzen van desinformatie in individuele berichten. Tegelijkertijd moeten we niet naïef zijn over het bestaan van desinformatie. Bewustwording creëren dat het bestaat wil het kabinet dan ook niet uit de weg gaan.

Hiervoor is geconstateerd dat de impact van desinformatie mede door het sterke medialandschap in Nederland tot nu toe beperkt is. Uit monitors en peilingen komt desondanks naar voren dat het gewenst is dat de overheid initiatieven neemt om de bewustwording van desinformatie te vergroten. Uit de recente Eurobarometer over democratie en verkiezingen blijkt dat 59 procent van de Nederlandse respondenten ongerust is over de mogelijkheid dat buitenlandse personen en criminele groeperingen verkiezingen in Europa in het geheim beïnvloeden. 71 procent is ongerust over desinformatie en misleidende informatie op het internet in de periode voorafgaand aan de verkiezingen. 53 procent is niet tevreden over de strijd tegen desinformatie in de media.

Uit de Media Monitor 2018 van het Commissariaat voor de Media blijkt dat 30 procent van de respondenten zich zorgen maakt over wat echt en wat nep is op internet. Een ruime meerderheid van de Nederlandse respondenten vindt dat tech- en mediabedrijven meer moeten doen in het makkelijker maken om echt

nieuws van nepnieuws te onderscheiden. Tweederde geeft aan hier ook een rol voor de overheid te zien.

Onlangs is uw Kamer geïnformeerd over de inzet van het kabinet ten aanzien van mediawijsheid.⁶ Inzet op jeugd door netwerkorganisatie Mediawijzer.net blijft nodig, ook omdat het nog enkele jaren zal duren voordat de uitkomsten van de huidige curriculumherziening in het primair en voortgezet onderwijs (waar mediawijsheid onderdeel van uitmaakt) in de onderwijspraktijk zal landen. Wel ontstaat ruimte voor Mediawijzer.net om als kwartiermaker te inventariseren wat beschikbaar en nodig is voor de doelgroep van volwassenen. Men zal hierbij zoveel mogelijk aansluiting zoeken bij bestaande en aangekondigde initiatieven gericht op volwassenen. Hierbij kan in ieder geval gedacht worden aan acties in het kader van de Nationale Digitaliseringsstrategie (NDS). Over de wijze waarop het kabinet digitale inclusie in Nederland wil bevorderen en digitale geletterdheid wil versterken zal de staatssecretaris van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties uw Kamer in december informeren.

Het Rathenau Instituut heeft ook gepleit voor meer aandacht voor mediawijsheid en voor de ontwikkeling van 'technologisch burgerschap'. Het kabinet ondersteunt dit. Dat houdt volgens het Rathenau Instituut in dat burgers meer inzicht verwerven in hoe technologie werkt, dat ze er kritisch over kunnen nadenken en begrijpen wat de betekenis ervan is voor leefwereld en maatschappij. In de context van de online nieuwsvoorziening betekent dit dat ze kritisch kijken naar bronnen en achtergronden van online berichten. Een aantal online platforms neemt ook zelf al initiatieven om gebruikers mediawijs te maken en biedt bijvoorbeeld online lespakketten aan op aspecten als privacy en online identiteit.

Doel van het initiatief voor een bewustwordingscampagne van het kabinet is om iedere Nederlander van 18 jaar en ouder bewuster te maken van de mogelijke aanwezigheid van desinformatie. De campagne heeft uitdrukkelijk niet tot doel om een beoordeling te geven over het waarheidsgehalte van inhoudelijke content. Hoofdboodschap van de campagne is dat we bewust zijn dat desinformatie bestaat. Het blijft uiteraard ieders eigen verantwoordelijkheid op welke wijze gebruik wordt gemaakt van het brede informatieaanbod.

De bewustwordingscampagne wordt in een relatief kort tijdsbestek opgezet en uitgevoerd zodat het in februari 2019 ruim voor de verkiezingen voor provinciale staten en de waterschappen kan starten. De bewustwordingscampagne zal voornamelijk online plaatsvinden, en dan met name op sociale mediaplatforms. De campagne loopt door tot en met de verkiezingen voor het Europees Parlement. Voor, tussen en na de campagne vinden metingen plaats waardoor de campagne kan worden geëvalueerd.

Het kabinet hoopt met deze campagne een beweging op gang te brengen waarbij bewustwording en debat versterkt wordt en de betrokkenheid van maatschappelijke partijen versterkt wordt. Daarnaast wordt gebouwd aan een

⁶ Brief van minister voor BVOM van 16 november 2018 (Kamerstukken II 2018-2019 35000 VIII, nr. 91)

lange termijn aanpak door meerdere partijen, onder andere uit het maatschappelijk middenveld waaronder Mediawijzer.net, het Commissariaat voor de Media en diverse betrokken ministeries, om te werken aan een bredere bewustwordingsagenda over desinformatie.

3) Betrouwbare verkiezingen

In Nederland is het vertrouwen in de betrouwbaarheid van de verkiezingen hoog. Het stemmen, dat wil zeggen de wijze waarop de kiezer in het stemhokje met een rood potlood zijn keuze maakt op een papieren stembiljet, is niet kwetsbaar voor digitale dreigingen. De papieren stembiljetten worden in de stemlokalen door de leden van de stembureaus met de hand geteld.

De uitkomst van die tellingen, het proces-verbaal van de stembureaus, zijn de basis voor de berekening van de uitslag van de verkiezingen. Bij de optellingen die gemeenten, hoofdstembureaus en centraal stembureau maken om de uitslag te berekenen wordt gebruik gemaakt van programmatuur die de Kiesraad beschikbaar stelt. Net als is gebeurd bij de Tweede Kamerverkiezingen van 2017 en bij de verkiezingen die eerder dit jaar hebben plaatsgevonden, krijgen de gemeenten instructies over de wijze waarop deze programmatuur dient te worden gebruikt, waaronder de toepassing van het vier-ogen-principe. Dit uiteraard met als doel dat de programmatuur op een betrouwbare wijze wordt ingezet. Transparantie en controleerbaarheid is daarvoor essentieel. Daarom is recent de Kieswet aangepast en zullen bij de komende verkiezingen van maart 2019 de processen-verbaal van alle stembureaus, maar ook de berekende totalen op gemeentelijk niveau gepubliceerd worden op het internet. De mogelijkheid om de papieren processen-verbaal fysiek in te zien bij de gemeenten blijft overigens bestaan. Iedereen die dat wil kan dus bij de komende verkiezingen makkelijker dan tot nu toe het geval is controleren of de optellingen die met gebruikmaking van de programmatuur worden gemaakt correct zijn. Zou, om welke reden dan ook, aanleiding zijn om aan de integriteit van de gebruikte programmatuur te twijfelen, dan kan de juistheid van de berekende uitslag worden gecontroleerd aan de hand van de uitkomsten van de tellingen die de stembureaus in het stemlokaal handmatig hebben uitgevoerd en die zijn vastgelegd in de (papieren) processen-verbaal van de stembureaus.

Het kabinet heeft op 16 maart jl. in een brief⁷ aan uw Kamer gesteld dat een effectieve aanpak van ongewenste buitenlandse inmenging - waaronder beïnvloeding van verkiezingen - begint met het in kaart brengen van kwetsbaarheden zodat bepaald kan worden hoe die kwetsbaarheden kunnen worden gemitigeerd. Iedereen die een verantwoordelijkheid heeft bij het verkiezingsproces dient dat te doen. Voorafgaand aan de Tweede Kamerverkiezingen in 2017 en de verkiezingen die in maart van dit jaar plaatsvonden heb ik de gemeenten gevraagd goed te analyseren waar er kwetsbaarheden kunnen zijn in het verkiezingsproces en waar nodig maatregelen te treffen. Ik ben van plan deze lijn te continueren voor de verkiezingen die in maart en mei 2019 gehouden gaan worden.

⁷ Brief Ongewenste buitenlandse inmenging, Kamerstukken II 2017-2018 30 821, nr. 42;

De betrokken departementen en diensten staan doorlopend in nauw contact met elkaar om informatie en signalen van mogelijke inmengingsactiviteiten rond de verkiezingen te delen en te duiden en daarop zo nodig te acteren. De Nederlandse inlichtingen- en veiligheidsdiensten doen onderzoek naar ongewenste buitenlandse inmenging van statelijke actoren, zowel om inzicht te verkrijgen als om op de dreiging te kunnen anticiperen of reageren. Dit raakt tevens aan de motie-Middendorp/Verhoeven.

Ook in Europees verband is er met het oog op de Europees Parlementsverkiezingen uitwisseling van kennis, ervaringen en goede praktijken met andere lidstaten van de EU. Een Europees netwerk van contactpunten uit de lidstaten, waartoe de Europese Commissie de lidstaten heeft uitgenodigd, kan hiervoor dienen. Daarbij is het voor het kabinet van belang dat er een helder onderscheid blijft tussen de nationale en Europese competenties. Tevens spreek ik in de EU bilateraal met mijn collega's over het tegengaan van desinformatie en inmenging tijdens verkiezingen en de daarin geleerde lessen.

Tot slot

Voor het kabinet ligt de sleutel in het tegengaan van de impact van desinformatie in een weerbare informatiesamenleving. Het kabinet zet daarom in op bewustwording van de aanwezigheid van desinformatie, behoud van een pluriform medialandschap en onderzoeksjournalistiek. Internationale samenwerking en Europese coördinatie is in de aanpak van belang. Daarbij blijft het kabinet aandacht vragen voor de verantwoordelijkheid van techbedrijven, journalistiek en wetenschap in het tegengaan van desinformatie. Die verantwoordelijkheid kan onder meer vorm krijgen door transparantie over de herkomst van informatie te bevorderen. Transparantie en controleerbaarheid van informatie kunnen een goed middel zijn om de burger te helpen informatie op de juiste waarde te schatten. Het kabinet tracht op deze manier de weerbaarheid van de burgers te vergroten.

De minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,

drs. K.H. Ollongren

Gebakken Lucht

Nick Davies

Nederlands

Uitgever: Lebowski

ISBN: 9789048803026

2010

(er is ook de oorspronkelijk versie van in het Engels)

Panopticon

Big Brother: China's ijzingwekkende dictatuur beweegt zich om scorekaarten te introduceren om iedereen te controleren. CHINA's dictatuur zal persoonlijke scorekaarten introduceren waar burgers 24/7 worden gemonitord en gerangschikt op gedrag. China's ijzingwekkende dictatuur is snel in beweging om sociale scorekaarten te introduceren waarmee alle burgers 24 uur per dag, 7 dagen per week en 7 dagen per week worden gemonitord en gerangschikt op hun gedrag. Het plan van de Communistische Partij is dat elk van haar 1,4 miljard burgers aan de grillen van een dystopisch sociaal kredietstelsel zit, en het ligt op schema om volledig operationeel te zijn tegen het jaar 2020. Een actief proefprogramma heeft al miljoenen mensen gezien die elk een score van 800 hebben gekregen en de vruchten daarvan plukken of er de gevolgen van ondervinden - afhankelijk van het einde van de schaal waarop ze zitten. In het kader van de sociale kredietregeling gaan punten verloren en worden punten verdiend op basis van metingen van een geavanceerd netwerk van 200 miljoen bewakingscamera's - een cijfer dat in 18 maanden tijd verdrievoudigd is. Het programma is mogelijk gemaakt door de snelle vooruitgang in gezichtsherkenning, lichaamsscanning en geotracking. De gegevens worden gecombineerd met informatie uit de overheidsdossiers van individuele personen - inclusief medische en educatieve gegevens - en hun financiële en internetgeschiedenis. Globale scores kunnen in "real time" omhoog en omlaag gaan, afhankelijk van het gedrag van de persoon, maar ze kunnen ook worden beïnvloed door mensen waarmee ze geassocieerd worden. "Als uw beste vriend of vader iets negatiefs over de overheid zegt, verliest u ook punten.

news.com.au

Megan Palin

19 SEPTEMBER 2018

Critici zeggen dat de grip van de overheid op de Chinese bevolking sciencefictionachtige proporties krijgt. In Roermond (nederland) loopt een proef waar gegevens van nummerborden, camerabeelden en berichten op sociale media worden gecombineerd. Door deze gegevens automatisch te laten analyseren moet afwijkend gedrag worden herkend in het winkelcentrum aldaar, eerst ingezet voor diefstal en om zakkenrollers op te sporen. Maar voordat mensen er in nederland erg in hebben zitten wij hier ook in een politiestaat en zal het systeem worden uitgebreid.

Lees ook Annual report IFUD of Human Rights 2016-2017, blz. 2122-2140 over "Gecontroleerde Maatschappij"

<https://archive.org/details/ANNUALREPORTIFUDOfHumanRights20162017>

Panopticon

Big Brother: China's chilling dictatorship moves to introduce scorecards to control everyone. CHINA's dictatorship will introduce personal scorecards where citizens are monitored and ranked by behavior 24/7. China's chilling dictatorship is moving fast to introduce social scorecards that monitor and rank all citizens' behavior 24 hours a day, 7 days a week, 7 days a week. The plan of the Communist Party is that each of its 1.4 billion citizens is at the whims of a dystopian social credit system, and it is on track to be fully operational by the year 2020. An active pilot programme has already seen millions of people scored 800 each and reaping the benefits or suffering the consequences - depending on the end of the scale on which they are sitting. Under the social credit scheme, points are lost and points are earned on the basis of measurements from an advanced network of 200 million surveillance cameras - a figure that has tripled in 18 months. The programme has been made possible by rapid progress in facial recognition, body scanning and geotracking. The data is combined with information from individuals' government records - including medical and educational data - and their financial and Internet history. Global scores can go up and down in real time, depending on the person's behaviour, but they can also be influenced by people with whom they are associated. "If your best friend or father says something negative about the government, you also lose points.

news.com.au
Megan Palin
19 SEPTEMBER 2018

Critics say that the government's grip on the Chinese population is gaining science fiction-like proportions. In Roermond (the netherlands) a trial is underway where data from carplates, camera images and messages on social media are combined. By having this data analysed automatically, deviant behaviour must be recognised in the shopping centre there, first used for theft and to track pickpockets. But before people in the netherlands are really understand, we are here in a Policestate and the system will be expanded.

Read also Annual report IFUD of Human Rights 2016-2017, pp. 2122-2140 about "Controlled Society".

<https://archive.org/details/ANNUALREPORTIFUDOfHumanRights20162017>

Drones to killer robots: how EU is spending tax-payer money

There are also concerns about the murky involvement of the defence industry in its set-up of the fund (Photo: [Campaign to Stop Killer Robots](#))

By 177 SCIENTISTS FROM 17 COUNTRIES
BRUSSELS, TODAY, 09:23

On Thursday (29 November) the European Defence Agency hosts its annual conference: From Unmanned to Autonomous Systems: Trends, Challenges and Opportunities. The event is the annual get-together of the EU establishment and the representatives of the defence industry.

euobserver.com

2018

Nederland, politiestaat in wording?

Klagen over Rutte dat de euro's verdwijnen naar boven is als klagen over warm zand op een zonnig strand. Mensen moeten stoppen met klagen en opstaan voor hun recht door mondig te worden tegen een samenzweerderstiekje van partij leden. 35% van de gerechtigden kiezen elke 4 jaar uit een selectie samengesteld door 6% voorkeur kiezers (partijleden) een keur aan artiesten voor de komende 4 jaar aan circus attracties. Liegen,bedriegen en het volk laten geloven dat zij die stemmen hun steentje hebben bijgedragen aan de democratie. Ja aan de voorgekauwde kandidaten van de partijen maar waar is de overgrote aandeel aan niet partij leden welk kandidaat willen zijn als alternatief voor de kandidaten van de politieke partijen. Waarom ontstaat er geen beweging die Nederland gaat ombuigen naar een rechtstaat waarin de burger weer controle krijg over regeringsbesluiten ipv een verdere afglijding richting politiestaat.

Bron: metronieuws.nl

10 april 2015

Leger en politie hebben elkaar steeds harder nodig

Terreurdreiging en opkomende internationale criminaliteit zorgen ervoor dat de krijgsmacht en de politie naar elkaar toegroeien. Tijd om veel intensiever samen te werken, zeggen de topmannen van beide organisaties.

Bron: Trouw

Marno de Boer en Edwin Kreulen

15 december 2018

HUMAN

RIGHTS DAY

© Shutterstock/ria_airborne

Stef Blok @ministerBlok · 10 dec.

Worldwide human rights are increasingly under pressure. This is unacceptable. Today, 70 years after the adoption of the [#UDHR](#), the EU decided to further develop a blueprint for an EU Global Human Rights Sanctions Regime. [#HumanrightsPower](#) [#Standup4humanrights](#) 🙏

Twitter ministerblok dec 10- 2018

Nederlands mensenrechtenplan krijgt steun in Brussel

DEMOCRATIE

Marno de Boer– 10 december 2018

EU-buitenlandcoördinator Fedrica Mogherini gaat een concreet voorstel maken voor een wet die sancties mogelijk maakt voor schenders van mensenrechten. De EU heeft wel oren naar het plan van minister Stef Blok om mensenrechtenschenders sancties op te leggen.

Bron: trouw.nl
Marno de Boer
10 december 2018

Stef Blok: ontbreken van enig
schuldgevoel, herhaaldelijk liegen en een
gladde prater...

Human rights are crucial

Human rights are crucial, but they are exploited for political purposes. Heads of State hold speeches on peace and human rights for the United Nations in New York to disguise other activities. The humanity rapidly becoming a totalitarian regime under the eight-person monster (pharmaceutical, petrochemical, biotechnical, nuclear, banking, environment, media, and arms industries). They set up huge monopolies that form an agreement with the same interest groups as in 1933 in the Third Reich with the takeover of the German government. Military weapons are evolving and we are getting ever closer to creating weapon systems that are able to make decisions about the killing of human lives without human intervention, (article by Isabella Creatura on May 3, 2017 in brownpoliticalreview.org, "Killer robots: Not only Science Fiction"). As military quality robotics become cheaper and more capable, someone will arm them and put them on American streets (article Patric Tucker of defenseone.com on July 11, 2016). A security robot has been put to work in San Francisco in an attempt to deter homeless people (article bussinessinsider.nl on 12 Dec 2017). A robot police is used by the Chinese authorities to control the huge crowds (article E.J.Ward on 2017-10-11).

Mensenrechten zijn van cruciaal belang

Mensenrechten zijn van cruciaal belang, maar worden uitgebuit voor politieke doeleinden. Staatshoofden houden toespraken over vrede en mensenrechten voor de Verenigde Naties in New York om andere activiteiten te verhullen. Het mensdom wordt in snel tempo onder één totalitair regime van het achtkoppige monster: (farmaceutische, petrochemische, biotechnische, nucleaire, banken, milieu, media en wapenindustrie) gebracht. Zij richten geweldige monopolies op die een overeenkomst vormen met dezelfde belangengroepen als in 1933 in het Derde Rijk met de overname van de Duitse regering. Militaire wapens evolueren en we komen steeds dichterbij het creëren van wapensystemen die in staat zijn om zonder menselijke tussenkomst beslissingen te nemen over het doden van mensenlevens, (artikel door Isabella Creatura op 3 mei 2017 in brownpoliticalreview.org, in het engels "Killer robots: Niet alleen Science Fiction"). Naarmate robotica van militaire kwaliteit goedkoper en capabeler wordt, zal iemand ze bewapenen en op Amerikaanse straten zetten (artikel Patric Tucker van defenseone.com op 11 juli 2016). In San Francisco is een veiligheidsrobot aan het werk gezet in een poging om daklozen af te schrikken (artikel bussinessinsider.nl op 12 dec 2017). Een robotpolitie wordt door de Chinese autoriteiten gebruikt om de enorme menigten te controleren (artikel E.J.Ward op 2017-10-11).

Human Rights Defenders

General Assembly

Distr.
GENERAL

A/RES/53/144
8 March 1999

Fifty-third session
Agenda item 110 (b)

RESOLUTION ADOPTED BY THE GENERAL ASSEMBLY

[on the report of the Third Committee (A/53/625/Add.2)]

53/144. Declaration on the Right and Responsibility of Individuals, Groups and Organs of Society to Promote and Protect Universally Recognized Human Rights and Fundamental Freedoms

The General Assembly,

Reaffirming the importance of the observance of the purposes and principles of the Charter of the United Nations for the promotion and protection of all human rights and fundamental freedoms for all persons in all countries of the world,

Taking note of Commission on Human Rights resolution 1998/7 of 3 April 1998,¹ in which the Commission approved the text of the draft declaration on the right and responsibility of individuals, groups and organs of society to promote and protect universally recognized human rights and fundamental freedoms,

Taking note also of Economic and Social Council resolution 1998/33 of 30 July 1998, in which the Council recommended the draft declaration to the General Assembly for adoption,

Conscious of the importance of the adoption of the draft declaration in the context of the fiftieth anniversary of the Universal Declaration of Human Rights,²

¹ See *Official Records of the Economic and Social Council, 1998, Supplement No. 3 (E/1998/23)*, chap. II, sect. A.

² Resolution 217 A (III).

1. *Adopts* the Declaration on the Right and Responsibility of Individuals, Groups and Organs of Society to Promote and Protect Universally Recognized Human Rights and Fundamental Freedoms, annexed to the present resolution;

2. *Invites* Governments, agencies and organizations of the United Nations system and intergovernmental and non-governmental organizations to intensify their efforts to disseminate the Declaration and to promote universal respect and understanding thereof, and requests the Secretary-General to include the text of the Declaration in the next edition of *Human Rights: A Compilation of International Instruments*.

85th plenary meeting
9 December 1998

ANNEX

Declaration on the Right and Responsibility of Individuals, Groups and Organs of Society to Promote and Protect Universally Recognized Human Rights and Fundamental Freedoms

The General Assembly,

Reaffirming the importance of the observance of the purposes and principles of the Charter of the United Nations for the promotion and protection of all human rights and fundamental freedoms for all persons in all countries of the world,

Reaffirming also the importance of the Universal Declaration of Human Rights² and the International Covenants on Human Rights³ as basic elements of international efforts to promote universal respect for and observance of human rights and fundamental freedoms and the importance of other human rights instruments adopted within the United Nations system, as well as those at the regional level,

Stressing that all members of the international community shall fulfil, jointly and separately, their solemn obligation to promote and encourage respect for human rights and fundamental freedoms for all without distinction of any kind, including distinctions based on race, colour, sex, language, religion, political or other opinion, national or social origin, property, birth or other status, and reaffirming the particular importance of achieving international cooperation to fulfil this obligation according to the Charter,

Acknowledging the important role of international cooperation for, and the valuable work of individuals, groups and associations in contributing to, the effective elimination of all violations of human rights and fundamental freedoms of peoples and individuals, including in relation to mass, flagrant or systematic violations such as those resulting from apartheid, all forms of racial discrimination, colonialism, foreign domination or occupation, aggression or threats to national sovereignty, national unity or territorial integrity and from the refusal to recognize the right of peoples to self-determination and the right of every people to exercise full sovereignty over its wealth and natural resources,

³ Resolution 2200 A (XXI), annex.

Recognizing the relationship between international peace and security and the enjoyment of human rights and fundamental freedoms, and mindful that the absence of international peace and security does not excuse non-compliance,

Reiterating that all human rights and fundamental freedoms are universal, indivisible, interdependent and interrelated and should be promoted and implemented in a fair and equitable manner, without prejudice to the implementation of each of those rights and freedoms,

Stressing that the prime responsibility and duty to promote and protect human rights and fundamental freedoms lie with the State,

Recognizing the right and the responsibility of individuals, groups and associations to promote respect for and foster knowledge of human rights and fundamental freedoms at the national and international levels,

Declares:

Article 1

Everyone has the right, individually and in association with others, to promote and to strive for the protection and realization of human rights and fundamental freedoms at the national and international levels.

Article 2

1. Each State has a prime responsibility and duty to protect, promote and implement all human rights and fundamental freedoms, *inter alia*, by adopting such steps as may be necessary to create all conditions necessary in the social, economic, political and other fields, as well as the legal guarantees required to ensure that all persons under its jurisdiction, individually and in association with others, are able to enjoy all those rights and freedoms in practice.

2. Each State shall adopt such legislative, administrative and other steps as may be necessary to ensure that the rights and freedoms referred to in the present Declaration are effectively guaranteed.

Article 3

Domestic law consistent with the Charter of the United Nations and other international obligations of the State in the field of human rights and fundamental freedoms is the juridical framework within which human rights and fundamental freedoms should be implemented and enjoyed and within which all activities referred to in the present Declaration for the promotion, protection and effective realization of those rights and freedoms should be conducted.

Article 4

Nothing in the present Declaration shall be construed as impairing or contradicting the purposes and principles of the Charter of the United Nations or as restricting or derogating from the provisions of the

/...

Universal Declaration of Human Rights,² the International Covenants on Human Rights and other international instruments and commitments applicable in this field.

Article 5

For the purpose of promoting and protecting human rights and fundamental freedoms, everyone has the right, individually and in association with others, at the national and international levels:

- (a) To meet or assemble peacefully;
- (b) To form, join and participate in non-governmental organizations, associations or groups;
- (c) To communicate with non-governmental or intergovernmental organizations.

Article 6

Everyone has the right, individually and in association with others:

- (a) To know, seek, obtain, receive and hold information about all human rights and fundamental freedoms, including having access to information as to how those rights and freedoms are given effect in domestic legislative, judicial or administrative systems;
- (b) As provided for in human rights and other applicable international instruments, freely to publish, impart or disseminate to others views, information and knowledge on all human rights and fundamental freedoms;
- (c) To study, discuss, form and hold opinions on the observance, both in law and in practice, of all human rights and fundamental freedoms and, through these and other appropriate means, to draw public attention to those matters.

Article 7

Everyone has the right, individually and in association with others, to develop and discuss new human rights ideas and principles and to advocate their acceptance.

Article 8

1. Everyone has the right, individually and in association with others, to have effective access, on a non-discriminatory basis, to participation in the government of his or her country and in the conduct of public affairs.
2. This includes, *inter alia*, the right, individually and in association with others, to submit to governmental bodies and agencies and organizations concerned with public affairs criticism and proposals for improving

/...

their functioning and to draw attention to any aspect of their work that may hinder or impede the promotion, protection and realization of human rights and fundamental freedoms.

Article 9

1. In the exercise of human rights and fundamental freedoms, including the promotion and protection of human rights as referred to in the present Declaration, everyone has the right, individually and in association with others, to benefit from an effective remedy and to be protected in the event of the violation of those rights.

2. To this end, everyone whose rights or freedoms are allegedly violated has the right, either in person or through legally authorized representation, to complain to and have that complaint promptly reviewed in a public hearing before an independent, impartial and competent judicial or other authority established by law and to obtain from such an authority a decision, in accordance with law, providing redress, including any compensation due, where there has been a violation of that person's rights or freedoms, as well as enforcement of the eventual decision and award, all without undue delay.

3. To the same end, everyone has the right, individually and in association with others, *inter alia*:

(a) To complain about the policies and actions of individual officials and governmental bodies with regard to violations of human rights and fundamental freedoms, by petition or other appropriate means, to competent domestic judicial, administrative or legislative authorities or any other competent authority provided for by the legal system of the State, which should render their decision on the complaint without undue delay;

(b) To attend public hearings, proceedings and trials so as to form an opinion on their compliance with national law and applicable international obligations and commitments;

(c) To offer and provide professionally qualified legal assistance or other relevant advice and assistance in defending human rights and fundamental freedoms.

4. To the same end, and in accordance with applicable international instruments and procedures, everyone has the right, individually and in association with others, to unhindered access to and communication with international bodies with general or special competence to receive and consider communications on matters of human rights and fundamental freedoms.

5. The State shall conduct a prompt and impartial investigation or ensure that an inquiry takes place whenever there is reasonable ground to believe that a violation of human rights and fundamental freedoms has occurred in any territory under its jurisdiction.

Article 10

No one shall participate, by act or by failure to act where required, in violating human rights and fundamental freedoms and no one shall be subjected to punishment or adverse action of any kind for refusing to do so.

Article 11

/...

Everyone has the right, individually and in association with others, to the lawful exercise of his or her occupation or profession. Everyone who, as a result of his or her profession, can affect the human dignity, human rights and fundamental freedoms of others should respect those rights and freedoms and comply with relevant national and international standards of occupational and professional conduct or ethics.

Article 12

1. Everyone has the right, individually and in association with others, to participate in peaceful activities against violations of human rights and fundamental freedoms.
2. The State shall take all necessary measures to ensure the protection by the competent authorities of everyone, individually and in association with others, against any violence, threats, retaliation, de facto or *de jure* adverse discrimination, pressure or any other arbitrary action as a consequence of his or her legitimate exercise of the rights referred to in the present Declaration.
3. In this connection, everyone is entitled, individually and in association with others, to be protected effectively under national law in reacting against or opposing, through peaceful means, activities and acts, including those by omission, attributable to States that result in violations of human rights and fundamental freedoms, as well as acts of violence perpetrated by groups or individuals that affect the enjoyment of human rights and fundamental freedoms.

Article 13

Everyone has the right, individually and in association with others, to solicit, receive and utilize resources for the express purpose of promoting and protecting human rights and fundamental freedoms through peaceful means, in accordance with article 3 of the present Declaration.

Article 14

1. The State has the responsibility to take legislative, judicial, administrative or other appropriate measures to promote the understanding by all persons under its jurisdiction of their civil, political, economic, social and cultural rights.
2. Such measures shall include, *inter alia*:
 - (a) The publication and widespread availability of national laws and regulations and of applicable basic international human rights instruments;
 - (b) Full and equal access to international documents in the field of human rights, including the periodic reports by the State to the bodies established by the international human rights treaties to which it is a party, as well as the summary records of discussions and the official reports of these bodies.
3. The State shall ensure and support, where appropriate, the creation and development of further independent national institutions for the promotion and protection of human rights and fundamental freedoms

in all territory under its jurisdiction, whether they be ombudsmen, human rights commissions or any other form of national institution.

Article 15

The State has the responsibility to promote and facilitate the teaching of human rights and fundamental freedoms at all levels of education and to ensure that all those responsible for training lawyers, law enforcement officers, the personnel of the armed forces and public officials include appropriate elements of human rights teaching in their training programme.

Article 16

Individuals, non-governmental organizations and relevant institutions have an important role to play in contributing to making the public more aware of questions relating to all human rights and fundamental freedoms through activities such as education, training and research in these areas to strengthen further, *inter alia*, understanding, tolerance, peace and friendly relations among nations and among all racial and religious groups, bearing in mind the various backgrounds of the societies and communities in which they carry out their activities.

Article 17

In the exercise of the rights and freedoms referred to in the present Declaration, everyone, acting individually and in association with others, shall be subject only to such limitations as are in accordance with applicable international obligations and are determined by law solely for the purpose of securing due recognition and respect for the rights and freedoms of others and of meeting the just requirements of morality, public order and the general welfare in a democratic society.

Article 18

1. Everyone has duties towards and within the community, in which alone the free and full development of his or her personality is possible.
2. Individuals, groups, institutions and non-governmental organizations have an important role to play and a responsibility in safeguarding democracy, promoting human rights and fundamental freedoms and contributing to the promotion and advancement of democratic societies, institutions and processes.
3. Individuals, groups, institutions and non-governmental organizations also have an important role and a responsibility in contributing, as appropriate, to the promotion of the right of everyone to a social and international order in which the rights and freedoms set forth in the Universal Declaration of Human Rights and other human rights instruments can be fully realized.

Article 19

Nothing in the present Declaration shall be interpreted as implying for any individual, group or organ of society or any State the right to engage in any activity or to perform any act aimed at the destruction of the rights and freedoms referred to in the present Declaration.

Article 20

Nothing in the present Declaration shall be interpreted as permitting States to support and promote activities of individuals, groups of individuals, institutions or non-governmental organizations contrary to the provisions of the Charter of the United Nations.

EU support for human rights defenders around the world

SUMMARY

Support for human rights defenders (HRDs) is a long established component of the EU's external human rights policy and one of its major priorities. With the adoption of Guidelines on HRDs in 2004, the EU established a set of concrete measures for ensuring the protection of HRDs at risk, including the provision of emergency aid. The guidelines encourage EU diplomats to take a more proactive approach by establishing contact with HRDs and intervening on their behalf when they are at risk. Furthermore, the European Commission manages a financial instrument in support of HRDs working in the world's most dangerous situations. Today, EU support is all the more important, as the environment in which HRDs operate is increasingly restrictive and HRDs have been facing a growing number of threats.

The European Parliament has been a long-time advocate of a comprehensive EU policy on HRDs and has actively contributed to its shaping. It has drawn attention to the difficulties confronting HRDs in many countries through its urgency resolutions on human rights breaches in the world, some of which have focused on individual HRDs and the particular threats they face. It has also organised hearings with HRDs, issued statements about cases of HRDs at risk, and highlighted the plight of HRDs during visits by its delegations to the countries concerned. The Parliament's Sakharov Prize is the EU's most visible action in favour of HRDs. It has a significant impact on laureates, providing them with recognition and, in many cases, indirect protection.

This an updated version of a briefing from December 2015: [PE 573.879](#).

In this briefing:

- Establishment of an EU policy on HRDs
- Main aspects of the EU policy on HRDs
 - EU proposed actions in favour of HRDs
 - Examples of recent EU actions
 - Financial support
- What is the European Parliament doing?
- The Sakharov Prize
- Main references

Glossary

Human rights defenders (HRDs): 'Human rights defenders are those individuals, groups and organs of society that promote and protect universally recognised human rights and fundamental freedoms. Human rights defenders seek to promote and protect civil and political rights as well as to promote, protect and bring about economic, social and cultural rights. Human rights defenders also promote and protect the rights of members of groups such as indigenous communities. The definition does not include those individuals or groups who commit or propagate violence'. ([EU Guidelines on HRDs](#)).

Establishment of an EU policy on human rights defenders

The EU is committed to the protection of human rights in its external policy, in line with Article 21 of the [Treaty on European Union](#), which states that EU action on the international stage should be guided by the principles of universality and indivisibility of human rights and fundamental freedoms, and that the Union should act to consolidate and support human rights in international relations. Protecting HRDs in the world contributes to fulfilling this objective, as acknowledged by the EU Guidelines on human rights defenders, adopted by the Council of the EU in 2004 and [updated](#) in 2008. The guidelines recognise that HRDs play a key role in defending fundamental rights and in protecting victims, by documenting human rights violations, providing victims of such violations with legal, psychological, medical or other support, combating the impunity of those responsible, and raising awareness of human rights and their defenders at national, regional and international levels. Although HRDs have enjoyed growing recognition over the years, they have also increasingly become the target of attacks and rights violations, and therefore need protection.

The guidelines define HRDs by reference to the [UN Declaration](#) on the Right and Responsibility of Individuals, Groups and Organs of Society to Promote and Protect Universally Recognised Human Rights and Fundamental Freedoms, adopted by the UN General Assembly in December 1998 with active EU support. Article 1 of the declaration sets out the right of each person, 'individually and in association with others, to promote and to strive for the protection and realization of human rights and fundamental freedoms at the national and international levels'. HRDs can range from inter-governmental organisations based in the world's largest cities, to individuals working within their local communities. They are identified above all by what they do in the interest of human rights. According to the Office of the High Commissioner for Human Rights (OHCHR), there are certain [minimum standards](#) that one must meet to be considered an HRD:

- HRDs must accept the universality of human rights as defined in the Universal Declaration of Human Rights.
- It is not essential for an HRD to be correct in his or her arguments in order to be a genuine defender, as long as he or she defends a human right.
- HRDs have to be peaceful in their actions.

HRDs can operate in various fields, such as freedom of expression, women's rights, LGBTI rights, labour rights, land rights and fighting slavery.

The EU has reaffirmed its commitment to protecting HRDs through its key human rights documents adopted in the past few years. The 2012 [EU Strategic framework and action plan on human rights and democracy](#) pledged to extend political and financial support

for HRDs, and to step up EU efforts against all forms of reprisal against them. Responding to recommendations from civil society organisations, the 2014 [Council conclusions](#) on the 10th anniversary of the EU Guidelines on HRDs emphasised the important role of women HRDs and HRDs from vulnerable and marginalised groups. They also urged that all states create a safe and enabling environment for all HRDs. The revised [EU Action plan on human rights and democracy 2015-2019](#), adopted in July 2015, recommended stepping up support for HRDs, especially those working on women's rights (point 8), LGBTI rights and the rights and inclusion of persons from marginalised groups, while also stressing the importance of outreach in rural areas (point 9). The action plan further called for increased support to HRDs working on labour rights, land rights and indigenous issues (point 17c).

EU policy on human rights defenders

The EU's proposed actions in favour of HRDs

The EU is the world's biggest supporter of HRDs, a role it accomplishes by providing them with a wide range of assistance measures and financial aid. The European Instrument for Democracy and Human Rights (EIDHR) – the largest pro-HRDs programme worldwide – can provide aid directly to HRDs without informing the government of the country in question or demanding its prior consent.

The EU Guidelines on HRDs provide practical steps for EU action in bilateral relations at all levels and in multilateral fora, as well as measures for the protection of HRDs at risk. EU missions (EU delegations and Member States' embassies) are the primary interface between the EU and HRDs and play an important role in practice. That said, action in favour of HRDs should also be taken at EU level. When acting to protect HRDs facing particular threats, EU missions should use caution, since 'in certain cases EU action could lead to threats and attacks against HRDs'. In such situations, the HRDs must be consulted on the actions to be taken.

More specifically, the guidelines advise that EU actions should include the following:

- EU missions should be encouraged to adopt a pro-active approach towards HRDs. This includes establishing contacts with the HRDs, receiving them in the mission premises, visiting them on the ground, and increasing their public recognition through the media or through invitations and visits.
- EU missions should send observers to trials of HRDs and visit HRDs in custody.
- The EU should issue demarches and/or public statements (this can be done, for example, by the EU delegation based in the relevant country, the EU High Representative, the EU Special Representative for Human Rights or the EEAS spokesperson); cases of HRDs should be raised during political or human rights dialogues with the countries concerned or during high-level visits. When visiting a country, high-ranking EU officials should include meetings with human rights defenders in their programmes.
- EU delegations are expected to report periodically on the situation of HRDs, including on the relevant institutional and legislative framework. They should organise an annual meeting between HRDs and EU diplomats in order to coordinate and share HRD-related information. Heads of delegations should make recommendations to the Council of the EU's Working Party on Human Rights ([COHOM](#)) for possible EU action, especially concerning HRDs at immediate risk.

- The EU should support the [Special Procedures](#) of the UN Human Rights Council, including the [Special Rapporteur](#) on the situation of human rights defenders. It should also promote the strengthening of existing regional mechanisms for the protection of HRDs. EU missions should promote the use of UN thematic mechanisms by local human rights defenders.
- As an overarching objective, the EU should encourage third countries to create an environment in which HRDs can operate freely.
- In cases of emergency, visas should be issued and temporary shelter for HRDs provided in EU Member States or in their region.

Increasing hardships facing HRDs

It has become increasingly difficult for HRDs to operate in various parts of the world, which makes EU support for them all the more important. HRDs face numerous restrictions resulting from intensified crack-downs on civil society. Furthermore, many authoritarian regimes have raised substantial barriers before foreign assistance to human rights defenders and civil society organisations in more general terms. According to the [EU Annual report](#) on human rights and democracy in the world in 2016, 'Restrictions on civil society and repression of human rights defenders have taken multiple forms, ranging from administrative and judicial harassment to smear campaigns, travel bans, criminalisation, stigmatisation, arbitrary arrest and detention, extrajudicial executions, and blocking of access to funding, especially from external sources. Both state and non-state actors, including armed and fundamentalist groups, pose offline and online threats to freedoms for civil society'.

The [Monitoring platform](#), managed by the Human Rights Defenders Mechanism (a mechanism financed by the EU and managed by civil society organisations, which helps human rights defenders in difficult situations - as explained in a further section), tracks cases of alerts and attacks against HRDs and documents violations committed against them in the course of their work. Since the beginning of 2016 to date, the platform has registered more than 1 500 violations against HRDs, among them judicial abuses, intimidation and physical violence, and has reported 384 killings of HRDs. Almost 70% of the targeted defenders were active in the field of civil political rights. The Americas emerge as the region with the highest number of violations, accounting for around a third of total violations worldwide.

EU action in practice

This new reality makes EU action all the more urgent. It also requires that the EU adapt its methods to the increasingly difficult environment in which civil society operates. In practice, the EU has been addressing the HRDs' situation through a wide and complex array of measures in line with the guidelines described above. The EU annual reports on human rights and democracy contain numerous examples of actions undertaken on behalf of HRDs¹.

Statements and démarches: at central and at delegations level, the EU has issued numerous statements and delivered various demarches, both via formal and informal channels, on behalf of HRDs. It has asked for the release of imprisoned HRDs, has condemned reprisals and attacks against them, including killings, and has urged third countries to create or uphold an enabling environment.

Providing visibility and reaching out to HDRs. EU diplomats have reached out to HRDs in many ways, for example by making field visits to meet with those at risk. EU delegations

also make efforts to draw public attention to the important activity of HRDs. For example, the EU delegation in Uganda, together with Norway and the EU Member States, hands out a regular award to HRDs for their outstanding achievements in the country. In 2017, the award was given to Pamela Judith Angwech, founder and executive director of the Gulu Women's Economic Development and Globalization (GWED-G), the region's largest grassroots human rights organisation focused on women and youth.

Protecting HRDs who have been imprisoned or are facing charges. EU delegations have attended trials of opposition members, civil society and human rights activists, have tracked their legal cases and have sometimes visited them in prison or accompanied them when they have been summoned by the police (e.g. in 2016 in Chad, DRC, Sudan, Mozambique, Tanzania and Saudi Arabia). The EU has also provided legal assistance to HRDs on various occasions (e.g. in Burkina Faso).

Working for an appropriate environment. The EU has systematically reacted to legal restrictions in place and to a climate of intimidation and fear, expressing its concern about the misuse of law to prosecute human rights defenders and journalists in order to silence freedom of expression. Furthermore, it has worked together with the authorities and civil society to improve the regulatory and financial framework for civil society in a number of countries (e.g. in [Brazil](#)). The recently adopted [EU country roadmaps](#) for engagement with civil society include the promotion of an enabling environment for civil society organisations as one of their priorities.

Meeting regularly with HRDs. Many EU delegations have held, at least once a year, while some even several times, meetings with HRDs all over the world, to encourage swifter coordination amongst them, provide useful information to strengthen their capacity and listen to their concerns. Member States' embassies have also been involved in such meetings. In some cases, the authorities have placed obstacles before the EU delegations when organising such meetings.

Setting up human rights focal points and liaison officers in EU delegations. The completion of 'a network of focal points on human rights and democracy in EU Delegations', as provided for in the EU Strategic framework and action plan on human rights, contributes to developing the EU's capacity to engage with HRDs. Most EU delegations have nominated one or two such focal points and have [published](#) their contact details online. The establishment of dedicated liaison officers in the field to act as a first point of contact for local HRDs, as set out in the guidelines, has also advanced, with a person nominated in most EU delegations. Sometimes these tasks are shared with Member States' embassies.

HRDs in human rights dialogues and other bilateral contacts with third countries. Human rights defenders feature among the priorities to be addressed in the framework of human rights dialogues with third countries, as envisaged in the EU [Guidelines](#) on such dialogues. The EU holds formal human rights dialogues and consultations with many partner countries and regional groupings. In addition, the 79 African, Caribbean and Pacific countries that are party to the Cotonou Agreement conduct a political dialogue with the EU, including on human rights issues. A regular but not uniform practice is to hand over 'an individual cases list' of human rights violations committed against HRDs or other individuals in the course of these dialogues. To protect HRDs, the EU has also contacted national human rights institutions; for instance, this has been done in India on a case by case basis.

The EU Special Representative ([EUSR](#)) for human rights, Stavros Lambrinidis, plays a central role in addressing HRD concerns in dialogues with third countries. The EUSR for human rights has focused on addressing new restrictive laws that are increasingly affecting the work of HRDs and on working with third countries' authorities for the release of imprisoned HRDs.

Confidentiality of assistance. EU help to HRDs, especially in the form of financial and other emergency support, often remains confidential, to protect its beneficiaries. In countries where the context is particularly difficult and human rights defenders have to conduct discreet activities, visible support is counterproductive. In such cases, the EU may finance projects for enhancing HRD protection, implemented by international NGOs in partnership with local civil society organisations.

A recent [study](#) drafted for the Parliament makes an overall assessment of EU efforts to protect and promote civil society organisations and human rights defenders in the increasingly harsh conditions they face in many parts of the world. The study has found that the 'most effective part of these EU responses has been the protection offered to human rights defenders', which speaks of the fact that the EU has stepped up its efforts to the capacity building of civil society and made its aid modalities more flexible. However, the EU has not been so effective in dealing with the 'deeper, structural aspects' of the problem involving the 'shrinking space for civil society'. More efforts would be needed to implement concrete measures and benchmarks to respond to the narrowing civic space. Consideration should also be given to the fact that EU high-level diplomacy is sometimes too cautious in confronting regimes engaged in brutal civil society crackdowns. What the EU needs is a clearer strategic approach to the shrinking space.

An earlier [2013 study](#), commissioned by the Parliament on the EU's policy on HRDs, acknowledged the good practices of ensuring their security, monitoring trials, providing support in emergency situations and challenging laws that criminalise HRDs. It also indicated several areas where improvement was needed, with a particular focus on raising awareness of the EU Guidelines on HRDs both among diplomatic staff and HRDs themselves. While many of the polled HRDs suggested the need for a more proactive approach by EU staff, others noted that in some cases direct contact with EU country representatives was not the best approach because of the possibility of reprisals by state or non-state actors, or of language and cultural barriers. EU diplomats should observe the rule of only intervening with the agreement of HRDs or their family. Public declarations made in connection with acts issued to condemn HRDs should be less reactive (that is, occurring after they have been condemned), and more pre-emptive.

Financial support

The 2014-2020 European Instrument for Democracy and Human Rights ([EIDHR](#)) covers several priority actions on human rights and democracy, among them support for HRDs. According to recital 18 of the [regulation](#) establishing the instrument, 'The Union should pay particular attention to countries and urgency situations where human rights and fundamental freedoms are most at risk and where disrespect for those rights and freedoms is particularly pronounced and systematic'. In line with this principle, the EIDHR's Objective 1, entitled 'Support to human rights and human rights defenders in situations where they are most at risk', aims to respond to HRDs' urgent needs and to provide medium and long-term support to HRDs and civil society, enabling them to carry out their work. Accordingly, 20–25 % of the total financial envelope under the EIDHR's [multiannual indicative programme](#) for the 2014-2017 period has been allocated to meeting the above objective. Two main types of direct financial support to HRDs have been provided:

1. Direct grants for HRDs operating in dangerous situations

An emergency fund, established in 2010 and managed under the EIDHR, provides direct [small grants](#) of up to €10 000 per grant to HRDs (individuals or organisations) in need of urgent support. The grant is used for covering fees for legal representation or medical expenses, purchasing security material for offices or homes, paying for the evacuation of an HRD to another country, supporting the operations of a human rights organisation in a difficult financial situation, and other similar events. Such support usually remains confidential. Between 2010 and early 2017, over 330 grants amounting to over €3 million were disbursed to more than 500 HRDs and organisations in over 50 countries.

Provided under the 2014-2020 EIDHR, this second type of funding is in the form of grants of up to €1 million to civil society for the promotion of human rights and fundamental freedoms in some of the world's most difficult and dangerous situations, or where they are most vulnerable and threatened. This funding is granted under the EIDHR Human Rights Crises Facility, endowed with an annual amount of €3.5 million.

2. Funding for projects selected through calls for proposals

Apart from these direct grants, the Commission also selects projects through global and local calls for proposals designed to reinforce the capacities of HRDs both as individuals and organisations. In 2016, out of the €27.94 million contracted through the global call for proposals under the EIDHR, €5.11 million was dedicated to local HRD organisations working at grassroots level.

Comprehensive HRD mechanism

To better address the urgent need for protection of HRDs facing imminent risks but also to provide them with longer-term assistance, including shelter, a comprehensive HRD mechanism was established in October 2015, following a [call for proposals](#). It complements the support already provided directly under the EIDHR and is managed by a consortium of 12 international NGOs.² It is funded with €15 million over three years and covers the entire world, including remote areas. Its broad range of support measures include: **urgent support** (physical/digital protection, legal support, medical support, trial and prison monitoring, urgent advocacy, urgent relocation, support for families, urgent monitoring and reporting, a permanent, 24/7 helpline for human rights defenders); **medium-term support** (monitoring of the situation of HRDs, early warning, reinforcement of capacities, training on risk prevention and security, international, regional and national advocacy on both individual cases and the legislative framework, temporary relocation and legal support for lengthy judicial procedures); and **long-term support** (support for national networks, advocacy, lobbying and the development of strategies to counter restrictions and sanctions imposed on human rights defenders by states, including defamation, laws on foreign funding and criminalisation of HRDs).

A [platform](#) for relocation of HRDs at risk, featuring [numerous organisations](#) (cities, universities, NGOs, professional organisations/associations ready to help HRDs to relocate) has been launched on the Commission's initiative and is now managed by the Human Rights Defenders Mechanism. All stakeholders involved in relocation activities, including cities and universities, are eligible for funding.

What is the European Parliament doing?

The European Parliament is a strong supporter of the HRDs cause. It has constantly urged the EU to step up its efforts on behalf of HRDs and has systematically addressed the situation of HRDs in the world through the various tools at its disposal. The Parliament has followed the EU's policy on HRDs closely and has on occasion made

recommendations for improving it, including in its annual human rights reports. In its 2010 [resolution on EU HRD policy](#), the EP made numerous proposals for making the policy more effective. These included strengthening the implementation of the guidelines by EU delegations; increasing public recognition and visibility of HRDs as a way to protect them; enhancing the transparency of EU actions (e.g. making the list of names of HRDs whose cases are being addressed available to the EU public, except when this would put the HRDs at risk); and facilitating the protection of HRDs at risks – through stronger involvement and coordination of Member States, including through the issuance of emergency visas, and by providing temporary protection and shelter for such HRDs.

Parliament has also developed its own tools for addressing cases of HRDs in the world. The most important one is in the form of 'urgency' [resolutions](#) on human rights breaches in the world. Over the years, such resolutions have constantly drawn attention to cases where HRDs are at risk. Of the over 100 urgency resolutions adopted since the start of the current parliamentary term until the November 2017 first plenary, the vast majority refer to human rights defenders. They focus either specifically on individual human rights defenders facing threats and repression in certain countries or refer more generally to the difficult situation of human rights defenders as part of a wider picture of human rights violations in the countries concerned.

2017 resolutions

In urgency resolutions adopted since the start of 2017, the EP has highlighted the particularly difficult situation of HRDs in countries such as the Maldives, Russia and occupied Crimea, Cambodia, Laos, Burundi, China, Pakistan, Azerbaijan, Ethiopia, Zimbabwe, Guatemala and Nicaragua. Cases of persecuted HRDs brought to the public's attention have covered people working in a wide range of areas including indigenous rights and land rights, freedom of expression and freedom of the press, political and civil rights, and the rights of ethnic minorities. The Parliament has also held debates in plenary on problematic human rights situations, touching on the issue of those who stand up for human rights and fundamental freedoms (such as an example is the debate on [Venezuela](#) in September 2017). The Parliament also addresses the issue of HRDs in its resolutions on more general topics. For example, in its [resolution of 13 September 2017](#) on EU political relations with Latin America, Parliament expressed its regrets about attacks on HRDs and urged governments pass laws and take measures capable of protecting them.

In its urgency resolutions, the Parliament has formulated various demands with a view to protecting HRDs at risk and to improving the overall environment in which they operate. Most importantly, the Parliament has called upon the governments of the countries concerned, amongst others, to: release jailed HRDs immediately; ensure that conditions permit HRDs to carry out their work; and to guarantee in particular HRDs' right to freedom of expression, association and peaceful assembly, and their right to a fair trial. The Parliament has urged the EU to step up the political dialogue on human rights with certain countries where there are systematic violations of the human rights of HRDs and of human rights in general; to revise its policy towards such countries; and, if needed, to reconsider the provision of financial aid. It calls upon the European External Action Service (EEAS) and the EU delegations to closely monitor trials of HRDs, undertake prison visits and issue public statements.

In other resolutions, the Parliament has reacted to the phenomenon of the 'shrinking space for civil society'. It highlighted this problem in its [2016 resolution](#) on the EU Annual report on human rights and democracy, focusing specifically on journalists and

HRDs. It called for a public annual Foreign Affairs Council addressing the shrinking space for civil society and the jailing of HRDs and urged the High Representative and the Member States' foreign ministers to address HRD cases with relevant counterparts on all occasions, including those raised in the Parliament's resolutions.

In its March 2017 [resolution](#) on EU priorities for the UN Human Rights Council session in 2017, the Parliament expressed its concern about the ever-increasing attempts to shrink the space of civil society and human rights defenders and underscored the importance of the role of human rights NGOs and defenders in the promotion and protection of human rights. In a [resolution](#) from October 2017, the Parliament expressed its deep concern that 'the closing down of civil society space in developing countries is being carried out in increasingly complex and sophisticated ways, which are harder to tackle' and is being implemented through legislation, taxation, funding limitations, increased bureaucracy, reporting and banking requirements, the criminalisation and stigmatisation of CSO representatives, defamation, all forms of harassment, online repression and internet access limitations, censorship, arbitrary detention, gender-based violence, torture and assassination, in particular in conflict-stricken states. The Parliament called on the EU to put in place monitoring tools for the implementation of the EU Guidelines on Human Rights Defenders and to support the creation of a safe and enabling environment for women's rights defenders. It called on the Commission, the EEAS and the Member States to promote the effective joint implementation of the guidelines in all third countries where civil society is at risk, by adopting local strategies.

Other actions of the Parliament on behalf of HRDs include public hearings of HRDs in the Human Rights Subcommittee (DROI) and press statements (by the Parliament president, the DROI chair or members of parliamentary delegations after a country visit) on HRDs at risk. The DROI subcommittee monitors the follow-up given by the EEAS to urgency resolutions and organises updates on the human rights situation in various countries, including addressing cases of HRDs. The DROI delegations raise cases of HRDs during their visits to third countries, and so should all parliamentary standing delegations whenever relevant. According to the [Guidelines](#) for European Parliament inter-parliamentary delegations on promoting human rights and democracy in their visits to non-EU countries, Parliament delegations should raise cases of HRDs in meetings with the authorities of third countries, asking for authorisation for prison visits where possible.

The Sakharov Prize

The Parliament's best known action in the area of human rights defenders is the Sakharov Prize for freedom of thought. The [prize](#) was created in December 1985, and bears the name of one of the best known Soviet dissidents, Andrei Sakharov – the joint inventor of the Soviet hydrogen bomb, a physics Nobel Prize winner in 1975 and a campaigner for human rights and nuclear disarmament in the former Soviet Union. The Parliament closely followed his activities from the 1970s onward. In a 1980 resolution it condemned his arrest by the Soviet authorities the previous year and adopted further resolutions in his support in 1983 and 1984.

Sakharov's name was chosen for the prize because he was seen as a symbol of freedom of thought and expression. Originally, the prize was intended to be granted for the submission of a work or study in the field of human rights, but later its scope was extended to also include any notable activities or achievements on the subject. According to the new [statute](#) adopted in May 2003, the prize gets awarded for a

particular achievement (meaning any intellectual or artistic composition or active work) in one of the following fields: defence of human rights and fundamental freedoms, particularly the right to freedom of expression; safeguarding the rights of minorities; respect for international law; and the development of democracy and implementation of the rule of law.

The first prize was awarded in 1988 to Nelson Mandela and, posthumously, to Soviet dissident Anatoli Marchenko. Other famous winners of the prize include then leading Burmese dissident, Aung San Suu Kyi, Kofi Annan and the UN staff, Reporters without Borders, Chinese democracy activist, Hu Jia, and Mala Yousafazi, an advocate for the rights of women and girls in Pakistan. Three Sakharov Prize winners were subsequently awarded the Nobel Peace Prize.

The 2017 Sakharov Prize laureate

This year, the prize was awarded to the [democratic opposition](#) in Venezuela: the National Assembly ([Julio Borges](#)) and all [political prisoners](#) as listed by [Foro Penal Venezolano](#), including [Leopoldo López](#), [Antonio Ledezma](#), [Daniel Ceballos](#), [Yon Goicoechea](#), [Lorent Saleh](#), [Alfredo Ramos](#) and [Andrea González](#). The democratic opposition to the 'chavista' government is currently grouped in the [Democratic Unity Roundtable](#) ('Mesa de la Unidad Democrática', MUD), a [coalition](#) of parties from the whole political spectrum, from the centre-left to the right. The [National Assembly](#), elected in December 2015 and led by the MUD – with 56.25 % of the votes and 109 elected MPs – has seen its [work](#) systematically hampered by the government-controlled Supreme Court of Justice (TSJ) and National Electoral Council (CNE), and more recently by the new National Constituent Assembly ([ANC](#)), which has taken over its legislative powers. The repression of opposition-led protests in the last few years has resulted in the death or imprisonment of numerous [citizens](#). According to Foro Penal Venezolano's [latest report](#), as of 31 October 2017 there were 380 political prisoners in the country and 198 civilians had been imprisoned after a trial by a military court.

Impact of the prize on laureates

The Sakharov Prize has acquired a strong reputation. The annual award receives much attention in the international press and has great impact on the laureates themselves.³ It represents major recognition, acknowledged as such by the laureates, of their efforts on behalf of human rights. The prize provides significant **moral and psychological support**, boosting the confidence of laureates, who often work in very difficult conditions, and encouraging them to continue their work. Through the international attention it has attracted, the prize has helped to **ensure the physical security** of laureates. For instance, it may have contributed to the avoidance of imprisonment (in the case of Aliaksandr Milinkevich from Belarus), to acquittal (in the case of Oleg Orlov from Russia), and to the release from prison (of Nasrin Sotoudeh from Iran). In other cases, however, governments have maintained or even intensified pressure on laureates.

In a number of countries whose governments are not responsive to criticism from outside, open defamation campaigns have been launched against laureates, portraying them as 'traitors' because they are working on behalf of the enemy (the West). This has happened in Algeria, Belarus, Cuba, and Egypt, to give just a few examples.

As acknowledged by all laureates, the prize has helped them attain **visibility and recognition** in their country and/or abroad. At domestic level, the degree of recognition has varied: some political regimes have restricted information on the prize in the media; in other cases, lack of awareness about the international significance of the prize has limited recognition. The prize has increased laureates' **access to the international community**, linking them with universities, international organisations and high-level

politicians, and giving them the possibility to be included in consultations on issues of interest for their country. Through its financial award, the prize has **empowered** many laureates to **continue and expand their activities** defending human rights.

The [Sakharov Prize Network](#) – an initiative aimed at promoting and supporting prize laureates and enhancing their contacts with each other and with the Members of the European Parliament and civil society – was launched in 2008. The network also aims to focus attention on human rights violations in laureates' countries.

In its 2010 Resolution on HRDs, the EP underlined the need to actively support and develop proposals on how the Sakharov Prize Network could be used as part of a sustained programme of support for human rights defenders. It also expressed its concern over the infringements of the human rights of certain Sakharov Prize winners.

Main references

[Assessing the implementation of the European Union Guidelines on human rights defenders - The cases of Kyrgyzstan, Thailand and Tunisia](#), Policy Department for External Relations, European Parliament, June 2013.

[Ensuring protection – European Union guidelines on human rights defenders](#), 2008.

[Council Conclusions on the Action plan on human rights and democracy 2015-2019](#), July 2015.

[Annual report on human rights and democracy in the world in 2016](#), EU, October 2017.

[Report on enhancing the contribution of EU institutions and Member States, NGOs, IFIs and human rights defenders, to more effective engagement with, and monitoring of, the activities of non-state actors](#), Frame, March 2015.

[Shrinking space for civil society](#), Policy Department for External Relations, European Parliament, April 2017.

Endnotes

- ¹ Most examples in this section are from recent EU annual reports on human rights and democracy in the world.
- ² The partners in this consortium are 12 independent international NGOs that have practical experience of working in support of human rights defenders at risk all over the world: Front Line Defenders, Reporters Without Borders (RSF), World Organisation Against Torture (OMCT), International Federation for Human Rights (FIDH), Economic, Social and Cultural Rights Network (ESCR-Net), International Gay and Lesbian Association (ILGA), Urgent Action Fund for Women Human Rights Defenders (UAF), Protection International, Peace Brigades International (PBI), Euro-Mediterranean Foundation of Support to Human Rights Defenders (EMHRF), Forum Asia, and East and Horn of Africa Human Rights Defenders Project (EHAHRDP).
- ³ The impact of the prize on laureates was analysed in a 2013 [study](#) commissioned by the Parliament. The statements in this section are based on the main findings of this study.

Disclaimer and Copyright

This document is prepared for, and addressed to, the Members and staff of the European Parliament as background material to assist them in their parliamentary work. The content of the document is the sole responsibility of its author(s) and any opinions expressed herein should not be taken to represent an official position of the Parliament.

Reproduction and translation for non-commercial purposes are authorised, provided the source is acknowledged and the European Parliament is given prior notice and sent a copy.

© European Union, 2017.

Photo credits: © igor / Fotolia.

eprs@ep.europa.eu

<http://www.eprs.ep.parl.union.eu> (intranet)

<http://www.europarl.europa.eu/thinktank> (internet)

<http://epthinktank.eu> (blog)

Human rights undermined when used as political tool

Shelter City

Shelter City is a nationwide initiative of Justice and Peace Netherlands to protect human rights defenders, in cooperation with a growing number of Dutch cities and local organizations. Justice and Peace is a non-profit organisation based in The Hague that is dedicated to defending and promoting respect for human rights and social justice, worldwide and in the Netherlands, also misused by the Dutch government as political tool. The Dutch government abuses "Shelter City" as a political instrument for promotional purposes. The Dutch government 'abuses' human rights and human rights defenders as a political instrument.

Dutch Shelter Cities: **Amsterdam, The Hague, Groningen, Haarlem, Maastricht, Utrecht, Nijmegen, Middelburg, Zwolle, Tilburg and Deventer.**

Shelter City

Shelter City is een landelijk initiatief van Justice and Peace in Nederland om mensenrechtenverdedigers te beschermen, in samenwerking met een groeiend aantal Nederlandse steden en lokale organisaties. Justice and Peace is een non-profit organisatie gevestigd in Den Haag die zich inzet voor het verdedigen en bevorderen van respect voor mensenrechten en sociale rechtvaardigheid wereldwijd en in Nederland. De Nederlandse overheid misbruikt "Shelter City" als politiek instrument voor promotionele doeleinden. De Nederlandse overheid 'misbruikt' mensenrechten en mensenrechtenverdedigers als politiek instrument.

Shelter City steden: **Amsterdam, Den Haag, Groningen, Haarlem, Maastricht, Utrecht, Nijmegen, Middelburg, Zwolle, Tilburg en Deventer.**

INTERNATIONAL MIGRANTS DAY

(european Commission) 2018

Statement by the European Commission and the High Representative on International Migrants Day 2018

Brussels, 17 December 2018

On the occasion of International Migrants Day on 18 December, the European Commission and the High Representative made the following statement:

"The history of humankind is a history of migration. For thousands of years people have migrated from one place to another, for a variety of reasons, and continue to do so: Today, there are 258 million international migrants worldwide.

On International Migrants Day, the European Union reaffirms its enduring commitment to protect migrants' human rights, to prevent perilous irregular journeys and ensure opportunities for legal and safe pathways instead.

In order to do this, we are working with all our partners around the world – countries of origin, transit and destination and international organisations. Migration requires global, cooperative alliances: No country can address migration on its own - neither in Europe nor elsewhere in the world. This is the core message of the [Global Compact for Safe, Orderly and Regular Migration](#), which will provide the global framework for improving migration management. It is by working together, in the spirit of shared responsibility, that we can jointly turn migration from a common challenge into a shared opportunity.

The European Union's comprehensive approach on migration is built in the same vein: seeking to address the drivers of irregular migration; fighting against smuggling of migrants and trafficking in human beings; ensure adequate protection for those in need, better manage Europe's external borders, while enabling legal migration channels. For the benefit of all of us."

Background

With the [European Agenda on Migration](#), the European Commission proposed on 13 May 2015 a far-reaching strategy, to equip the EU with the tools to better manage migration in all its aspects, from immediate challenges, as well as in the medium and long term.

The EU's comprehensive approach on migration is delivering on all fronts: deeper cooperation with partner countries; better-protected external borders; and more effective tools to manage migration inside the EU.

Internally, the European Union has set up effective tools to manage migration. A lot of efforts have been invested into the reform of the EU's asylum rules, with 5 out of the Commission's 7 initial proposals ready for adoption. For stronger border management, the Commission has recently proposed to reinforce the European Border and Coast Guard as well.

EU funding under the Asylum Migration and Integration Fund helps Member States' strengthen labour market integration and social inclusion. Projects under the Rights, Equality and Citizenship programme are putting specific priorities on protecting and supporting victims amongst vulnerable groups, including migrant women and children. With the proposal for the next long-term EU budget, the Commission put efficient migration management as one of its top mainstreamed priorities across different policy areas.

In its external dimension, the integrated, "whole of the route" approach has led to major achievements by the EU and its Member States.

EU Operations active in the Mediterranean have contributed to saving over 690,000 lives at sea. The European Union is further strengthening cooperation with countries of origin, transit and destination as well as international organisations to assist migrants and refugees, to ensure the respect of their human rights, improve their living conditions as well as fight smugglers and traffickers. At the same time, work to ensure legal pathways is under way with more than 44,000 resettlement places offered in the past three years and more than 50,000 expected by autumn 2019, as well as with ongoing discussions on an improved Blue Card for highly skilled third-country nationals and the preparation of pilot projects for labour migration.

The trilateral cooperation by the African Union, European Union and the United Nations has assisted

over 39,000 people to return voluntarily from Libya to their countries of origin in the past two years. The EU-IOM Joint Initiative for Migrant Protection and Return has assisted over 55,000 people with post-arrival and reintegration support so far.

To address root causes and offer socio-economic opportunities in countries of origin and transit, the EU's Trust Fund for Africa has mobilised more than €4 billion for important initiatives on the ground.

For more information

[Q&A - The Global Compact on Migration](#)

[Managing migration: Commission calls time on asylum reform stalling](#)

[Factsheet - Central Mediterranean Route](#)

[Factsheet - Western Mediterranean Route](#)

IP/18/6823

Press contacts:

[Natasha BERTAUD](#) (+32 2 296 74 56)

[Maja KOCIJANCIC](#) (+32 2 298 65 70)

[Esther OSORIO](#) (+32 2 296 20 76)

General public inquiries: [Europe Direct](#) by phone [00 800 67 89 10 11](#) or by [email](#)

Protesters rally in Brussels against UN migration pact adoption

Photo: Russia Today Brussels dec 16- 2018

Laten we de ogen niet sluiten voor de cijfers achter immigratie in Nederland, hoe ongemakkelijk ze ook zijn

Jan van de Beek keek naar de effecten van migratie op de verzorgingsstaat.

Het liefste wil je iedereen op de wereld een goede plek geven. En als dat niet lukt: in ieder geval zoveel mogelijk. De vraag is dan hoeveel er eigenlijk mogelijk is binnen onze verzorgingsstaat. Wiskundige Jan van de Beek betoogt op basis van CBS-cijfers dat de verzorgingsstaat onhoudbaar is met het huidige beleid. Dan krijg je al gauw een stempel. Sommige mensen zullen dit in de rechtse hoek willen proppen. Het debat over immigratie wordt vaak gevoerd op basis van incidenten, emoties en waardeoordelen.

Bron: businessinsider.nl
Ruben Munsterman 03 Apr 2017

CBS ziet Nederland langzaam van samenstelling veranderen

21-11-2018

NOS

BINNENLAND

NOS

De samenstelling van de Nederlandse bevolking verandert langzaam, door de instroom van migranten en kinderen die zij krijgen. Dat constateert het Centraal Bureau voor Statistiek in het jaarrapport integratie 2018.

Meerderheid bevolking voor opvang vluchtelingen

cbs.nl

27-3-2018 00:00

Afbeelding: hollandse hoogte

In 2017 is 77 procent van de volwassen bevolking van mening dat Nederland vluchtelingen moet opvangen die door oorlog of vervolging hun land zijn ontvlucht, 8 procent vindt van niet en 15 procent staat hier neutraal tegenover. Voor economische migranten is minder draagvlak. Dat meldt het CBS op basis van nieuwe cijfers uit het onderzoek Belevingen.

Noodopvang voor uitgeprocedeerde asielzoekers. © Elmer van der Marel/Hollandse Hoogte

Bed, bad en brood voor uitgeprocedeerde asielzoekers in Arnhem

ARNHEM - Naar schatting 20 uitgeprocedeerde asielzoekers die illegaal in Arnhem verblijven, worden niet langer aan hun lot overgelaten. Ze krijgen een bed-bad-broodregeling aangeboden. Het college van burgemeester en wethouders van Arnhem heeft besloten zo snel mogelijk een voorstel van deze strekking uit te werken.

gelderlander.nl

onze verslaggever 19-01-15, 09:06 **Laatste update:** 20-01-17, 23:07

Geen plaats...

Foto: bericht Eline Miranda Reiger facebook in armoede in Nederland 2018

Daklozen Protest

<https://archive.org/details/DaklozenProtest>

Vereniging van
Nederlandse Gemeenten

mensenrechten

Naar Gemeentelijk internationaal beleid

29 maart 2018

Hoe kunnen mensenrechten tastbaar gemaakt worden op lokaal niveau? Harald Bergmann, burgemeester van Middelburg en woordvoerder mensenrechten, heeft de eerste handleiding mensenrechten voor lokale overheden gericht op non-discriminatie, gepresenteerd.

Hij deed dit in het Congres van Lokale en Regionale Overheden van de Raad van Europa op 27 maart. 'We erkennen allemaal dat het belangrijk is om lokale en regionale overheden te betrekken bij mensenrechten en dat verheldering nodig is over wat de concrete verantwoordelijkheden zijn in de

praktijk op het gebied van mensenrechten voor decentrale overheden,' zei Bergmann (foto rechts).

Resolutie

Het Congres heeft een resolutie aangenomen om de handleiding aan te nemen. Daarin worden goede voorbeelden van lokaal mensenrechtenbeleid in Europa uitgelicht. De eerste editie is gericht op drie specifieke doelgroepen: vluchtelingen, asielzoekers en migranten; Roma en nomadische volkeren; en LGBTI-personen. Elk hoofdstuk begint met een uiteenzetting van het juridisch raamwerk en de rol die lokale en regionale overheden spelen. In het handboek staan meer dan 65 voorbeelden uit 25 landen. Ook wordt een digitaal platform opgericht voor decentrale overheden om ervaringen en kennis over mensenrechten op te delen.

Er zijn veel succesvolle voorbeelden die aantonen dat het integreren van mensenrechten in lokaal beleid niet hoeft te leiden tot meer uitgaven of ingewikkelde procedures.

Meer handleidingen

Naast deze handleiding mensenrechten zullen er nog meer handleidingen ontwikkeld worden over verschillende onderwerpen, bijvoorbeeld de rechten van personen met een fysieke of mentale beperking of economische en sociale rechten. De handleiding is ontwikkeld in samenwerking met de Commissaris Mensenrechten van de Raad van Europa, het Bureau voor de grondrechten (Fundamental Rights Agency, FRA) en het Raoul Wallenberg Instituut.

Meer informatie

- [Handleiding Mensenrechten](#)
- [Presentatie Harald Bergmann](#)
- [Video van het debat](#)

34th SESSION

CG34(2018)10final
27 March 2018

Promoting human rights at local and regional level

Monitoring Committee

Rapporteur:¹ Harald BERGMANN, Netherlands (L, ILDG)
Congress Spokesperson on Human Rights at Local and Regional Level

Resolution 427 (2018)2

Summary

This resolution builds on the activities of the Congress with a view to assisting local and regional authorities in promotion and application of human rights in grass-roots' policies on the basis of examples of good practice of implementation of human rights at local and regional level in member States of the Council of Europe.

A wide variety of successful examples of human rights promotion and protection at grass-roots' level are presented in the Handbook on Human rights for local and regional authorities. It aims to serve as a practical tool for local and regional authorities and their administrations to respond to human rights challenges in their municipalities and regions in an effective and sustainable manner, through examples of good practice.

This first volume of the Handbook focuses on the right to non-discrimination, in particular, that of three target groups: refugees, asylum seekers and migrants; Roma and Travellers; LGBTI people. The selection of these three groups was proposed by the Congress Spokesperson on Human Rights to the Monitoring Committee which approved it at its meeting on 16 February 2017 in Athens. The second volume of the Handbook highlighting other themes will be prepared in the near future by the Monitoring Committee, in co-operation with other Congress bodies and relevant bodies of the Council of Europe.

1 L: Chamber of Local Authorities / R: Chamber of Regions
EPP/CCE: European People's Party Group in the Congress
SOC: Socialist Group
ILDG: Independent and Liberal Democrat Group
ECR: European Conservatives and Reformists Group
NR: Members not belonging to a political group of the Congress

RESOLUTION 427 (2018)²

1. The Congress of Local and Regional Authorities of the Council of Europe refers to:

a. Resolution 365 (2014) on the “Best practices of implementation of human rights at local and regional level in member States of the Council of Europe and other States”;

b. Resolution 296 (2010) Revised and Recommendation 280 (2010) Revised on the “Role of local and regional authorities in the implementation of human rights”;

c. The reply adopted by the Committee of Ministers on 6 July 2011 at the 1118th meeting of the Ministers’ Deputies on the role of local and regional authorities in the implementation of human rights (CM/Cong(2011)Rec280 final) whereby the Committee of Ministers welcomes the Congress initiatives in the field of human rights at local level;

d. The first volume of the Handbook on Human Rights attached to this resolution;

2. The Congress, convinced that the application of human rights in grass-roots’ policies will serve to achieve the goal of strengthening local and regional democracy throughout Europe:

a. endorses the Handbook on Human Rights as a user-friendly compendium of good practice for local and regional authorities and their administrations to respond to human rights challenges – concerning refugees, asylum seekers and migrants; Roma and travellers and LGBTI – in their municipalities and regions in an effective and sustainable manner;

b. invites local and regional authorities and their administrations in member States and non-member States of the Council of Europe with whom the Organisation carries out co-operation activities to disseminate, promote and use this Handbook on Human Rights in their local and regional policies for the benefit of the citizens of their communities;

c. asks its Monitoring Committee, in co-operation with other Congress bodies and relevant bodies of the Council of Europe, to prepare the second volume of the Handbook on Human Rights.

² Debated and adopted by the Congress on 27 March 2018, 1st sitting (see Document [CG34\(2018\)10](#), Promoting human rights at local and regional level), rapporteur: Harald BERGMANN, Netherlands (L, ILDG), Congress Spokesperson on Human Rights at Local and Regional Level.

Rapporteur:1 Harald BERGMANN, Netherlands (L, ILDG)

Congress Spokesperson on Human Rights at Local and Regional Level heeft het in zijn inleidende samenvatting over bepaalde groepen vluchtelingen, asielzoekers en migranten; Roma en reizigers en LGBTI.

Citeer:

Het congres, ervan overtuigd dat de toepassing van mensenrechten in het beleid van de basis zal dienen het doel bereiken om de lokale en regionale democratie in heel Europa te versterken: *een.* onderschrijft het Handbook on Human Rights als een gebruikersvriendelijk compendium van goede praktijken voor lokaal en regionale autoriteiten en hun administraties om te reageren op mensenrechtenuitdagingen - betreffende vluchtelingen, asielzoekers en migranten; Roma en reizigers en LGBTI - in hun gemeenten en regio's op een effectieve en duurzame manier; nodigt lokale en regionale autoriteiten en hun administraties in lidstaten en niet leden uit Staten van de Raad van Europa waarmee de Organisatie samenwerkingsactiviteiten verricht dit handboek over mensenrechten verspreiden, promoten en gebruiken in hun lokale en regionale beleid.

Einde Citaat.

HANDBOOK:

*We decided to make **the right to non-discrimination the main focus of this handbook**, dedicating it to specific groups of people who need our particular attention, such as refugees, asylum seekers and migrants, Roma and Travellers and LGBTI people. The focus of this edition of the handbook is on the right to nondiscrimination, in particular, towards three target groups: refugees, asylum seekers and migrants; Roma and Travellers and LGBTI people. (handbook page 6 -7). There are also **economic, social and cultural rights**, such as the right to adequate housing, education or health care. **The right to health**: Facilitating access to health institutions for all people in your city/town/region, even if they are undocumented, without residence or insurance. (handbook page 11 -12).*

Het doemscenario dat nederlandse zieken en zwakkeren worden afgeschreven

In veruit de meeste Nederlandse gemeenten krijgen asielzoekers met een verblijfsvergunning nog steeds voorrang als ze op zoek gaan naar een sociale huurwoning. Veel nederlandse ouderen die thuiszorg nodig hebben, krijgen die onvoldoende. Dat leidt tot vereenzaming onder de ouderen en tot slechte eet- en drinkgewoontes. Huisartsen en verpleegkundigen maken zich daar volgens een onderzoek van de NOS zorgen over. Steeds meer nederlandse die zich

achtergesteld of onrechtvaardig behandeld voelen. Te noemen o.a. de ouderen, nederlanders op zoek naar een woning, mensen in de bijstand waarvan de uitkering is gekort of stopgezet en vervolgens op straat belanden omdat er onvoldoende opvang beschikbaar is. Er is steeds minder maatschappelijk draagvlak voor opvang van vluchtelingen. Handboeken over mensenrechten samen met die van het CBS over het draagvlak opvang vluchtelingen in nederland met een eenzijdige benadering. Het is juist deze eenzijdigheid die het ongeschikt maakt omdat mensenrechten universeel zijn voor iedereen zonder onderscheid afkomst ras of kleur. Dezelfde eenzijdigheid ziet men ook vaak in onderzoeken en rapporten over rechts-extremisme en links-extremisme. Het links-extremisme blijft vaak onderbelicht.

Bron: IFUD of Human Rights
2018

Akkoord over bed-bad-brood-regeling

TROUW

HOME

Wendelmoet Boersema– 21:26, 22 november 2018

uitgeprocedeerde asielzoekers in Amsterdam, eerder dit jaar. © Hollandse Hoogte / Joris van Gennip

Het kabinet trekt 48 miljoen euro uit voor locaties waar uitgewezen asielzoekers mogen worden opgevangen.

Aan de slepende kwestie van de opvang van uitgeprocedeerde asielzoekers komt een einde. Staatssecretaris Mark Harbers (VVD, asielzaken) heeft een akkoord bereikt met gemeenten over de bed-bad-brood-regelingen.

Ook maatschappelijk onbehagen bepaalt draagvlak opvang vluchtelingen

Wat tot nu toe echter onderbelicht was, is dat draagvlak voor migratiebeleid eveneens samenhangt met maatschappelijk onbehagen. De perceptie dat het slecht met 'ons' gaat bestaat uit een gebrek aan vertrouwen in de overheid, het gevoel niet gewaardeerd te worden in de maatschappij, het idee dat het in Nederland de verkeerde kant op gaat en de inschatting dat de gemiddelde Nederlander veel met problemen zoals corruptie, criminaliteit en onrechtvaardigheid te maken krijgt. Kortgezegd, dit gaat om mensen die zich zorgen maken over hoe de overheid voor haar burgers zorgt.

Toon Kuppens werkt als postdoctoraal onderzoeker en docent bij de Faculteit Gedrags- en Maatschappijwetenschappen van de Rijksuniversiteit Groningen. Dit artikel is gebaseerd op het onlangs verschenen rapport 'Draagvlak migratiebeleid'.

Bron: socialevraagstukken.nl
Toon Kuppens
26 maart 2018

Militaire industrie profiteert van vluchtelingentragedie

Bedrijven uit de militaire en security industrie profiteren fors van toenemende militarisering van grensbewaking, zo blijkt uit onderzoek van Stop Wapenhandel, in samenwerking met het Transnational Institute (TNI).

Dezelfde industrie voedt bovendien de oorzaken die mensen dwingen te vluchten, door het blijven leveren van wapens aan de door geweld en chaos getekende regio's Midden-Oosten en (Noord-)Afrika. Landen in oorlog, met gewapende interne conflicten, mensenrechtenschenders en autoritaire en repressieve regimes staan allemaal op de lijst afnemers van Europese wapens.

Bron: stopwapenhandel.org

2018

Bedreigde activisten kunnen drie maanden schuilen in Den Haag

16 maart 2012

Mensenrechtenactivisten in nood kunnen binnenkort voor een paar maanden onderdak krijgen in Den Haag. De Haagse gemeenteraad stemde gisteravond in met een voorstel van D66 en GroenLinks, waardoor Den Haag de eerste 'Shelter City' van Europa wordt.

Gemeente Geldrop-Mierlo

Foto: Gemeente Geldrop-Mierlo Burgemeester Link Geldrop-Mierlo geeft gastles over respect op basisschool

Afgelopen week was “De Week van Respect”. Respect is iets van elke dag natuurlijk, maar het stond nu vol in de schijnwerpers: respect voor jezelf, elkaar en de omgeving waarin je leeft.

Bron: Gemeente Geldrop-Mierlo
Oktober 2018

IFUD of Human Rights:

IFUD of Human Rights ziet zich ongelijk behandeld en achtergesteld door voormalige Gemeente Mierlo en nadien door Gemeente Geldrop-Mierlo. Amnesty is de vaste en erkende gesprekspartner van Gemeente Geldrop-Mierlo op gebied van de mensenrechten.

Foto: voormalig wethouder Steenbakkers Gemeente Geldrop-Mierlo, fakkeldrager Amnesty 2015

IFUD of Human Rights heeft geen erkenning in de cluster “vorming en educatie” door de gemeente (brief gemeente Geldrop-Mierlo aan de stichting, datum 11 februari 2010, kenmerk: brmj020110/ 201001558) en krijgt hierdoor nimmer uitnodigingen. Hierdoor tevens het blokkeren van een maatschappelijk podium. Maatwerk leveren aan de stichting is volgens de gemeente Geldrop-Mierlo niet nodig. Den Haag werd in september 2012 de eerste Shelter City van Nederland. Den Haag biedt een veilige omgeving voor mensenrechtenverdedigers. Mensenrechten afschuiven naar Leger des Heils. De Stichting “Intermediaire Stichting van de Universele Verklaring van de Rechten Van de Mens” werd in 1995 door Gemeente Den Haag afgeschoven naar het Leger Des Heils. De ergernis betrof vooral het feit dat een gemeente in kwesties van mensenrechten niet naar instellingen als het Leger des Heils mag doorverwijzen of afschuiven, (blz. 688-695 Annual Report IFUD of Human Rights 2016-2017). Wanneer Gemeente Den Haag in 2018 hetzelfde standpunt huldigt in kwesties mensenrechten als in 1995 bij de stichting, zou dit de status van “Shelter City” ondermijnen, en is daarom een punt de status te ontfangen.

C. confronteren stigmatiseren en marginalisering Guidelines on the Protection of Human Rights Defenders OSCE / ODIHR
37.

Staatsinstellingen en ambtenaren moeten zich onthouden van lastercampagnes, negatieve beeldvorming of de stigmatisering van mensenrechtenverdedigers en hun werk. Dit omvat de negatieve etikettering van verdedigers van mensenrechten, in diskrediet brengen van mensenrechtenwerk en mensenrechtenverdedigers of belasteren op geen enkele manier.

38.

Lidstaten moeten proactief maatregelen nemen om lastercampagnes tegen stigmatisering van de verdedigers van de mensenrechten, met inbegrip begaan door derden. Ze moeten publicaties natrekken en erkennen de noodzaak om de verdedigers van de mensenrechten en het belang te beschermen van hun werk, geef erkenning op individuele mensenrechtenverdedigers en daardoor versterking van de legitimiteit en de status die van hun mensenrechtenwerk in de samenleving afschuiven.

Bron: (OSCE / ODIHR)

Citeer "Guidelines on the Protection of Human Rights Defenders" blz 19- 20, (OSCE/ODIHR-2014, ISBN:978-92-9234-885-4.

Open Letter by the Editor-in-Chief: Declaration of Academic Freedom (Scientific Human Rights)
The Dutch Translation_
Declaratie van Academische Vrijheid
(Wetenschappelijke Mensenrechten)

Open Letter by the Editor-in-Chief: Declaration of Academic Freedom (Scientific Human Rights)
The Dutch Translation*

Declaratie van Academische Vrijheid

(Wetenschappelijke Mensenrechten)

Artikel 1: Preamble

Meer dan welke tijd dan ook in de geschiedenis van de mensheid weerspiegelt het begin van de 21^e eeuw de diepgaande betekenis van de rol van wetenschap en technologie in menselijke aangelegenheden.

Het krachtige doordringende karakter van de moderne wetenschap en technologie heeft de algemene opvatting doen ontstaan dat verdere hoofdontdekkingen in principe alleen gemaakt kunnen worden door grote onderzoeksgroepen die gesubsidieerd worden door de overheid of het bedrijfsleven en die de beschikking hebben over uitzonderlijk dure instrumentatie en geassisteerd worden door hordes ondersteunend personeel.

Deze algemene opvatting is echter van mythische aard en is in tegenspraak met hoe wetenschappelijke ontdekkingen werkelijk gedaan worden. Grote en kostbare technologische projecten, hoe complex ook, zijn slechts het resultaat van het toepassen van diepe wetenschappelijke inzichten van kleine groepen toegewijde onderzoekers of alleen werkende wetenschappers die vaak in een isolement werken. Een wetenschapper die alleen werkt is nu en in de toekomst, net als in het verleden, in staat om een ontdekking te doen die een substantiële invloed heeft op het lot van de mensheid en die het aanzicht van de hele planeet waar we zo onbetekenend op verblijven verandert.

Fundamentele ontdekkingen worden over het algemeen gedaan door individuen op ondergeschikte posities binnen overheidsinstellingen, onderzoeks- en opleidingsinstituten of commerciële ondernemingen. Onderzoekers worden maar al te vaak beperkt en onderdrukt door instituten en bedrijfsdirecteuren die met een andere agenda werken en vanuit persoonlijke belangen of in het belang van het instituut of het bedrijf of door grootheidswaanzin wetenschappelijke ontdekkingen en onderzoek proberen te controleren en/of toe te passen.

De annalen van de wetenschap zijn bezaaid met wetenschappelijke ontdekkingen die onderdrukt en bespot werden door de gevestigde orde, maar die in latere jaren bekendheid kregen en in het gelijk gesteld werden door de onverbiddelijke opmars van praktische noodzakelijkheid en intellectuele verlichting. Daarnaast zijn de wetenschappelijke an-

nalen bevuurd en besmeurd door plagiaat en opzettelijk valse voorstellingen, daden begaan door mensen zonder scrupules, mensen die gemotiveerd werden door jaloezie en hebzucht. En zo is het nog steeds.

Het doel van deze declaratie is het ondersteunen en bevorderen van het grondbeginsel dat stelt dat wetenschappelijk onderzoek vrij moet zijn van verborgen en openlijk onderdrukkende invloeden van bureaucratische, politieke, religieuze en commerciële aard en dat wetenschappelijke creatie niet minder een mensenrecht is dan andere soortgelijke rechten en wanhopige ondernemingen zoals die voorgesteld zijn in internationale verdragen en het internationale recht.

Wetenschappers die deze declaratie ondersteunen behoren zich eraan houden als teken van solidariteit en betrokkenheid met de internationale wetenschapsgemeenschap en als waarborg voor de rechten van alle wereldburgers om naar vermogen individuele vaardigheden en aanleg te gebruiken voor ongeremde wetenschappelijke creatie, dit ter bevordering van de wetenschap en, naar hun uiterste vermogen als betamelijke burgers in een onbetamelijke wereld, voor de vooruitgang van de mensheid. Wetenschap en technologie zijn veel te lang dienaren van onderdrukking geweest.

Artikel 2: Wie is een wetenschapper

Een wetenschapper is ieder persoon die aan wetenschap doet. Ieder persoon die met een wetenschapper samenwerkt in het ontwikkelen, produceren en voorstellen van ideeën en data tijdens onderzoek of toepassing is ook een wetenschapper.

Artikel 3: Waar wordt er wetenschap geproduceerd

Wetenschappelijk onderzoek kan overal worden uitgevoerd, bijvoorbeeld op een werkplek, tijdens een formele educatiecursus, tijdens een gesponsord academisch programma, in groepen, of als individu die thuis onafhankelijk onderzoek doet.

Artikel 4: Vrijheid van keuze van onderzoeksthema

Veel wetenschappers die werken voor een hogere onderzoeksgraad of in andere onderzoeksprogramma's op academische instituten zoals universiteiten of hogescholen worden verhinderd om te werken aan een onderzoeksonderwerp naar eigen keuze door begeleidende academici en/of administra-

*Original text published in English: *Progress in Physics*, 2006, v. 1, 57–60. Online — http://www.geocities.com/ptep_online/.

Originele Engelse versie door Dmitri Rabounski, hoofdredacteur van het tijdschrift *Progress in Physics*. E-mail: rabounski@yahoo.com.

Vertaald door Eit Gaastra. E-mail: eitgaastra@freeler.nl.

tieve ambtenaren, niet vanwege het ontbreken van ondersteunende faciliteiten maar omdat de academische hiërarchie en/of andere ambtenaren doodeenvoudig de onderzoeksrichting niet goedkeuren als het voorgestelde onderzoek de potentie heeft om voor onrust te zorgen ten aanzien van heersende dogma's en favoriete theorieën, of als het voorgestelde onderzoek de subsidies van andere projecten in gevaar kan brengen. Het gezag van de orthodoxe meerderheid meent zeer vaak een onderzoeksproject te moeten torpederen zodat gezag en budgetten onaangetaast blijven. Deze alledaagse praktijken zijn weloverwogen belemmeringen om vrije wetenschappelijke gedachten tegen te houden, ze zijn extreem onwetenschappelijk en crimineel. Ze mogen niet getolereerd worden.

Een wetenschapper die werkt voor een academisch instituut, autoriteit of instelling behoort volkomen vrij te zijn ten aanzien van de keuze van het onderzoeksonderwerp en mag enkel beperkt worden door de materiële ondersteuning en intellectuele vaardigheden die geboden worden door het opleidingsinstituut, de instelling of de autoriteit. Als de wetenschapper een onderzoek uitvoert als lid van een samenwerkende groep behoren de onderzoeksdirecteuren en teamleiders zich te beperken tot een adviserende en consulterende rol met betrekking tot de keuze van een relevant onderzoeksthema door een wetenschapper in de groep.

Artikel 5: Vrijheid van keuze van onderzoeksmethoden

Het gebeurt vaak dat er op een wetenschapper druk wordt uitgeoefend door administratief personeel of begeleidende academici met betrekking tot een onderzoeksprogramma dat in een academische omgeving wordt uitgevoerd. Deze druk wordt uitgeoefend om een wetenschapper er toe te dwingen om andere onderzoeksmethoden te gebruiken dan de wetenschapper heeft gekozen, dit vanwege geen andere reden dan persoonlijke voorkeur, vooroordeel, institutioneel beleid, redactionele voorschriften of verenigde autoriteit. Deze praktijk, die zeer wijdverbreid is, is een weloverwogen ontkennen van de vrijheid van gedachten en kan niet toegestaan worden.

Een non-commerciële of academische wetenschapper heeft het recht om een onderzoeksthema te ontwikkelen op elke redelijke manier en met alle redelijke middelen die hij als het meest effectief beschouwt. De uiteindelijke beslissing ten aanzien van hoe het onderzoek uitgevoerd zal worden behoort te worden gemaakt door de wetenschapper zelf.

Als een non-commerciële of academische wetenschapper werkt als lid van een samenwerkend non-commercieel of academisch team van wetenschappers behoren de projectleiders en onderzoeksdirecteuren enkel adviserende en consulterende rechten te hebben en behoren zij niet op een andere manier de onderzoeksmethoden of het onderzoeksthema van de wetenschapper in de groep te beïnvloeden, matigen of beperken.

Artikel 6: Vrijheid van samenwerking en deelname in een onderzoek

Er is een aanzienlijke hoeveelheid institutionele rivaliteit in de alledaagse praktijk van de moderne wetenschap die samengaat met gevallen van persoonlijke jaloezie en het ten koste van alles zorgen voor het behoud van reputaties, ongeacht het wetenschappelijke wezen. Dit heeft er vaak toe geleid dat wetenschappers belet werden de hulp in te roepen van competente collega's van rivaliserende instituten of anderen zonder enige binding met een academisch instituut. Ook deze praktijken zijn weloverwogen belemmeringen van wetenschappelijke vooruitgang.

Als een non-commerciële wetenschapper assistentie van een ander persoon nodig heeft en deze andere persoon stemt daarin toe dan heeft de wetenschapper de vrijheid om die persoon uit te nodigen om enige of alle mogelijke assistentie te verlenen mits de assistentie binnen het aan het onderzoek verbonden budget valt. Als de assistentie onafhankelijk is van budgetoverwegingen heeft de wetenschapper de vrijheid om de assisterende persoon naar eigen goeddunken in dienst te nemen, vrij van enige bemoeienis door welk ander persoon dan ook.

Artikel 7: Vrijheid van meningsverschil in wetenschappelijke discussies

Door heimelijke jaloezie en oude gevestigde belangen verafschuwt de moderne wetenschap openlijke discussie en verbant zij moedwillig wetenschappers die twifelen aan de orthodoxe standpunten. Zeer vaak worden uitzonderlijk bekwame wetenschappers die op de tekortkomingen in de gangbare theorieën of interpretatie van data wijzen gelabeld als zonderlingen, zodat hun denkbeelden probleemloos genegeerd kunnen worden. Ze worden publiekelijk en privé bespot en het wordt hen systematisch belet om conferenties, seminars en colloquia te bezoeken, zodat hun ideeën geen publiek kunnen vinden. Opzettelijke vervalsing van data en het verkeerd voorstellen van theorieën zijn nu veel gebruikte werktuigen van onscrupuleuzen in het onderdrukken van feiten, zowel technisch als historisch. Er hebben zich internationale commissies van wetenschappelijke onverlaten gevormd en deze commissies treden als gastheer op tijdens door henzelf in het leven geroepen internationale conferenties waar alleen hun volgelingen toegestaan wordt om lezingen te presenteren, ongeacht de kwaliteit van de inhoud. Deze commissies halen enorme sommen geld uit de publieke portemonnee om hun gesponsorde projecten te subsidiëren door hun toevlucht te nemen tot misleiding en leugens. Iedere op wetenschappelijke gronden berustende tegenwerping ten aanzien van hun voorstellen wordt op hun instigatie volledig doodgezwegen, zodat geld naar hun projecten kan blijven stromen en hun goedbetaalde banen gegarandeerd blijven. Opponerende wetenschappers zijn in

hun opdracht ontslagen; anderen is het belet om zekerheid-biedende academische aanstellingen te krijgen door een netwerk van corrupte medeplichtigen. In andere situaties zijn sommigen verdreven van een kandidatuur voor programma's voor een hogere graad, zoals promotie naar een doctortitel, omdat ze ideeën hebben geuit die de gangbare theorie zouden kunnen ondermijnen, hoe oud die orthodoxe theorie ook was. Het fundamentele feit dat geen wetenschappelijke theorie definitief noch onschendbaar is en daarom open staat voor discussie en her-evaluatie wordt door hen grondig genegeerd. Ook negeren ze het feit dat een fenomeen meerdere aannemelijke verklaringen kan hebben en brengen ze iedere verklaring die niet in overeenstemming is met de orthodoxe opinie kwaadaardig in diskrediet. Zonder aarzelen nemen ze hun toevlucht tot het gebruik van onwetenschappelijke argumenten om hun vooringenomen mening te rechtvaardigen.

Alle wetenschappers behoren vrij te zijn om over hun onderzoek en het onderzoek van anderen te discussiëren zonder angst om publiekelijk of privé zonder wezenlijke argumenten belachelijk gemaakt te worden of te worden beschuldigd, gekleineerd, betwist of anderszins in diskrediet gebracht te worden door ongefundeerde aantijgingen. Geen wetenschapper mag in een positie gebracht worden waar levensonderhoud of reputatie in gevaar zijn als gevolg van het uiten van een wetenschappelijke mening. Vrijheid van wetenschappelijke expressie behoort een uiterst hoog goed te zijn. Het gebruik van macht in het weerleggen van een wetenschappelijk argument is niet wetenschappelijk en behoort niet gebruikt te worden om te muilkorven, onderdrukken, intimideren, verbannen of anderszins een wetenschapper te dwingen of uit te sluiten. Opzettelijke onderdrukking van wetenschappelijke feiten of argumenten, zowel actief door daad als passief door weglaten, en opzettelijke vervalsing van data om een argument te ondersteunen of om een opponerende opvatting in diskrediet te brengen is wetenschappelijke fraude en dient beschouwd te worden als een wetenschappelijke misdaad. Grondbeginselen ten aanzien van bewijsmateriaal behoren iedere wetenschappelijke discussie te begeleiden, of het bewijsmateriaal nu experimenteel, theoretisch of een combinatie van die twee is.

Artikel 8: Vrijheid van publicatie van wetenschappelijke resultaten

Een betreuwenswaardige censuur is nu de standaardpraktijk geworden bij redacties van de belangrijke wetenschapstijdschriften en elektronische archieven en hun bendes zogenaamde deskundige referees. De referees worden voor het grootste deel beschermd door anonimiteit zodat de auteur niet hun zogenaamde deskundigheid kan verifiëren. Stukken worden momenteel routinematig geweigerd als de auteur de dominante theorie en gangbare orthodoxie verwerpt of weerlegt. Veel stukken worden nu automatisch geweigerd omdat

bij de referenties een wetenschapper staat die in ongenade is gevallen bij de redacteurs, referees of andere deskundige censoren, zonder dat men zich ook maar enigszins over de inhoud van het stuk bekommert. Er bestaat een zwarte lijst van wetenschappers die een afwijkende mening hebben en deze lijst gaat over en weer tussen participerende redacties. Dit alles draagt bij aan grove vooringenomenheid en een misdadige onderdrukking van vrije gedachten en dient veroordeeld te worden door de internationale wetenschaps-gemeenschap.

Alle wetenschappers behoren het recht te hebben om hun wetenschappelijke onderzoeksresultaten geheel of gedeeltelijk te presenteren op relevante wetenschapconferenties en hetzelfde te publiceren in gedrukte wetenschapstijdschriften, elektronische archieven en welke andere media dan ook. Van geen enkele wetenschapper behoren stukken of verslagen die ter publicatie aangeboden worden aan wetenschapstijdschriften, elektronische archieven of andere media geweigerd te worden alleen maar omdat het werk de gangbare meerderheidsmening ter discussie stelt, in conflict is met de opvattingen van de redactie, de bases ondermijnt van andere in gang gezette of geplande onderzoeksprojecten van andere wetenschappers, of botst met een politiek dogma, religieus geloof of persoonlijke mening van een ander, en geen enkele wetenschapper behoort op een zwarte lijst te staan of anderszins gecensureerd te worden noch verhinderd te worden om tot publicatie te komen door welk ander persoon dan ook. Geen wetenschapper behoort door de belofte van een geschenk of andere vergoeding ter omkoping de publicatie van het werk van een andere wetenschapper te blokkeren, modificeren of anderszins met de publicatie van het werk te interfereren.

Artikel 9: Het co-auteurschap van wetenschappelijke artikelen

Het is een slecht verborgen gehouden geheim binnen wetenschappelijke kringen dat veel co-auteurs van onderzoeksartikelen eigenlijk weinig of niks van doen hebben met het onderzoek waarover gerapporteerd wordt. Veel supervisors van afstuderende studenten bijvoorbeeld zijn er niet afkerig van om hun namen op artikelen te zetten van personen die slechts nominaal onder hun supervisie werken. In veel van die gevallen heeft degene die het artikel schrijft een superieur begrip ten aanzien van de materie vergeleken met de supervisor. In andere situaties, ook nu weer met als doel algemene bekendheid, reputatie, geld, prestige en dergelijke, worden niet-participerende personen aan het artikel toegevoegd als co-auteur. De werkelijke auteurs van dergelijke artikelen kunnen hiertegen enkel protesteren in het besef dat ze het risico lopen om later hiervoor gestraft te worden of, naar gelang de omstandigheden, zelfs uitgesloten te worden van de kandidatuur voor een hogere onderzoeksgraad of van de onderzoeksgroep. Velen zijn feitelijk ver-

bannen onder dergelijke omstandigheden. Deze ontstellende praktijken kunnen niet getolereerd worden. Alleen de personen verantwoordelijk voor het onderzoek behoren als auteur geaccrediteerd te worden.

Geen wetenschapper behoort een ander persoon uit te nodigen om toegevoegd te worden en geen wetenschapper behoort het toe te staan dat zijn of haar naam toegevoegd wordt als co-auteur van een wetenschappelijk artikel als hij of zij niet significant heeft bijgedragen aan het onderzoek waarover gerapporteerd wordt in het artikel. Geen wetenschapper behoort het toe te staan dat hij of zij door een vertegenwoordiger van een academisch instituut, corporatie, overheidsinstelling of enig ander persoon als co-auteur toegevoegd wordt aan een artikel dat een onderzoek betreft waar hij of zij niet significant aan heeft bijgedragen, en geen wetenschapper behoort het toe te staan dat zijn of haar naam gebruikt wordt als co-auteur met als tegenprestatie welk geschenk of andere vergoeding ter omkoping dan ook. Geen persoon behoort een wetenschapper op wat voor manier dan ook ertoe te bewegen of proberen ertoe te bewegen om het toe te staan dat de naam van de wetenschapper toegevoegd wordt als co-auteur van een wetenschappelijk artikel dat een inhoud heeft waar hij of zij niet significant aan heeft bijgedragen.

Artikel 10: Onafhankelijkheid van affiliatie

Veel wetenschappers zijn nu in dienst met een korte termijn contract. Met de beëindiging van het dienstverband komt er ook een einde aan de academische affiliatie. Redacties voeren vaak het beleid dat personen zonder een academische of commerciële affiliatie niet gepubliceerd worden. Zonder affiliatie kan een wetenschapper van veel middelen niet gebruik maken en de mogelijkheden om lezingen te geven en artikelen te presenteren op conferenties worden er door beperkt. Dit is een verdorven praktijk die gestopt moet worden. Wetenschap herkent geen affiliatie.

Geen wetenschapper behoort belet te worden om artikelen te presenteren op conferenties, colloquia te geven op seminars, te publiceren in welke media dan ook, toegang te krijgen tot academische bibliotheken of wetenschappelijke publicaties, wetenschappelijke bijeenkomsten bij te wonen of lezingen te geven, vanwege het niet geaffilieerd zijn met een academisch instituut, wetenschappelijk instituut, overheids- of bedrijfslaboratorium, of welke andere organisatie dan ook.

Artikel 11: Vrije toegang tot wetenschappelijke informatie

De meeste gespecialiseerde boeken over wetenschappelijke aangelegenheden en veel wetenschappelijke tijdschriften leveren weinig tot geen winst op zodat commerciële uitgevers niet bereid zijn ze te publiceren zonder een geld-

bijdrage van academische instituten, overheidsinstellingen, filantropische stichtingen en dergelijke. Onder zulke omstandigheden zouden commerciële uitgevers vrije toegang tot elektronische versies van de publicaties toe moeten staan en ernaar moeten streven de kosten van het gedrukte materiaal tot een minimum te beperken.

Alle wetenschappers behoren ernaar te streven dat hun onderzoeksartikelen gratis beschikbaar zijn voor de internationale wetenschapsgemeenschap of, als dat niet mogelijk is, beschikbaar zijn voor zo weinig mogelijk kosten. Alle wetenschappers zouden actief maatregelen moeten nemen om hun technische boeken verkrijgbaar te maken voor zo weinig mogelijk kosten, zodat de wetenschappelijke informatie beschikbaar kan zijn voor een bredere internationale wetenschapsgemeenschap.

Artikel 12: Ethische verantwoordelijkheid van wetenschappers

De geschiedenis toont ons dat wetenschappelijke ontdekkingen gebruikt worden voor zowel goed als kwaad en dat ze sommigen ten goede komen en anderen vernietigen. Omdat de vooruitgang van wetenschap en technologie niet kan stoppen zullen er bepaalde middelen moeten komen om kwaadaardige toepassingen te voorkomen. Enkel een democratisch gekozen regering die vrij is van religieuze, raciale en andere vooroordelen kan de beschaafde wereld waarborgen. Enkel democratisch gekozen regeringen, tribunalen en commissies kunnen het recht van vrije wetenschappelijke creatie waarborgen. Momenteel zijn er verscheidene ondemocratische staten en totalitaire regimes die actief onderzoek uitvoeren op het gebied van nucleaire fysica, chemie, virologie, genetische manipulatie, etc. om nucleaire, chemische en biologische wapens te produceren. Geen wetenschapper behoort vrijwillig samen te werken met ondemocratische staten of totalitaire regimes. Iedere wetenschapper die gedwongen wordt om te werken aan het ontwikkelen van wapens voor zulke staten behoort wegen en middelen te vinden om de vooruitgang van de onderzoeksprogramma's te vertragen en de wetenschappelijke output te beperken, zodat beschaving en democratie ten slotte kunnen zegevieren.

Alle wetenschappers dragen een morele verantwoordelijkheid voor hun wetenschappelijke creaties en ontdekkingen. Geen wetenschapper behoort zich vrijwillig bezig te houden met het ontwerpen of vervaardigen van wapens van welke soort dan ook voor ondemocratische staten of totalitaire regimes, of toestaan dat zijn of haar wetenschappelijke vaardigheden of kennis gebruikt wordt voor de ontwikkeling van wat dan ook dat de mensheid kan beschadigen. Een wetenschapper behoort te leven met het dictum dat iedere ondemocratische regering en iedere schending van de mensenrechten misdadig is.

28 maart 2006

Franklin ter Horst the fall of Babylon

(intro)

Just as the ancient Babylon of Nebuchadnezzar suddenly went down, the city of splendor, the supreme world city, so will the Babylon of today -a worldwide Babylon in which the satanic world of money and power is the service- also go down. It is about an "elite" who thinks they can claim complete world domination. Everything is about trade and money, in excessive materialism and greed enriched itself at the expense of countless others. It is only a few who have the concentration of unimaginable amounts of wealth in their hands. The New Babylon will be a corrupt and corrupt center, with full control over the mass media so that the elite can determine exactly what is in the news and what is not, so that the truth can be distorted at will. Think of the lies of the world leaders and the manipulation of the truth by the media. The 'cloudiness' of the truth by international press agencies and television stations is downright shocking. They confront the world citizen with a 'truth' that is not truth, see how essential information is withheld, historical facts manipulated and downright lies proclaimed. The media has become propaganda messengers and second-hand news and falsehood sellers. In the book "Flat Earth News" the respected British investigative journalist Nick Davies writes that the newspapers only write nonsense and that the news programmes are full of lies. People and (alternative) media who stand up against this common political correctness are very soon called fascists, right-wing extremists and/or Zionists.

Source:
franklinterhorst.nl
Franklin ter Horst
29 april 2016

Franklin ter Horst de val van Babylon

(intro)

Zoals het oude Babylon van Nebukadnezar plotseling ten onder ging, de stad van pracht en praal, de oppermachtige wereldstad, zo zal het Babylon van vandaag -een wereldwijd Babylon waarin de satanische wereld van geld en macht de dienst uitmaakt- eveneens ten onder gaan. Het gaat om een "elite" die volledige wereldheerschappij denkt te kunnen claimen . Alles draait om handel en geld, in mateloos materialisme en hebzucht zichzelf verrijkt ten koste van ontelbare anderen. Het zijn slechts enkelen die de concentratie van onvoorstelbare hoeveelheden rijkdom in handen hebben. Het Nieuwe Babylon zal een corrupt en corrumperend centrum zijn, met volledige controle over de massamedia zodat de elite precies kan bepalen wat er in het nieuws komt en wat niet, zodat de waarheid naar willekeur kan worden verdraaid. Denk aan de leugenachtigheid van de wereldleiders en het

manipuleren van de waarheid door de media. De 'vertroebeling' van de waarheid door de internationale persbureaus en tv-zenders, is ronduit schokkend. Ze confronteren de wereldburger met een 'waarheid' die geen waarheid is. Zie hoe essentiële informatie wordt achter gehouden, historische feiten worden gemanipuleerd en regelrechte leugens worden verkondigd. De media is verworden tot propagandaboodschappers en verkopers van tweedehands nieuws en onwaarheden. In het boek "**Flat Earth News**" schrijft de gerespecteerde Britse onderzoeksjournalist Nick Davies, dat de kranten nog slechts onzin schrijven en dat de nieuwsprogramma's vol leugens zitten. Mensen en (alternatieve) media die tegen deze gangbare politieke correctheid opstaan, worden al heel gauw uitgemaakt voor fascistten, rechts-extremisten en/of Zionisten.

Bron:
franklinterhorst.nl
Franklin ter Horst
29 april 2016

Politics are "belialsmen" and the people are children belials

Belial means Satan: politicians know like no other that people have a conscience with which they can to some extent distinguish truth from lie. Therefore, they will rarely sell pure lies, because they are too soon recognized as such. No, they almost always mix their lies with truth or something that resembles truth. Often he starts with a little lie mixed with quite a bit of 'truth'. If people accept that, they come up with a stronger mixture of poisons: a little more lies with a little less 'truth'. This then continues in this way until people are completely entangled in the pure lies. Once at that stage they are practically unattainable for the truth. That is how the system of Satan works.

Part copied from hersenspoelen.nl, (politically shaped adaptation text by IFUD of Human Rights).

Politiek zijn “belialsmannen” en het volk zijn kinderen belials

Belial betekent Satan. Als geen ander weten politici dat mensen een geweten hebben waarmee ze tot op zekere hoogte waarheid van leugen kunnen onderscheiden. Daarom zullen ze zelden pure leugens verkopen, omdat die te gauw als zodanig herkend worden. Nee, ze mengen hun leugens praktisch altijd met waarheid of met iets dat op waarheid lijkt. Vaak begint hij met een beetje leugen vermengd met behoorlijk wat 'waarheid'. Als mensen dat accepteren komen ze met een sterker gifmengsel: iets meer leugen met iets minder 'waarheid'. Dat gaat dan op die manier verder totdat mensen helemaal verstrikt zijn in de pure leugens. Eenmaal in dat stadium aangekomen zijn ze praktisch onbereikbaar voor de waarheid. Zo werkt het systeem van de satan.

Onderdeel overgenomen van hersenspoelen.nl, (in politieke vorm gegoten aanpassing tekst door IFUD of Human Rights).

Klaas Dijkhoff is door de leden van het
Opiniepanel gekozen tot Politicus van het
Jaar.

Bron: Een Vandaag / Avro-Tros 17 december 2018

Bron: Een Vandaag
17 december 2018

COMMENTAAR:
IFUD of Human Rights
17 december 2018

Het bejubelen van nederlandse politici.
Politiek en media: twee handen op één buik.

MISDAADSYNDICAAT

<https://archive.org/details/Misdaadsyndicaat>

Fundamentele herstructurering van het maatschappelijke systeem is nodig

Er moeten noodzakelijke veranderingen worden doorgevoerd in het huidige systeem. Voor een groot deel mede door de initiatiefloze opstelling van de samenleving in het algemeen richting de politiek over de huidige manier van werken, zullen structurele veranderingen in de toekomst uitblijven. Hierdoor zal herstructurering van het systeem niet of niet tijdig plaatsvinden.

" De huidige maatschappelijke orde in Nederland wordt nogal ----
" gekenmerkt door fundamentele belangentegenstellingen. ----
" Daarin kan slechts wijziging worden gebracht door ----
" fundamentele herstructurering van het maatschappelijke ----
" systeem, waarvoor veelal een conflictstrategie in een ----
" planned change nodig blijkt te zijn om resultaat te boeken. ---
" De huidige machthebbers zullen immers alles in het werk ----
" stellen om de status quo te handhaven, aangezien dat hun ----
" eigen belangen het meest dient.-----
" Speciaal de machtige syndicale machtsmonopolies brengen het --
" publiek grote schade toe. -----
" Zij zijn dus bij voorbaat verdacht, omdat zij gebrandmerkt ---
" zijn als de in schaapsvel gehulde handhavers van een ----
" gewraakte maatschappelijke orde en een gewraakt ----
" maatschappelijk systeem.-----
" In deze beslissingsstructuren van deze autoritaire ----
" samenwerkingsstrategen, waarin besluiten worden genomen over -
" de hoofden heen van de mensen die erdoor geraakt worden, ----

H.G.M.Th. DERKS

NOTARIS

Kleider Ottostraat 4, Budel
Postbus 2005, 6020 AA Budel
Telefoon 04958-93232
Telefax 04958-91931

Postbank	1.10.40.98
Rabobank Budel	10.95.03.848
ABN/AMRO Budel	
Capucijnenvoerplein	48.34.73.332
Marktstraat	52.87.15.631
Rabobank Soerendonk	14.79.01.693
Rabobank Maarheeze	13.07.02.900
ING Bank Weert	68.30.63.065

BUDEL, 21 juni 1994,

De Heer J.P. van den Wittenboer
Postbus 324
5660 AH Geldrop

Geachte Heer Van den Wittenboer,

Hierbij ontvangt U het ontwerp van de akte betreffende de klacht die U indient bij de Europese Commissie voor de Rechten van de Mens te Straatsburg.

In de akte staat bij de aanhalingstekens alleréérst vermeld dat alle rechtsmiddelen in Nederland voor U zijn uitgeput: tot de rechter kunt U zich niet wenden, want Uw advocaten houden liever hun (ex-)collega's een hand boven het hoofd dan dat zij Uw zaak willen behandelen, de Officier van Justitie doet niets en talloze verantwoordelijke instellingen en personen gaan ook al niet serieus op Uw zaak in of laten zelfs helemaal niets van zich horen. Het is belangrijk dit te vermelden, want als U niet aangeeft dat voor U in Nederland alle rechtsmiddelen zijn uitgeput, zal de Commissie Uw klacht niet eens behandelen en verdwijnt alles ongelezen in het archief om er waarschijnlijk nooit meer uit te komen.

Vervolgens staat in de akte het verhaal zoals U mij dat gegeven hebt en waarin alleen enkele taalkundige spel- en stijlfouten zijn verbeterd. Aan de inhoud zelf is niet getornd.

Ik heb aan het eind opgenomen dat óók Uw brief aan de Officier van Justitie aan de akte wordt gehecht. Deze brief is belangrijk om aan te tonen dat U hebt geprobeerd de Staat der Nederlanden veroordeeld te krijgen. Zie twee alinea's terug.

Voorts adviseer ik U aan de Commissie de stukken die U aan de akte wilt laten hechten in ieder geval ook los toe te zenden. Dit maakt het voor de Commissie een stuk gemakkelijker Uw zaak te behandelen (als de stukken los meegestuurd worden, kunnen meerdere mensen tegelijk aan Uw zaak werken).

Wilt U mij laten weten of U met het ontwerp akkoord gaat?

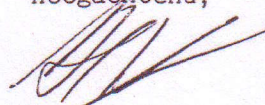
Als de akte volgens het ontwerp zal worden getekend (dus als geen verdere werkzaamheden meer nodig zijn), zal de afrekening bedragen:

- salaris (3 uur à f 265,00)	f 795,00
- BTW over het salaris (17½%)	" 139,13
- registratiekosten (vrij van BTW)	" 6,00

f 940,13

akte zal op 22 juni as. om half vier 's middags worden gezonden. Wilt U meenemen: Uw brief aan de Officier van Justitie, cursus "Verover het Binnenhof" en het formulier (Requête/application), om de zaak bij de Europese Commissie voor de Rechten van de Mens aanhangig te maken.

Hoogachtend,

De Wet opzij schuiven

De minister van justitie heeft de taak algemeen te zorgen dat de rechtsbedeling -----
behoorlijk kan functioneren. Men spreekt wel van apparaatzorg. Verder te denken valt
(gezien de aard en de opstelling door de Nederlandse Staat (de goodwill-belangen), ---
dat de Staat de status quo zal handhaven zo lang enigszins mogelijk is, en zich -----
daarom om die reden van geen enkele Wet, Verdrag rekenschap en verantwoording --
zal geven. -----

Akte notarieel onder ede dd,21 juni 2007, (fragment uit de akte)

Kamer voor Gerechtsdeurwaarders te Amsterdam

PROCES-VERBAAL van de behandeling ter openbare zitting van dinsdag
2 december 2008, waar aanwezig zijn:

mr. M.M. Beins, plaatsvervangend-voorzitter,
mr. N.C.H. Blankevoort en J. Smit, (plaatsvervangende) en,
alsmede F.C.H. Krieger, secretaris.

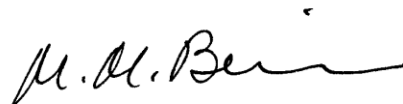
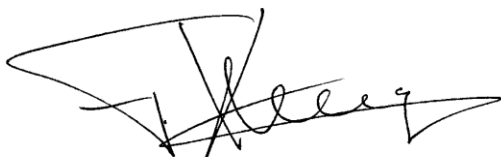
zaaknummer
376.2008 van:

J.P. VAN DEN WITTENBOER,
handelende onder de naam AUDIO-RARITIES,
Zaak doende te Mierlo ten adres Kastanje 28, 5731NK.

16 december 2008:

Op grond van het vonnis van de rechtbank 's-Gravenhage -Rechtbank. Den Haag
21 februari 2008 voorzieningenrechter (KG 07/13 14) van J.P. van den Wittenboer
handelende onder de naam Audio-Rarities tegen: de Staat der Nederlanden,
zetelende te 's-Gravenhage, waarvoor verschenen is de heer J.J.F. Versluijs
(ministerie van Justitie)- is Van den Wittenboer bekend met het feit dat hij via een
civiele procedure bij de civiele rechter de zaak opnieuw aanhangig dient te maken. De voorzieningenrechter verbiedt de deurwaarder de door de notaris
uitgegeven notariële grosse "In Naam der Koningin" ten uitvoer te leggen. De Staat
heeft schriftelijk aangegeven geen valsheidsprocedure aanhangig te zullen maken
naar aanleiding van een voor "afschrift" van de notariële akte, verleden ten overstaan
van notaris mr. T.H.J.M. op de Laak, notaris te Budel (gemeente Cranendonck) op 21
juni 2007. Volgens de Hoge Raad kan er geen advocaat op de zaak worden gezet.

mr. M.M. Beins, plaatsvervangend-voorzitter mr., N.C.H. Blankevoort en J. Smit
(plaatsvervangend) leden, en uitgesproken ter openbare terechtzitting van 16
December 2008 in tegenwoordigheid van de secretaris

DONATION USHMM Holocaust Museum US

Naar maatstaven van redelijkheid en billijkheid ten aanzien van de bedragen in de notariële akte is uitgegaan van een voorlopige schatting met als jurisprudentie in de rechtspraak. Zoals 27 april 2000 Gerechtshof te Amsterdam in de zaak van Siegfried Maria Theo Corneel Verbeke en de Stichting Anne Frank Stichting inzake het dagboek van Anne Frank, (Siegfried Verbeke is een beruchte holocaustontkenner). Het Gerechtshof oordeelde destijds een dwangsom van f.25.000,- guldens voor iedere overtreding. Een dergelijk bedrag van die strekking staat ook in de notariële akte.

<https://archive.org/details/AkteNotarieel16-07-2004>

<https://archive.org/details/DONATIONUSHMM>

Tweede Kamer voor meer disciplinaire maatregelen rechters

Rechtspraak pleit al langer voor meer mogelijkheden

Den Haag, 06 februari 2018

De Tweede Kamer heeft vandaag ingestemd met een wetsvoorstel waarmee de mogelijkheden om rechters bij ongeoorloofd gedrag te berispen of te bestraffen worden verruimd. Alle partijen in de Kamer stemde voor de wijziging van de Wet rechtspositie rechterlijke ambtenaren. De Rechtspraak pleit al langer voor zo'n wijziging en adviseerde eerder positief over het wetsvoorstel. De rechterlijke organisatie kan op dit moment maar zeer beperkt maatregelen treffen als rechters ongeoorloofd gedrag vertonen.

Steun

Het Binnenhof in Den Haag

Toen zich vorige week tijdens een Kamerdebat over het voorstel een meerderheid leek af te tekenen, reageerde Kees Sterk (vicevoorzitter van de Raad voor de rechtspraak) tevreden. Hij benadrukte dat de uiteindelijke keuze vanzelfsprekend aan de politiek is, maar ook dat de Rechtspraak graag ziet dat de mogelijke disciplinaire maatregelen worden uitgebreid. Sterk: 'Het voorstel komt voor een belangrijk deel overeen met voorstellen die de Rechtspraak eerder zelf deed. Op dit moment kunnen we geen maatwerk bieden als een rechter zich ongepast gedraagt. We kunnen óf een schriftelijke waarschuwing geven, of een ontslagprocedure starten bij de Hoge Raad. Een vrij lichte straf en een hele zware straf dus. Dat is echt te beperkt.'

Als de wet wordt gewijzigd komen hier onder andere de mogelijkheid om te berispen of te schorsen bij. Nu de Tweede Kamer heeft ingestemd met het voorstel moet de Eerste Kamer er nog over oordelen voordat de wet van kracht kan worden.

Bron:

- [Raad voor de rechtspraak](#)

Wetboek Burgerlijke Rechtsvordering

Eerste Boek. De wijze van procederen voor de rechtbanken, de hoven en de Hoge Raad

Eerste titel. Algemene bepalingen

Derde afdeling. Algemene voorschriften voor procedures

Artikel 26

De rechter mag niet weigeren te beslissen.

Ministerie van Buitenlandse Zaken

Recht op rechtsbijstand voor rechtspersonen

Nieuwsbericht | 7 januari 2011

Een rechtspersoon kan aanspraak maken op rechtsbijstand en vrijstelling van proceskosten op grond van het EU-Handvest van de grondrechten, met name wanneer de toegang tot de rechter in gevaar komt. Dat heeft het EU-Hof bepaald in een opmerkelijke zaak van een Duits bedrijf dat schadevergoeding eist van de Duitse overheid wegens te late omzetting van een richtlijn.

Wegens de te late omzetting van een richtlijn heeft dit bedrijf 3,7 miljard euro aan gederfde inkomsten geëist van de Duitse overheid. De gerechtskosten voor het voeren van de procedure worden in Duitsland berekend op basis van de vordering en bedragen 274.368 €, een bedrag dat dit startende bedrijf niet kan opbrengen.

Volgens het Duitse recht bestaat er geen recht op vrijstelling van de proceskosten of op rechtsbijstand. Dit is door het Bundesverfassungsgericht bij herhaling vastgesteld. De Duitse rechter vraagt het EU-Hof, aangezien het hier gaat om een schadevergoedingsactie naar aanleiding van een te late omzetting van een EU-richtlijn, of het EU-recht zich hiertegen verzet.

Volgens het EU-recht kan de overheid aansprakelijk worden gesteld als Europeesrechtelijke verplichtingen niet worden nagekomen. Het EU-rechtelijke doeltreffendheidsbeginsel is hierop van toepassing: het moet daadwerkelijk mogelijk zijn voor een benadeelde partij om de schadevergoeding te kunnen eisen.

Het Hof behandelt dit doeltreffendheidsbeginsel in het kader van het recht op toegang tot de rechter (rechterlijke bescherming) voor 'eenieder'. Dit is een algemeen beginsel van Unierecht, neergelegd in artikel 47 van het EU-Handvest van de grondrechten. De vraag is echter of dit recht zich ook uitstrekt tot rechtspersonen. Het Hof onderzoekt in dit verband de rechtspraak van het Europees Hof van de rechten van de mens te Straatsburg. Artikel 47, lid 2 van het Handvest correspondeert immers met artikel 6, lid 1 EVRM.

Uit deze EVRM-rechtspraak volgt volgens het EU-Hof dat rechtsbijstand aan rechtspersonen en vrijstelling van proceskosten in beginsel niet is uitgesloten.

Het EU-Hof leidt hieruit af dat op het in artikel 47 van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie neergelegde beginsel van daadwerkelijke rechterlijke bescherming door rechtspersonen een beroep kan worden gedaan, en dat de overeenkomstig dit beginsel verleende bijstand onder meer de vrijstelling van betaling van het voorschot op de proceskosten en/of de bijstand door een advocaat kan behelzen.

De nationale rechter moet nagaan of de voorwaarden voor verlening van rechtsbijstand een beperking vormen van het recht op toegang tot de rechter die dit recht in zijn kern aantast, of met die voorwaarden een legitiem doel wordt nagestreefd en of er een redelijke verhouding bestaat tussen de gebruikte middelen en het beoogde doel.

In het kader van deze beoordeling kan de nationale rechter het voorwerp van het geschil, de redelijke kans van slagen van de verzoeker, het belang van de zaak dat voor deze op het spel staat, de complexiteit van het toepasselijke recht en van de toepasselijke procedure, alsmede het vermogen van de verzoeker daadwerkelijk zijn verdediging op zich te nemen, in de overwegingen betrekken. Voor de evenredigheidsbeoordeling kan de nationale rechter tevens rekening houden met de hoogte van de proceskosten die moeten worden voorgesloten en met de vraag of deze mogelijk een al dan niet onoverkomelijk obstakel voor de toegang tot de rechter vormen.

Wat meer in het bijzonder rechtspersonen betreft, kan de nationale rechter rekening houden met de situatie waarin deze zich bevinden. Zo kan hij met name de vorm van de betrokken rechtspersoon, de vraag of deze al dan niet een winstoogmerk heeft, alsmede de financiële draagkracht van de vennoten of aandeelhouders ervan en de mogelijkheid voor deze om de voor de indiening van de vordering in rechte noodzakelijke bedragen te verkrijgen, in de overwegingen betrekken.

RECHTSBIJSTAND VOOR RECHTSPERSONEN

<http://www.minbuza.nl/ecer/nieuws/2011/01/recht-op-rechtsbijstand-voor-rechtspersonen.html>

<http://curia.europa.eu/juris/liste.jsf?language=nl&num=C-279/09>

Parliamentary Assembly
Assemblée parlementaire

<http://assembly.coe.int>

COUNCIL OF EUROPE

CONSEIL DE L'EUROPE

Doc. 14567
06 June 2018

Protecting human rights defenders in Council of Europe member States

Report¹

Committee on Legal Affairs and Human Rights

Rapporteur: Mr Egidijus VAREIKIS, Lithuania, Group of the European People's Party

De Assemblee roept de lidstaten op om:

ervoor te zorgen dat mensenrechtenverdedigers toegang hebben tot effectieve binnenlandse rechtsmiddelen met betrekking tot schendingen van hun rechten, vooral die met betrekking tot hun werk.

COUNCIL OF EUROPE

CONSEIL DE L'EUROPE

Human Rights Defenders

The work of human rights defenders is essential for the advancement of human rights, democracy and the rule of law. Human rights defenders play a central role in making state policies human rights compliant and authorities accountable. Human rights defenders are also instrumental in defending victims of human rights violations and ensuring their access to redress and remedy. Human rights defenders are key partners of the Council of Europe Commissioner for Human Rights.

Civil society human rights activists face numerous obstacles in their work, including: legal and administrative restrictions impeding the registration of NGOs and their access to funding; excessive financial and reporting requirements; judicial harassment; smear campaigns; threats and intimidation; abusive control and surveillance; confiscation and destruction of working materials; unlawful arrest or detention and ill-treatment. In some cases, human rights defenders are kidnapped or even killed. The absence of effective investigations into violations committed by state and non-state actors against human rights defenders targeted because of their human rights work remains a major problem. This results in the impunity of perpetrators and the recurrence of violations, which also facilitate reprisals.

Support for the work of human rights defenders, their protection and the development of an enabling environment for their activities lie at the core of the Commissioner's mandate. The Commissioner assists member states in fulfilling their obligations in this regard by providing advice and recommendations. She raises issues related to the working environment of human rights defenders and cases of those who are at risk through her dialogue with authorities as well as publicly, including through the media. She has also intervened before the European Court of Human Rights in a number of cases concerning human rights defenders. The Commissioner and her Office are regularly in contact with human rights defenders and organise mutual thematic consultations on an annual basis, and closely co-operate with the UN and regional mechanisms such as the OSCE/ODIHR in supporting human rights defenders.

Source: Council of Europe

Mensenrechtenverdedigers

Het werk van mensenrechtenverdedigers is essentieel voor de bevordering van de mensenrechten, de democratie en de rechtsstaat. Mensenrechtenverdedigers spelen een centrale rol bij het in overeenstemming brengen van het mensenrechtenbeleid van de overheid en het afleggen van verantwoording door de autoriteiten.

Mensenrechtenverdedigers spelen ook een belangrijke rol bij het verdedigen van slachtoffers van mensenrechtenschendingen en het waarborgen van hun toegang tot verhaal en rechtsmiddelen. Mensenrechtenverdedigers zijn belangrijke partners van de commissaris voor de mensenrechten van de Raad van Europa.

Mensenrechtenactivisten uit het maatschappelijk middenveld worden bij hun werkzaamheden met tal van obstakels geconfronteerd, zoals: wettelijke en administratieve beperkingen die de registratie van ngo's en hun toegang tot financiering belemmeren; buitensporige financiële en rapportagevereisten; gerechtelijke intimidatie; lastercampagnes; bedreigingen en intimidatie; misbruik van controle en toezicht; confiscatie en vernietiging van werkmateriaal; onrechtmatige arrestatie of detentie en mishandeling. In sommige gevallen worden mensenrechtenverdedigers ontvoerd of zelfs vermoord. Het ontbreken van effectief onderzoek naar schendingen van de mensenrechten door overheids- en niet-overheidsactoren tegen mensenrechtenverdedigers die het doelwit zijn van hun werk op het gebied van de mensenrechten blijft een groot probleem. Dit leidt tot straffeloosheid van de daders en herhaling van schendingen, wat ook represailles vergemakkelijkt. Steun voor het werk van mensenrechtenverdedigers, hun bescherming en de ontwikkeling van een gunstig klimaat voor hun activiteiten vormen de kern van het mandaat van de commissaris. Het Commissielid helpt de lidstaten bij het nakomen van hun verplichtingen op dit gebied door advies en aanbevelingen te verstrekken. Zij stelt kwesties aan de orde die verband houden met het werkklimaat van mensenrechtenverdedigers en gevallen van personen die gevaar lopen door haar dialoog met de autoriteiten en in het openbaar, onder meer via de media. Zij heeft ook voor het Europees Hof voor de Rechten van de Mens opgetreden in een aantal zaken betreffende mensenrechtenverdedigers. De commissaris en haar bureau onderhouden regelmatig contact met mensenrechtenverdedigers en organiseren jaarlijks wederzijds thematisch overleg en werken nauw samen met de VN en regionale mechanismen zoals de OVSE/ODIHR bij de ondersteuning van mensenrechtenverdedigers.

Wetenschappelijk onderzoek:

Verkrijging van een executoriale titel in incassozaken

Prof. dr. X.E. Kramer
Dr. M.L. Tuil
Mr. I. Tillema

Ondersteunend onderzoekers:

M.I. Hazelhorst, LL.M.
E.A. Ontanu, LL.M.
m.m.v. Dr. J. van Erp

Assistentie:

N. Ayrir

**Erasmus Universiteit
Rotterdam**

Erasmus School of Law

Burgemeester Oudlaan 50, 3062
PA Rotterdam

Postbus 1738, 3000 DR Rotterdam

www.esl.nl

**Ministerie van Veiligheid en
Justitie**

Wetenschappelijk Onderzoek- en
Documentatiecentrum (WODC)
www.wodc.nl

December, 2012

Minister van Algemene Zaken, Staat der Nederlanden

<https://archive.org/details/MinisterVanAlgemeneZakenNederland>

Claim

<https://archive.org/details/DeurwaarderskortgedingJanAnneDeSwartArt438Lid4Rv>

Tweede Kamer V&J 2014

<https://archive.org/details/TweedeKamerVasteCommissieVEnJ2014>

Donation

<https://archive.org/details/DONATIONUSHMM>

INHS

International Network
for Hate Studies

History of the Network

The Network was set up in 2013 following a seminar entitled “Developments in Hate Crimes Research” at Cardiff University in April 2012. It is a cross-jurisdictional and interdisciplinary organisation that aims to facilitate the exchange of knowledge about the study of hate and hate crime. This is a growing area of scholarship which has expanded rapidly over the past few decades. There are now various centres and institutes across the globe dedicated to exploring the phenomenon of hate and hate-motivated crime. Specialised journals, such as the [Journal of Hate Studies](#), published by the [Institute of Hate Studies](#), symbolise the importance that is now attached to understanding conceptions of hate. You will find many other centres and publications listed on this website. Run by academics and practitioners, the Network seeks to not only promote understanding about the root causes of hate and hate crime, but to understand ways in which it can be combated in society. Hate has no borders and, with the proliferation of online sources and resources, its study needs a multi-disciplinary and international focus as well as one which examines local and jurisdiction-specific causes and responses.

Publications: Bias Crime

Intermediary Foundation of the Universal Declaration of Human Rights, '*Hate Crime 2014 NL*' (2014), (Dutch language)

[View the publication online](#)

A / Z summary:

https://archive.org/details/InternationalNetworkForHateStudies_201506

Het Openbaar Ministerie (OM) beoordeelt of iets strafbaar is of niet. Het OM heeft hiervoor een speciaal kenniscentrum opgezet, het Landelijk Expertise Centrum Discriminatie (LECD-OM). Officiëren van Justitie kunnen advies vragen aan dit expertisecentrum.

Bron: rijksoverheid

Epilogue

The reports of IFUD of Human Rights to the Dutch State about abuses in which the Dutch State subsequently did not take the abuses reported seriously or referred to other bodies. The Public Prosecutor does not do anything either, and countless responsible institutions and persons do not take the matter seriously either, as was the case with petitions to the European Commission and the European Parliament in the past, they were also routinely put under the carpet in the same way. The same story as was in 1994 the same story will be in 2018.

IFUD of Human Rights
Chairman
J.P. van den Wittenboer

Nawoord

De meldingen van IFUD of Human Rights aan de Nederlandse Staat over misstanden waarbij de Nederlandse Staat vervolgens de gemelde misstanden niet serieus nam of naar andere gremia verwees. De Officier van Justitie doet ook al niets en taloze verantwoordelijke instellingen en personen gaan ook niet serieus op de zaak in zoals ook het geval bij verzoekschriften aan de Europese Commissie en Europees Parlement in het verleden, werden deze ook op dezelfde manier routinematig onder het tapijt geschoven. Er is feitelijk geen ander verhaal sinds 1994 met nu in 2018 als wat reeds lang onder ede bij de notaris in de akten vast stond.

Ik blijf achter mijn verklaringen onder ede staan.

IFUD of Human Rights
De Voorzitter
J.P. van den Wittenboer

Balans

BLAD:

KASBOEK

Jaar:

2018

Instelling:

IFUD of Human Rights

[illegible]

IFUD of Human Rights
Balans

	2017	2018
Activa		
Huidige activa:		
Contant geld	9,50	59,50
Kantoor apparatuur	180,66	180,66
	-	-
	-	-
	-	-
	-	-
Totaal van huidige activa	€ 190,16	
Vaste activa		
	-	-
Liquide middelen (kas)	9,50	59,50
vermogen 10% rest na schenking ushmm overgebleven		
hoofdvordering	-	-
Schuldvordering NL-Staat notarieel	2.004.000,00	2.004.000,00
Netto vaste activa	€ 2.004.190,16	€ 2.004.240,16
Overige activa		
Goodwill	-	-
Totaal van overige activa	€ -	€ -
Totaal van activa	2.004.190,16	€ 2.004.240,16

	2017	2018
Vermogen		
Kas	9,5	59,5
Schuldvordering tegen Staat der Nederlanden (onbetwist)	2.004.000,00	2.004.000,00
Kantoor apparatuur	180,66	180,66
Goodwill	-	-
niet ontvangen vorderingen 2.0004.00,00 (*)	-	-
	-	-
	-	-
Totaal	€ 2.004.190,16	€ 2.004.240,16
Baten		
Ontvangen giften	288,48	50,00
Lasten		
Kosten onderhoud stichting	397,23	373,04
	-	-
Totaal vermogen stichting	€ 2.004.190,16	€ 2.004.240,16
Totaal Vermogen		

Saldo Kas € 9,50 € 59,50

Toelichting informatie niet betwiste schuldvordering

[Gerechtsdeurwaarderskortgeding](https://archive.org/details/DeurwaarderskortgedingJanAnneDeSwartArt438Lid4Rv)

<https://archive.org/details/DeurwaarderskortgedingJanAnneDeSwartArt438Lid4Rv>

BLAD:1

KASBOEK

Jaar:

2018

Bedrijf:

Audio-Rarities

Datum	Omschrijving	Kas
	Eind saldo ING 2017	330,12 €
	Eind Kas 2017	5,19
01.01.2018	Ontv USHMM terugboeking 2017	€ 31,32
01.01.2018	Af overboeking PayPal naar ING	-€ 31,32
17.01.2018	Bij PayPal Cdbaby	€ 16,01
30.01.2018	Bij PayPal Cdbaby	€ 16,76
26.01.2018	Af kosten zakelijke rek ING	-€ 26,99
23.03.2018	test opname nieuwe pas	-€ 20,00
23.03.2018	Bij J.P. v.d. Wittenboer terugboeking	€ 20,00
28.03.2018	Bij PayPal CDBaby	16,2
04.04.2018	Bij PayPal Cdbaby	€ 17,19
30.04.2018	Af Facebook add	-€ 27,00
05.04.2018	Af kosten zakelijke rek ING	-€ 26,01
10.05.2018	Bij PayPal Cdbaby	€ 25,70
08.06.2018	Ontv. Gift J.P. v.d. Wittenboer	€ 16,95
08.06.2018	Af. Verzenden aant. CD,s VS	-€ 16,95
19.06.2018	Bij PayPal Cdbaby	€ 18,09
26.04.2018	Af kosten zakelijke rek ING	-€ 26,01
26.07.2018	Af kosten zakelijke rek ING	-€ 26,76
29.08.2018	Bij PayPal Cdbaby	€ 15,43
28.09.2018	Bij Cdbaby	€ 21,52
01.10.2018	Af kosten zakelijke rek ING	-€ 21,89
28.10.2018	Ontv gift v. J.P. vd Wittenboer	€ 7,50
28.10.2018	Af uittr KvK Audio-Rarities	-€ 7,50
26.10.2018	Af kosten zakelijke rek ING	-€ 21,89
24.12.2018	Bij PayPal Cdbaby	€ 20,21
27.12.2018	Ontv gift v. J.P. vd Wittenboer	€ 216,00
27.12.2018	Af energie gas electra	-€ 216,00
27.12.2018	Ontv gift J.P. v.d. Wittenboer	€ 126,75
27.12.2018	Af huur postbus 2018	-€ 216,75
	Totaal	€ 351,90
		€ 351,90

Audio-Rarities**Balans**

	2017	2018
Activa		
Huidige activa:		
Saldo Pay Pal geen	-	-
Saldo ING	330,12	351,90
Vorraden CD's in 2017 (248) / in 2018 (238)	2.011,23	1.930,11
Giften / gemaakte kosten	-	-
Af versturen cd post usa	-	-
Donaties	64,24	-
	€ 2.341,35	€ 2.282,01
Vaste activa		
Onroerend goed en apparatuur	-	-
Verbeteringen aan gehuurde onroerende zaken	-	-
Vermogen en andere investeringen	-	-
Verminderd met cumulatieve afschrijvingen	-	-
Netto vaste activa	€ -	€ -
Overige activa		
Goodwill	-	-
Totaal van overige activa	€ -	€ -
Totaal van activa	€ 2.341,35	€ 2.282,01
	2017	2018
Verplichtingen en vermogen van eigenaar		
Huidige verplichtingen:		
Crediteuren	-	-
Verschuldigde loonkosten	-	-
Toegenomen compensatie	-	-
Verschuldigde inkomstenbelasting	-	-
Transitorische passiva	-	-
Overige	-	-
Totaal van huidige verplichtingen	€ -	€ -
Langetermijnverplichtingen		
Verschuldigde hypotheek	-	-
Totaal van langetermijnverplichtingen	€ -	€ -
Vermogen		
Kantoor apparatuur	61,73	61,73
Kas	5,19	5,19
Opbrengst CD / Mp3 en streaming	€ 260,27	€ 164,26

Totaal vermogen Saldo € 2.341,35 € 2.282,01

(*) notariële akte

De samenleving digitaliseert in hoog tempo. Ook de stichting gebruikt hierdoor steeds minder papier en printer inkt. Internet en social media spelen steeds meer een cruciale rol. De stichting heeft thans een archief toegankelijk voor iedereen met bestanden van pdf, Mp3 en video, totaal 3.578 bestanden.

<https://archive.org/details/@humanrights>

Stroom & Gas Kastanje 28, 5731NK, Mierlo

Audio-Rarities (zakelijk) contract Total Total Gas & Power

Nederland voor de energie, daarna op 1 maart overgegaan naar NUON zakelijk mkb

Kosten in rekening gebracht door leveranciers:

864,00 euro

Er staat geen apart gebouw op de balans voor Audio-Rarities. Dan moet je in alle redelijkheid de energienota schatten naar zakelijk en privé. Er is daarom geen extra tussenmeter, maar gewoon één hoofdmeter voor stroom en gas op het adres.

½ deel is privé

¼ deel is Audio-Rarities

¼ deel is Stichting

Dat wil inhouden dat de kosten voor Audio-Rarities in 2018 bedroegen 216,00 euro, voor de Stichting ook 216,00 euro. Deze bedragen zijn voorgeschooten door J.P. van den Wittenboer. Daarom gelden deze bedragen als particuliere giften aan de stichting en audio-rarities in de balans.

Speciale vermelding

De notaris heeft in het verleden een constructie in een notariële akte toegepast, waarin geen geld van Audio-Rarities naar privé gaat, alles gaat / is voor de stichting. Omdat normaal de eenmanszaak samen is met privé, gaat iedere notaris bij geringe twijfels eerst overleggen met de belastingdienst. Er mogen n.l. geen onduidelijkheden in de notariële akte worden gelaten. Omdat deze constructie nu eenmaal zo in de akte staat volgt Audio-Rarities alsmede de stichting deze constructie.

Huur van de postbus

De huur per jaar voor 2018 voor de postbus bedroeg 253,50 euro.

De verdeelsleutel is ½ Audio-Rarities en ½ stichting. Het bedrag voor Audio-Rarities is aldus 126,75 euro en voor de stichting ook 126,75 euro. De totale bedragen zijn voorgeschooten door J.P. van den Wittenboer. De bedragen zijn giften aan Audio-Rarities en giften aan de stichting. De normale situatie is, dat dergelijke zaken eenmanszaak en privé samenvallen, maar gezien de notariële akte is dat anders geworden rond de eenmanszaak.

Schuldvordering tegen de Nederlandse Staat

Naar maatstaven van redelijkheid en billijkheid ten aanzien van de schuldvordering in de notariële akte door IFUD of Human Rights tegen de Nederlandse Staat is uitgegaan van jurisprudentie in de rechtspraak. Zoals 27 april 2000 Gerechtshof te Amsterdam in de zaak van Siegfried Maria Theo Corneel Verbeke en de Stichting Anne Frank Stichting inzake het dagboek van Anne Frank, (Siegfried Verbeke is een beruchte holocaustontkenner). Het Gerechtshof oordeelde destijds een dwangsom van f.25.000,- guldens voor iedere overtreding. Een dergelijk bedrag van die

strekking staat ook in de notariële akte met betrekking tot Hitler's Inferno en Audio-Rarities met de stichting IFUD of Human Rights

Cdbaby sales report Audio-Rarities Hitler's Inferno 2018

<https://archive.org/details/CDbabySalesReportAudioRarities2018>

Intermediaire Stichting van de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens

31 december 2018

VOORZITTER / BESTUUR
J.P. van den Wittenboer

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'J.P. van den Wittenboer', with a large, stylized flourish at the end.

IFUD of Human Rights:
<http://ifudofhumanrights.webs.com>

FOUR FREEDOMS AWARD CEREMONY 2016 IN MIDDELBURG

SHELTERCITY.NL

THE FOUR FREEDOMS AWARDS ARE PRESENTED EVERY TWO YEARS IN MIDDELBURG. THE ROOSEVELT FOUNDATION AWARDS THE AWARDS TO ORGANISATIONS AND INDIVIDUALS WHO HAVE MADE A SUBSTANTIAL, COURAGEOUS AND PERSONAL CONTRIBUTION TO FREEDOM IN THE WORLD.

HIS MAJESTY KING **WILLEM-ALEXANDER**, HER MAJESTY QUEEN **MÁXIMA** AND PRIME MINISTER **MARK RUTTE** WERE BE PRESENT AT THE PRESENTATION OF THE FRANKLIN D. ROOSEVELT FOUR FREEDOMS AWARDS IN THE NIEUWE KERK IN MIDDELBURG. HER ROYAL HIGHNESS PRINCESS **BEATRIX** OF THE NETHERLANDS WAS ALSO BE PRESENT AT THE PRESENTATION. THE PRIME MINISTER PRESENTED THE INTERNATIONAL FOUR FREEDOMS AWARD TO DR **ANGELA MERKEL**. DEPUTY PRIME MINISTER **HUGO DE JONGE** PRESENTED THE INTERNATIONAL FOUR FREEDOMS 2018 AWARD

ANNUAL REPORT

IFUD OF HUMAN RIGHTS 2018